

Holy Bible

Aionian Edition®

Cebuano Ang Biblia, Pinadayag
Cebuano Bible, Revelation
New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Cebuano Ang Biblia, Pinadayag
Cebuano Bible, Revelation
New Testament
Language: Cebuano
Philippines (Central Visayas, Eastern Negros, Eastern Visayas, Mindanao)

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025
Source text: Crosswire.org
Source version: 7/30/2021
Source copyright: Public Domain
Philippine Bible Society, 1917

Formatted by Speedata Publisher 5.3.10 (Pro) on 12/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously and <https://AionianBible.org>

Published by Nainoa Inc, <https://Nainoa-Inc.signedon.net>
All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Cebuano at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Cebuano at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoa Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 06/21/25 - 468 translations now available in 230 languages.
- 09/01/25 - 538 translations now available in 291 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Mateo	1
Marcos	35
Lucas	57
Juan	93
Mga Buhat	121
Roma	156
1 Corinto	171
2 Corinto	186
Galacia	196
Taga Efeso	201
Filipos	206
Colosas	210
1 Tesalonica	214
2 Tesalonica	217
1 Timoteo	219
2 Timoteo	223
Tito	226
Filemon	228
Hebreohanon	229
Santiago	240
1 Pedro	244
2 Pedro	248
1 Juan	251
2 Juan	255
3 Juan	256
Judas	257
Pinadayag	259

APPENDIX

- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- Destiny
- Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Unya si Jesus miington, 'Amahan, pasayloa sila, kay wala sila makasabut sa ilang ginabuhat.'

Ug ilang giripahan ang iyang mga bistri aron sa pagbahinbahin niini.

Lucas 23:34

Mateo

1 Ang basahon sa kagikanan ni Jesu-Cristo, nga anak ni David, nga anak ni Abraham. 2 Si Abraham mao ang amahan ni Isaac, ug si Isaac ang amahan ni Jacob, ug si Jacob ang amahan nila ni Juda ug sa iyang mga igsoong lalaki, 3 ug si Juda ang amahan nila ni Fares ug ni Zara nga gianak ni Tamar, ug si Fares ang amahan ni Esrom, ug si Esrom ang amahan ni Ram, 4 ug si Ram ang amahan ni Aminadab, ug si Aminadab ang amahan ni Naason, ug si Naason ang amahan ni Salmon, 5 ug si Salmon ang amahan ni Boez nga gianak ni Racab, ug si Boez ang amahan ni Obed nga gianak ni Rut, ug si Obed ang amahan ni Jese, 6 ug si Jese ang amahan ni David nga hari. 7 ug si Salomon ang amahan ni Roboam, ug si Roboam ang amahan ni Abias, ug si Abias ang amahan ni Asa, 8 ug si Asa ang amahan ni Josafat, ug si Josafat ang amahan ni Joram, ug si Joram ang amahan ni Ozias, 9 ug si Ozias ang amahan ni Joatam, ug si Joatam ang amahan ni Acaz, ug si Acaz ang amahan ni Ezequias, 10 ug si Ezequias ang amahan ni Manases, ug si Manases ang amahan ni Amos, ug si Amos ang amahan ni Josias, 11 ug si Josias ang amahan nila ni Jeconias ug sa iyang mga igsoong lalaki, sa panahon sa paglalin kanila ngadto sa Babilonia 12 Ug tapus sa paglalin kanila ngadto sa Babilonia: si Jeconias mao ang amahan ni Salatiel, ug si Salatiel ang amahan ni Zorobabel, 13 ug si Zorobabel ang amahan ni Abiud, ug si Abiud ang amahan ni Eliaquim, ug si Eliaquim ang amahan ni Azor, 14 ug si Azor ang amahan ni Sadoc, ug si Sadoc ang amahan ni Aquim, ug si Aquim ang amahan ni Eliud, 15 ug si Eliud ang amahan ni Eleazar, ug si Eleazar ang amahan ni Matan, ug si Matan ang amahan ni Jacob, 16 ug si Jacob ang amahan ni Jose, nga bana ni Maria nga mao ang nanganak kang Jesus nga ginatawag ug Cristo. 17 Busa ang tanang kaliwatan sukad kang Abraham hangtud kang David, napulog-upat ka kaliwatan; ug sukad kang David hangtud sa paglalin kanila ngadto sa Babilonia, napulog-upat ka kaliwatan; ug sukad sa paglalin kanila ngadto sa Babilonia hangtud kang Cristo, napulog-upat ka kaliwatan. 18 Ug ang pag-anak kang Jesu-Cristo nahitabo sa ingon niini nga kaagi: Sa diha nga ang iyang inahan nga si Maria kaslonon pa kang Jose, sa wala pa sila mag-usa, siya hingkапlagan nga nagsamkon pinaagi sa Espiritu Santo; 19 ug si Jose nga iyang bana, sanglit tawo man siyang matarung ug dili buot magpakaulaw kaniya, nakahunahuna sa pagpakibulag kaniya sa hilum. 20 Apan sa nagpalandong siya sa pagbuhat niini, tanawa, usa ka manolunda sa Ginoo mitungha kaniya pinaagi sa damgo ug miington, "Jose, anak ni David, ayaw pagpanuko sa pagpangasawa kang Maria, kay kanang iyang gisamkon gikan sa Espiritu Santo. 21 Ug igaanak niya ang usa ka bata nga lalaki, ug siya imong pagganganlan si Jesus, kay siya mao man ang magaluwas sa iyang katawhan gikan sa ilang mga sala." 22 Kining tanan nahitabo tuman sa gisulta sa Ginoo pinaagi sa profeta, nga nag-ingon: 23 "Tanawa, usa ka birhin magasamkon ug magaanak sa usa ka bata nga lalaki, ug ang iyang ngalan pagatawgon Emanuel" (nga ang kahulogan mao kini: Ang Dios uban kanato). 24 Ug sa pagbangon ni Jose gikan sa pagkatulog, nagbuhat siya sumala sa gisugo kaniya sa manolunda sa Ginoo; nangasawa siya kaniya, 25 apan wala siya makigduol kaniya hangtud gikaanak niya ang usa ka bata nga lalaki, nga iyang ginginan si Jesus.

2 Ug sa gikaanak na si Jesus didto sa Betlehem sa Judea sa mga adlaw ni Herodes nga hari, tanawa, dihay mga mago gikan sa Sidlakan nga miabut sa Jerusalem, nga nanag-ingon, 2 "Hain ba ang gianak nga hari sa mga Judio? Kay nakita namo ang iyang bitoon didto sa Sidlakan, ug nanganhi kami aron sa pagsimba kaniya." 3 Sa pagkadungog niini ni Herodes nga hari, siya nakulbaan ug ang tibuok Jerusalem uban kaniya; 4 ug sa natigum niya ang tanang mga sacerdote nga punoan ug mga escriba sa katawhan, siya nangutana kanila kon asa igaanak ang Cristo. 5 "Ug sila miington kaniya," Sa Betlehem sa Judea, kay mao man kini ang nahisulat pinaagi sa profeta, nga nag-ingon: 6 'Ug ikaw, O Betlehem, sa yuta sa Juda, sa pagkatinuod dili mao ang labing diyutay sa mga punoan sa Juda; kay gikan kanimo mogula ang usa ka punoan nga mao ang magabuot sa akong katawhan nga Israel.' 7 Ug sa tago gipatawag ni Herodes ang mga mago, ug gikan kanila iyang nasayran ang panahon kanus-a mipakita ang bitoon. 8 Ug gisugo niya sila sa pag-adto sa Betlehem, nga nag-ingon, "Adto ug pangitaa ninyo pag-ayo ang bata, ug sa makaplagan na ninyo siya, balitai ako ninyo aron ako usab moadto sa pagsimba kaniya." 9 Sa pagkadungog nila sa hari,

sila nanglakaw; ug tan-awa, ang bitoon nga ilang nakita didto sa Sidlakan nag-una kanila hangtud sa pag-abut niini nga mihunong sa ibabaw sa dapit na nahimutangan sa bata. **10** Ug sa pagkakita nila sa bitoon, sila nangalipay sa hilabihan gayud. **11** Ug sa paghisulod na nila sa balay, ilang nakita ang bata uban kang Maria nga iyang inahan, ug sila mihana ug ilang gisimba ang bata. Ug sa naukban nila ang ilang mga bahandi, ilang gihalaran siyag mga gasa, bulawan ug incienso ug mirra. **12** Ug sa gikapahimangoan sila pinaagi sa damgo sa dili pagbalik kang Herodes, namauli sila nga nanag-agig laing dalan padulong sa ilang kaugalingong yuta. **13** Ug sa nakalakaw na sila, tan-awa, usa ka manolunda sa Ginoo mitungha kang Jose pinaagi sa damgo ug miiong kaniya, "Bumangon ka, dad-a ang bata ug ang iyang inahan, ug kumalagiw ka ngadto sa Egipto, ug pabilin didto hangtud ingnon ko ikaw; kay si Herodes mangita na sa bata aron sa pagpatay kaniya." **14** Ug siya mibangon, ug sa kagabhiom gidala niya ang bata ug ang inahan niini, ug miadto sa Egipto, **15** ug didto nagpabilin hangtud sa pagkamatay ni Herodes. Kini nahitabo tuman sa giiong sa Ginoo pinaagi sa profeta, "Gikan sa Egipto gitawag ko ang akong anak." **16** Unya sa pagkakita ni Herodes nga gilansisan lang diay siya sa mga mago, siya nasuko sa hilabihan gayud, ug iyang gipaadtoan ug gipapatay ang tanang mga bata nga lalaki sa Betlehem ug sa tanang kasikbit niini, nga may kagulangon nga duha ka tuig ngadto sa ubos, sumala sa gitas-on sa panahon nga tukma sa iyang nasayran gikan sa mga mago. **17** Ug niadtong panahona natuman ang gisulti sa profeta nga si Jeremias, nga nag-ingon: **18** "Usa ka tingog nabati didto sa Rama, hilak ug makusog nga pagminatay; si Raquel nagdangoingoy alang sa iyang mga anak; ug siya dili buot palipay, kay sila wala na man." **19** Apan sa pagkamatay na ni Herodes, tan-awa, usa ka manolunda sa Ginoo mitungha kang Jose didto sa Egipto pinaagi sa damgo, ug miiong kaniya, **20** "Bumangon ka, dad-a ang bata ug ang iyang inahan uban kanimo, ug umadto ka sa yuta sa Israel, kay patay na ang mga nanagpangita sa kinabuhi sa bata." **21** Ug siya mibangon ug iyang gidala ang bata ug ang inahan niini, ug miadto sa yuta sa Israel. **22** Apan sa pagkadungog niya nga si Arquelao naghari sa Juda puli sa iyang amahan nga si Herodes, siya nahadlok sa pagbalik didto, ug sa napahimangoan siya pinaagi sa damgo, siya mipahilit ngadto sa kayutaan sa Galilea. **23** Ug siya miabut ug mipuyo sa usa ka lungsod nga ginganlan ug Nazaret, tuman sa gisulti sa profeta nga nag-ingon, "Siya pagtawgon nga Nazaretnon."

3 Ug niadtong mga adlawa mitungha si Juan nga Bautista nga nagwali didto sa mga awaaw sa Judea. **2** Siya nag-ingon, "Paghinulsol kamo, kay ang gingharian sa langit haduol na." **3** "Kay kini siya mao ang gihisgutan sa profeta nga si Isaías sa iyang pag-ingon: Ang tingog sa nagasinggit diha sa mga awaaw: Andama ninyo ang dalan alang sa Ginoo, tul-ira ninyo ang iyang mga agianan." **4** Ug kini si Juan may bistri nga balhibo sa kamelyo ug usa ka bakus nga panit diha sa iyang hawak, ug ang iyang kan-onon dulon ug dugos sa kagulangan. **5** Ug nangadto kaniya ang katawhan gikan sa Jerusalem ug sa tibuok nga Judea ug sa tanang kayutaan nga kasikbit sa Jordan. **6** Ug didto sa suba sa Jordan iyang gibauistismohan sila, sa pagsugid nila sa ilang mga sala. **7** Apan sa pagtan-aw niya nga daghan sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo ang midugok aron sa pagpabautismo, siya miiong kanila, "Kamong anak sa mga bitin! Kinsa bay nagpasidaan kaninyo sa pagkalagiw gikan sa kapungot nga umalabut?

8 Sa ingon niana, pamunga kamog mga bunga nga mahiangay sa paghinulsol, **9** ug ayaw ninyo hunuhunaa ang pag-ingon sa inyong kaugalingon, 'Si Abraham among amahan'; kay sultihan ko kamo nga ang Dios makahimo sa pagpaliwat ug mga anak alang kang Abraham gikan niining mga bato. **10** Ug bisan gani karon ang wasay gikataon na diha sa gamut sa mga kahoy; ug busa ang matag-usa ka kahoy nga wala mamungag maayong bunga, kini pagaputlon ug isalibay ngadto sa kalayo. **11** "Ako nagabautismo kaninyo sa tubig tungod sa paghinulsol; apan siya nga nagapaulahi kanako labi pang gamhanan kay kanako, nga bisan gani sa iyang mga sapin dili ako takus sa pagbitbit; ang iyang igabautismo kaninyo mao ang Espiritu Santo ug kalayo. **12** Ang iyang paliran anaa na sa iyang kamot; pagahinloan niya ang iyang giukan ug hiposon niya ang iyang trigo ngadto sa dapa, apan ang mga uhot iyang pagasunogon sa kalayo nga dili arang mapalong." **13** Ug niadtong panahona si Jesus gikan sa Galilea miadto kang Juan sa Jordan aron sa pagpabautismo kaniya. **14** Apan kaniya si Juan misulay sa pagsalanta nga nag-ingon, "Ako mao ang may kinahanglan nga imong

pagabautismohan, ug ikaw na hinoon ang mianhi kanako?" 15 Si Jesus mitubag kaniya, "Itugot lang kini sa mga Gentil karon, kay angay kanato ang pagbuhat niini aron sa pagtuman sa tibuok pagkamatarung." Ug siya mitugot kini diha sa ibabaw niya; 17 ug ania karon, usa ka tingog gikan sa langit nag-ingon, "Kini mao ang akong Anak nga pinalangga; kaniya may kalipay ako.

4 Unya si Jesus gihatud sa Espiritu ngadto sa mga awaaw aron tintalon sa yawa. 2 Ug siya naugpuasa sulod sa kap-atan ka adlaw ug kap-atan ka gabii, ug tapus niini gibati niya ang kagutom. 3 Ug ang maninittal miduo ug miington kaniya, "Kay ikaw Anak man sa Dios, sugoa kining mga bato nga mahimong mga tinapay." 4 Apan kaniya mitubag siya nga nag-ingon, "Nahisulat na: 'Ang tawo mabuhi dili sa tinapay lamang, kondili sa matag-pulong nga magagula sa baba sa Dios'" 5 Unya gidala siya sa yawa ngadto sa siyudad nga balaan ug gitungtong siya sa kinahitas-an sa templo, 6 "ug giingnan siya, " Kay ikaw Anak man sa Dios, umambak ikaw ngadto sa ubos; kay nahisulat man kini nga nagaingon: 'Magahatag siyag sugo sa iyang mga manolunda mahitungod kanimo,' ug 'Sa ilang mga kamot pagasapnayon ikaw nila, aron ang imong mga til dili mahipangdol sa bato.' 7 Si Jesus miington kaniya, "Usab nahisulat kini nga nagaingon, 'Ayaw pagtintala ang Ginoo nga imong Dios.'" 8 Unya gidala na usab siya sa yawa ngadto sa usa ka hataas kaayong bikid ug kaniya iyang gipakita ang tanang gingharian sa kalibutan ug ang ilang kahimayaan; 9 ug iyang giingnan siya, "Kining tanan akong ihatag kanimo kon ikaw mohapa ug mosimba kanako." 10 Kaniya mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Pahawa ka, Satanas! kay nahisulat kini nga nagaingon, 'Maoy simbaha ang Ginoo nga imong Dios, ug siya lamang ang alagara.'" 11 Unya ang yawa mipahawa kaniya, ug tan-awa, dihay mga manolunda nga miabut ug mialagad kaniya. 12 Ug sa pagkadungog ni Jesus nga si Juan gidakop, siya mipahilit sa Galilea; 13 ug sa pagpahawa niya sa Nazaret, siya miadto ug mipuyo sa Capernaum sa daplin sa lanaw, sa kayutaan sa Zabulon ug Neftali, 14 aron matuman ang gisulti pinaagi sa profeta nga si Isaias, nga nagaingon: 15 "Ang yuta sa Zabulon ug yuta sa Neftali, sa

dalan padulong sa dagat, tabok sa Jordan, Galilea taliwala sa kangitngit nakakitag dakung kahayag, ug alang sa mga nanagpuyo sa dapit ug sa landong na lang. 16 Ug sa nabautismohan na si Jesus, siya sa kamatayon, mibanag ang kahayag." 17 Sukad miyaw-as dayon gikan sa tubig, ug tan-awa, nabukas niadtong higayona si Jesus misugod sa pagwali nga ang kalangitan ug iyang nakita ang Espiritu sa Dios nag-ingon, "Pag-hinulsol kamo, kay ang gingharian nga mikunsad nga ingon ug salampati, ug mipahiluna sa Lanaw sa Galilea, nakita niya ang duha ka mga magsoon nga lalaki, si Simon nga ginganlan si Pedro ug si Andres nga igsoon niya ni Pedro, nga nanglaya diha sa lanaw, kay mga manggingisa man sila. 19 Ug siya miington kaniila, "Sumunod kamo kanako, ug himoon ko kamong mga manggingisdag tawo." 20 Dihadiha gibiyaan nila ang ilang mga laya ug mikuyog kaniya. 21 Ug sa nagpadayon siya paglakaw sa unahan, nakita niya ang duha pa ka laing mga magsoon nga lalaki, si Santiago nga anak ni Zebedeo ug si Juan nga igsoon niya ni Santiago, diha sa sakayan uban kang Zebedeo nga ilang amahan, nga nanagpuna sa ilang mga pukot, ug sila iyang gitawag. 22 Dihadiha gibiyaan nila ang sakayan ug ang ilang amahan ug mikuyog kaniya. 23 Ug ang tibuok Galilea gisuroy niya nga nagpanudlo sulod sa ilang mga sinagoga ug nagwali sa Maayong Balita mahitungod sa gingharian ug nag-ayo sa tanang balatian ug tanang sakit diha sa katawhan. 24 Ug ang iyang kabantug mikaylap sa tibuok Siria, ug ngadto kaniya ilang gipanagdala ang tanang masakiton, ang mga gitakbuyan sa nagkalainlaing mga balatian ug mga kasakitan, ug ang mga giyawaan, mga palatulon, ug mga paralitico, ug iyang giayo sila. 25 Ug minunot kaniya ang dagkung mga panon sa katawhan gikan sa Galilea ug sa Decapolis ug sa Jerusalem ug sa Judea, ug gikan sa mga dapit tabok sa Jordan.

5 Ug sa pagkakita niya sa mga panon sa katawhan, siya mitungas sa bukid, ug sa nakalingkod siya ang iyang mga tinun-an miduo kaniya. 2 Ug kanila mibungat siya sa iyang baba sa pagtudlo nga nag-ingon: 3 "Bulahan ang mga kabus sa espiritu, kay ila ang gingharian sa langit. 4 "Bulahan ang mga nagamasulob-on, kay sila pagalipayon. 5 "Bulahan ang mga maaghop, kay sila magapanunod sa yuta. 6 "Bulahan ang mga gigutom ug giuhaw sa pagkamatarung, kay sila pagabusgon. 7 "Bulahan ang mga maloluy-on, kay magadawat silag kaluoy. 8 "Bulahan ang mga maputli ug kasingkasing

kay makakita sila sa Dios. 9 "Bulahan ang mga bisan kinsa nga moingon, 'Kuwanggol ka!' mahiagum magbubuhat ug kadaitan, kay sila pagatawgon sa Sanhedrin; ug bisan kinsa nga moingon, 'Boang nga mga anak sa Dios. 10 "Bulahan ang mga ka!' mahiagum sa infierno nga kalayo. (Geenna g1067) ginalutos tungod sa pagkamatarung, kay ila ang 23 Busa, kon ikaw magadala sa imong halad ngadto gingharian sa langit. 11 "Bulahan kamo sa diha nga sa halaran, ug diha mahinumdom ka nga ang imo panamastamasan kamo sa mga tawo, ug pagalutoson diayig igsoon may gikasuk-an man batok kanimo, 24 kamo, ug pagabutangbutangan kamo sa tanang nan, biyai ang imong halad diha sa atubangan sa matang sa kadautan batok kaninyo tungod kanako. halaran, ug umadto ka ug pakig-uli una sa imong 12 Kinahanglan managmaya ug managkalipay kamo, igsoon, ug unya bumalik ka ug ihalad mo ang imong kay daku ang inyong balus didto sa langit, kay halad. 25 Pakighigala dayon sa imong magsusumbong sa ingon man niini gilutos sa mga tawo ang mga samtang nagakuyog pa kamo sa dalan padulong profeta nga nanghiuna kaninyo. 13 "Kamo mao ang sa hukmanan, kay tingali unya hinoon itugyan ikaw asin alang sa yuta; apan kon ang asin kawad-an sa imong magsusumbong ngadto sa maghuhukom, sa iyang lami, unsaon pa man sa pagpabalik niini ug ang maghuhukom magatugyan kanimo ngadto sa iyang kaparat? Kini dili na gayud magpulos sa sa bantay, ug ibanlud ikaw sa bilanggoa. 26 Sa bisan unsa, kondili angay na lang kining isalibay sa pagkatiniud, magaingon ako kanimo, nga dili ka na gawas aron tunobtunoban sa mga tawo. 14 "Kamo gayud unya makagowa gikan didto hangtud kabayran mao ang kahayag alang sa kalibutan. Ang siyudad mo na ang katapusang sintabo. 27 "Nakadungog nga mahimutang sa ibabaw sa bungtod dili gayud kamo sa giingga, 'Ayaw pagpanapaw.' 28 Apan mahisalipdan. 15 Ang mga tawo dili usab magdagkot sultihan ko kamo, nga bisan kadtong magatan-awg ug suga aron ibutang kini sa ilalum sa gantangan, babaye uban sa pagkaibog kaniya, nakapanapaw kondili sa ibabaw sa tongtonganan; ug kini magaiwag na kaniya diha sa sulod sa iyang kaugalingong kanilang tanan nga anaa sa sulod sa balay. 16 kasingkasing. 29 Busa, kon ang imong too nga mata Pasigaa ninyo ang inyong kahayag sa atubangan sa mga tawo aron makita nila ang inyong mga maayong buhat ug dayegon nila ang inyong Amahan nga anaa sa langit. 17 "Ayaw kamo paghunahuna nga mianhi ako aron sa pagbungkag sa kasugoan o sa mga profeta; ako mianhi dili sa pagbungkag kondili sa pagtuman niini. 18 Kay sa pagkatiniud, sultihan ko kamo, nga samtang magalungtad pa ang langit ug ang yuta, walay pagasayloan sa kasugoan bisan usa na lang ka kudlit o usa ka tulpop niini hangtud ang tanan matuman. 19 Tungod niini, bisan kinsa nga magapahuyang sa usa sa mga labing diiyutay niining mga sugo ug magapanudlo sa mga tawo sa pagbuhat sa ingon, kini siya pagaisipon nga iwit didto sa gingharian sa langit; apan bisan kinsa nga magatumuan ug magapanudlo niini, kini siya pagaisipon nga daku didto sa gingharian sa langit. 20 Kay sultihan ko kamo, ka babayeng binulagan, nakapanapaw. 33 "Usab nga kon ang inyong pagkamatarung dili gani molabaw kinsa nga makabuno mahiagum sa hukom." 22 Apan sultihan ko kamo, nga bisan kinsa nga masuko batok sa iyong igsoon, mahiagum na sa hukmanan; ug bisan kinsa nga mobulag sa iyang asawa, kinahanglan magapahuyang sa usa sa mga labing diiyutay niining iyang hatagan siyag usa ka sulat-pamatuod sa mga tawo sa karaan, nga nagaingon, 'Ayaw pagbinakak kamo makasulod sa gingharian sa langit. 21 "Kamo sa imong pagpanumpa, kondili kinahanglan tumanon nakadungog na niini nga gikasulti ngadto sa mga tawo mo ang imong gipanumpaan ngadto sa Ginoo. 34 sa karaan, nga nagaingon, 'Ayaw pagbuno; ug bisan kinsa nga makabuno mahiagum sa hukom.' 23 Apan sultihan ko kamo, ug bisan kinsa nga masuko batok kini mao ang trono sa Dios; 35 bisan pa kon tungod sa yuta, kay kini mao ang tongtonganan sa iyang

mga tiil; bisan pa kon tungod sa Jerusalem, kay ug ang imong Amahan nga nagatan-aw sa tago kini mao ang siyudad sa dakung Hari. 36 Ug ayaw magabalus kanimo. 5 "Ug sa magaampo kamo, pagpanumpa tungod sa imong ulo, kay ikaw dili arang ayaw kamo panig-ingon sa mga maut; kay sila, aron makapaputi ni makapaitom sa bisan usa na lang ka makita sila sa mga tawo, mahigugma sa pag-ampo lugas nga buhok niini. 37 Apan ang inyong sulti himoa nga magatindog sa sulod sa mga sinagoga ug diha lamang nga `Oo' o `Dili'; kay bisan unsa nga kapin na sa mga likoanan sa kadalanan. Sa pagkatinuod, niini nagagikan sa dautan. 38 "Kamo nakadungog na magaingon ako kaninyo, nga sila nakadawat na nga giingon, `Mata tungod sa mata ug ngipon tungod sa ilang balus. 6 Apan ikaw, sa magaampo ka, sa ngipon." 39 Apan magaingon ako kaninyo. Ayaw sumulod ka sa imong lawak ug takpi ang pultahan ninyo pagsukli ang tawong dautan. Hinonoa, kon ug mag-ampo ka sa imong Amahan nga anaa sa may mosagpa kanimo sa too mong aping, itahan mo tago; ug ang imong Amahan nga nagatan-aw sa kaniya ang pikas usab; 40 ug kon may makiburoka tago magabalus kanimo. 7 "Ug sa inyong pag-ampo, kanimo ug moiog sa imong kamisola, ihatag pa usab ayaw kamo pagyamyam sa mga pamulongpulong kaniya ang imong kupo; 41 ug kon may mopugos nga walay kapuslanan, ingon sa ginahimo sa mga kanimo sa pagpauban aniyag usa ka milya, ubani Gentil; kay maoy ilang pagdahum nga pagadunggon siyag duha ka milya. 42 Hatagi ang magpakilimos gayud sila tungod sa ilang daghang sulti. 8 Ayaw animo, ug ayaw balibari ang buot mohulam kanimo. Kamo panig-ingon kanila, kay ang inyong Amahan 43 "Kamo nakaduingog na nga giingon, `Higugmaa nasayud na sa inyong mga gikinahanglan bisan gani ang imong siligan 44 Apan magaingon ako kaninyo, sa wala pa kamo makapangayo kaniya. 9 Busa Higugmaa ninyo ang inyong mga kaaway ug pag- pag-ampo kamo sa ingon niini nga paagi: Amahan ampo kamo alang sa mga magalutos kaninyo, 45 namo nga anaa sa langit, pagabalaanonunta ang aron mahimo kamong mga anak sa inyong Amahan imong ngalan. 10 Paanhia ang imong gingharian, nga anaa sa langit; kay siya nagpasubang sa iyang pagabuhaton unta ang imong kabubut-on, dinihi sa Adlaw sa ibabaw sa mga dautan ug sa ibabaw sa yuta maingon sa langit. 11 Hatagi kami karon sa mga maayo, ug nagpadalag ulan ngadto sa mga pagkaon namo sa matag-adlaw; 12 ug pasayloa matarung ug sa mga dili matarung. 46 Kay kon mao kami sa among mga utang, maingon nga kami usab ray inyong higugmaon ang mga nahigugma kaninyo, nakapasaylo, man sa mga nakautang kanamo; 13 ug unsa may balus nga madawat ninyo? Dili ba ang mga ayaw kami itugyan sa panulay. kondili luwasa kami maniningil sa buhis nagabuhat man sa ingon? 47 gikan sa dautan. Kay imo ang gingharian, ug ang Ug kon mao ray inyong yukboan ang inyong mga gahum, ug ang himaya, hangtud sa kahangturan. kaigsoonan, unsa may inyong nahimo nga labaw pa kay sa uban? Dili ba ang mga Gentil nagabuhat man sa ingon? 48 Busa, kamo kinahanglan magmahingpit ingon nga hingpit ang inyong Amahan nga langitnon.

6 "Kinahanglan magmatngon kamo nga ang inyong maayong buhat dili ninyo himoon sa atubangan sa mga tawo aron lamang sa pagpasundayag niini ngadto kanila, kay sa ingon niana wala kamoy balus gikan sa inyong Amahan nga anaa sa langit. 2 "Busa, sa magahatag kag limos, ayaw pagpattingog ug trumpeta sa atubangan mo, ingon sa ginahimo sa mga maut sa sulod sa mga sinagoga ug diha sa kadalanan, aron sila pagdayegon sa mga tawo. Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga sila nakadawat na sa ilang balus. 3 Apan ikaw, sa magahatag kag limos, ayaw pahibaloa ang kamot mong wala sa gibuhat sa kamot mong too, 4 aron matago ang imong limos;

amen. 14 Kay kon mopasaylo kamo sa mga tawo sa ilang mga paglapas, pasayloon usab kamo sa inyong langitong Amahan; 15 apan kon dili man kamo mopasaylo sa mga tawo sa ilang mga paglapas, ang inyong Amahan dili usab mopasaylo sa inyong mga paglapas. 16 "Ug sa magapuasa kamo, ayaw kamo pagpadayag nga masulob-on, ingon sa mga maut, kay sila magapadautdaut sa ilang mga nawong aron lang makita sa mga tawo nga sila nanagpuasa. Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga sila nakadawat na sa ilang balus. 17 Apan ikaw, sa magapuasa ka, kina-hanglan manghiso ka hinoon sa imong ulo ug manghilam-os ka sa imong nawong, 18 aron ang imong pagpuusa dili makita sa mga tawo kondili sa imong Amahan nga anaa sa tago; ug ang imong Amahan nga nagatan-aw sa tago magabalus kanimo. 19 "Ayaw kamo pagtigum ug mga bahandi alang kaninyo dinihi sa yuta diin ang tangkob

ug ang taya nagakutkot, ug diin ang mga kawatan nagapanakasaka ug nagapangawat; **20** hinonoa pagtigum kamog mga bahandi alang kaninyo didto sa langit diin walay tangkob ni taya nga magakutkot ug diin walay mga kawatan nga magapanakasaka ug magapangawat. **21** Kay hain gani ang imong bahandi, atua usab didto ang imong kasingkasing. **22** "Ang mata mao ang suga sa lawas. Busa, kon maayo ra ang imong mata, ang tibuok mong lawas mapuno sa kahayag; **23** apan kon masakiton ang imong mata, ang tibuok mong lawas mapuno sa kantitngit. Busa, kon ang kahayag sa sulod nimo mao na ang kantitngit, pagkadaku gayud sa maong kantitngit! **24** "Walay bisankinsa nga arang makaalagad ug duha ka agalon; kay mahitabo man nga dumtan niya ang usa, ug higugmaon niya ang ikaduha; o dapigan niya ang usa, ug tamayon niya ang ikaduha. Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa mga bahandi. **25** "Busa, ingnon ko kamo, ayaw na kamo pagkabalaka babin sa inyong kinabuhi, kon unsay inyong kan-on, o unsay inyong imnon; o babin sa inyong lawas, kon unsay inyong ibisti. Dili ba ang kinabuhi labaw pa man kay sa kalan-on, ug ang lawas labaw pa kay sa bist? **26** Tan-awa ninyo ang mga langgam sa kalangitan; wala sila magpugas ni mag-an ni maghipos ngadto sa mga dapa; apan ginapakaon sila sa inyong langitnong Amahan. Dili ba labaw pa man kamog bili kay kanila? **27** Ug kinsa man kaninyoy makadugang ug usa ka takna sa gitas-on sa iyang kinabuhi pinaagi sa pagkabalaka? **28** Ug nganong mabalaka man kamo babin sa bist? Palandunga ninyo ang mga lirio sa kaumahan, giunsa nila sa pagtubo; wala sila magbudyay ni magkalinsky; **29** apan, suginlan ko kamo, nga bisan pa si Salomon sa tibuok niyang katahuman wala gani makabisti maingon sa usa kanila. **30** Ug kon sa ingon gibistihan sa Dios ang mga tanum sa kaumahan, nga karon buhi pa apan ugma igasalibay na ngadto sa hudno, dili ba kamo labaw pa nga iyang pagabistihan, O mga tawo nga diyutayg pagsalig? **31** Busa, ayaw na kamo pagkabalaka nga manag-ingon, 'Unsa may among kan-on? o 'Unsa may among imnon? O 'Unsa may among ibisti?' **32** Kay ang mga Gentil nagapangita niining tanang mga butanga; ug ang inyong langitnong Amahan nasayud nga kamo nagakinahanglan niining tanan. **33** Apan maoy unaha ninyo pagpangita ang gingharian ug ang pagkamatarung gikan sa Dios, ug unya kining tanang mga butanga igadugang ra kaninyo. **34** "Busa, ayaw

na kamo pagkabalaka tungod sa ugma, kay ang ugma may kabalaka tungod sa iyang kaugalingon. Igo na alang sa adlaw ang iyang kaugalingong kalibog.

7 "Ayaw kamo pagpanghukom sa uban aron dili kamo pagahukman. **2** Kay ang hukom nga inyong ipakanau, mao usab ang igahukom kaninyo; ug ang takus nga inyong ipanghatag, mao usab ang takus nga inyong pagadawaton. **3** Nganong tan-awon mo man ang puling nga anaa sa mata sa imong igsoon, ug wala hinoon nimo tagda ang troso nga anaa sa kaugalingon mong mata? **4** Ug unsaon man nimo pagpakaingon sa imong igsoon, 'Ambi, kuhiton ko kanang puling gikan sa imong mata,' nga anaa may troso diha sa kaugalingon mong mata? **5** Maut! Kuhaa una ang troso gikan sa kaugalingon mong mata, ug unya makakita ka na pag-ayo sa pagkuhit sa puling gikan sa mata sa imong igsoon. **6** "Ayaw ihatag sa mga iro ang butang balaan; ug ayaw iitsa ang inyong mga mutya ngadto sa mga baboy, kay tingali unyang ila kining yatakyatakan, ug sa pagsumbalik kaninyo ila kamong hanggaton. **7** " Pangayo, ug kamo paghatagan; pangita, ug kamo makakaplag; pagtuktok, ug kamo pagaablihan. **8** Kay ang tanan nga magapangayo makadawat; ug ang magapangita makakaplag; ug ang magatuktok pagaablihan. **9** Kinsa bang tawhana diha kaninyo nga kon ang iyang anak mangayog tinapay, hatagan hinoon niyang bato? **10** Ug kon kini mangayog isda, hatagan hinoon niyang bitin? **11** Busa, kon kamo, bisan sa inyong pagkadautan, mahibalo man ganing mohatag ug mga maayong gasa ngadto sa inyong mga anak, unsa pa gayud ka labaw pa sa inyong Amahan nga anaa sa langit nga mohatag ug mga maayong butang ngadto sa mga nagapangayo kaniya? **12** Tungod niini, buhati ang mga tawo sa bisan unsay buot ninyo nga ilang pagabuhaton kaninyo; kay mao kini ang kasugoan ug ang mga profeta. **13** "Sumulod kamo agi sa pultahan nga masigpit; kay daku ang pultahan ug sangkad ang dalan nga padulong sa kapildihan, ug daghan ang nagasulod agi niini. **14** Kay masigpit ang pultahan ug hiktin ang dalan nga padulong sa kinabuhi, ug diyutay ra ang mga nakatultol niini. **15** " Kinahanglan magbantay kamo sa mga mini nga profeta nga moanha kaninyo nga managsapot sa pagka-karnero apan diay sa sulod nila sila mga lobo nga manonukob. **16** Maila ninyo sila pinaagi sa ilang mga bunga. Pagapopuon ba ang parras gikan sa mga

kasampinitan, o ang mga igos gikan sa kadyapaan? Ug dihadiha nahinloan siya sa iyang sanla. 4 Ug 17 Sa ingon niana, ang matag-usa ka maayong kahoy si Jesus miington kaniya, "Bantayi bayo nga walay magabungag mga maayong bunga, apan ang walay bisan kinsa nga imong suginlan; hinoon umadto pulos nga kahoy magabungag mga bungang walay ka ug magpakita ka sa sacerdote, ug himoa ang pulos. 18 Ang maayong kahoy dili makabungag mga halad nga gisugo ni Moises, ingon nga pagpamatuod bungang walay pulos, ug usab ang kahoyng walay ngadto sa katawhan." 5 Ug sa pag-abut ni Jesus pulos dili makabungag mga maayong bunga. 19 Ang sa Capernaum, gitagbo siya sa usa ka kapitan, ug matag-usa ka kahoy nga wala magabungag mga kaniya nangamuyo kini 6 nga nag-ingon, "Ginoo, maayong bunga pagaputlon ug igasalibay ngadto sa sa balay atua ang akong binatonan nga giparalisis, kalayo. 20 Sa ingon niana, maila ninyo sila pinaagi sa nagahigda nga nagaantus sa hilabihan gayud." 7 ilang mga bunga. 21 " Dili ang tanang magaingon Si Jesus miington kaniya, "Adtoon ko ug ayohon ko kanako, 'Ginoo, Ginoo,' makasulod sa gingharian sa siya." 8 Apan kaniya mitubag ang kapitan nga naglangit, kondili ang nagatuman sa kabut-on sa akong ingon, "Ginoo, dili ako takus sa pagpasilong kanimo Amahan nga anaa sa langit. 22 Daghan unya ang ilalum sa akong atop; apan isulti mo lamang ang magaingon kanako niadtong adlawa, 'Ginoo, Ginoo,' pulong, ug mamaayo ang akong binatonan. 9 Kay dili ba nanaghimo man kamig mga profesiya tungod ako maoy usa ka tawo nga ilalum sa pagbuot sa sa imong ngalan, ug nanagpagula sa mga yawa uban, ug ako may mga sundalo nga ilalum sa akong tungod sa imong ngalan, ug nakahimo sa daghang pagmando; ug sa moingon ako sa usa, 'Umadto ka,' mga milagro tungod sa imong ngalan? 23 Ug unya siya moadto; ug sa lain, 'Umari ka,' siya moduol; ug magaingon ako kanila, 'Wala ko gayud kamo igkaila; sa akong ulipon, 'Buhata kini,' siya mobuhat niini." 10 pahawa kanako, kamong mga mamuhat ug dautan. Ug sa pagkadungog ni Jesus kaniya, siya nahibulong 24 "Busa, bisan kinsa nga magapatalinghug niining ug miington kanila nga nanagpanguyog kaniya, "Sa akong mga pulong ug magatuman niini, mahisama pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan sa siya sa usa ka tawong but-an nga nagtukod sa iyang Israel wala pa akoy nakitang pagsalig nga sama balay ibabaw sa bato; 25 ug unya mibundak ang ulan, niini. 11 ug sultihan ko kamo, nga daghan unya ug mibul-og ang mga baha, ug mihiros ang mga ang mangabut gikan sa sidlakan ug sa kasadpan hangin ug mihapak niadtong balaya, apan kadto wala ug manglingkod tambong sa kan-anan uban kang mapukan kay natukod man ibabaw sa bato. 26 Apan Abraham, Isaac, ug Jacob diha sa gingharian sa langit, bisan kinsa nga magapatalinghug niining akong mga 12 "apan ang mga anak sa gingharian pagaabugon pulong ug dili magatuman niini, mahisama siya sa ngadto sa labawng kangitngitan sa gowa; didto ang usa ka tawong boang-boang nga nagtukod sa iyang mga tawo managpanghilak ug managkagot sa ilang balay ibabaw sa balas; 27 "ug unya mibundak ang mga ngipon." 13 Ug si Jesus miington sa kapitan, ulan, ug mibul-og ang mga baha, ug mihiros ang "Lumakaw ka; pagabuhaton alang kanimo sumala mga hangin ug mihapak niadtong balaya, ug kadto sa imong pagsalig." Ug niadtong tungora naayo ang napukan; ug daku gayud ang iyang pagkapukan." binatonan. 14 Ug sa pagsulod ni Jesus sa balay ni 28 Ug sa nakatapus na si Jesus sa pagpamulong Pedro, nakita niya ang babayeng ugangan ni Pedro, niining mga sultihia, ang mga panon sa katawhan nga naghigda nga gihilantan; 15 ug gihikap niya ang nanghibulong sa iyang pagpanudlo, 29 kay kanila kamot niini, ug siya gihuwasan sa hilamat ug mibangon ug mialagad kaniya. 16 Ug sa pagkasawomsom na, ilang gipanagdala ngadto kaniya ang daghang mga giyawaan; ug pinaagi sa pusa ka pulong iyang gipagula ang mga espiritu gikan kanila, ug iyang giayo ang tanang mga masakit. 17 Kini tuman sa gisulti pinaagi sa profeta nga si Isaias, nga nag-ingon, "Gikuha niya ang atong mga kaluyahan ug gipas-an niya ang atong mga sakit." 18 Ug sa pagkakita ni Jesus sa mga dagkung panon sa katawhan nga nanaglibut kaniya, siya miagda sa pagpanabok ngadto sa usang

8 Ug sa nahlugsong na si Jesus gikan sa bikid, minunot kaniya ang dagkung mga panon sa katawhan. 2 Ug tan-awa, usa ka sanlahon midoul kaniya, ug sa iyang atubangan miluhod nga nag-ingon, "Ginoo, kon buot mo, makahiinlo ikaw kanako." 3 Ug mituyhad si Jesus sa kamot, ug siya gitapinan niya nga nag-ingon, "Buot ako; magmahinlo ka."

daplin. 19 Ug dihay usa ka escriba nga miduol ug 9 Ug sa nakasakay si Jesus sa sakayan, siya miington kaniya, "Magtutudlo, mosunod ako kanimo mitabok ug miabut sa iyang kaugalingong lungsod. bisan asa ikaw moadto." 20 Kaniya si Jesus mitubag 2 Ug tan-awa, ilang gidala kaniya ang usa ka paralitico nga nag-ingon, "Ang mga milo adunay kalobluban, ug nga naghay-ad sa duyan. Ug sa pagkakita ni Jesus ang mga langgam sa kalangitan adunay kabatugan; sa ilang pagsalig, siya miington sa paralitico, "Anak, apan ang Anak sa Tawo walay daptit nga kapahulayan salig; ang imong mga sala gipasaylo na." 3 Ug tan-sa iyang ulo." 21 Ug may lain pa sa iyang mga awa, dihay mga escriba nga nanag-ingon sa ilang tinun-an nga miington kaniya, "Ginoo, tugot una ako kaugalingon, "Nagapasipala kining tawhana." 4 Apan sa pag-adto ug paglubong sa akong amahan." 22 sa nasayran ni Jesus ang ilang mga hunahuna, Apan si Jesus miington kaniya, "Sumunod ka kanako, siya miington kanila, "Nganong nagahunahuna man ug pasagdi ang mga patay nga maoy magalubong kamog dautan diha sa inyong mga kasingkasing? sa ilang kaugalingong mga minatay." 23 Ug sa 5 Kay hain bay labi pang masayon, ang pag-ingon paghisakay niya sa sakayan, ang iyang mga tinun- ba, 'Ang imong mga sala gipasaylo na,' o ang pag-an misunod kaniya. 24 Ug tan-awa, miabut sa lanaw ingon ba, 'Bumangon ka ug paglakaw?' 6 Apan ang usa ka makusog nga unos, nga tungod niana aron mahibalo kamo nga ang Anak sa Tawo may ang sakayan natabontabonan sa mga balud; apan kagahum diay dinihi sa yuta sa pagpasaylog mga siya nagkatulog. 25 Ug ilang gidoil siya ug gipukaw sala" -niini miington siya sa paralitico"Bangon, dad-nila nga nanag-ingon, "Ginoo, tabang; mangamatay a ang imong gihigdaan ug pumauli ka." 7 Ug siya na kita." 26 Siya miington kanila, "Nganong nalisang mibangon ug mipauli sa iyang balay. 8 Sa pagkakita man kamo, O mga tawong diytutayg pagsalig?" Ug niini sa mga panon sa katawhan, sila nangahadlok mibangon siya ug iyang gibadlong ang mga hangin ug ug nanagdayeg sa Dios nga nakahatag sa maong ang lanaw; ug miabut ang dakung kalinaw. 27 Ug ang kagahum ngadto sa mga tawo. 9 Ug sa naglakaw si mga tawo nanghibulong, nanag-ingon, "Unsa ba diay Jesus gikan didto, nakita niya ang usa ka tawo nga kining pagkatawhana, nga bisan pa ang mga hangin ginganlan si Mateo nga naglingkod sa buhisanan; ug ug ang lanaw mopatoo man kaniya?" 28 Ug sa pag- siya miington kaniya, "Sumunod ka kanako." Ug siya abut niya sa pikas nga daplin, daptit sa yuta sa mga mitindog ug mikuyog kaniya. 10 Ug sa naglingkod si Gadaranhon, gisugat siya sa duha ka mga giyawaan Jesus tambong sa kan-anan sa balay niini, tan-awa, nga nanggula gikan sa mga lubong, ug labihan sila nangabut ang daghang mga maniningil sa buhis ug sa kabangis nga tungod niana walay bisan kinsa nga mga makasasala, ug nang-lingkod sila uban kang makaagi niadtong dalana. 29 Ug tan-awa, misinggit Jesus ug sa iyang mga tinun-an. 11 Ug ang mga sila nga nanag-ingon, "O Anak sa Dios, unsay imong Fariseo, sa pagkakita nila niini, miington sa iyang labut kanamo? Mianhi ba ikaw dinihi aron sa pagsakit mga tinun-an, "Nganong mokaon man ang inyong kanamo sa dili pa ang panahon?" 30 Ug sa usa Magtutudlo kauban sa mga maniningil sa buhis ug ka gilay-on gikan kanila, didtoy usa ka panon sa sa mga makasasala?" 12 "Apan sa pagkadungog daghang mga baboy nga nanag-ungad. 31 Ug kaniya ni Jesus niini, siya miington, " Ang mga maayo rag mipakiluo ang mga yawa nga nanag-ingon, "Kon imo lawas wala magkinahanglan ug mananambal, kondili man kaming pagulaon, pasudla hinoon kami sa mga ang mga masakiton. 13 "Lumakaw kamo ug tunbaboy nianang panon." 32 Ug siya miington kanila, i ninyo ang kahulogan niini, 'Maoy kahimut-an ko "Pangadto kamo." Busa nanggula sila ug miadto ug ang pagkaluo, dili ang paghalad.' Kay ako mianhi misulod sa mga baboy; ug tan-awa, ang tibuok panon dili sa pagtawag sa mga matarung, kondili sa mga sa mga baboy mihoguros pagdulhog sa pangpang makasasala." 14 Ug kang Jesus ang mga tinun-an ngadto sa lanaw, ug sila nangalumos sa tubig. 33 Ug ni Juan miduol nga nanag-ingon, "Ngano ba nga nanalagan ang mga magbalantay sa mga baboy, ug kami ug ang mga Fariseo magapuasa man, apan sa pagabut nila sa lungsod ilang gisugilon ang tanan ang imong mga tinun-an wala man magpuusa?" lakip ang nahitabo sa mga giyawaan. 34 Ug tan-awa, 15 Ug si Jesus miington kanila, "Makahimo ba sa ang tibuok lungsod miadto sa pagsugat kang Jesus; pagkasubo ang mga dinapit sa kasal samtantang ang ug sa ilang pagkakita kaniya, gihangyo nila siya sa nabana anaa pa uban kanila? Apan moabitur ra nga pagpahawa sa ilang kayutaan.

ug unya magapuasa na sila. 16 Walay tawo nga awa, gidala kaniya ang usa ka tawong amang nga magatapak ug bag-ong panapton diha sa daan nga giyawaan. 33 Ug sa gikapagula na ang yawa, ang sinina, kay ang igatapak mabitas ra gikan sa sinina, amang nakasulti; ug ang mga tawo nahibulong nga ug unya mahimo na hinoon ang labi pa ka dakung nanag-ingon, "Sukad masukad, wala pay nakita sa gisi. 17 Usab, ang bag-ong bino wala igasulod sa mga Israel nga sama niini." 34 Apan ang mga Fariseo daang sudlanan nga panit; kay kon mao pa, ang mga nanag-ingon, "Kini siya nagapagula sa mga yawa sudlanan mobusisi, ang bino mobuhagay, ug ang pinaagi sa punoan sa mga yawa." 35 Ug ang tanang mga sudlanan madaut; apan ang bag-ong bino anha mga lungsod ug mga balangay gisuroy ni Jesus nga igasulod sa mga bag-ong sudlanan nga panit, busa nagpanudlo sulod sa ilang mga sinagoga ug nagwali ang duroha motunhay." 18 Samtang nagsulti siya niini sa Maayong Balita mahitungod sa gingharian, ug ngadto kanila, tan-awa, miabut ang usa ka punoan, ug nag-ayo sa tanang mga sakit ug kaluyahan. 36 Ug sa iyang atubangan miluhod siya nga nag-ingon, "Ang sa pagkakita niya sa panon sa katawhan, naluoy akong anak nga babae karon pa gayud mamamatay; siya kanila, kay sila nangalibog ug nanagsubo sama apan adtoa ug itapion ang imong kamot diha kaniya, sa mga karnero nga walay magbalantay. 37 "Unya ug mabuhî siya." 19 Ug si Jesus mitindog ug mikuyog miington siya sa iyang mga tinun-an, "Daghan una kaniya uban ang iyang mga tinun-an. 20 Ug tan-awa, ang anihon, apan diyutay ra ang mga mamumoo; usa ka babaye nga nag-antus sa talinugo sulod na 38 busa pangamuyo kamo sa Ginoo sa anihon nga sa napulog-duha ka tuig, miadto sa iyang luyo ug makapadala unta siyang mga mamumoo ngadto sa mihi kap sa borlas sa iyang kupo; 21 kay siya nag-iyang anihon."

ingon sa iyang kaugalingon, "Kon makahikap lang ako sa iyang sapot, mamaayo gayud ako." 22 Ug si Jesus miliso, ug sa iyang pagkakita kaniya, miington, "Pagkalipay, anak; ang imong pagsalig nakapaayo kanimo." Ug ang babaye naayo dihadiba. 23 Ug sa pag-abut ni Jesus sa balay sa punoan, ug nakita niya ang mga magtutokar sa plawta ug ang pundok sa mga tawo nga nanagkaguliyang, 24 siya miington, "Pahawa kamo, kay ang dalagita wala mamatay kondili nagakatulog." Ug ilang gipanagkatawan siya. 25 Apan sa gikapagula na ang mga tawo, siya misulod ug ang dalagita iyang gigunitan diha sa kamot, ug kini mibangon. 26 Ug ang balita mahitungod niini mikaylap sa tibuok kayutaan niadtong dapita. 27 Ug sa naglakaw si Jesus gikan didto; dihay misunod kaniya nga duha ka buta nga nanagsinggit nga nag-ingon, "Kaloy-i intawon kami, O Anak ni David." 28 Ug sa paghisulod niya sa balay, ang mga buta miduol kaniya; ug kanila nangutana si Jesus nga nag-ingon, "Nagatoo ba kamo nga makahimo ako niini?" Ug sila mitubag nga nanag-ingon, "Oo, Ginoo." 29 Ug ang ilang mga mata gihikap niya nga nag-ingon, "Sumala sa inyong pagsalig mao ang mahimo lang kaninyo." 30 Ug nabuka ang ilang mga mata. Ug kanila si Jesus mitugon sa hugot gayud nga nag-ingon, "Magmatngon kamo nga walay bisan kinsa nga mahibalo niini." 31 Apan nanglakaw sila ug ang iyang kabantug gisangyaw nila sa tanang dapit niadtong yutaa. 32 Ug sa nakalakaw na sila, tan-

10 Ug ang iyang napulog-duha ka mga tinun-an yang gitawag ngadto kaniya, ug iyang gihatagan silag kagahum batok sa mga mahugawng espiritu, aron sa pagpagula niini, ug sa pag-ayo sa tanang mga sakit ug sa tanang kaluyahan. 2 Ang mga ngalan sa napulog-duha ka mga apostoles mao kini: naahauna, si Simon nga gingenlan si Pedro, ug si Andres nga igsoon ni Simon; si Santiago nga anak ni Zebedeo, ug si Juan nga igsoon niya ni Santiago; 3 si Felipe ug si Bartolome; si Tomas ug si Mateo nga marinigil sa buhis; si Santiago nga anak ni Alfeo, ug si Tadeo; 4 si Simon nga Kananeyo, ug si Judas Iscariote, nga mao ang nagbudhi kang Jesus. 5 "Ug kining Napulog-Duha gipalakaw ni Jesus tapus matugon sila niya nga nag-ingon, " Pangadto kamo dili sa agianan sa mga Gentil, ug sumulod kamo dili sa kalungsuran sa mga Samarianhon, 6 kondili pangadto hinoon kamo sa mga nangawalang karnero sa banay ni Israel. 7 Ug samtang magapanglakaw kamo, pagwali kamo nga magaingon, `Ang gingharian sa langit haduol na.' 8 Ayoha ninyo ang mga masakiton, banhawa ninyo ang mga patay, hinloi ninyo ang mga sanlahon, pagulaa ninyo ang mga yawa. Nakadawat kamo nga walay bayad, busa panghatag kamo nga walay bayad. 9 Ayaw kamo pagbalon ug bulawan, o salapi, o tumbaga diha sa inyong mga bulsa sa bakus, 10 o puyo alang sa inyong panaw, o duha ka kamisola, o mga sapin, o sungkod; kay ang mamumoo takus sa

iyang pagakan-on. 11 Ug sa bisan unsang lungsod panimalay! 26 "Busa, ayaw kamo pagkahadlok kanila; o balangay nga inyong adtoan, susiha didto kon kay walay tinabonan nga dili pagaukban, o tinagoan kinsa ang inyong kaangayan, ug pomuyo kamo sa nga dili mahibaloan. 27 Ang gipamulong ko kaninyo iyang balay hangtud sa inyong pagpamahawa. 12 Ug sa ngitngit, isulti ninyo kini sa hayag; ug ang inyong inigsaka ninyo sa balay, humataq kamog katahuran. nadungog nga gihonghong kaninyo, imantala ninyo 13 Kon ang balay takus man niini, nan, ipaabut diha kini diha sa ibabaw sa mga atop. 28 Ug ayaw ang inyong kalinaw; ug kon dili man takus, nan, ipabalki diha kaninyo ang inyong kalinaw. 14 Ug kon kamo dili man pagadawton ni bisan kinsa, ug dili patalinghugan ang inyong mga pulong, itaktak ninyo ang mga abog gikan sa inyong mga til inigpahawa ninyo sa maong balay o lungsod. 15 Sa pagkatinuod, tagurha kabuok usa ka daku? Ngani walay bisan usa maga-ingon ako kaninyo, nga sa adlaw sa hukom maarang-arang pa unya alang sa yuta sa Sodoma ug sa Gomorra kay sa maong lungsod. 16 "Tana, paadttoon ko kamo nga daw mga karnero sa taliwala sa mga lobo; busa magmasinabuton kamo ingon sa mga bitin ug magmalumo kamo ingon sa hukmanan, ug kamo ilang pagahampakon sa sulod sa sinagoga, 18 ug tungod kanako kamo ilhon sa atubangan sa akong Amahan nga anaa pagataralon ngadto sa atubangan sa mga punoan ug sa langit. 19 Ug sa diha nga igatugyan nila ngadto sa mga hari, aron makapanghimatuod kamo ngadto sa ilang mga sinagoga, 20 ug sa anak nga babaye batok sa iyang inahan, ug dili man kamo mao ang magasulti, kondili ang Espiritu sa inyong Amahan mao ang magasulti pinaagi ngadto sa kamatayon; ug ang amahan magatugyan sa iyang anak; ug ang mga anak mosupil batok sa takus kanako; 22 ug nga lalaki o anak nga babaye labaw pa kanako, dili pagadumtan kamo sa tanang tawo tungod sa akong ilang mga ginikanan ug magapapatay kanila; 23 Ug sa diha nga lutoson kamo nila sa lungsod, pangagiw kamo ngadto sa sunod sa pagkatinuod magaingon ako 25 Igo na alang sa tinun-an nga mahisama siya sa ang iyang pagtutudlo, ug sa ulipon nga mahisama siya 26 "Ang magadawat kaninyo magadawat kanako, ug tanang kalungsuran sa Israel, ang Anak sa Tawo ang magadawat kanako magadawat sa nagpadala mahiabut na. 27 Ang tinun-an dili labaw sa iyang kanako. 28 Ang magadawat sa profeta tungkod kay magtutudlo, ug ang ulipon dili labaw sa iyang agalon. Kon ang pangulo sa panimalay magadawat sa balus nga ilang ginganlan ug Beelzebu, unsa ka labi pang 29 Ang makakaplag sa iyang kinabuhi kawagtangan usa ka lungsod, pangagiw kamo ngadto sa sunod himoon niini; 30 Bisan pa gani ang mga buhok sa kanila ug sa mga Gentil. 31 Busa, ayaw kamo labaw pag bili kay sa daghang kanako sa atubangan sa mga tawo, ilhon ko usab siya sa ilang mga sinagoga, 32 Bisan, bisan kinsa kadtong moila kanako sa atubangan sa akong Amahan nga anaa pagdahum nga mianhi sa mga hari, aron makapanghimatuod kamo ngadto sa ilang mga sinagoga, 33 apan bisan kinsa kadtong dili moila hukmanan, ug kamo ilang pagahampakon sa sulod sa sinagoga, 34 "Ayaw kamo pagdahum nga mianhi sa mga hari, aron makapanghimatuod kamo ngadto sa ilang mga sinagoga, 35 Kay mianhi ako sa pagpahimutang sa ninyo pagsulti o unsay inyong igasulti, kay ang inyong tawo aron makigbingkil siya batok sa iyang amahan, igasulti igahatag ra kaninyo niadtong taknaa; 36 Espiritu sa inyong Amahan mao ang magasulti pinaagi ug ang mga kaaway sa tawo anaa ra sa sulod sa kaninyo. 37 Ang igsoon magatugyan sa iyang igsoon sa iyang kaugalingong panimalay. 38 Ang mahigugma ngadto sa kamatayon; ug ang amahan magatugyan sa iyang amahan o inahan labaw pa kanako, dili sa iyang anak; ug ang mga anak mosupil batok sa takus kanako; 39 Ang makakaplag sa iyang kinabuhi kawagtangan usa ka lungsod, pangagiw kamo ngadto sa sunod himoon niini; 40 Ang magadawat kanako tungod kanako, makakaplag ra niini. 41 Ang magadawat sa profeta tungkod kay kaninyo, nga dili pa gani mahurot ninyog libut ang matarung tungod kay kini usa ka tawong matarung, sa iyang agalon. 42 "Ug bisan kinsa nga magahatag ug bisan usa mangil-ad sa ilang ihingalan sa mga sakop sa iyang na lang ka kabo nga bugnawng tubig aron ipainom

sa usa niining mga gagmay tungod kay kini usa ka tinun-an, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, dili gayud siya kawad-an sa iyang balus."

11 Ug sa nakatapus na si Jesus paghatag ug mga tugon ngadto sa iyang napulog-duha ka tinun-an, siya milakaw gikan didto aron sa pagpanudlo ug pagwali sa mga lungsod nila. **2** Ug sa pagkadungog ni Juan didto sa bilanggoan mahitungod sa mga nabuhat ni Cristo, iyang gipaadtowan siyag mga tinun-an niya aron sa pagpangutana **3** nga nanag-ingon kaniya, "Ikaw ba kadtong monahi, o magapaabut pa ba kamig lain?" **4** Kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Adtoa ug suginli ninyo si Juan sa mga butang nga inyong nadungog ug nakita: **5** ang mga buta makakita na, ug ang mga bakul makalakaw na, ug ang mga sanlahon nangahinlo, ug ang mga bungol makabati na, ug ang mga patay gipamanhaw, ug ang mga kabus gikawalihan sa maayong balita. **6** Ug bulahan ang tawo nga dili makakaplag dinihi kanako sa kahigayonan nga makapasibug kaniya gikan kanako." **7** Ug sa paglakaw na nila, si Jesus misugod sa pagsulti ngadto sa mga panon sa katawhan mahitungod kang Juan. Siya miington kanila: "Unsa bay inyong giadto aron tanawon didto sa mga awaaw? Ang usa ba ka bagakay nga ginakusokuso sa hangin? **8** Nan, nganong miadto man kamo didto? Aron ba sa pagtan-aw sa usa ka tawo nga nagsul-ob ug luho nga mga bisti? Tan-awa, ang managsul-ob ug luho nga mga bisti anaa sa mga balay sa mga hari. **9** Apan ngano lagi nga miadto man kamo? Aron ba pagtan-aw sa usa ka profeta? Oo, sultihan ko kamo, ug labaw pa gani sa profeta. **10** Kay kini siya mao man ang gihisutan sa nahisulat nga nagaingon: 'Tan-awa, igapadala ko ang akong magsasangyaw nga magauna kanimo; siya mao ang magaandam sa imong dalan sa atubangan mo.' **11** Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga sa mga gianak ug babaye, wala pay nahitungha nga molabaw pa ka daku kay kang Juan nga Bautista; ngani, ang labing gamay diha sa gingharian sa langit daku pa kay kaniya. **12** Sukad sa mga adlaw ni Juan nga Bautista hangtud karon, ang gingharian sa langit nakaagum na sa mga paglugos, ug kini ginaagaw sa mga manglolugos pinaagig kusog. **13** Kay ang tanang mga profeta ug ang kasugoan nanaghimog mga profesiya hangtud kang Juan; **14** ug kon buot kamo motoo niini, siya mao si Elias nga magaanhi. **15** Ang

may mga dalungan nga makadungog, kinahanglan ingon kining kaliwatana? Kini sama sa mga bata nga managlingkod sa mga baligaanan, ug managsinggit ngadto sa ilang mga kaiban sa dula, manag-ingon, **17** 'Gitokahan bitaw namo kamog plawta, apan wala man kamo mosaway; nagminatay kami, apan wala man kamo magtampoktampok sa inyong mga dughan.' **18** Kay si Juan mianhi nga wala magkaon ni mag-inum; ngani, nanag-ingon sila, 'Kana siya giyawaan!' **19** Ang Anak sa Tawo mianhi nga nagakaon ug naganum, apan sila nanag-ingon, 'Tan-awa kana siya, usa ka tawong ulitan, palahubog, ug higala sa mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala!' Apan ang kaalam ginamatarung baya pinaagi sa mga binuhatan niini." **20** Unya misugod siya sa pagsaway sa mga lungsod diin nangahimo ang kadaghanan sa inyong mga milagro, tungod kay kini sila wala man managhinulsol. **21** Miington siya, "Alaut ikaw, Corazin! Alaut ikaw, Betsaida! Kay kon ang mga milagro nga nangahimo diha kaninyo didto pa himoa sa Tiro ug sa Sidon, dugay ra unta silang nanaghinulsol nga managsul-ob ug sako, ug managlubog sa mga abo. **22** Apan sultihan ko kamo, nga sa adlaw sa hukom, maarang-arang pa unya alang sa Tiro ug sa Sidon kay kaninyo. **23** Ug ikaw Capernaum, igatuboy ka ba diay sa kalangitan? Igaunlod ka hinoon ngadto sa Hades. Kay kon ang mga milagro nga nangahimo diha kanimo didto pa himoa sa Sodoma, magalungtag pa unta kini hangtud niining mga adlawa karon. (*Hades 986*) **24** "Apan ingnon ko kamo, nga sa adlaw sa hukom maarang-arang pa unya alang sa yuta sa Sodoma kay kanimo." **25** "Ug sa maong panahon si Jesus miington, " Nagapasalamat ako kanimo, Amahan, Ginoo sa langit ug sa yuta, nga kining mga butanga gililong mo sa mga makinaadmanon ug sa mga masinabuton, ug gipadayag mo hinoon ngadto sa mga gagmayng bata; **26** oo, Amahan, kay kana mao man ang imong maloluy-ong pagbuot. **27** Ang tanang mga butang gitugyan kanako sa akong Amahan, ug walay nakaila sa Anak gawas sa Amahan, ug walay nakaila sa Amahan gawas sa Anak ug kaniya kangs kinsa igakahimuot sa Anak ang pagpadayag sa Amahan. **28** Umari kanako, kamong tanan nga nabudlay ug nabug-atan, ug papahulayon ko kamo. **29** Isangon ninyo ang akong yugo diha kaninyo, ug pagtuon kamo gikan kanako; kay ako maaghop ug mapauksanon sa kasing-kasing, ug makakaplag

kamog pahulay alang sa inyong mga kalag. 30 "Kay masayon ang akong yugo, ug magaan ang akong luwan."

12 Niadtong panahona, si Jesus naglakaw agi sa kaumahan sa adlaw nga igpapahulay; ug ang iyang mga tinun-an gipanggutom, ug sila misugod sa pagpangutlog mga uhay ug nangaon. 2 Apan ang mga Fariseo, sa pagkakita nila niini, miington kaniya, "Tan-awa ra, ang imong mga tinun-an nagahimo sa dili matarung pagabuhaton sulod sa adlaw nga igpapahulay sumala sa kasugoan." 3 "Kanila mitubag siya nga nag-ingon, " Wala ba kamo makabasa mahitungod sa gibuhat ni David, sa diha nga gigutom siya ug ang iyang mga kauban: 4 naunsa nga misulod man siya sa balay sa Dios ug mikaon sa mga tinapay nga binutang-sa-atubangan-sa-Dios, nga supak man unta sa kasugoan ang pagkaon niya niini ug sa iyang mga kauban, gawas sa mga sacerdote lamang? 5 "O wala ba ninyo hibasahi sa kasugoan nga sa adlaw nga igpapahulay ang mga sacerdote sulod sa templo nanaglapas man sa adlaw nga igpapahulay, apan nga wala sila niini pakasad-a?" 6 Ingnon ko kamo, nga aniyay usa karon dindi nga labaw pa kay sa templo. 7 Ug kon nakasabut pa unta kamo sa kahulogan niini, `Moay kahimut-an ko ang pagkalooy, dili ang paghalad, dili unta kamo managhukom sa pagdaut sa mga walay sala. 8 "Kay ang Anak sa Tawo agalon kang kinsa nailalum bisan pa ang adlaw nga igpapahulay." 9 Ug sa nakalakaw na siya gikan didto, siya misulod sa ilang sinagoga. 10 Ug tan-awa, didtoy usa ka lalaki nga may kamot nga nakuyos. Ug aron ilang ikasumbong si Jesus, siya gipangutana nila nga nanag-ingon, "Uyon ba sa kasugoan ang pagpang-ayog mga sakit sulod sa adlaw nga igpapahulay." 11 "Kanila mitubag siya nga nag-ingon, " Kinsa bang tawhana kaninyo nga kon siya may usa ka karnero ug kini mahulog sa gahong sa adlaw nga igpapahulay, dili niya gunitan kini aron bitaron paingon sa gawas. 12 Pagkadaku pag bili sa tawo kay sa usa ka buok nga karnero! Busa, uyon sa kasugoan ang pagbuhat ug maayo sa adlaw nga igpapahulay." 13 Ug si Jesus miington sa tawo, "Ituyod ang imong kamot." Ug gituy-od niya ang iyang kamot ug hingulian kini, naayo ingon sa usa. 14 Apan ang mga Fariseo nanggula ug nanagsabut batok kung Jesus, kon unsaon nila siya sa pagpatay. 15 Ug si Jesus, sa pagkamatikud niya niini, mipahawa

niadtong dapita. Ug daghan ang mikuyog kaniya, ug iyang giayo silang tanan, 16 ug iyang gipina-han sila nga dili nila siya ipaila. 17 Kini tuman sa gisulti pinaagi sa profeta nga si Isaías, nga nag-ingon: 18 "Tan-awa, ang sulogoon ko nga akong pinili, ang akong pinalangga nga nakapali-pay sa akong kalag. Ipahiluna ko ang akong Espiritu diha kaniya, ug ang hustisyia iyang igamantala ngadto sa mga Gentil. 19 Dili siya magapakiglalis, ni magasinggit, ug walay makadungog sa iyang tingog diha sa kadalan; 20 Dili gani siya mobali bisan sa bagakay nga nabasagna, ni mopalong bisan sa pabilo nga nagakapid-ok na, hangtud padag-on na niya ang hustisyia; 21 ug sa iyang ngalan managpanglaum ang mga Gentil." 22 Ug unya dihay usa ka tawong giyawaan, nga buta ug amang, nga gidala ngadto kaniya; ug kini siya iyang giayo nga tungod niana ang amang nakasulti na ug nakakita. 23 Ug nahibulong ang tanang mga tawo ug nanag-ingon, "Mao na ba kaha kini ang Anak ni David?" 24 "Apan sa pagkadu-ngog niini sa mga Fariseo, sila miington, " Kining tawhana nagapagula sa mga yawa pinaagi lamang kung Beelzebu, ang punoan sa mga yawa. 25 "Ug sa pagkasayud ni Jesus sa ilang mga huna-huna, siya miington kanila, " Ang mataggingharian nga mabahin batok sa iyang kaugalingon, malaglag; ug ang matagsiyudad o balay dili mobarug kon kini mabahin batok sa iyang kaugalingon. 26 Ug kon si Satanas mao man ang nagapagula kung Satanas, nabahin diay siya batok sa iyang kaugalingon; nan, unsaon pa man pagbarug sa iyang gingharian? 27 Ug kon pinaagi man diay kung Beelzebu nagapagula ako sa mga yawa, pinaagi ba kung kinsa ang inyong mga anak nagapagula kanila? Busa sila mao ang magahukom kaninyo. 28 Apan kon pinaagi man sa Espiritu sa Dios ginapagula ko ang mga yawa, nan, ang gingharian sa Dios nahidangat na diay diha kaninyo. 29 O unsaon man sa usa ka tawo ang pagsulod sa balay sa usa ka kusgan ug pag-agaw sa kabtangan niini, gawas kon iya unang gapuson ang kusgan? Unya makahimo na siya sa pagpangawat sa balay niini. 30 Ang dili dapig kanako, batok kanako; ug ang magapanghipos nga dili uban kanako, nagapatibulaag. 31 Busa, sultihan ko kamo, nga ang mga tawo pagpasayloon sa ilang tanang pagpaka-sala ug pagpasipala, apan ang pasipala batok sa Espiritu dili gayud pasayloon. 32 Ug bisan kinsa nga magasultig batok sa Anak sa Tawo, siya mapasaylo; apan bisan kinsa nga magasultig batok

sa Espiritu Santo dili gayud siya pasayloon, bisan niining panahona karon o niadtong kapanahonan nga palaabuton. (aiōn g165) 33 "Usa lamang niining duruha: inyo bang ayohon ang kahoy, ug mamaayo ang iyang bunga; o inyo bang himoong walay pulos ang kahoy, ug mawalay pulos ang iyang bunga; kay ang kahoy lalaki nanag-tindog didto sa gawas, buot makigsulti maila pinaagi sa iyang bunga. 34 Kamong kaliwat kaniya. 35 Ang maayong tawo magapagulag maayo gikan sa tawo magahatag unyang husay babin sa matagpulong sa imong mga pulong pagamatarungan ikaw, ug pinaagi sa imong mga pulong pagahukman ka sa silot." 36 Sultihan ko kamo, nga sa adlaw sa hukom ang mga mitubag siya nga nag-ingon, "Basta kaliwatan nga dautan ug mananapaw mangita gayud ug ilhanan; apan walay laing ilhanan nga igahatag ngadto niini gawas sa ilhanan nga mao si Jonas nga profeta. 37 Kay maingon nga si Jonas didto sa tiyan sa dakung isda sulod sa tulo ka adlaw ug tulo ka gabii, maingon man usab ang Anak sa Tawo adto sa kinapusoran sa yuta sulod sa tulo ka adlaw ug tulo ka gabii. 38 Ang mga tawo sa Ninive mobangon ra unya sa adlaw sa hukom uban niining kaliwatan ug magahukom niini sa silot; kay sila nanaghinulsol tungod sa pagwali ni Jonas, ug tan-awa, ania dinihi karoy labaw pa kay kang Jonas. 39 Ang reyna sa Habagatan mobangon ra unya sa adlaw sa hukom uban niining kaliwatan ug magahukom niini sa silot; kay siya mianhi gikan sa kinatumyan sa yuta aron sa pagpatalinghug sa kaalam ni Salomon, ug tan-awa, ania dinihi karoy labaw pa kay kang Salomon. 40 "Sa diha nga ang mahugawng espiritu makagula na sa tawo, kini mosuroy lataas sa mga dapit nga mamala aron sa pagpangitag pahulay, apan wala siyay makaplagan niini. 41 Unya magaingon siya, 'Mobilik hinoon ako, sa akong balay nga akong gigikanan.' Ug sa pag-abut niya, iyang makita kini nga wala puy-i, sinilhigan na, ug maayo nang pagkahimutang. 42 Ug unya molakaw siya ug magkuhag laing pito ka mga espiritu nga labi pang dautan kay kaniya, ug sila mosulod ug moyupo niini; ug ang ulahing kahimtag niadtong tawhana molabi pa ka ngil-ad kay sa sinugdan. Mao usab kana ang mahitabo niining kaliwatan ug dautan." 43 Ug samtang nagsulti pa siya sa katawhan, tan-awa, ang iyang inahan ug ang iyang mga igsoong ug gitudlo niya magapagulag dautan gikan sa iyang dautang bahandi. 44 Apan sa tawo nga nagtaho kaniya siya mitubag Ang maayong tawo magapagulag maayo gikan sa tawo magahatag unyang husay babin sa matagpulong ug ang akong mga igsoon! 45 Kay bisan kinsa nga miington siya, "Tan-awa, ania ra ang akong inahan nga walay pulos nga ilang ginali-tok; 46 Ug kaniya dihay mitaho nga nag-ingon, "Kinsa ba ang akong inahan, ug kinsa iyang maayong bahandi; apan ang dautang tawo ba ang akong mga igsoong lalaki? 47 Ug gitudlo niya magabuhut sa kabubut-on sa akong Amahan nga aanaa sa langit, mao kana siya ang akong igsoong lalaki ug akong igsoong babaye ug akong inahan."

13 Ug sa mao rang adlawa, si Jesus nanaug sa balay ug milingkod sa lapyahan sa lanaw. 2 Ug midugok kaniya ang mga dagkung panon sa katawhan, nga tungod niana misakay siya sa usa ka sakayan ug milingkod didto; ug ang tibuok panon sa katawhan nanagtindog sa baybayon. 3 Ug iyang gisugilnan sila sa daghang mga butang pinaagig mga sambingay. Ug siya miington: "Usa ka magpupugas miadto aron sa pagsabod ug binhi. 4 Ug sa nagsabod siya, may mga binhi nga diha mahulog sa daplin sa dalan, ug midugok ang mga langgam ug ilang gituka kini. 5 Ang ubang mga binhi diha mahulog sa kabatoan diin dili daghan ang yuta, ug kini mitigib dayon sanglit kini wala may giladmon diha sa yuta, 6 apan sa pagsubang sa Adlaw, kini nalawos; ug kini wala may gamut, kini nalaya. 7 Ug may uban pang mga binhi nga diha mahulog sa kasampinitan, ug ang mga sampinit mitubo ug milumos niini. 8 Ug ang ubang mga binhi diha mahulog sa maayong yuta ug kini namunga; may namungag usa ka gatus ka pilo, ang uban kan-oman, ug ang uban katloan. 9 "Ang may mga dalung-gan nga makadungog, kinahanglan siya magpatalinghug." 10 Unya miduol ang mga tinun-an ug miington kaniya, "Nganong pinaagi mag mga sambingay ang imong pagsulti kaniila?" 11 "Kanila mitubag siya nga nag-ingon," Kaninyo gitugot ang pagpakasabut sa mga tinagoan mahitungod sa gingharian sa langit, apan kanila wala kini itugot. 12 Kay siya nga adunay iya pagahatagan ug labaw pa,

ug makabaton siya sa kadagaya; apan siya nga walay ingon, " Ang ginghamian sa langit sama sa usa ka iya pagkuhaan sa bisan unsa nga anaa kaniya. 13 tawo nga nagpugas ug maayong binhi diha sa iyang Mao kini ang hinung-dan ngano nga magasulti ako uma; 25 apan samtang nanagkatulog ang mga tawo, kanila pinaagig mga sambingay; kay bisan tuod sila ang iyang kaaway miadto ug ang mga trigo gisaburuan magatutok, dili man sila makakita, ug bisan tuod sila niyang mga liso sa bunglayon, ug unya mipahawa siya. magapaminaw, dili man sila makabati ni makasabut. 26 Busa, sa nanubo na ang mga trigo ug nanguhay, 14 Ug diha kanila maayo gayud nga pagkatuman nakita usab ang mga bunglayon. 27 Ug ang mga ang profesiya ni Isaiahs nga nagaingon: 'Manimati ug ulipon sa pangulo sa panimalay miduol ug miington manimati kamo apan dili gayud kamo makasabut, ug kaniya, 'Senyor, dili ba maayo man kadtong binhi nga magatutok ug magatutok kamo, apan dili gayud kamo gipugas mo sa imong uma? Naunsa bang anaa may makakita. 15 Kay nahabol ang kasingkasing niining mga bunglayon?' 28 Siya mitubag kanila, 'Buhat kana mga tawhana, ug ang ilang mga dalungan magalisud sa kaaway.' Ug ang mga ulipon miington kaniya, 'Nan, sa pagpaketabati, ug ang ilang mga mata ginapiyong gusto ka bang amo kadtong adtoon ug pangib-ton?' 29 nila, sa kahadlok nga tingali unyang makakita sila. Apan siya miington kanila, 'Ayaw lang, kay tingali unya pinaagi sa ilang mga mata, ug makabati sila pinaagi hinoon nga sa inyong pagpangibut sa mga bunglayon sa ilang mga dalungan, ug makasabut sila pinaagi mahilakip pagkaibut ang mga trigo. 30 "Pasagdi sila sa ilang kasingkasing, ug managbalik sila kanako nga managkaipon karon sa pagtubo hangtud sa tingaron ayohon ko sila. 16 Apan bulahan gayud ang ani, ug sa pagpangani na unya ingnon ko ang mga inyong mga mata kay makakita man kini, ug ang mag-aani, Pangibta una ninyo ang mga bunglayon ug inyong mga dalungan kay makabati man kini. 17 Sa bangana aron sunogon, apan ang mga trigo hakota pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga daghan ninyo ngadto sa akong dapa." 31 "Ug iyang giasoyan ang mga profeta ug mga tawong matarung nga sila sa lain pang sambingay, nganag-ingon, " Ang nangandoy sa pagtan-aw unta sa inyong nakita, apan ginghamian sa langit samag liso sa mustasa nga gidala wala sila niini makakita; ug sa pagpamati unta sa sa usa ka tawo ug gipugas niya diha sa iyang uma; inyong nabatian, apan wala sila niini makabati. 18 32 "Kini mao ang labing gamay sa tanang mga liso, "Nan, patalinghugi ninyo ang sambingay mahitungod apan sa makatubo na, kini mao ang labing daku sa magpupugas. 19 Sa diha nga ang usa ka tawo sa tanang tanum nga ulotanon ug mahimong kahoy makabati sa pulong mahitungod sa ginghamian ug nga tungod niana ang mga langgam sa kalangitan dili siya mosabut niini, ang dautan motungha ug modugok ug magahimog mga batuganan diha sa mosakmit sa gikasabod diha sa iyang kasingkasing; iyang mga sanga." 33 Ug iyang gisugilnan silag kini mao ang gikasabod diha sa daplin sa dalam. 20 Iain pang sambingay. Siya miington, "Ang ginghamian Ug mahitungod niadtong gikasabod diha sa kabatoan, sa langit sama sa igpapatubo nga gikuha sa usa kini mao kadtong magapatalinghug sa pulong ug ka babaye ug gilubong niya diha sa tulo ka takus dihadaha iya kining dawaton uban sa kalipay; 21 apan nga harina, hangtud gikapatuboan ang tanan." 34 wala siyay gamut diha sa iyang kaugalingon, hinoon Kining tanan gipamulong ni Jesus ngadto sa mga mopabilin siyag makadiyot; ug inig-abut sa kasakitan panon sa katawhan pinaagig mga sambingay, ug wala o pagpanglutos tungod sa pulong, siya mobiya dayon gayud siyay gikasugilon kanila nga dili pinaagig mga sa pagtoo. 22 Ug bahin niadtong gikasabod diha sa sambingay. 35 "Sa ingon niini natuman ang gisulti kasampinitan, kini mao kadto ang makadungog sa pinaagi sa profeta, nga nagaingon: Sa akong baba pulong, apan ang mga kabalaka dinihi sa kalibutan magabungat ako sa pagsulti pinaagig mga sambingay, ug ang kalipay tungod sa mga bahandi magalumos igapamulong ko ang mga butang tinago sukad pa sa sa pulong, ug kini dili makapamunga. (aiōn g165) 23 pagkatukod sa kalibutan." 36 Unya mipahawa siya "Ug bahin sa gikasabod diha sa maayong yuta, kini sa mga panon sa katawhan ug misaka sa balay. Ug mao kadtong makadungog sa pulong ug makasabut miduol kaniya ang iyang mga tinun-an nga nanagniini; sa pagkatinuod kini siya magapamunga ug ingon, "Saysayi kami sa sambingay mahitungod sa magapaani, sa usa ka higayon usa ka gatus ka pilo, mga bunglayon diha sa uma." 37 "Ug kanila mitubag ug sa lain kan-oman, ug sa lain katloan." 24 "Ug siya nga nag-ingon, " Ang nagpugas sa maayong iyang giasoyan sila sa lain pang sambingay, nga nag- binhi mao ang Anak sa Tawo; 38 ang uma mao ang

kalibutan, ug ang maayong binhi mao ang mga anak sa gingharian; ang mga bunglayon mao ang mga anak sa dautan, **39** ug ang kaaway nga nagsabod kanila mao ang yawa; ang ting-aní mao ang katapusán sa kapanahonan, ug ang mga mag-aani mao ang mga manolunda. (aión g165) **40** Busa, maingon nga ang mga bunglayon pagaiton ug pagasunogon sa kalayo, mao man usab kana ang mahitabo unya inigkatapus na sa kapanahonan. (aión g165) **41** Ang Anak sa Tawo magapadala unya sa iyang mga manolunda, ug ilang tapukon ug hakuton pagawas sa iyang gingharian ang tanang hinundan sa pagpaksala ug ang tanang mga magbubuhat ug kadautan, **42** ug ilang igasalibay kini sila ngadto sa hudno nga magadilaab; didto ang kahigayonan sa pagkapangdol. Apan si Jesus ang mga tawo manag-panghilak ug managkagot sa ilang mga ngipon. **43** Unya ingon sa Adlaw mosidlak ang mga matarung didto sa gingharian sa ilang kinahanglan magpatalinghug. **44** "Ang gingharian sa langit sama sa usa ka bahandi nga nalubong ilalum sa usa ka uma, nga sa hingkplagan kini sa usa ka tawo, iyang gibalik paglubong; ug tungod sa iyang kalipay siya milakaw ug iyang gibaligya ang tanan niyang kabtangan, ug iyang gipalit kadtong umaha. **45** "Usab, ang gingharian sa langit sama sa usa ka magpapatigayon nga nangitag mga hamiling mutya; **46** ug sa pagkakaplag niya sa usa ka mutya nga bilihon kaayo, milakaw siya ug gipamaligya niya ang iyang tanang kabtangan ug iyang gipalit kadto. **47** "Usab, ang gingharian sa langit sama sa usa ka pukot nga gitaktak ngadto sa dagat ug nakakuha ug mga isda nga nagkalainlain; **48** ug sa napuno na kini, gipanagbutad sa mga tawo ngadto sa baybayon, ug sila nanglingkod ug ilang gipili ang mga maayong isda ug gibutang kini sa mga sudlanan, apan ang mga walay pulos ilang gisalibay. **49** Sama unya niana ang mahitabo inigkatapus na sa kapanahonan. Ang mga manolunda manggula ug ang mga dautan ilang lainon gikan sa mga matarung, (aión g165) **50** ug ilang isalibay kini ngadto sa hudno nga magadilaab; didto ang mga tawo managpanghilak ug managkagot sa ilang mga ngipon. **51** "Nakasabut ba kamo niining tanan?" Sila mitubag, "Oo." **52** Ug siya miington kanila, "Busa ang matag-usa ka escriba nga gikatudoan mahitungod sa gingharian sa langit sama sa usa ka pangulo sa panimalay nga magakuha sa mga butang bag-o ug karaan gikan sa iyang tinigum nga bahandi." **53** Ug sa nakatapus na si Jesus sa pagpamulong niining mga sambingay, siya mipahawa didto, **54** ug sa pag-abut niya sa iyang kaugalingong lungsod, siya nanudlo kanila sulod sa ilang sinagoga sa ington nga paagi nga tungod niana nanghibulong sila ug nanag-ingon, "Diin ba niya makhuha ang maong kaalam ug kagahum sa pagpanghimog mga milagro? **55** Dili ba siya mao man ang anak sa panday sa kahoy? Dili ba ang iyang inahan ginganlan si Maria? Ug dili ba ang iyang mga igsoong lalaki mao man sila si Santiago ug si Jose ug si Simon ug si Judas? **56** Ug dili ba ang tanan niyang mga igsoong babaye ania man uban kanato dinihi? Busa, diin man niya makuha kining tanan?" **57** Ug kaniya ilang nakaplagan miington kanila, "Ang profeta dungganan bisan diin, gawas sa iyang kaugalingong lungsod ug sa iyang ang kahigayonan sa pagkapangdol. Apan si Jesus makahimog daghang mga milagro tungod sa ilang pagkawalay pagtoo.

14 Niadtong panahona si Herodes nga gobernador nakadungog sa kabantug ni Jesus. **2** Ug siya miington sa iyang mga sulogoon, "Kini mao si Juan nga Bautista, gibanhaw gikan sa mga patay; ug mao kanay hinundan ngano nga kining mga gahuma maabit diha sa sulod niya." **3** Kay si Herodes ugod mao man ang nagpadakop kang Juan, ug iyang gipagapos siya ug gipabanlod sa bilanggoan tungod kang Herodias nga asawa ni Felipe nga igsoon niya ni Herodes; **4** kay si Juan nakaingon man ugod kaniya, "Dili uyon sa balaod ang paghupot mo kaniya." **5** Ug buot unta niyang patyon siya, apan nahadlok siya sa katawhan kay si Juan ila mang giila nga profeta. **6** Apan sa pag-abut sa adlaw nga sumad sa natawhan ni Herodes, ang babayeng anak ni Herodias misayaw sa atubangan sa mga dinapit ug nakapahimuot kang Herodes, **7** nga tungod niana misaad siya uban sa panumpa nga iyang ihatag kaniya ang bisan unsang butang nga pangayoon niya. **8** Ug ang dalaga, tinudloan sa iyang inahan, miington, "Ihatag kanako dinihi, sinulod sa bandiha, ang ulo ni Juan nga Bautista" **9** Ug nasubo ang hari; apan tungod sa iyang mga panumpa ug sa iyang mga dinapit, nagsugo siya nga ipahatag kini. **10** Ug iyang gipaadtoan ug gipapunggotan si Juan sulod sa bilanggoan, **11** ug ang ulo niya gihatag sinulod sa bandiha ug gihatag ngadto sa dalaga, ug kini iyang gidala ngadto sa iyang inahan. **12** Ug

miabut ang mga tinun-an ni Juan ug ilang gikuha ang mitubag si Pedro nga nag-ingon, "Ginoo, kon ikaw iyang lawas ug gilubong; ug nangadto sila ug ilang man uga-ling, paanhaa ako diha kanimo sa ibabaw sa gisugilon kini kang Jesus. 13 Ug sa pagkadungog tubig." 29 Ug siya miington kaniya, "Umari ka." Busa niini ni Jesus, siya mipahilit gikan didto sakay sa si Pedro mikawas sa sakayan ug milakaw sa ibabaw usa ka sakayan paingon sa usa ka dapit nga awaaw aron sa pag-inusara. Apan sa nabatian kini sa mga niya sa hangin, siya nahadlok, ug sa nagkatidlo
panon sa katawhan, giapas siya nila nga nanaglakaw siya, misinggit nga nag-ingon, "Ginoo, luwasa ako!" gikan sa kalungsuran. 14 Ug sa pagtakas ni Jesus 31 Dihadiha gituyhad ni Jesus ang iyang kamot, ug sa mamala, nakita niya ang usa ka dakung pundok iyang gikuptan siya, ug miington kaniya, "O tawong sa mga tawo; ug siya naluoy kanila ug iyang giayo diyutay pagtoo, nganong nagduhaduha ka man?" 32 ang ilang mga masakiton. 15 Ug sa pagkahapon na, Ug sa nakasakay na sila sa sakayan, ang hangin miduo kaniya ang mga tinun-an ug miington, "Awaaw milurang. 33 Ug sila nga didto sa sakayan misimba kining dapita dinihi, ug tapus na ang adlaw; palakta kaniya ug miington, "Sa pagkatinuod ikaw mao ang na ang mga panon sa katawhan aron mangadto sila Anak sa Dios." 34 Ug sa nakatabok na sila, midunggo sa mga balangay ug mamalit silag ilang makaon." sila sa Genezaret. 35 Ug sa hing-ilhan siya sa mga 16 Apan si Jesus miington kanila, "Dili kinahanglan tawo niadtong dapita, nagpalibut silag balita niadtong manglakaw sila; kamoy maghatag kanilag makaon." tibuok yuta ug ilang gipanagdala ngadto kaniya ang 17 Ug sila mitubag kaniya, "Aduna lamang kitay lima tanang mga masakiton, 36 ug nagpakiluoy sila kaniya ka tinapay ug duha ka isda." 18 Ug siya miington, nga pahikapon lamang unta sila sa borlas sa iyang "Dad-a nganhi kanako." 19 Ug ang mga panon sa kupo; ug nangaayo ang tanang nakahikap niini.

katawhan iyang gisugo sa pagpanglingkod sa mga balili. Ug sa nagkupot siya sa lima ka tinapay ug duha ka isda, miyahat siya sa langit ug nagpasalamat, ug unya iyang gipikaspikas ang mga tinapay ug gihatag niya kini ngadto sa mga tinun-an, ug ang mga tinun-an maoy nanghatag niini ngadto sa mga panon sa katawhan. 20 Ug nangaon silang tahan ug nangabusog. Ug ilang gihipos ang nahibilin nga mga tipik nga napulog-duha ka bukag. 21 Ug ang nangaon may mga lima ka libo ka mga lalaki, gawas sa mga babaye ug mga bata. 22 Ug ang mga tinunan gipasakay ni Jesus sa sakayan ug iyang gipauna sila sa pag-adto sa pikas nga baybayon samtang nagpapauli pa siya sa mga panon sa katawhan. 23 Ug sa napapauli na niya ang mga panon sa katawhan, sa kabungturan mitungas siya nga nag-inusara aron sa pag-ampo. Ug sa pagkasawomsom na, siya mao rang usa didto, 24 apan niadtong tungora ang sakayan kapid-an na ka dupa halayo sa mamala, gihampakhampak sa mga balud, kay sungsong man ang hangin. 25 Ug sa ikaupat nga hugna sa bantay sa kagabhion, kanila miadto siya nga naglakaw sa ibabaw sa tubig, sa lanaw. 26 Apan sa ilang pagkakita kaniya nga naglakaw sa ibabaw sa tubig, ang mga tinun-an nangalisang ug nanag-ingon, "Naay abat!" Ug naniyagit sila sa kalisang. 27 Apan dihadha kanila misulti siya nga nag-ingon, "Salig kamo, ako kini; ayaw kamo kalisang." 28 Ug kaniya

15 Ug kung Jesus dihay miduo nga mga Fariseo ug mga escriba gikan sa Jerusalem, nga nanagingon, 2 "Ngano bang lapason man sa imong mga tinun-an ang klagdaan nga gikabilin-bilin sa mga katigulangan? Kay inig-pangaon dili sila manghunaw sa ilang mga kamot." 3 Kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Ug ngano ba usab nga inyo mang lapason ang sugo sa Dios aron lang pagtuman sa inyong gikabilinbilin nga kalagdaan? 4 Kay ang Dios nagsugo nga nag-ingon, `Tumahud ka sa imong amahan ug sa imong inahan, ug, `Ang magasultig dautan batok sa iyang amahan o inahan, kinahanglan gayud patyon siya.' 5 Apan magaingon kamo, Kon may makaingon lang ngadto sa iyang amahan o inahan, Ang kapahimuslan mo unta gikan kanako gikahatag ngadto sa Dios, kini siya dili na kinahanglan magtahud pa sa iyang amahan.' 6 Busa, tungod lang sa inyong gikabilinbilin nga kalagdaan, inyong gipakawalay pulos ang pulong sa Dios. 7 Kamong mga maut! Maayo gayud ang pagkahimo ni Isaias sa profesiya mahitungod kaninyo sa iyang pag-ingon: 8 `Kining mga tawhana nagapasidungog kanako pinaagi sa ilang mga ngabil, apan halayo kanako ang ilang kasing-kasing; 9 kawang lamang ang ilang pagsimba kanako, sanglit sa ilang pagpanudlo ila mang gipakadoctrina ang kalagdaan nga hinimo lamang mga tawo.' 10 Un ya iyang gitawag ang mga tawo ngadto

kaniya ug miington siya kanila, "Paminawa ug sabta ug milakaw sa ubay sa lanaw sa Galilea. Ug unya ninyo kini: 11 dili ang magasulod sa baba mao an mitungas siya sa bungtod ug milingkod didto. 30 Ug makapahugaw sa tawo; kondili ang magagula sa miduol kaniya ang mga dagkung panon sa katawhan baba, kini mao ang makapahugaw sa tawo." 12 nga nanagdalag mga bakul, mga kimay, mga buta, Unya miduol ang mga tinun-an ug miington kaniya, mga amang, ug sa daghang sa tiilan ni Jesus, ug "Nasayud ka ba nga ang mga Fariseo gingil-aran iyang giayo sila, 31 nga tungod niana ang mga panon sa ilang pagkadungog sa imong sulti?" 13 Siya sa katawhan nanghitingala sa ilang pagkakita sa mitubag nga nag-ingon, "Ang matag-usa ka tanum mga amang nga nakasulti na, sa mga kimay nga nga dili tinanum sa akong Amahan nga langitnon, nangaayo na, sa mga bakul nga nakalakaw na, ug sa kini pagaibton. 14 Pasagdi lang ninyo sila; sila mga buta nga nakakita na, ug ilang gidalayeg ang magtotultol nga buta. Ug kon ang buta magaguyod Dios sa Israel. 32 Unya gitawag ni Jesus ang iyang ug buta, sa gahong mangahulog silang duha." 15 mga tinun-an ngadto kaniya ug kanila miington siya, Apan si Pedro miington kaniya, "Isaysay kanamo ang "Naluoy ako sa katawhan, kay tulo na karon ka adlaw sambingay." 16 Ug siya miington kanila, "Wala ba Ing asila nagauban kanako, ug wala silay makaon; gihapon usab kamoy pagsabut? 17 Wala ba ninyo ug dili ako buot nga mamauli sila nga walay mga palandunga nga bisan unsay magasulod sa baba kaon, kay tingali unyang panguyapan sila sa dalan." moagi lamang sulod sa tiyan ug unya igaitsa ra sa 33 Ug ang mga tinun-an miington kaniya, "Asa man gawas? 18 Apan ang manggula sa baba anha gikan kita manguhag tinapay dinihi sa mga awaaw nga sa kasingkasing, ug mao kini ang makapahugaw igong ibusog niining dakung panon sa katawhan?" sa tawo. 19 Kay gikan sa kasingkasing nagagula 34 Ug si Jesus miington kanila, "Pila ka ba buok ang mga dautang hunahuna, pagbuno, panapaw, ang inyong tinapay?" Sila mitubag, "Pito, ug may pakighilawas, pangawat, pagsaksig bakak, panulti sa pila ka gagmayng isda." 35 Ug iyang gisugo ang pagbuling sa dungog. 20 Mao kini anag makapahugaw panon sa katawhan sa pagpanglingkod sa yuta. sa tawo; apan ang pagkaon nga walay pupanghunaw 36 Ug iyang gikuha ang pito ka tinapay ug ang sa kamot dili makapahugaw sa tawo." 21 Ug si Jesus mga isda, ug sa nakapasalamat na siya, kini iyang mipahawa didto ug mipahilit sa kayutaan sa Tiro ug gipikaspikas ug gihatag ngadto sa mga tinun-an, ug Sidon. 22 Ug tan-awa, miabut ang usa ka babayeng 37 Ug nangaon silang tanan ingon kaniya, "Ginoo, Anak ni David, kaloy-i intawon ug nangabusog; ug ilang gihipos ang nahibilinnga ako; ang akong anak nga babaye ginasakit pag-ayo 38 Ug ang nangaon upat sa usa ka yawa." 23 Apan wala siya motubag kaniya, ka libo ka mga lalaki, gawas sa mga babaye ug mga bisag usa ka pulong. Ug miduol kaniya ang iyang mga bata. 39 Ug sa napapauli na niya ang mga panon sa tinun-an ug gihangyo siya nila nga nanag-ingong, katawhan, siya misakay sa sakayan ug miadto sa "Papaulia siya, kay ania gisunod kita niyag siyagit." kayutaan sa Magadan.

24 Ug siya mitubag nga nag-ingong, "Ako gipadala ngadto lamang sa mga nagawalang karnero sa banay ni Israel." 25 Apan siya miduol ug sa iyang atubangan miluhod siya nga nag-ingon. "Ginoo, tabangi intawon ako." 26 Kaniya mitubag siya nga nag-ingon, "Dili matarung nga kuhaon ang tinapay nga alang sa mga anak ug iitsa ngadto sa mga iro." 27 Siya miington, "Tinuod kana, Ginoo; ngani bisan pa ang mga iro magakaon man sa mga mumho nga matagak gikan sa lamisa sa ilang mga agalon." 28 Ug kaniya mitubag si Jesus nga nag-ingon, "O babaye, pagkadaku sa imong pagsalig! Pagabuhaton kini alang kanimo sumala sa imong gusto." Ug dihadinha naayo ang iyang anak nga babaye. 29 Ug si Jesus mipahawa didto

16 Ug unya nangabut ang mga Fariseo ug mga Saduceo, ug aron sa pagsulay kang Jesus ilang gihangyo siya sa pagpakita kanilag ilhanan gikan sa langit. 2 Ug kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Inigkasawomsom kamo magaingon, 'Molinaw ugma kay pula ang langit.' 3 Ug inigkabuntag kamo magaingon, 'Mounos karon kay ang langit pula ug nagadagtom.' Makamao tuod kamong mohubad sa dagway sa kalangitan, apan dili makahubad sa mga ilhanan sa kapanahonan. 4 Basta kaliwatan nga dautan ug mananapaw mangita gayud ug ilhanan, apan walay laing ilhanan nga igahatag kanila gawas sa ilhanan nga mao si Jonas." Ug iyang gibuyaan sila

ug milakaw siya. 5 Ug sa pagtabok sa mga tinun-an ngadto sa iyang mga tinun-an nga an ngadto sa pikas nga daplin, sila nahikalimot sa kinahanglan moadto siya sa Jerusalem ug mag-antus pagdalag tinapay. 6 Ug unya si Jesus miington kanila, sa daghang mga pagsakit nga pagahimuon kaniya sa "Bantayi ug likai bayan ninyo ang igpapatubo sa mga anciano ug sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo." 7 Ug kini ilang mga escriba, ug pagapatyon siya, ug sa ikatulo ka gipanagsultihan tali sa ilang kaugalingon nga nanag-adlaw pagabanhawon siya. 22 Ug gipinig siya ni Pedro ingon, "Wala man gani kita makadalag tinapay." 8 ug gisugdan siya sa pagbadlong niya nga nag-ingon, Apan si Jesus, sa pagkamatikud niya niini, miington "Pahilayo kana, Gino! Dili gayud kana mahitabo kanila, "O mga tawong diyutayg pagtoo, nganong kanimo." 23 Apan miliso siya ug miington kang Pedro, inyo mang gipanagsultihan tali sa inyong kaugalingon "Pahawa diha, Satanas! Maoy usa ka babag ikaw ang inyong wala pagpakadalag tinapay? 9 Dili alang kanako; kay ang imong gikabanaan dili ang pa ba gihapon kamo makasabut? Wala ba kamo mga butang sa Dios, kondili ang mga butang sa mga mahinumdom sa lima ka tinapay alang sa lima ka tawo." 24 Ug sa iyang mga tinun-an misulti si Jesus libo, ug kon pila ka bukag nga mga tipik ang inyong nga nag-ingon, "Kon adunay buot mosunod kanako, nahipos? 10 O sa pito ka tinapay alang sa upat ka libo, kinahanglan magdumili siya sa iyang kaugalingon, ug kon pila ka alat nga mga tipik ang inyong nahipos? ug magpas-an sa iyang krus, ug magsunod kanako. 11 Naunsa ba nga wala man kamo makasabut nga ako 25 Kay bisan kinsa nga buot magpatunhay sa iyang wala magsulti mahitungod sa tinapay? Likai ninyo kinabuhi, mawagtangan hinoon siya niini; ug bisan ang igpapatubo sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo." kinsa nga magawagtang sa iyang kina-buhi tungod 12 Ug unya nakasabut na sila nga wala diay siya kanako, makakaplag siya niini. 26 Kay unsa may magsulti kanila sa paglikay sa igpapatubo sa tinapay, kapuslanan alang sa usa ka tawo kon maangkon kondili nga ilang likayan ang gitudlo sa mga Fariseo niya ang tibuok kalibutan nga pagapil-dihan sa iyang ug sa mga Saduceo. 13 Ug sa pag-abut ni Jesus sa kinabuhi? O unsa may ikahatag sa tawo nga arang kayutaan sa Cesarea ni Filipo, ang iyang mga tinun-ikabawi niya sa iyang kinabuhi? 27 Kay uban sa an gipangutana niya nga nag-ingon, "Sumala sa sulti kahimayaan sa iyang Amahan, moanhi ang Anak sa mga tawo, kinsa man kono ang Anak sa Tawo?" sa Tawo uban sa iyang mga manolunda, ug unya 14 Ug sila miington kaniya, "Ang uban naga-ingon nga pagabalusan niya ang matag-usa sa tumbas sa iyang si Juan nga Bautita kono; ang uban nagaingon nga si Elias kono; ug ang uban, nga si Jeremias kono o usa kaninyo, nga sa mga nanagbarug karon dinihi adunay sa mga profeta." 15 Ug siya miington kanila, "Apan pila ka buok nga dili pa una makatilaw sa kamatayon, kamo, unsa may inyong sulti, kinsa man ako?" 16 hangtud nga makita na nila ang Anak sa Tawo sa Si Simon Pedro, mitubag nga nag-ingon, "Ikaw mao iyang pag-abut diha sa iyang gingharian." ang Cristo, ang Anak sa Dios nga buhi." 17 "Kaniya mitubag si Jesus nga nag-ingon, " Dalaygon ikaw, Simon Barjona! Kay wala kini ipadayag kanimog tawo, kondili giapadayag kini kanimo sa akong Amahan nga anaa sa langit. 18 Ug sultihan ko ikaw, nga ikaw mao si Pedro, ug sa ibabaw niining bato pagatukoron ko ang akong iglesia, ug ang mga gahum sa kamatayon dili gayud makabuntog kaniya. (Hadēs g86) 19 Ug hatagan ko ikaw sa mga yawi sa gingharian sa langit, ug bisan unsay imong pagabugkoson dinihi sa yuta, didto sa langit pagailhon kini nga binugkos; ug bisan unsay imong pagaluuan dinihi sa yuta, didto sa langit pagailhon kini nga linuagan." 20 Unya sa hugot gitugon niya ang mga tinun-an sa dili pagsugilon kung bisan kinsa nga siya mao ang Cristo. 21 Sukad niadtong panahona gisugdan ni Jesus

17 Ug tapus sa unom ka adlaw, gidala ni Jesus uban kaniya sila si Pedro ug si Santiago ug si Juan nga igsoon ni Santiago, ug iyang gipangulohan sila sa pagtungas sa usa ka hataas nga bukid nga silasila ra didto. 2 Ug didto, sa ilang atubangan, nausab ang iyang dagway; ang iyang nawong midanag sama sa Adlaw, ug ang iyang mga sapot miputi sama sa kahayag. 3 Ug tan-awa, mitungha kanila si Moises ug si Elias nga nagpakigsulti kaniya. 4 Ug si Pedro miington kang Jesus, "Gino, maayo gayud nga ania kami dinihi; kon gusto ka, magbuhat ako dinhig tulo ka payag, usa alang kanimo, usa alang kang Moises, ug usa alang kang Elias." 5 Ug samtang nagsulti pa siya, tan-awa, usa ka masilaw nga panganud mitabon kanila, ug gikan sa panganud

dihay usa ka tingog nga nag-ingon, "Mao kini ang ampo ug pagpuasa." 22 Ug samtang nanagkatigum akong Anak nga pinalangga, nga kaniya may kalipay sila sa Galilea, si Jesus miington kanila, "Ang Anak sa ako; patalinghugi ninyo siya." 6 Sa pagkabati niini sa Tawo igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawo, mga tinun-an, mihapa sila nga natugob sa kalisang. 23 ug ilang pagapatyong siya, ug sa ikatulo ka adlaw 7 Apan giduol sila ni Jesus ug gihikap sila niya nga pagabanhawon siya." Ug nanagsubo sila sa hilabihan nag-ingon, "Bangon ug ayaw kami kalisang." 8 Ug sa gayud. 24 Ug sa pag-abut nila sa Capernaum, ang pagyahat pa nila sa ilang mga mata, wala silay laing mga maniningil sa tunga sa estatero nga buhis sa nakita kondili si Jesus lamang. 9 Ug sa nanaglugsong templo miduol kang Pedro ug miington, "Wala ba sila sa bukid, gibaoran sila ni Jesus nga nag-ingon, magbayad sa buhis ang inyong magtutudlo?" 25 Siya "Ayaw ninyo isugilon ang panan-awon kang bisan mitubag, "Oo, nagbayad." Ug sa paghiuli na ni Pedro kinsa, hangtud nga ang Anak sa Tawo mabanhaw na sa balay, giunahan siya ni Jesus sa pagsulti nga gikan sa mga patay." 10 Ug gipangutana siya sa mga nag-ingon. "Unsa may imong paghunahuna, Simon? tinun-an nga nanag-ingon, "Nan, nganong magaingon Ang mga hari dinihi sa yuta, kung kinsa man sila man ang mga escriba nga si Elias kinahanglan kono maningil ug buhis o bayranan? Sa ila bang mga nga mouna usa sa pag-anhi?" 11 Ug kanila mitubag anak, o sa uban ba?" 26 Ug sa pagtubag ni Pedro, siya nga nag-ingon, "Tinuod nga si Elias kinahanglan "Sa uban," si Jesus miington kaniya, "Nan, wala diay magaanhi, ug igapasiuli niya ang tanang mga butang; untay bayranan ang mga anak. 27 Apan aron dili kita 12 apan sultihan ko kami nga si Elias nahianhi na, ug makababag kanila, umadto ka sa lanaw, pag-itsag wala sila makaila kaniya, hinonoa ilang gibuhutan pasol, ug bitara ang unang isda nga mapaslan ug siya sumala sa ilang gusto. Sa sama nga kaagi bingata ang baba, ug sa sulod niini makaplagan mo ang Anak sa Tawo magaantus diha sa ilang mga ang usa ka estatero. Kuhaa kini ug ibayad mo kanila kamot." 13 Ug ang mga tinun-an nakasabut nga alang kanako ug kanimo."

nag-sulti siya kanila mahitungod kang Juan nga Bautista. 14 Ug sa paghiabut na nila diha sa panon sa katawhan, usa ka tawo miduol kang Jesus ug sa iyang atubangan miluhod siya nga nag-ingon, 15 "Ginoo, kaluy-i intawon ang akong anak nga lalaki kay siya patulon ug nagaantus sa hilabihan; kay subsob siya nga mahulog ngadto sa kalayo, ug subsob nga mahulog ngadto sa mga tubig. 16 Ug gidala ko siya sa imong mga tinun-an, apan wala sila makaayo kaniya." 17 Ug si Jesus mitubag nga nag-ingon, "O walay pagtoo ug hiwi nga kaliwatan! Unsa ba ka taas sa panahon nga gikinahanglan pa sa akong pagpakig-uban kaninyo? Unsa ba ka taas sa panahon nga gikinahanglan pa sa akong pag-antus kaninyo? Dad-a siya dinihi kanako." 18 Ug gibadlong ni Jesus ang yawa, ug migula kini gikan sa bata, ug ang bata naayo dihadaha. 19 Ug kung Jesus miduol ang mga tinun-an nga silasila ra ug miington kaniya, "Nganong wala man kami makapagula kaniya?" 20 Kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Tungod sa kadiuytay sa inyong pagtoo. Kay sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kon may pagtoo kamo nga ingon ug liso sa mustasa, makaingon kamo niining bukid, 'Bumalhin ka gikan dinihi ngadto didto,' ug kini mobalhin; ug walay magamakuli alang kaninyo. 21 Apan kining matanga dili mahimo sa pagpagula gawas sa paagi sa pag-

18 Sa maong higayon giduol si Jesus sa mga tinun-an nga nanag-ingon, "Nan, kinsa man ang labing daku sa gingharian sa langit?" 2 Ug gitawag ni Jesus ang usa ka gamayng bata ngadto kaniya, ug iyang gipatindog kini sa ilang tiwala, 3 ug kanila miington siya, "Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga gawas kon mangausab kamo ug mangahimong sama sa mga gagmayng bata, dili gayud kamo makasulod sa gingharian sa langit. 4 Busa, bisan kinsa nga magpakaubos sa iyang kaugalingon sama niining gamayng bata, siya mao ang labing daku sa gingharian sa langit. 5 "Bisan kinsa nga tungod sa akong ngalan magadawat sa usa ka gamayng bata nga sama niini, magadawat kanako; 6 apan bisan kinsa nga makaangin aron makasala ang usa niining mga gagmay nga nagasalig kanako, maayo pa lang una hinoon alang kaniya kon gikahigtan siyag dakung galingan nga bato diha sa iyang liog ug gikalumsan siya sa kahiladman sa dagat. 7 "Alaut ang kalibutan tungod sa mga panulay sa paghimogsala! Ang mga panulay magaabit gayud hinoon, apan alaut ang tawo nga pinaagi kaniya magaabit ang panulay! 8 Ug kon ang imong kamot o til mao ang makaingon kanimo sa imong pagpakkasala, putla ug isalibay kini gikan kanimo; kay maayo pa alang

kanimo nga magasulod ka sa kinabuhi bisan pungkol o bakul, kay sa may duha ikaw ka mga kamot o duha ka mga tiil apan igabanlud ikaw ngadto sa kalayo nga walay pagkatapus. (aiōnios g166) 9 Ug kon ang imong mata mao ang makaingon kanimo sa imong pagpakasala, lugita ug isalibay kini gikan kanimo; kay maayo pa alang kanimo nga magasulod ka sa kinabuhi bisan usa ka na lang ug mata, kay sa may duha ikaw ka mga mata apan igabanlud ikaw ngadto sa infierno nga kalayo. (Geenna g1067) 10 "Matngoni ninyo nga walay usa niining mga gagmay nga inyong pagatamayon; kay sultihan ko kamo nga sa langit ang ilang mga manolunda kanunayng nagasud-on sa pagpangita niadtong usa nga nahi-salaag? 11 Kay pagabayar ko ra ikaw sa tanan." 12 sa maong ulipon naluoy kaniya, ug iyang gibuhian Unsa may inyong paghunahuna? Kon ang usa ka tawo may usa ka gatus ka mga karnero, ug ang usa niini mahisalaag, dili ba niya biyaan ang kasiyaman ug siyam diha sa kabungturan, ug molakaw siya sa pagpangita na kini, sa pagkatinuod, magaingon akong Amahan nga anaa sa langit nga mawala bisan niining mga gagmay. 13 Ug sa makaplagan na niya kini, sa pagkatinuod, magaingon utang.' 14 Busa, dili kabut-on sa usa niining mga gagmay. 15 "Kon ang imong igsoon makasala batok kanimo, adtoa siya, ug tali kanimo ug kaniya lamang, padaygi siya sa iyang sayup. Kon langit pagailhon kini nga binugkos; ug bisan unsay inyong pagaluagan dinihi sa yuta, didto sa

akong igsoon batok kanako, ug pasayloon ko siya? Makapito ba?" 22 Si Jesus mitubag kaniya, "Wala ako mag-ingon kanimo nga makapito, kondili kapitoan ka pito. 23 "Busa ang gingharian sa langit sama sa usa ka hari nga buot magahusay sa mga bayranan kaniya sa iyang mga ulipon. 24 Sa pagsugod niya sa husay, gipaatubang kaniya ang usa nga nakautang kaniyang napulo ka libo ka talanton; 25 ug sanglit dili man siya maka-bayad, ang iyang agalon nagsugo nga ibaligya siya, uban ang iyang asawa ug mga anak ug ang tanang iyang giuptan, aron kabayran ang utang. 26 Busa ang ulipon mihana ug kaniya nagpakiluo siya nga nag-ingon, 'Senyor, angan-angana una ako, ug nawong sa akong Amahan nga anaa sa langit. 27 Ug ang agalon ang Anak sa Tawo mianhi sa pagluwas sa nawala. 28 Apan ang maong ulipon mihana ug kaniya nagpakiluo siya ug gipasaylo ang utang niya. 29 Apan ang maong tawo may usa ka gatus ka mga karnero, ug ang usa niyan, nga ang iyang kalipay tungod niini labaw ka gatus ka denario; ug sa nakuptan niya siya sa liog, pagpangita niadtong usa nga nahi-salaag? 30 Apan wala siya mosugot ug milakaw ug iyang makaplagan na niya kini, sa pagkatinuod, magaingon utang.' 31 Ug ang iyang masigkaulipon, sa pagkakita makasala batok kanimo, adtoa siya, ug tali kanimo ug kaniya lamang, padaygi siya sa iyang sayup. Kon langit pagailhon kini nga binugkos; ug bisan unsay inyong pagaluagan dinihi sa yuta, didto sa

langit pagailhon kini nga linuagan. 19 Usab sultihan ko pa kamo, nga kon ang duha kaninyo magakauyon dinihi sa yuta mahitungod sa bisan unsa nga ilang pangayoon, alang kanila pagabuhaton kini sa akong Amahan nga anaa sa langit. 20 Kay diin gani ang duha kon tulo magakatigum sa akong ngalan, anaa ako sa ilang taliwala." 21 Unya miduol si Pedro ug miington kaniya, "Ginoo, hangtud ba makapila makasala ang

akong igsoon batok kanako, ug pasayloon ko siya? Makapito ba?" 22 Si Jesus mitubag kaniya, "Wala ako mag-ingon kanimo nga makapito, kondili kapitoan ka pito. 23 "Busa ang gingharian sa langit sama sa usa ka hari nga buot magahusay sa mga bayranan kaniya sa iyang mga ulipon. 24 Sa pagsugod niya sa husay, gipaatubang kaniya ang usa nga nakautang kaniyang napulo ka libo ka talanton; 25 ug sanglit dili man siya maka-bayad, ang iyang agalon nagsugo nga ibaligya siya, uban ang iyang asawa ug mga anak ug ang tanang iyang giuptan, aron kabayran ang utang. 26 Busa ang ulipon mihana ug kaniya nagpakiluo siya nga nag-ingon, 'Senyor, angan-angana una ako, ug nawong sa akong Amahan nga anaa sa langit. 27 Ug ang agalon ang Anak sa Tawo mianhi sa pagluwas sa nawala. 28 Apan ang maong ulipon mihana ug kaniya nagpakiluo siya ug gipasaylo ang utang niya. 29 Apan ang maong tawo may usa ka gatus ka mga karnero, ug ang usa niyan, nga ang iyang kalipay tungod niini labaw ka gatus ka denario; ug sa nakuptan niya siya sa liog, pagpangita niadtong usa nga nahi-salaag? 30 Apan wala siya mosugot ug milakaw ug iyang makaplagan na niya kini, sa pagkatinuod, magaingon utang.' 31 Ug ang iyang masigkaulipon, sa pagkakita makasala batok kanimo, adtoa siya, ug tali kanimo ug kaniya lamang, padaygi siya sa iyang sayup. Kon langit pagailhon kini nga binugkos; ug bisan unsay inyong pagaluagan dinihi sa yuta, didto sa

langit pagailhon kini nga linuagan. 19 Usab sultihan ko pa kamo, nga kon ang duha kaninyo magakauyon dinihi sa yuta mahitungod sa bisan unsa nga ilang pangayoon, alang kanila pagabuhaton kini sa akong Amahan nga anaa sa langit. 20 Kay diin gani ang duha kon tulo magakatigum sa akong ngalan, anaa ako sa ilang taliwala." 21 Unya miduol si Pedro ug miington kaniya, "Ginoo, hangtud ba makapila makasala ang

akong igsoon batok kanako, ug pasayloon ko siya? Makapito ba?" 22 Si Jesus mitubag kaniya, "Wala ako mag-ingon kanimo nga makapito, kondili kapitoan ka pito. 23 "Busa ang gingharian sa langit sama sa usa ka hari nga buot magahusay sa mga bayranan kaniya sa iyang mga ulipon. 24 Sa pagsugod niya sa husay, gipaatubang kaniya ang usa nga nakautang kaniyang napulo ka libo ka talanton; 25 ug sanglit dili man siya maka-bayad, ang iyang agalon nagsugo nga ibaligya siya, uban ang iyang asawa ug mga anak ug ang tanang iyang giuptan, aron kabayran ang utang. 26 Busa ang ulipon mihana ug kaniya nagpakiluo siya nga nag-ingon, 'Senyor, angan-angana una ako, ug nawong sa akong Amahan nga anaa sa langit. 27 Ug ang agalon ang Anak sa Tawo mianhi sa pagluwas sa nawala. 28 Apan ang maong ulipon mihana ug kaniya nagpakiluo siya ug gipasaylo ang utang niya. 29 Apan ang maong tawo may usa ka gatus ka mga karnero, ug ang usa niyan, nga ang iyang kalipay tungod niini labaw ka gatus ka denario; ug sa nakuptan niya siya sa liog, pagpangita niadtong usa nga nahi-salaag? 30 Apan wala siya mosugot ug milakaw ug iyang makaplagan na niya kini, sa pagkatinuod, magaingon utang.' 31 Ug ang iyang masigkaulipon, sa pagkakita makasala batok kanimo, adtoa siya, ug tali kanimo ug kaniya lamang, padaygi siya sa iyang sayup. Kon langit pagailhon kini nga binugkos; ug bisan unsay inyong pagaluagan dinihi sa yuta, didto sa

langit pagailhon kini nga linuagan. 19 Usab sultihan ko pa kamo, nga kon ang duha kaninyo magakauyon dinihi sa yuta mahitungod sa bisan unsa nga ilang pangayoon, alang kanila pagabuhaton kini sa akong Amahan nga anaa sa langit. 20 Kay diin gani ang duha kon tulo magakatigum sa akong ngalan, anaa ako sa ilang taliwala." 21 Unya miduol si Pedro ug miington kaniya, "Ginoo, hangtud ba makapila makasala ang

19 Ug sa nakatapus na si Jesus sa pagsulti niining mga pulonga, siya mipahawa sa Galilea ug miadto sa Judea sa kayutaan niini nga tabok sa Jordan. 2 Ug misunod kaniya ang mga dagkung panon sa katawhan, ug didto iyang giayo sila. 3 Ug dihay mga Fariseo nga miduol kaniya ug misulay kaniya pinaagi sa pagpangutana nga nag-ingon,

"Alang sa usa ka lalaki, uyon ba sa kasugoan ang pagpakibulag niya sa iyang asawa sa bisan unsang pagnangutana siya, "Hain man niini?" Ug si Jesus hinungdan?" 4 Siya mitubag nga nag-ingon, "Wala mitubag, "Ayaw pagbuno, Ayaw pagpanapaw, Ayaw ba ninyo hibasahi nga ang nagbuhat kanila sukad pagpangawat, Ayaw pagsaksig bakak, 19 Tumahod sa sinugdan nagbuhat kanila nga lalaki ug babaye, ka sa imong amahan ug inahan, ug, Higugmaa 5 ug nag-ingon, 'Tungod niining maong hinungdan ang imong siligan sama sa imong kaugalingon.' kinahanglan pagabiyaan sa lalaki ang iyang amahan 20 Ang lalaking batan-on miington kaniya, "Kanang ug ang iyang inahan ug makig-ipon siya sa iyang tanan ako nang ginabantayan, unsa pa may akong asawa, ug silang duha mahimong usa? 6 Tungod kulang?" 21 Kaniya mitubag si Jesus nga nag-niana, dili na sila duruha kondili usa. Busa, ang ingon, "Kon buot ikaw mamahingpit, lumakaw ka, sa Dios gihiusa, sa tawo dili pagbulagon sila." 7 ibaligya ang imong kabtangan ug ang halin ihatag Sila miington kaniya, "Nganong nagsugo man lagi sa mga kabus, ug makabaton kag bahandi didto sa si Moises sa pagpahatag ug sulat-pamatud sa langit; ug unya umanhi ka ug sumunod kanako." 22 pakibulag, ug sa ingon niana ang lalaki makabulag Ug sa pagkadungog niini sa batan-ong lalaki, siya na sa iyang asawa?" 8 Kanila mitubag siya nga nag-mipahawa nga masulob-on; kay daghan man ugod ingon, "Tungod sa kasagutsoton ninyog kasingkasing, siyang katigayonan. 23 Ug sa iyang mga tinun-an si gitugotan na lang kamo ni Moises sa pagbulag sa Jesus miington, "Sa pagkatnuod, magaingon ako inyong mga asawa, apan sukad sa sinugdan dili mao kaninyo, nga igakalisud unya sa usa ka dato ang kini. 9 Ug magaingon ako kaninyo: bisankinsa nga pagsulod sa gingharian sa langit. 24 Ug sultihan ko magabulag sa iyang asawa, gawas kon ang hinungdan pa usab kamo, nga masayon pa sa kamelyo paglusot mao ang pakighilawas, ug unya ma-ngasawa siyang sa mata sa dagum kay sa usa ka dato pagsulod sa lain, nakapanapaw siya ug ang mangasawa sa usa ka gingharian sa Dios." 25 Ug sa pagkadungog niini babayeng binulagan, nakapanapaw." 10 Ug ang mga sa mga tinun-an, nahitingala silag daku ug miington, tinun-an miington kaniya, "Kon mao kanay kahimtag "Nan, kinsa man diay ang arang maluwas?" 26 Si sa lalaki labut sa iyang asawa, maayo pag dili na lang Jesus mitan-aw kanila ug miington kanila, "Sa tawo, mangasawa." 11 Apan siya miington kanila, "Dili ang dili kini mahimo; apan sa Dios ang tanan mahimo." 27 tanang tawo makasagop niining sultiha, kondili sila Ug si Pedro misulti sa pagtubag nga nag-ingon, "Tanolamang nga gikahatagan sa katakus paghimo niini. awa, gibiyaan na namo ang tanan ug nanagsunod 12 Kay adunay mga lalaki nga eunoco nang daan kami kanimo. Nan, unsa man lang diay ang among sukad pa sa ilang pagkahimugo, ug adunay mga makuh?" 28 Kanila si Jesus mitubag nga nag-ingon, "Sa pagkatnuod, magaingon ako kaninyo, nga sa eunoco nga ang naghimo kanilang eunoco mao ang "Sa pagkatnuod, magaingon ako kaninyo, nga sa mga tawo; ug adunay mga eunoco nga nanaghimo bag-ong kalibutan, sa diha nga ang Anak sa Tawo sa ilang kaugalingon nga mga enunoco alang sa magalingkod na sa iyang mahimayaong trono, kamo gingharian sa langit. Ang arang makasagop niini, nga mga nanagsunod kanako magalingkod usab sa pasagopa siya." 13 Ug dihay mga gagmayng bata napulog-duha ka mga trono ug inyong pagahukman nga gidala ngadto kaniya aron tapin-an sila niya sa ang napulog-duha ka mga banay ni Israel. 29 Ug ang iyang kamot ug iampo sila. Ug gibadlong sa mga matag-usa nga nagbiyag mga balay o mga igsoong tinun-an ang mga tawo; 14 apan si Jesus miington, "Paduola kanako ang gagmayng kabataan, ug ayaw napulog-duha ka mga trono ug inyong pagahukman ilila sa iyang kamot, ug unya milakaw siya. 16 lalaki o mga igsoong babaye o amahan o inahan o mga anak o kayutaan, tungod sa akong ngalan, magadawat ug usa ka gatus ka pilo, ug magapanunod sa kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 30 Apan daghan ang nagauna karon nga unya mangulahi, ug ang nangulahi karon nga unya manag-una.

20 "Kay ang gingharian sa langit sama sa usa ka pangulo sa panimalay nga milakaw sayo sa kabuntagon aron sa pagpangitag mga mamumoo nga iyang kasuholan alang sa iyang parrasan. 2 Ug

(aiōnios g166) 17 Kaniya mitubag siya nga nag-ingon, "Nganong mangutana man ikaw kanako mahitungod sa maayo? Anaa usa lamang nga maayo. Kon gusto

sa nagkasabut na siya ug ang mga mamumoo sa pagahampakon ug ilansang sa krus, apan sa ikatulo tag-denario ang adlaw, iyang gipaadto sila sa iyang ka adlaw pagabanhawon siya." 20 Unya miduol kaniya parrasan. 3 Ug sa naglakaw siya sa may ikasiyam ang inahan sa mga lalaking anak ni Zebedeo, uban ang takna sa buntag, iyang nakita sa tiyanggihan sa iyang mga anak, ug sa nakaluhod siya sa iyang ang uban pang mga walay buhat. 4 Ug siya miington atubangan nangayo kaniyang usa ka butang. 21 Ug kanila, 'Pangadto usab kamo sa parrasan, ug suholan si Jesus miington kaniya, "Unsa may imong gusto? ko kamog igo.' Busa nangadto sila. 5 Ug siya milakaw Kaniya mitubag siya nga nag-ingon, "Ipahigayon nga sa may ikanapulog-duha ang takna sa kaudtohon, kining akong duha ka anak magalingkod sulod sa ug sa ikatulo ang takna sa hapon, ug mao usab imong gingharian, ang usa anha sa imong too ug ang iyang gihimo. 6 Ug sa may ikalima ang takna ang usa anha sa imong wala." 22 Apan mitubag sa hapon siya milakaw ug iyang nakita ang uban si Jesus nga nag-ingon, "Wala kamo mahibalo sa nga nanagbarug; ug siya miington kanila, 'Nganong inyong gipangayo. Makahimo ba kamo sa pag-nanagbarug man kamo dinihi nga walay mga buhat sa inom sa kopa nga akong pagaimnan?" Ug sila tibuok adlaw? 7 Kaniya mitubag sila nga nanag-ingon, mitubag kaniya, Makahimo Kami." 23 Siya miington 'Kay wala may misuhol kanamo.' Ug siya miington kanila, "Kamo magainom sa akong kopa, apan kanila, 'Pangadto usab kamo sa parrasan.' 8 Ug sa ang pagpalingkod dapit sa akong too ug sa akong pagkasawomsom na, ang tag-iya sa parrasan miington wala, kini dili ako ang pagtugot, apan kini alang sa iyang piniyalan, 'Tawga na ang mga mamumoo ug lamang kanila nga mga gikatagan-an niini sa akong bayri sila sa ilang mga suhol, sugod sa mga naulahig Amahan." 24 Ug sa pagkadungog niini sa napulo, tangka hangtud sa mga nahiuna.' 9 Ug sa pagduol sa nangasuko sila batok sa duha ka magsoon. 25 Apan mga mitangka sa may ikalima ang takna sa hapon, gitawag sila ni Jesus ngadto kaniya ug miington ang matag-usa kanila nakadawat ug usa ka denario. siya kanila, "Kamo nasayud nga ang mga punoan 10 Ug sa pagduol sa mga nanghiuna, nanagdahum sa mga Gentil nanagpakaagalon ngadto kanila, ug sila nga makadawat ug labaw; apan ang matag-usa ang ilang mga kadagkuan nagapakahari ngadto kanila nakadawat ug usa ka denario lamang. 11 Ug kanila. 26 Dili kini mahitabo kaninyo; hinonoa, bisan sa ilang pagdawat niini, sila nanagbagotbot batok sa kinsay gustong mag-daku kaninyo kinahanglan ma-pangulo sa panimalay, 12 nanag-ingon, 'Kining mga inyo siyang suloogon, 27 ug bisan kinsay gustong naulahi nakabuhat sulod lamang sa usa ka takna, ug maghawod kaninyo, kinahanglan ma-inyo siyang sila imong gipakig-angay kanamo nga maoy miabaga ulipon; 28 maingon nga ang Anak sa Tawo mianhi dili sa kinabug-atan sa buhat sa tibuok adlaw ug sa nag-aron siya pag-alagaron kondili sa pag-alagad, ug sa aligiting nga kainit.' 13 Apan ngadto sa usa kanila paghalad sa iyang kinabuhi sa pagpakamatay ingon mitubag siya nga nag-ingon, 'Higala, wala ko ikaw nga lukat alang sa daghan.' 29 Ug sa nanaglakaw sila lupigi, kay dili ba nagkasabut man kita sa tagsa ka gikan sa Jerico, usa ka dakung panon sa katawhan denario? 14 Dawata ang imo, ug lumakaw ka. Akong mikuyog kaniya. 30 Ug tan-awa, dihay duha ka pagbuot nga pagahatagan kining naulahi sama sa mga buta nga nanagling-kod sa daplin sa dalan, akong paghatag kanimo. 15 Dili ba diay matarung nga sa pagkadungog nila nga si Jesus lumalabay kanako ang paggawi sa akong mga butang sumala didto, misinggit nga nanag-ingon, "Ginoo, Anak ni sa akong gusto? O imo ba diay ako nga bagot- David, kaluy-i kami!" 31 Ug gibadlong sila sa panon botan tungod sa akong pagkamahinatagon? 16 Sa sa katawhan nga nagsugo kanila paghilum, apan ingon niana, ang mga naulahi mahiuna, ug ang mga misamot hinoon sila sa pagsinggit nga nag-ingon, nahiuna mangulahi." 17 Ug sa nagtungas si Jesus "Ginoo, Anak ni David, kaluy-i intawon kami!" 32 Ug paingon sa Jerusalem iyang gipinig ang napulogduha si Jesus mihunong ug gitawag sila niya nga nag-ka mga tinun-an, ug diha sa dalan miington siya kanila, ingon, "Unsa may gusto ninyong buhaton ko alang 18 "Tan-awa, nagatungas kita padulong sa Jerusalem; kaninyo?" 33 Sila miington kaniya, "Ginoo, mabuka ug ang Anak sa Tawo igatugyan ngadto sa mga unta ang among mga mata." 34 Ug si Jesus naluoysacerdote nga punoan ug sa mga escriba, ug ilang ug iyang gihikap ang ilang mga mata, ug dihadihia paghukman siya sa kamatayon, 19 ug igatugyan makakita na sila ug mikuyog kaniya. ngadto sa mga Gentil aron pagabugalbugalan ug

21 Ug sa nagkahiduol na sila sa Jerusalem, ug gibliyaan sila ug migowa siya sa siyudad paingon sa pag-abut nila sa Betfage sa Bungtod sa mga Betania, ug didto mipabilin siya sa tibuok gabii. **18** Ug Olivo, duha sa mga tinun-an gisugo ni Jesus 2 nga sa pagkabuntag, sa naglakaw siya balik sa siyudad, nag-ingon kanila, "Umadto kamo nianang balangay siya gigutom. **19** Ug sa pagkakita niya sa usa ka sa atbang ninyo, ug didto inyong makita dayon ang kahoyng igira diha sa daplin sa dalan, iyang giduol usa ka asna nga gihigot, ug ang usa ka natì uban niini; hubara ninyo sila ug dad-a dindi kanako. **3** Ug karon dili ka na gayud makapamungag usab." Ug kon adunay mangutana kaninyo, ingna lang siya, 'Gikinahanglan sila sa Ginoo,' ug iyang ipadala sila ang kahoyng igira nalaya dihadiba. (*aīon g165*) **20** Sa dihadiba." **4** Nahitabo kini sa pagtuman sa gisulti pagkakita niini sa mga tinun-an, sila nanghibulong ug pinaagi sa profeta, nga nag-ingon: **5** "Suginli ninyo ang nanag-ingon, "Giunsa ba sa kahoyng igira pagkalaya babayeng anak nga Sion, Tan-awa, ang imong hari dihadiba?" **21** Kamila mitubag si Jesus nga nag-ingon, nagaanhi kanimo, maaghop ug nagakabayo sa asna, Sa pagkatnuod, magaingon ako kaninyo, nga kon ug sa natì nga anak sa asna." **6** Ug ang mga tinun-an aduna kamoy pagoo ug dili kamo magduhaduha, milakaw ug ilang gibuhat ang gisugo kanila ni Jesus; makahimo kamo dili lamang sa nahimo ngadto sa **7** ilang gidala ang asna ug ang natì, ug kini ilang kahoyng igira, kondili bisan pa kon moingon kamo gihapinan sa ilang mga sapot, ug mikabayo siya niini. niining bikid, 'Pahawa ug umambak ikaw ngadto sa **8** Ug ang kadaghanan sa mga tawo nanagpamuklad lawod,' kini mamahimo. **22** Ug ang tanang butang nga sa ilang mga sapot diha sa dalan, ug ang uban inyong pangayoon pinaagi sa pag-ampo madawat nanagpamutol ug mga sanga sa mga kahoy ug ilang ninyo kon aduna kamoy pagtoo." **23** Ug sa pagsulod gikatag kini diha sa dalan. **9** Ug ang mga panon sa niya sa templo, ang mga sacerdote nga punoan ug katawhan nga nanag-una ug nanagsunod kaniya, ang mga anciano sa lungsod miduol kaniya samtang nanagsinggit nga nag-ingon, "Hosanna sa Anak ni nagpanudlo siya, ug miington sila kaniya, "Pinaagi ba David! Dalaygon ang ang nagaanhi sa ngalan sa sa unsang kagahum gibuhat mo kining mga butanga, Ginoo! Hosanna sa kahitas-an!" **10** Ug sa paghisulod ug kinsa may naghatag kanimo sa maong kagahum?" na niya sa Jerusalem, naukay ang tanan sa siyudad, **24** Kamila mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Aduna nga nanag-ingon, "Kinsa ba kini siya?" **11** Ug ang mga usab akoy ipangutana kaninyo; ug kon inyo akong panon sa katawhan miington, "Mao kini ang profeta tug-anan niini, nan, tug-anan ko usab kamo pinaagi nga si Jesus nga taga-Nazaret sa Galilea." **12** Ug sa unsang kagahum gibuhat ko kining mga butanga. misulod si Jesus sa templo sa Dios, ug iyang giabog **25** Ang pamautismo ni Juan, diin ba kadto gikan? sa gowa ang tanang nanagbaligya ug nanaggamalit Gikan ba sa langit o gikan ba sa mga tawo?" Ug sulod sa templo, ug iyang gipanglintuwad ang mga ilang gitulotimbang kini tali sa ilang kaugalingon nga lamisa sa mga tiopangilis sa mga kuwarta ug ang mga nanag-ingon, "Kon moingon kita, 'Gikan sa langit,' lingkoranan sa mga namaligayag mga salampati. **13** Ug moingon siya kanato, 'Nan, nganong wala man lagi miington siya kanila, 'Nahisulat kini, 'Ang akong balay ninyo siya toohi? **26** Ug kon moingon kita, 'Gikan sa pagatawgon nga balayng ampoanan'; apan gihimo tawo,' mahadlok kita sa katawhan, kay ang tanan ninyo kini nga langub sa mga tulisan." **14** Ug sa sulod miila man nga si Juan profeta." **27** Busa si Jesus sa templo miduol kaniya ang mga buta ug mga bakul, gitubag nila nga nanag-ingon, "Ambut lang." Ug siya ug iyang giayo sila. **15** Apan sa diha nga ang mga miington kanila, "Dili ko usab kamo tug-anan pinaagi sacerdote nga punoan ug ang mga escriba nakakita sa unsang kagahum gibuhat ko kining mga butanga. sa mga kahibulongang butang nga iyang gibuhat, ug **28** "Unsay inyong paghunahuna niini? Usa ka tawo sa mga kabataan nga nanaghuyaw sulod sa templo, may duha ka anak nga lalaki, ug miadto siya sa usa nga nanag-ingon, "Hosanna sa Anak ni David?" sila ug miington kaniya, 'Anak, umadto ka ug pagbuhut nangasuko; **16** ug sila miington kaniya, "Nakabati ka didto sa parrasan karon.' **29** Ug ang anak mitubag, ba sa ilang ginsingon?" Ug si Jesus mitubag, "Oo; ug 'Dili ko.' Apan sa ulahi nagbasul siya ug miadto. **30** wala ba gayud kamo makabasa niini: 'Gikan sa baba Ug ang tawo miadto sa ikaduhang anak ug iyang sa mga gagmayng bata ug sa mga masoso gihatud gisulithan siya sa ingon, ug siya mitubag kaniya, mo ang nahingpit nga pagdalayeg?" **17** Ug iyang 'Moadto ako, Tay, apan wala siya moadto. **31** Hain

man niining duruha ang nagtuman sa kabutbut-on sa iyang amahan?" Sila miington, "Ang nahiuna." Ug siya. **45** Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang Jesus miington kanila, "Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang mga maniningil sa buhis ug ang mga dautang babaye managsulod sa gingharian sa Dios una pa kay kaninyo. **32** Kay kaninyo mianhi, wala kami motoo kaniya, apan ang mga maniningil sa buhis ug ang mga dautang babaye mitoo kaniya; ug bisan pa sa nakita na ninyo kini, wala gihapon kamo maghinulsol sa kaulahiay ug wala motoo kaniya. **33** "Patalinghugi ninyo ang lain pang sambingay. May usa ka pangulo sa pаниmalay nga nagtanum ug kaparrasan ug kini iyang gipalibutan ug paril, gibuhatan ug pigsanan sa parras, gibuhatan ug usa ka lantawanan, ug gipasaopan niya kini sa mga tawo, ug unya milangyaw siya ngadto sa laing dapit. **34** Ug sa nagsingabut na ang tingpamopo, ngadto sa mga saop gipaadtio niya ang iyang mga ulipon aron sa pagdawat sa bunga nga iyang bahin. **35** Apan ang iyang mga ulipon gidakop sa mga saop ug ilang gibunalan ang usa, ug ilang gipatay ang usa, ug ilang gipanagbato ang usa. **36** Unya giusbaniya sila pagpadalag uban pang mga ulipon nga daghan pa kay sa nahiuna, ug kini ila gihapong gibuhatan sa ingon. **37** Ug sa katapusan, kanila ang iyang anak gipaadtio niya nga nag-ingon, `Motahud sila sa akong anak.' **38** Apan sa pagkakita nila sa anak, ang mga saop nasig-ingon sa usag usa, `Mao kini ang manununod; tana, patyon ta siya aron maato ang iyang panulondon.' **39** Ug gidakop nila siya ug giabog sa gowa sa parrasan, ug ilang gipatay siya. **40** Busa, inig-abut sa tag-iya sa parrasan, unsa may buhaton niya sa maong mga saop?" **41** Kaniya mitubag sila nga nanag-ingon, "Ang maong mga banyaga iyang igatugyan ngadto sa mapait nga kamatayon, ug ang parrasan iyang pasaopan sa ubang mga saop nga makamaong mobahin kaniya sa mga bunga sa panahon sa tingpopo." **42** Ug si Jesus miington kanila, "Wala ba gayud kamo makabasa sa kasulatan, nga `Ang maong bato nga sa mga magtutukod gisalikway nahimong ulohang bato sa pamag-ang; buhat kini sa Ginoo, ug sa atong mga mata makapahibulong gayud?' **43** Busa, sultihan ko kamo, nga ang gingharian sa Dios pagakuhaon gikan kaninyo ug igahatag ngadto sa usa ka nasud nga nagapamunga sa mga bunga niini. **44** Ug ang mahulog sa ibabaw niining batoha, madugta siya; apan ang mapusdakan niining batoha, mapulpog sambingay, nakasabut nga nagsulti siya mahitungod kanila. **46** Ug gisulayan nila ang pagdakop kaniya, apan nahadlok sila sa katawhan, kay ila mang giila siya nga profeta.

22 Ug kanila misulti si Jesus pag-usab pinaagi sa mga sambingay, nga nag-ingon, **2** "Ang gingharian sa langit sama sa usa ka hari nga naghimog kombira sa kasal alang sa iyang anak nga lalaki, **3** ug nagsugo sa iyang mga ulipon sa pagtawag sa mga dinapitsa kombira sa kasal; apan nanagdumili sila sa pagtambong. **4** Ug nagpaadto na usab siyag uban pang mga ulipon nga iyang giingnan, `Ingna ang mga dinapit, Tan-awa, nahikay ko na ang akong kombira, naihaw na ang akong mga baka ug ang akong mga natì nga pinatambok, ug andam na ang tanan; busa, pangadto na kamo sa kombira.' **5** Apan ang mga dinapit wala lang manumbaling niini ug nanglakaw hinoon sila, usa paingon sa iyang uma, ug usa paingon sa iyang patigayon, **6** samtantang uban nanagdakop sa iyang mga ulipon, ug ilang gidagmalan ug gipamatay sila. **7** Ug ang hari nasuko, ug gipaadtio niya sa iyang mga sundalo ug gipapatay ang maong mga mamumuno ug gipasunog ang ilang siyudad. **8** Ug siya miington sa iyang mga ulipon, `Andam na ang kombira sa kasal, apan dili takus kadtong mga dinapit. **9** Busa pangadto hinoon kamo sa kadalan, ug bisankinsay inyong ihibalag didto, dapita ninyo sila sa kombira.' **10** Ug ang mga ulipon miadto sa kadalan ug ilang gitigum ang tanan nga ilang ihibalag, mga dautan ug mga maayo; ug ang kombirahan sa kasal napuno sa mga dinapit. **11** "Apan sa pagsulod sa hari aron sa pagtanaw sa mga dinapit, nakita niya didto ang usa ka tawo nga wala magsul-ob ug bistì alang sa kombira sa kasal; **12** ug siya miington kaniya, `Migo, naunsa ba nga misulod ka man dinihi nga wala magsul-ob ug bistì nga angay sa kasal?' Ug ang tawo wala makatingog. **13** Ug ang hari miington sa iyang mga sulogoon, `Gapusa ninyo siya sa til ug kamot, ug ilabay ninyo siya ngadto sa labawng kangitngitan sa gowa; didtoto ang mga tawo managpanghilak ug managkagot sa ilang mga ngipon.' **14** Kay daghan ang gipanagtawag apan diiyutay ra ang pagapilion." **15** Ug milakaw ang mga Fariseo ug nanagsabut sila kon unsaon

nila sa pagbitik kang Jesus pinaagi sa iyang isulti. Fariseo nga napahilum niya ang mga Saduceo, sila 16 Ug ilang gipaadtowan siya sa ilang mga tinun-an, nanagtapok. 35 Ug usa kanila, nga batid sa kasugoan, kinuyogan sa mga Herodianhon, sa pag-ingon kaniya, may gipangutana kaniya aron sa pagsulay kaniya. 36 "Magtutudlo, nasayud kami nga ikaw maminatud-on, Miington siya, "Magtutudlo, unsa man ang dakung ug nga ikaw sa minatuod nagatudlo sa dalan sa Dios, sugo sa kasugoan?" 37 Ug si Jesus miington kaniya, ug nga wala ka magsapayan sa tawo sanglit wala "Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong ka man magtan-aw sa panagway sa mga tawo. 17 kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok Busa tug-ani kami unsay imong paghunahuna niini. mong salabutan. 38 Mao kana ang daku ug unang Uyon ba sa balaod ang pagbayad ug buhis kang sugo. 39 Ug ang ikaduha sulosama ra, nga mao Cesar, o dila ba?" 18 Apan si Jesus, sa naila niya ang kini, Higugmaa ang imong siligan sama sa imong ilang pagkamadinauton, miington kanila "Mga maut, kaugalingon. 40 Niining duha ka mga sugo nagausakad nganong inyo man akong sulayan? 19 Pakitai akog ang tibuok nga kasugoan ug ang mga profeta." 41 kuwarta nga igbubuhis." Ug ilang gidala kaniya ang Ug samtang nagkatapok ang mga Fariseo, kanila si kuwarta nga usa ka denario. 20 Ug si Jesus miington Jesus may gipangutana, 42 nga nag-ingon, "Unsa kanila, "Kangkinsa man kining dagway ug kining may inyong paghunahuna mahitungod kang Cristo? nahisulat?" 21 Sila mitubag nga nag-ingon, "Kang Kangkinsa man siyang anak?" Sila mitubag kaniya, Cesar." Ug siya miington kanila, "Nan, bayri ninyo "Anak siya ni David." 43 Siya miington kanila, "Nan, si Cesar sa mga butang nga iya ni Cesar, ug ang ngano man lagi nga si David, dinasig sa Espiritu, Dios sa mga butang nga iya sa Dios." 22 Ug sa ilang nagtawag man kaniya nga Ginoo, sa iyang pag-ingon: pagkadungog niini, nahitingala sila; ug ilang gibliyan 44 Ang Ginoo miington sa akong Ginoo: Lumingkod siya ug nanglakaw sila. 23 Ug sa maong adlaw ka sa akong too, hangtud igabutang ko ang imong giadto siyag mga Saduceo, mga tawo nga nanag- mga kaaway diha sa ilalum sa imong mga til? 45 ingon nga walay pagkabanhaw; ug gipangutana siya Kon si David nagtawag kaniya nga Ginoo, unsaon nila 24 nga nanag-ingon, "Magtutudlo, si Moises man niya pagkahimong anak ni David?" 46 Ug walay nag-ingon, `Kon ang usa ka lalaki mamatay nga nakatubag kaniyag bisan usa na lang ka pulong, ug walay anak, ang iyang igsoong lalaki kinahanglan sukad niadtong adlawa wala nay nangahas pa sa mangasawa sa balo ug magpaliwat ug mga anak paghimog mga pagpa-ngutana kaniya.

alang sa iyang igsoon.' 25 Karon, diha kanamoy pito ka mga magsoong lalaki; ang nahauna nagminyo ug unya namatay, ug tungod kay wala man siya mga anak, ang asawa niya gipangasawa sa iyang igsoon. 26 Mao usab ang nahitabo sa ikaduha ug sa ikatulo, ug hangtud sa ikapito. 27 Tapus nilang tanan, ang babaye namatay usab. 28 Nan, sa pagkabanhaw ni kinsa man sa pito maasawa siya? Kay silang tanan nakahupot man kaniya." 29 Apan kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Nangasayop kamo kay wala kamo makasabut sa kasulatan o sa gahum sa Dios. 30 Kay sa pagkabanhaw dili na sila magapangasawa o magapamana, kondili mahisama na sila sa mga manolunda didto sa langit. 31 Ug mahitungod sa pagbanhaw sa mga patay, wala ba ninyo hibasahi ang gisulti kaninyo sa Dios nga nag-ingon, 32 `Ako mao ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob?' Siya dili Dios sa mga patay, kondili sa mga buhi." 33 Ug sa pagkadungog niini sa panon sa katawhan, nahitingala sila sa iyang pagpanudlo. 34 Apan sa pagkadungog sa mga

23 Unya miington si Jesus sa mga panon sa katawhan ug sa iyang mga tinun-an, 2 "Ang mga esriba ug ang mga Fariseo nanaglingkod sa lingkoranan ni Moises; 3 busa, buhata ug bantayi ninyo ang tanan nga ilang ginaingon kaninyo, apan ayaw ninyo pagbuhata ang ilang ginabuhat; kay sila maayo rang mosulti apan dili mobuhat. 4 Nagabugkos silag mga mabug-at nga luwan nga malisud pasanon, ug ila kining gibutang diha sa mga abaga sa mga tawo; apan sila gayud dili gani molihok niini bisan pinaagi na lang sa ilang tudlo. 5 Nagahimo sila sa ilang tanang mga binuhatan aron lamang sa pagpakita ngadto sa mga tawo; kay ginapalapad nila ang ilang mga pilakteria ug ginapataas nila ang mga borlas sa ilang mga kupo, 6 ug kinaham nila ang mga halangdlong dapid sa mga kombirahan ug ang labing maayong mga lingkoranan sulod sa mga sinagoga, 7 ug ang mga pagyukbo kanila diha sa mga tiyyanggihan, ug ang pagtawag kanilag "Rabi" sa mga tawo. 8 Apan kamo, ayaw kamo pagpatawag nga Rabi, kay

kamo adunay usa lamang ka magtutudlo, ug kamong nga mao ang hustisa, ug kaluoy, ug pagtoo; kining tanan mga magsoon. 9 Ug kinahanglan walay bisañ mga butanga kinahanglan gayud unta nga inyong kinsang tawo dinihi sa yuta nga inyong pagatawgon pagabuhaton, sa walay pagbiya sa uban. 24 Kamong nga inyong amahan, kay kamo adunay usa lamang mga magtotultol nga buta, ginasala ninyo ang usa ka Amahan nga anaa sa langit. 10 Ayaw usab kamo ka buok nga tagnok ug ginalamoy ninyo ang usa pagpatawag nga mga agalon, kay kamo adunay usa ka buok nga kamelyo! 25 "Alaut kamo, mga escriba lamang ka agalon nga mao si Cristo. 11 Ang labing ug mga Fariseo, mga maut! kay ginahinloan ninyo daku kaninyo, ma-inyo siyang sulogoon; 12 bisañ ang gawas nga bahin sa baso ug sa pinggan, apan kinsa nga magapahitaas sa iyang kaugalingon iga- sa sulod kini sila napuno sa panikas ug sa labihang pahiubos, ug bisañ kinsa nga magapaubos sa iyang pag-pangilog. 26 Fariseo nga buta! hinloi una ang kaugalingon igapahitaas. 13 "Apan alaut kamo, mga sa sulod nga bahin sa baso ug sa pinggan aron escriba ug mga Fariseo, mga maut! kay ginalukban ang gawas nga bahin niini magamahinlo usab. 27 ninyo ang gingharian sa langit atbang sa mga tawo; "Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga kay wala kamo mosulod ni magtugot sa pagpasulod maut! kay sama kamo sa pinaputi nga mga pantyon sa mga tawo nga gusto untang managsulod. 14 Alaut nga sa gawas manapakita sa katahum, apan sa kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga maut! kay sulod kini sila puno sa mga bukog sa mga patay ginasubad ninyo ang katigayonan sa mga babayeng ug sa tanang kahugawan. 28 Sa ingon usab niini, balo, ug aron sa pagtabontabon niini nagahimo kamo sa gawas ninyo kamo nagapakita nga daw mga sa hatag-as nga mga pangadye; busa mahiaguman matarung sa atubangan sa mga tawo, apan sa sulod ra ninyo ang labi pa ka mabug-at nga hukom sa silot. ninyo natugob kamo sa kamaut ug sa kadautan.

15 Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga 29 "Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga maut! kay ginalatas-latas ninyo ang kadagatan ug maut! kay ginabuhutan ninyog mga pantyon ang kayutaan aron sa pagdanig bisañ usa na lang ka mga profeta ug inyong ginadayandayan ang mga kinabig, ug sa makabig na siya, inyo siyang ginahimo bungdo sa mga matarung, 30 ug magkanayon nga dubli pa kaninyo sa pagkaanggayan sa infierno. kamo, 'Kon nakaabut pa kami sa mga adlaw sa (Geenna g1067) 16 "Alaut kamo, mga magtotultol nga among mga ginikanan, dili gayud kami moapil uban buta, nga manag-ingon, 'Kon may manumpa tungod kanila sa pag-ula sa dugo sa mga profeta.' 31 Sa sa templo, wala kanay bili; apan kon may manumpa ingon niini nagamatuod kamo batok ra sa inyong tungod sa bulawan sa templo, obligado siya sa iyang kaugalingon nga kamo mga anak diay niadtong panumpa.' 17 Kamong mga boangboang nga mga 32 Hala, punbuta! Kay hain bay labaw, ang bulawan o ang templo ba ngá maoy nagahimo nga balaan sa bulawan? 18 tungod sa halad nga anaa sa halaran, obligado 33 Kamong mga halas, kamong kaliwat sa Ug kamo manag-ingon, 'Kon may manumpa tungod gikan sa halaran, wala kanay bili; apan kon may manumpa tungod sa halad nga anaa sa halaran, obligado 34 Tungod niini, padad-an ko kamog mga profeta siya sa iyang panumpa.' 19 Kamong mga buta! Kay gikan sa halaran, unsaon ugod ninyo paghilingkawas gikan sa halaran, wala kanay bili; apan kon may manumpa tungod sa halad? 20 Busa ang krus, ug ang uban kanila inyong pagapatyon ug igalansang sa maoy nagahimo nga balaan sa halad? 21 ug ang manumpa gikan sa usa ka lungsod ngadto sa usa, 35 aron tungod sa templo, nagapanumpa tungod niini ug nga diha kaninyo pagapanilngon ang tanang dugo tungod sa nagapuyo sulod niini; 22 ug ang manumpa sa mga matarung nga nauula sa ibabaw sa yuta, tungod sa langit, nagapanumpa tungod sa trono sukad pa sa dugo ni Abel nga matarung hangtud sa Dios ug tungod sa nagalingkod niini. 23 "Alaut sa dugo ni Zacarias nga anak ni Baraquias, nga kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga maut! inyong gipatay diha sa kinatung-an sa templo ug kay nagahatag kamog ikapulo sa yerbabuyna ug sa halaran. 36 Sa pagkatinuod, magaingon ako sa anis ug sa komino, apan wala ninyo buhatang kaninyo, kining tanan moabit niining kaliwatana. 37 labi pang hinungdanong mga butang sa kasugoan, "O Jerusalem, Jerusalem, nga nagapatay sa mga

profeta ug nagabato sa mga sinugo nganha kanimo! moabut na ang katapanus. 15 "Tungod niini, inigkakita Sa makadaghan gipangandoy ko ang pagtigum unta ninyo sa gihisgutan sa profeta nga si Daniel, sa sa imong mga anak, maingon sa himungaan nga iyang gihisgutang malaglagon nga pasipala nga nagatigum sa iyang mga piso ilalum sa iyang mga magatindog sulod sa dapit nga balaan (pasabta niini pako, apan nagadumili kamo! 38 Tan-awa, mabinayaan ang magabasa), 16 nan, sila nga anha sa Judea ug magamingaw ang inyong balay. 39 Kay sultihan ko kamo, nga dili na kamo makakita kanako pag-usab, hangtud makaingon na kamo, 'Dalaygon ang nagaanhi sa ngalan sa Gino!'."

24 Ug si Jesus mipahawa sa templo, ug samtang naglakaw siya miduol kaniya ang iyang mga tinun-an ug ilang gitudlo kaniya ang mga bahin sa templo. 2 Apan kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Nakita ninyo kining tanan, dili ba? Sa pagkatnuod, magaingon ako kaninyo, nga dinihi wala unyay mahibiling usa ka bato nga pinatong sa bato nga dili pagatumpagon." 3 Ug sa naglingkod siya sa Bungtod sa mga Olivo, gidiuol siya sa mga tinunan nga silasila ra, nga nanag-ingon, "Tug-ani kami, kanus-a man kini mahitabo, ug unsa man ang ilhanan sa imong pag-anhi ug sa pagkatapus sa kapanahonan?" (aiōn g165) 4 Ug kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Magbantay kamo nga walay magapahisalaag kaninyo. 5 Kay daghan unya ang motungha dinala ang akong ngalan, nga managingon, 'Ako mao ang Cristo,' ug daghan ang ilang pahisa-laagon. 6 Ug makadungog kamog mga gubat ug mga dungodnungog mahi-tungod sa mga gubat; pagbantay kamo nga dili kamo makuyawan; kay kinahanglan gayud kini nga mahitabo, apan dili pa kini mao ang katapanus. 7 Kay managgubat ang nasud batok sa nasud, ug ang gingharian batok sa gingharian, ug mahitabo ang mga gutom ug mga linog sa nagkalainlaing mga dapit: 8 kining tanan mao lamay sinugdanan sa mga kasakit. 9 "Unya ila kamong itugyan ngadto sa mga kasakitan, ug ipapatay kamo nila; ug pagadumtan kamo sa tanang kanasuran tungod sa akong ngalan. 10 Ug unya daghan ang mosibug gikan sa pagtoo, ug magabudhiay ug magadumtanay ang usag usa. 11 Ug motungha ang daghang mga mini nga profeta ug magapahisalaag sa daghan. 12 Ug kay mosanay man ang kadautan, mobugnaw ang gugma sa kadaghanan. 13 Apan ang molahutay hangtud sa katapanan mamaluwas. 14 Ug kining Maayong Balita mahitungod sa gingharian igawali ngadto sa tibuok nga kalibutan ingon nga pagpamatuod ngadto sa tanang kanasuran; ug unya

pakalagiwa ngadto sa kabukiran; 17 ug siya nga anha sa atop, ayaw na pakanauga aron sa pagkuha pagbisan unsa sulod sa iyang balay; 18 ug siya nga anha sa uma, ayaw na pabalika aron sa pagkuha pa sa iyang kupo. 19 Ug alaut gayud ang mga mabdos ug ang may mga masoso niadtong mga adlaw! 20 Pag-ampo kamo nga unta ang inyong pagpangagiw dili mahiatol sa tingtugnaw o sa adlaw nga iga-pahulay. 21 Kay unya moabut ang dakung kasakitan nga ang ingon wala pa mahitabo sukad sa sinugdan sa kalibutan hangtud karon, ug dili na gayud mahitabo pa. 22 Ug kon ang gidaghanon niadtong mga adlawa wala pa pagkubsi, wala untay tawong maluwás; apan tungod sa iyang mga pinili, ang gidaghanon niadtong mga adlawa pagakubsan. 23 Ug unya kon adunay magaingon kaninyo, 'Tan-awa, ania ra ang Cristo!' o 'Atua ra siya!' ayaw gayud kamo pagtoo niini. 24 Kay motungha ang mga mini nga Cristo ug mga mini nga profeta ug magapakitag dagkung mga ilhanan ug mga katingalahan aron sa pagpahisalaag, kon mahimo, bisan pa sa mga pinili. 25 Tan-awa, gisugilin ko na kamong daan. 26 Busa, kon sila magaingon kaninyo, 'Tan-awa, atua siya sa awaaw,' ayaw gayud kamo pag-adto didto. Ug kon sila magaingon, 'Tan-awa, anaa siya sa sulod nga mga lawak,' ayaw gayud kamo pagtoo niini. 27 Kay maingon nga ang kilat magakilab gikan sa sidlakan ug makita hangtud sa kasadpan, maingon man usab unya niini ang pag-abut sa Anak sa Tawo. 28 Diin gani ang patay, atua usab didto magakatapok ang mga agila. 29 "Ug dihadiba inigkatapus sa kasakitan niadtong mga adlawa, ang Adlaw mongitngit, ug ang Bulan dili na mohatag ug kahayag, ug ang mga bitoon mangatagak gikan sa kahitas-an, ug matay-og ang mga gahum sa kalangitan. 30 Ug unya magapakita diha sa langit ang ilhanan sa Anak sa Tawo, ug unya ang tanang kabanayan sa yuta manag-minatuy, ug ilang makita ang Anak sa Tawo nga moabut nga sinapwang sa mga panganud sa langit inubanan sa kagahum ug dakung himaya; 31 ug pagasugon niya ang iyang mga manolunda pinaagi sa makusog nga tingog sa trumpeta, ug ilang pagahipuson ang iyang mga pinili gikan sa mga sugdanan sa upat

ka mga hangin, gikan sa usa ka tumoy sa langit ulipon moabut ra sa adlaw nga wala siya magpaabut ngadto sa usa. 32 "Gikan sa kahoyng igira tun-i kaniya ug sa takna nga wala niya hibaloi, 51 ug iyang ninyo kining usa ka pananglitan: inigpanglumoy na silotan siya ug ibutang niya ipon sa mga maut; didto gani sa iyang mga sanga ug manalingsing na, nan, ang mg tawo managpanghilak ug managkagot sa inyong masayran nga nagakaduol na ang tingadlaw. ilang mga ngipon.

33 Ingong man usab niini, inigkakita ninyo niining tanang mga butanga, masayran ninyo nga haduol na siya, anaa na gayud sa mga pultahan. 34 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga sa dili pa mahanaw kining kaliwatana, kining tanang mga butanga maga-kahitabo gayud. 35 Ang langit ug ang yuta mangahanaw, apan ang akong mga pulong dili gayud mahanaw. 36 "Apan mahitungod sa maong adlaw ug takna, walay usa nga nasayud, bisan pa ang mga manolunda sa langit, bisan pa ang Anak, gawas sa Amahan lamang. 37 Maingon kaniadto sa mga adlaw ni Noe, mao man usab unya ang pag-abut sa Anak sa Tawo. 38 kay maingon nga niadtong mga adlawa sa wala pa ang lunop sila nanagpangaon ug nanag-inum, nanagpangasawa ug nanaggamana hangtud sa adlaw sa pagsulod ni Noe sa arka, 39 ug sila walay kasayuran niini hangtud sa pag-abut sa lunop ug gianud silang tanan, maingon man usab niini ang pag-abut unya sa Anak sa Tawo. 40 Unya anha sa uma ang duha ka lalaki; usa kuhaon ug usa mabiyaan. 41 Duha ka babaye magagaling diha sa ligsanan; usa kuhaon ug usa mabiyaan. 42 Busa pagtukaw kamo, kay wala kamo mahibalo unsang adlawa moabut ang inyong Ginoo. 43 Apan hibaloi ninyo nga kon ang pangulo sa panimalay nasayud pa unsang taknaa sa kagabbhion moabut ang kawatan, magatukaw unta siya ug dili niya tugotan nga pagasak-on ang iyang balay. 44 Busa kamo usab kinahanglan mangandam, kay ang Anak sa Tawo moabut sa takna nga wala ninyo dahuma. 45 "Nan,kinsa ba ang kasaligan ug manggialamon nga ulipon nga maoy itudlo sa iyang agalon sa pagdumala sa iyang panimalay, sa paghatag kanila sa ilang pagkaon sa hustong panahon? 46 Dalaygon kadtong ulipona nga sa pag-abut sa iyang agalon mahiabtan nga magabuhat sa ingon. 47 Sa pag-katinuod, magaingon ako kaninyo, nga igatudlo niya siya nga maoy magadumala sa iyang tanang katigayonan. 48 Apan kon ang dautang ulipon magaingon sa iyang kaugalingon, 'Madugay pa kadtong akong agalon,' 49 ug unya mosugod siya sa pagpamospos sa iyang mga masigkaulipon, ug magakaon ug maga-inom kauban sa mga palahubog, 50 ang agalon sa maong

25 "Ug ang gingharian sa langit iga-pakasama sa napulo ka mga dalagang birhin nga nanagdala sa ilang mga lamparahan ug miadto sa pagsugat sa pamanhonon. 2 Ang lima kanila mga boango boang, ug ang lima mga but-an. 3 Kay ang mga boango boang, sa pagdala nila sa ilang mga lamparahan, wala magdalag lana; 4 apan ang mga but-an nanagdalag mga prasko nga sinudlan ug lana uban sa ilang mga lamparahan. 5 Ug kay ang pamanhonon nadugay man sa pag-abut, silang tanan nanagpirat ug nahikatulog. 6 Apan sa pagkatungang gabii dihay singgit nga nag-ingon, 'Tanawa, ang pamanhonon! Panggula kamo ug sugata ninyo siya? 7 Ug namangon silang tanan nga mga dalaga ug gihikay nila ang ilang mga lamparahan. 8 Ug ang mga boango boang miington sa mga but-an, 'Hatagi kamig lana kay nagakapalong kining among mga lamparahan.' 9 Apan kanila mitubag ang mga but-an nga nanag-ingon, 'Tingalig dili kini paigo alang kanamo ug kaninyo; pangadto hinoon kamo sa mga magbabaligya ug pamalit kamog alang kaninyo.' 10 Ug samtang nangadto sila sa pagpamalit, miabut ang pamanhonon ug silang mga andam misulod uban kaniya ngadto sa kombira sa kasal; ug unya ang pultahan gitakpan. 11 Tapus niini nangabut usab ang ubang mga dalaga, nga nanag-ingon, 'Senyor, senyor, ablihi kami.' 12 Apan siya mitubag nga nag-ingon, 'Sa pagka tinuod, magaingon ako kaninyo, nga wala ako makaila kaninyo.' 13 Busa pagtukaw kamo, kay wala ninyo hibaloi ang adlaw o ang takna. 14 "Kay mahisama kini unya sa usa ka tawo nga sa dayon na niyag langyaw ngadto sa laing yuta, mitawag sa iyang mga ulipon, ug kanila gipiryal niya ang iyang katigayonan. 15 Ang usa gihatagan niyag lima ka talanton ang usa duha ka talanton, ug ang usa usa ka talanton, sa matag-usa sumala sa iyang katakus. Ug unya milakaw siya. 16 Ang nakadawat ug lima ka talanton milakaw dihadiba ug gipamatigayon niya kini, ug nakaganansiya siyang laing lima ka talanton. 17 Maingon man usab, ang nakadawat ug duha ka talanton nakaganansiya laing duha ka talanton. 18 Apan ang nakadawat ug usa ka talanton milakaw ug nagkalot sa yuta

ug gilubong niya ang kuwarta sa iyang agalon. **19** gikan sa usa, maingon sa magbalantay sa mga hayop Ug unya, tapus sa taas nga panahon, miabut ang nga maga-lain sa mga karnero gikan sa mga kanding, agalon niadtong mga ulipon ug iyang gihusay ang **33** ug ang mga karnero iyang pagapinigon sa iyang ilang hatagan kaniya. **20** Ug ang nakadawat ug lima too, apan ang mga kanding anha sa iyang wala. **34** Ug ka talanton miadto sa atubangan nga nagdala niini ang Hari magaingon kanila diha sa iyang too, 'Umari ug sa ganansiya nga lima ka talanton, ug miington, kamo, O mga dinayeg sa akong Amahan, panunda 'Senyor, gihatagan mo akog lima ka talanton; tan-ninyo ang gingharian nga gitagana alang kaninyo awa, nakaganansiya akog laing lima ka talanton.' sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan; **35** kay gigutom **21** Ug miington kaniya ang iyang agalon, 'Maayong ako ug inyo ako nga gipakaon, giuhaw ako ug inyo pagkabuhat, maayo ug kasaligan nga ulipon; sa ako nga gipainom, nadumoloong ako ug gihinangop diuytay kasaligan ka diay, sa daghan pagapiyalan ko ninyo ang pagpasaka kanako, **36** hubo ako ug inyo ikaw; dumuyog ka sa kalipay sa imong agalon.' **22** ako nga gibistihan, nagmasakiton ako ug inyo ako Ug usab ang nakadawat ug duha ka talanton miduol nga gidiuw, nabilanggo ako ug miadto kamo kanako.' sa atubangan nga nag-ingon, 'Senyor, gihatagan **37** Ug kaniya motubag ang mga matarung nga managmo akog duha ka talanton; tan-awa, nakaganansiya ingon, 'Ginoo, kanus-a ba kami makakita kanimo akog laing duha ka talanton.' **23** Ug miington kaniya nga gigutom ug amo ikawng gipakaon, o giuhaw ang iyang agalon, 'Maayong pagkabuhat, maayo ug ug amo ikawng gipainom? **38** Ug kanus-a ba kami kasaligan nga ulipon; sa diuytay kasaligan ka diay, makakita kanimo nga nadumoloong ug amo ikawng sa daghan pagapiyalan ko ikaw; dumuyog ka sa gipasaka, o hubo ug amo ikawng gibistihan? **39** Ug kalipay sa imong agalon.' **24** Ug usab ang nakadawat kanus-a ba kami makakita kanimo nga nagmasakiton ug usa ka talanton miduol sa atubangan nga nag-o nabilanggo ug amo ikawng gidiuw?' **40** Ug kanila ingon, 'Senyor, nakaila ako kanimo nga ikaw maoy motubag ang Hari nga magaingon, 'Sa pagkatinuod, usa ka matig-a nga pagkatawo, nga nagaani gikan magaingon ako kaninyo, nga maingon nga gibuhat sa uma diin dili ikaw maoy nagpugas, ug nagahipos ninyo kini ngadto sa usa sa mga labing gagmay gikan sa dapit diin dili ikaw maoy nagpapalid; **25** busa niining akong mga igsoon, gibuhat usab ninyo kini nahadlok ako, ug milakaw ako ug gilubong ko sa kanako.' **41** Unya ang Hari magaingon kanila diha yuta ang imong talanton. Ania ra ang imong kuwarta.' sa iyang wala, 'Pahawa gikan kanako, kamong mga **26** Apan kaniya mitubag ang iyang agalon nga nag-tinunglo, ngadto sa kalayong walay pagkatapos nga ingon, 'Dautan ug taspukan nga ulipon! Nasayud gitagana alang sa yawa ug sa iyang mga manolunda; ka diay nga ako nagaani gikan sa uma diin dili ako (**aiōnios g166**) **42** kay ako gigutom ug wala ninyo ako ang nagapugas. Ug nagahipos gikan sa dapit diin pakan-a, ako giuhaw ug wala ako ninyo paimna, dili ako ang nagpapalid? **27** Nan, kinahanglan nga **43** ako nadumoloong ug wala ako ninyo pasak-a, ang akong kuwarta imo untang gidiposito sa bangko, ako hubo ug wala ako ninyo bistih, ako masakiton ug unya sa akong paghiuli madawat ko unta ang ug binilanggo ug wala ako ninyo duawa.' **44** Ug akong kuwarta nga may tubo. **28** Busa kuhaa ninyo motubag usab sila nga manag-ingon, 'Ginoo, kanus-a ang talanton gikan kaniya, ug ihatag kana sa ulipon a ba kami makakita kanimo nga gigutom o giuhaw o nga may napulo ka talanton. **29** Kay ang matag-nadumoloong o hubo o masakiton o binilanggo, ug usa nga adunay iya pagahatagan ug dugang pa, ug nga wala ikaw namo alagari?' **45** Ug kanila motubag makabaton siya sa kadagaya; apan siya nga walay siya nga magaingon, 'Sa pagkatinuod, magaingon iya pagkuhaan sa bisan unsa nga anaa kaniya. **30** Ug ilabay ninyo ang walay pulos nga ulipon ngadto ako kaninyo, nga maingon nga wala ninyo kini buhata sa labawng kangitngitan sa gowa; didto ang mga ngadto sa usa sa mga labing gagmay niini, wala usab trono. **31** "Ug inig-abut na sa Anak sa Tawo diha sa ninyo kini buhata kanako.' **46** Ug sila mamahawa iyang himaya, ug sa tanang mga manolunda uban siya molingkod diha sa iyang mahimayaong painong ngadto sa silot nga dayon, apan ang mga tanang kanasuran, ug iyang pagala-inon ang usa

26 Ug sa nakatapus na si Jesus sa pagsulti niining mga pulonga, siya miington sa iyang mga tinunan, **2** "Kamo nahibalo nga duha ka adlaw sukad

karon mao na ang fiesta sa Pasko, ug ang Anak ka mga tinun-an; 21 ug samtang nangaon sila, siya sa Tawo igatugyan na aron ilansang sa krus." 3 miington kanila, "Sa pagkatinuod, magaingon ako Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga kaninyo, nga usa kaninyo magabudhi kanako." 22 anciano sa lungsod nanagtigum sa balay sa labawng Ug sila nanagsubo pag-ayo, ug misugod sila sa sacerdote nga ginganlan si Caifas, 4 ug nanagsabut pagtinagsag ingon kaniya, "Ako ba, Ginoo?" 23 Siya sila aron sa pagdakop kang Jesus pinaagi sa lansi, mitubag nga nag-ingon, "Ang nagatuslob sa iyang ug sa pagpatay kaniya. 5 Apan sila miington, "Dili kamot sa panaksan uban kanako, siya mao ang lang hinoon pag-iatol sa fiesta, kay tingali unyang magabudhi kanako. 24 Ang Anak sa Tawo mopahawa mahitabo ang kaguliyang sa mga tawo." 6 Ug sa sumala sa nahisulat mahitungod kaniya, apan alaut didto si Jesus sa Betania sa balay ni Simon nga kadong tawhana nga mao ang magabudhi sa Anak sanlahon, 7 miduol kaniya ang usa ka babaye nga sa Tawo! Maayo pa lang unta hinoon alang niadtong nagdalag mahal kaayong pahumot nga sinulod sa tawhana kon wala siya matawo." 25 Ug si Judas nga usa ka botilyang alabastro, ug gibobo niya kini diha sa mao ang nagtugyan kaniya, miington, "Magtutudlo, iyang ulo samtang naglingkod siya tambong sa kan-ako ba?" Siya mitubag kaniya, "Ang giiong mo, anan. 8 Apan sa pagkakita niini sa mga tinun-an, sila mao." 26 Ug samtang nangaon sila, si Jesus mikuhag nangasuko nga nanag-ingon, "Unsa ba kapuslanan tinapay, ug sa nakapanalangin na siya niini, kini iyang sa maong pag-usik-usik? 9 Kay kini ikabaligya baya gipikaspikas ug ngadto sa mga tinun-an gihatag niya untag dakung bili, ug ang halin ikahatag ngadto sa nga nag-ingon, "Komuha ug komaon kamo; kini mao mga kabus." 10 Apan sa pagkamatikod ni Jesus niini, ang akong lawas." 27 Ug gikuha niya ang kopa, siya miington kanila, "Nganong inyo mang samokon ug sa nakapasalamat na siya, kanila gihatag kini kining babaye? Kay maoy usa ka maayong buhat niya nga nag-ingon, "Uminom kamo niini, kamong kining iyang gihimo kanako. 11 Kay ang mga kabus tanan; 28 kay kini mao ang akong dugo sa pakigsaad, kanunayng anaa kaninyo apan ako dili kanunayng nga igaula alang sa daghan sa kapasayloan sa ania kaninyo. 12 Sa iyang pagbobo niining pahumot mga sala. 29 Ug sultihan ko kamo, nga ako dili na dinihi sa akong lawas, gihimo niya kini aron sa pag-moinom pag-usab niining gikan sa bunga sa parras andam kanako alang sa lubong. 13 Sa pagkatinuod, hangtud niadtong adlawa nga magainom ako sa bagmagaingon ako kaninyo, nga bisan diin gani sa tibuok o niini uban kaninyo diha sa gingharian sa akong kalibutan igawali kining Maayong Balita, ang gibuhat Amahan." 30 Ug sa nakaawit silag usa ka awit, sila niining babayehana pagahisgutan usab ingon nga nangadto sa Bungtod sa mga Olivo. 31 Unya si Jesus handumanan alang kaniya." 14 Unya usa sa Napulog- miington kanila, "Karong gabhiona kamong tanan Duha, nga ginganlan si Judas Iscariote, miadto sa managpanibog tungod kanako, kay nahisulat kini mga sacerdote nga punoan 15 ug miington kanila, nga nagaingon, 'Pagasamaran ko ang magbalantay, "Unsa may inyong ihatag kanako kon itugyan ko ug magakatiibulaag ang mga karnero sa panon.' 32 siya kaninyo?" Ug siya ilang gibayran ug salapi nga Apan tapus ako mabanhaw, mouna ako kaninyo katloan ka buok. 16 Ug sukad niadtong tungora sa pag-adto sa Galilea." 33 Ug si Pedro miington siya nagpangitag higayon sa pagtugyan kaniya. 17 kaniya, "Bisan pa kon mosibug silang tanan tungod Ug sa naunaung adlaw sa fiesta sa Tinapay nga kanimo, ako dili gayud hinoon mosibug." 34 Si Jesus Walay Igapapatubo, si Jesus giadto sa mga tinun- miington kanila, "Sa pagkatinuod, magaingon ako an nga nanag-ingon, "Asa man ang gusto mong kanimo, nga karong gabhiona, sa dili pa motogaok hikayan namo alang kanimo sa imong pagkaon sa ang manok, igalimod mo ako sa makatulo." 35 Si pasko?" 18 Ug siya miington kanila, "Adtoa ninyo ang Pedro miington kaniya, "Bisan pa kon gikinahanglan usa ka tawo sa siyudad, ug ingna ninyo siya, 'Ang nga matatay ako uban kanimo, dili ko gayud ikaw Magtutudlo nagaingon, Ang akong panahon haduol igalimod." Ug mao usab kana ang gisulti sa tanang na, ug saulogon ko ang pasko dinihi sa imong balay mga tinun-an. 36 Ug miadto si Jesus uban kanila uban sa akong mga tinun-an." 19 Ug gibuhat sa sa usa ka dapit nga ginganlan ug Getsemani, ug mga tinun-an ang gisugo kanila ni Jesus, ug ilang siya miington sa iyang mga tinun-an, "Panglingkod gihikay ang pasko. 20 Ug sa pagkasawomson na, kamo dinihi samtang adto ako sa unahan sa pag-siya mitambong sa kan-anan uban sa napulogduha ampo." 37 Ug iyang gidala sila si Pedro ug ang duha

ka anak ni Zebedeo. Ug siya misugod sa pagbati sa dili ako makapangayo sa akong Amahan, ug nga dili kaguel ug pag-antus. **38** Ug siya miington kanila, "Ang siya makapadala karon dayon ug mga manolunda akong kasingkasing natugob sa kasubo nga ikamatay; nga kapin sa napulog-duha ka mga legion? **54** Apan pabilin kami dinihi ug pagtukaw kami uban kanako." unsaon na man unya pagkatuman sa kasulatan, **39** Ug sa nakalakaw siya sa unahan ug diyutay, siya nga sa ingon niini mahitabo gayud kini?" **55** Ug mihana ug nag-ampo nga nag-ingon, "Amahan ko, niadtong tungora si Jesus miington sa mga panon sa kon mahimo man, isaylo lang kanako kining kopa; katawhan, "Nanganhi ba kamo sa pagdakop kanako, ngani, dili sumala sa akong pagbuot kondili sa imo." ingon sa pagdakop ug tulisan nga pagadad-an ug **40** Ug miadto siya sa mga tinun-an ug iyang nakita mga espada ug mga pospos? Adlaw-adlaw adto ako sila nga nanagkatulog; ug siya miington kang Pedro, maglingkoran sa templo sa pagpanudlo, ug wala "Dili ba diay kamo makatukaw sulod sa usa ka takna hinoon niyo ako dakpa didto. **56** Apan nagakahinabo uban kanako? **41** Pagtukaw ug pag-ampo kamo kining tanan aron matuman ang mga gisulat sa aron dili kamo mahidalin-as ngadto sa panulay; sa mga profeta." Unya mitalikod kaniya ang tanan nga pagkatinuod matinguhaon ang espiritu apan maluya mga tinun-an ug nangalagiw. **57** Ug si Jesus gidala ang lawas." **42** Ug sa ikaduha milakaw siya pag- sa mga nanag-dakop kaniya ngadto kang Caifas, usab ug nag-ampo nga nag-ingon, "Amahan ko, kon ang labawng sacerdote, diin nanagkatigum ang mga ugaling dili man mahimo nga ikasaylo kini gawas escribe ug ang mga anciano. **58** Apan si Pedro nga kon akong imnon, nan, maoy matuman ang imong nagaantaw minunot kaniya hangtud sa hawanhan kabubut-on." **43** Ug miadto siya pag-usab sa iyang sa tugkarang sa balay sa labawng sacerdote, ug sa mga tinun-an, ug iyang nakita sila nga nanagkatulog paghisulod na niya milingkod siya uban sa mga kay nanagpirat man pag-ayo ang ilang mga mata. bantay aron sa pagtan-aw sa sangputan. **59** Unya **44** Busa mipahawa siya kanila ug milakaw ug nag- ang mga sacerdote nga punoan ug ang tibuok nga ampo sa ikatulo nga nagsulti sa mao gihapon ng mga Sanhedrin nangitag ikabutangbutang batok kang pulong. **45** Unya miadto siya sa mga tinun-an ug Jesus aron ilang ikapapatay siya, **60** apan wala silay miington kanila, "Nagakatulog pa ba gihapon kamo hingkapanagan, bisan tuod nangatubang ang daghang ug nagapamahulay? Tan-awa, ang takna haduol mga bakakon nga saksi. Sa katapusan dihay duroha na, ug ang Anak sa Tawo igatugyan na ngadto sa nga miduol. **61** ug miington, "Kining tawhana nag-mga kamot sa mga makasasala. **46** Bangon kamo ingon, `Makahimo ako sa pagguba sa templo sa ug manglakaw kita; tan-awa, ania na sa duol ang Dios, ug sa pagpatindog niini pag-usab sulod sa tulo akong magbubudhi." **47** Ug samtang nagsulti pa siya, ka adlaw." **62** Ug mitindog ang labawng sacerdote tan-awa, miabut si Judas, usa sa Napulog-Duha, ug miington kaniya, "Wala ka bay ikatubag? Unsa kinyogan sa usa ka dakung panon sa katawhan ba kining gipamatuod niining mga tawhana batok nga sangkap sa mga espada ug mga pospos. Sila kanim?" **63** Apan si Jesus nagpakahilum lamang. Ug gikan sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga ang labawng sacerdote miington kaniya, "Nagasugo anciano sa lungsod. **48** Ug gihatagan silag ilahanan sa ako kanim sa pagtug-an kanamo, ubos sa panumpa magbubudhi nga nag-ingon, "Ang akong halokan, tungod sa buhing Dios, kon ikaw mao ba ang Cristo, mao kana siyang tawhana; dakpa ninyo siya." **49** Ug ang Anak sa Dios." **64** Kaniya si Jesus mitubag siya miduol dayon kang Jesus ug miington kaniya, nga nag-ingon, "Sumala sa giingon mo, mao ako. "Magtutudlo, komusta ka!" Ug iyang gihagkan siya. Apan sultihan ko kamo nga makita ra unya ninyo ang **50** Ug si Jesus miington kaniya, "Higala, nganong ania Anak sa Tawo nga magalingkod sa too sa Gahum, ka?" Ug miduol sila ug si Jesus ilang gigunitan ug ug magaanhi nga sinapwang sa mga panganud gidakop. **51** Ug tan-awa, usa sa mga kauban ni Jesus sa langit." **65** Ug ang labawng sacerdote migisi mibakyaw sa iyang kamot ug milanit sa iyang espada sa iyang mga sapot ug miington, "Nakasulti siyang ug iyang gitigbas ang ulipon sa labawng sacerdote, pasipala! Nganong magkinahanglan pa kitag mga ug napalongan kini sa iyang usa ka dalunggan. **52** saksi? Kamo na gayud mao ang nakadungog karon Ug si Jesus miington kaniya, "Iuli sa sakob kanang sa iyang pagpasipala. **66** Unsay inyong hukom?" Sila imong espada; kay ang tanang magagamit ug espada mitubag nga nanag-ingon, "Siya angayeng silotan sa mamatay sa espada. **53** Nagahunahuna ka ba nga kamatayon." **67** Unya ilanggilud-an siya sa nawong,

ug ilang gipanagsumbag siya; ug gisagpa siya sa uban **68** nga nanag-ingon, "Tagnai kami, Cristo! Kinsay nga katloan ka buok nga mao ang bili sa gibilhan sa nagsumbag kanimo?" **69** Ug si Pedro naglingkod pipila sa mga anak ni Israel, **10** ug kini ilang gibaylo sa gowa, didto sa hawanhan sa tugkaran. Ug kaniya sa yuta sa magkokolon, sumala sa gitugon kanako sa miduol ang usa ka babayeng sulogoon ug miington, Ginoos." **11** Ug si Jesus nagtindog sa atubangan sa "Ikaw usab. kauban ni Jesus nga Galileanhon." **70** gobernador; ug ang gobernador nangutana kaniya, Apan sa atubangan nilang tanan kini gilimod niya "Mao ba ikaw ang Hari sa mga Judio?" Si Jesus nga nag-ingon, "Ambut lang unsay imong ipasabut." mitubag kaniya, "Sumala sa giington mo, mao ako." **71** Ug milakaw siya paingon sa agianan, ug dihay **12** Apan sa diha nga gipasakaan na siyag sumborg laing babayeng sulogoon nga nakaalinggat kaniya, sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga anciano, ug kini siya miington sa mga tawo nga nanagtindog siya walay gitubag. **13** Unya miington kaniya si didto, "Kining tawhana nagpakig-uban kang Jesus Pilato, "Wala ka ba makadungog sa daghang mga nga Nazaretnon." **72** Ug kini usab gilimod ni Pedro butang nga ilang gipanghimatuod batok kanimo?" ubos sa panumpa, nga nag-ingon, "Wala gayud ako **14** Apan wala siyay gitubag kaniya, bisan batok na makaila nianang tawhana." **73** Taudtaud ang mga lang sa usa ka sumborg; ug tungod niana ang nanghinan-aw miduol ug miington kang Pedro, "Sa gobernador nahibulong ug daku. **15** Ug sa panahon tinuoray, ikaw usab kauban gayud nila, kay ang imong sa fiesta nabatasan sa gobernador ang pagbuhi alang sinultihan nagapaila niini." **74** Unya misugod siya sa sa katawhan sa usa ka buok nga binilanggo nga pagpamalikas ug sa pagpanumpa, nga nag-ingon, bisan kinsa nga ilang pangayoon. **16** Ug niadtong "Wala lagi ako makaila nianang tawhana." Ug dihihiya panahona dihay ilang usa ka bantugang binilanggo mitogaok ang manok. **75** Ug si Pedro nahinumdom sa nga gingenlan si Barabbas. **17** Busa, sa nagkatigum giington ni Jesus, "Sa dili pa motogaok ang manok, na sila, si Pilato miington kanila, "Kinsa may gusto igalimod mo ako sa makatulo." Ug siya migowa ug ninyong akong buhian alang kaninyo, si Barabbas ba mihilak sa hilabihang kasakit.

27 Ug sa pag-abut na sa kabuntagon, ang tanang

mga sacerdote nga punoan ug ang mga anciano sa lungsod nanagkasabut batok kang Jesus aron ipapatay siya. **2** Ug siya ilang gigapos ug gitaral ug gihatud ngadto kang Pilato nga gobernador. **3** Ug si Judas, ang iyang magbubudhi, sa pagkakita niya nga si Jesus gihukman sa silot, nagbasul ug ang salapi nga katloan ka buok gidala niya balik ngadto sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga anciano, **4** ug miington, "Nakasala ako sa akong pagtugyan sa dugo nga matarung." Apan mitubag sila nga nag-ingon, "Unsa may amo niana? Imo ra kana." **5** Ug ang salapi iyang gisalibay sa sulod sa Templo, ug mipahawa siya. Ug siya milakaw ug nagbitay sa iyang kaugalingon. **6** Apan ang mga sacerdote nga punoan, sa napunit na nila ang mga salapi, miington, "Dili matarung ang pagbutang niini diha sa panudlanan sa templo, kay kuwarta kini nga bili sa dugo." **7** Busa nanagsabut sila, ug pinaagi niini ilang gipalit ang yuta sa magkokolon, aron pagalubungan alang sa mga dumoloong. **8** Busa ang maong yuta gingenlan nga Yuta nga Dugoon hangtud karong mga adlawa. **9** Ug natuman ang gisulti pinaagi sa profeta nga si

Jeremias nga nag-ingon, "Ug ilang gikuha ang salapi nga katloan ka buok nga mao ang bili sa gibilhan sa nagsumbag kanimo?" **10** Ug si Pedro naglingkod pipila sa mga anak ni Israel, **11** ug kini ilang gibaylo sa gowa, didto sa hawanhan sa tugkaran. Ug kaniya sa yuta sa magkokolon, sumala sa gitugon kanako sa miduol ang usa ka babayeng sulogoon ug miington, Ginoos." **12** Apan sa diha nga gipasakaan na siyag sumborg laing babayeng sulogoon nga nakaalinggat kaniya, sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga anciano, ug kini siya miington sa mga tawo nga nanagtindog siya walay gitubag. **13** Unya miington kaniya si didto, "Kining tawhana nagpakig-uban kang Jesus Pilato, "Wala ka ba makadungog sa daghang mga nga Nazaretnon." **14** Apan wala siyay gitubag kaniya, bisan batok na makaila nianang tawhana." **15** Ug sa panahon tinuoray, ikaw usab kauban gayud nila, kay ang imong sa fiesta nabatasan sa gobernador ang pagbuhi alang sinultihan nagapaila niini." **16** Unya misugod siya sa sa katawhan sa usa ka buok nga binilanggo nga pagpamalikas ug sa pagpanumpa, nga nag-ingon, bisan kinsa nga ilang pangayoon. **17** Ug niadtong "Wala lagi ako makaila nianang tawhana." Ug dihihiya panahona dihay ilang usa ka bantugang binilanggo mitogaok ang manok. **18** Kay nasayran man ugod niya nga tungod sa kasina ilang gitugyan siya ngadto kaniya. **19** Ug labut pa, samtang si Pilato naglingkod sa lingkoranan sa hukmanan, gipadad-an siyag pulong sa iyang asawa, nga nag-ingon, "Ayaw haya pagpanggilabut nianang tawo nga matarung, kay hilabihang sa akong pag-antus tungod kaniya pinaagi sa damgo karong adlawa." **20** Ug ang mga tawo giulo-ulohan sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga anciano sa pagpangayo kang Barabbas ug sa pagpapatay kang Jesus. **21** Ug ang gobernador miington na usab kanila, "Hain niining duruha ang gusto ninyong buhian ko alang kaninyo?" Sila miington, "Si Barabbas!" **22** Si Pilato miington kanila, "Nan unsaon ko man kini si Jesus, ang ginatawag nga Cristo?" Silang tanan miington, "Ilansang siya sa krus!" **23** Ug siya miington, "Kay ngano man, unsa bay iyang nabuhut nga dautan?" Apan misamot sila sa pagsinggit nga nag-ingon, "Ilansang siya sa krus!" **24** Busa, sa pagtan-aw ni Pilato nga wala siyay dag-anan, ug nga hapit na hinoon magsugod ang kagubot, mikuha siyag tubig ug sa atubangan sa panon sa katawhan nanghunaw siya sa iyang nga kamot, nga nag-ingon, "Wala akoy sala sa dugo niining tawhana; kamo na lay mag-igo

niana." 25 Ug ang tanang mga tawo mitubag nga krus, ug unya mosalig kita kaniya. 43 Nagasalig siya nanag-ingon, "Ang iyang dugo ipapaningil lang gikan sa Dios; ipaluwas siya kaniya, kon may gusto man kanamo ug sa among kaanakan!" 26 Ug si Barrabas ang Dios kaniya; kay nag-ingon man tuod siya, 'Ako iyang gibuhian alang kanila; ug tapus niya ipahampak mao ang Anak sa Dios.'" 44 Ug ang mga tulisan nga si Jesus, iyang gitugyan siya aron ilansang sa krus.gilansang sa krus uban kaniya nanamastamas usab 27 Ug si Jesus gidala sa mga sundalo sa gobernador kaniya sa samang paagi. 45 Ug sukad sa ikanapulogngadto sa palasyo, ug sa iyang atubangan ilang duha ang takna sa kaudtohon, dihay kangitngit sa gipundok and tibuok bando sa kasundalohan. 28 Ug tibuok kayutaan hangtud sa ikatulo ang takna sa sa nahuboan na siya nila, ilang gisul-oban siyag kupo hapon. 46 Ug sa may ikatulo na ang takna sa hapon, nga mapula, 29 ug sa nakalukong silag purongpurong si Jesus mituwaw sa makusog nga tingog nga nag-naga sampinit, kini ilang gipahaum diha sa iyang ingon, "Eli, Eli, lama sabactani?" nga sa ato pa, "Dios ulo, ug ila siyang gipakupot ug baston nga bagakay ko, Dios ko, nganong gitalikdan mo ako." 47 Ug dihay sa iyang too nga kamot. Ug sa nagluhodluhod sila nanagtindog sa duol nga sa pagkadungog nila niini sa iyang atubangan sa pagbugalbugal kaniya, sila miington, "Nagtawag siya kang Elias." 48 Ug ang usa nagkanayon, "Mabuhi ang Hari sa mga Judio!" 30 Kanila midalagan dihadihya ug mikuhag espongha, Ug ilang gipanagliud-an siya, ug unya ilang gikuha gipatuhop kinig suka, ug gibutang kini sa tumoy sa usa kaniya ang baston nga bagakay ug gihapak kini sa ka bagakay ug gitunol kaniya aron iyang imnon. 49 iyang ulo. 31 Tapus sa ilang pagbugalbugal kaniya, Apan ang uban nanag-ingon, "Pasagdi lang; tan-awon siya gihukasan nila sa kupo ug giuli pagsul-ob kaniya ta kon moanhi ba si Elias aron sa pagluwas kaniya." ang iyang kaugalingong mga sapot, ug unya ilang Ug dihay mikuhag bangkaw ug iyang gidughang ang gidala siya aron ilang ilansang sa krus. 32 Ug sa kilid ni Jesus, ug dihay miagay nga tubig ug dugo. pagpanggula nila sa siyudad, ilang hingsugatan 50 Ug si Jesus miusab pagtuwaw sa makusog nga ang usa ka tawo nga taga-Cirene, nga ginganlan tingog ug unya mitugyan sa iyang espiritu. 51 Ug tansi Simon; ug siya ilang gipugos sa pagpas-an sa awa, ang tabil sa templo nagilis sa duha ka bahin, krus ni Jesus. 33 Ug sa pag-abut nila sa usa sa gikan sa taas ngadto sa ubos, ug ang yuta mikurog, ka dapit nga ginganlan ug Golgota (nga sa ato pa, ug ang mga pangpang nangaspik-ap; 52 ug nangaabli dapit sa kalabera), 34 si Jesus ilang gihatagan ug usab ang mga lubong, ug namangon ang daghang bino nga sinambutan ug apdo aron iyang imnon; mga lawas sa mga balaan nga nangamatay na, 53 apan sa natilawan niya kini, midumili siya sa pag- ug sa nakapanggula sila gikan sa mga lubong tapus inom niini. 35 Ug sa gikalansang na siya nila sa krus, sa iyang pagkabanhaw, nangadto sila sa siyudad ilang gibahinbahin ang iyang mga bistri tali kanila nga balaan ug mipakita ngadto sa daghang mga pinaagi sa ripa; 36 ug unya nanglingkod sila aron tawo. 54 Ug sa diha nga ang kapitan ug ang iyang sa pagbantay kaniya didto. 37 Ug sa uloibabaw mga kauban nga nagbantay kang Jesus, nakakita kaniya, ilang gibutang ang sumborg batok kaniya, sa linog ug sa mga butang nga nagkahitabo, sila sinulat nga nag-ingon, "Mao kini si Jesus, ang Hari nangahadlok pag-ayo ug miington, "Sa pagkatiniud sa mga Judio." 38 Ug dihay duha ka mga tulisan nga kini siya anak sa Dios!" 55 Ug usab didtoy daghang gilansang sa krus uban kaniya, usa sa iyang too ug mga babaye nga nagpaantaw sa pagtan-aw, mga usa sa iyang wala. 39 Ug siya gibiyaybiay sa mga babaye nga misunod kang Jesus sukad pa sa Galilea nanagpangagi nga nanagyango yango sa ilang mga sa pag-alagad kaniya; 56 nga ang pipila kanila mao ulo 40 ug nanag-ingon, "Ikaw nga maoy moguba sa sila si Maria Magdalena, ug si Maria nga inahan nila templo ug mopatindog niini sulod sa tulo ka adlaw, ni Santiago ug ni Jose, ug ang inahan sa mga anak ni luwasa ang imong kaugalingon! Anak ka man kaha Zebedeo. 57 Ug sa pagkasawomsom na, dihay miabut sa Dios, kanaug sa krus." 41 Maingon man usab ang nga usa ka tawong dato nga gikan sa Arimatea, nga mga sacerdote nga punoan, uban sa mga escriba ginganlan si Jose, nga tinun-an usab ni Jesus. 58 Siya ug mga anciano, kaniya nagbugalbugal nga nanag- miadto kang Pilato ug iyang gipangayo ang lawas ni ingon, 42 "Kana siya nagluwas sa uban, apan sa iyang Jesus. Ug si Pilato nagsugo nga ipahatag kini kaniya. kaugalingon dili na hiroon makaluwas. Siya mao 59 Ug gikuha ni Jose ang lawas ug gilimisan niya kini ang Hari sa Israel; pakanauga siya karon gikan sa sa malinis nga panaptagong lino, 60 ug gipahimutang

niya kini sa sulod sa iyang bag-ong lubnganan nga an. 9 Ug tan-awa, si Jesus misugat kanila ug miington, kinubkob niya diha sa kilid sa pangpang; ug iyang "Komusta kamo!" Ug sila miduol ug ilang gigakos ang giligid ang usa ka dakung bato ug gisap-ong kini sa iyang mga tilil ug ilang gisimba siya. 10 Ug si Jesus pultahan sa lubnganan, ug unya mipahawa siya. 61 miington kanila, "Ayaw kamo kahadlok; lumakaw kamo Ug didto sila si Maria Magdalena ug ang lain pa nga ug ingna ninyo ang akong mga kaigsoonan sa pag-Maria, nga nanaglingkod atbang sa lubnganan. 62 Ug adto sa Galilea, ug didto igakita nila ako." 11 Ug sa pagkasunod nga adlaw, sa ato pa, tapus sa adlaw samtang nanagpanglakaw sila, tan-awa, ang pipila sa Pangandam, ang mga sacerdote nga punoan ug sa mga bantay nangadto sa siyudad ug ang mga ang mga Fariseo nanagtigum sa atubangan ni Pilato, sacerdote nga punoan ilang gibalitaan sa tanang 63 ug miington kaniya, "Senyor, nahnitudom kami nahitabo. 12 Ug sa nanagkatigum sila uban sa nga kadtong limbongan, sa buhi pa siya, nag-ingon, mga anciano ug nagkasabut, ilang gihatagan ug 'Tapus sa tulo ka adlaw, mabanhaw ako.' 14 Busa kuwarta ang mga sundalo 13 ug giingnan, "Isulti magsugo ka nga ang lubnganan pabantayan pag-ninyo kini sa mga tawo, 'Ang iyang mga tinunayo hangtud sa ikatulong adlaw, kay tingali unyang an mitungha sa kagabhion, ug siya ilang gikawat adtoon ug kawaton siya sa iyang mga tinuin-an ug samtang nanagkatulog kami.' 14 Ug kon mahidangat unya manugilon sila sla mga taawo nga manag-ingon, kini sa mga dalunggan sa gobernador, kami ray 'Nabanhaw siya gikan sa mga patay,' ug ang ulahing mahibalong moayom-ayom kaniya ug mahigawas limbong molabaw pa unya hinoon kangilad kay sa kamo sa kasamok." 15 Busa gidawat nila ang kuwarta nauna." 65 Ug si Pilato miington kanila, "Pagkuha ug ilang gibuhat ang gitudlo kanila, ug kining maong kamog mga bantay nga sundalo; lumakaw kamo asoy nasangyaw ngadto sa mga Judio hangtud niining ug himoa ninyo kini nga malig-on sumala sa inyong mga adlawa. 16 Ug ang napulog-usa ka mga tinun-mahimo." 66 Ug sila nanglakaw ug ilang gilig-on ang an nangadto sa Galilea, sa usa ka bukid nga gitudlo lubnganan pinaagi sa pagtimri sa bato ug pagbutang kanila ni Jesus. 17 Ug sa ilang pagkakita kaniya ilang gisimba siya; apan dihay mga nanagduhaduha. 18 Ug si Jesus miduol ug miington kanila, "Kanako gikahatag ang tanang kagahum sa langit ug sa yuta. 19 Busa panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan ug sa Anak ug sa Espiritu Santo, 20 nga magatudlo kanila sa pagtuman sa tanan nga akong gisugo kaninyo; ug tan-awa, ako magaubaan kaninyo sa kanunay hangtud sa katupasan sa kapanahonan." (aiōn g165)

28 Ug sa paghilabay na sa adlaw nga iga-pahulay, sa nagbanag pa ang naunaungh adlaw sa semana, si Maria Magdalena ug ang usang Maria miadto sa pagtan-aw sa lubnganan. 2 Ug tan-awa, miabut ang usa ka dakung linog; kay dihay manolunda sa Gino'o nga mikunsad gikan sa langit ug miabut ug iyang giligid ang bato, ug milingkod siya niini. 3 Ang iyang dagway sama sa kilat, ug ang iyang sapot maputi sama sa nieve. 4 Ug tungod sa kalisang nila kaniya, ang mga bantay nangurog ug nahimong daw mga patay. 5 Apan ang manolunda miington sa mga babaye, "Ayaw kamo kalisang; kay nasayud ako nga nangita kamo kang Jesus nga gilansang sa krus. 6 Wala na siya dinihi; kay siya nabanhaw, sumala sa iyang giiong. Umari kamo, tan-awa ninyo ang dapit nga iyang nahimutangan. 7 Ug dumali kamo pagpanglakaw ug suginli ninyo ang iyang mga tinunan nga nabanhaw siya gikan sa mga patay, ug tan-awa, moadto siya nga magauna kaninyo sa Galilea; didto igakita ninyo siya. Tan-awa, gibalitaan ko na kamo." 8 Ug sila midali pagpahawa sa lubnganan uban sa kahadlok ug dakung kalipay, ug nanalagan sila aron sa pagsugilon ngadto sa iyang mga tinun-

Marcos

1 Sinugdan sa Maayong Balita mahitungod kang Jesu-Cristo, ang Anak sa Dios. **2** Ingon sa nahisulat diha sa basahon ni Isaias nga profeta: Tan-awa, igapadala ko ang akong magsasangyaw nga magna kanimo, siya mao ang magaandam sa imong dalan; **3** ang tingog sa magasinggit diha sa mga awaaw: Andama ninyo ang dalan alang sa Ginoo, tul-ira ninyo ang iyang mga agianan" **4** diha sa mga awaaw si Juan nga magbabautismo mitungha nga nagwali mahitungod sa bautismo sa paghinulsol alang sa kapasyloan sa mga sala. **5** Ug nangadto kaniya ang mga katawhan gikan sa tibuok yuta sa Judea, ug ang tanang tawo sa Jerusalem; ug sa suba sa Jordan iyang gibautismohan sila, sa pagsugid nila sa ilang mga sala. **6** Ug kini si Juan nagsul-ob ug bistri nga balhibo sa kamelyo ug may bakus nga panit diha sa iyang hawak, ug ang iyang kan-onon dulon oug dugos sa kagulangan. **7** Ug nagwali siya nga nag-ingon, "Sa ulahi nako moabut ang labi pang gamhanan kay kanako, nga bisan gani sa pagtikubo aron sa paghubad sa higut sa iyang mga sapin dili ako takus. **8** Ako nagbautismo kaninyo sa tubig, apan ang iyang igabautismo kaninyo mao ang Espiritu Santo. **9** Ug niadtong mga adlawa miabut si Jesus gikan sa Nazaret sa Galilea, ug siya gibautismohan ni Juan sa suba sa Jordan. **10** Ug sa iyang paghaw-as gikan sa tubig, dihadaha nakita niya nga nabukas ang kalangitan, ug sa ibabaw niya ang Espiritu mikunsad nga ingog salampati. **11** Ug gikan sa langit miabut ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Ikaw akong Anak nga pinalangga; kanimo may kalipay ako." **12** Ug dihadaha si Jesus giabog sa Espiritu nagdto sa mga awaaw. **13** Ug sulod sa kap-atan ka adlaw didto siya sa mga awaaw, gitintal ni Satanas ug nahiipon siya sa mga mananap nga mapintas; apan dihay mga manolunda nga nanag-alagad kaniya. **14** Ug unya tapus sa pagdakop kang Juan, si Jesus miabut sa Galilea, nga nagwali sa Maayong Balita gikan sa Dios, **15** ug nag-ingon, "Ang panahon ania na gayud, ug ang gingharian sa Dios haduol na; paghinulsol kamo ug tumoo kamo sa Maayong Balita." **16** Ug sa naglakaw siya sa ubay sa Lanaw sa Galilea, nakita niya si Simon ug si Andres nga igsoon niya ni Simon, nga nanglaya diha sa lanaw, kay mga mangingisa man sila. **17** Ug si Jesus miengon kaniila, "Sumunod kamo kanako ug himuong ko kamong mga mangingisdag tawo." **18** Dihadiha gibuyaan nila ang ilang mga luya ug mikuyog kaniya. **19** Ug sa nagpadayon siya paglakaw sa unahag diiyutay, nakita niya si Santiago nga anak ni Zebedeo ug si Juan nga igsoon niya ni Santiago, nga nanagpuna sa mga pukot diha sa ilang sakayan. **20** Ug dihadaha gitawag niya sila; ug gibuyaan nila ang ilang amahan nga si Zebedeo diha sa sakayan kauban sa mga sinuholan, ug mikuyog sila kaniya. **21** Ug nangadto sila sa Capernaum; ug dihadaha sa adlaw nga igpapahulay misulod siya sa sinagoga ug nagpanudlo. **22** Ug nahibulong sila sa iyang pagpanudlo, kay kanila nagpanudlo man siya ingon nga may kagahum; ug dili ingon sa mga escriba. **23** Ug niadtong tungora, sa sulod sa ilang sinagoga didtoy tawo nga gisudlan sa usa ka mahugaw nga espiritu; **24** ug misinggit ang mahugawng espiritu nga nag-ingon, "Unsay imong labut kanamo, Jesus nga Nazaretnon? Mianhi ba ikaw aron sa paglaglag kanamo? Nakaila baya akokinsa ikaw, ang Balaan sa Dios." **25** Apan gibadlong siya ni Jesus nga nag-ingon, "Hilum diha, ug gumula ka kaniya!" **26** Ug ang mahugawng espiritu, sa nakapalit-ad ug nakapalimbag kaniya, ug sa nagsiyagit sa makusog nga tingog, migula gikan kaniya. **27** Ug nahibulong silang tanan, nga tungod niana nagpinangutan-anay sila nga nanag-ingon, "Unsa ba kini? Usa ka bag-ong pagpanudlo! Uban sa kagahum mosugo siya bisan pa sa mga mahugawng espiritu, ug sila mosugot kaniya." **28** Ug sa kalit ang iyang kabantug mikaylap sa tanang kasikbit nga dapit sulod sa kayutaan sa Galilea. **29** Ug dihadaha mipahawa siya sa sinagoga, ug kinuyogan ni Santiago ug ni Juan, siya misulod sa balay nila ni Simon ug Andres. **30** Ug ang babayeng ugangan ni Simon naghigda nga gihilantan, ug dihadaha gisuginlan nila si Jesus mahitungod kaniya. **31** Ug iyang giduol ug gikuptan siya diha sa kamot ug gipatindog, ug siya gihuwasan sa hilatan ug mialagad kaniila. **32** Ug sa pagkasawomsom, sa pagsalop na sa Adlaw, ilang gipanagdala ngadto kaniya ang tanang mga masakiton ug mga gipangyawaan. **33** Ug ang mga tawo sa tibuok lungsod nanagtapok atbang sa pultahan. **34** Ug iyang gipangayo ang daghang nanagmasakit sa nagkalainlaing mga balatian, ug iyang gipagula ang daghang mga yawa; ug wala niya tugoti ang mga yawa sa pagsulti, kay nakaila man sila kaniya. **35** Ug unya sayo sa kaadlawon, sa dugay pa ang kabuntagon, siya mibangon ug miadto sa usa ka dapit nga awaaw, ug didto nag-ampo siya. **36** Ug

siya giapas ni Simon ug sa iyang mga kauban, 37 ug nasabut ni Jesus diha sa iyang espiritu nga sa ingon sa hingkапlagan na nila siya, sila miington kaniya, nangutana sila sa ilang kaugalingon, siya miington "Ang tanan nangita kanimo." 38 Siya miington kanila, kanila, "Nganong nangutana man kami sa ingon "Mangadto kita sa ubang dapit, sa mga silingang sa sulod sa inyong mga kasingkasing? 9 Kay hain kalungsuran, aron didto usab magawali ako; kay bay labi pang masayon, ang pag-ingon ba ngadto mao kanay hinungdan ngano nga mianhi ako dinihi." sa paralitico, 'Ang imong mga sala gipasaylo na,' 39 Ug ang tibuok Galilea gisuroy niya nga nagwali o ang pag-ingon ba, 'Bangon, dad-a ang imong sulod sa ilang mga sinagoga ug nagpagula sa mga higdaanan ug paglakaw? 10 Apan aron mahibalo yawa. 40 Ug didtoy usa ka sanlahon nga miduol ug kamo nga ang Anak sa Tawo may kagahum diay nangamuyo kaniya, ug sa nagluhod siya miington dinihi sa yuta sa pagpasaylog mga sala" siya miington kaniya, "Kon buot ka, makahinlo ikaw kanako." 41 Ug sa paralitico 11 "ako magaingon kanimo, bangon, sa giabut si Jesus ug kaluoy, gituyhad niya ang iyang dad-a ang imong higdaanan ug pumauli ka." 12 Ug kamot, ug mihi kap ug miington siya kaniya, "Buot ako; siya mibangon, ug dihadihia gisakwat niya ang iyang mamahinlo ka." 42 Ug dihadihia nawad-an siya sa higdaanan ug mipahawa siya sa atubangan nilang sanla ug nahimong mahinlo. 43 Ug si Jesus mitugon tanan paingon sa gawas, nga tungod niini nahibulong kaniya sa mahigpit gayud, ug midali sa pagpalakaw silang tanan ug nayagdaneg sa Dios, ug nanagkaniya, 44 ug miington kaniya, "Bantayi baya nga ingon, "Wala pa kitay nakita nga ingon niini!" 13 walay bisan kinsa nga imong suginlan; apan umadto Ug si Jesus miadto na usab sa baybayon; ug ang ka ug magpakita ka sa sacerdote, ug himoa ang tibuok panon sa katawhan miduol kaniya, ug iyang halad nga gisugo ni Moises mahitungod sa imong gipanudloan sila. 14 Ug sa naglakaw siya, iyang pagkahinlo, miington nga pagpamatuod ngadto sa nakita ang anak ni Alfeo nga si Levi, nga naglingkod katawhan." 45 Apan milakaw siya ug misugod sa sa buhisanan; ug siya miington kaniya, "Sumunod ka pagpanugilon sa hilabihan mahitungod niini, ug sa kanako." Ug siya mitindog ug mikuyog kaniya. 15 pagsabwag sa balita sa nahitabo, nga tungod niana Ug sa naglingkod si Jesus tambong sa kan-anan sa si Jesus dili na makahimo sa dayag nga pagsuylod balay ni Levi, dihay daghang mga maniningil sa buhis ug lungsod, kondili adto na lamang siya sa mga dapit ug mga makasasala nga nanglingkod uban kaniya nga awaaw; ug ang mga tawo nangadto kaniya gikan sa tanang dapit.

2 Ug sa paghibalik niya sa Capernaum tapus sa pipila ka adlaw, nadungog nga siya didto sa usa ka balay. 2 Ug daghan ang nagponsisok didto, nga tungod niana wala nay dapit nga ila pang kasudlan, bisan pa diha duol sa pultahan; ug ngadto kanila giwali niya ang pulong. 3 Ug didtoy nangabut nga nanagdala kaniyang usa ka paralitico nga giyayongan sa upat ka tawo. 4 Ug kay dili man sila makaduol kang Jesus tungod sa panon sa mga tawo, ilang gibuslotan ang atop sa ibabaw niya; ug sa nakahimo na silag lungag, ilang gitonton ang higdaanan diin diha ang paralitico. 5 Ug sa pagkakita ni Jesus sa ilang pagsalig, siya miington sa paralitico, "Anak, ang imong mga sala gipasaylo na." 6 Ug dihay pipila sa mga escriba nga nanaglingkod, ug diha sa ilang mga kasingkasing nangutana sila nga nanag-ingon, 7 "Nganong nagasulti man kining tawhana sa ingon? Usa kini ka pasipala! Kay kinsa bay makapasaylog mga sala kondili ang dios ra?" 8 Ug dihadihia sa

Fariseo, sa ilang pagkakita nga siya nagkaon kauban sa mga makasasala ug sa mga maniningil sa buhis, miington sa iyang mga tinun-an, "Nganong mokaon man siya kauban sa mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala?" 17 Ug sa pagkadungog ni Jesus niini, siya miington kanila, "Ang mga maayo rag lawas wala magkinahanglan ug mananambal, kondili ang mga masakiton; ako mianhi dili sa pagtawag sa mga matarung, kondili sa mga makasasala." 18 Ug ang mga tinun-an ni Juan ug ang mga Fariseo nanagpuasa; ug ang mga tawo miduol ug miington kaniya, "Ngano ba nga ang mga tinun-an ni Juan ug ang mga tinun-an sa mga Fariseo magapuasa man, apan ang imong mga tinun-an wala man magpuusa?" 19 Kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Makahimo ba sa pagpuasa ang mga dinapit sa kasal samtantang ang nabana anaa pa uban kanila? Samtantang ang nabana anaa pa uban kanila, dili sila makahimo sa pagpuasa. 20 Apan moabut ra ang mga adlaw nga ang nabana pagakuhaon na gikan kanila, ug unya

magapuasa na sila niadtong adlawa. 21 Walay tawo Herodianhon, kon unsaon nila siya sa pagpatay. 7 nga magatapak ug bag-ong panapton diha sa daan Ug si Jesus mipahawa uban sa iyang mga tinun-
nga sinina; kay kon mao pa, ang igatapak mabitas an ngadto sa lanaw, ug mikuyog kaniya ang usa ka
ra gikan niini, ang bag-o gikan sa daan, ug unya dakung panon sa katawhan gikan sa Galilea. Gikan
mahimo na hinoon ang labi pa ka dakung gisi. 22 Ug usab sa Judea, 8 ug sa Jerusalem ug sa Idumea,
walay tawo nga magasulod ug bag-ong bino diha sa ug gikan sa mga dapit tabok sa Jordan, ug gikan sa
mga daang sudlanan nga panit; kay kon mao pa, ang kasikbitan sa Tiro ug Sidon, usa ka dakung panon sa
bino mobusisi sa mga sudlanang panit, ug ang bino katawhan midugok ngadto kaniya sa pagkadungog
mausik, maingon man ang mga sudlanang panit; apan nila sa tanan nga iyang nabuhat. 9 Ug gisugo niya
ang bag-ong bino kinahanglan anha isulod sa bag- ang iyang mga tinun-an sa pag-andam ug sakayan
ong mga sudlanang panit." 23 Usa niana ka adlaw alang kaniya tungod sa panon, aron dili siya mapiit
nga igaipapahulay, si Jesus naglakaw agi sa kaumahan niini; 10 kay daghan man ugod ang iyang gipang-
sa mga trigo; ug samtang naglakaw sila, ang iyang ayo nga tungod niana ang tanang may mga sakit
mga tinun-an misugod sa pagpangutlog mga uhay. nagdiniutay paingon kaniya aron sa paghikap kaniya.
24 Ug ang mga Fariseo miington kaniya, "Tan-awa ra, 11 Ug inigkakita kaniya sa mga mahugawng espiritu,
ngano ba nga nagahimo man sila sa dili matarung sila mohopa sa iyang atubangan ug managsinggit
pagabuhaton sulod sa adlaw nga igaipapahulay sumala nga magaingon, "Ikaw mao ang Anak sa Dios!" 12
sa kasugoan?" 25 Kanila mitubag siya nga nag-ingon, ug iyang gipinahan sila sa mahigpit gayud nga dili
Wala ba gayud kamo makabasa mahitungod sa nila pag-ipaila siya. 13 Ug unya mitungas si Jesus
gibuhat ni David sa diha nga nagkinahanglan siya ug sa kabungturan, ug iyang gitawag ngadto kaniya
gigutom, siya ug ang iyang mga kauban: 26 naunsa ang iyang mga gikagustohan; ug sila miduol kaniya.
nga misulod man siya sa balay sa Dios, sa diha nga 14 Ug nagtudlo siyang napulog-duha nga ginganlan
si Abiatar mao pa ang labawng sacerdote, ug mikaoen usab niyag mga apostoles, nga maoy magpakig-urban
sa mga tinapay nga binutang-sa-atubangan-sa-Dios, kaniya, ug maoy iyang pagasugoon aron sa pagwali,
nga supak man unta sa kasugoan ang pagkaon niini 15 ug sa pagbaton sa kagahum sa pagpagulag mga
ni bisan kinsa gawas sa mga sacerdote lamang, ug yawa. 16 Kining Napulog-Duha mao sila si Simon nga
nanghatag usab siya niini ngadto sa mga kauban iyang gianggaan ug Pedro; 17 si Santiago nga anak ni
niya? 27 Ug siya miington kanila, "Ang adlaw nga Zebedeo ug si Juan nga igsoon ni Santiago nga iyang
igaipapahulay gibuhat alang sa tawo, dili ang tawo gipang-anggaan ug Boanerges, nga sa ato pa, mga
alang sa adlaw nga igaipapahulay; 28 busa ang Anak tawo nga morag dialogdog; 18 si Andres, ug si Felipe,
sa Tawo agalon kang kinsa nailalum bisan pa ang ug si Bartolome, ug si Mateo, ug si Tomas, ug si
adlaw nga igaipapahulay."

3 Unya si Jesus misulod pag-usab sa sinagoga, ug didtoy usa ka tawo nga may kamot nga nakuyos. 2 Ug ilang gibantayan siya kon iya ba kining ayohon sa adlaw nga igaipapahulay, aron ilang ikasumbong siya. 3 Ug siya miington sa tawo nga may kamot nga nakuyos, "Umari ka." 4 Ug siya miington kanila, "Uyon ba sa kasugoan ang pagbuhat ug makaayo o ang pagbuhat sa makadaut sulod sa adlaw nga igaipapahulay, ang pagluwas ug kinabuhi o ang pagpatay?" Apan sila wala magtingog. 5 Uban sa kasuko miliaraw siya sa pagsud-ong kanila, naguol tungod sa kagahi nilag kasingkasing, ug unya miington sa tawo, "Ituy-od ang imong kamot." Gituy-od niya kini, ug ang iyang kamot hing-ulian. 6 Ang mga Fariseo nanggula, ug batok kang Jesus sila dihadiha nakigsabut sa mga

Herodianhon, kon unsaon nila siya sa pagpatay. 7 ug gikan sa mga dapit tabok sa Jordan, ug gikan sa
mga daang sudlanan nga panit; kay kon mao pa, ang kasikbitan sa Tiro ug Sidon, usa ka dakung panon sa
bino mobusisi sa mga sudlanang panit, ug ang bino katawhan midugok ngadto kaniya sa pagkadungog
mausik, maingon man ang mga sudlanang panit; apan nila sa tanan nga iyang nabuhat. 9 Ug gisugo niya
ang bag-ong bino kinahanglan anha isulod sa bag- ang iyang mga tinun-an sa pag-andam ug sakayan
ong mga sudlanang panit." 23 Usa niana ka adlaw alang kaniya tungod sa panon, aron dili siya mapiit
nga igaipapahulay, si Jesus naglakaw agi sa kaumahan niini; 10 kay daghan man ugod ang iyang gipang-
sa mga trigo; ug samtang naglakaw sila, ang iyang ayo nga tungod niana ang tanang may mga sakit
mga tinun-an misugod sa pagpangutlog mga uhay. nagdiniutay paingon kaniya aron sa paghikap kaniya.
24 Ug ang mga Fariseo miington kaniya, "Tan-awa ra, 11 Ug inigkakita kaniya sa mga mahugawng espiritu,
ngano ba nga nagahimo man sila sa dili matarung sila mohopa sa iyang atubangan ug managsinggit
pagabuhaton sulod sa adlaw nga igaipapahulay sumala nga magaingon, "Ikaw mao ang Anak sa Dios!" 12
sa kasugoan?" 25 Kanila mitubag siya nga nag-ingon, ug iyang gipinahan sila sa mahigpit gayud nga dili
Wala ba gayud kamo makabasa mahitungod sa nila pag-ipaila siya. 13 Ug unya mitungas si Jesus
gibuhat ni David sa diha nga nagkinahanglan siya ug sa kabungturan, ug iyang gitawag ngadto kaniya
gigutom, siya ug ang iyang mga kauban: 26 naunsa ang iyang mga gikagustohan; ug sila miduol kaniya.
nga misulod man siya sa balay sa Dios, sa diha nga 14 Ug nagtudlo siyang napulog-duha nga ginganlan
si Abiatar mao pa ang labawng sacerdote, ug mikaoen usab niyag mga apostoles, nga maoy magpakig-urban
sa mga tinapay nga binutang-sa-atubangan-sa-Dios, kaniya, ug maoy iyang pagasugoon aron sa pagwali,
nga supak man unta sa kasugoan ang pagkaon niini 15 ug sa pagbaton sa kagahum sa pagpagulag mga
ni bisan kinsa gawas sa mga sacerdote lamang, ug yawa. 16 Kining Napulog-Duha mao sila si Simon nga
nanghatag usab siya niini ngadto sa mga kauban iyang gianggaan ug Pedro; 17 si Santiago nga anak ni
niya? 27 Ug siya miington kanila, "Ang adlaw nga Zebedeo ug si Juan nga igsoon ni Santiago nga iyang
igaipapahulay gibuhat alang sa tawo, dili ang tawo gipang-anggaan ug Boanerges, nga sa ato pa, mga
alang sa adlaw nga igaipapahulay; 28 busa ang Anak tawo nga morag dialogdog; 18 si Andres, ug si Felipe,
sa Tawo agalon kang kinsa nailalum bisan pa ang ug si Bartolome, ug si Mateo, ug si Tomas, ug si
adlaw nga igaipapahulay."

3 Unya si Jesus misulod pag-usab sa sinagoga, ug didtoy usa ka tawo nga may kamot nga nakuyos. 2 Ug ilang gibantayan siya kon iya ba kining ayohon sa adlaw nga igaipapahulay, aron ilang ikasumbong siya. 3 Ug siya miington sa tawo nga may kamot nga nakuyos, "Umari ka." 4 Ug siya miington kanila, "Uyon ba sa kasugoan ang pagbuhat ug makaayo o ang pagbuhat sa makadaut sulod sa adlaw nga igaipapahulay, ang pagluwas ug kinabuhi o ang pagpatay?" Apan sila wala magtingog. 5 Uban sa kasuko miliaraw siya sa pagsud-ong kanila, naguol tungod sa kagahi nilag kasingkasing, ug unya miington sa tawo, "Ituy-od ang imong kamot." Gituy-od niya kini, ug ang iyang kamot hing-ulian. 6 Ang mga Fariseo nanggula, ug batok kang Jesus sila dihadiha nakigsabut sa mga

kaugalingon, kanang panimalaya dili makabarug. 26 mga binhi nga diha mahulog sa kasampinitan, ug Ug kon si Satanas misupil batok sa iyang kaugalingon ang mga sampinit mitubo ug milumos niini, ug wala ug nabahin, nan, dili siya makabarug, hinonoa kini makapamunga. 8 "Ug ang ubang mga binhi nagapaingon siya sa iyang pagkatapus. 27 Apan walay diha mahulog sa maayong yuta, ug kini namunga bisan kinsa nga makahimo sa pagsulod sa balay sa nga nagtubo ug milambo ug nagpaanig katloan ka usa ka tawong kusgan ug sa pag-agaw sa iyang pilo, ug kan-oaman ka pilo, ug usa ka gatus ka pilo." kabtangan, gawas hinoon kon iya unang gapuson 9 Ug siya miington, "Ang may mga dalunggan nga ang tawong kusgan; unya ugaling makapangawat na makadungog, kinahanglan magpatalinghug." 10 Ug siya sa balay niini. 28 "Sa pagkatinuod, magaingon sa diha nga nag-inusara siya, ang mga nanag-alirong ako kaninyo, nga ang mga tawo pagpasayloon sa kaniya kauban sa Napulog-Duha nangutana kaniya tanan nilang mga pagpakesala ug sa bisan unsang mahitungod sa mga sambingay. 11 Ug siya miington pagpasipala nga ilang pagalitokon; 29 apan bisan kanila, "Kaninyo gihatag ang tinagoan mahitungod kinsa nga magapasipala batok sa Espiritu Santo dili sa gingharian sa Dios; apan kanila nga anaa sa gayud pagpasayloon, hinonoa pakasad-on siya sa gawas, ang tanan ipaagig mga sambingay; 12 sala nga dayon" (aiōn g165, aiōnios g166) 30 kay sila "aron nga sila sa pagkatinuod magatutok apan dili nanag-ingon man ugod, "Aduna siyay mahugaw nga makakita, ug sa pagkatinuod magapaminaw apan espiritu." 31 Ug unya nangabut ang iyang inahan ug dili makasabut, basi unyang managpamalik sila pag-mga igsoong lalaki; ug sa nanagtindog sila didto sa usab ug pasayloon." 13 Ug siya miington kanila, "Wala gawas, ilang gipaadtowan siya ug gipatawag. 32 Ug ba diay kamo makasabut niining sambingaya? Nan, dihay panon sa katawhan nga nanaglingkod libut unsaon man diay ninyo pagpakesabut sa tanang kaniya; ug sila miington kaniya, "Ang imong inahan mga sambingay? 14 Ang gisabud sa magpupugas ug ang imong mga igsoong lalaki atua sa gawas, mao ang pulong. 15 Ug mao kini sila ang diha sa nangita sila kanimo." 33 Kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Kinsa ba ang akong inahan ug ang akong mga igsoong lalaki?" 34 Ug siya milihaw sa pagsudong sa mga nanag-alirong kaniya, ug unya miington siya, "Ania ra ang akong inahan ug mga igsoong lalaki! 35 Kay bisan kinsa nga magabuhat sa kabubutan sa Dios, mao kana siya ang akong igsoong lalaki ug akong igsoong babaye ug akong inahan."

4 Unya misugod na usab si Jesus sa pagpanudlo didto sa lapyahan sa lanaw. Ug midugok ngadto kaniya ang usa ka dakung panon sa katawhan, nga tungod niana misakay siya ug milingkod sa usa ka sakayan diha sa lanaw; ug ang tibuok panon diha sa mamala sa lapyahan sa lanaw. 2 Ug iyang gitudloan sila sa daghang mga butang pinaagig mga sambingay, ug sa iyang pagpanudlo siya miington kanila, 3 "Paminaw kamo! Usa ka magpupugas miadto aron sa pagsabud ug binhi. 4 Ug sa nagsabud siya, may mga binhi nga diha mahulog sa daplin sa dalan ug ang mga langgam nanugok ug ilang gipanagtuka kini. 5 Ug may ubang mga binhi nga diha mahulog sa kabatoan, diin dili daghan ang yuta, ug kini mitigib dayon sanglit kini wala may giladmon diha sa yuta; 6 ug unya sa pagsubang sa Adlaw, kini nalawos; ug kay wala may gamut, kini nalaya. 7 Ug may ubang

daplin sa dalan nga gisaburan sa pulong; sa ilang pagkadungog niini, si Satanas mitungha dayon ug iyang gisakmit ang pulong nga gikasabud kanila. 16 Ug ingon man usab, mao kini sila ang gikasabud diha sa kabatoan, nga sa pagkadungog nila sa pulong, kini dihadihha ilang pagadawaton uban sa kalipay. 17 Ug sila walay gamut diha sa ilang kaugalingon, hinoon magapabilin silag makadiyot; unya, inig-abut sa kasakitan o pagpanglotos tungod sa pulong, sila mobiya dayon gikan sa pagtoo. 18 Ug ang uban mao ang gikasabud diha sa kasampinitan; kini sila mao kadtong makadungog sa pulong, 19 apan ang kabalaka dindi sa kalibutan ug ang kalipay tungod sa mga bahandi, ug ang kaibog alang sa ubang mga butang, mosulod ug magalumos sa pulong, ug kini dili makapamunga. (aiōn g165) 20 Apan ang mga gikasabud diha sa maayong yuta mao kadtong makadungog sa pulong ug magadawat niini ug mamunga, sa katloan ka pilo, ug kan-oaman ka pilo, ug usa ka gatus ka pilo." 21 "Ug siya miington kanila, " Kuhaon ba ang suga aron ibutang kini sa ilalum sa gantangan o sa ilalum sa katri, ug dili hinoon sa ibabaw sa tongtongan? 22 Kay walay nahisalipdan nga dili igapadayag, o natago nga dili igabutyag. 23 "Kon ang bisan kinsa may mga dalunggan nga makadungog, kinahanglan siya magpatalinghug." 24 "Ug siya

miington kanila, " Kinahanglan magbantay kamo sa inyong pagpamatian; ang takus nga inyong igahatag mao usab ang takus nga inyong pagadawaton, ug labaw pa gani unya ang igahatag kaninyo. 25 Kay siya nga adunay iya pagahatagan ug labaw pa, apan siya nga walay iya pagakuhaan sa bisan unsa nga anaa kaniya. 26 "Ug siya miington, " Ang gingharian sa Dios sama sa usa ka tawo nga magasabud ug binhi diha sa yuta, 27 ug unya matulog siya sa gabii ug mobangon sa adlaw, ug ang binhi mogitib ug motubo sa paagi nga dili niya mahibaloan. 28 Ang yuta, pinaagi sa kaugalingon niini, nagahatag ug abut: ang nauna mao ang dahon, unya ang uhay, ug unya ang bus-ok nga lugas sa uhay. 29 Apan inigkahnog na sa uhay, dihadihia iyang gamiton ang galab kay ang ting-an nihiabut na." 30 Ug siya miington, "Sa unsa ba ikapanig-ingon nato ang nginghamian sa Dios, o unsa bang sambingaya ang atong gamiton alang niini? 31 Kini samag liso sa mustasa nga sa pagpugas niini diha sa yuta, kini mao ang labing gamay sa tanang mga liso dinihi sa yuta; 32 apan sa ikapugas na, kini motubo ug mahimong labing daku sa tanang mga tanum nga utan, ug manglipang ang dagkung mga sanga niini, nga tungod niana ang mga langgam sa kalangitan makahimo sa ilang batuganan diha sa iyang landong." 33 Ug pinaagi sa daghang mga sambingay nga sama niini, ang pulong gisulti ni Jesus ngadto kanila, sumala sa ilang katakus sa pagsabut niini. 34 Ug siya wala magsulti kanila nga dili pinaagis sambingay, apan sa tago gisaysay niya ang tanan ngadto sa iyang kaugalingong mga tinun-an. 35 Ug sa maong adlaw, sa pagkahapon na kaayo, siya miington kanila, "Manabok kita ngadto sa usang daplin." 36 Ug sa namahawa sila sa panon sa katawhan, ilang gidala siya uban kanila sa sakayan diin diha na siyang daan. Ug dihay ubang mga sakayan nga mikuyog kaniya. 37 Ug unya miabut ang usa ka makusog nga unos, ug ang mga balud mitabontabon sa sakayan, nga tungod niana ang sakayan nagkapuno na sa tubig. 38 Apan siya didto sa ulin nagkatulog nga nag-unlan. Ug siya gipukaw nila nga nag-ingon, "Magtutudlo, wala ka ba lang magkabana nga mangalumos kita?" 39 Ug siya nagmata ug iyang gibadlong ang hangin, ug miington siya sa lanaw, "Hilum! Hunong!" Ug ang hangin milunay, ug miabut ang dakung kalinaw. 40 Ug siya miington kanila, "Nganong nalisang man kamo? Wala ba kamoy pagsalig?" 41 Ug giabut silag dakung kahadlok, ug nasig-ingon ang usa sa usa, "Kinsa man diay kini siya, nga bisan pa ang hangin ug ang lanaw mopatoo man kaniya?"

5 Ug unya nahiabut sila sa pikas nga daplin sa lanaw, sa kayutaan sa mga Gerasenon. 2 Ug sa paghikawas niya sa sakayan, gisugat siya sa usa ka tawo nga gikan sa mga lubong. Kini siya may mahugaw nga espiritu, 3 ug nagpuyo sa mga lubong; ug wala nay bisan kinsa pa nga makagapos kaniya, bisan pa pinaagig talikala; 4 kay sa makadaghan na giposasan siya sa mga til ug siya gitalkalaan, apan igo lang niyang puto-putoon ang mga talikala ug balibalion ang mga posas; ug walay bisan kinsa nga arang makabuntog kaniya. 5 Magabii ug maadlaw, adto siya sa mga lubong ug sa kabukiran, magsinggit kanunay ug magbun-og sa iyang kaugalingong lawas pinaagig mga bato. 6 Ug sa pagkaalinggat niya kang Jesus gikan sa layo, siya midalagan ngadto kaniya ug misimba kaniya, 7 ug nagsiyagit sa makusog nga tingog nga nag-ingon, "Unsay imong labut kanako, Jesus, Anak sa Labing Halangdong Dios? Tungod sa Dios, mangamuyo ako kanimo, ayaw intawon ako pagsakita." 8 Kay si Jesus nakaingon man ugod kaniya, "Gumula ka sa tawo, ikaw, espiritu nga mahugaw!" 9 Ug si Jesus nangutana kaniya, "Kinsa may imong ngalan?" Ug siya mitubag nga nag-ingon, "Ang akong ngalan mao si Legion, kay daghan man kami." 10 Ug nangamuyo siya pagayo kaniya nga unta dili niya pag-abugon sila sa gawas niadtong yuttaa. 11 Ug didto usa ka dakung panon sa mga baboy nga nanag-ungad diha sa bakilid. 12 Ug kaniya nangamuyo ang mga espiritu nga nanag-ingon, "Paadtoa kami nianang mga baboy ug pasudla kami kanila." 13 Ug iyang gitugotan sila. Ug ang mga mahugawng espiritu nanggula gikan sa tawo ug misulod sa mga baboy; ug ang panon, nga may gidaghanon nga mga duha ka libo, mizaguros pagdulhog sa pangpang ngadto sa lanaw, ug nangalumos sila diha sa lanaw. 14 Ug nanalagan ang mga magbalantay sa mga baboy, ug ilang gisugilon kini sa siyudad ug sa banika. Ug midugok ang mga tawo aron sa pagtan-aw kon unsa ang nahitabo. 15 Ug nangadto sila kung Jesus, ug ilang nakita ang kaniadto giyawaan nga naglingkod didto, ang tawo nga may legion nga nagsinina na ug maayo nag pamuot; ug sila nangalisang. 16 Ug ang mga nakakita niini nanugilon mahitungod sa gidangatan sa giyawaan ug sa mga baboy. 17 Ug misugod sila sa

pagpangamuyo kang Jesus sa pagpahawa sa ilang malinawon ug magmaayo ka gikan sa imong sakit." 35 kayutaan. 18 Ug sa nagsaka si Jesus sa sakayan, Ug samtang nagsulti pa siya, dihay nangabut gikan sa ang tawo nga kaniadto giyawaan nangamuyo kaniya balay sa punoan sa sinagoga, nga nanag-ingon, "Ang nga unta makakuyog siya kang Jesus. 19 Apan siya imong anak patay na; nganong imo pa mang hagoon wala motugot ug miington kaniya, "Pumauli ka sa ang Magtutudlo?" 36 Apan sa walay pagpanumbaling imong balay, ngadto sa imong kahigalaan, ug isugilon sa ilang gisulti, si Jesus miington sa punoan sa mo kanila unsa ka daku ang gihimo sa Ginoo alang sinagoga, "Ayaw kahadlok, sumalig ka lamang." 37 Ug kanimo, ug giunsa niya ang pagkalooy kanimo." 20 wala siyay gitugotan sa pagkuyog kaniya gawas kang Ug milakaw siya ug didto sa Decapolis misugod siya Pedro ug kang Santiago ug kang Juan nga igsoon sa pagpanugilon unsa ka daku sa gihimo ni Jesus ni Santiago. 38 Ug sa paghiabut nila sa balay sa alang kaniya; ug nahitingala ang tanan. 21 Ug sa punoan sa sinagoga, nakita niya ang kaguliyang ug nakatabok na usab si Jesus sakay sa sakayan ngadto ang mga tawo nga nanagpanghilak ug nanagminatay sa pikas nga daplin, midugok ngadto kaniya ang sa makusog. 39 Ug sa paghisulod na niya, siya usa ka dakung panon sa katawhan; ug siya diha miington kanila, "Ngano bang nagakaguliyang man sa baybayon sa lanaw. 22 Ug miabut ang usa sa kamo ug nagapanghilak? Ang bata wala mamatay, mga punoan sa sinagoga, nga gingaran si Jairo; kondili nagakatulog." 40 Ug ilang gipanagkatawan ug sa iyang pagkakita kang Jesus, mihapa siya siya. Apan iyang gipagowa silang tanan; ug iyang sa tilan niya, 23 ug kaniya nangamuyo siya sa gidala uban kaniya ang amahan ug inahan sa bata hilabihan gayud nga nag-ingon, "Ang akong batang ug ang mga kakuyog niya, ug misulod siya sa dapit babaye himalatyen. Adtoa ug itapion ang imong diin didto ang bata. 41 Ug iyang gigunitan siya sa mga kamot diha kaniya, aron mamaayo ug mabuhi kamot ug miington kaniya, "Talita, cumi"; nga sa ato siya." 24 Ug siya miurban kaniya. 25 Ug dihay usa ka pa, "Inday, magaingon ako kanimo, bumangon ka." 42 babaye nga gitalinug-an sulod na sa napulog-duha Dihadiha mibangon ang bata ug naglakaw; kay siya ka tuig, 26 ug daghan na ang gipaantus kaniya sa napulog-duha na man ka tuig ang idad. Ug dihadihha daghang mga mananambal, ug ang tanan niyang giabut silag dakung kahibulong. 43 Ug gibaoran sila katigayonan nahurot na niyang gasto, ngani wala siya ni Jesus sa mahigpit gayud nga kinahanglan walay mamaayo hinonoa misamot siya pagkadaut. 27 Ug sa bisan usa nga mahibalo niini, ug iyang gisugo sila sa pagkadungog niya sa mga gikasugilon mahitungod paghatag ug makaon ngadto sa bata.

kang Jesus, miduo siya sa iyang luyo taliwala sa panon sa katawhan ug gihikap niya ang iyang sapot. 28 Kay siya nag-ingon, "Kon makahikap lang ako sa iyang mga sapot, mamaayo gayud ako." 29 Ug dihadihha mitang-on ang iyang talinugo, ug gibati niya diha sa iyang lawas nga siya naayo na gikan sa iyang sakit. 30 Ug si Jesus, sa nailhan niya sulod sa iyang kaugalingon nga may gahum nga migula gikan kaniya, dihadihha miliso taliwala sa panon sa katawhan ug miington, "Kinsa bay mihikap sa akong mga sapot?" 31 Ang iyang mga tinun-an miington kaniya, "Nakita mo ang panon sa katawhan nga nagadutdot libut kanimo, ngani mangutana pa ikaw, 'Kinsa bay mihikap kanako?'" 32 Ug siya mili raw sa pagtan-aw kon kinsa ang naghimo niadto. 33 Ug ang babaye, sa hingbaloaan niya ang nahitabo kaniya, miduo nga nahadlok ug nagkurog ug mihapa sa iyang atubangan, ug kaniya gisugilon niya ang tanan nga tinuod. 34 Ug si Jesus miington kaniya, "Anak, ang imong pagsalig nakapaayo kanimo; lumakaw ka nga

6 Ug si Jesus mipahawa didto ug miadto sa iyang kaugalingon lunsod ug ang iyang mga tinun-an mikuyog kaniya. 2 Ug sa pagkaadlaw nga igpapahulay, siya misugod sa pagpanudio sulod sa sinagoga; ug ang daghang nakadungog kaniya nahibulong nga nanag-ingon, "Diin ba niya hibatoni kining mga butanga? Ug unsa bang kaalama kining gikahatag kaniya. Ug ang mga milagro nga nahimo pinaagi sa iyang mga kamot! 3 "Dili ba siya mao man ang panday, ang anak ni Maria ug igsoon nila ni Santiago ug ni Jose ug ni Judas ug ni Simon? Ug dili ba ang iyang mga igsoong babaye ania man uban kanato?" Ug kaniya nakaplagan nila ang kahigayonan sa pagkapangdol. 4 Ug si Jesus miington kanila, "Ang profeta dungganan bisan diin, gawas sa iyang kaugalingong lungsod ug sa iyang kaugalingong kaparyentihan ug sa iyang kaugalingong panimalay." 5 Ug didto wala siya makahimog mga milagro, gawas sa pagtapion sa iyang mga kamot diha sa pipila

ka mga masakiton ug iyang gipang-ayo sila. 6 mga pangulo sa kasundalohan ug sa mga kadagkuan Ug nahibulong siya tungod sa ilang pagkawalay sa Galilea 22 Kay sa diha nga ang babayeng anak pagtoo. 7 Ug ang Napulog-Duha iyang gitawag ngadto ni Herodias misulod ug misayaw, nahimuot kaniya kaniya, ug gisugdan niya ang pagpadala kanila nga si Herodes ug ang iyang mga dinapit; ug ang hari magtinagurha, ug gihatagan niya silig kagahum batok miington sa dalaga, "Pangayo kanako sa bisan unsang sa mga mahugawng espiritu. 8 Ug iyang gitugon sila gusto mo, ug ihatag ko kini kanimo." 23 Ug kaniya nga walay bisan unsa nga ilang dad-on alang sa nanumpa siya nga nag-ingon, "Bisan unsay imong ilang panaw, gawas sa sungkod, walay tinapay, walay pangayoon kanako, ihatag ko kini kanimo bisan pa puntil, walay kuwarta sa ilang mga bulsa sa bakus; 9 ang katunga sa akong gingharián." 24 Ug ang dalaga hinoon sa paggamit ug mga sabin, apan sa dili pagsul- migowa ug nangutana sa iyang inahan, "Unsa bay ob ug duha ka buok kamisola. 10 "Ug siya miington akong pangayoon?" Ug siya mitubag, "Ang ulo ni kanila, " Asa gani kamog balay nga kasak-an, pabilin Juan nga magbabautismo." 25 Ug dihadhiha midali kami didto hangtud sa inyong pagpamahawa sa siya sa pagsulod ngadto sa atubangan sa hari ug maong dapit. 11 Ug kon sa bisan unsang dapit kami kaniya nangayo siya nga nag-ingon, "Gusto ko nga dili dawaton ug dili patalinghugan, inigpamahawa karon dayon ihatag mo kanako ang ulo ni Juan ninyo, itaktak ninyo ang mga abog nga anha sa inyong nga Bautista, sinulod sa bandiha." 26 Ug ang hari mga til ingon nga pagtutol batok kanila." 12 Ug sila nasubo sa hilabihan gayud, apan tungod sa iyang nanglakaw ug nagwali nga kinahanglan maghinulsol mga panumpa ug sa iyang mga dinapit, dili niya ang mga tawo. 13 Ug ilang gipagula ang daghang buot usbon ang iyang pulong ngadto kaniya. 27 Ug mga yawa, ug gihadhiran nilag lana ang daghang dihadhiha gisugo sa hari ang usa ka sundalo sa mga mga yawa, ug gihadhiran nilag lana ang daghang bantay sa pagkuha sa ulo ni Juan. Ug iyang giadto mga masakiton ug gipang-ayo sila. 14 Ug si hari ug gipunggotan siya sa sulod sa bilanggoan, 28 ug Herodes nakadungog niini, kay ang ngalan ni Jesus ang ulo iyang gidala sinulod sa bandiha, ug gihatag nabantug na man. Ug dihay nanag-ingon, "Si Juan niya sa dalaga; ug kini gihatag sa dalaga ngadto sa nga magbabautismo gibanhaw gikan sa mga patay; ug iyang inahan. 29 Ug sa pagkadungog niini sa mga mao kanay hinungdan ngano nga kining mga gahuma tinun-an ni Juan, nangadto sila ug gikuha nila ang maabit diha kaniya." 15 Apan ang uban nanag-ingon, iyang lawas ug gipahiluna kini sa usa ka lubnganan. "Kini mao si Elias." Ug ang uban nanag-ingon, "Kini 30 Ug unya ang mga apostoles nagkatigum pagprofeta, sama sa usa sa mga profeta sa karaan." 16 usab uban kang Jesus, ug kaniya ilang gisugilon ang Apan sa pagkadungog niini ni Herodes, siya miington, tanan nga ilang nahimo ug gipanudlo. 31 Ug siya "Nabanhaw si Juan nga akong gipapunggotan." 17 miington kanila, "Pangadto kamo nga kamokamo ra Kay si Herodes ugod mao man ang nagsugo sa sa usa ka dapit nga awaaw, ug pamahulay kamog pagpadakop kang Juan, ug nagpagapos kaniya sa makadiyot." Kay daghan man ugod ang mga tawo bianggoan tungod kang Herodias nga asawa ni Felipe nga nagpangadto-nganhi, ug si Jusu ug ang mga nga igsoon niya ni Herodes; kay gipangasawa man tinun-an halos makagayon bisan sa pagpangaon. siya ni Herodes. 18 Kay si Juan nakaingon man ugod 32 Ug sakay sa sakayan nangadto sila sa usa ka kang Herodes, "Dili uyón sa balaod ang paghupot dapit nga awaaw nga silasila ra. 33 Ug daghan ang mo sa asawa sa imong igsoon." 19 Ug si Herodias nakakita kanila sa ilang paggikan, ug nakaila kanila; nasilag batok kaniya, ug buot unta niyang patyon ug kini sila midali pagpanalagan sa mamala paingon siya. Apan wala siya makagayon, 20 tungod kay si didto gikan sa tanang kalungsuran, ug miabut sila Herodes nahadlok man kang Juan, sanglit nahibaloan didto nga una pa kanila. 34 Ug sa pagtakas ni Jesus man niya nga siya maoy matarung ug balaan nga sa mamala, iyang nakita ang usa ka dakung pundok pagkatawo, ug iyang gipanalipdan siya. Ug sa iyang sa mga tawo, ug siya naluoy kanila, kay sila sama pagkadungog kaniya, siya nalibog sa hilabihan; ngani sa mga karnero nga walay magbalantay; ug iyang iyang gikalipay ang pagpatalinghug kaniya. 21 Apan gisugdan ang pagpanudlo kanila sa daghang mga miabut ang higayon sa diha nga sa pagkasumad butang. 35 "Ug sa pagkahapon na kaayo, kaniya sa iyang adlawng natawhan, si Herodes naghimog miduol ang iyang mga tinun-an ug miington," Awaaw kombira alang sa iyang mga punoang kawani ug sa kining dapita dinihi, ug karon hapon na kaayo; 36

"palakta na sila sa pagpangadto sa silingang kayutaan ug mga kabalangayan aron makapamalit silag ilang makaon." 37 Apan siya mitubag kanila, "Kamoy higdaanan ngadto sa bisan diing dapit, diin atua siya maghatag kanilag makaon." Ug sila miington kaniya, sumala sa ilang madunggan. 56 Ug bisan diin siya "Mangadto ba kami sa pagpalit ug balig duha ka gatus ka denario nga tinapay, ug among ipakaon ang inyong tinapay? Adto ug susiha ninyo." Ug sila kaniya nga pahikapon unta sila bisan na lang sa nasayran na nila, sila miington kaniya, "Lima, ug duha ka buok isda." 39 Ug iyang gisugo silang tanan sa pagpanglingkod nga magpundokpundok diha sa lunhawng mga balili. 40 Ug nanglingkod sila nga nagpundokpundok sa tinaggatus ug tinagkalim-an. 41 Ug sa nagkupot siya sa lima ka tinapay ug duha ka isda, miyahat siya sa langit ug nagpasalamat, ug iyang gipikaspikas ang mga tinapay ug gihatag ngadto sa iyang mga tinun-an aron idulot ngadto sa katawhan; ug iyang gibahinbahin ang duha ka isda alang kanilang tanan. 42 Ug nangaon silang tanan ug nabusog. 43 Ug ilang nahipos ang napulog-duha ka bukag nga mga tipik sa tinapay ug sa isda. 44 Ug ang mga nangaon sa tinapay may gidaghanon nga lima ka libo ka mga lalaki. 45 Ug dihadihia ang iyang mga tinun-an gipasakay niya sa sakayan ug iyang gipauna kaniya sa pag-adto sa pikas nga daplin, sa Betsaida, samtang nagpalakaw pa siya sa panon sa katawhan. 46 Ug sa nakapanamilit na siya kanila, siya miadto sa kabunturan aron sa pag-ampo. 47 Ug sa pagkasawomsom na, ang sakayan didto na sa lawod sa lanaw, ug siya mao rang usa didto sa mamala. 48 Ug nakita niya sila nga nagkalisudlisud sa paggaud, kay songsong man ang hangin. Ug sa may ikaupat nga hugna sa bantay sa kagabhiion, kanila miadto siya nga naglakaw ibabaw sa tubig. Tuyo unta niya ang paglabay kanila, 49 apan sa ilang pagkakita kaniya nga naglakaw ibabw sa tubig, ilang gidahum nga siya abat, ug sila naniyagit; 50 kay silang tanan nakakita man kaniya, ug nangalisang sila. Apan dihadihia kanila misulti siya nga nag-ingon, "Salig kamo, ako kini; ayaw kamo kalisang." 51 Ug siya misaka sa sakayan ngadto kanila, ug ang hangin milunay. Ug sila nahibulong sa hilabihan gayud, 52 kay wala man ugod sila makasabut mahitungod sa tinapay, hinonoa nagmagahi ang ilang mga kasingkasing. 53 Ug sa nakatabok na sila, miabut sila sa yuta sa Genezaret ug midunggo sa baybayon. 54 Ug sa paghikawas na nila sa sakayan, dihadihia nakaila kaniya ang mga tawo, 55 ug nagpanalagan sila ngadto-ngaani sa tanang dapit niadtong yutaa, ug gisugdan nila ang pagpangdala sa mga masakiton diha sa mga o sa kaumahan, didto gipahimutang nila ang mga kanila?" 38 Ug siya miington kanila, "Pila ba ka buok masakiton diha sa mga tiyanggihan, ug nagpakiluoysa borlas sa iyang kupo; ug nangaayo ang tanang nakahikap niini.

7 Ug sa gitapokan si Jesus sa mga Fariseo ug sa pipila sa mga escriba nga nangabut gikan sa Jerusalem, 2 ilang nakita nga may mga tinun-an niya nga nangaon nga hugawg mga kamot, sa ato pa, wala makapanghunaw. 3 (Kay ang mga Fariseo ugod, ug ang tanang mga Judio, dili man mokaon kon dili pa una sila makapanghunaw pag-ayo sa ilang mga kamot, agig pagbantay sa gikabilinbiling kalagdaan sa mga katigulangan; 4 ug inig-abut nila gikan sa tiyanggihan, dili sila mokaon gawas kon manghugas una sa ilang kaugalingon; ug daghan pang ubang mga gikabilinbilin nga kalagdaan nga ilang ginabantayan, ang paghugas sa mga tasa, sa mga kaang, ug sa mga sudlanan nga tumbaga.) 5 Ug kaniya nangutana ang mga Fariseo ug mga escriba nga nanag-ingon, "Ngano ba nga ang imong mga tinun-an wala man maggawi sumala sa gikabilinbiling kalagdaan sa mga katigulangan, ug nangaon man hinoon nga hugawg mga kamot?" 6 Ug siya miington kanila, "Maayo gayud ni Isaias ang pagkahimo sa profesiya mahitungod kaninyong mga maut, sumala sa nahisulat nga nagaingon: 'Kining mga tawhana nagpasidungog kanako pinaagi sa ilang mga ngabil, apan halayo kanako ang ilang kasing-kasing; 7 kawang lamang ang ilang pagsimba kanako, sanglit sa ilang pagpanudlo ila mang gipaka-doctrina ang kalagdaan nga hinimo lamag mga tawo.' 8 Inyong gibiyaan ang kasugoan sa Dios, ug maoy inyong ginahawiran ang gikabilinbiling kalagdaan sa mga tawo." 9 "Ug siya miington kanila, " Maayo gayud ninyon pagkasalikway sa sugo sa Dios, aron inyong kabantayan ang inyong gikabilinbiling kalagdaan! 10 Kay si Moises nag-ingon, 'Tumahod ka sa imong amahan ug sa imong inahan'; ug, 'Ang magasultig dautan batok sa iyang amahan o inahan, kinahanglan gayud patyon siya.' 11 Apan magaingon kamo, 'Kon ang usa ka tawo makaingon lang ngadto sa iyang

amahan o inahan, Ang kapahimuslan mo una gikan mga iro." 28 Apan kaniya mitubag siya nga nag-ingon, kanako korban' (nga sa ato pa, gikahatag ngadto sa "Tinuod, Ginoo; ngani, bisan pa ang mga iro ilalum sa Dios) 12 sa ingon niini gipahigawas na ninyo siya lamisa magakaon man sa mga momho sa mga bata." sa pagbuhat ug bisan unsa alang sa iyang amahan 29 Si Jesus miington kaniya, "Tungod sa pagsulti mo o inahan, 13 "nga sa magong paagi ang pullong sa niana, pumauli ka; ang yawa mipahawa na sa imong Dios inyong gipakawalay pulos tungod sa inyong anak." 30 Ug siya mipauli, ug iyang nakita ang bata kalagdaan nga inyong gikabilinbilin. Ug daghan ang nga naghigda sa katri ug gigulaan na sa yawa. 31 Ug mga sama niini nga inyong ginahimo." 14 "Ug ngadto si Jesus mipahawa pag-usab sa kayutaan sa Tiro ug kaniya iyang gitawag pag-usab ang mga tawo, ug miadto sa Lanaw sa Galilea, agi sa Sidon latus sa miington siya kanila, " Paminaw kanako, kamong kayutaan sa Decapolis. 32 Ug kaniya ilang gidala ang tanan, ug sabta ninyo kini: 15 walay bisan unsa diha usa ka tawo nga bungol ug may pagkaamang; ug sa gawas sa tawo, nga sa paghisulod niini kaniya, ilang gihangyo si Jesus nga una itapion niya ang makapahugaw kaniya; hinonoa ang mga butang iyang kamot diha kaniya. 33 Ug sa napinig niya ang nga magagula gikan sa sulod sa tawo mao ang tawo gikan sa kadaghanan, gikulitog niya ang iyang makapahugaw kaniya. 16 Ang may mga dalunggan mga tudlo sa mga dalunggan niini, ug nangluwa siya nga makadungog, kinahanglan siya magpatalinghug." ug iyang gihikap ang dila niini; 34 ug sa nagyahat 17 Ug sa nakapahawa na siya sa panon sa katawhan, siya sa langit, nanghupaw siya ug miington kaniya, sa paghisulod niya sa balay gipangutana siya sa "Effata," nga sa ato pa, "Maabli ka." 35 Ug naabli iyang mga tinun-an mahitungod sa sambingay. 18 ang iyang mga dalunggan, ug naluag ang iyang dila, Ug siya miington kanila, "Wala ba diay usab kamoy ug siya nakasulti na sa tataw. 36 Ug gitugon sila ni pagsabut? Wala ba ninyo palandunga nga bisan Jesus nga walay bisan usa nga ilang suginlan niini; unsay magasulod sa tawo gikan sa gawas dili apan sa naglabi ang iyang pagtugon kanila, naglabi makapahugaw kaniya, 19 sanglit dili man kini mosulod pa usab hinoon ang ilang pagpanugilon niini. 37 Ug sa iyang kasingkasing kondili nganha man lamang sa sa hilabihan ka dakung kahibulong, sila nanag-ingon, iyang tiyan, ug busa igaitsa ra sa gawas?" (Sa ingon "Maayo gayud ang iyang pagkabuhat niining tanan! niana iyang gipahayag nga malinis diay ang tanang Bisan gani ang bungol iyang gihimo nga makadungog kan-onon.) 20 Ug siya miington, "Ang nagagula gikan na ug ang amang nga makasulti na."

sa sulod sa tawo mao ang makapahugaw sa tawo. 21 Kay gikan sa sulod, gikan sa kasingkasing sa tawo, nagagula ang mga dautang hunahuna, pakighilawas, pangawat, pagbuno, panapaw, 22 kaibog, kadautan, limborg, kaulag, kasina, panulti sa pagbuling sa dungog, pagkamaphaitas-on, binoang, 23 "Tanan kining mga butanga nga dautan nagagikan sa sulod, ug mao kini ang makapahugaw sa tawo." 24 Ug sa pagpahawa ni Jesus didto, miadto siya sa kayutaan sa Tiro ug sa Sidon. Ug misulod siya sa usa ka balay; ug dili siya buot nga adunay masayud niini; apan bisan pa niini dili siya katagoan. 25 Hinonoa, dihadihua usa ka babaye, kinsang batang babaye nagbaton ug mahugawng espiritu, nakadungog mahitungod kaniya, ug siya miadto ug mihana sa iyang tilan. 26 Ug ang babaye usa ka Gresyanhon, kaliwat sa mga taga-Seirofenicia. Ug siya mihangyo kaniya nga una iyang pagulaon ang yawa gikan sa iyang anak. 27 Ug si Jesus miington kaniya, "Kinahanglan busgon pagina ang mga anak, kay dili matarung nga kuhaan ang tinapay nga alang sa mga anak ug iitsa kini ngadto sa

8 Ug niadtong panahona, sa nagkatapok na usab ang usa ka dakung panon sa katawhan, ug wala silay makaon, gitawag ni Jesus ang iyang mga tinun-an ngadto kaniya, ug miington siya kanila, 2 "Naluoy ako sa katawhan, kay tulo na karon ka adlaw sa ilang pagpakig-urban kanako, ug wala silay makaon; 3 ug kon papaulion ko sila nga walay mga kaon, panguyapan sila sa dalan; ug ang uban kanila layo ra bag gigikanan." 4 Ug kaniya mitubag ang iyang mga tinun-an nga nanag-ingon, "Asa man kitag tinapay dinihi sa awaaw nga arang ikabusog niining maong panon sa katawhan?" 5 Ug nangutana siya kanila, "Pila ba ka buok ang inyong tinapay?" Sila mitubag, "Pito." 6 Ug gisugo niya ang panon sa katawhan sa pagpanglingkod sa yuta; ug iyang gikuha ang pito ka tinapay, ug sa nakapasalamat na siya, gipikaspikas niya kini ug gihatag ngadto sa iyang mga tinun-an aron ilang idulot; ug kini ilang gidulot ngadto sa katawhan. 7 Ug dihay ilang pipila ka gagmayng isda; ug sa nakapanalangin siya niini,

siya nagsugo nga idulot usab kini ngadto kanila. **8** kahoy nga naglakawlkaw." **25** Unya giusab ni Jesus Ug sila nangaon ug nangabusog; ug ilang gihipos sa pagtapion ang iyang mga kamot diha sa mga ang mga tipik nga nahibilin nga mipuno sa pito ka mata niya; ug kini siya mitutok ug unya hing-ulian, mga alat. **9** Ug may mga upat ka libo ka tawo ug natin-aw na ang iyang pagtan-aw sa tanan. **26** ang nangaon. **10** Ug unya iyang gipapauli sila. Ug Ug siya gipapauli niya nga nag-ingon, "Ayaw gayud sa paghisakay niya dihadiha sa sakayan uban sa pag-adto sa balangay." **27** Ug si Jesus mipadayon sa iyang mga tinun-an, siya miadto sa kayutaan sa paglakaw kauban sa iyang mga tinun-an, ngadto sa Dalmanuta. **11** Ug unya nangabut ang mga Fariseo mga balangay sa Cesarea sa Filipo; ug diha sa dalan ug misugod sa pagpakiglantugi batok kaniya, ug aron ang iyang mga tinun-an gipangutana niya nga nag-sa pagsulay kaniya, ila siyang gihangyo sa pagpaktika ingon, "Sumala sa sulti sa mga tawo, kinsa man kono kanilag ilhanan gikan sa langit. **12** Ug sa sulod sa ako?" **28** Ug kaniya mitubag sila nga nanag-ingon, iyang espiritu nanghupaw siyag halalum ug miington, "Si Juan nga Bautista kono; ug ang uban nagaingon "Nganong nangita mag ilhanan kining kaliwatana? nga si Elias kono; ug ang uban nga usa kono sa Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, walay mga profeta." **29** Ug kanila nangutana siya nga nag-ilhanan nga igapakita niining kaliwatana." **13** Ug iyang ingon, "Apan kamo, unsa may inyong sulti, kinsa man gibiyaan sila; ug sa nahibalik na siya pagsakay sa ako?" Ug si Pedro mitubag kaniya, "Ikaw mao ang sakayan, siya mitabok ngadto sa pikas nga daplin. **14** Cristo." **30** Ug gitugon niya sila sa dili pagsugilon Ug ang mga tinun-an nahikalmot sa pagdalag tinapay; kang bisan kinsa mahitungod kaniya. **31** Ug unya ug dihay ilang usa lamang ka buok nga tinapay sa iyang gisugdan ang pagsugilon kanila nga ang Anak sakayan. **15** Ug sila gipasidan-an niya nga nag-ingon, sa Tawo kinahanglan magaantus sa daghang mga "Bantayi ug likayi baya ninyo ang igpapatubo sa mga butang, ug nga igasalikway siya sa mga anciano ug Fariseo ug ang igpapatubo ni Herodes." **16** Ug kini sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga escriba, ilang gisultihan sa usag usa, nga nag-ingon, "Wala ug nga pagapatayon siya, ug nga tapus sa tulo ka man gani kitay tinapay." **17** "Ug sa iyang pagkamatikud adlaw mabanhaw siya. **32** Ug kanila gisulti niya kini niini, si Jesus miington kanila, "Nganong ginasultihan sa walay paglipodlipod. Ug si Pedro mipinig kaniya man ninyo ang inyong wala pagpaketadalag tinapay, ug iyang gisugdan siya sa pagbadlong. **33** Apan siya Dili pa ba gihapon kamo makakita ni makasabut? miliso ug sa pagkakita niya sa iyang mga tinun-an, Nagahi na ba gayud ang inyong mga kasingkasing? iyang gibadlong si Pedro ug miington siya kaniya, **18** May mga mata man una kamo, dili ba kamo "Pahawa diha, Satanas! Kay nagakabana ikaw dili sa makakita? May mga dalunggan man una kamo, dili mga butang sa Dios, kondili sa mga butang sa mga ba kamo makabati? Wala ba kamo mahinumdom? tawo." **34** Ug ngadto kaniya iyang gitawag ang panon **19** Pila ba ka bukag ang napuno sa mga tipik nga sa katawhan uban sa iyang mga tinun-an, ug siya inyong nahipos niadtong akong pagpikaspikas sa miington kanila, "Kon adunay buot mosunod kanako, lima ka tinapay alang sa lima ka libo?" Sila miington kinahanglan magadumili siya sa iyang kaugalingon, kaniya, "Napulogduha" **20** Ug siya miington, "Ug pila ug magpas-an sa iyang krus, ug magasunod kanako. man ka alat ang napuno sa mga tipik nga inyong **35** Kay bisan kinsa nga buot magapatunhay sa iyang nahipos gikan sa pito ka tinapay alang sa upat ka kinabuhi, mawagtangan hinoon siya niini; apan bisan libo?" Sila miington kaniya, "Pito." **21** Ug siya miington kinsa nga magawagtang sa iyang kinabuhi tungod kanila, "Dili pa ba gihapon kamo makasabut?" **22** Ug kanako ug tungod sa Maayong Balita, magapatunhay unya miabut sila sa Betsaida. Ug dihay usa ka buta niini. **36** Kay bisan kinsa nga magakaulaw iyang mga mata ug gitapin-an siya sa mga kamot tungod kanako ug sa akong mga pulong dinihi niining niya, nangutana siya kaniya, "Duna ka bay nakita?" mananapaw ug makasasala nga kaliwanan, igakaulaw **24** Siya miyahat ug mitubag nga nag-ingon, "Nakakita usab siya sa Anak sa Tawo inig-abut niya diha sa akog mga tawo, apan nakita ko sila nga morag mga

himaya sa iyang Amahan kauban sa mga manolunda dihadha ang tibuok panon sa katawhan nahibulong nga balaan.

9 Ug siya miington kanila, "Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga adunay mga nagabarug karon dinihi nga dili pa una makanitawg kamatayon hangtud nga makita na nila ang gingharian sa Dios nga mahiabut nga may gahum." **2** Ug tapus sa unom ka adlaw, giuban ni Jesus sila si Pedro ug si Santiago ug si Juan, ug iyang gidala sila sa pagtungas sa usa ka hataas nga bukid nga silasila ra didto; ug didto, sa ilang atubangan, nausab ang iyang dagway, **3** ug ang iyang mga sapot migilak sa hilabihang kaputi nga labaw pa sa kaputi gumikan sa bisan unsa nga pagladlad nga himoon dinihi sa yuta. **4** Ug kanila mitungha si Elias uban kang Moises; ug kini sila nakigultsi kang Jesus. **5** Ug si Pedro miington kang Jesus, "Magtutudlo, maayo gayud nga ania kami dinihi; magbutah kamig tulo ka payag, usa alang kaniimo, usa alang kang Moises, ug usa alang kang Elias." **6** Kay siya wala man ugod mahibalo kon unsay isulti, kay nangalisang man sila sa hilabihang. **7** Ug unya usa ka panganud mitabon kanila, ug gikan sa panganud migula ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Mao kini ang akong Anak nga pinalanggap;" patalinghugi ninyo siya." **8** Ug sa mikalit sila pagliraw aron sa pagtanaw, wala na silay lain pang nakita uban kanila kondili si Jesus lamang. **9** Ug sa nanaglugsong sila sa bukid, iyang gitugon sila sa dili pagsugilon kang bisan kinsa mahitungod sa ilang nakita, hangtud nga ang Anak sa Tawo mabanhaw na gikan sa mga patay. **10** Busa ang maong sulti gitipigan nila pag-ayo, nga nagpangutan-anay kon unsa kanang pagkabanhaw gikan sa mga patay. **11** Ug kaniya nangutana sila nga nanag-ingon, "Nganong magaingon man ang mga escriba nga si Elias kinahanglan kono nga mouna usa sa pag-anhi?" **12** Ug kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Tinuod nga si Elias mouna sa pag-anhi aron sa pagpasuli sa tanang mga butang; ug dili ba nahisulat man mahitungod sa Anak sa Tawo nga sa ingon magaantus siya sa daghang mga butang ug pagatamayon? **13** "Apan sultihan ko kamo nga si Elias nahianhi na, ug siya gibuhatan nila sumala sa ilang gusto, ingon sa nahisulat mahitungod kaniya." **14** Ug sa paghiabut na nila sa mga tinun-an, nahita nila ang usa ka dakung panon sa katawhan nga naglibut kanila ug ang mga escriba nga nakiglantugi kanila. **15** Ug sa ilang pagkaalinggat kang Jesus,

dihadha ang tibuok panon sa katawhan nahibulong sa hilabihang ug nanalagan ngadto kaniya ug miyukbo kaniya. **16** Ug siya nangutana kanila, "Unsa bay inyong gipakiglantugian kanila?" **17** Ug kaniya usa ka tawo sa panon mitubag nga nag-ingon, "Magtutudlo, ania gidala ko kanimo kining akong anak, kay kini siya ugod aduna may espiritu nga makapaamang; **18** ug kon kini siya abuton na gani niini bisan diin, siya idakdak niya sa yuta, ug mobola ang iyang baba ug mokagot ang iyang mga ngipon ug mokiwi ang iyang kalawasan; ug gihangyo ko ang imong mga tinun-an sa pagpagula unta niini, apan wala sila makahimo." **19** Kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, "O dili matinoohon nga kaliwatan! Unsa ba ka taas sa panahon nga gikinahanglan pa sa akong pagpakig-urban kaniyo? Unsa ba ka taas sa panahon nga gikinahanglan pa sa akong pag-antus kaniyo? Dad-a siya dinihi kanako." **20** Ug gidala nila ang bata ngadto kaniya; ug sa pagkakita sa espiritu kang Jesus, sa kalit iyang gilubaglugub ang bata, ug kini natumba sa yuta ug nagligidligid nga nagpabola sa baba. **21** Ug si Jesus nangutana sa amahan niini, "Unsa na kadugay ang iyang pagkaingon niini?" Siya mitubag nga nag-ingon, "Sukad pa sa pagkabata. **22** "Ug sa masubsoy ginatukmod siya niini ngadto sa kalayo ug ngadto sa mga tubig aron sa pagpatay kaniya, apan kon aduna may arang mo mahimo alang kanamo, kaloy-i intawon kami ug tabangi kami." **23** Si Jesus miington kaniya, "Kon arang mahimo! Ang tanang butang mahimo ngadto sa magatoo." **24** Dihadha ang amahan sa bata mituwaw nga nag-ingon, "Nagatoo ako; tabangi ang pagtoo ko nga nakulangan!" **25** Ug sa pagkakita ni Jesus nga ang panon sa katawhan nanagdungan sa pagsingabut nga nagdalagan, ang mahugawng espiritu iyang gibadlong nga nag-ingon kaniya, "Ikaw espiritu nga makapaamang ug makapabungol, nagausugo ako kaniimo, gumula ka ug ayaw na siya sudli pag-usab." **26** Human sa makusog nga pagsiyagit, ug tapus makapalubag ug makapalit-ad sa bata sa hilabihang gayud, ang espiritu migula kaniya, ug ang bata daw patay, nga tungod niana ang kadaghanan kanila nanag-ingon, "Patay na siya." **27** Apan gigunitan siya ni Jesus diha sa kamot ug iyang gibangon siya, ug siya mitindog. **28** Ug sa paghiuli na ni Jesus sa balay, sa tago gipangutana siya sa iyang mga tinun-an nga nanag-ingon, "Nganong wala man kami makapagula kaniya?" **29** Siya mitubag kanila, "Kining matanga dili

mahimo sa pagpagula pinaagi sa bisan unsa gawas lamang sa pag-ampo." 30 Ug sila mipadayon sa paglakaw gikan didto ug miagi latas sa Galilea. Ug dili siya buot nga adunay mahibalo niini; 31 kay nanudlo man ugod siya sa iyang mga tinun-an, ug nag-ingon siya kanila, "Ang Anak sa Tawo igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawo, ug ilang pagapatyon siya; ug sa mapatay na siya, mabanhaw siya human sa tulo ka adlaw." 32 Apan wala sila makasabut sa iyang gisulti, ug nahadlok sila sa pagpangutana kaniya. 33 Ug unya miabut sila sa Capernaum; ug sa paghisulod niya sa balay, nangutana siya kanila, "Unsa ba kadtong inyong gilalisan diha sa dalan?" 34 Apan sila wala motingog, kay diha sa dalan nanaglalisyar, man ugod sila kon kinsa kanilay labing daku, 35 Ug siya milingkod ug ngadto kaniya iyang gitawag ang Napulog-Duha ug siya miington kanila, "Kon adunay buot mahauna, kinahanglan magpaulahi siya sa tanan ug masulogoon siya sa tanan," 36 Ug iyang gikuha ang usa ka gamayng bata ug gibutang niya kini diha sa ilang taliwala; ug sa nakugos niya kini, miington siya kanila, 37 "Bisan nga tungod sa akong ngalan magadawat kinsa sa usa ka gamayng bata nga ingon niini, magadawat kanako; ug bisan kinsa nga magadawat kanako, magadawat dili kanako, kondili kaniya nga mao ang nagpadala kanako." 38 Ug si Juan miington kaniya, "Magtutudlo, dihay tawo nga among nakita nga nagpagulag mga yawa pinaagi sa imong ngalan, ug amo siyang gidid-an kay wala man siya magasunod kanato." 39 Apan mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Ayaw ninyo siya pagdid-i; kay walay bisan kinsa nga magahimog milagro ginamit ang akong ngalan, nga makaako lang dayon sa pagsultig dautan batok kanako. 40 Kay ang dili batok kanato, dapig kanato. 41 Kay sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan kinsa nga magahatag kaninyog bisan usa na lang ka kabo nga tubig aron ipainom kaninyo tungod kay nagadala kamo sa ngalan ni Cristo, dili gayud siya mawad-an sa iyang balus. 42 "Bisan kinsa nga magaangin aron makasala ang usa niining mga gagmay nga nagasalig kanako, maayo pa lang una hinoon kaniya kon gikahigtan siyag dakung galingan nga bato diha sa iyang liog ug gikatambog siya ngadto sa dagat. 43 Ug kon ang imong usa ka kamot mao ang makaingon kanimo sa imong pagpakasala, putla kini; kay maayo pa kanimo nga magasulod ka sa kinabuhi bisan pungkol kay sa may duha ikaw ka mga kamot apan igabanlud ka

ngadto sa infierno, sa kalayo nga dili arang mapalong (Geenna g1067) 44 diin ang ilang ulod dili mamamatay, ug ang kalayo dili pagpalongon. 45 Ug kon ang imong usa ka til maoy makaingon kanimo sa imong pagpakasala, putla kini; kay maayo pa kanimo nga magasulod ka sa kinabuhi bisan bakul kay sa may duha ikaw ka mga til apan igabanlud ka ngadto sa infierno (Geenna g1067) 46 diin ang ilang ulod dili mamamatay, ug ang kalayo dili pagpalongon. 47 Ug kon ang imong usa ka mata maoy makaingon kanimo sa imong pagpakasala, lugita kini; kay maayo pa kanimo nga magasulod ka sa gingharian sa Dios bisag usa na lang ang imong mata, kay sa may duha ikaw ka mga mata apan igabanlud ka ngadto sa infierno, (Geenna g1067) 48 diin ang ilang ulod dili mamamatay, ug ang kalayo dili pagpalongon. 49 Kay ang matag-usa pagaasinan ug kalayo ug ang tanang halad-inihaw pagaasinan ug asin. 50 "Ang asin maoy usa ka maayong butang, apan kon ang asin mawad-an sa iyang kaparat, unsaon pa man nimo sa pagpabalik niini sa iyang kaparat? Batoni ang asin diha sa sulod sa inyong kaugalingon, ug pagdinaitay kamo sa usag usa."

10 Ug si Jesus mipahawa didto ug miadto sa kayutaan sa Judea ug sa tabok sa Jordan, ug didto gitapukan na usab siya sa mga panon sa katawhan; ug ingon sa iyang nabatasan, iya na usab silang gipanudloan. 2 Ug dihay mga Fariseo nga miduol kaniya, ug aron sa pagsulay kaniya gipangutana siya nila nga nanag-ingon, "Alang sa usa ka lalaki, uyong ba sa kasugoan ang pagpakibulag niya sa iyang asawa?" 3 Siya mitubag kanila, "Unsa may gisugo ni Moises kaninyo?" 4 Sila miington, "Si Moises mitugot sa lalaki sa paghimog sulat-pamatuod sa pakibulag, ug unya sa pagbulag kaniya." 5 "Kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, " Tungod sa kasagutsoton ninyog kasingkasing, nagsulat siya kaninyo sa maong sugo. 6 Apan sukad sa sinugdan sa kabuhatan, `Ang Dios nagbuhat kanila nga lalaki ug babaye.' 7 'Tungod niining maong hinungdan, ang lalaki magabiya sa iyang amahan ug inahan ug makigtipon sa iyang asawa, 8 ug ang duha mahimong usa.' Tungod niini, dili na sila duroha kondili usa. 9 "Busa, ang sa Dios ginahiusa, sa tawo ayaw ipabulag sila." 10 Ug diha sa sulod sa balay gipangutana na usab siya sa mga tinun-an mahitungod niini. 11 "Ug kanila mitubag siya nga nag-ingon, " Bisan kinsa nga

mobulag sa iyang asawa ug unya mangusawag lain, kaniya, "Nan, kinsa man diay ang arang maluwas?" makapanapaw siya batok sa iyang unang asawa; 27 Ug si Jesus misud-ong kanila ug miington, "Sa mga 12 "ug kon siya mao ang mobulag sa iyang bana tawo dili gayud kini mahimo, apan sa Dios mahimo ug unya mamanag lain, nakapanapaw siya." 13 Ug kini, kay sa Dios mahimo man ang tanan." 28 Ug dihay gagmayng mga bata nga ilang gidala kaniya si Pedro misugod sa pag-ingon kaniya, "Tan-awa, aron unta iyang hikapon; apan gibadlong sila sa mga amo nang gibyaan ang tanan ug nanagsunod kami tinun-an. 14 "Apan sa pagkakita ni Jesus niini, nasuko kanimo." 29 Si Jesus mitubag nga nag-ingon, "Sa siya ug miington siya kanila, "Paduola kanako ang pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga walay gagmayng kabataan, ug ayaw ninyo sila pagpugnji; bisan usa nga nagbiyag balay o mga igsoong lalaki o kay ang ginghamian sa Dios ila sa mga sama kanila. 15 mga igsoong babaye o inahan o amahan o mga anak "Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan o kayutaan, tungod kanako ug tungod sa Maayong kinsa nga dili magadawat sa ginghamian sa Dios ingon Balita, 30 nga niining kinabuhia karon dili magadawat sa dinawatan sa gamayng bata, dili siya makasulod niini." 16 Ug gikugos niya sila ug sa gipandungan niya sila sa iyang mga kamot, iyang gipanalanganan sila. 17 Ug sa paghigula niya diha sa dalan, dihay usa ka tawo nga midalagan ngadto kaniya ug miluhod sa iyang atubangan ug kaniya nangutana siya nga nag-ingon, "Maayong Magtutudlo, unsa bay akong buhaton aron makapanunod ako sa kinabuhing dayon?" (aiōnios g166) 18 "Kaniya mitubag si Jesus nga nag-ingon, " naglakaw si Jesus nga nag-una kanila; ug nahibulong Nganong giingnan mo man ako nga maayo? Walay sila ug nangahadlok ang mga nanagsunod. Ug sa bisan usa nga maayo gawas sa Dios lamang. 19 naprinig na usab niya ang Napulog-Duha, iyang "Nahibalo ikaw sa mga sugo: `Ayaw pagbuno, Ayaw gisugdan sila sa pagsugilon mahitungod sa iyang pagpanapaw` Ayaw pagpangawat Ayaw pagsaksig dadangatan. 33 "Siya miington, " Tan-awa, nagatungas bakak Ayaw pagpanikas, Tumahod ka sa imong kita karon padulong sa Jerusalem; ug ang Anak amahan ug inahan." 20 Ug siya miington kaniya, sa Tawo igatugyan ngadto sa mga sacerdote nga "Magtutudlo, kanang tanan ako nang ginabantayan punoan ug sa mga escriba, ug ilang pagahukman sukad pa sa akong pagkabatan-on." 21 Ug si Jesus, siya ngadto sa kamatayon ug igatugyan ngadto sa sa nagsud-ong siya kaniya, nahigugma kaniya ug mga Gentil; 34 "ug siya ilang pagabugalbugalan, ug miington kaniya, "Kulang kag usa ka butang; lumakaw pagalud-an, ug pagahampakon, ug pagapatyon; apan ka, ibaligya ang imong katigayonan ug ang halin mabanhaw siya human sa tulo ka adlaw." 35 Ug ihatag ngadto sa mga kabus, ug makabaton kag miduol kaniya si Santiago ug si Juan, ang mga anak bahandi didto sa langit, ug unya umanhi ka ug ni Zebedeo, ug miington sila kaniya, "Magtutudlo, sumunod ka kanako." 22 Ug ang tawo naminghoy gusto unta namo nga imong buhaton kanamo ang tungod sa maong pulong, ug milakaw siya nga bisan unsa nga among pangayoon kanimo." 36 Ug masulob-on; kay daku man ugod siyang katigayonan. siya miington kanila, "Kay unsa bay gusto ninyong 23 Ug si Jesus miliraw sa pagsud-ong ug miington buhaton ko kaninyo?" 37 Kaniya mitubag sila nga sa iyang mga tinun-an, "Pagkalisud gayud alang sa nanag-ingon, "Tugoti kami unya sa paglingkod diha mga adunay bahandi ang pagsulod sa ginghamian sa sa imong himaya, ang usa anha sa imong too ug ang Dios!" 24 "Ug ang mga tinun-an nahibulong tungod usa anha sa imong wala," 38 Apan si Jesus miington sa iyang mga pulong. Apan kanila si Jesus misulti kanila, "Wala kamo mahibalo sa inyong gipangayo. pag-usab nga nag-ingon, " Mga anak, alang sa Makahimo ba kamo sa pag-inom sa kopa nga mga managsalig sa bahandi pagkalisud gayud ang akong ginaimnan, o sa pagpabautismo sa bautismo pagsulod sa ginghamian sa Dios! 25 Masayon pa sa nga ginabautismo kanako?" 39 Sila mitubag nga kamelyo paglusot sa mata sa dagum kay sa usa nanag-ingon, "Makahimo kami." Ug si Jesus miington ka dato pagsulod sa ginghamian sa Dios." 26 Ug kanila, "Sa kopa nga akong ginaimnan, magainom nahitingala sila sa hilabihan gayud ug miington sila kamo; ug sa bautismo nga ginabautismo kanako,

pagabautismohan kamo; **40** apan ang pagpalingkod mangutana nga magaingon, 'Nganong gibuhat ninyo dapit sa akong too o sa akong wala, dili ako ang kana?' ingna ninyo, 'Gikinahanglan kini sa Gino, pagtugot; kini alang lamang kanila nga gikatagan- ug igauli ra niya kini dinhi sa walay langan.'" **41** Ug an niini." **41** Ug sa pagkadungog niini sa napulo nangadto sila ug ilang nakita ang nati nga asno diha ka mga tinun-an, misugod sila sa pagkasuko batok sa gawas, diha sa dalan, ug gihigot sa pultahan; ug kang Santiago ug kang Juan. **42** "Ug gitawag sila ni ilang gihubad kini. **5** Ug dihay nanagbarug didto nga Jesus ngadto kaniya ug miington siya kanila, "Kamo miington kanila, "Unsa kanang inyong gibuhat, nga nasayud nga ang mga gipanag-isip nga mga punoan gihubad man ninyo kanang nati nga asno?" **6** Ug sa mga Gentil nagapakaagalon ngadto kanila, ug ang mitubag sila sumala sa gitugon kanila ni Jesus; ug ilang mga kadagkuan nagapakahari ngadto kanila. **43** gitugotan sila nila sa pagkuha niini. **7** Ug ang nati Apan kinahanglan dili kini mahitabo kaninyo; hinonoa nga asno ilang gidala kang Jesus, ug sa nahaklapan bisankinsay gustong modaku kaninyo, kinahanglan nila kini sa ilang mga sinina, mikabayo siya niini. **8** mainyo siyang sulogoon, **44** ug bisan kinsa ang Ug daghan ang nanagpamuklad sa ilang mga sapot gustong mohawod kaninyo, kinahanglan maulipon diha sa dalan, ug ang uban nanagkatag ug mga siya sa tanan. **45** Kay ang Anak sa Tawo mianhi sangang dahonan nga mga pinutol nila gikan sa dili aron pagaalagaron kondili sa pag-alagad ug sa mga kabalangayan. **9** Ug nanagsinggit ang mga paghatag sa iyang kinabuhi ingon nga lukat alang sa nag-una ug ang mga nagsunod nga nanag-ingon, daghan." **46** Ug unya miabut sila sa Jerico; ug sa "Hosanna!" Dalaygon siya nga nagaanhi sa ngalan paggikan niya sa Jerico kauban sa iyang mga tinun- sa Gino! **10** "Dalaygon ang taliabut nga gingharian an ug sa usa ka dakung panon sa katawhan, diha sa sa atong amahan nga si David! Hosanna sa kahitas-daplin sa dalan naglingkod ang usa ka makililimos an!" **11** Ug miabut si Jesus sa Jerusalem ug miadto nga buta nga mao si Bartimeo nga anak ni Timeo. sa templo; ug sa nalibut na niya pagtan-aw ang **47** Ug sa pagkadungog niya nga kadto mao diay si tanang mga butang didto, ug kay hapon na man, Jesus nga Nazarethon, misugod siya sa pagsinggit migula siya paingon sa Betania kauban sa Napulog-nga nag-ingon, "Jesus, Anak ni David, kaluy-i ako!" Duha. **12** Ug sa sunod nga adlaw, sa naglakaw **48** Ug siya gibadlong sa kadaghanan nga nagsugo sila gikan sa Betania, si Jesus gigutom. **13** Ug sa kaniya sa paghilum; apan misamot pa hinoon siya pagkakita niya sa layolayo sa usa ka kahoyng igira sa pagsinggit nga nag-ingon, "Anak ni David, kaluy-i nga dahonan, gidoiol niya kini basin pa makakaplag intawon ako!" **49** Ug si Jesus mihunong ug miington, siyang bunga. Apan sa paghiduol niya niini, siya walay "Tawga siya." Ug ilang gitawag ang buta ug giingnan nakita gawas sa mga dahon lamang, kay kadto dili pa siya, "Sumalig ka; tindog, gitawag ikaw niya." **50** Ug giwaki niya ang iyang kupo, ug milukso ug miduol man panahon sa tingbunga. **14** Ug siya miington niini, "Sukad karon dili ka na gayud una hikan-ag bunga." siya kang Jesus. **51** Ug si Jesus miington kaniya, **52** Si Jesus miington niya ang mga lamisa sa mga tigpangilis sa mga kaniya, "Lumakaw ka; ang imong pagsalig nakapaayo paingon sa gawas ang mga nagbaligya ug ang mga kaniya." Ug dihadaha nakakita na siya ug mikuyog niya ang mga lamisa sa mga tigpangilis sa mga siya kang Jesus diha sa dalan.

11 Ug sa nagkahiduol na sila sa Jerusalem, sa pag-abut nila sa Betfage ug Betania, sa Bungtod sa mga Olivo, duha sa iyang mga tinun-an gisugo niya **2** "nga nag-ingon, " Umadto kamo nianang balangay sa atbang ninyo, ug inigsulod ninyo didto inyong makita dayon ang usa ka nati nga asno nga gihigot, nga wala pa gayud hikabay-ig tawo; hubara ninyo kini ug dad-a dinhi. **3** "Ug kon kaninyo adunay **9165** **15** Ug miabut sila sa Jerusalem; ug sa pagsulod ni Jesus sa templo, iyang gisugdan sa pagpangabug nga makakita na una ako." **53** Si Jesus miington paingon sa gawas ang mga nagbaligya ug ang mga kaniya, "Dili ba nagaingon man ang kasulatan, 'Ang akong balay pagatawgon nga balayeng ampooran alang sa tanang mga nasud'? Apan kini gihimo ninyong langub sa mga tulisan." **16** Ug nakadungog niini ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga escriba, ug nangita silag paagi sa pagpatay kaniya; kay nahadlok

sila kaniya sanglit ang tibuok panon sa katawhan tawo nga nagtanum ug parrasan ug kini gipalibutan nahibulong man sa iyang pagpanudlo. **19** Ug sa niyang paril, ug gipakalutan alang sa pigsanan sa pagkasawomsom na, sila migula sa siyudad. **20** parras, ug gibuhatan niyang usa ka lantawanan, ug Ug sa pagkabuntag, sa nanagpangagi sila, nakita iyang gipasaopan ngadto sa mga tawo, ug unya nila ang igira nga nalaya na hangtud sa gamut. **21** milangyaw siya ngadto sa laing dapit. **2** Ug sa pag-Ug nahinumdom si Pedro ug miington siya kaniya, abut na sa tingpopo, iyang gipaadtang usa ka ulipon "Magtutudlo, tan-awa ra! Nalaya ang igira nga imong ngadto sa mga saop aron sa pagdawat ug babin sa gitunglo." **22** "Ug si Jesus miington kanila, " Sumalig abut sa parrasan gikan kanila. **3** Apan kini siya ilang kamo sa Dios. **23** Sa pagkatiniud, magaingon ako gidakop ug gibunalan, ug ilang gipapauli nga walay kaninyo, nga bisan kinsa nga magaingon niining dala. **4** Ug iya na usab silang gipaadtang laing ulipon, bukid, 'Pahawa ug umambak ikaw ngadto sa lawod,' ug kini siya ilang gisamaran sa ulo ug gipakaualawan. ug dili magduhaduha sa sulod sa iyang kasingkasing, **5** Ug unya iyang gipaadtang lain pa, ug kini ilang hinonoa magmasaligon siya nga matuman gayud gipatay; ug maington man ang daghan pa, nga ang ang iyang gikaingon, kini pagabuhaton alang kaniya. uban kanila ilang gibunalan ug ang uban ilang gipatay. **24** Busa sultihan ko kamo, nga bisan unsay inyong **6** Ug dihay usa nga nahibilin, ang iyang pinalanggang pangayoon pinaagi sa pag-ampo, toohi nga inyo na anak; ug sa katapusan kini iyang gipaadtang kanila, kini nga nadawat, ug kamo magadawat niini. **25** ug kay siya nag-ingon sa iyang kaugalingon, 'Motahud inigtindog ninyo aron sa pag-ampo, kon aduna kamoy sila sa akong anak.' **7** Apan ang maong mga sao kayugot batok kang bisan kinsa, pasayloa kini; aron nasig-ingon sa usag usa, 'Mao kini ang manununod, ang inyong Amahan nga anaa sa langit mopasaylo tana, patyon ta siya ug maato ang kabilin.' **8** Ug siya usab kaninyo sa inyong mga paglapas. **26** "Apan ilang gidakop ug gipatay, ug ilang gilabog sa gawas kon dili kamo mopasaylo, ang inyong Amahan nga sa parrasan. **9** Karon, unsa may buhaton sa tag-iya anaa sa langit dili usab mopasaylo sa inyong mga sa parrasan? Iyang adtoon ug patyon ang maong paglapas." **27** Ug miabut sila pag-usab sa Jerusalem. mga saop, ug ang parrasan ihatag niya ngadto sa Ug sa naglakaw si Jesus sulod sa templo, miduo uban. **10** Wala ba kamo makabasa niining bahina kaniya ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga sa kasulatan nga nagaingon: 'Ang maong bato nga escriba ug ang mga anciano **28** ug miington sila sa mga magtutukod gisalikway nahimong ulohang kaniya, "Pinaagi ba sa unsang kagahum gibuhat bato sa pamag-ang; **11** "buhat kini sa Gino, ug sa mo kining mga butanga, ug kinsa may naghatag atong mga mata makapahibulong gayud?"' **12** Ug kanimo sa maong kagahum sa pagbuhat niini?" **29** unya misulay sila sa pagdakop kaniya, apan nahadlok "Kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, " Aduna akoy sila sa katawhan, kay nakasabut man ugod sila nga ipangutana kaninyo; tubaga ako ninyo, ug unya tug-sila mao ang gitumong niya sa iyang pagsugilon anan ko kamo pinaagi sa unsang kagahum gibuhat sa maong sambingay; ug ilang gibiyaan siya ug ko kining mga butanga. **30** "Ang pamautismo ni Juan, nanglakaw sila. **13** Ug ilang gipaadtangan siyang pipila gikan ba kadto sa langit o sa mga tawo? Tubaga sa mga Fariseo ug sa mga Herodianhon aron sa ako." **31** "Ug ilang gitulotimbang kini diha sa ilang pagbitik kaniya pinaagi sa iyang sulti. **14** "Ug sila kaugalingon nga nanag-ingon, " Kon moingon kita, nangabut ug miington kaniya, " Magtutudlo, nasayud 'Gikan sa langit,' siya moingon kanato, 'Nan, nganong kami nga ikaw maminatud-on ug wala magsapayan wala man lagi ninyo siya toohi?' **32** "Apan ingnon sa tawo; kay wala a man magtan-aw sa panagway sa ba nato, 'Gikan sa mga tawo?'" sila nahadlok sa mga tawo, hinonoa ginatudlo mo sa minatuod gayud mga tawo sanglit ang tanan miila man nga si Juan ang dalan sa Dios. Uyon ba sa balaod ang pagbayad tino ud nga profeta. **33** Busa mitubag sila kung Jesus, ug buhis kang Cesar, o dili ba? **15** "Mobayad ba "Ambut lang." Ug si Jesus miington kanila, "Dili ko kami o dili?" Apan si Jesus nga nasayud sa ilang usab kamo tug-anan pinaagi sa unsang kagahum gibuhat ko kining mga butanga."

12 " Unya misugod siya sa pagsulti kanila pinaagi
mga sambingay, nga nag-ingon: " Dihay usa ka

pagminaut, miington kanila, "Nganong inyo man akong sulayan? Dad-i akog kuwarta ng denario aron tanawon ko." **16** Ug ilang gidad-an siya niini. Ug kanila nangutana siya nga nag-ingon, "Kang kinsa man kining dagway ug kining nahisulat?" Sila miington

kaniya, "Kang Cesar." 17 Si Jesus miington kanila, usa ra, ug nga wala nay lain gawas kaniya; 33 ug ang "Nan, bayri ninyo si Cesar sa mga butang nga iya paghigugma kaniya sa tibuok nga kasingkasing, ug ni Cesar, ug ang Dios sa mga butang nga iya sa sa tibuok nga salabutan, ug sa tibuok nga kusog, ug Dios," Ug kaniya nahibulong sila pag-ayo. 18 Unya ang paghigugma sa siligan sama sa kaugalingon, giadto siyag mga Saduceo, mga tawo nga nanag- kini labaw pa kaayo kay sa tanang tibuok nga mga ingon nga walay pagkabanhaw; ug siya gipangutana halad-sinunog ug mga halad-inihaw. 34 Ug si Jesus, nila nga nanag-ingon, 19 "Magtutudlo, si Moises sa pagkakita niya kaniya nga mitubag nga maalamon, nagsulat alang kanato nga kon ang usa ka lalaki miington kaniya, "Ikaw dili halayo sa gingharian sa kamatayon sa iyang igsoonig lalaki nga magabilin ug Dios." Ug sukad niadto wala nay nangahas pa sa asawa nga walay anak, ang maong lalaki kinahanglan paghimog mga pagpangutana kaniya. 35 " Ug sa mangasawa sa balo niini ug magpaliwat ug mga anak nagpanudlo si Jesus sa sulod sa templo, siya miington, alang sa iyang igsoon. 20 Karon, dihay pito ka mga " Unsaon ba sa mga escriba sa pagpakaingon nga si magsoong lalaki; ang kamagulangan nangasawa, ug Cristo anak ni David? 36 Si David na gayud, dinasis unya namatay nga wala magbilin ug anak; 21 ang sa Espiritu Santo, mao ang nag-ingon: 'Ang Ginoo ikaduha maoy nangasawa sa balo, ug unya namatay miington sa akong Ginoo: Lumingkod ka sa akong nga wala magbilin ug anak; ug mao usab ang gibuhat too, hangtud igabutang ko ang imong mga kaaway sa ikatulo; 22 ug ang pito wala magbilin ug anak. diha sa ilalum sa imong imong mga til.' 37 "Si David Ug sa ulahi ang babaye namatay usab. 23 "Karon, na gayud mao ang nagtagawag kaniya nga Ginoo; sa pagkabanhaw, nikinsa man siya maasawa? Kay busa, unsaon man niya pagkahimong anak ni David?" silang pito nakaasawa man kaniya." 24 "Ug kanila si Ug ang dakung panon sa katawhan nalipay sa Jesus mitubag nga nag-ingon, " Dili ba ang hinungdan pagpatalinghug kaniya. 38 "Ug sa iyang pagpanudlo nganong nangasayop kamo mao kini, tungod kay siya miington, " Likayi baya ninyo ang mga escriba kamo wala makasabut sa kasulatan o sa gahum nga mahigugmaon sa paglakawlakaw nga managsulsa Dios? 25 kay inikabanhaw na sa mga tawo ob ug hatag-as nga mga bisti, ug sa mga pagyukbo gikan sa mga patay, dili na sila magapangasawa kanila sa katahuran diha sa mga tiyanggihan, 39 ug pa o magapamana pa, kondili mahisama na sila sa sa labing mga maayong lingkoranan sulod sa mga mga manolunda didto sa langit. 26 Ug mahitungod sinagoga ug sa mga halangdong lingkoranan diha sa sa mga patay nga pagabanhawon, wala ba ninyo mga kombira, 40 "sila nga nagasubad sa katigayonan mabasa sa basahon ni Moises, sa bahin mahitungod sa mga babayeng balo, ug aron sa pagtabontabon sa kahoyng talungan, ang gisulti kaniya sa Dios nga niini nagahimo sila sa hatag-as nga mga pangadye. nag-ingon, 'Ako mao ang Dios ni Abraham, ug ang Mahiaguman ra nila ang labi pa ka mabug-at nga Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob?' 27 "Siyá Dios hukom sa silot." 41 Unya si Jesus milingkod atbang dili sa mga patay, kondili sa mga buhi. Nangasayop sa panudlanan ug mga halad, ug iyang gipaniiran gayud kamo." 28 Ug miduol ang usa sa mga escriba ang panon sa mga tawo nga nanghulog ug kuwarta ug nakadungog kanila nga naglantugi, ug sa iyang ngadto sa panudlanan. Ug daghan ang mga dato nga pagkakita nga maayo ang pagkatubag niya kanila, nanghulog ug daghang salapi. 42 Ug dihay usa ka siya nangutana kaniya, "Unsa man ang sugo nga una kabus nga babayeng balo nga miabut ug mihilog ug sa tanan?" 29 "Si Jesus mitubag nga nag-ingon, " duha ka diyot, nga mibilig usa ka daku. 43 "Ug gitawag Ang sugo nga una sa tanan mao kini: 'Patalinghugi, ni Jesus ang iyang mga tinun-an sa pagduol kaniya, O Israel: Ang Ginoo nga atong Dios, ang Ginoo ug miington siya kanila, " Sa pagkatiuod, magaingon usa ra; 30 ug higugmaa ang Ginoo nga imong Dios ako kaninyo nga kining kabus nga babayeng balo sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong nakahulog ug labaw pa kay sa tanan kanila nga kalag, ug sa tibuok mong salabutan, ug sa tibuok nanagpanghulog ngadto sa panudlanan. 44 "Kay mong kusog. 31 "Ang ikaduha mao kini: 'Higugmaa silang tanan miidot gikan sa ilang naghingapin nga ang imong siligan sama sa imong kaugalingon.' kahamugaway; apan kini siya, gikan sa iyang kapit-Wala nay laing sugo nga labi pang daku niini kanila." os mihatag sa tanan nga diha kaniya, sa tanan nga 32 "Ug ang escriba miington kaniya, " Husto kana, iyang kabuhian."

Magtutudlo; tinuod ang imong giington nga ang Dios

13 Ug sa paggula ni Jesus sa templo, usa sa iyang pakalagiwa ngadto sa kabukiran; **15** siya nga anha mga tinun-an miington kaniya, "Tan-awa ra, sa atop ayaw na pakanauga, ni pasudla sa iyang Magtutudlo, kadagku niining mga batoha ug kadagku balay aron sa pagkuha pag bisan unsa; **16** ug niining mga balaya!" **2** Kaniya mitubag si Jesus nga siya nga anha sa uma ayaw na pabalika aron sa nag-ingon, "Nakita ba nimo kining dagkung mga pagkuha pa sa iyang kupo. **17** Ug alaut gayud ang balay? Dinihi wala unyay mahibiling usa ka bato nga mga mabdos ug ang may mga masuso niadtong magpatong sa bato nga dili pagatumpagon." **3** Ug mga adlawa! **18** Pag-ampo kamo nga unta dili kini sa naglingkod siya sa Bungtod sa mga Olivo atbang mahitabo sa panahon sa tingtugnaw. **19** Kay niadtong sa templo, sa tago nangutana kaniya sila si Pedro mga adlawa may kasakitan unya nga ang ingon wala ug si Santiago ug si Juan ug si Andres, nga nanagsa mahitabo sukad sa sinugdan sa kabuhatan nga ingon, **4** "Tug-ani kami, kanus-a man kini mahitabo, gibuhat sa Dios hangtud karon, ug nga dili na gayud ug unsa man ang ilhanan nga kining mga butanga mahitabo pa. **20** Ug kon ang gidaghanon niadtong hapis na pagatumanon nga tanan?" **5** "Ug si Jesus mga adlawa wala pa pagkubsi sa Ginoo, wala untay misugod sa pag-ingon kanila, " Magbantay kamo tawong maluwás; apan tungod sa mga pinili nga nga walay magapahisalaag kaninyo. **6** Daghan unya iyang gipili, iyang gikubsan kadtong mga adlawa. **21** ang motungha dinala ang akong ngalan, ug managsa mahitabo ang ilang ania ra ang Cristo!" o 'Tan-awa, ingon, 'Ako mao ang Cristo!' Ug daghan ang ilang ania ra ang Cristo!" o 'Tan-awa, atua ra siya!' ayaw pahisalaagon. **7** Ug inigkudungog ninyog mga gubat gayud kamo pagtoo niini. **22** Kay motungha ang ug mga dungodnungog mahitungod sa mga gubat, mga mini nga Cristo ug mga mini nga profeta ug ayaw kamo kakuyaw; kinahanglan gayud kini nga magpakita silag mga ilhanan ug mga katingalahan magakahitabo, apan dili pa kini mao ang katapsan. aron sa pagpahisalaag sa mga pinili, kon mahimo **8** Kay managgubat ang nasud batok sa nasud, ug ang man. **23** Apan kinahanglan magbantay kamo; gituggingharian batok sa gingharian. Ug mahitabo ang mga anan ko na kamong daan sa tanang mga butang. linog sa nagkalainlaing mga dapit, mahitabo ang mga **24** " Apan niadtong mga adlawa, tapus sa maong gutom. Apan kini sinugdanan lamang una sa mga kasakitan ang Adlaw mongitngit ug ang Bulan dili na kasakit. **9** "Apan kinahanglan magbantay kamo sa mohatag sa iyang kahayag, **25** ug ang mga bitoon iyong kaugalingon; kay kamo ilang igatugyan ngadto mangatagak gikan sa kahitas-an, ug matay-og ang sa mga hukmanan; ug kamo ilang pagabunalan sa mga gahum sa kalangitan. **26** Ug unya makita nila sulod sa mga sinagoga; ug kamo managbarug sa ang Anak sa Tawo nga magaabut nga sinapwang atubangan sa mga gobernador ug sa mga hari tungod sa mga panganud inubanan sa dakung kagahum ug kanako, aron makapanghimatuod kamo ngadto kanila. himaya. **27** Ug pagasugoon niya ang mga manolunda, **10** Ug ang Maayong Balita kinahanglan igawali una ug pagahipuson niya ang iyong mga pinili gikan sa ngadto sa tanang kanasuran. **11** Ug sa diha nga ila mga sugdanan sa upat ka mga hangin, gikan sa na kamong pagataralon ngadto sa mga hukmanan kinatumyan sa yuta hangtud sa kinatumyan sa langit, ug itugyan kamo, ayaw ninyo kagul-ing daan kon **28** " Gikan sa kahoyng igira, tun-i ninyo kining usa ka unsa ang inyong igasulti; apan kinahanglan isulti pananglitan: inigkalumoy na gani sa iyang sanga ug ninyo ang bisaan unsa nga igahatag kaninyo niadtong manalingsing na, nan, masayran ninyo nga ang ting-taknaa, kay dili kamo mao ang magasulti kondili ang init haduol na. **29** Maingon man usab niini, inigkakita Espiritu Santo. **12** Ug ang igsoon magatugyan sa ninyo niining mga butanga nga magakahitabo, nan, iyang igsoon ngadto sa kamatayon, ug ang amahan inyong masayran nga haduol na siya, anaa na gayud magatugyan sa iyang anak; ug ang mga anak mosupil sa mga pultahan. **30** Sa pagkatinuod, magaingon ako batok sa ilang mga ginikanan ug magapatay kanila; kaninyo, nga sa dili pa mahanaw kining kaliwatahan, **13** ug pagadumtan kamo sa tanang tawo tungod magakahitabo gayud kining tanang mga butanga. **31** sa akong ngalan. Apan ang molahutay hangtud sa Ang langit ug ang yuta mangahanaw, apan ang akong katapsan mamaluwas. **14** "Apan inigkakita ninyo pulong dili gayud mahanaw. **32** "Apan mahitungod sa sa malaglon ngapasipta nga mahimutang diha maong adlaw o takna, walay nasayud niini, bisaan pa sa dapit diin kinahanglan dili kini ibutang (pasabta ang mga manolunda sa langit, bisaan pa ang Anak, niini ang magabasa), nan, sila nga anha sa Judea gawas sa Amahan lamang. **33** Pagbantay, pagtukaw

kamo; kay wala kamo masayud sa panahon nga niini, nangalipay sila ug misaad sa paghatag kaniyang magakahitabo kini. 34 Sama kini sa usa ka tawo nga salapi. Ug siya nangitag higayon sa pagtugyan mobiya sa iyang balay ug mohanaw tapus makahatag kaniya. 12 Ug unya sa nahauhang adlaw sa fiesta ug kagahum ngadto sa iyang mga ulipon, sa matag- sa Tinapay nga Walay Igpatubu, sa adlaw nga usa diha sa iyang kaugalingong bulohaton, ug tapus maoy paghalad nila sa karnero sa pasko, ang iyang makahatag sa magbalantay sa pultahan sa sugo sa mga tinun-an miington kaniya, "Asa man ang buot pagtukaw. 35 Busa pagtukaw kamo kay wala kamo mong adtoon namo aron sa among paghikay alang masayud kanus-a moabut ang agalon sa panimalay, sa imong pagkaon sa pasko?" 13 "Ug ang duha sa sa gabii ba, o sa tunga bang gabii, o sa tingtugaok ba iyang mga tinun-an gisugo niya nga nag-ingon, "sa manok, o sa kabuntagon ba 36 kay tingali unyag mokalit lamang siya pag-abut ug makaplagan niya kamo nga mangkatulog. 37 Ug ang akong ginaingon sa gabii ba, o sa tunga bang gabii, o sa tingtugaok ba iyang mga tinun-an gisugo niya nga nag-ingon, "Umadto kamo sa siyudad, ug didto sugaton kamo sa usa ka tawo nga magadalag banga nga sinudlan ug tubig; sumunod kamo kaniya, 14 ug sa dapit kamo nga mangkatulog. 37 Ug ang akong ginaingon ko sa tanan: Pagtukaw kamo."

14 Duha ka adlaw sukad niadtio mao na ang Pasko ug ang fiesta sa Tinapay nga Walay Igpatubu.

Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga escriba nanaglaraw kon unsaon nila sa pagdakop kang Jesus pinaagig lansis ug sa pagpatay kaniya; 2 kay sila nanag-ingon, "Dili lang pag-iatol sa fiesta, kay tingali unyag mahitabo ang kaguliyang sa mga tawo." 3 Ug sa didto si Jesus sa Betania sa balay ni Simon nga sanlahon, sa naglingkod siya tambong sa kan-anan, miabut ang usa ka babaye nga may dala nga mahal kaayong pahumot nga lunsaying nardo nga sinulod sa usa ka botilyang alabastro; ug iyang gibook ang botilya ug ang pahumot gibubo niya sa ulo ni Jesus. 4 Apan dihay nangasuko ug nanag-ingon sa ilang kaugalingon, "Nganong giusikan man ang pahumot sa ingon? 5 "Kay kini ikabaligya baya untag kapin sa tulo ka gatus ka denario ug ang halin ikahatag ngadto sa mga kabus." Busa nangasuko sila pag-ayo batok sa babaye. 6 Apan si Jesus miington, "Pasagdi lang siya; nganong inyo man siyang samokon? Usa ka maayong buhat kining iyang gihimo alang kanako. 7 Kay ang mga kabus kanunayang anaa kaninyo, ug bisan kanus-a ngabuot ninyo, makahimo kamog maayo alang kanila; apan ako dili kanunayng ania kaninyo. 8 Gihimo niya ang maarangan niya sa paghimo; ang akong lawas gihaplasan niyang daan alang sa paglubong. 9 "Ug sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan dii gani sa tibuok kalibutan igawali ang Maayong Balita, ang gibuhat niining babayhana pagahisgutan ingon nga handumanan alang kaniya." 10 Unya si Judas Iscariote, nga usa sa Napulog-Duha, miadtio sa mga sacerdote nga punoan aron sa pagtugyan kang Jesus ngadto kanila. 11 Ug sa ilang pagkadungog

maoy paghalad nila sa karnero sa pasko, ang iyang makahatag sa magbalantay sa pultahan sa sugo sa mga tinun-an miington kaniya, "Asa man ang buot pagtukaw. 35 Busa pagtukaw kamo kay wala kamo mong adtoon namo aron sa among paghikay alang masayud kanus-a moabut ang agalon sa panimalay, sa imong pagkaon sa pasko?" 13 "Ug ang duha sa sa gabii ba, o sa tunga bang gabii, o sa tingtugaok ba iyang mga tinun-an gisugo niya nga nag-ingon, "sa manok, o sa kabuntagon ba 36 kay tingali unyag mokalit lamang siya pag-abut ug makaplagan niya kamo nga mangkatulog. 37 Ug ang akong ginaingon sa gabii ba, o sa tunga bang gabii, o sa tingtugaok ba iyang mga tinun-an gisugo niya nga nag-ingon, "Umadto kamo sa siyudad, ug didto sugaton kamo sa usa ka tawo nga magadalag banga nga sinudlan ug tubig; sumunod kamo kaniya, 14 ug sa dapit nga iyang sak-an, umingon kamo sa tagbalay. 'Ang Magtutudlo nagaingon, Hain ang akong lawak diin adto ako makigsalo uban sa akong mga tinun-an sa pagkaon sa pasko?' 15 Ug iyang ipakita kaninyo ang usa ka dakung lawak sa itas, nga sinangkapan ug andam na; paghikay kamo didto alang kanato." 16 Ug milakaw ang mga tinun-an ug nangadto sa siyudad, ug didto ilang nakita kini sumala sa iyang gisugilon kanila; ug ilang gihikay ang pasko. 17 Ug sa pagkasawomsom na, siya miabut kauban sa Napulog-Duha. 18 Ug samtang nagtambong sila sa lamisa sa pagpangaon, si Jesus miington, "Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga usa kaninyo magabudhi kanako, usa nga nakigsalo kanako." 19 Ug sila misugod sa pagbatí sa kasubo ug nagtinagsa sa pagpangutana kaniya, "Ako ba?" 20 "Kanila mitubag siya nga nag-ingon, " Usa sa Napulog-Duha, siya nga nagatuslob ug tinapay diha sa mao rang panaksan uban kanako. 21 "Kay ang Anak sa Tawo mopahawa sumala sa nahisulat mahitungod kaniya; apan alaut gayud kadtong tawhana nga mao ang magabudhi sa Anak sa Tawo! Maayo pa lang unta hinoon alang niadtong tawhana kon wala siya matawo." 22 Ug samtang nangaon sila, si Jesus mikuhag tinapay, ug sa nakapanalangin na siya niini, iyang gipikaspikas kini ug kanila gihatag niya nga nag-ingon, "Komuha kamo; kini mao ang akong lawas." 23 Ug mikuhag siya sa kopa, ug sa nakapasalamat na siya, kini iyang gihatag kanila, ug silang tanan nanginom niini. 24 "Ug siya miington kanila, " Kini mao ang akong dugo sa pakigaad, nga giula alang sa daghan. 25 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga dili na ako moinom pag-usab sa gikan sa bunga sa parras hangtud niadtong adlawa nga magainom ako sa bag-o niini diha sa gingharian sa Dios." 26 Ug sa nakaawit silag usa ka awit, nangadto sila sa Bungtod sa mga

Olivo. 27 "Ug si Jesus miington kanila, " Kamong punoan ug sa mga escriba ug sa mga anciano. 44 tanan managpanibug; kay nahiisulat man kini nga Ug gikahatagan silag ilhanan sa magbubudhi nga nagaingon, 'Pagasamaran ko ang magbalantay, ug nag-ingon, "Ang akong halokan, mao kana siyang ang mga karnero magakatibulaag.' 28 "Apan tapus tawhana; dakpa siya ug ayoha ninyo pagdala." 45 ako mabanhaw, mouna ako kaninyo sa pag-adto sa Ug sa pag-abut niya, siya miduol dayon kang Jesus Galilea." 29 Ug si Pedro miington kaniya, "Bisan pa ug miington kaniya. "Magtutudlo!" Ug iyang gihagan kon mosibug ang tanan, ako dili gayud." 30 Kaniya siya. 46 Ug siya ilang gigunitan ug gidakop. 47 mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Sa pagkatinuod, Apan usa sa mga nagtindog sa duol milanit sa iyang magaingon ako kanimo, nga karong gabhiona, sa espada ug iyang gitigbas ang ulipon sa labawng dili pa ang manok motogaok sa makaduha, igalimod sacerdote, ug napalongan kini sa iyang dalunggan. mo ako sa makatulo." 31 Apan siya miington nga 48 Ug si Jesus miington kanila, "Nanganhi ba kamo mainiton gayud, "Kon kinahanglan man nga mamatay sa pagdakop kanako, ingon sa pagdakop ug tulisan, ako uban kanimo, dili ko gayud ikaw igalimod." Ug nga pagadad-an ug mga espada ug mga pospos? 49 silang tanan nanagsulti sa ingon. 32 Ug nangadto sila Adlaw-adlaw atua ako sa templo kauban ninyo aron sa usa ka dapit nga gingenlan ug Getsemani, ug siya sa pagpanudlo, ug wala hinoon ako dakpa didto. Apan miington sa iyang mga tinun-an, "Panglingkod kamo ninyo kinahanglan matuman ang kasulatan." 50 Ug dinihi samtang magaampo ako." 33 Ug uban kaniya ang iyang tanang mga tinun-an mitalikod kaniya ug iyang gidala sila si Pedro ug si Santiago ug si Juan, nangalagiw. 51 Ug diha hinooy usa ka batan-on lalaki ug unya misugod siya sa pagbat si kakulba ug pag-nga kaniya misunod, nga nagsapot lamang ug usa ka antus. 34 Ug siya miington kanila, "Ang kasingkasing habol nga iyang gikalupo sa iyang lawas nga hubo; ko natugob sa kasubo nga ikamatay; pabilin kamo ug kini siya ilang gidakop; 52 apan siya nakabuhi dinihi ug pagtukaw." 35 Ug sa nakalakaw siyag diyutay nga hubo, ug nahibilin ang habol diha sa ilang mga sa unahan, siya mihipa sa yuta ug nag-ampo nga kamot. 53 Ug ilang gidala si Jesus ngadto sa labawng kon mahimo man ilikay una gikan kaniya ang maong sacerdote; ug nagtigum ang tanang mga sacerdote takna sa kasakit. 36 Ug siya miington, "Abba, Amahan, nga punoan ug mga anciano ug mga escriba. 54 ang tanang mga butang mahimo mo; kuhaa kanako Ug si Pedro nga nagpaantaw misagnunot kaniya kining kopa; apan dili sumala sa akong pagbuot, hangtud sa sulod, sa hawanhan sa tugkaran sa balay kondili sa imo." 37 Ug siya miadto ug iyang nakita sila sa labawng sacerdote; ug siya milingkod uban sa mga nga nagkatulog, ug siya miington kung Pedro, "Simon, bantay, ug nagpadangdang sa kalayo. 55 Ug unya ang nagkatulog ka ba? Dili ka ba diay makatukawg mga sacerdote nga punoan ug ang tibuok Sanhedrin usa ka takna? 38 Pagtukaw ug pag-ampo kamo nangitig ikabutangbutang batok kung Jesus aron dili kamo mahidalin-as ngadto sa panulay; sa ilang ikapapatay siya; apan wala silay hingkapanagan; pagkatinuod ang espiritu matinguhaon, apan ang 56 kay bisaan tuod daghan ang misaksig bakak batok lawas mahuyang." 39 Ug siya milakaw pag-usab ug kaniya, ang ilang mga pahayag nagkasumpaki. 57 nag-ampo nga nagsulti sa mao gihapon mga pulong. Unya dihay nangatubang ingon nga mga saksi, ug 40 Unya miadto siya pag-usab ug iyang nakita sila batok kaniya naghimo silag mga bakak nga pahayag, nga nagkatulog, kay nagpirat man pag-ayo ang ilang nga nanag-ingon, 58 "Kami nakadungog kaniya nga mga mata; ug wala sila mahibalo kon unsay ilang nag-ingon, 'Gubaon ko kining temploha nga hinimo itubag kaniya. 41 Ug siya miadto sa ikatulo ug miington sa kamot, ug sulod sa tulo ka adlaw patindugon kanila, "Nagkatulog, ug namahulay pa ba gihapon ko ang laing templo nga dili hinimo sa kamot." 59 kamo? Igo na kana; ang takna ania na; ang Anak sa Ngani, bisaan pa niini, ang ilang pagpamatuod wala Tawo igatugyan na ngadto sa mga kamot sa mga magkatukma. 60 Ug ang labawng sacerdote mitindog makasasala. 42 Bangon kamo ug manglakaw kita; sa taliwala, ug kung Jesus nangutana siya nga tan-awa, ang akong magbubudhi ania na sa duol." nag-ingon, "Wala ka bay ikatubag? Unsa ba kining 43 Ug samtang nagsulti pa siya, dihadiba miabut si gipamatuod niining mga tawhana batok kaniyo?" 61 Judas, usa sa Napulog-Duha, kinuyogan sa usa ka Apan siya nagpakahilum lamang ug wala motubag. panon sa katawhan nga sangkap sa mga espada Unya ang labawng sacerdote nangutana pag-usab ug mga pospos. Gikan sila sa mga sacerdote nga nganag-ingon, "Ikaw ba ang Cristo, ang Anak sa

Dalaygon?" 62 Kaniya mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Wala ka bay ikatubag? Tan-awa, ingon, "Mao ako; ug makita ra unya ninyo ang Anak pagkadaghan sa mga sumborg nga ilang gipasaka sa Tawo nga magalingkod sa too sa Gahum ug batok kanimo." 5 Apan si Jesus wala na motubag, magaanhi nga inubanan sa mga panganud sa langit." tungod niini nahibulong si Pilato. 6 Ug nabatasan 63 Ug ang labawng sacerdote mijisi sa iyang kamisola ni Pilato, sa panahon sa fiesta, ang pagbuhi ngadto ug miiong, "Nganong magkinahanglan pa kitag mga kaniila sa usa ka binilanggo nga ilang pangayoong. 7 saksi? 64 Kamo na gayud mao ang nakadungog Ug sa sulod sa bilanggoan dihay usa ka tawo nga karon sa iyang pagpasipala. Unsay inyong hukom?" ginganlan si Barrabas nga nahibanlud sa bilanggoan Ug silang tanan mihukom nga siya angayng silotan kauban sa mga misupil batok sa kagamhanan ug sa kamatayon. 65 Ug unya gisugdan sa pipila ang nanagpakapatay sa panahon sa kagubot. 8 Ug ang pagpangluwa kaniya, ug sa nataptapan nila ang panon sa katawhan nanagpanaka ug misugod sa iyang nawong, gisugdan siya sa pagsumbag nila nga pagpangayo kang Pilato nga iya nang buhaton ang nagkanayon, "Tagnaa!" Ug gipanagdawat siya sa iyang nabatasan nga pagabuhaton alang kaniila. 9 mga bantay dungan sa mga pagsaga kaniya. 66 Ug kaniila mitubag siya nga nag-ingon, "Gusto ba samtang didto si Pedro sa silon, sa hawanhan sa kamo nga akong buhian alang kaninyo ang Hari tugkaran, miabit ang usa sa mga babayeng sulogoon sa mga Judio?" 10 Kay nasabtan man ugod niya sa labawng sacerdote; 67 ug sa iyang pagkakita kang nga tungod lang sa kasina gitugyan siya sa mga Pedro nga nagpadangdang, siya mitutok kaniya ug sacerdote nga punoan ngadto kaniya. 11 Apan ang miiong, "Ikaw usab kauban nianang Nazarethnon nga panon sa katawhan gisibahan sa mga sacerdote si Jesus." 68 Apan kini gilimod niya nga nag-ingon, nga punoan sa pagpangayo nga si Barrabas maoy "Wala ako mahibalo ni makasabut nianang imong iyang buhian alang kaniila. 12 Ug si Pilato miusab giiong." Ug siya migula paingon sa agianan. Ug sa pag-ingon ngadto sa panon sa katawhan, "Nan, unya mitogaok ang manok. 69 Ug didto nakita siya sa unsaon ko man kining tawhana nga inyong gitawag babayeng sulogoon, ug ngadto sa mga nanagtindog nga Hari sa mga Judio?" 13 Ug misinggit sila pag-didto kini siya misugod na usab sa pagsulti nga nag-usab nga nanag-ingon, "Ilansang siya sa krus!" 14 ingon, "Kaining tawhana usa kaniila." 70 Apan kini Ug si Pilato miiong kaniila, "Kay ngano man, unsa gilimod niya pag-usab. Ug sa pagkataudaud na usab, may iyang nabuhat nga dautan?" Apan misamot na ang mga nanagtindog didto miiong kang Pedro, "Sa hinoon sila sa pagsinggit nga nanag-ingon, "Ilansang tinuoray, ikaw kauban gayud nila, kay Galileanon siya sa krus!" 15 Ug kay gitinguha man ni Pilato ang ka man." 71 Apan siya misugod sa pagpamalika pagpahimuot sa panon sa katawhan, iyang gibuhian ug sa pagpanumpa nga nag-ingon, "Wala lagi ako si Barrabas alang kaniila; ug tapus niya ipahampak makaila nianang tawhana nga inyong gihisgutan." 72 si Jesus, iyang gitugyan siya aron ilansang sa krus. Ug dihadiha ang manok mitogaok sa ikaduha. Ug 16 Ug si Jesus gidala sa mga sundalo ngadto sa si Pedro nahinmdom sa mga pulong nga giiong tugkaran sa hawanhan sa palasyo sa gobernador (sa kaniya ni Jesus, "Sa dili pa ang manok motogaok laing pagkasulti, ang pretorio); ug ilang gipatapok ang sa makaduha, igalimod mo ako sa makatulo, "Ug sa tibuok bando sa kasundalohan. 17 Ug ilang gisul-nakapamalandong siya niini, siya mihilak.

15 Ug dihadiha, sa pag-abut na sa kabuntagon, ang mga sacerdote nga punoan nanagsabutsabut uban sa mga anciano ug sa mga escriba ug sa tibuok Sanhedrin: ug si Jesus ilang gigapos ug gitaral ug gitugyan ngadto kang Pilato. 2 Ug kaniya si Pilato nangutana nga nag-ingon, "Mao ba ikaw ang Hari sa mga Judio?" Ug siya mitubag kaniya, "Mao, sumala sa giiong mo." 3 Ug ang mga sacerdote nga punoan mipasakag daghang mga sumborg batok kaniya. 4 Ug siya giusab sa pagpangutana ni Pilato

nag-ingon, "Wala ka bay ikatubag? Tan-awa, ingon, "Mao ako; ug makita ra unya ninyo ang Anak pagkadaghan sa mga sumborg nga ilang gipasaka sa Tawo nga magalingkod sa too sa Gahum ug batok kanimo." 5 Apan si Jesus wala na motubag, magaanhi nga inubanan sa mga panganud sa langit." tungod niini nahibulong si Pilato. 6 Ug nabatasan 63 Ug ang labawng sacerdote mijisi sa iyang kamisola ni Pilato, sa panahon sa fiesta, ang pagbuhi ngadto ug miiong, "Nganong magkinahanglan pa kitag mga kaniila sa usa ka binilanggo nga ilang pangayoong. 7 saksi? 64 Kamo na gayud mao ang nakadungog Ug sa sulod sa bilanggoan dihay usa ka tawo nga karon sa iyang pagpasipala. Unsay inyong hukom?" ginganlan si Barrabas nga nahibanlud sa bilanggoan Ug silang tanan mihukom nga siya angayng silotan kauban sa mga misupil batok sa kagamhanan ug sa kamatayon. 65 Ug unya gisugdan sa pipila ang nanagpakapatay sa panahon sa kagubot. 8 Ug ang pagpangluwa kaniya, ug sa nataptapan nila ang panon sa katawhan nanagpanaka ug misugod sa iyang nawong, gisugdan siya sa pagsumbag nila nga pagpangayo kang Pilato nga iya nang buhaton ang nagkanayon, "Tagnaa!" Ug gipanagdawat siya sa iyang nabatasan nga pagabuhaton alang kaniila. 9 mga bantay dungan sa mga pagsaga kaniya. 66 Ug kaniila mitubag siya nga nag-ingon, "Gusto ba samtang didto si Pedro sa silon, sa hawanhan sa kamo nga akong buhian alang kaninyo ang Hari tugkaran, miabit ang usa sa mga babayeng sulogoon sa mga Judio?" 10 Kay nasabtan man ugod niya sa labawng sacerdote; 67 ug sa iyang pagkakita kang nga tungod lang sa kasina gitugyan siya sa mga Pedro nga nagpadangdang, siya mitutok kaniya ug sacerdote nga punoan ngadto kaniya. 11 Apan ang miiong, "Ikaw usab kauban nianang Nazarethnon nga panon sa katawhan gisibahan sa mga sacerdote si Jesus." 68 Apan kini gilimod niya nga nag-ingon, nga punoan sa pagpangayo nga si Barrabas maoy "Wala ako mahibalo ni makasabut nianang imong iyang buhian alang kaniila. 12 Ug si Pilato miusab giiong." Ug siya migula paingon sa agianan. Ug sa pag-ingon ngadto sa panon sa katawhan, "Nan, unya mitogaok ang manok. 69 Ug didto nakita siya sa unsaon ko man kining tawhana nga inyong gitawag babayeng sulogoon, ug ngadto sa mga nanagtindog nga Hari sa mga Judio?" 13 Ug misinggit sila pag-didto kini siya misugod na usab sa pagsulti nga nag-usab nga nanag-ingon, "Ilansang siya sa krus!" 14 ingon, "Kaining tawhana usa kaniila." 70 Apan kini Ug si Pilato miiong kaniila, "Kay ngano man, unsa gilimod niya pag-usab. Ug sa pagkataudaud na usab, may iyang nabuhat nga dautan?" Apan misamot na ang mga nanagtindog didto miiong kang Pedro, "Sa hinoon sila sa pagsinggit nga nanag-ingon, "Ilansang tinuoray, ikaw kauban gayud nila, kay Galileanon siya sa krus!" 15 Ug kay gitinguha man ni Pilato ang ka man." 71 Apan siya misugod sa pagpamalika pagpahimuot sa panon sa katawhan, iyang gibuhian ug sa pagpanumpa nga nag-ingon, "Wala lagi ako si Barrabas alang kaniila; ug tapus niya ipahampak makaila nianang tawhana nga inyong gihisgutan." 72 si Jesus, iyang gitugyan siya aron ilansang sa krus. Ug dihadiha ang manok mitogaok sa ikaduha. Ug 16 Ug si Jesus gidala sa mga sundalo ngadto sa si Pedro nahinmdom sa mga pulong nga giiong tugkaran sa hawanhan sa palasyo sa gobernador (sa kaniya ni Jesus, "Sa dili pa ang manok motogaok laing pagkasulti, ang pretorio); ug ilang gipatapok ang sa makaduha, igalimod mo ako sa makatulo, "Ug sa tibuok bando sa kasundalohan. 17 Ug ilang gisul-nakapamalandong siya niini, siya mihilak.

oban siyang kapa nga mapula, ug sa nakalukong silag purong-purong nga sampinit, kini ilang gipahiluna diha kaniya. 18 Ug siya gisugdan nila sa pagyukboyukbo nga nanag-ingon, "Mabuhi, ang Hari sa mga Judio!" 19 Ug siya gibunalan nilag bagakay diha sa ulo, ug ilang gilud-an ug giluhodluhoran siya agi konog pasidungog kaniya. 20 Ug tapus nila siya bugalbugali, ilang gihukasan siya sa kapa nga mapula, ug ilang gibalik pagsul-ob kaniya ang iyang kaugalingong mga sapot. Ug ilang gidala siya sa gawas aron ilansang sa krus. 21 Ug ilang gipugos sa pagpas-an sa iyang krus ang usa ka lumalabay nga nagsingabut

sa siyudad gikan sa balangay, si Simon nga taga-Cirene, ang amahan nila ni Alejandro ug ni Rufo. 22 Ug ilang gidala si Jesus ngadto sa usa ka dapit nga ginganlan ug Golgota (nga sa ato pa, dapit sa kalabira). 23 Ug didto ilang gihatagan siyang bino nga sinambutan ug mirra; apan wala niya kini dawata. 24 Ug siya ilang gilansang sa krus, ug ang iyang mga bistri ilang gibahinbahin tali kanila pinaagi sa ripa sa Jerusalem uban kaniya. 25 Ikasiyam kadto ang takna sa aron sa pag-ila kon unsang bistitha ang mahibabin sa kahaponon, tungod kay kadto adlaw man sa alang sa matag-usa. 26 sa adlaw nga iga-pahulay, 27 Ug ang sumborg batok kaniya gisulat nga nag-ingon, "Ang Hari sa mga Judio." 28 Ug natuman ang ni Jesus. 29 "Ug siya gibiyaybiay sa mga nanagpangagi, nga nagyangoyango sa ilang mga ulo, ug nanag-ingon, "Aha! Ikaw nga maoy moguba sa templo ug mopatiindog niini sulod sa tulo ka adlaw, 30 "luwasa ang imong kaugalingon ug kanaug sa krus!" 31 "Maingon man usab, ang mga sacerdote nagluwas sa uban, apan sa iyang kaugalingon dili na hnoon makaluwas. 32 "Ang Cristo, ang Hari sa Israel! Pakanauga siya karon sa krus, aron makakita kita ug managpanoo." Ug ang mga gilansang sa krus uban kaniya nanamastamas usab kaniya. 33 Ug sa pag-abut sa ikanapulog-duha ang takna sa kaudtohon, dihay kangingit sa tibuok kayutaan hangtud sa ikatulo ang takna sa hapon. 34 Ug sa ikatulo na ang takna sa hapon, si Jesus mituwaw sa makusog nga tingog nga nag-ingon, "Eloi, Eloi, lama sabactani?" nga sa ato pa "Dios ko, Dios ko, nganong gitalikdan mo ako?" 35 Ug dihay nanagtindog sa duol, nga sa pagkadungog nila niini, miington, "Tan-awa, nanawag siya kang Elias." 36 Ug dihay midalagan ug sa nakapatuhop siyang ispongha nga natugob sa suka, kini gibutang niya sa tumoy sa bagakay ug gitunol ngadto kaniya aron iyang imnon, ug nag-ingon siya, "Pasagdi, tan-awon ta kon moanh ba si Elias aron sa paghugos kaniya." 37 Ug si Jesus, sa nakatuwaw siya sa makusog nga tingog, nabugtoan sa ginhawa. 38 Ug ang tabil sa templo nagilis sa duha ka bahin gikan sa taas ngadto sa ubos. 39 Ug sa nakita sa kapitan nga nagtiindog sa atbung kaniya, nga sa iringon nabugtoan na siya sa ginhawa, siya miington, "Sa

pagkatinuod kining tawhana anak sa Dios!" 40 Ug aw, ug ang pipila kanila mao sila si Maria Magdalena, ug si Maria inahan nila ni Santiago nga gamayon ug si Joses, ug si Salome, 41 nga sa didto pa siya Galilea nanagkuyog ug nanag-alagad kaniya; Pangandam, nga sa ato pa, adlaw nga pagasundan kabuntagon sa ilang paglansang kaniya sa krus. 42 Ug sa pag-abut na Arimatea, usa ka talahurong sakop sa Sanhedrin, nga "Gisiip siya nga kauban sa namatay na; ug sa natawag niya ang kapitan, iyang mga malinapason." 43 si Jose nga taga-Ug ang sumborg batok kaniya gisulat nga nag-ingon, "Arimatea, usa ka talahurong sakop sa Sanhedrin, nga "Ang Hari sa mga Judio." 44 Ug si Pilato wala maniguro nga siya kasulatan nga nagaingon, "Gisiip siya nga kauban sa namatay na; ug sa natawag niya ang kapitan, iyang mga malinapason." 45 Ug siya gibiyaybiay sa mga nanagpangagi, nga nagyangoyango sa ilang mga ulo, ug nanag-ingon, "Aha! Ikaw nga maoy moguba sa templo ug mopatiindog niini sulod sa tulo ka adlaw, 46 Ug kini siya nagpalit ug panapton nga lino, ug sa nahugos na siya niya, iyang gilimisan siya sa panapton nga lino krus!" 47 "Maingon man usab, ang mga sacerdote diha sa kilid sa pangpang; ug iyang giliigid ang usa ka bato ug gisap-ong kini sa pultahan sa lubnganan. 48 Ug si Maria Magdalena ug si Maria nga inahan nihi Joses nakakita sa dapit diin didto siya ibutang.

16 Ug sa pag-agì na sa adlaw nga iga-pahulay, si Maria Magdalena, ug si Maria nga inahan ni Santiago ug si Salome, nanagpamalit ug mga pahumot aron ilang adtoon ug haplasan ang lawas ni Jesus. 2 Ug sayo kaayo sa nahaunang adlaw sa semana, nangadto sila sa lubnganan sa diha nga nakasubang na ang Adlaw. 3 Ug nasig-ingon sila sa usag usa, "Kinsa may atong paligiron sa bato gikan sa pultahan sa lubnganan?" 4 Ug sa paghangad pa nila, ilang nakita nga ang bato naligid na; kay kini daku man kaayo. 5 Ug sa paghisulod nila sa lubnganan, ilang nakita ang usa ka batan-ong lalaki nga naglingkod dapit sa too, nga nagsapot sa bistri nga maputi ug hataas; ug sila nakulbaan. 6 "Apan siya miington kanila, " Ayaw kamò kahadlok; kamò nangita kang Jesus nga Nazaretnon nga gilansang sa krus. Nabanhaw siya, wala na siya dinihi; tanawa ninyo ang dapit nga ilang gibutangan kaniya. 7 "Apan lumakaw kamò ug suginli ninyo ang iyang mga tinun-an ug si Pedro nga siya moadtò nga magauna kaninyo sa Galilea; didto igakita ninyo siya

sumala sa iyang giinggañ kaninyo." **8** Ug nanggula sila ug nanalagan gikan sa lubong; kay nangurog sila, giabut ug kahibulong; ug wala silay gikasulti kang bisan kinsa, kay nangalisang man sila. **9** (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Ug sa pagkabanhaw niya sa kaadlawon sa nahauñang adlaw sa semana, siya mitungha paguna kang Maria Magdalena, ang iyang gipagulaan ug pito ka mga yawa. **10** Kini siya miadto, ug sila nga mga nanagpakig-uban kang Jesus iyang gisuginlan samtang nagminatay ug nagpanghilak sila. **11** Apan sa ilang pagkadungog nga siya buhi ug nga iyang nakita siya, wala sila motoo niini. **12** Tapus niini, sa lain nga dagway siya mitungha sa duha kanila samtang naglakaw sila sa dalan paingon sa balangay. **13** Ug mibalik sila ug nanugilon sa uban, apan sila wala nila toohi. **14** Ug unya mitungha siya sa Napulog-Usa samtang nanaglingkod sila tambong sa kananan; ug iyang gisaway sila tungod sa kakulang nilag pagtoo ug sa kagahi nilag kasingkasing, kay wala man ugod sila motoo sa mga nanagpakakita kaniya tapus mabanhaw siya. **15** "Ug siya miington kanila," Panglakaw kami sa tibuok kalibutan ug iwali ninyo ang Maayong Balita ngadto sa tibuok nga kabuhatan. **16** Ang motoo ug magpabautismo maluwas; apan ang dili motoo pagahukman sa silot. **17** Ug kanila nga motoo maganunot kining maong mga ilhanan: sa akong ngalan ilang pagulaon ang mga yawa; magasulti silag mga bag-ong sinultihan; **18** "makakupot silag mga bitin, ug kon makainom silag bisan unsa nga makahilo, dili sila mangadaut; ang mga masakiton pagapandongan nila sa ilang mga kamot, ug mangaayo sila." **19** Ug unya ang Ginoong Jesus, tapus siya makasulti kanila, gibayaw ngadto sa langit ug milingkod sa too sa Dios. **20** Ug sila nanglakaw ug nagwali sa tanang mga dapit, ug ang Ginoong nagbuhat uban kanila ug nagpamatuod sa ilang pulong pinaagi sa mga ilhanan nga gipauban niini. Amen.

Lucas

1 Sanglit daghan man ang nangako sa pagtagik ug kaasoyan mahitungod sa mga butang nga nahitabo sa taliwala namo, 2 ingon sa pagbilin niini kanamo sa mga tawo nga sukad sa sinugdan mga saksi nga nagpakakita ug mga ministro sa pulong, 3 giisip ko, maingon nga nasubay ko man sa hingpit ang kaagi sa tanan sukad sa sinugdan, nga daw maayo kanako usab ang pagsulat alang kanimo sa usa ka maayong pagkahan-ay nga asoy, O labing hamili nga Teofilo, 4 aron imong maila ang pagkatinoed sa mga butang nga gikasugilon kanimo. 5 Sa mga adlaw ni Herodes nga hari sa Judea, dihay usa ka sacerdote nga ginganlan si Zacarias, sa laray ni Abias; ug siya may asawa nga usa sa mga kaliwat ni Aaron, ug ang iyang ngalan mao si Elisabet. 6 Sa atubangan sa Dios sila pulos mga matarung, dili masaway sa ilang paggawi diha sa tanang kasugoan ug kalagdaan sa Ginoo. 7 Apan sila walay anak kay si Elisabet apuli man, ug silang duha tag-as na kaayog panuigon. 8 Ug samtang si Zacarias ingon nga sacerdote nag-alagad sa atubangan sa Dios, sa diha nga maoy nag-atiman ang iyang laray 9 sumala sa nabatasan sa pagkasacerdote, siya maoy nahitungnan sa ripa aron sa pagsulod sa templo sa Ginoo ug sa paghalad sa incienso. 10 Ug didto sa gawas ang tibuok panon sa katawhan nag-ampo sa takna sa paghalad sa incienso. 11 Ug dihay mitungha kaniya nga usa ka manolunda sa Ginoo, nagtindog sa too sa halaran sa incienso. 12 Ug si Zacarias nakulbaan sa iyang pagkakita kaniya, ug giabut siyang kalisang. 13 Apan ang manolunda miington kaniya, "Ayaw kalisang, Zacarias, kay ang imong pangamuyo nadungog, ug si Elisabet nga imong asawa magaanak ug usa ka bata nga lalaki alang kanimo, ug paganganlan mo siyang Juan. 14 Ug mabatonan mo ang kalipay ug pagmaya, ug daghan ang magakalipay sa iyang pagkatawo; 15 kay siya mahimo man nga bantugan sa atubangan sa Ginoo, ug siya dili magainom ug bino ni sa ilimong maisog ug siya mapuno sa Espiritu Santo, bisan sukad pa sa iyang pagkahimugso. 16 Ug daghan sa mga anak ni Israel ang iyang pabalikon ngadto sa Ginoo nga ilang Dios, 17 ug siya magauna kaniya diha sa espiritu ug sa gahum ni Elias, aron sa pagpabalik sa mga kasing-kasing sa mga amahan ngadto sa mga anak, ug sa mga masupilon ngadto sa kaalam sa mga matarung, aron sa pagtagana alang sa Ginoo

usa ka katawhan nga inandam." 18 Ug si Zacarias miington sa manolunda, "Unsaon ko man pagpakaile nga mahimo kini? Kay ako tigulang na ug ang akong asawa taas na kaayog panuigon." 19 Ang manolunda mitubag kaniya, "Ako mao si Gabriel nga anaa magtindugan sa atubangan sa Dios, ug ako gipadala aron sa pagsulti kanimo ug sa pagsugilon kanimo niining maayong balita. 20 Ug tan-awa, maamang ikaw ug dili makasulti hangtud sa adlaw nga mahitabo na kining mga butanga, kay wala man ikaw motoo sa akong mga pulong nga pagtumanon ra unya sa ilang tagal nga panahon." 21 Ug ang mga tawo nagpaabut kang Zacarias, ug sila nahibulong sa iyang pagdugay sa sulod sa templo. 22 Ug sa paghigula niya, siya dili na makasulti kanila, ug ilang nasabut nga siya nakakitag panan-awon sulod sa templo; ug siya nagpadayon sa pagsinyas kanila ug nagpabilin nga amang. 23 Ug sa pagkatapus na sa panahon sa iyang pag-alagad, siya mipauli sa iyang balay. 24 Tapus niadtong mga adlawa, si Elisabet nga iyang asawa nanamkon, ug sulod sa lima ka bulan siya nagtago nga nag-ingon, 25 "Mao kini ang gibuhat kanako sa Ginoo sa mga adlaw sa iyang pagpanumbaling kanako aron sa pagwagtang sa akong pagkatinamay taliwala sa mga tawo." 26 Ug sa ikaunom ka bulan ang manolunda nga si Gabriel gipadala gikan sa Dios ngadto sa usa ka lungsod sa Galilea nga ginganlan ug Nazaret, 27 ngadto sa usa ka dalagang birhin nga pangasaw-onon sa usa ka lalaki nga ginganlan si Jose nga kaliwat ni David; ug ang ngalan sa dalagang birhin mao si Maria. 28 Ug ang manolunda miadto ug miington kaniya, "Komusta ka, babayeng hinatagan sa grasya, ang Ginoo anaa uban kanimo! Dalaygon ikaw diha sa mga kababayen-an!" 29 Apan siya nakulbaan pag-ayo tungod sa gisulti kaniya, ug iyang gipamalandong kon unsa kahay kahulogan niadtong pangomustaha. 30 Ug ang manolunda miington kaniya, "Ayaw kalisang, Maria, kay naangkon mo ang kahimuot sa Dios. 31 Ug tan-awa, magasamkon ikaw ug igaanak mo ang usa ka bata nga lalaki, ug siya imong paganganlan si Jesus. 32 Siya mahimong bantugan ug pagatawgon nga Anak sa Labing Halangdon; ug kaniya igahatag sa Ginoong Dios ang trono sa iyang amahan nga si David, 33 "ug iyang pagaharian ang banay ni Jacob hangtud sa kahangturan; ug walay pagkatapus ang iyang gingharian." (aiōn g165) 34 Ug si Maria nangutana sa manolunda, "Unsaon ba pagkahimo niini nga wala man akoy bana?" 35 Ang manolunda mitubag

kaniya, Pagakunsaran ikaw sa Espiritu Santo, ug kahangturan." (aiōn g165) 56 Ug si Maria nagpabilin pagalandungan ikaw sa gahum sa labing Halangdon; uban kang Elisabet sulod sa mga tulo ka bulan, tungod niini, ang bata nga matawo paganganlan nga ug unya mipauli siya sa iyang balay. 57 Ug miabut balaan, ang Anak sa Dios. 36 Ug Tan-awa, ang imong ang panahon nga igalanak na ni Elisabet, ug siya paryenti nga si Elisabet, bisan sa iyang kagulangon, nanganak sa usa ka bata nga lalaki. 58 Ug ang nagasamkon usab ug usa ka bata nga lalaki; ug kini iyang mga siligan ug mga paryenti nakadungog nga karon mao na ang ikaunom ka bulan kaniya nga ang Ginoo nagpakitag dakung kaluoy kaniya, ug sila giingong apuli. 37 Kay sa Dios walay butang nga nangalipay duyog kaniya. 59 Ug sa ikawalo ka adlaw dili mahimo." 38 Ug si Maria miington, "Tan-awa, ako sila nangabut aron sa pagsirkunsidar sa bata; ug ulipon sa Ginoo. Matuman una kanako kanang imong buot una nila nga hinganlan siyang Zacarias, sama sa giington." Ug ang manolunda mipahawa kaniya. 39 Ug iyang amahan, 60 apan ang iyang inahan miington, niadtong mga adlawa si Maria mitindog ug midali pag- "Dili; kondili pagahinganlan hinoon siyang Juan." 61 Ug adto sa kabungturan, sa usa ka lungsod sa Juda, 40 sila miington kaniya, "Wala bayay paryenti nimo nga ug misulod siya sa balay ni Zacarias ug nangomusta nagdala sa maong ngalan." 62 Ug ilang gisinyasan kang Elisabet. 41 Ug sa pagkadungog ni Elisabet ang iyang amahan sa pagpangutana kaniya kon sa pangomusta ni Maria, ang bata miulpot sulod sa unsay buot niyang ingalan sa bata. 63 Ug siya iyang tiyan; ug si Elisabet napuno sa Espiritu Santo. nangayog sulatanan ug iyang gisulat kini, "Ang iyang 42 "Ug sa makusog nga tingog siya misinggit nga ngalan si Juan." Ug nahibulong silang tanan. 64 Ug nag-ingon, " Dalaygon ikaw diha sa mga kababayen- dihadhi nabuka ang iyang baba ug naluag ang iyang an, ug dalaygon ang bunga sa imong tiyan! 43 dila, ug siya misulti nga nagdayeg sa Dios. 65 Ug Ngano ba gayud nga gitugot man kini kanako, nga ang ilang tanang mga siligan giabut ug kahadlok. ako pagaduawon sa inahan sa akong Ginoo? 44 Ug kining tanang mga butanga gisultisultihan sa Kay tan-awa, sa paghidangat sa tingog sa imong tibuok kabungturan sa Judea; 66 ug ang tanang pangomusta dinihi sa sulod sa akong mga dalungan, nakadungog niini nagtipig niini sa sulod sa ilang ang bata sulod sa akong tiyan miulpot sa kalipay. 45 mga kasingkasing, ug nanag-ingon, "Maunsa man Ug bulahan ang babaye nga mitoo nga pagatumanon kaha diay kining bataa?" Kay ang kamot sa Ginoo gayud ang gisulti kaniya gikan sa Ginoo." 46 Ug si diha uban kaniya. 67 Ug si Zacarias nga iyang Maria miington, Ang akong kalag nagadayeg sa Ginoo, amahan napuno sa Espiritu Santo ug naghimog 47 ug ang akong espiritu nagakalipay diha sa Dios usa ka profesiya nga nag-ingon, 68 "Dahaygon ang nga akong Manluluwas, 48 kay siya nanumbaling man ginoong Dios sa Israel, tungod kay iyang gido uw ug sa timawang kahimtang sa iyang ulipon. Kay tan-awa, gitubos ang iyang katawhan, 69 ug alang kanato iyang sukad karon ang tanang kaliwanan magatawag kanako gipatindog ang usa ka gamhaang Manluluwas diha nga bulahan; 49 kay ang makagagahum nagbuhat sa kaliwanan ni David nga iyang alagad, 70 sumala sa ug dagkung mga butang alang kanako, ug balaan iyang gisulti pinaagi sa baba sa iyang mga balaang ang iyang ngalan. 50 Ug iyang ginakaloy-an sila nga profeta sukad pa sa karaang panahon, (aiōn g165) 71 mga nagakahadlok kaniya, diha sa mga kaliwanan nga kita pagaluwason gikan sa atong mga kaaway, ug ngadto sa mga kaliwanan. 51 Siya nakapakitag kusog gikan sa kamot sa tanang nagadumot kanato; 72 aron pinaagi sa iyang bukton, iyang gipatibulaag ang sa pagtuman sa kaluoy nga iyang gisaad ngadto sa mga tipgahitaas diha sa mga pagpamalandong sa atong mga ginikanan, ug sa paghinumdom sa iyang ilang mga kasingkasing, 52 iyang gipapha ang mga balaang pakigsaad, 73 sa panumpa nga iyang gihimo makagagahum gikan sa ilang mga trono, ug iyang ngadto kang Abraham nga atong amahan, 74 aron sa gituboy ang mga timawag kahimtang; 53 ang mga pagtugot kanato nga kita, ingon nga linuwas gikan gigutom iyang gibusog sa mga maayong butang, ug sa kamot sa atong mga kaaway, magaalagad una ang mga dato iyang gipapahawa nga walay mga dala, kaniya sa walay pagkahadlok, 75 diha sa kabalaanon 54 Ang iyang alagad nga si Israel iyang gitabangan, ug pagkamarung, sa iyang atubangan, sa tanang agig paghandum sa iyang pagkalooy, 55 sumala mga adlaw sa atong kinabuhi. 76 Ug ikaw, bata, sa iyang gisulti ngadto sa atong mga ginikanan, pagatawgon nga profeta sa Labing Halangdon; kay kani Abraham ug sa iyang kaliwanan hangtud sa ikaw mao man ang magauna sa Ginoo aron sa pag-

andam sa iyang mga dalan, 77 sa paghatag ngadto sa gikan kanila paingon sa langit, ang mga magbalantay iyang katawhan sa kahibalo mahitungod sa kaluwsaan sa mga karnero nasig-ingon ang usa sa usa, "Tana! diha sa kapasayloan sa ilang mga sala, 78 pinasikad Mangadto kita sa Betlehem ug tan-awon ta kining sa malomong kaluoy sa atong Dios, inigbanagbanag nahitabo nga gisugilon kanato sa Ginoo." 16 Ug unya kanato sa adlaw gikan sa kahitas-an 79 aron sa sila miadtong gikan kanato sa adlaw gikan sa paghatag ug kahayag ngadto sa mga nagalingkod sa Maria ug si Jose ug ang gamayng bata nga naghigda ug sa landong sa kamatayon, aron sa pagmando sa sa pasungan. 17 Ug sa nakita na nila kini, ilang atong mga til ngadto sa dalan sa pakigdait." 80 ug gipanugilon ang pulong nga gisulti kanila mahitungod ang bata midaku ug nahirong kusgan sa espiritu, ug niadtong bataa; 18 ug ang tanang nakadungog niini siya didto magpuyo sa mga awaaw hangtud sa adlaw nahibulong sa gisulti kanila sa mga magbalantay sa sa iyang pagpadayag ngadto sa Israel.

2 Ug nahitabo nga niadtong mga adlawa miabut

gikan kang Cesar Augusto ang usa ka sugo sa pagpanglista sa tanang nanagpuyo sa tibuok kalibutan. 2 Kini mao ang unang pagpanglista nga gihimo sa diha nga si Quirino mao pay gobernador sa Siria. 3 Ug ang tanan nangadto aron sa pagpalista, ang matag-usa ngadto sa iyang kaugalingong lungsod. 4 Ug si Jose usab gikan sa Galilea, sa lungsod sa Nazaret, mitungas sa Judea sa lungsod ni David, nga gingenlan ug Betlehem, kay siya sakop man sa panimalay ug sa kaliwatan ni David, 5 aron sa pagpalista uban kang Maria, ang iyang pangasaw-onon nga nagsabak. 6 Ug samtang didto sila, miabut ang panahon nga siya mag-anak. 7 Ug iyang gianak ang iyang panganay nga usa ka lalaki, ug kini iyang giputos sa mga bakbak ug gipahigda sa pasungan, kay wala na may luna alang kanila sa balay nga abutanan. 8 Ug niadtong dapita may mga magbalantay sa mga karnero didto sa sibsibanan, nga nanagtukaw sa kagabhion sa pagbantay sa ilang mga hayop. 9 Ug mitungha kanila ang usa ka manolunda sa Ginoo, ug ang himaya sa Ginoo misidlak libut kanila, ug sila giabut ug dakung kalisang. 10 Apan ang manolunda miington kanila, "Ayaw na kamo kalisang; kay tan-awa, gidad-an ko kamog maayong balita sa dakung kalipay nga magaabut sa tanang mga tawo; 11 kay alang kaninyo natawo karon sa lungsod ni David ang Manluluwas nga mao ang Cristo nga Ginoo. 12 Ug ang inyong ilhanan mao kini: inyong makaplagan ang usa ka gamayng bata nga naputos sa mga bakbak ug nagahigda sa pasungan." 13 Ug sa kalit diha uban sa manolunda ang usa ka langitnong panon nga nanagdalayeg sa Dios ug nanag-ingon, 14 "Himaya sa Dios sa kalangitan, ug sa yuta panagdait sa mga tawo nga iyang gikahimutan." 15 Ug sa pagpamahawa na sa mga manolunda

gikan kanila paingon sa langit, ang mga magbalantay sa pasungan. 17 Ug sa nakita na nila kini, ilang gipanugilon ang pulong nga gisulti kanila mahitungod niadtong bataa; 18 ug ang tanang nakadungog niini nahibulong sa gisulti kanila sa mga magbalantay sa mga karnero. 19 Apan kining tanang mga butanga gitipigan ni Maria nga namalandong niini diha sa iyang kasingkasing. 20 Ug ang mga magbalantay sa mga karnero namauli nga nanaghimaya ug nanagdalayeg sa Dios tungod sa tanan nga ilang nadungog ug nakita sumala sa gisugilon kanila. 21 Ug sa natapus na ang walo ka adlaw, sa pagsipkunsidar na kaniya ilang gingenlan siyang Jesus, ang ngalan nga gihatag kaniya sa manolunda sa wala pa siya ipanamkon. 22 Ug sa pag-abut na sa panahon alang sa pagputli kanila sumala sa kasugoan ni Moises, ang bata ilang gidala sa Jerusalem aron ihalad siya ngadto sa Ginoo 23 (sumala sa nahisulat sa kasugoan sa Ginoo, "Ang tanang panganay nga lalaki pagaisipon nga binalaan alang sa Ginoo") 24 ug sa paghalad ug halad-inihaw sumala sa giinggaon sa kasugoan sa Ginoo, nga "duha ka tukmo, o duha ka salampati nga kuyabog." 25 Ug didtoy usa ka tawo sa Jerusalem nga gingenlan si Simeon, ug kining tawhana matarung ug masimbahan, nga nagpaabut sa paglipay sa Israel, ug ang Espiritu Santo diha kaniya. 26 Ug gipadayag kaniya sa Espiritu Santo nga siya dili una mamatay samtang dili pa niya makita ang Cristo sa Ginoo. 27 Ug minandoan sa Espiritu, siya misulod sa templo; ug sa diha nga ang batang Jesus nadala na sa iyang ginikanan ngadto sa sulod aron pagahimoan sumala sa nabatasan sa kasugoan, 28 si Simeon mikugos kaniya diha sa iyang mga bukton ug midalayeg sa Dios ug miington, 29 "Ginoo, itugot na karon nga ang imong ulipon magabiya nga malinawon, sumala sa imong pulong; 30 kay ang akong mga mata nakakita na man sa kaluwsaan gikan kanimo, 31 sa kaluwsaan nga imong giandom diha sa atubangan sa tanang katawhan, 32 usa ka kahayag alang sa pagbanwag sa mga Gentil, ug alang sa kadungganan sa imong katawhan nga Israel." 33 Ug ang iyang amahan ug inahan nahibulong sa gisulti ni Simeon mahitungod kaniya; 34 ug si Simeon nanalangin

kanila ug miington kang Maria nga iyang inahan, Tan- gisulti kanila. **51** Ug siya milugsong kuyog kanila ug awa, kining bataa gitudlo ingon nga hinungdan sa nahiabut sa Nazaret, ug siya masinugtanon kanila; ug pagkapukan ug sa pagbangon sa kapid-an sa Israel, kining tanang mga butanga gitipigan sa iyang inahan ug ingon nga ilhanan nga pagasupakon **35** (ug ang sulod sa kasingkasing niya. **52** Ug si Jesus mitubo imong kasingkasing usab pagalapsan sa espada), sa kaalam ug sa gidak-on ug sa kahimuot kaniya sa aron ikapadayag ang mga hunahuna sa daghang Dios ug sa tawo.

3 Ug sa ikanapulog-lima ka tuig sa paghari ni Tiberio Cesar, sa diha nga si Poncio Pilato mao pay gobernador sa Judea, ug si Herodes maoy gobernador sa Galilea, ug si Felipe nga iyang igsoong lalaki maoy gobernador sa kayutaan sa Iturea ug sa Triconite, ug si Lisanias maoy gobernador sa Abilinia, **2** sa diha nga ang labawng sacerdote mao si Anas ug si Caifas, ang pulong sa Dios miabut kang Juan nga anak ni Zacarias, sa didto siya sa mga awaaw. **3** Ug ang tanang kayutaan nga kasikbit sa Jordan giadto niya nga nagwali mahitungod sa bautismo sa paghinulsol alang sa kapasayloan sa mga sala. **4** Sumala sa nahisulat diha sa basahon sa mga pulong ni Isaías nga profeta: Ang tingog sa magasinggit diha sa mga awaaw: Andama ninyo ang dalan alang sa Ginoo, tul-ira ninyo ang iyang mga agianan. **5** Ang tanang walog pagatabanon, ug ang tanang bukid ugbungtod pagpatagon, ug ang mga hiwi pagatul-iron, ug ang mga dalan nga sagalsalon pagahinloon, **6** ug ang tanang tawo makakita sa kaluwasan gikan sa Dios. **7** "Busa miington siya sa mga panon sa katawhan nga miadto aron sa pagpabautismo kaniya. " Kamong mga anak sa mga bitin! Kinsa bay nagpasidaan kaninyo sa pagkalagi gikan sa kapungot nga umalabut? **8** Sa ingon niana, pamunga kamog mga bunga nga mahiangay sa paghinulsol, ug ayaw ninyo sugdi ang pag-ingon nganha sa inyong kaugalingon, `Si Abraham among amahan; kay sultihan ko kamo, nga ang Dios makahimo sa pagpaliwat ug mga anak alang kang Abraham gikan niining mga bato. **9** Ug bisan gani karon, ang wasay gikataon na diha sa gamut sa mga kahoy; busa ang tanang kahoy nga wala mamungag mga maayong bunga pagaputton ug igasalibay ngadto sa kalayo." **10** Ug ang mga panon sa katawhan nangutana kaniya, "Nan, unsa may among buhaton?" **11** Siya mitubag kanila, "Siyá nga adunay duha kabuok kamisola, kinahanglan manghatag niadtong walay iya; ug siya nga adunay makaon, kinahanglan magahimo sa ingon." **12** Ang mga maniningil sa buhis miabut usab aron sa pagpabautismo, ug sila miington kaniya, "Magtutudlo, unsa may among buhaton?" **13** Siya

mitubag kanila, "Ayaw na kamo pagpaningil ug labaw Simeon, nga anak ni Juda, nga anak ni Jose, nga sa ginatugot kaninyo." 14 Ug ang mga sundalo anak ni Jonam, nga anak ni Eliaquim, 31 nga anak usab nangutana kaniya, "Ug kami, unsa Memay ni Melea, nga anak ni Mena, nga anak ni Matata, among buhaton?" Siya mitubag kanila, "Ayaw na nga anak ni Natan, nga anak ni David, 32 nga anak kamo pagpanguhang salapi pinaagi sa paglugos o sa ni Jese, nga anak ni Obed, nga anak ni Booz, nga pagbutangbutang, ug magpahiyunon lamang kamo sa Meanak ni Sala, nga anak ni Naason, 33 nga anak ni inyong mga suhol." 15 Ug samtang ang mga tawo Aminadab, nga anak ni Admin, nga anak ni Arni, nga nagmapaabuton, ug ang tanan nagtulotimbang diha anak ni Esrom, nga anak ni Fares, nga anak ni Juda, sa ilang mga kasingkasing mahitungod kang Juan, 34 nga anak ni Jacob, nga anak ni Isaac, nga anak ni kon mao na ba kaha siya ang Cristo, 16 "Si Juan Abraham, nga anak ni Tara, nga anak ni Nacor, 35 mitubag kanilang tanan, " Kaninyo nagabautismo nga anak ni Seruc, nga anak ni Ragau, nga anak ako sa tubig, apan adunay umalabut nga labi pang ni Falec, nga anak ni Eber, nga anak ni Sala, 36 gamhanan kay kanako, nga bisan pa gani sa higit nga anak ni Cainan, nga anak ni Arfajad, nga anak sa iyang mga sapin dili ako takus sa paghubad; ni Sem, nga anak ni Noe, nga anak ni Lamec, 37 kaninyo ang iyang igabautismo mao ang Espiritu nga anak ni Matusalen, nga anak ni Enoc, nga anak Santo ug kalayo. 17 "Ang iyang paliran anaa na sa ni Jaret, nga anak ni Maleleel, nga anak ni Cainan, iyang kamot aron sa paghinlo sa iyang giukan ug 38 nga anak ni Enos, nga anak ni Set, nga anak ni sa paghipos sa trigo ngadto sa iyang dapa, apan Adan, nga anak sa Dios.

ang mga uhot iyang pagasunogon sa kalayo nga dili arang mapalong." 18 Sa ingon niini ug sa uban pang daghang mga pagpahamatngon, si Juan nagwali sa maayong balita ngadto sa mga tawo. 19 Apan si Herodes nga gobernador, nga gibadlong niya tungod kang Herodias nga asawa sa igsoon niya ni Herodes, ug tungod sa tanang dautang butang nga nabuhut ni Herodes, 20 Midugang pa niini sa tanan, nga maa ang iyang pagbanlud kang Juan sa bilanggoan. 21 Ug sa nabautismohan na ang tanang tawo, ug sa diha nga si Jesus usab nabautismohan na ug nag-ampo, ang langit nabukas, 22 ug diha kaniya mikunsad ang Espiritu Santo sa dagway nga lawasnon, ingon sa salampati, ug gikan sa langit miabut ang tingog nga nag-ingon, "Ikaw akong Anak nga pinalangga; kanimo may kalipay ako." 23 Ug sa pagsugod ni Jesus sa iyang pagpang-alagad, siya may panuigon nga katloan ka tuig; siya (sumala sa gipakaingon) anak ni Jose, nga anak ni Heli, 24 nga anak ni Matat, nga anak ni Levi, nga anak ni Melqui, 25 nga anak ni Matatias, nga anak ni Amos, nga anak ni Nahum, nga anak ni Esli, nga anak ni Nague, 26 nga anak ni Maat, nga anak ni Matatias, nga anak ni Semein, nga anak ni Josec, nga anak ni Juda, 27 nga anak ni Joanan, nga anak ni Resa, nga anak ni Zorobabel, nga anak ni Salatiel, nga anak ni Neri, 28 nga anak ni Melqui, nga anak ni Adi, nga anak ni Cosam, nga anak ni Elmadam, nga anak ni Er, 29 nga anak ni Jesus, nga anak ni Eliezer, nga anak ni Jorim, nga anak ni Matat, nga anak ni Levi, 30 nga anak ni

4 Ug si Jesus, nga puno sa Espiritu Santo, mipauli gikan sa Jordan, ug siya gimandoan sa Espiritu 2 didto sa mga awaaw sulod sa kap-atan ka adlaw, ug gitintal sa yawa. Ug siya walay nakaon sulod niadtong mga adlawa; ug sa pagkatapus niini, siya mibatig kagutom. 3 Ug ang yawa miington kaniya, "Kay ikaw Anak man sa Dios, sugoa kining bato nga mahimong tinapay." 4 Si Jesus mitubag kaniya, "Nahisulat na, 'Ang tawo mabuhi dili sa tinapay lamang.'" 5 Ug sa itaas gidala siya sa yawa ug gipakitaan, sa usa ka paglantaw, sa tanang gingharian sa kalibutan, 6 ug giingnan siya, "Kanimo ihatag ko kining tanang kagamhanan ug ang ilang kahimayaan, kay kini gikatugyan man kanako ug igahatag ko kini kang bisan kinsa nga akong kagustohan. 7 "Busa kon ikaw mosimba kanako, maimo na kining tanan." 8 Ug si Jesus mitubog kaniya, Nahisulat na: 'Maoy simbaha ang Ginoo nga imong Dios, ug siya lamang mao ang alagara.'" 9 Ug iyang gidala siya sa Jerusalem ug gitongtong sa kinahitas-an sa templo; ug giingnan siya, "Kay ikaw Anak man sa Dios, umambak ikaw gikan dinihi ngadto sa ubos; 10 kay nahisulat man kini: 'Siya magahatag ug sugo ngadto sa iyang mga manolunda mahitungod kanimo, aron sa pagbantay kanimo,' 11 ug 'Sa ilang mga kamot pagasapnayon ikaw nila, aron ang imong til dili mahipangdol sa bato.'" 12 Ug si Jesus mitubag kaniya, "Ginaingon na, 'Ayaw pagtintala ang Ginoo nga imong Dios.'" 13 Ug sa natapus na sa yawa ang tanang mga

pagtintal kaniya, siya mipahawa usa kaniya hangtud nangasuko sa hilabihan gayud. 29 Ug sila nanindog sa laing higayon. 14 Ug diha sa gahum sa Espiritu, si ug ilang giabog siya paingon sa gawas sa lungsod ug Jesus mibalik sa Galilea, ug ang balita mahitungod gitaral ngadto sa kilid sa bungtod diin didto mahitungod kaniya nasangyaw sa tibuok kayutaan nga kasikbit. ang ilang lungsod, aron ilang ihulog siya sa pangpang. 15 Ug siya nanudlo sulod sa ilang mga sinagoga, 30 Apan siya miagi sa ilang taliwala ug mipahawa. 31 ug gidalayeg siya sa tanan. 16 Ug siya miabut sa Ug siya milugsong ngadto sa Capernaum, usa ka Nazaret, diin didto siya magtubo; ug sumala sa iyang lungsod sa Galilea. Ug sa adlaw nga igpapahulay nabatasan, siya misulod sa sinagoga sa adlaw nga iyang gipanudloan sila; 32 ug nahibulong sila sa iyang igpapahulay. Ug siya mitindog aron sa pagbasa; 17 pagpanudlo kay ang iyang pagpamulong inubanan ug dihay gihatag kaniya nga basahon sa profeta man sa kagahum. 33 Ug sa sulod sa sinagoga didtoy nga si Isaias; ug sa pagbuklad niya niini, nakita tawo nga may espiritu sa usa ka mahugawng yawa; niya ang babin diin nahisulat kini nga nagaingon: 18 ug kini misinggit sa makusog nga tingog nga nag- "Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako, kay iya man ingon, 34 "Oy! Unsay imong labut kanamo, Jesus akong gidihugan aron sa pagwali sa maayong balita nga Nazarenon? Mianhi ba ikaw aron sa paglaglag ngadto sa mga kabus. Gipadala niya ako aron sa kanamo? Nakaila baya ako kon kinsa ikaw, ang pagpahibalo sa kagawasan ngadto sa mga binilanggo Balaan sa Dios." 35 Apan gibadlong siya ni Jesus nga ug sa kahiuli sa igtatan-aw ngadto sa mga buta, sa nag-ingon, "Hilum diha, ug gumula ka kaniya!" Ug paghatag sa kagawasan ngadto sa mga dinaugdaug, ang yawa, sa gikalamba niya ang tawo diha sa ilang 19 sa pagpahibalo sa tuig sa kahimuot sa Ginoo." 20 taliwala, migula gikan kaniya nga wala makahimo Ug iyang gilukot ang basahon ug giuli kini ngadto sa kaniyang kadaut. 36 Ug silang tanan nahibulong tig-alagad, ug milingkod siya. Ug ang mga mata sa ug nanag-ingon ang usa sa usa, "Unsa ba kining tanan nga diha sa sinagoga gitutok ngadto kaniya. 21 pulonga? Kay uban sa pagbulot-an ug sa kagahum Ug kanila misugod siya sa pagsulti nga nag-ingon, siya mosugo sa mga mahugawng espiritu, ug sila "Niining adlawa karon, kining bahina sa kasulatan manggula." 37 Ug ang mga balita mahitungod kaniya natuman diha sa inyong pagpatalinghug niini." 22 Ug nahisangyaw ngadto sa tanang dapit sa kasikbit ang tanan nanagsultig maayo mahitungod kaniya, ug nga kayutaan. 38 Ug siya mitindog ug mipahawa ilang gikahibudngan ang madanihong mga pulong sa sinagoga ug misulod sa balay ni Simon. Ug ang nga nanggula gikan sa iyang baba. Ug sila nanag- babayeng ugangan ni Simon gitakbuyag makusog nga ingon, "Dili ba kini siya ang anak man ni Jose?" 23 hilanat, ug sila nangamuyo kang Jesus alang kaniya. Ug siya miington kanila, "Sa walay duhaduha inyong 39 Ug si Jesus mitindog nga nag-apong kaniya, ug igaingon kanako kining maong pasumbingay, 'Doctor, iyang gibadlong ang hilanat ug kini mibiya kaniya; ug ayoha ang imong kaugalingon! Ang among nadungog dihadhi mibangon siya ug mialagad kanila. 40 Ug nga imong gipahumat didto sa Capernaum, buhata sa nagkasalop na ang Adlaw, ang tanang may mga usab dinihi sa imong kaugalingong lungsod.'" 24 "Ug nagmasakiton sa nagkalainlaing mga sakit nanagdala siya miington, " Sa pagkatnuod sultihan ko kamo, nga kanila ngadto kaniya, ug silang tanan iyang gitapinwalay profeta nga kahimut-an sa iyang kaugalingon an sa iyang mga kamot ug nangaayo sila. 41 Ug lungsod. 25 Apan sa pagkatnuod suginlan ko kamo, usab daghan ang gipagulaan ug mga yawa nga nga dihay kapid-an ka mga babayeng balo sa Israel nanagsinggit, "Ikaw mao ang Anak sa Dios!" Apan sa mga adlaw ni Elias, sa diha nga gitakpan ang iyang gibadlong sila ug wala niya tugoti sa pagsulti, kalangitan sulod sa tulo ka tuig ug unom ka bulan, ug kay sila nakaila man nga siya mao ang Cristo. 42 miabut ang dakung gutom sa tibuok yuta; 26 apan Ug sa pagkaadlaw na, siya mipahawa ug miadto wala kanilay gipaadtuan kang Elias gawas lamang sa usa ka dapit nga awaaw. Ug siya gipangita ug sa Sarepta, sa yuta sa Sidon, ngadto sa usa ka giadto sa mga tawo, ug ilang gihawiran siya aron babayeng balo. 27 Ug sa panahon ni Eliseo nga dili unta mobiya kanila, profeta, dihay kapid-an ka mga sanlahon sa Israel; "Kinahanglan iwali ko ang maayong balita mahitungod apan wala kanilay nahinloan gawas lamang kang sa gingharian; sa Dios ngadto sa ubang kalungsuran Naaman nga Siryanhon." 28 Ug sa pagkadungod nila usab, kay alang sa maong katuyoan gipadala ako." niini, silang tanan nga diha sa sulod sa sinagoga 44 Ug siya nagwali sulod sa mga sinagoga sa Judea.

5 Samtang ang mga tawo nanagdotdot kaniya katawhan nanagtapok aron sa pagpatalinghug kaniya aron sa pagpatalinghug sa pulong sa Dios, siya ug sa pagpaayo kaniya sa ilang mga sakit. **16** Apan nagtindog sa bay-bayon sa lanaw sa Genesaret. **2** siya mipahilit ngadto sa mga awaaw ug nag-ampo. **17** Ug iyang nakita ang duha ka sakayan diha sa daplin Sa usa niadtong mga adlawa, samtang nagpanudlo sa lanaw; apan ang mga mangingisda mikawas na siya, dihay nanaglingkod nga mga Fariseo ug mga niini ug nanag-uyab sa ilang mga pukot. **3** Ug sa magtutudlo sa kasugoan, nga nahiadto didto gikan sa paghisakay niya sa usa sa mga sakayan, nga iya tanang kabalangayan sa Galilea ug sa Judea ug gikan ni Simon, siya mihangyo kaniya sa pagtulak niini sa Jerusalem; ug ang gahum sa Ginoo diha kaniya ug diyutay gikan sa mamala. Ug siya milingkod ug aron sa pagpang-ayo kanila. **18** Ug tan-awa, dihay nagpanudlo sa mga tawo sukad sa sakayan. **4** Ug mga lalaki nga nanagyayong sa usa ka paralitico sa nakaundang na siya pagsulti, siya miignon kang diha sa higdaanan, ug sila naninguha sa pagpasulod Simon, "Palawod kamo ug itaktak didto ang inyong kaniya ug sa pagbutang kaniya sa atubangan ni mga pukot aron maka-kuha kamo." **5** Ug si Simon Jesus. **19** Apan kay wala man silay nakita nga kaagian mitubag kaniya, "Ginoo, tibuok gabii namong hago ug sa pagpasulod kaniya tungod sa panon sa katawhan, wala gayud kamiy nakuha! Apan tungod sa imong misaka sila sa atop ug ilang gitonton siya uban sa sulti akong itaktak ang mga pukot." **6** Ug sa nabuhat iyang gihigdaan lusot sa mga tisa ngadto sa taliwala na nila kini, ilang nakuha ang mabagang duot sa sa mga tawo diha sa atubangan ni Jesus. **20** Ug sa isda; ug kay nagkabusbos na man ang ilang mga pagkakita niya sa ilang pagsalig, siya miignon kaniya, pukot, **7** gikamay nila ang ilang mga kauban nga didto "Tawo, ang imong mga sala gipasaylo na kanimo." sa usang sakayan aron sa pagduol ug pagtabang **21** Ug ang mga escriba ug mga Fariseo misugod kanila. Ug sila miduol ug ang duha ka sakayan ilang sa pagpangutana nga nanag-ingon, "Kinsa ba kini napuno sa mga isda nga tungod niana hapit na kini siya nga nagasultig mga pasipala? Kinsa bay arang malunod. **8** Apan sa pagkakita niini ni Simon Pedro, makapasaylog mga sala kondili ang Dios ra?" **22** Sa siya mihana sa tilan ni Jesus ug miignon kaniya, pagkamatikod ni Jesus sa ilang mga pagpangutana, "Pahawa kanako, Ginoo, kay ako usa ka tawong siya mitubag kanila, " Ngano bang nangutana man makasasala." **9** Kay siya nahibulong man ugod, ug kamo diha sa inyong mga kasingkasing? **23** Kay ang tanan nga mga kauban niya, tungod sa mga isda hain bay labi pang masayon, ang pag-ingon ba, 'Ang nga ilang nakuha; **10** ug maingon man usab sila si imong mga sala gipasaylo na kanimo,' o ang pag-Santiago ug si Juan, ang mga anak ni Zebedeo nga ingon ba, 'Bumangon ka ug paglakaw'? **24** Apan aron mga kauban ni Simon. Ug si Jesus miignon kang kamo mahibalo nga ang Anak sa Tawo may kagahum Simon, "Ayaw kahadlok; sukad karon mangisda ka diay dinihi sa yuta sa pagpasaylog mga sala" siya nag mga tawo." **11** Ug sa nadahik na nila ang ilang miignon sa tawo nga paraliticoako magaingon kanimo, mga sakayan ngadto sa mamala, ilang gibuyaan ang bangon, dad-a ang imong gihigdaan ug pumauli ka tanan ug mikuyog sila kaniya. **12** Ug nahitabo nga sa imong balay." **25** Ug dihadha siya mibangon sa sa didto siya sa usa sa mga lungsod, didtoy usa ka ilang atubangan, ug misakwat sa iyang gihigdaan, tawo nga nalukop sa sanla; ug sa iyang pagkakita ug mipauli nga nagdayeg sa Dios. **26** Ug ang tanan kaniya, siya mihana ug kaniya nangamuyo giabut ug dakung kahibulong, ug nanagdayeg sila sa siya nga nag-ingon, "Ginoo, kon buot ka, makahinlo Dios ug napuno sila sa kahadlok, nga nanag-ingon, ikaw kanako." **13** Ug gituyhad ni Jesus ang iyang "Karong adlawa nakakita kitag mga katingalahang kamot ug gihikap siya niya nga nag-ingon, "Buot ako; butang." **27** Tapus niini siya milakaw ug iyang nakita mamahinlo ka." Ug dihadha nawad-an siya sa sanla. ang usa ka maniningil sa buhis, nga ginganlan si Levi, **14** Ug iyang gitugon siya sa dili pagsugilon kang bisan nga naglingkod didto sa buhisanan; ug kaniya miignon kinsa; hinoon giingnan niya siya, "Umadto ka ug siya, "Sumunod ka kanako." **28** Ug iyang gibuyaan ang magpakita ka sa sacerdote, ug himoa ang halad alang tanan, ug mitindog siya ug mikuyog kaniya. **29** Ug sa imong pagkahinlo, sumala sa gisugo ni Moises, alang kaniya si Levi naghimog dakung kombira ingon nga pagpamatuod ngadto sa katawhan." **15** sa iyang balay; ug didtoy dakung pundok sa mga Apan misamot pa hinoon ang pagkasangyaw sa maniningil sa buhis ug uban pang mga tawo, nga balita mahitungod kaniya, ug dagkung mga panon sa nanaglingkod tambong sa kan-anan uban kanila.

30 Ug ang mga Fariseo ug ang ilang mga escriba lamang, ug nanghatag usab siya niini ngadto sa nanagbagotbot batok sa iyang mga tinun-an, nanag- mga kauban niya?" 5 Ug siya miington kanila, "Ang ingon, "Nganong makigsalo man kamog pangaon ug Anak sa Tawo agalon kang kinsa nailalum ang adlaw panginom uban sa mga maniningil sa buhis ug sa mga nga igaipapahulay." 6 Ug sa lain na usab nga adlaw makasasala?" 31 Ug si Jesus sa mingtubag mingon nga igaipapahulay, sa paghisulod niya sa sinagoga kanila: Ang mga maayog lawas wala magkinahanglan ug nagpanudlo siya, didtoy usa ka tawo kinsang sa mananambal; kondili ang mga masakiton. 32 Wala kamot nga too nakuyos. 7 Ug ang mga escriba ako maonhi aron sa pagtawag sa mga matarung, ug mga Fariseo naniid kang Jesus kon mang-ayo kondili sa mga makasasala sa paghinulsol. 33 Ug ba siyag sakit sulod sa adlaw nga igaipapahulay, sila miington kaniya, "Ang mga tinun-an ni Juan aron makakita silag ikasumbong batok kaniya. 8 nagapuasa sa masubsub ug nagahimog mga pag- Apan siya nasayud sa ilang mga hunahuna, ug siya ampo, ug maingon man ang mga tinun-an sa mga miington sa tawo nga may kamot nga nakuyos, "Umari Fariseo; apan ang imong mga tinun-an nagapangaon ka ug tindog diri." Ug siya mibangon ug mitindog ug nagapanginom." 34 "Si Jesus mitubag kanila, " didto. 9 Ug si Jesus miington kanila, "Mangutana Makahimo ba kamo pagpapuasa sa mga dinapit sa ako kaninyo, uyon ba sa kasugoan ang pagbuhat sa kasal samtgang nabana anaa pa uban kanila? makaayo o anga pagbuhat sa makadaut sulod sa 35 "Ang mga adlaw moabut ra nga ang nabana adlaw nga igaipapahulay, ang pagluwas ug kinabuhi o pagakuhaon na gikan kanila, ug unya magapuasa na ang paglaglag niini?" 10 Ug miliaraw siya sa pagsudsila niadtong mga adlawa." 36 "Ug unya gisuginlan ong kanilang tanan, ug unya miington siya sa tawo, usab niya sila niining usa ka sambingay: " Walay "Ituy-od ang imong kamot." Iyang gihimo kini, ug tawo nga mogisig usa ka bahin gikan sa bag-ong ang iyang kamot nahiulian. 11 Apan sila napuno sinina aron itapak kini sa daan nga sinina; kon mao sa kapungot ug ilang gipanagsabutan kon unsay pa, dili lamang kay gigisi niya ang bag-o kondili usab ilang pagabuhaton kang Jesus. 12 Ug niadtong mga ang ginisi gikan sa bag-o dili moangay sa daan. 37 adlawa si Jesus miadto sa kabungturan aron sa pag- Ug walay tawo nga magasulod ug bag-ong bino diha ampo; ug sa tibuok gabii siya nagpadayon sa pag- sa mga daang sudlanan nga panit; kon mao pa, ang ampo ngadto sa Dios. 13 Ug sa pagkaadlaw na, bag-ong bino mobusisi sa mga sudlanang panit, ug gitawag niya ang iyang mga tinun-an, ug gikan kanila maula ang bino, ug madaut ang mga sudlanan. 38 iyang gipili ang Napulog-Duha nga iyang ginganlan Apan ang bag-ong bino kinahanglan anha igasulod sa nga mga apostoles. 14 Kini sila mao si Simon, nga mga bag-ong sudlanan nga panit. 39 "Ug walay tawo iyang ginganlan si Pedro, ug si Andres nga igsoon nga sa makainom na siyag daang bino mangandoy ni Simon, ug si Santiago, ug si Juan, ug si Felipe, pa sa bag-o, kay siya magaingon man, 'Maayo ang ug si Bartolome, 15 ug si Mateo, ug si Tomas, ug si daan."

6 Usa niana ka adlaw nga igaipapahulay, samtgang naglakaw siya agi sa kaumahan sa trigo, ang iyang mga tinun-an nangutlog mga uhay ug nangaon niini, nga ilang gikusokuso diha sa ilang mga kamot. 2 Apan ang uban sa mga Fariseo miington, "Nganong gibuhat man ninyo ang dili matarung pagabuhaton sulod sa adlaw nga igaipapahulay sumala sa kasugoan?" 3 Si Jesus mitubag kanila, "Wala ba kamo makabasa mahitungod sa gibuhat ni David sa diha nga gigutom siya ug ang iyang mga kauban: 4 naunsa nga misulod man siya sa balay sa Dios, ug mikuha ug mikaoan sa mga tinapay-nga-binutang-sa-atubangansa-Dios, nga supak man unta sa kasugoan ang pagkaon niini ni bisan kinsa gawas sa mga sacerdote 18 ug nangaayo ang mga gisakit sa mga mahugaw nga espiritu. 19 Ug ang tibuok panon sa katawhan naninguha sa paghikap kaniya, kay gikan kaniya may gahum nga migula ug nag-ayo kanilang tanan. 20 Urya giyahat niya ang iyang mga mata ngadto sa iyang mga tinun-an ug miington: 21 "Bulahan kamong

mga gigutom karon, kay pagabusgon ra unya kamo. dili nila pagahukman; ayaw ninyo sila pagpaketad-a, 22 "Bulahan kamo sa diha nga pagadumtan kamo sa ug kamo dili nila pagapakasad-on; pagpasaylo, ug mga tawo ug pagaayran kamo ug panamastamasan pagapasayloon kamo. 38 "Panghatag kamo, ug kamo kamo, ug igasalikway ang inyong ngalan ingon nga pagahatagan; ang takus nga pinaugdo, dinasok ug dautan, tungod sa Anak sa Tawo! 23 Ikalipay ninyo tinantan, ug magaawas, igabutang ra unya diha sa ang maong panahon, ug pagluksoluko kamo sa inyong sabakan. Kay ang takus nga inyong igahatag kasadya, kay tan-awa, daku ang inyong balus didto mao usab unya ang takus nga inyong pagadawaton." sa langit; kay ang mga profeta gibuhatan man sa 39 "Ug sila iya usab nga gisuginlan niining usa ka ingon nga paagi sa mga ginikanan sa maong mga sambingay: " Makahimo ba ugod ang usa ka buta tawo. 24 "Apan alaut kamong mga dato, kay tapus na sa pagguyod sa laing buta? Dili ba mangahulog ninyo madawat ang inyong kalipay. 25 "Alaut kamong silang duha ngadto sa gahong? 40 Ang tinun-an dili mga busog karon, kay panggutomon ra unya kamo. labaw sa iyang magtutudlo, apan ang matag-usa nga 26 "Alaut kamo sa diha nga ang tanang mga tawo katudloan sa hingpit mahisama sa iyang magtutudlo. magasultig maayo mahitungod kaninyo, kay ang mga 41 Nganong tan-awon mo man ang puling nga anaa mini nga profeta gibuhatan man sa ingon nga paagi sa mata sa imong igsoon, ug wala hinoon nimo tagda sa mga ginikanan sa maong mga tawo. 27 " Apan ang troso nga anaa sa kaugalingon mong mata? sultihan ko kamong mga nanagpaminaw, Higugmaa 42 Ug unsaon mo man sa pagpakaingon sa imong ninyo ang inyong mga kaaway, buhati ninyog maayo igsoon, 'Igsoon, ambi, kuhiton ko kanang puling gikan ang mga manadumot kaninyo. 28 Panalangini ninyo sa imong mata,' nga dili ka man gani makakita sa ang mga magapanghimaraut kaninyo, ug pag-ampo troso nga anaa sa kaugalingon mong mata? Maut! kamo alang sa mga magapasipala kaninyo. 29 Kaniya Kuhaa una ang troso nga anaa sa kaugalingon mong nga mosagpa kanimo sa aping, itahan mo usab ang mata, ug unya makakita ka na pag-ayo sa pagkuhit sa pikas, ug kaniya nga moagaw sa imong kupo ayaw puling gikan sa mata sa imong igsoon. 43 "Kay walay usab pag-ihikaw ang imong kamisola. 30 Hatagi ang maayong kahoy nga magapamungag mga bungang tanang mangayo kanimo, ug siya nga magakuha sa walay pulos, ni may kahoy nga walay pulos nga imong mga butang ayaw pagbawii niini. 31 Ug buhati magapamungag bungang maayo; 44 kay ang matag-ang mga tawo sa buot ninyo nga ilang pagabuhaton kahoy maila pinaagi sa iyang bunga. Kay walay mga kaninyo. 32 "Ug kon mao ray inyong higugmaon ang igos nga anha popoa gikan sa kasampinitan, ni mga mga nahigugma kaninyo, unsa may dungog ninyo? parras gikan sa kadyapaan. 45 Ang maayong tawo, Kay bisan gani ang mga makasasala nagahigugma gikan sa maayong bahandi sa iyang kasingkasing, man sa mga nagahigugma kanila. 33 Ug kon mao ray magapagulag maayo; apan ang dautang tawo, gikan inyong buhatan ug maayo ang mga nagabuhat ug sa iyang dautang bahandi, magapagulag dautan; kay maayo kaninyo, unsa may dungog ninyo? Kay bisan gikan sa kadagaya sa kasingkasing magasulti ang gani ang mga makasasala nagabuhat man sa ingon. iyang baba. 46 "Nganong motawag man kamo kanako 34 Ug kon ang inyong pahulamon mao ra ang mga nga 'Gino, Gino,' apan dili mobuhat sa ginasugo ug tawo nga adunay inyong mapaabut nga madawat kaninyo? 47 Ang matag-usa nga magaduol kanako ug gikan kanila, unsa may dungog ninyo? Bisin gani magapatalinghug sa akong mga pulong ug magabuhat ang mga makasasala magapahulam man ngadto sa niini, ipakita ko kaninyo kon sa unsa siya mahisama: mga makasasalam nga magapaabut nga makadawat 48 siya mahisama sa usa ka tawo nga nagtukod ug a usab ug sama sa gipahulam. 35 Apan higugmaa balay, nga nagkalot ug lalum, ug nagpahiluna sa ninyo ang inyong mga kaaway, ug buhati silag maayo, patukoranan diha sa ibabaw sa bato; ug sa pag-ug pahulama sila sa walay pagpaabut ug bisin unsa abut sa baha, ang bul-og mihasmag niadtong balaya, gikan kanila; ug daku unya ang inyong balus, ug apan wala makatay-og niini, kay kini maayo man nga kamo mahimong mga anak sa Labing Halangdon; kay pagkatukod. 49 "Apan siya nga magapatalinghug ug siya mapuanguron man bisan sa mga tawong walay dili magabuhat niini, mahisama siya sa usa ka tawo igabalus ug sa mga dautan. 36 Magmaloloy-on kamo, nga nagtukod sa iyang balay nga walay patukoranan maingon nga maloloy-on man ang inyong Amahan. diha sa yuta; kini gihasmagan sa bul-og dihadiba 37 " " Ayaw kamo pagpanghukom sa uban, ug kamo

napukan, ug daku gayud ang pagkagun-ob niadtong gihatag niya siya ngadto sa iyang inahan. 16 Ug ang balaya."

7 Ug tapus siya makasulti niining iyang tanang mga pulong nga nadungog sa mga tawo, siya misulod sa Capernaum. 2 Ug didtoy usa ka kapitan nga may ulipon nga iyang minahal, nga nagmasakit ug naqpinal. 3 Sa pagkadungog niya mahitungod kang Jesus, siya nagsugog mga anciano sa mga Judio ngadto kaniya sa paghangyo kaniya nga unta adtoon ug ayohon niya ang iyang ulipon. 4 Ug sa pag-abut nila kang Jesus, sila nagpakiluo kaniya sa hilabihan gayud, nga nanag-ingon, "Siya takus buhatan mo niini, 5 kay siya nahigugma sa atong nasud ug gibuhatan kita niya sa atong sinagoga." 6 "Ug si Jesus mikuyog kanila. Ug sa dili na siya halayo sa balay, ang kapitan misugog mga higala ngadto kaniya sa pag-ingon kaniya, "Ginoo, ayaw na lang pagbudlaya ang imong kaugalingon, kay ako dili takus sa pagpasilong kanimo ilalum sa akong atop; 7 mao man gani nga wala ako mangahas sa pag-adto kanimo. Apan isulto mo lang ang pulong, ug himoa nga mamaayo ang akong sulogoon. 8 "Kay ako maoy usa ka tawo nga ubos sa pagbuot sa uban, ug ako may mga sundalo nga ubos sa akong pagmando; ug sa moingon ako sa usa, 'Umadto ka,' siya moadto; ug sa lain, 'Umari ka,' siya moduol; ug sa akong ulipon, 'Buhata kini,' siya mobuhat niini." 9 Ug sa pagkadungog ni Jesus niini, siya nahibulong kaniya, ug miliso ug miington sa panon sa katawhan nga mikuyog kaniya, "Sultihan ko kamo, nga bisan sa Israel wala pa akoy nakitang pagsalig nga sama niini." 10 Ug sa diha nga ang mga sinugo nahiuli na sa balay, ilang nakita ang ulipon nga maayo na. 11 Ug sa wala madugay si Jesus miadto sa usa ka lungsod nga ginganlan ug Nain, ug mikuyog kaniya ang iyang mga tinun-an ug ang usa ka dakung panon sa katawhan. 12 Ug sa nagkahiduol na siya sa pultahan sa lungsod, tan-awa, dihay giyayongan paingon sa gawas nga usa ka minatay nga bugtong anak nga lalaki sa usa ka inahan nga balo, ug ang usa ka dakung panon sa katawhan gikan sa lungsod mikuyog sa babaye. 13 Sa pagkakita sa Ginoo kaniya, siya naluoy kaniya ug miington kaniya, "Ayaw na paghilak." 14 Ug siya miduol ug iyang gikuptan ang lungon, ug ang mga nanagyayong niini mihunong. Ug siya miington, "Dong, ingnon ko ikaw, bangon." 15 Ug ang namatay milingkod ug misugod sa pagsulti. Ug

tanang giabut ug kahadlok; ug ang Dios gidalayeg nila nga nanag-ingon, "Usa ka dakung profeta nahitungha sa atong kinataliwad-an!" ug, "Ang Dios nagduaw sa iyang katawhan!" 17 Ug kining sultiha mahitungod kaniya mikaylap sa tibuok Judea ug sa tibuok kasikbit nga kayutaan. 18 Ug unya si Juan gisuginlan sa iyang mga tinun-an mahitungod niining tanang mga butanga. 19 Ug sa natawag ni Juan ang duha sa iyang mga tinun-an, iyang gisugo sila ngadto sa Ginoo sa pag-ingon, "Ikaw ba kadtong moanhi, o magpaabut pa ba kamig lain?" 20 Ug sa pag-abut sa mga tawo ngadto kaniya, sila miington, "Kanimo gipaanhni kami ni Juan nga Bautista sa pagpangutana, 'Ikaw ba kadtong moanhi, o magpaabut pa ba kamig lain?'" 21 Niadtong tungora siya nagpang-ayo sa daghang mga tawo gikan sa mga sakit ug sa mga balatian ug sa mga dautang espiritu, ug daghan ang mga buta nga iyang gihatagan ug panan-aw. 22 "Ug unya mitubag siya kanila, "Lakaw kamo ug sugirinli ninyo si Juan sa inyong nakita ug nadungog: ang mga buta makakita na, ang mga bakul makalakaw na, ang mga sanlahon nangahinlo, ug ang mga bungol makabati na, ang mga patay gipamanhaw, ang mga kabus gikawalihan sa maayong balita. 23 "Ug bulahan kadtong dili makakaplag dinihi kanako sa kahigayonan nga makapasibug kaniya gikan kanako." 24 "Ug sa nakalakaw na ang mga sinugo ni Juan, si Jesus misugod sa pagsulti ngadto sa mga panon sa katawhan mahitungod kang Juan. Siya miington, "Unsa bay inyong giadto aron tan-awon didto sa mga awaaw? Ang usa ba ka bagakay nga ginakusokuso sa hangin? 25 Nan, unsa man diay ang inyong giadto aron tan-awon? Ang usa ba ka tawong nagsul-ob ug luho nga mga bist? Tan-awa, ang mga nanagsul-ob ug mga bistì nga nanggilak sa katahum, ug nanagpuyo sa kaluho, anaa sa mga palasyo sa mga hari. 26 Unsa man lagi ang inyong giadto aron tan-awon? Ang usa ba ka profeta? Oo, tug-anan ko kamo, ug labaw pa gani sa profeta. 27 Kay kini siya mao man ang gihisgutan sa nahisulat nga nagaingon: 'Tan-awa, igapadala ko ang akong magsasangyaw nga magauna kanimo; siya mao ang magaanadam sa imong dalan sa atubangan mo.' 28 "Sultihan ko kamo, nga sa mga gianak ug babaye, walay molabaw pa ka daku kay kung Juan; ngani, ang labing gamay diha sa gingharian sa Dios daku pa kay kaniya." 29 (Sa pagkadungog nila niini, ang tanang katawhan ug ang

mga maniningil sa buhis miila sa pagkamatarung sa daghan." Ug si Jesus miington kaniya, "Husto ang Dios, sanglit nabautismohan man sila sa bautismo ni imong hukom." 44 Ug sa nakaliso siya sa pag-atubang Juan; 30 apan ang mga Fariseo ug ang mga batid sa babaye, siya miington kang Simon, "Nakita mo sa balaod misalikway sa katuyoan sa Dios alang ba kining babaye? Misaka ako sa imong balay, ug kanila, sanglit wala man sila magpabautismo kung wala mo ako hatagig tubig alang sa akong mga til; Juan.) 31 Ug ang Ginoo miington, "Nan, sa unsa ko apan siya, gihumod niya ang akong mga til pinaagi ba ikapanig-ingon ang mga tawo niining kaliwatana, sa iyang mga luha ug gipahiran niya kini sa iyang ug nahisama ba sila sa unsa? 32 Nahisama sila sa buhok. 45 Wala ako nimo hagki, apan sukad sa akong mga kabataan nga managlingkod sa baligyaanan ug paghisulod dinihi siya walay undang sa paghalok sa managsinggitay ang usa sa usa, nga magaingon: akong mga til. 46 Ang akong ulo wala nimo hisoig Gitokahan bitaw namo kamog plawta, apan wala man lana, apan ang akong mga til iyang gihaplasan ug kamo mosayaw; nagminatay kami, apan wala man pahumot. 47 Busa, sultihan ko ikaw, nga ang iyang kamo manghilak." 33 Kay si Juan nga Bautista mianhi daghanan nga mga sala gipasaylo kay daku man nga wala magkaon ug tinapay ni mag-inum ug bino; ang iyang paghigugma; apan siya nga gipasayloan ngani, nanag-ingon kamo, 'Kana siya giyawaan.' ug diyutay lamang, diyutay rag paghigugma." 48 34 Ang Anak sa Tawo mianhi nga nagakaon ug Ug siya miington sa babaye, "Ang imong mga sala nagainom; ug kamo nagaingon, 'Tan-awa kana siya, gipasaylo na.' 49 Unya sila nga nanambong sa kanusa ka tawong ultan, palainom ug bino, ug higala sa anan uban kaniya misugod sa pag-ingon tali sa ilang mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala!" kaugalingon, "Kinsa ba kining tawhana nga nagahimo 35 Apan ang kaalam ginamatarung baya sa tanang man bisan pa sa pagpasaylog mga sala?" 50 Ug siya mga manggialamon." 36 Ug si Jesus gidapit sa usa miington sa babaye, "Ang imong pagsalig nakaluwas sa mga Fariseo sa pagkaon uban kaniya, ug siya miadto sa balay sa Fariseo ug milingkod tambong sa kan-anan. 37 Ug tan-awa, dihay babaye sa lungsod, usa ka makasasala, nga sa pagkasayud niya nga si Jesus didto naglingkod tambong sa kan-anan sa balay sa Fariseo, miabut nga nagdalag pahumot nga sinulod sa usa ka tibodtibod nga alabastro. 38 Ug sa nagtindog siya sa luyo sa tiilan ni Jesus ug naghilak, iyang gisugdan ang paghumod sa mga til niya pinaagi sa sa iyang mga luha, ug gipahiran kini pinaagi sa buhok sa iyang ulo, ug gihagkan ang iyang mga til ug unya gihaplasan kini sa pahumot. 39 Ug sa pagkakita niini sa Fariseo nga nagdapat kaniya, siya misulti sa iyang kaugalingon nga nagingon, "Kon profeta pa kining tawhana, mahibalo unta siya kon kinsa ug unsang pagkabayhana ang nagahikap kaniya, kay kini siya makasasala." 40 Ug sa pagtubag kaniya si Jesus miington, "Simon, aduna unta akoy isulti kanimo." Ug siya mitubag, "Isulti lang, Magtutudlo." 41 Si Jesus miington, "Dihay usa ka tawong tigpahulam ug kuwarta; ug kaniya nakautang ang duha ka tawo, ang usa utangan kaniyang lima ka gatus ka denario ug ang usa utangan ug kalim-an ka denario. 42 Ug kay wala man silay ikabayad, silang duha iyang gipasaylo. Karon kinsa man kanila ang labing mahigugma kaniya?" 43 Si Simon mitubag, "Sa akong paghunahuna, siya nga gipasayloan ug

8 Ug sa wala madugay tapus niini, siya miadto sa mga kalungsuran ug kabalangayan, nga nagwali ug nagsangyaw sa maayong balita mahitungod sa gingharian sa Dios. Ug mikuyog kaniya ang Napulog-Duha 2 ug pipila ka mga babaye nga nangaayo gikan sa mga dautang espiritu ug sa mga sakit, nga mao sila si Maria, ang ginganlag Magdalena, nga gigulaan ganig pito ka yawa, 3 ug si Juana, ang asawa ni Cusa nga piniyalan ni Herodes, ug si Susana, ug ang daghan pang kababayen-an nga nanagalagad kanila pinaagi sa ilang katigayonan. 4 Ug sa nagkatapok ang usa ka dakung panon sa katawhan ug sa diha nga ang mga tawo nanagpanugok kaniya gikan sa tagsatagsa ka lungsod, siya misulti kanila pinaagi niining usa ka sambingay: 5 "Usa ka magpupugas miadto aron sa pagsabud sa iyang mga binhi. Ug sa nagsabud siya, may mga binhi nga diha mahulog sa daplin sa dalan, ug kini gitunobtunoban ug gipanagtuka sa mga langgam sa kalangitan. 6 Ug ang ubang binhi diha mahulog sa ibabaw sa bato; ug sa nakapanurok na, kini nangalaya kay wala may kaumog. 7 Ug ang uban diha mahulog sa kasampinitan; ug ang mga sampinit mitubo uban niini ug milumos niini. 8 Ug ang uban diha mahulog sa maayong yuta ug mitubo ug namungag usa ka

gatus ka pilo." Sa nakasulti na siya niini, siya miington siya sa sakayan uban sa iyang mga tinun-an, ug sa makusog nga tingog, "Ang mga may dalunggan siya miington kanila, "Manabok kita ngadto sa usang nga makadungog kinahanglan magapatalinghug." daplin sa lanaw." Ug sila migikan. 23 Ug sa naglawig 9 Ug sa gipangutana siya sa iyang mga tinun-an na sila, si Jesus nahikatulog. Ug unya miabut sa kon unsa ang kahulogan sa maong sambingay, 10 lanaw ang makusog nga unos, ug ang ilang sakayan "siya miington," Kaninyo gitugot ang pagpakasabut nagkapuno sa tubig, ug sila diha sa katalagman. 24 sa mga tinagoan mahitungod sa gingharian sa Dios; Ug siya gido ul ug gipukaw nila nga nanag-ingon, apan alang sa uban kini ipaagi sa mga sambingay "Magtutudlo, Magtutudlo, mangamatay na kita!" Ug aron nga sa magatutok sila, dili sila makakita; ug siya nagsmata ug iyang gibadlong ang hangin ug ang sa magapamati sila, dili sila makasabut. 11 Ang mabangis nga mga balud, ug kini mihunong ug ang kahulogan sa sambingay mao kini: Ang binhi mao kalinaw mibanus. 25 Unya miington siya kanila, "Hain ang pulong sa Dios. 12 Ang diha sa daplin sa dalan ba diay ang inyong pagsalig?" Ug nangahadlok sila mao ang mga nakadungog; apan unya motungha ug nahibulong sila nga nanag-ingon sa usa ug usa, ang yawa ug ang pulong iyang sakmiton gikan sa "Kinsa ba diay kini siya, nga mosugo bisan sa hangin ilang mga kasing-kasing aron dili sila managpanoo ug tubig, ug mopatoo man sila kaniya?" 26 Unya ug dili maluwas. 13 Ug ang diha sa ibabaw sa bato miabut sila sa kayutaan sa mga Gerasenhon, nga mao kadto sila nga sa ilang pagkadungog sa pulong, diha sa atbang sa Galilea. 27 Ug sa paghikawas niya kini ilang pagadawaton uban sa kalipay; apan sila sa yuta, gisugat siya sa usa ka tawong giyawan walay gamut, sila motoo sa makadiyot, ug unya sa nga gikan sa lungsod. Sulod sa hataas nga panahon panahon sa pagsulay sila mobiya sa pagtoo. 14 Ug siya wala na magsul-ob ug mga bisti, ug wala siya bahin sa mga nahulog sa kasampinitan, kini sila mao magpuyog balay kondili diha sa mga lubong. 28 Ug sa kadtong makadungog; apan sa magapadayon sila sa pagkakita niya kang Jesus, siya misiyagit ug mihana pagpanaw, sila pagalumsan sa mga kabalaka ug sa sa iyang atubangan, ug sa makusog nga tingog mga bahandi ug sa mga kalipayan sa kinabuhi, ug miington, "Unsay imong labut kanako, Jesus, Anak sa sila dili kahinggan ug bunga. 15 Ug bahin niadtong Labing Halangdong Dios? Magpakiluo ako kanimo, diha sa maayong yuta, kini mao kadto sila nga sa ayaw intawon ako pagsakita." 29 Kay si Jesus misugo ilang pagka-dungog sa pulong mosagop niini diha man ugod sa mahugawng espiritu sa paggula gikan sa maminatud-on ug maayong kasingkasing, ug sa tawo (Kay sa makadaghan siya pagadakpon niini; magapamunga uban sa sailub. 16 "Walay tawo nga siya gipabantayan ug gitalikalaan ug giposasan, apan tapus makadagkot sa suga iya kining pagatakloban ug ang mga gapus iya rang pamugtoon, ug siya giabog tadyaw o ibutang ilalum sa katri, hinonoa igabutang sa yawa ngadto sa mga dapit nga awaaw.) 30 Unya si niya kini ibabaw sa tongtonganan aron sila nga Jesus nangutana kaniya, "Kinsa may imong ngalan?" managsulod makakita sa kahayag. 17 Kay walay Ug siya mitubag, "Legion"; kay daghan man ugod butang nahisalipdan nga dili igapadayag, ug walay ang mga yawa nga nahisulod kaniya. 31 Ug kini sila butang natago nga dili mahibaloan ug mabutyag. nangamuyo kaniya nga una dili niya sila paadtoon 18 "Busa kinahanglan magbantay kamo sa inyong ngadto sa kahiladman. (Abysos g12) 32 Ug didtoy pagpamati; kay siya nga adunay iya pagahatagan ug usa ka dakung panon sa mga baboy nga nanaglabaw pa, apan siya nga walay iya pagakuhaan bisan ungad diha sa bakilid sa bungtod; ug ang mga yawa pa sa mga butang nga iyang ginadahum nga anaa nangamuyo kaniya nga una pasudlon sila niini. Ug kaniya." 19 Unya nangabut kaniya ang iyang inahan iyang gitugotan sila. 33 Unya ang mga yawa nanggula ug mga igsoong lalaki, apan sila wala makaduo gikan sa tawo ug misulod sa mga baboy, ug ang kaniya tungod sa panon sa katawhan. 20 Ug siya panon mihoguros pagdulhog sa pangpang ngadto sa giingnan, "Ang imong inahan ug ang imong mga lanaw ug nangalumos. 34 Ug nalaganan ang mga igsoong lalaki atua nanagbarug didto sa gawas, buot magbalantay sa mga baboy sa pagkakita nila sa makigkita kanimo." 21 Apan siya mitubag kanila, nahitabo, ug ilang gisugilon kini sa lungsod ug sa "Ang akong inahan ug ang akong mga igsoon mao kabalangayan. 35 Unya ang mga tawo nangadto sa kadtong magapatalinghug sa pulong sa Dios ug pagtan-aw sa nahitabo ug miabut sila kang Jesus. magatuman niini." 22 Usa ka adlaw niana misakay Ug ang tawo nga gigulaan sa mga yawa ilang nakita

nga naglingkod sa tiilan ni Jesus, nagsinina na ug ra siya." 51 Ug sa paghiabut niya sa balay, wala maayo nag pamuot; ug sila nangahadlok. 36 Ug siyay gitugotan sa pagsulod uban kaniya gawas kang gisugilnan sila sa mga nakakita niini giunsa sa pag-ayo ang tawo nga giyawaan. 37 Unya ang tanang mga tawo sa kasikbit nga kayutaan sa mga Gerasenhon mihangyo kang Jesus sa pagpahawa gikan kanila; "Ayaw na kamo paghilak, kay siya wala mamatay kay sila giabut man ugod ug dakung kahadlok. Busa kondili nagkatulog." 53 Ug siya gikatawan nila nga siya misakay sa sakayan ug mipauli. 38 Ug ang nasayud nga kini patay na. 54 Apan iyang gigunitan tawo gigulaan sa mga yawa nangamuyo nga unta siya diha sa kamot ug iyang gisangpit nga nagmakanuyog siya kaniya; apan gipalakaw siya niya ingon, "Inday, bumangon ka." 55 Ug mibalik kaniya nga nag-ingon, 39 "Pumauli ka sa imong balay, ug ang iyang espiritu, ug siya mibangon dihadiba; ug si isugilon mo unsa ka daku ang nahimo sa Dios alang lungsod unsa ka daku sa nahimo ni Jesus alang kaniya. 40 Ug sa paghibalik ni Jesus gidawat siya sa panon sa katawhan uban sa kahinangop, kay silang tanan nanagpaabut man ugod kaniya. 41 Ug dihay tawong miabut nga ginganlan si Jairo, nga usa ka punoan sa sinagoga; ug sa nakahapa siya sa tiilan ni Jesus, siya nangamuyo kaniya sa pag-adto sa iyang balay, 42 kay siya may bugtong man nga anak nga babaye, nga may napulog-duha ka tuig ang idad, ug kini siya himalatyen. 43 Ug ang usa ka babaye nga gitalinug-an sulod na sa napulog-duha ka tuig, nga nahutdan na sa iyang tanang katigayonan nga gigasto alang sa mga mananambal, ug dili na arang maayo pa ni bisan kinsa, 44 miduol sa iyang luyo ug mihi kap sa borlas sa iyang sapot; ug dihadiba mitang-on ang iyang talinugo. 45 Ug si Jesus miington, "Kinsa ba ang naghikap kanako?" Ug sa nangambut ang tanan, si Pedro ug sila nga mga kauban niya miington, "Magtutudlo, ang kadaghanan nagalibut kanimo ug nagadutdot kanimo!" 46 Apan si Jesus miington, "May mihi kap kanako, kay gibati ko nga may gahum nga migula kanako." 47 Ug sa pagtan-aw sa babaye nga wala man diay siya maililong, siya miduol nga nagkurog, ug sa naghapa siya sa iyang atubangan, gisugilon niya sa atubangan sa tanang tawo ang hinung-dan sa iyang paghikap kaniya ug ang iyang pagkaayo dihadiba. 48 Ug si Jesus miington kaniya, "Anak, ang imong pagsalig nakapaaayo kanimo. Lumakaw ka nga malinawon." 49 Samtang nagsulti pa siya, dihay usa ka tawo nga miabut gikan sa balay sa punoan sa sinagoga ug miington kaniya, "Ang imong anak patay na; ayaw na lang paghagoa ang Magtutudlo." 50 Apan sa pagkadungog ni Jesus niini, siya miington kang Jairo, "Ayaw kahadlok; sumalig ka lamang ug mahiulian

Pedro ug kung Juan ug kung Santiago ug sa amahan ayo ang tawo nga giyawaan. 52 Ug ang tanan nagpanghilak ug inahan sa bata. 53 Ug ang tanan nagminatay tungod kaniya. Apan si Jesus miington, nagminatay tungod kaniya. Apan si Jesus miington, mihangyo kang Jesus sa pagpahawa gikan kanila; "Ayaw na kamo paghilak, kay siya wala mamatay kay sila giabut man ugod ug dakung kahadlok. Busa kondili nagkatulog." 53 Ug siya gikatawan nila nga siya misakay sa sakayan ug mipauli. 38 Ug ang nasayud nga kini patay na. 54 Apan iyang gigunitan tawo gigulaan sa mga yawa nangamuyo nga unta siya diha sa kamot ug iyang gisangpit nga nagmakanuyog siya kaniya; apan gipalakaw siya niya ingon, "Inday, bumangon ka." 55 Ug mibalik kaniya nga nag-ingon, 39 "Pumauli ka sa imong balay, ug ang iyang espiritu, ug siya mibangon dihadiba; ug si isugilon mo unsa ka daku ang nahimo sa Dios alang lungsod unsa ka daku sa nahimo ni Jesus alang kaniya. 40 Ug sa paghibalik ni Jesus gidawat siya sa nahitabo.

9 Unya ang Napulog-Duha iyang gipatigum, ug iyang gihatagan silag gahum ug pagbulot-an batok sa tanang mga yawa, ug sa pag-ayo sa mga sakit. 2 Ug iyang gipaadto sila aron sa pagwali mahitungod sa gingharian sa Dios ug sa pagpang-ayo sa mga masakiton. 3 "Ug siya miington kanila, " Ayaw kamo pagdalag bisan unsa alang sa inyong panaw, bisan sungkod, o puyo, o tinapay, o kuwarta; ug ayaw kamo pagbaton ug duha kabuok kamisola. 4 Ug sa bisan unsang balaya nga inyong sak-an, pabilin kamo didto ug unya panglakaw kamo gikan didto. 5 "Ug bisan diin gani kamo dili pagadawaton, inigpahawa ninyo sa maong lungsod, itaktak ninyo ang mga abog gikan sa inyong mga til ingon nga pagtutol batok kanila." 6 Ug nanglakaw sila ug nangadto sa mga kabalangayan, ug nanagwali sa Maayong Balita ug nagpang-ayo sa mga masakiton bisan diin. 7 Unya si Herodes nga gobernador nakadungog mahitungod sa tanang nangahimo; ug siya nalibog kay giiong man ugod sa uban nga kono si Juan gibanhaw gikan sa mga patay, 8 ug sa uban nga si Elias nahitungha, ug sa uban nga usa sa mga karaan profeta nabanhaw. 9 Ug si Herodes miington, "Si Juan ako nang gipapunggotan sa ulo; apan kinsa man kini siya nga mahitungod kaniya nadungog ko kining mga butanga?" Ug naninguha siya sa pagtan-aw kang Jesus. 10 Ug sa paghiuli na sa mga apostoles, ilang gisugilon kaniya ang ilang mga nahimo. Ug iyang gidala sila ug mipahilit nga silasila ra ngadto sa usa ka lungsod nga ginganlan ug Betsaida. 11 Sa pagkasayud niini sa mga panon sa katawhan, sila miapas kaniya; ug sila gidawat niya

nga mahinangpon ug iyang gisuginlan mahitungod kapuslanan alang sa usa ka tawo kon maangkon sa gingharian sa Dios, ug iyang gipang-ayo ang niya ang tibuok kalibutan nga pagawagtangan o mga nanagkinahanglan nga pagaayohon. 12 Ug pagapildihan niya sa iyang kaugalingon? 26 Kay unya ang kahaponon misugod na; ug ang Napulog- bisan kinsa nga magakaulaw tungod kanako ug sa Duha miduol ug miington kaniya, "Palakta na ang akong mga pulong, siya igakaulaw man sa Anak panon sa katawhan aron mangadto sila sa mga sa Tawo inig-abut niya diha sa iyang himaya ug sa kabalangayan ug sa mga kasikbitan nga kayutaan sa himaya sa Amahan ug sa mga balaang manolunda. pagpangatulog didto ug sa pagpangitag makaon, kay 27 Apan sa pagkatinuod suginlan ko kamo nga adunay ania kita dinihi niining dapit nga awaaw." 13 Apan siya mga nanagbarug karon dinihi nga dili una patilawon miington kanila, "Kamoy maghatag kanilag makaon." ug kamatayon samtang dili pa sila makakita sa Ug sila mitubag kaniya, "Aduna lamang kitay dili gingharian sa Dios." 28 Ug unya sa may mga walo molabaw sa lima ka tinapay ug duha kabuok isda ka adlaw tapus niining mga pulonga, iyang gidala gawas hinoon kon mangadto kami sa pagpamalit ug uban kaniya sila si Pedro ug si Juan ug si Santiago, pagkaon alang niining tanang mga tawo." 14 Kay ug mitungas sa ibabaw sa bukid aron sa pag-ampo. ang didto may mga lima ka libo ka mga lalaki. Ug 29 Ug sa nag-ampo siya, nausab ang panagway siya miington sa mga tinun-an, "Palingkora sila nga sa iyang nawong ug ang iyang mga sapot misidlik magpundokpundok, mga tagkalim-an ang matag- sa kaputi. 30 Ug tan-awa, dihay nakigsulti kaniya usa." 15 Ug gihimo nila kini, ug ilang gipalingkod ang nga duha ka tawo, si Moises ug si Elias, 31 nga tanan. 16 Ug sa nagkupot siya sa lima ka tinapay mipakita nga mahimayaon ug nanagsulti mahitungod ug sa duha kabuok isda, siya miyahat sa langit ug sa kamatayon ni Jesus nga iyang mahiaguman didto nagpasalamat, ug kini iyang gipikaspikas ug gihatag sa Jerusalem. 32 Ug nanagduka sila si Pedro ug ngadto sa iyang mga tinun-an aron idulot ngadto sa ang iyang mga kauban, apan sa ilang paghigmata panon sa katawhan. 17 Ug ang tanan nangaon ug nakita nila ang iyang himaya ug ang duha ka tawo nangabusog. Ug ilang gihipos ang nahibilin nga mga nga nagtindog uban kaniya. 33 Ug samtang kining tipik, nga napulog-duha ka bukag. 18 Ug nahitabo mga tawhana nanagpamahawa gikan kang Jesus, si nga sa nag-ampo siya nga nag-inusara, ang iyang Pedro miington kaniya, "Magtutudlo, maayo gayud mga tinun-an uban kaniya. Ug siya nangutana kanila, nga ania kami dinihi. Magbuhat kamig tulo ka payag, "Sumala sa sulti sa mga tawo, kinsa man kono usa alang kanimo, usa alang kang Moises, ug usa ako?" 19 Ug sila mitubag nga nag-ingon, "Si Juan alang kang Elias." Siya namulong niini nga wala nga Bautista kono; apan ang uban nagaingon nga makasabut sa iyang gisulti. 34 Ug samtang nagsulti si Elias kono; ug ang uban pa, nga kono usa sa pa siya niini, mitungha ang usa ka panganud ug mga karaang profeta nabanhaw." 20 Ug siya miington mitabon kanila, ug sila nangalisang sa pagsulod kanila, "Apan kamo, unsa may inyong sulti, kinsa nila sa panganud. 35 "Ug gikan sa panganud dihay man ako?" Ug si Pedro mitubag, "Ang Cristo sa tingog nga miabut nga nag-ingon, " Mao kini ang Dios." 21 Apan iyang gitugon ug gibaoran sila nga akong Anak, ang akong Pinili; patalinghugi ninyo siya! walay bisan kinsa nga ilang suginlan niini. 22 Ug siya 36 Ug sa nakasulti na ang tingog, si Jesus nakita miington, "Ang Anak sa Tawo kinahanglan magaannts nga siya na lamang usa. Ug sila nagpakahilum ug sa daghang mga butang, ug igasalikway siya sa mga niadtong mga adlawa walay bisan kinsa nga ilang anciano ug sa mga sacerdote nga punoan ug sa gisuginlan mahitungod sa ilang nakita. 37 Ug sa mga escriba, ug pagapatyon, ug sa ikatulo ka adlaw pagkasunod nga adlaw, sa paghilugsong na nila pagabanhawon siya." 23 Ug siya miington sa tanan, gikan sa bukid, si Jesus gisugat sa usa ka dakung "Kon adunay buot mosunod kanako, kinahanglan panon sa katawhan. 38 Ug dihay usa ka tawo sa magdumili siya sa iyang kaugalingon ug magpas-an panon nga misingga, "Magtutudlo, mangamuyo ako sa iyang krus matag-adlaw ug magasunod kanako. kanimo nga imo untang tan-awon ang akong anak 24 Kay bisan kinsa nga buot magpatunhay sa iyang nga lalaki, kay siya bugtong ko rang anak. 39 Siya kinabuhi kawagtangan hinoon siya niini; ug bisan pagadakpon sa usa ka espiritu ug sa kalit motiyabaw kinsa nga magawagtang sa iyang kinabuhi tungod siya; ug pagalubaglubagon ug palit-aron siya niini kanako, magapatunhay niini. 25 Kay unsa may hangtud magapabola siya sa baba; ug kosokosohon

siya ug halus dili kini mobiya kaniya. 40 Ug gihangyo ang Anak sa Tawo mianhi dili aron sa paglaglag sa ko ang imong mga tinun-an sa pagpagula unta niini, kinabuhi sa mga tawo kondili sa pagluwas kanila." 56 apan sila wala makahimo." 41 Ug si Jesus mitubag, Ug sila mipadayon ngadto sa laing balangay. 57 Ug "O dili masinaligon ug sukwahi nga kaliwatan, unsa sa nanaglakaw sila sa dalan, diha pay usa ka tawo ba kataas sa panahon nga gikinahanglan pa sa nga miington kaniya, "Mosunod ako kanimo bisan asa akong pagpakig-urban kaninyo ug pag-antus kaninyo? ikaw moadto." 58 Si Jesus mitubag kaniya, "Ang mga Dad-a dinihi ang imong anak." 42 Ug samtang ang milo adunay kalobluban, ug ang mga langgam sa bata nagsingabut, siya gikosokoso ug gilubaglubag kalangitan adunay kabatugan; apan ang Anak sa ug gipalit-ad sa yawa. Apan gibadlong ni Jesus Tawo walay dapit nga kapahulayan sa iyang ulo." ang mahugawng espiritu, ug ang bata iyang giayo 59 Ug dihay usa nga iyang giingnan, "Sumunod ka ug giuli ngadto sa amahan niya. 43 Ug ang tanan kanako." Apan kini mitubag kaniya, "Ginoo, tugot una nanghititingala sa pagkadaku sa Dios. 44 "Ipatidlum ako sa pag-adto ug paglubong sa akong amahan." 60 kining mga pulonga diha sa inyong mga dalunggan, Apan si Jesus miington kaniya, "Pasagdi ang mga nga ang Anak sa Tawo igatugyan ngadto sa mga patay ngua maoy magalubong sa ilang kaugalingong kamot sa mga tawo." 45 Apan wala sila makasabut mga minatay; apan sa imong bahin, lumakaw ka ug niining sultiha ug gililong kini kanila aron dili nila imantala mo ang gingharian sa Dios." 61 Ug dihay lain masabtan, ug sila nahadlok sa pagpangutana kaniya nga miington kaniya, "Ginoo, mosunod ako kanimo, mahitungod niining sultiha. 46 Ug nahitabo ang usa apan tugot una ako sa pagpa-namilit kanila nga atua ka paglalisyar nila sa pagsuta kon kinsa kanila ang sa akong panimalay." 62 Si Jesus mitubag kaniya, labing daku. 47 Apan sa pagkasabut ni Jesus sa "Walay tawo nga angayan alang sa gingharian sa ilang gilalisan nga diha sa ilang mga kasingkasing, Dios kon kini siya, sa nagakupot na sa daro, molingi iyang gikuha ang usa ka gamayng bata ug iyang pa sa likod."

gipatupad kini kaniya, 48 ug miington siya kanila, "Bisan kinsa nga tungod sa akong ngalan magadawat niining gamayng bata, magadawat kanako; ug bisan kinsa nga magadawat kanako, magadawat kaniya nga mao ang nagsugo kanako; kay ang labing diyutay kaninyong tanan mao ang daku." 49 Ug si Juan mitubag, "Magtutudlo, dihay tawo nga among nakita nga nagpagulag mga yawa pinaagi sa imong ngalan, ug amo siyang gidid-an kay wala man siya magasunod uban kanamo." 50 Apan si Jesus miington kaniya, "Ayaw siya pagdid-i; kay ang dili batok kaninyo, dapig kaninyo." 51 Ug sa nagkahiduol na ang mga adlaw nga siya pagabayawon, iyang gituyo sa malig-on gayud nga siya moadto sa Jerusalem. Ug dihay mga sinugo nga iyang gipauna kaniya, 52 nga nanaggangadto ug misulod sa usa ka balangay sa mga Samarianhon, aron sa pag-andam alang kaniya. 53 Apan ang mga tawo didto nanagdumi sa pagdawat kaniya kay sa malig-on gayud iya mang gitinguha ang pag-adto sa Jerusalem. 54 Ug sa pagkakita niini sa iyang mga tinun-an nga si Santiago ug si Juan, sila miington kaniya, "Ginoo, buot ka ba nga among ingnon ang kalayo sa pagkanaug gikan sa langit ug sa pag-ut-ot kanila?" 55 Apan siya miliso ug iyang gibadlong sila ug miington, "Wala kamo masayud unsang espirituha ang inyong gipakig-ambitan, kay

10 Tapus niini gitudlo sa Ginoo ang laing kapitoan pa, ug sila iyang gisugo sa pag-una kaniya nga magtinagurha ngadto sa tanang lungsod ug dapit nga iyang pagaadtoon. 2 "Ug siya miington kanila, " Daghan unta ang anihon, apan diyutay ra ang mga mamumoo; busa pangamuyo kamo sa Ginoo sa anihon nga makapadala unta siyag mga mamumoo ngadto sa iyang anihon. 3 Panglakaw kamo; tan-awa, paadtoon ko kamo nga daw mga nating karnero sa taliwala sa mga lobo. 4 Ayaw kamo pagdalag puyo, o puntil, o mga sapin; ug ayaw kamo paghunong aron sa pakighimamat kang bisan kinsa diha sa dalan. 5 Ug sa bisan unsang balaya nga inyong pagasak-an, umingon una kamo, 'Ang kalinaw maania unta niining balaya!' 6 Ug kon dinihi niini adunay mahigumaon sa kalinaw, nan, ang inyong kalinaw magaabout niini; apan kon wala man, nan, kini magabalik ra kaninyo. 7 Ug pagpabilin kamo sa maong balay, nga magakaon ug magainom sa ilang ihatag kaninyo, kay ang mamumoo takus sa pagdawat sa iyang suhol. Ug ayaw kamo pagbalhinbalhin ug puy-anan. 8 Sa diha nga mahisulod na kamo sa usa ka lungsod ug pagadawaton kamo nila, kumaon kamo sa bisan unsa nga ilang igadulot kaninyo. 9 Ayoha ninyo ang mga masakiton didto ug sultihi

sila ninyo nga magaingon, `Ang gingharian sa Dios ra, "Bulahan gayud ang mga mata nga nakakita sa ania nahiduol na kaninyo.' 10 Apan sa diha nga inyong nakita! 24 Kay sultihan ko kamo nga daghan mahisulod kamo sa usa ka lungsod ug kamo dili ang mga profeta ug mga hari nga naninguha sa nila pagadawaton, umadto kamo sa kadalanan niini pagtan-awunta sa inyong nakita, apan wala sila ug umingon kamo, 11 `Bisan pa ang mga abog sa niini makakita; ug sa pagpatalinghug una sa inyong inyong lungsod nga nanapot sa among mga til, kini nadungan, apan wala sila niini makadungog.' 25 Ug among paphaon batok kaninyo. Apan hibaloi baya ninyo nga ang gingharian sa Dios nahiduol na unta kaninyo. 12 Sultihan ko kamo nga sa maong adlaw maarang-arang pa unya alang sa Sodoma kay sa aron sa pagsulay kaniya ug miington, "Magtutudlo, unsa may akong buhaton aron makapanunod ako sa kinabuhing dayon?" (aōnios g166) 26 Si Jesus maong lungsod. 13 "Alaut ikaw, Corazin! Alaut ikaw, mitubag kaniya, "Unsa may nahisulat sa kasugoan? Betsaida! Kay kon ang mga milagro nga nangahimo Unsaa may imong nabasa?" 27 Ug siya miington, diha kaninyo didto pa himoa sa Tiro ug sa Sidon, "Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok dugay ra una silang nanaghinalusol nga managsul-ob mong kasingkasing, ug sa tibuok kalag, ug sa tibuok ug sako, ug managlubog sa mga abo. 14 Apan sa mong kusog, ug sa tibuok mong hunahuna; ug ang adlaw sa hukom, maarang-arang pa unya alang sa imong siligan sama sa imong kaugalingon." 28 Ug si Tiro ug sa Sidon kay kaninyo. 15 Ug ikaw, Capernaum, Jesus miington kaniya, "Husto ang imong pagkatubag; igatuboy ka ba diay hangtud sa kala-ngitan? Igaunlod buhata kini ug mabuhii ka." 29 Apan kay buot man siya ka hinoon ngadto sa Hades. (Hadēs g86) 16 "Ang magpakamatarung sa iyang kaugalingon, siya miington magapatalinghug kaninyo magapatalinghug kanako, kang Jesus, "Ug kinsa man ang akong siligan?" 30 ug ang magasalikway kaninyo magasalikway kanako, "Kaniya si Jesus mitubag nga nag-ingon, " May usa ug ang magasalikway kanako magasalikway kaniya ka tawo nga sa naglugsong siya gikan sa Jerusalem nga mao ang nagpadala kanako." 17 Unya ang paingon sa Jerico nahulog ngadto sa mga kamot sa Kapitoan namauli nga malipayon, nga nanag-ingon, mga tulisan, ug siya ilang gihuboan ug gibunalan, "Ginoo, bisan pa gani ang mga yawa nagapailalum ug unya namahawa sila nga nagbiya kaniya nga nga masinugtanon kanamo tungod sa imong ngalan!" himalatyon. 31 Ug nahitabo nga niadtong dalana 18 "Ug si Jesus miington kanila, " Nakita ko si Satanas dihay naglugsong nga usa ka sacerdote; ug sa iyang nga nahulog ingon sa kilat gikan sa langit. 19 Tan- pagkakita kaniya, siya didto moagi sa pikas. 32 Ingon awa, gihatagan ko kamog kagahum sa pagtunob man usab, usa ka Levita, sa paghiabut niya sa maong ug mga halas ug mga tanga, ug kagahum batok sa dapit ug nakakita kaniya, didto siya moagi sa pikas. tanang gahum sa kaaway; ug walay bisan unsa nga 33 Apan usa ka Samarianhon, sa nagbaktas siya, makadaut kaninyo. 20 Ngani ayaw ninyo ikalipay nga nahiabut didto kaniya; ug sa iyang pagkakita kaniya ang mga espiritu nagapailalum nga masinugtanon siya giabut ug kaluoy, 34 ug miduol kaniya ug iyang kaninyo; ikalipay hinoon ninyo nga ang inyong mga gibugkosan ang iyang mga samad sa napatuloan na ngalan nahisulat na didto sa langit." 21 Niadtong kinig lanan ug bino; unya iyang gipasakay sa iyang taknaa si Jesus nalipay diha sa Espiritu Santo ug kabayanan ug gidala siya sa balay nga abutanan, ug miington, "Nagapasalamat ako kanimo, Amahan, iyang giatiman siya. 35 Ug sa pagkasunod nga adlaw Ginoo sa langit ug sa yuta, nga kining mga butanga siya mikuhag duha ka denario ug iyang gihatag kini gililong mo sa mga makinaadmanon ug sa mga sa tag-iya sa abutanan ug miington kaniya, 'Atimana masinabutan, ug gipadayag mo hinoon ngadto sa siya; ug kon makagasto ka pag labaw niini, bayran ko mga gagmayng bata. Oo, Amahan, kay kana mao ra ikaw unya inigbalik ko dinhi.' 36 "Karon, sa imong man ang imong maloluy-ong pagbuot. 22 Ang tanang paghunahuna, hain man niining tutolo ang nagpakita mga butang gitugyan kanako sa akong Amahan; ug nga siligan sa tawo nga nahulog ngadto sa mga walay nakaila si kinsa ang Anak gawas sa Amahan, kamot sa mga tulisan?" 37 Siya mitubag, "Kadtong o si kinsa ang Amahan gawas sa Anak ug kaniya naluoy kaniya." Ug si Jesus miington kaniya, "Lakaw kung kinsa igakahimuot sa Anak ang pagpadayag sa ug buhata ang ingon." 38 Ug sa nagpadayon sila sa Amahan." 23 Ug unya sa nakaliso siya ngadto sa ilang paglakaw, siya misulod sa usa ka balangay. iyang mga tinun-an, siya miington kanila nga silasila Ug didtoy usa ka babaye nga ginganlan si Marta

nga midawat kaniya sa iyang balay. **39** Ug siya mohatag ug mga maayong gasa ngadto sa inyong may igsoong babaye nga ginganlan si Maria, nga mga anak, unsa pa gayud ka labaw pa sa langitnong milingkod sa tiilan sa Ginoo ug nagpatalinghug sa Amahan nga mohatag sa Espiritu Santo ngadto sa iyang mga pulong. **40** Apan si Marta nagkalibuglibog mga nagapangayo kaniya?" **14** Ug nahitabo nga si sa hilabihang pag-amoma; ug siya miduol kang Jesus Jesus nagpagula sa usa ka yawa nga makapaamang; ug miington kaniya, "Ginoo, wala ba ikaw magkabana ug sa gikapagula na ang yawa, ang tawong amang nga gipasagdan man lamang niining akong igsoon nakasulti, ug ang katawhan nanghibulong. **15** Apan nga mag-inusara ako sa pag-amoma? Busa, ingna ang uban kanila nanag-ingon, "Kini siya nagapagula siya aron motabang kanako." **41** Apan Ginoo mitubag sa mga yawa pinaagi kang Beelzebu, ang punoan sa kaniya, "Marta, Marta, nalibog ug nagkapuliki ikaw nangayo kaniyang ilhanan gikan sa langit. **17** Apan sa daghang mga butang; **42** apan usa ra gayud ka butang ang kinahanglanon; ug hingpilian ni Maria ang maayong babinhanga kaniya."

11 Ug nahitabo nga sa nag-ampo si Jesus sa usa ka dapit, sa pag-undang niya, usa sa iyang mga tinun-an miington kaniya, "Ginoo, tudlo kami sa pag-ampo, maingon nga gitudloan ni Juan ang iyang mga tinun-an." **2** Ug siya miington kanila, "Sa inyong pag-ampo, ingnon ninyo: **3** Sa adlaw-adlaw hatagi kami sa among kalan-on sa matag-adlaw; **4** "ug pasayloa kami sa maong mga sala, kay kami gayud usab nagapasaylo man sa tanang nakautang kanamo; ug ayaw kami itugyan ngadto sa panulay." **5** Ug siya miington kanila, "Pananglitan usa kaninyo nga may higala moadto kaniya sa tungang gabii ug moiong kaniya, `Migo, pabayloa ra `kog tulo ka tinapay, **6** kay nahiabut kanako ang usa ko ka higala nga nagapanaw ug wala gayud akoy ikadulot kaniya'; **7** ug siya motubag gikan sa sulod, 'Ayaw ako pagsamoka; ang pultahan gikatrangkanhaan na ug ang akong mga bata ania na uban kanako sa katri; dili na ako makabangon sa paghatag kanimog bisan unsa?' **8** Sultihan ko kamo, nga bisan dili siya mobangon sa paghatag unta kaniyang bisan unsa tungod kay higala niya, apan tungod sa iyang pagsigisiging hangyo siya mobangon na lang ug mohatag kaniya sa bisan unsa nga iyang kinahanglanon. **9** Ug ingnon ko kamo, Pangayo, ug kamo pagahatagan; pangita, ug kamo makakaplag; pagtuktok, ug kamo pagaablihan. **10** Kay ang tanan nga magapangayo magadawat, ug ang magapangita makakaplag, ug ang magatuktok pagaablihan. **11** Ug kinsa bang amahana diha kaninyo nga kon ang iyang anak mangayog tinapay, hatagan hinoon niyag bato; o kon mangayo siyang isda, hatagan hinoon niyag bitin inay isda; **12** o kon mangayog itlog, hatagan hinoon niyag tanga? **13** Busa, kon kamo, bisan sa inyong pagkadautan, mahibalo man ganing

Jesus nagpagula sa usa ka yawa nga makapaamang; ug sa gikapagula na ang yawa, ang tawong amang mga yawa." **16** Ug ang uban, sa pagsulay kaniya, nangayo kaniyang ilhanan gikan sa langit. **17** Apan sa nasayran niya ang ilang hunahuna, siya miington kanila, "Ang tanang gingharian nga mabahin batok sa kaugalingon malaglag, ug ang balay mapukan sa ibabaw sa balay. **18** Ug kon si Satanas nabahin diay usab batok sa iyang kaugalingon, unsaon man pagpakabarug sa iyang gingharian? Kay nagaingon man kamo nga ako nagapagula sa mga yawa pinaagi kang Beelzebu. **19** Ug kon pinaagi man diay kang Beelzebu ako nagapagula sa mga yawa, pinaagi ba kang kinsa ang inyong mga anak nagapagula kanila? Busa sila mao ang magahukom kaninyo. **20** Apan kon pinaagi man sa tudlo sa Dios ako nagapagula sa mga yawa, nan, ang gingharian sa Dios nahidangat na diha kaninyo. **21** Sa diha nga ang tawong kusgan ug sangkap sa hinagiban magabantay sa iyang kaugalingong balay, ang iyang kabtangan magapabilin sa kalinaw. **22** Apan sa diha nga sulongon siya sa labi pang kusgan kay kaniya ug lupigon siya, ang hinagiban nga iyang gisaligan pagailugon gikan kaniya, ug pagabahinbahin ang mga inagaw nga gikan kaniya. **23** Siya nga dili dapig kanako, batok kanako; ug siya nga magapanghipos nga dili uban kanako, nagapatibulaag. **24** "Sa diha nga ang mahugawng espiritu makagula na sa tawo, kini mosuroy latas sa mga dapit nga mamala aron sa pagpangitag pahulay; ug sa wala siyay makaplagan niini, siya magaingon, `Mobilik hinoon ako sa akong balay nga akong gigikanan.' **25** Ug sa pag-abut niya, iyang makita kini nga sinilhigan na ug maayo nang pagkahimutang. **26** "Ug unya molakaw siya ug magkuhag laing pito ka mga espiritu nga labi pang dautan kay kaniya, ug sila mosulod ug mopuyo niini; ug ang ulahing kahimtang niadtong tawhana molabi pa ka ngil-ad kay sa sinugdan." **27** Ug sa nagsulti pa siya niini, dihay babaye sa panon nga mipatugbaw sa iyang tingog ug miington kaniya, "Bulahan ang tiyan nga maoyn nagsabak kanimo, ug ang mga

suso nga imong gisus-an!" 28 Apan siya mitubag kamo sa ikapulo sa yerbabuyna ug sa kaningag ug sa kaniya. "Bulahan pa hinoon ang mga nagapatalinghug tanang utanong, apan inyong gibyaan ang katarungan sa pulong sa Dios ug nagabantay niini!" 29 Ug sa ug ang gugma alang sa Dios; kining mga butanga nagkadaghan na ang mga panon sa katawhan, siya kinahanglan gayud unta nga inyong pagabuhaton sa misugod sa pag-ingon, "Kining kaliwatana maoy walay pagbiya sa uban. 43 Alaut kamong Fariseo! kay usa ka mangil-ad nga kaliwatan; kini nagapangayog kinaham niyo ang labing maayong lingkoranan sulod ilhanan, apan walay ilhanan nga ihatag alang niini sa mga sinagoga ug ang pagyukbo kaninyo sa mga gawas sa ilhanan nga mao si Jonas. 30 Kay maingon tawo diha sa mga tiyanggihan. 44 "Alaut kamo! kay nga si Jonas nahimong ilhanan ngadto sa mga sama kamo sa mga lubong nga dili makita, ug ang tawo sa Ninive, mao man usab ang Anak sa Tawo mga tawo nagalakaw sa ibabaw niini nga wala lang mahimong ilhanan ngadto niining kaliwatana. 31 Ang manghibalo." 45 Usa sa mga batid balaod mitubag rayna sa Habagatan mobangon ra unya sa adlaw kang Jesus, "Magtutudlo, sa imong pagsulti niana sa hukom uban sa mga tawo niining kaliwatana ug imo usab kaming gipakaulawan." 46 Ug siya miington, magahukom niini sa silot; kay siya mianhi gikan "Alaut usab kamong mga batid sa balaod! kay ang sa kinatumyan sa yuta aron sa pagpatalinghug sa mga tawo inyong gipamug-atan ug mga luwan nga kaalam ni Salomon, ug tan-awa, ania dinihi karoy malisud pas-anon, apan kamo gayud dili gani motuhil labaw pa kay kang Salomon. 32 Ang mga tawo sa sa mga luwan pinaagi sa usa sa inyong mga tudlo. 47 Ninive mobangon ra unya sa adlaw sa hukom uban Alaut kamo! kay nagabuhat kamog mga pantyon sa niining kaliwatana ug magahukom niini sa silot; kay mga profeta nga gipamatay sa inyong mga ginikanan. sila nanaghinulsol tungod sa pagwali ni Jonas, ug 48 Busa mga saksi diay kamo ug nagauyon sa mga tan-awa, ania dinihi karoy labaw pa kay kang Jonas. binuhatan sa inyong mga ginikanan; kay sila mao ang 33 "Walay tawo nga tapus makadagkot ug suga, nagpatay kanila, ug kamo mao ang nagbuhat sa ilang ibutang niya kini sa tago o sa ilalum sa gantangan mga lubong. 49 Tungod niini usab ang Kaalam sa kondili sa ibabaw sa tongtonganan, aron sila nga Dios nagaingon, `Padad-an ko silag mga profeta ug magasulod makakita sa kahayag. 34 Ang imong mga apostoles, nga ang uban kanila ilang pagapatyon mata mao ang suga sa imong lawas; kon maayo ra ug pagalutoson,' 50 aron ang dugo sa tanang mga ang imong mata ang tibuok mong lawas mapuno profeta, nga nauila sukad pa sa pagtukod sa kalibutan, sa kahayag; apan kon kini masakiton, ang imong pagapanilngon gikan niining kaliwatana, 51 sukad lawas mapuno sa kantitngit. 35 Busa mag-amping pa sa dugo ni Abel hangtod sa dugo ni Zacarias ka, basi ang kahayag nga anaa kanimo kantitngit nga gipatay diha sa kinatung-an sa halaran ug sa diay. 36 Kon ang tibuok mong lawas mapuno sa templo. Oo, sultihan ko kamo nga pagapanilngon kahayag, nga walay babin niini nga mangitngit, nan, gayud kini gikan niining kaliwatana. 52 Alaut kamong ang tibuok mong lawas magadan-ag maingon sa mga batid sa balaod! kay inyong gihikaw ang yawi sa suga sa diha nga magabanwag kini kanimo pinaagi pultahan sa kaalam; kamo wala mosulod niini, ug ang sa iyang kahayag." 37 Ug sa nakasulti na siya, gidapit mga nanagsulod niini inyong gipanagpugungan." 53 siya sa usa ka Fariseo sa pagkaon uban kaniya; Ug sa nakapahawa siya didto, ang mga escriba ug busa misulod siya ug milingkod tambong sa kanan. 38 Ug ang Fariseo nahingangha sa iyang paghagit kaniya sa pagpamulong babin sa daghang pagkakita nga siya wala manghunaw una mokaon. mga butang, 54 nga nanagaabut kaniya aron sa 39 "Ug ang Ginoo miington kaniya," Kamong mga pagbitik kaniya pinaagi sa mga pulong nga iyang Fariseo nagahinlo sa gawas nga babin sa kopa ug sa pagalitukon.

sukaran, apan sa kinasuloran ninyo kamo napuno sa panikas ug kadautan. 40 Mga boang! Dili ba ang naghimo sa gawas nga babin naghimo man usab sa kinasulorang babin? 41 Apan panglimos kamog mga butang nga anaa sa sulod; ug tan-awa, magamahinlo ang tanang butang diha kaniyo. 42 "Apan alaut kamong mga Fariseo! kay nagahatag

12 Sa maong higayon, sa nagkatigum ang linibo sa mga panon sa katawhan nga tungod niana nagkatumbanay sila ang usa sa usa, si Jesus misugod sa pagsulti ngadto una sa iyang mga tinun-an, "Likay niyo ang igpapatubo sa mga Fariseo, nga mao ang pagkamaaut. 2 Walay tinabonan nga dili

pagaukban, o tinagoan nga dili mahibaloan. 3 Ang dagku; ug sulod niini tipigan ko ang akong tanang inyong gipamulong diha sa ngitngit madungog ra abut ug mga kabitangan. 19 Ug unya magaingon una diha sa hayag; ug ang inyong gihunghong sulod ako sa akong kalag, Kalag, gikatagan-an na ikawg sa mga lawak nga tinakpan, kini igamantala ra unya ubay-ubayeng bahandi alang sa daghang katuigan; diha sa ibabaw sa mga atop. 4 "Ingnon ko kamo, pumahulay ka, kumaon ka, uminom ka, ug magsadya mga higala ko, ayaw ninyo kalisangi sila nga mopataw ka.' 20 Apan ang Dios miington kaniya, 'Oy, boang! sa lawas, ug tapus niana wala nay lain pa nga arang Karong gabhiona ang imong kalag pagakuhaon gikan nila mahimo. 5 Apan pasidan-an ko kamo kon kinsay kanimo; ug kinsa na may makapanag-iya sa mga angay ninyong kahadlok: kahadloki ninyo siya nga, butang nga imong gitagana?" 21 Maingon niana ang nagatigum ug mga bahandi alang sa iyang kaugalingon, apan dili bahandianon ngadto sa Dios." kahadloki ninyo! (Geenna g1067) 6 Dili ba ang lima ka 22 Ug siya miington sa iyang mga tinun-an, "Busa gagmayang langgam ginabaligya man ug duha ka daku ingnon ko kamo, ayaw na kamo pagkabalaka babin lamang? Ngani walay usa kanila nga mahikalimtan sa sa inyong kinabuhî, kon unsay inyong kan-on, o atubangan sa Dios. 7 Bisan gani ang mga buhok sa bahin sa inyong lawas, kon unsay inyong ibisti. 23 inyong ulo naisip na ang tanan. Ayaw kamo kahadlok, Kay ang kinabuhî labaw pa kay sa kalan-on, ug kay kamo labaw pa ug bili kay sa daghang mga ang lawas labaw pa kay sa bistî. 24 Palandunga gagmayang langgam. 8 "Ug sultihan ko kamo, nga ninyo ang mga uwak: wala sila magpugas ni magang tanang moila kanako sa atubangan sa mga ani, wala silay tipiganan ni dapa; ang Dios mao ang tawo pagailhon usab sa Anak sa Tawo sa atubangan nagapakaon kanila. Pagkalabaw pa gayud ninyog sa mga manolunda sa Dios; 9 apan ang dili moila bili kay sa mga langgam! 25 Ug kinsa man kaninyoy kanako sa atubangan sa mga tawo dili pagailhon makadugang ug usa ka takna sa gitas-on sa iyang sa atubangan sa mga manolunda sa Dios. 10 Ug kinabuhî pinaagi sa pagkabalaka? 26 Ug kon kamo ang matag-usa nga magasultig batok sa Anak sa dili makahimo sa ingon ka gamayng butang, nganong Tawo, siya mapasyalo; apan ang magapasipalag sulti magkabalaka pa man kamo babin sa ubang mga batok sa Espiritu Santo, siya dili gayud pasayloon. 11 butang? 27 Palandunga ninyo ang mga lirio, giunsa Ug sa diha nga pagataralon na kamo sa atubangan nila sa pagtubo; wala sila magbudyay ni magkalinyas; sa mga sinagoga ug sa mga punoan ug sa mga ngani, suginlan ko kamo, nga bisan pa si Salomon magbubuot, ayaw kamo pagkalibog kon unsaon o sa tibuok niyang katahuman wala gani makabisti unsay inyong igatubag, o unsay inyong igasulti; 12 maingon sa usa kanila. 28 Ug kon sa ingon gibistihan kay ang Espiritu Santo magatudlo ra kaninyo niadtong sa Dios ang mga tanum nga karon buhi pa diha sa taknaa kon unsay kinahanglan inyong igasulti." 13 kaumahan ug ugma igasalibay na ngadto sa hudno, Ug dihay usa ka tawo sa panon nga miington kaniya, unsa ka labaw pa nga kamo iyang pagabistihan, O "Magtutudlo, sultihî ra ang akong igsoong lalaki nga mga tawo nga diyutayg pagsalig? 29 Ug ayaw ninyo bahinan niya ako sa kabilin." 14 Apan si Jesus mitubag pangitaa ang inyong pagakan-on ug pagaimmon, ug kaniya, "Oy, tawo, kinsa bay naghimo kanako nga ayaw na kamo pagkabalaka sa hunahuna. 30 Kay maghuhukom o magbabahin sa inyong kabitangan?" ang tanang mga nasud sa kalibutan nagapangita 15 Ug siya miington kanila, "Magmatngon kamo, ug niining mga butanga, ug ang inyong Amahan nasayud likayi ninyo ang tanang dagway sa kadalo, kay ang nga kamo nagakinahanglan niini. 31 Apan mao kinabuhî sa tawo wala diha sa kadagaya sa iyang hinoo pangitaa ninyo ang iyang gingharian, ug mga katigayonan." 16 Ug iyang gisuginlan silag usa unya kining mga butanga igadugang ra kaninyo. ka sambingay, nga nag-ingon, "Ang yuta sa usa 32 "Ayaw na kamo pagkahadlok, gamayng panon, ka tawong dato mihatag ug daghang abut. 17 Ug kay gikahimut-an sa inyong Amahan ang paghatag namalandong siya sa iyang kaugalingon nga nag- kaninyo sa gingharian. 33 Ipamaligya ang inyong ingon, 'Unsa may akong buhaton, kay wala man akoy kabitangan, ug panglimos kamo; tagan-i ang inyong katipigan sa akong mga abut?' 18 Ug siya miington, kaugalingon ug mga puntil nga walay pagkasan-ot, 'Ang akong buhaton mao kini: akong gubaon ang sa bahandi nga walay pagkahurot didto sa langit diin akong mga bodiga, ug tukoron ko ang labi pang walay kawatan nga makaduol ug walay tangkob nga

magakotkot. 34 Kay hain gani ang inyong bahandi, mianhi aron sa pag-itsa ug kalayo nganhi sa yuta, atua usab didto ang inyong kasingkasing. 35 "Baksi maayo pa unta kon nahaling na kini! 50 Ako adunay ang inyong mga hawak ug pasigaa ang inyong mga bautismo nga kanako igabautismo; ug hilabihan ang suga, 36 ug magpakasama kamo sa mga tawo nga kaguol ko hangtud mamatuman kini! 51 Nagdahum nagapaabut sa ilang agalon sa iyang pagpauli gikan ba kamo nga mianhi ako aron sa paghatag ug sa kombira sa kasal, aron inig-abut ug inigtuktok niya pagdinaitay dindi sa yuta? Sultihan ko kamo, dili siya ilang kaablibhan dihadiba. 37 Bulahan kadtong pagdinaitay kondili pagbahinbahin. 52 Kay sukad mga ulipona nga inig-abut sa agalon iyang mahiabtan karon sa usa ka balay adunay lima nga mabahin, tulo nga managtukaw; sa pagkatinuod, magaingon ako batok sa duha ug duha batok sa tulo; 53 mabahin kaninyo, nga magbakus siya sa iyang kaugalingon, sila, ang amahan batok sa anak nga lalaki ug ang ug iyang agdahan sila sa pagpanglingkod tambong sa anak nga lalaki batok sa amahan, ug ang inahan kananan, ug moduo siya sa pagsilbi kanila. 38 Kon batok sa anak nga babaye ug ang anak nga babaye moabut siya sa ikaduhang tukaw, o sa ikatulong tukaw, batok sa iyang inahan, ang ugangang babaye batok ug iyang makaplagan sila sa ingon, bulahan ang sa iyang binalaye ug ang binalaye batok sa iyang maong mga ulipon! 39 Apan hibaloi ninyo kini, nga kon ugangang babaye." 54 Ug siya miington usab sa ang pangulo sa panimalay nasayud pa unsang taknaa mga panon sa katawhan, "Inigkakita ninyog dag-om ang iabut sa kawatan, magtukaw unta siya ug dili niya nga muotbo sa kasadpan, kamo moington dihadiba, tugotan nga pagasak-on ang iyang balay. 40 Kamo 'Adunay ulan nga taliabut'; ug kini mahitabo tuod. 55 usab kinahanglan mangandam, kay ang Anak sa Ug inigkakita ninyo sa habagat nga mohuros, kamo Tawo moabut sa takna nga wala ninyo huna-hunaa." moington, 'Moabit ang mag-aliting nga kainit'; ug 41 Ug si Pedro miington, "Ginoo, gisugilon mo ba kining kini mahitabo tuod. 56 Mga maut! Makamao tuod sambingaya alang kanamo o alang ba sa tanan?" 42 kamong mohubad sa dagway sa kayutaan ug sa Ug ang Ginoo mitubag, "Nan,kinsa ba ang kasaligan kalangitan; apan nganong dili man kamo makamaong ug manggialamon nga piniyalan nga igatudlo sa mohubad sa kapanahonan karon? 57 "Ug nganong iyang agalon sa pagdumala sa iyang panimalay, dili man kamo sa inyong bahin mao ang magahukom sa paghatag kanila sa ilang bahin sa pagkaon sa kon unsa ang matarung? 58 Sa magakuyog pa ikaw hustong panahon? 43 Bulahan kadtong ulipona sa imong magsusumbong paingon sa atubangan sa nga sa pag-abut sa iyang agalon mahiabtan nga punoan, paningkamoti ang pagpakighusay kaniya magabuhat sa ingon. 44 Sa pagkatinuod, magaingon diha sa dalan, kay tingali unya hinoon mataral ikaw ako kaninyo, nga siya igatudlo niya sa pagdumala niya ngadto sa maghuhukom, ug ang maghuhukom sa iyang tanang katigayonan. 45 Apan kon ang magatugyan kanimo ngadto sa sirip, ug ang sirip maong ulipon magaingon sa iyang kaugalingon, magabanlud kanimo sa bilanggoan. 59 Suginlan ko 'Madugay pang mopauli kadtong akong agalon,' ikaw, nga dili ka na gayud unya makagawas hangtud ug unya mosugod siya sa pagpamospos sa mga ulipong lalaki ug babaye, ug sa pagkaon ug pag-inom ug paghuboghubog, 46 ang agalon sa maong ulipon moabut ra sa adlaw nga wala siya magpaabut kaniya ug sa takna nga wala niya hibaloi, ug iyang pagasilotan siya ug ibutang niya ipon sa mga dili kasaligan. 47 Ug ang ulipon nga nasayud sa pagbuot sa iyang agalon, apan wala mangandam o wala magbuhat sumala sa iyang pagbuot, mahiagum sa hilabihan nga pagbunal. 48 Apan siya nga wala masayud niini, ug nagbuhat sa angay sa bunal, mahiagum sa diytay nga pagbunal. Ang matag-usa nga gikahatagan ug daghan, pagapangayoan ug daghan; ug kaniya nga sa mga tawo gikapiyalan ug daghan, kinahanglan nila ang labaw pa. 49 "Ako

13 Ug niadtong tungora dihay mga tawo nga mitaho kaniya mahitu-ngod sa mga Galileanhon kinsang dugo gisagol ni Pilato sa ilang mga halad-inihaw. 2 Ug si Jesus mitubag kanila, "Nagadahum ba kamo nga ang maong mga Galileanhon labi pa ka makasarasa kay sa tanang mga Galileanhon, tungod kay sila nanag-antus sa ingon? 3 Ingnon ko kamo, Dili; hinonoa, gawas kon maghinulsol kamo, kamong tanan mangamatay usab sa ingon. 4 O kadtong napulog-walo ka mga tawo nga natumpagan sa torre sa Siloe ug nangamatay tungod niini, nagadahum ba kamo nga sila labaw pa ka malinapason kay sa tanang uban pa nga nagapuyo sa Jerusalem? 5

Ingnon ko kamo, Dili; hinonoa, gawas kon maghinulsol batuganan." 20 "Ug siya miington pag-usab, " Unsa kamo, kamong tanan mangamatay usab sa ington." 6 may akong kapanig-ingnan sa gingharian sa Dios? Ug gisugilon niya kining usa ka sambingay, nga nag- 21 "Kini sama sa igpapatubo nga gikuha sa usa ka ington, "Dihay usa ka tawo nga may kahoyng igira nga babaye ug gilubong diha sa tulo ka takus nga harina, gitanum niya sa iyang parrasan; ug siya miadto sa hangtud gikapatuboan ang tanan." 22 Ug si Jesus pagpangitag bunga niini, ug wala siyay nakaplagan. mipadayon sa iyang paglakaw agi sa mga kalungsuran 7 Ug siya miington sa mag-aatiman sa parrasan, `Tan- ug kabalangayan, nga nagpanudlo ug nagpanawawa, sulod sa tulo ka tuig na karon ako magaanhan padulong sa Jerusalem. 23 Ug dihay miington kaniya, sa pagpangitag bunga niining kahoyng igira, apan "Ginoo, diyutay ra bay maluwas?" Ug siya miington wala ako hingkaplagen. Putla kini; nganong pausikan kanila, 24 "Panglimbasugi ninyo ang pagsulod agi pa man niini kining yuta?" 8 Siya mitubag kaniya, sa pultahan nga masipit; kay suginlan ko kamo, `Senyor, pasagdi lang siya niining tuiga usab, hangtud nga daghan ang maninguha sa pagsulod apan dili kapalibutan ko kinig kalot ug kaabunohan ko kini. 9 makahimo. 25 Sa diha nga ang tagbalay makatindog Ug kon mamunga kini sa sunod tuig, maayo hinoon; na ug makasira sa pultahan, kamo mosugod sa apan kon dili man, nan, putlon mo na lang." 10 Ug si pagtindog sa gawas ug sa pagtuktok sa pultahan, Jesus nagpanudlo sulod sa usa sa mga sinagoga nga manag-ington 'Ginoo, ablihi kami! Kaniyo siya sa adlaw nga igpapahulay. 11 Ug didtoy usa ka motubag nga magaingon, 'Ambut, tagadiin kamo.' babaye nga gisudlan sa espiritu sa kasakit sulod 26 Unya mosugod kamo sa pag-ingon, 'Sa imong na sa napulog-walo ka tuig; siya nagtikuko na lang atubangan nagpangaon ug nagpanginom baya kami, ug dili kaayo makatul-id sa iyang kaugalingon. 12 ug sa among kadalanang nagpanudlo ikaw.' 27 Apan Ug sa pagkakita ni Jesus kaniya, siya mitawag ug siya magaingon kanila, 'Sultihan ko kamo, ambut miington kaniya, "Babaye, mahigawas ka na sa imong tagadiin kamo; pahawa kamo kanako, tanan kamo sakit!" 13 Ug iyang gitapion ang iyang mga kamot nga mamumuhat ug kadautan!' 28 Ug didto kamo diha kaniya, ug dihadiba siya natul-id, ug nagdayeg managpanghilak ug managkagot sa inyong mga siya sa Dios. 14 Apan ang punoan sa sinagoga ngipon inigkakita ninyo kang Abraham ug kang Isaac nasuko tungod kay si Jesus nag-ayog masakiton sa ug kang Jacob ug sa tanang mga profeta sa sulod sa adlaw nga igpapahulay, ug miington sa mga tawo, gingharian sa Dios, ug sa diha nga pagaabugon na "Aduna bayay unom ka adlaw nga niini ang mga kamo ngadto sa gawas. 29 Ug mangabut ang mga tawo kinahanglan magabuhut; pangani kamo niining tawo gikan sa sidlakan ug sa kasadpan, ug gikan mga adlawa ug magpaayo, ug dili sa adlaw nga sa amihaan ug sa habagatan, ug manglingkod sila igpapahulay." 15 "Kaniya mitubag ang Ginoo nga nag- tambong sa kan-anan diha sa gingharian sa Dios. ington, " Mga maut! Dili ba sa adlaw nga igpapahulay 30 Ug tan-awa, anaay nangulahi nga unya manang ang matag-usa kaninyo maga-badbad man sa iyang una, ug anaay nagauna nga unya mangulahi." 31 Ug baka o sa iyang asno gikan sa pasungan, ug dad- niadtong tungora dihay mga Fariseo nga nangabut ug on kini sa gawas aron paimnon? 16 "Ug kining miington kaniya, "Pumahawa ka dinihi kay si Herodes babayhana, nga anak ni Abraham, nga gigapos ni buot mopatay kanimo." 32 "Siya mitubag kanila, " Satanas sulod na sa napulog-walo ka tuig, dili ba Adtoa ug suginli ninyo ang maong singgalong, 'Takinahanglan nga pagababaray siya sa maong gapos awa, ginapagula ko ang mga yawa ug ginahimo sulod sa adlaw nga igpapahulay?" 17 Sa nagsulti siya ko ang pagpang-ayo karon ug ugma, ug sa ikatulo niini, ang tanan niyang mga kaaway haulawan; ug ka adlaw matapus ko na ang akong bulohaton. 33 ang tanang mga tawo nangalipay tungod sa tanang Bisan pa niini, kinahanglan magapadyon ako sa mga dalaygong butang nga gihimo niya. 18 " Busa akong panaw karon ug ugma ug sa pagkadamlag; siya miington, " Sama ba sa unsa ang gingharian kay dili mahitabo nga ang profeta adto mamatay sa Dios? Ug unsa may akong kapanig-ingnan niini? gawas sa Jerusalem.' 34 O Jerusalem, Jerusalem 19 "Kini samag liso sa mustasa nga gikuha sa usa nga nagapatay sa mga profeta ug nagabato sa mga ka tawo ug gipugas niya sa iyang tanaman; ug kini sinugo diha kanimo! Sa makadaghan gipangandoy ko mitubo ug nahimong kahoy, ug sa mga sanga niini ang pagtigum unta sa imong mga anak, maingon sa ang mga langgam sa kalangitan nanaghimo sa ilang himungaan nga nagatigum sa iyang mga piso ilalum

sa iyang mga pako, apan nagdumili ikaw! 35 "Tan-kanimo. Ikaw pagabalusan ra unya sa pagpamanhawawa, mabiniyaan ang inyong balay. Ug sultihan ko sa mga matarung." 15 Sa pagkadungog niini sa usa kamo, nga dili na kamo makakita kanako hangtud sa mga nanaglingkod tambong sa kan-anan, siya magaingon na kamo, 'Dalaygon ang nagaanhi sa miington kaniya, "Bulahan ang magakaon didto sa ngalan sa Ginoo!"

14 Usa niana ka adlaw nga igpapahulay, sa nahisulod siya aron sa pagkaon didto sa balay sa usa ka punoan nga Fariseo, siya ilang gipaniiran. 2 Ug tan-awa, miatubang kaniya ang usa ka tawong nanghupong. 3 Ug ngadto sa mga batid sa balaod ug sa mga Fariseo si Jesus misulti nga nag-ingon, "Uyon ba sa kasugoan o dili, ang pagpang-ayog masakiton sulod sa adlaw nga igpapahulay?" 4 Apan sila wala managtingog. Unya iyang gigunitan ang masakiton ug giayo siya ug gipalakaw siya. 5 Ug siya miington kanila, "Kinsa ba kaninyo ang may asno o baka nga kon mahulog kini sa atabay sa adlaw nga igpapahulay, dili niya kuhaon dihadih?" 6 Ug sila wala makahimo sa pagtubag niini. 7 Ug sa pagkaalinggat niya nga ang mga dinapit nanagpili sa halangdong mga lingkoranan sa kan-anan, sila gisuginlan niya sa usa ka sambingay, nga nag-ingon kanila, 8 "Sa diha nga dapiton ikaw ni bisan kinsa ngadto sa kombira sa kasal, ayaw paglingkod sa dapit nga halangdon, basi adunay iyang dinapit nga labi pang inila kay kanimo; 9 ug unya ang nagadapit kaninyong duha moduol ug moingon kanimo, 'Pahawa diha ug maoy palingkora kining tawhana,' ug unya mobalhin ka nga naulawan ngadto sa labing ubos nga dapit. 10 Apan sa diha nga dapiton ikaw, umadto ug lumingkod ka sa labing ubos nga dapit aron inig-abut sa nagadapit kanimo, basig moingon siya kanimo, 'Higala, uswag ra didto sa ibabaw'; sa ingon niana kapasidungan ikaw sa atubangan sa tanan nga managlingkod tambong sa kan-anan uban kanimo. 11 "Kay ang matag-usa nga magapahitaas sa iyang kaugalingon, igapahiubos; ug ang magapaubos sa iyang kaugalingon, igapahitaas." 12 "Ug siya miington usab sa tawo nga nagdapit kaniya, " Sa magadalit ikawg pagkaon o kombira, ayaw pagdapita ang imong mga higala o ang imong mga igsoon o ang imong mga paryenti o ang imong mga dato nga siligan, basi mobalus sila sa pagdapit kanimo ug unya hibaslan ka sa imong pagkamaabiabihon. 13 Apan sa magakombira ikaw, maoy dapita ang mga kabus, ang mga pungkol, ang mga piang, ang mga buta; 14 "ug mabulahan ikaw tungod kay sila dili man makabalus

kanimo. Ikaw pagabalusan ra unya sa pagpamanhawawa, mabiniyaan ang inyong balay. Ug sultihan ko sa mga matarung." 15 Sa pagkadungog niini sa usa kamo, ang mga nanaglingkod tambong sa kan-anan, siya miington kaniya, "Bulahan ang magakaon didto sa ngalan sa Ginoo!" 16 "Apan si Jesus miington kaniya, " Dihay usa ka tawo nga midalit ug dakung kombira, ug daghan ang iyang gidapit. 17 Ug sa panahon na sa kombira, ang mga dinapit iyang gipaadtowan sa iyang ulipon ug giingnan, 'Umadto na kamo, kay ang tanan andam na.' 18 Apan silang tanan nga nanagkahiusa misugod sa pagpamalibad. Ang hahauna miington kaniya, 'Nakapalit akog uma, ug kinahanglan nga adtoon ug tan-awon ko kini; hangyoon ko ikaw nga pasayloa lang usa ako.' 19 Ug ang usa miington, 'Nakapalit akog lima ka pares nga baka, ug moadto ako aron sulayan ko sila; hangyoon ko ikaw nga pasayloa lang usa ako.' 20 Ug may laing usa pa nga miington, 'Bag-o lang ako nga nakapangasawa, busa dili ako makaadto.' 21 Unya ang ulipon mipauli ug gisugilon niya kini sa iyang agalon. Ug uban sa kasuko ang tagbalay miington sa iyang ulipon, 'Dumali ka sa pag-adto sa mga kadalan ug mga agianan sa lungsod, ug dad-a dinihi ang mga kabus ug ang mga pungkol ug ang mga buta ug ang mga piang.' 22 Ug unya ang ulipon miington, 'Agalon, nahimo ko na ang imong gisugo, ngani aduna pay kasudlan.' 23 Ang agalon miington sa ulipon, 'Umadto ka sa kadalan ug sa kakoralan, ug pilita ang mga tawo sa pag-anhi dinihi aron mapuno kining akong balay. 24 "Kay sultihan ko kamo, nga walay bisan usa niadtong mga dinapit nga makatilaw sa akong kombira." 25 Ug dihay dagkung mga panon sa katawhan nga mikuyog kangi Jesus; ug siya miliso ug miington kanila, 26 "Kon adunay tawo nga moanhi kanako ug dili siya magadumot sa iyang kaugalingong amahan ug inahan ug asawa ug mga anak ug mga igsoong lalaki ug mga igsoong babaye, oo, ug bisan sa iyang kaugalingong kinabuhi, dili siya mahimong akong tinun-an. 27 Bisin kinsa nga dili mopas-an sa iyang krus ug dili mosunod kanako, dili siya mahimong akong tinun-an. 28 Kay kinsa ba kaninyo, nga sa magatinguha siya sa pagtukod ug torre, dili una molingkod sa pagkuwenta sa galastohan, kon aduna ba siyay igong ikapahuman niini? 29 Tingali unya hinoon, sa diha nga ikabutang na niya ang patukoran ug unya dili na siya makahimo sa paghuman niini, ang tanang makakita niini mosugod sa pagbiaybiay kaniya, 30 nga managingon, 'Kining tawhana igo rang misugod

sa pagtukod apan wala makapahuman.' 31 O kinsa ko kamo, nga sa ingon usab niana may kalipay bang haria, nga sa iyang pakiggubat batok sa laing unya sa atubangan sa mga manolunda sa Dios hari, dili una molingkod sa pagpakitambag kon takus tungod sa usa ka makasasala nga magahinulsol." ba siya uban sa napulo ka libo ka mga tawo sa pakig- 11 " Ug siya miington, " Dihay usa ka tawo nga asdang batok kaniya nga may dalang kaluhaan ka libo may duha ka anak nga lalaki; 12 ug ang manghud ka mga tawo? 32 Ug kon dili man ugaling, samtang miington sa iyang amahan, 'Amahan, ihatag kanako ang usa atua pa sa halayo, kini iyang pasugoan sa ang akong bahin sa katigayonan.' Ug kanila iyang pagpangayo kaniya sa kasabutan sa pakig dait. 33 gibahin ang iyang katigayonan. 13 Wala dangtig Busa, bisan kinsa kaniyo nga dili mobiya sa tanan pila ka adlaw, sa nahipos na niya ang iyang tanang nga iyang ginahuptan, dili siya mahimo nga akong kabtangan, ang anak nga manghud mipanaw ngadto tinun-an. 34 "Ang asin maoy usa ka maayong butang; sa usa ka halayong yuta, ug didto iyang giusik- apan kon ang asin kawad-an sa iyang lami, unsaon usikan ang iyang katigayonan pinaagi sa pagkinabuhi pa man sa pagpabalik sa kaparat niini? 35 Kini dili nga mapatuyangon. 14 Ug sa nagasto na niya ang na gayud mapuslan bisan pa alang sa yuta o sa tanan, miabut ang usa ka dakung gutom niadtong abuno; igasalibay na lang kini sa mga tawo. Ang yutaa, ug siya misugod sa pagbatí sa kawalad- may mga dalunggan nga makadungog kinahanglan on. 15 Busa siya miadto ug mikapyot sa usa sa magpatalinghug.

15 Ug unya ang mga maniningil sa buhis ug ang mga makasasala miduol silang tanan sa pagpatalinghug kaniya. 2 Ug ang mga Fariseo ug mga escriba nanagbagutbot nga nag-ingon, "Kining tawhana nagaabiabi sa mga makasasala ug nakigsalo kanila sa pagpangaon." 3 Busa iyang gisultihan sila niining usa ka sambingay: 4 "Kinsa bang tawhana kaninyo nga may usa ka gatus ka mga karnero, nga kon kawad-an siyag usa kabuok niini, dili mobiya sa kasiyaman ug siyam diha sa kaawaawan ug moadto sa pagpangita niadtong usa nga nawala, hangtud nga hingkaplagan niya kini? 5 Ug sa iya na kining makaplagan, kini pas-anon niya nga malipayon diha sa iyang mga abaga. 6 Ug sa mahiuli na siya, iyang tigumon ang iyang mga higala ug mga silingan ug ingnon sila, 'Pangalipay kamo uban kanako, kay hingkaplagan ko ang akong karnero nga nawala.' 7 Sultihan ko kamo, nga sa ingon usab niana may labi pang kalipay unya didto sa langit tungod sa usa ka makasasala nga magahinulsol kay sa tungod sa kasiyaman ug siyam ka mga tawong matarung nga wala magkinahanglan sa paghinulsol. 8 "O kinsa bang babayhana nga may napulo kabuok nga mga drakma, nga kon kawad-an siyag usa kabuok niini, dili modagkot ug suga ug dili silhigan niya ang balay, ug dili niya kini pangitaon pag-ayo hangtud iyang makaplagan? 9 Ug sa makaplagan na niya kini, iyang tigumon ang iyang mga higala ug mga silingan ug magaigon, 'Pangalipay kamo uban kanako, kay hingkaplagan ko ang salapi nga nawala.' 10 "Sultihan

ngadto sa iyang kaumahan aron sa paglawog sa mga baboy. 16 Ug siya nangandoy sa pagbusog sa iyang kaugalingon bisan pa sa mga bunga sa biya-tilis nga ginakaon sa mga baboy; ug walay tawo nga mihatag kaniyang bisan unsa. 17 Apan sa nahiulian na siya sa pamuo, siya miington, 'Pagkadaghan gayud sa mga sinuholan sa akong amahan nga may mga pagkaon nga nanghingapin, samtang dinihi nagakamatay ako sa gutom! 18 "Motindog ug moadto ako sa akong amahan ug ingnon ko siya," Amahan, nakasala ako batok sa langit ug sa imong atubangan; 19 "ug dili na ako takus pagatawgon pa nga imong anak; himoa na lang ako nga usa sa imong mga sinuholan." 20 Ug siya mitindog ug miadto sa iyang amahan. Apan samtang didto pa siya sa halayo, nakita siya sa iyang amahan ug kini giabut ug kaluoy, ug midalagan ug migakos kaniya ug gihagkan siya. 21 Ug ang anak miington kaniya, 'Amahan, nakasala ako batok sa langit ug sa imong atubangan; ug dili na ako takus pagatawgon pa nga imong anak; himoa nalang ako nga usa sa imong mga sinuholan.' 22 Apan ang amahan miington sa iyang mga ulipon, 'Dad-a ninyo dinihi sa madali ang labing maayong kupo ug isul-ob kini kaniya; ug butangig singsing ang iyang kamot, ug sapatosi ang iyang mga tiil; 23 ug dad-a dinihi ang nating baka nga gipatambok ug ihawa kini, ug mangaon kita ug managsadya; 24 kay kining akong anak namatay na, apan karon nabuhi siya pag-usab; siya nawala na, apan karon hingkaplagan siya.' Ug sila misugod sa pagsadya. 25 "Ug ang iyang anak nga magulang didto sa uma; ug sa nagsingabut

siya duol sa balay, iyang nadungog ang honi ug bay imong utang? Kini mitubag, 'Usa ka gatus ka panagsayaw. 26 Ug iyang gitawag ang usa sa mga bakid nga trigo.' Ug siya miington kaniya, 'Ania, binatonan ug iyang gipangutana siya ngano kadto. 27 Ug kini mitubag kaniya, 'Ang imong igsoon nahiabut, ug ang imong amahan nagpahiw sa nating baka nga gipatambok, tungod kay kining igsoon mo nahiuli man kaniya nga buhi ug maayo rag panglawas.' 28 Apan nasuko siya ug midumili sa pagsulod. Ug ang iyang amahan migula ug mialam-alam kaniya, 29 apan siya mitubag sa iyang amahan, 'Tan-awa, sulod niining daghang katuigan nagaalagad ako kanimo, ug wala gayud ako makalapas sa bisan unsa nga imong gisugo; ngani wala ako nimo hatagi bisan na lang untag nating kanding aron makahimo ako sa pagsadya uban sa akong mga higala. 30 Apan sa paghiabut niining imong anak nga milamoy sa imong katigayonan kauban sa dautang mga babaye, gihawan mo siya sa nating baka nga gipatambok! 31 Ang amahan mitubag kaniya, 'Anak ko, sa kanunay nagpakig-urban ikaw kanako, ug ang tanang butang ko imo usab. 32 Apan ang pagsadya ug paglipay kinahanglan himoon ta, kay kining imong igsoon namatay na, apan karon nabuhi siya pag-usab; siya nawala na, apan karon hingkplagan siya.'

16 " Ug si Jesus miington usab sa iyang mga tinun-an, " Dihay usa ka tawong dato nga may piniyalan, ug kini gisumbong kaniya nga kono nag-usik-usik sa kabtangan sa maong dato. 2 Ug kini iyang gipatawag ug giingnan, 'Unsa ba kining akong nadungog mahitungod kanimo? Humatag kag husay sa imong pagkapiniyalan, kay dili ka na mahimong piniyalan.' 3 Ug ang piniyalan miington sa sulod sa iyang kaugalingon, 'Unsa may akong buhaton, sanglit langkatan na man ako sa akong agalon sa katungdanan sa pagkapiniyalan? Wala akoy igong kusog aron ako magbugwal, ug maulaw ako sa pagpakilimos. 4 Ah, nahibalo na ako unsay akong buhaton aron dawton ako sa mga tawo ilang mga puloy-anan kon palagputon na ako gikan sa akong pagkapiniyalan.' 5 Ug unya, sa tinagsatagsa iyang gipatawag ang mga nanagpakautang sa iyang agalon, ug ang naahauna iyang gipangutana nga nag-ingon, 'Pila bay utang mo sa akong agalon?' 6 Kini mitubag, 'Usa ka gatus ka taro nga lana.' Ug siya miington kaniya, 'Ania, dawata ang kasabutan, dumali ka sa paglingkod ug isulat ang kalim-an ka taro.' 7 Unya miington siya sa lain, 'Ug ikaw, pila

bay imong utang?' Kini mitubag, 'Usa ka gatus ka malimbungan nga piniyalan tungod sa kaigmata niya sa pagbuhat sa ington; kay labut sa ilang kaugalingon kaliwatan, ang mga anak niining kalibutana labi pang maigmata kay sa mga anak sa kahayag. (aiōn g165) 9 Ug sultihan ko usab kamo, pangita kamog mga higala alang sa inyong kaugalingon pinaagi sa malimbungan nga bahandi, aron nga inigkahurot na niini kamo ilang pagadawaton ngadto sa dayong mga puloy-anan. (aiōnios g166) 10 "Siya nga kasaligan sa gagmay kaayong butang kasaligan usab sa dagku; ug siya nga malimbungan sa gagmay kaayong butang malimbungan usab sa dagku. 11 Kon kamo dili man kasaligan sa malimbongan nga bahandi, kinsa may mopiyl kaninyo sa matuod nga bahandi? 12 Ug kon kamo dili man kasaligan sa butang nga iya sa laing tawo, kinsa may mohatag kaninyo sa butang nga inyong kaugalingon? 13 "Walay binatonan nga arang makaalagad ug duha ka agalon; kay mahitabo man nga dumtan niya ang usa ug higugmaon niya ang ikaduha; o dapigan niya ang usa ug tamayon niya ang ikaduha. Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa mga bahandi." 14 Ug ang mga Fariseo, nga mga mahigugmaon sa salapi, nakadungog niining tanan ug sila nangyam-id kaniya. 15 "Apan si Jesus miington kaniila, " Kamo mao ang mga nagapakamarung sa inyong kaugalingon sa atubangan sa mga tawo, apan ang Dios nahibalo sa inyong mga kasingkasing; kay ang gipakahalangdon sa mga tawo kangilaran man sa atubangan sa Dios. 16 "Ang kasugoan ug ang mga profeta milungtod hangtud sa pag-abut ni Juan; ug sukad niadtong panahona ginawali ang maayong balita mahitungod sa gingharian sa Dios, ug ang mataq-usa ka tawo nagasulod niini sa linugsanay. 17 Apan masayon pang mahawan ang langit ug ang yuta, kay sa mawad-agkahulogan ang usa ka tulpop sa kasugoan. 18 "Ang mataq-usa nga mobulag sa iyang asawa ug mangasawag lain, nakapanapaw; ug ang mangasawa sa babayeng binulagan sa bana, nakapanapaw. 19 " " Dihay usa ka tawong dato nga nagsapot ug purpora ug lino nga manipis, ug nagkaon sa makabuhong nga pagkaon matag-adlaw. 20 Ug sa gowa sa iyang pultahan gipalubog ang usa ka tawong kabus nga ginganlan si Lazaro, nga nalukop sa kabahong. 21 Ug gipangandoy ni Lazaro nga

mabusog unta siya sa mga mumho nga nangatagak kamo; kon ang imong igsoon makasala, badlonga gikan sa lamisa sa tawong dato; ug labut pa, ang siya, ug kon siya maghinulsol, pasayloa siya; 4 "ug mga iro nanagpanuol kaniya ug ilang gitilapan ang kon sa usa ka adlaw makasala siya sa makapito batok iyang kabahong. 22 Ug ang tawong kabus namatay kanimo, ug sa makapito magabalin siya kanimo ug ug gidala sa mga manolunda ngadto sa sabakan magaingon, 'Nagbasol ako, 'Kinahanglan pasayloon ni Abraham. Unya ang tawong dato namatay usab mo siya." 5 Ug ang mga apostoles miington sa Gino, ug gilubong. 23 Ug didto sa Hades, sa nag-antus siya sa mga kasakit, giyahat niya ang iyang mga mata ug iyang nakita si Abraham didto sa halayo ug si Lazaro diha sa iyang sabakan. (Hades g86) 24 Ug siya misinggit nga nag-ingon, 'Amahan kong Abraham, kaloy-i intawon ako, ug sugoa si Lazaro sa pagtuslob sa tumoy sa iyang tudlo diha sa tubig aron sa mga karnero, nga moingon kaniya inig-abut niya ipabugnaw sa akong dila; kay ania ako sa kasakit gikan sa umahan, 'Umari ka sa madali ug lumingkod dinihi niining nagadilaab nga kalayo.' 25 Apan si ka tambong sa kan-anan? 8 Dili ba ang iyang Abraham mitubag kaniya, 'Anak, hinumdumi nga sa pagabuhaton mao hinoon ang pag-ingon kaniya, buhi ka pa nakadawat ikaw sa mga maayo mong 'Paghikay akong ipanihapon, ug pamakos ug alagari butang, ug si Lazaro usab nakadawat sa dili mga ako hangtud nga makakaon ug makainom na ako; ug maayong butang; apan siya ginalipay karon diri, tapus niini mao pay imong pagkaon ug pag-inom? samtang anaa ikaw diha sa kasakit. 26 Ug labut 9 Pasalamat ba niya ang iyang ulipon tungod pa niining tanan, sa taliwala kanamo ug kaninyo kay kini nagbuhat sa gisugo kaniya? 10 "Maingon gikapahimutang ang usa ka dakung bung-aw aron man usab niini kamo, sa makabuhat na kamo sa nga sila nga buot molabang gikan diri nganha kaninyo tanang gisugo kaninyo, umingon kamo, 'Kami mga dili arang makahimo; ug nga walay bisan kinsa nga ulipon nga walay hinungdan, kay kami igo lamang makalabang gikan diha ngari kanamo.' 27 Ug ang nagbuhat sa kinahanglan among pagabuhaton ingon dato miington, 'Sa ingon niana, mangamuyo ako nga among katungdanan.'" 11 Ug sa naglakaw siya kanimo, amahan, nga imo siyang paadtoon sa balay padulong sa Jerusalem, siya miagi subay sa pagsa akong amahan, 28 kay aduna akoy lima ka mga utlan sa Samaria ug sa Galilea. 12 Ug sa pagsulod igsoong lalaki, aron iyang pasidan-an sila, basi usab niya sa usa ka balangay, siya gisugat sa napulo unyag mahianhi sila niining dapita sa kasakit.' 29 Apan si Abraham mitubag kaniya, 'Atua na kanila nagaantaaw 13 ug sa makusog nga tingog nanagsi Moises ug ang mga profeta; papatalinghuga sila ingon, "Jesus, Magtutudlo, kaloy-i intawon kami." 14 kanila.' 30 Ug siya miington, 'Dili kana, amahan kong Abraham; apan kon kanila adunay moadto nga gikan sa mga nangamatay, sila managhinulsol gayud.' 31 ngadto sa mga sacerdote." Ug sa nagpanglakaw "Si Abaraham mitubag kaniya, 'Kon sila dili man sila, nangaayo sila. 15 Unya usa kanila, sa iyang manimati kang Moises ug sa mga profeta, nan, dili sila malukmay bisan pa kon adunay mabanhaw gikan sa mga patay."

17 " Ug si Jesus miington sa iyang mga tinunan, " Ang mga pagpanulay sa paghimog sala magaabut gayud hinoon; apan alaut ang tawo nga pinaagi kaniya magaabut kini! 2 Maayo pa lang una hinoon alang kaniya kon gikahigtan siyang galingan nga bato diha sa iyang liog ug gikatambog siya ngadto sa dagat, kay sa magaangin siya sa usa niining mga gagmay sa pagpakasala. 3 Magbantay

mo siya." 5 Ug ang mga apostoles miington sa Gino, "Dugangi ang among pagtoo!" 6 "Ug kanila mitubag ang Gino nga nag-ingon, " Kon kamo may pagtoo nga ingon ug liso sa mustasa, makaingon kamo niining kahoy nga sikomoro, 'Paibut ug patanum ka diha sa lawod,' ug kini mosugot kaninyo. 7 "Kinsa ba kaninyo, nga may ulipon nga nagadaro o nagabantay pagtuslob sa tumoy sa iyang tudlo diha sa tubig aron sa mga karnero, nga moingon kaniya inig-abut niya ipabugnaw sa akong dila; kay ania ako sa kasakit gikan sa umahan, 'Umari ka sa madali ug lumingkod dinihi niining nagadilaab nga kalayo.' 25 Apan si ka tambong sa kan-anan? 8 Dili ba ang iyang Abraham mitubag kaniya, 'Anak, hinumdumi nga sa pagabuhaton mao hinoon ang pag-ingon kaniya, buhi ka pa nakadawat ikaw sa mga maayo mong 'Paghikay akong ipanihapon, ug pamakos ug alagari butang, ug si Lazaro usab nakadawat sa dili mga ako hangtud nga makakaon ug makainom na ako; ug maayong butang; apan siya ginalipay karon diri, tapus niini mao pay imong pagkaon ug pag-inom? samtang anaa ikaw diha sa kasakit. 26 Ug labut 9 Pasalamat ba niya ang iyang ulipon tungod pa niining tanan, sa taliwala kanamo ug kaninyo kay kini nagbuhat sa gisugo kaniya? 10 "Maingon gikapahimutang ang usa ka dakung bung-aw aron man usab niini kamo, sa makabuhat na kamo sa nga sila nga buot molabang gikan diri nganha kaninyo tanang gisugo kaninyo, umingon kamo, 'Kami mga dili arang makahimo; ug nga walay bisan kinsa nga ulipon nga walay hinungdan, kay kami igo lamang makalabang gikan diha ngari kanamo.' 27 Ug ang nagbuhat sa kinahanglan among pagabuhaton ingon dato miington, 'Sa ingon niana, mangamuyo ako nga among katungdanan.'" 11 Ug sa naglakaw siya kanimo, amahan, nga imo siyang paadtoon sa balay padulong sa Jerusalem, siya miagi subay sa pagsa akong amahan, 28 kay aduna akoy lima ka mga utlan sa Samaria ug sa Galilea. 12 Ug sa pagsulod igsoong lalaki, aron iyang pasidan-an sila, basi usab niya sa usa ka balangay, siya gisugat sa napulo unyag mahianhi sila niining dapita sa kasakit.' 29 Apan si Abraham mitubag kaniya, 'Atua na kanila nagaantaaw 13 ug sa makusog nga tingog nanagsi Moises ug ang mga profeta; papatalinghuga sila ingon, "Jesus, Magtutudlo, kaloy-i intawon kami." 14 kanila.' 30 Ug siya miington, 'Dili kana, amahan kong Abraham; apan kon kanila adunay moadto nga gikan sa mga nangamatay, sila managhinulsol gayud.' 31 ngadto sa mga sacerdote." Ug sa nagpanglakaw "Si Abaraham mitubag kaniya, 'Kon sila dili man sila, nangaayo sila. 15 Unya usa kanila, sa iyang manimati kang Moises ug sa mga profeta, nan, dili sila malukmay bisan pa kon adunay mabanhaw gikan sa mga patay."

16 ug siya miington, "Dili ba napulo man ang naayo? Hain ba ang siyam? 18 "Wala ba kanilay nakita nga mibalik ug nagdayeg sa Dios gawas niining dumuloong?" 19 Ug si Jesus miington kaniya, "Tumindog ug lumakaw ka; ang imong pagsalig nakapaayo kanimo." 20 "Ug sa gipangutana siya sa mga Fariseo kon kanusa a ang iabut sa gingharian sa Dios, siya mitubag kanila, " Ang gingharian sa Dios moabut ng dili

pagaubanan sa mga tilimad-on nga mapaniid; 21 magaampo sila kanunay ug dili magkaluya. 2 Siya "ug dili usab sila magaingon, 'Dia ra?' o 'Tua ra!' miington kanila, "Sa usa ka lungsod dihay usa ka Kay tan-awa, ang ginghamian sa Dios anaa ra sa maghuhukom nga walay pagkahadlok sa Dios ni taliwala ninyo." 22 "Ug siya miington sa iyang mga pagtahud sa mga tawo. 3 Ug sa maong lungsod dihay tinun-an, " Ang mga adlaw magaabut ra nga kamo usa ka babayeng balo nga nagbalikbalik sa pagmangandoy sa pagtan-aw sa usa sa mga adlaw adto kaniya ug sa pag-ingon, 'Hatagi akog hustisya sa Anak sa Tawo, apan dili kamo makakita niini. batok sa akong kaaway.' 4 Siya wala lang una 23 Ug sila manag-ingon unya kaninyo, 'Tua ra!' o manumbaling, apan sa ulahiy siya miington sa iyang 'Dia ra!' Ayaw gayud kamo pag-adto, ayaw gayud kaugalingon, 'Bisan tuod wala ako mahadlok sa Dios, kamo pagnunot kanila. 24 Kay maingon nga ang kilat ni magtahud sa tawo, 5 "apan kay nagasamok man magakilab ug pagadan-agan niini ang langit gikan sa kanako kining babayeng balo, ako na lang siyang usa ka bahin ngadto sa laing bahin, maingon man panalipdan basi unya hinoon maugtas ako sa iyang usab unya ang Anak sa Tawo sa iyang adlaw. 25 Apan kanunayng pagbalikbalik." 6 "Ug ang Ginoo miington, kinahanglan una nga siya magaantus sa daghang " Patalinghugi ninyo ang giington sa dili matarung mga butang ug igasalikway niining kaliwatana. 26 nga maghuhukom. 7 Ug dili ba hatagan sa Dios Maingon sa nahitabo kaniadto sa mga adlaw ni Noe, ug hustisya ang iyang mga pinili nga nagatuwaw maingon man usab unya sa mga adlaw sa Anak ngadto kaniya sa maadlaw ug sa magabii. Langaysa Tawo. 27 Sila nanagpangaon, sila nanag-inom, langayan ba niya sila? 8 "Sultihan ko kamo, nga sila nanagpangasawa ug nanagpamana, hangtud sa madali iyang hatagan silag hustisya. Ngani, inigsa adlaw sa pagsulod ni Noe sa arka, ug ang lunop abut sa Anak sa Tawo, makakaplag ba kaha siyag miabut ug niini gilaglag silang tanan. 28 Maingon pagtoo dinihi sa yuta?" 9 Ug iya usab nga gisugilon usab sa nahitabo kaniadto sa mga adlaw ni Lotnga kining usa ka sambingay ngadto sa pipila ka tawo sila nanagpangaon, nanag-inom, nanagpamalit, nga nanagsalig sa ilang kaugalingon nga sila mga nanagpamaligya, nanagpananum, nanagtukod ug matarung ug nanagyubit sa uban: 10 "Dihay duha mga balay, 29 apan sa adlaw sa pagpahawa ni Lot sa ka tawo nga mitungas ngadto sa templo aron sa Sodoma, gikan sa langit miulan ang kalayo ug asupri pag-ampo ang usa Fariseo ug ang usa maniningil ug niini gilaglag silang tanan 30 maingon man usab sa buhis. 11 Ug ang Fariseo mibarug, ug ngadto unya niini sa adlaw nga igapadayag na ang Anak sa sa iyang kaugalingon nag-ampo siya sa ington niini, Tawo. 31 Niadtong adlawa, siya nga anha sa atop 'O Dios, pasalamatan ko ikaw nga ako dili sama ug ang iyang mga butang adto sa sulod sa balay, sa ubang tawo nga mga tikasan, mga hiwi, mga ayaw na siya pakanauga aron sa pagkuha pa niini; mananapaw; ug ako dili usab sama niining maniningil ug maingon man usab, siya nga anha sa uma ayaw sa buhis. 12 Nagapuasa ako makaduha sa usa ka na pabalika. 32 Hinumdumi ninyo ang asawa ni Lot semana, ug nagahatag ako sa ikapulo sa akong 33 Bisan kinsa nga magatinghuha sa pagpatunhay sa tanang pinangitaan.' 13 Apan ang maniningil sa buhis iyang kinabuhi, mawagtangan hinoon siya niini; apan nga nagtindog nga nagpalayo, wala gani mopayahat bisan kinsa nga magawagtang sa iyang kinabuhi, sa iyang mga mata ngadto sa kahitas-an, hinonoa magapatunhay hinoon niini. 34 Sultihan ko kamo, nagpanampok siya sa iyang dughan ug nagkanayon, nga niadto unyang gabhiona duha ka tawo anha 'O Dios, kaloy-i ako nga makasasala!' 14 Sultihan sa usa ka higdaan; ang usa kanila kuhaon ug ang ko kamo, nga sa iyang balay mipauli kining tawhana usa mabiyaan. 35 Duha ka babaye manag-abay sa nga mao hinooy gipakamatarung ug dili kadtong paggaling; usa kanila kuhaon ug ang usa mabiyaan. usa; kay ang matag-usa nga magapahitaas sa iyang 36 Duha ka lalaki anha sa uma; ang usa kuhaon ug kaugalingon, igapaubos; apan ang magapaubos sa ang usa mabiyaan." 37 Ug sila miington kaniya, "Asa iyang kaugalingon, igapahitaas." 15 Ug kaniya ilang man, Ginoo?" Siya mitubag, "Diin gani ang patay, gipanagdala usab ang ilang mga gagmayng bata atua usab didto magakatapok ang mga agila." aron unta iyang hikapon; ug sa pagkakita niini sa mga tinun-an, ilang gibadlong sila. 16 Apan gitawag sila ni Jesus ngadto kaniya ug miington siya kanila, "Paduola kanako ang mga bata ug ayaw ninyo sila pagpugngi,

18 Ug unya gisuginlan sila ni Jesus sa usa ka sambingay sa pagpa-hayag nga kinahanglan

kay ang gingharian sa Dios ila sa mga sama kanila. 17 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan kinsa nga dili modawat sa gingharian sa Dios maingon sa dinawatan sa gamayng bata, siya dili makasulod niini." 18 Ug kaniya nangutana ang usa ka punoan nga nag-ingon, "Maayong Magtutudlo, unsa bay buhaton ko aron makapanunod ako sa kinabuhing dayon?" (aiōnios g166) 19 Si Jesus mitubag Walay bisan usa nga maayo gawas sa Dios lamang. 20 "Ikaw nahibalo sa mga sugo: 'Ayaw pagpanapaw, kaniya; apan siya misamot pa hinoon sa pagsinggit Ayaw pagbuno, Ayaw pagpangawat, Ayaw pagbakak nga nag-ingon, "Anak ni David, kaloy-i 39 Ug sa imong pagsaksi, Tumahod ka sa imong amahan ug inahan." 21 Ug siya miington, "Kanang tanan ako nang ginabantayan sukad pa sa akong pagkabatan-on." 22 Ug sa pagkadungog niini ni Jesus, siya miington kaniya, "Usa pa ka butang ang imong kulang. Ibaligya ang tanan mong kab-tangan ug ang halin ipanghatag sa mga kabus, ug makabaton kag bahandi didto sa langit; ug unya umanhi ka ug sumunod kanako." 23 Apan sa iyang pagkadungog niini, siya nasubo sa hilabihan gayud kay siya dato man ugod kaayo.

24 Ug si Jesus, sa nagtan-aw siya kaniya, miington, "Pagkalisud gayud sa mga adunay mga bahandi ang pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios! 25 Kay masayon pa sa kamelyo paglusot sa mata sa dagum kay sa usa ka dato pagsulod sa gingharian sa Dios." 26 Ug sila nga nakadungog niini nangutana, "Nan, kinsa man diay ang arang maluwas?" 27 Apan siya mitubag nga nag-ingon, "Ang sa tawo dili mahimo, sa Dios mahimo." 28 Ug si Pedro miington, "Tanawa, amo nang gibiyaan ang among mga puloy-anan ug nanagsunod kami kanimo." 29 Si Jesus miington kanila, "Sa pagkatinuod, ako magaingon kaninyo, nga walay tawo nga nagbiyag puloy-anan o asawa o mga igsoon o mga ginikanan o mga anak, tungod sa gingharian sa Dios, 30 nga dili niining panahona karon makadawat sa pilopiloon ka labaw pa niini, ug unya sa kapanahonan nga umalabut, sa kinabuhing dayon." (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Ug sa napinig niya ang Napulog-Duha, siya miington kanila, "Tanawa, nagatungas kita padulong sa Jerusalem, ug pagatumanon na ang tanang butang nga gisulat sa mga profeta mahitungod sa Anak sa Tawo. 32 Kay siya igatugyan ngadto sa mga Gentil, ug pagabugal-bugalan ug pakaulawan ug pagalud-an; 33 siya ilang pagahampakon ug pagapatyon; apan sa ikatulo ka adlaw, siya mabanhaw." 34 Apan sila walay nasabtan

niining mga butanga; kining sultiha nalilong kanila, ug wala nila matugkad ang iyang buot ipasabut. 35 Ug sa nagkahiduol siya sa Jerico, diha sa daplin sa dalan naglingkod ang usa ka buta nga nagpakinlimos; 36 ug sa nadungog niya ang pagpangagi sa panon sa katawhan, siya nangutana kon unsa kadto. 37 Ug siya gisuginlan nila nga nag-ingon, "Si Jesus nga Nazaretnon anaa nagaagi." 38 Ug siya misinggit nga nag-ingon, "Jesus, Anak ni David, kaloy-i 39 Ug siya gibadlong sa mga nanag-una, sa pagpahilum 40 Ug si Jesus mihunong ug nagsugo nga dad-on kini siya ngadto kaniya; ug sa nahiduol na siya kaniya, iyang gipangutana siya, 41 "Unsa may buot mong buhaton ko alang kanimo?" Siya mitubag, "Ginoo, nga makakita una ako." 42 Ug si Jesus miington kaniya, "Makakita ka na; ang imong pagsalig nakapaayo sa kanimo." 43 Ug dihadiba siya nakakita na, ug kaniya mikuyog siya nga nagdayeg sa Dios; ug ang tanang 44 Apan sa iyang pagkakita niini, siya nasubo mga tawo, sa ilang pagkakita niini, nanagdalayeg sa sa hilabihan gayud kay siya dato man ugod kaayo. Dios.

19 Unya si Jesus misulod sa Jerico ug miagi niini. 2 Ug didtoy usa ka lalaki nga ginganlan si Zaquo. Siya punoan sa mga maniningil sa buhis, ug siya dato. 3 Ug siya naninguha sa pagtan-aw kon unsang pagkatawhana si Jesus, apan wala siya makahimo tungod sa panon sa katawhan, kay siya ugod mubo man. 4 Ug siya midalagan sa unahan ug misaka sa usa ka kahoyng sikomoro aron sa pagtan-aw kaniya, kay siya taliagi man niadtong dalana. 5 Ug sa paghiabut ni Jesus niadtong dapita, siya mihangad ug miington kaniya, "Zaquo, dumali ka pagkanaug, kay kinahanglan adto ako moabut sa imong balay karong adlawa." 6 Ug siya midali pagkanaug, ug kaniya midawat siya nga malipayon. 7 Ug sa ilang pagkakita niini, silang tanan nanagbagutbot nga nag-ingon, "Misulod siya sa pag-abut diha sa balay sa usa ka tawong makasasala." 8 Ug si Zaquo mitindog ug miington sa Ginoo, "Tan-awa, Ginoo, ang katunga sa akong kabtangan ihatag ko sa mga kabus; ug kon ugaling diha man kanilay akong gikalimbongan ug bisaan unsa, igauli ko kini sa upat ka pilo." 9 Ug si Jesus miington kaniya, "Niining adlawa karon, ang kaluwasan nahiabut niining balaya, sanglit siya usab anak man ni Abraham. 10 Kay ang Anak sa Tawo mianhi sa pagpangita ug pagluwas sa nawala." 11 Ug

sa nagpatalinghug sila niining mga butanga, si Jesus pa; apan siya nga walay iya. pagakuhaan sa bisan mipadayon ug misugilon kaniila sa usa ka sambingay, unsa nga anaa kaniya. 27 "Ug mahitungod niining tungod kay siya nagkahiduol na man sa Jerusalem, akong mga kaaway nga wala mobuot nga ako maoy ug tungod kay ila mang gidahum nga ang gingharian magahari kanila, dad-a sila dinihi ug patya ninyo sa Dios igapadayag dihadiba. 28 Busa miington siya, sila sa akong atubangan." 28 Ug sa nakapamulong "Usa ka tawong hamili mipanaw ngadto sa halayong na siya niini, siya mipadayon paglakaw nga nag-yuta aron sa pagdawat ug harianong gahum alang sa una sa pagtungas padulong sa Jerusalem. 29 Ug iyang kaugalingon, ug sa pagpauli tapus niini. 30 Ug sa nagkahiduol na siya sa Betfage ug Betania, sa iyang gipatawag ngadto kaniya ang napulo sa iyang bungtod nga ginganlan ug Olivo, duha sa iyang mga ulipon, ug sila iyang gihatagan ug napulo ka mina tinun-an gisugo niya 30 "nga nag-ingon," Umadto ug giingnan niya, 'Ipatigayon ninyo kini hangtud sa kamo nianang balangay sa atbang diin inigsulod akong pagpauli.' 31 Apan ang iyang mga tagilungsod ninyo inyong makita ang usa ka nating asno nga nanagdumot kaniya, ug siya ilang gipasundan ug gihigot, nga wala pa gayud hikabay-ig tawo; hubara mga tinugyan aron sa pag-ingon, 'Dili kami buot ninyo kini ug dad-a dinihi. 32 Kon adunay mangutana nga maoy magahari kanamo kining tawhana.' 33 Sa kaninyo, 'Nganong gihubad ninyo kana?' isulti ninyo iya nang paghiuli, tapus madawat niya ang harianong kini, 'Gikinahanglan siya sa Ginoo.' 34 Ug nangadto gahum, iyang gipasugoan sa pagduol kaniya ang ang iyang mga gisugo, ug ilang nakita kini sumala maong mga ulipon nga iyang gikahatagan sa kuwarta, sa iyang giingon kanila. 35 Ug samtang naghubad aron iyang mahibaloan kon pilay ilang nakita sa sila sa nating asno, ang mga tag-iya niini miington patigayon. 36 Ug sa iyang atubangan miduol ang kanila, "Nganong inyo mang gihubad kanang nati?" nauna nga nag-ingon, 'Senyor, ang imong usa 37 Sila mitubag nga nag-ingon, "Gikinahanglan siya ka mina hingdugangan ug napulo ka mina." 38 Ug ilang gidala kini ngadto kang Jesus, siya miington kaniya, 'Mao kana, maayong ulipon! ug sa gikahapinan na nila kini sa ilang mga kupo, si Tungod kay sa diytay kaayo kasaligan ka man diay, Jesus ilang gipakabayo niini. 39 Ug sa nagpalakaw ikaw igapahimutang nga magbubuot sa napulo ka na siya niini, sila nanagpamuklad sa ilang mga kupo lungsod.' 40 Ug ang ikaduha miduol nga nag-ingon, diha sa dalan. 41 Ug sa nagkahiduol na siya, sa diha 'Senyor, ang imong usa ka mina hingdugangan ug na siya sa lugsongan sa Bungtod sa mga Olivo, lima ka mina.' 42 Ug siya miington kaniya, 'Ug ikaw sa makusog nga tingog ang tibuok panon sa mga igapahimutang nga magbubuot sa lima ka lungsod.' tinun-an misugod sa paghugyaw ug sa pagdalayeg 43 Ug unya miduol ang usa nga nag-ingon, 'Senyor, sa Dios tungod sa mga milagro nga nakita nila, 44 ania ra ang imong mina nga akong gitipigan, giputos nga nanag-ingon, "Dalaygon ang Hari nga nagaanhi ug panyo; 45 kay nahadlok ako kanim, sanglit sa ngalan sa Ginoo!" Kalinaw sa langit ug himaya sa ikaw mapig-uton man ugod nga pagkatawo; ikaw kahitas-an!" 46 Ug sa panon sa katawhan dihay mga nagkuha man sa dili imong binutang, ug nagaani Fariseo nga miington kaniya, "Magtutudlo, badlonga sa dili imong pinugas." 47 Ug siya mitubag kaniya, gani ang imong mga tinun-an." 48 Kanila mitubag 'Lampingasan nga ulipon, pinaagi sa kaugalingon siya nga nag-ingon, "Sultihan ko kamo, nga kon mong sulti pagahukman ko ikaw sa silot! Nasayud kini sila nagpakahilum pa, ang mga bato mao ang ka man diay unta nga ako maoy usa ka tawong managsinggit." 49 Ug sa nagkahiduol na siya ug sa mapig-uton, nga nagkuha sa dili akong binutang pagkakita niya sa siyudad, kini iyang gihilakan 50 ug nagaani sa dili akong pinugas, 51 nan, nganong nga nag-ingon, "Kon unta bisan karon nahibalo pa wala man lamang nimo idposito ang akong kuwarta lamang ikaw sa mga butang nga maoy pasikaranan sa bangko, aron nga sa akong paghiuli makuha ko sa kalinaw! Apan natago kini karon gikan sa imong unta kini nga may tubo? 52 "Ug siya miington kanila mga mata. 53 Kay ikaw pagahiabtan ra sa mga adlaw nga nanagtindog sa duol, "Kuhaa kaniya ang usa nga ang imong mga kaaway magapakural ug yuta ka mina, ug ihatag kana kaniya nga may napulo libut kanim, ug ikaw pagalikusan ug pagapiiton sa ka mina!" 54 (Ug sila miington kaniya, 'Senyor, siya tanang dapit, 55 ug igapusdak ikaw sa yuta, ikaw aduna nay napulo ka mina") 56 'Sultihan ko kamo, ug ang imong mga kabataan sa sulod kanim, ug nga siya nga adunay iya pagahatagan ug labaw dili nila ikaw binlan ug usa ka bato nga magapatong

sa bato; kay ikaw wala man makaila sa panahon sa Unya ang tag-iya sa parrasan miington, 'Unsa may pagduaw kanimo.' 45 Ug siya misulod sa templo ug buhaton ko? A, paadtoon ko ang akong pinalanggang ang mga tawo nga nanagpamaligya iyang gisugdan anak; tingalig ilang tahiron siya.' 14 Apan sa ilang sa pag-abog paingon sa gawas, 46 ug siya miington pagkakita kaniya, ang mga saop nasig-ingon ang usa kanila, "Kini nahisulat, 'Ang akong balay pagatawgon sa usa, 'Kini mao ang manununod; patyon ta siya nga balayng ampoanan; apan kini gihimo ninyong aron maato na ang kabilin. 15 Ug ilang gilabog siya langub sa mga tulisan." 47 Ug siya nagpanudlo ngadto sa gawas sa parrasan ug ilang gipatay. Nan, matag-adlaw sulod sa templo, ug ang mga sacerdote unsa may buhaton kanila sa tag-iya sa parrasan. 16 nga punoan ug ang mga escriba ug ang kadagkuan "Iyang adtoon ug pamatyong maong mga saop, sa mga katawhan naninguha sa pagpatay kaniya; ug ang parrasan iyang ihatag ngadto sa uban." Sa 48 apan wala silay nakaplagan nga sarang mahimo pagkadungog nila niini, sila miington, "Palayo kana!" 17 nila, kay ang tanang mga tawo nagpadayon man sa "Apan gitutokan sila niya nga nag-ingon, " Nan, unsa paghangad sa pagpatalinghug kaniya.

20 Usa niana ka adlaw, samtang si Jesus nagpanudlo sa mga tawo sulod sa templo ug nagwali sa Maayong Balita, ang mga sacerdote nga punoan ug mga escriba kauban sa mga anciano miduo. 2 ug miington kaniya, "Tug-aní kami, pinaagi sa unsang kagahum gibuhat mo kining mga butanga, o kinsa ang naghatag kanimo niining maong kagahum." 3 Kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Aduna usab akoy ipangu-tana kaninyo; karon tug-aní ako, 4 Ang pamautismo ni Juan, gikan ba kadto sa langit o gikan ba sa mga tawo?" 5 Ug ilang gitulotimbang kini diha sa ilang kaugalingon nga nanag-ingon, "Kon moingon kita, 'Gikan sa langit,' siya moingon kanato, 'Nganong wala man lagi ninyo toohi siya?' 6 Ug kon moingon kita, 'Gikan sa mga tawo,' batoon kita sa tanang mga tawo, kay nagatoo man sila nga si Juan profeta." 7 Ug sila mitubag nga wala kono sila masayud kon diin kadto gikan. 8 Ug si Jesus miington kanila, "Dili ko usab kamo tug-anan pinaagi sa unsang kagahum gibuhat ko kining mga butanga." 9 Unya misugod siya sa pagsugilon sa mga tawo niining sambingaya: "Dihay usa ka tawo nga nagtanum ug parrasan, ug kini iyang gipasaopan sa mga tawo, ug unya milangyaw siya ngadto sa laing dapit sulod sa hataas nga panahon. 10 Ug sa pag-abut na sa panahon sa tingpopo, iyang gipaadto ang usa ka ulipon ngadto sa mga saop aron siya maoy ilang hatagan ug bahin sa mga bunga parrasan; apan gibunalan siya sa mga saop ug ilang gipapauli nga walay dala. 11 Ug unya iyang gipaadto ang lain na usab nga ulipon; apan kini siya usab ilang gibunalan ug gipakaulawan, ug ilang gipapauli nga walay dala. 12 Ug iya pang gipaadto ang ikatulo; apan kini siya ilang gisamaran ug giabog ngadto sa gawas. 13

Unya ang tag-iya sa parrasan miington, 'Unsa may pagduaw kanimo.' 45 Ug siya misulod sa templo ug buhaton ko? A, paadtoon ko ang akong pinalanggang ang mga tawo nga nanagpamaligya iyang gisugdan anak; tingalig ilang tahiron siya.' 14 Apan sa ilang sa pag-abog paingon sa gawas, 46 ug siya miington pagkakita kaniya, ang mga saop nasig-ingon ang usa kanila, "Kini nahisulat, 'Ang akong balay pagatawgon sa usa, 'Kini mao ang manununod; patyon ta siya nga balayng ampoanan; apan kini gihimo ninyong aron maato na ang kabilin. 15 Ug ilang gilabog siya langub sa mga tulisan." 47 Ug siya nagpanudlo ngadto sa gawas sa parrasan ug ilang gipatay. Nan, matag-adlaw sulod sa templo, ug ang mga sacerdote unsa may buhaton kanila sa tag-iya sa parrasan. 16 nga punoan ug ang mga escriba ug ang kadagkuan "Iyang adtoon ug pamatyong maong mga saop, sa mga katawhan naninguha sa pagpatay kaniya; ug ang parrasan iyang ihatag ngadto sa uban." Sa 48 apan wala silay nakaplagan nga sarang mahimo pagkadungog nila niini, sila miington, "Palayo kana!" 17 nila, kay ang tanang mga tawo nagpadayon man sa "Apan gitutokan sila niya nga nag-ingon, " Nan, unsa man lang diay kining nahisulat: 'Ang maong bato nga sa mga magtu-tukod gisalikway nahimong ulohang bato sa pamag-ang'? 18 Ang tanan nga mahulog sa ibabaw niining batoha, mawataswas; apan bisan kinsa nga mapusdakan niini, mapulpog siya." 19 Ug ang mga escriba ug ang mga sacerdote nga punoan misulay sa pagdakop kang Jesus niadtong tungora, apan nahadlok sila sa katawhan, kay nasabut man ugod nila nga sila mao ang gitumong niya sa iyang pagsugilon sa maong sambingay. 20 Ug ilang gibantayan siya, ug gipaadto nilag mga maniniid nga nanagpakalidong sa ilang pagkatawo, aron una ilang mabitik siya pinaagi sa iyang isulti, aron ilang ikatugyan siya ngadto sa kagamhanan ug sa pagbulot-an gobernador. 21 "Ug siya gipangutana nila nga nanag-ingon, " Magtutudlo, kami nasayud nga ikaw nagasulti ug nagapanudlo sa matarung, ug nga ikaw walay pinalabi, hinonoa sa pagkatinuod nagatudlo sa dalan sa Dios. 22 "Uyon ba sa balaod ang pagbayad namog buhis kang Cesar, o dili ba?" 23 Apan siya nakasabut sa ilang lipatlipat, ug miington kanila, 24 "Paki-tai akog kuwarta. Kang kinsa man kining dagway ug ang nahisulat niini?" Sila mitubag, "Kang Cesar." 25 Siya miington kanila, "Nan, bayri ninyo si Cesar sa mga butang nga iya ni Cesar, ug ang Dios sa mga butang nga iya sa Dios." 26 Ug sa atubangan sa katawhan wala sila makahimo sa pagbitik kaniya pinaagi sa iyang gipamulong; ug sa kahibulong nila sa iyang tubag, sila wala nay lain pang gikasulti. 27 Unya giadto siyag mga Saduceo, mga tawo nga nanag-ingon nga walay pagkabanhaw, 28 ug siya ilang gipangutana nga nanag-ingon, "Magtutudlo, si Moises nagsulat alang kanato nga kon ang usa ka lalaki kamatyan sa iyang igsoon nga adunay asawa apan walay mga anak, ang maong lalaki kinahanglan mangasawa

sa balo niini ug magpaliwat siyang mga anak alang sa iyang igsoon. 29 Karon dihay pito ka mga magsoon nga lalaki. Ang kamagulangan nangasawa ug unya namatay nga walay mga anak; 30 ug ang ikaduha 31 ug unya ang ikatulo nangasawa kaniya, ug maingon man silang tanan nga pito namatay nga wala magbilin ug mga anak. 32 Ug unya ang babaye usab mamatay. 33 Sa pagkabanhaw, nikinsa man maasawa ang babaye? Kay silang pito nakaasawa man kaniya." 34 Ug si Jesus miington kanila, "Ang mga anak niining kapanahonan karon nagapangasawa ug nagapamana; (aión g165) 35 apan ang mga gipanagisip nga takus sa pagpakaabut niadtong maong kapanahonan unya ug sa pagkabanhaw gikan sa mga patay, dili na sila magapangasawa o magapamana, (aión g165) 36 kay sila dili na man mamatay sanglit kasama na man unya sila sa mga manolunda, ug mga anak man sila sa Dios, ingon nga mga anak sa pagkabanhaw. 37 Ug nga pagabanhawon ang mga nangamatay, bisan gani si Moises nagpadayag, diha sa asoy mahitungod sa kahoyng talungon, diin ang Ginoo iyang gitawag nga mao ang Dios ni Abraham ug ang Dios ni Isaac ug ang Dios ni Jacob. 38 Siya dili Dios sa mga patay, kondili sa mga buhi; kay alang kaniya ang tanang tawo nagakinabuhi." 39 Ug ang pipila sa mga escriba mitubag, "Magtutudlo, maayo ang imong pagkasulti." 40 Kay wala na man ugod silay gipangahas pa sa pagpangutana kaniya. 41 Apan siya miington kanila, "Unsaon ba nila sa pagpakaiong nga si Cristo anak ni David? 42 Kay si David na gayud mao ang nagausulti diha sa Basahon sa mga Salmos, nga nagaiong: `Ang Ginoo miington sa akong Ginoo: Lumingkod ka sa akong too, 43 hangtud ang imong mga kaaway mahimo ko na nga tumbanan sa imong mga til.' 44 Bisan si David nagatawag diay kaniya nga Ginoo; busa unsaon man niya pagkahimong anak ni David?" 45 Ug sa sinultihan nga madungog sa tanang tawo, siya miington sa iyang mga tinun-an, 46 "Likayi baya ninyo ang mga escriba nga mahigugmaon sa paglakawlkaw nga managsulob ug hatag-as nga mga bistii, ug sa mga pagyukbo kanila sa katahuran diha sa mga tiyanggihan, ug sa labing mga maayong lingkoranan sulod sa mga sinagoga ug sa mga halangdong lingkoranan diha sa mga kombira, 47 sila nga nagasubad sa katigayonan sa mga babayeng balo, ug aron sa pagtabontabon niini nagahimo sila sa hatag-as nga mga pangadye.

Mahiaguman ra nila ang labi pa ka mabug-at nga hukom sa silot."

21 Ug si Jesus miyahat sa iyang mga mata ug iyang nakita ang mga dato nga nanagpanghulog sa ilang mga gasa ngadto sa panudlanan; 2 ug iyang nakita ang usa ka kabus nga babayeng balo nga mihulog ug duha ka kuwartang diyot. 3 Ug siya miington, "Sa pagkatinuod, sultihan ko kamo, nga kining kabus nga babayeng balo nakahulog ug labaw pa kay sa tanan kanila; 4 kay silang tanan miamot gikan sa ilang naghingapin nga kahamugaway; apan kini siya, gikan sa iyang kapit-os mihatag sa tanan nga iyang kabuhian." 5 Ug sa nagsultihanay ang pipila ka tawo mahitungod sa templo, nga kini gidayandayan ug mga maanindot nga mga bato ug sa mga butang hinalad, siya miington, 6 "Mahitungod niining mga butanga nga inyong nakita, moabut ra ang mga adlaw nga dinihi wala na unyay mahibiling usa ka bato nga pinatong sa bato nga dili pagatumpagon." 7 Ug sila nangutana kaniya, "Magtutudlo, kanus-a man kini mahitabo, ug unsa man ang ilhanan nga kini maga-kahitabo na?" 8 Ug siya mitubag nga nagingon, "Magbantay kamo nga dili kamo mapahisalaag; kay daghan unya ang motungha dinala ang akong ngalan, nga manag-ingon, 'Ako mao ang Cristo!' ug 'Ang panahon haduol na!' Ayaw kamo pagnunot kanila. 9 Ug inikadungog niryog mga gubat ug mga kaguliyan, ayaw kamo pagkalisang; kay kinahanglan una nga kini magakahitabo, apan ang katapusan dili pa moabut dihadiha." 10 "Unya miington siya kanila, " Managgubat ang nasud batok sa nasud, ug ang gingharian batok sa gingharian; 11 mahitabo ang makusog nga mga linog, ug sa nagkalainlaing mga dapit adto ang mga gutom ug mga kamatay; ug unya may mga makalilisang nga talan-awon ug dagkung mga ilhanan gikan sa langit. 12 Apan sa dili pa mahitabo kining tanang mga butanga, kamo ilang pagadakpon ug pagalutoson, igatugyan ngadto sa mga sinagoga ug sa mga bilanggoan, ug kamo pagataralon ngadto sa atubangan sa mga hari ug sa mga punoan tungod sa akong ngalan. 13 Ug kini magahatag unya kaninyog higayon sa pagpanghimatuod. 14 Busa ipatuyo niryog sa inyong mga kasingkasing ang dili pagpamalandong nga daan kon unsaon ninyo sa pagpanubag; 15 kay ako magahatag ra unya kaninyog baba ug kaalam nga batok niini walay kaaway ninyo nga arang makasukol

o makasapuk. 16 Ug igapanugyan kamo bisan gani gayud mahanaw. 34 "Apan kinahanglan magbantay sa inyo rang kaugalingong mga ginikanan ug mga kamo sa inyong kaugalingon, basi sa inyong mga igsoon, ug mga kaparyentihan ug mga kahigalaan; kasingkasing mahiluwan ang pagpatuyang ug ang ug ang uban kaninyo ilang ipapatay. 17 Ug kamo pagkahubog ug ang mga kabalaka tungod niining pagadumtan sa tanang tawo tungod sa akong ngalan, kinabuhia, ug unya kadtong adlawa moabut kaninyo 18 apan walay bisan usa ka buhok sa inyong ulo nga nga wala dahuma, ingon sa lit-ag; 35 kay kini moabut mawagtang. 19 Pinaagi sa inyong pagkamainantuson, man gayud unya sa tanang managpuoy ibabaw sa mapatunhay ninyo ang inyong mga kinabuhi. 20 tibukog nga yuta. 36 Apan panagtukaw kamo sa tanang "Apan sa diha nga makita na ninyo ang Jerusalem pahanon, nga manag-ampo nga unta makabaton nga pagalikusan sa mga kasundalohan, nan, inyong kamog kalig-on aron sa pag-ikyas gikan niining tanang masabut nga nagakahiduol na ang pagkalaglag niini. 21 Ug unya sila nga anha sa Judea, pakalagiwa ninyo mga butanga nga magakahitabo, ug sa pagbarug sa atubangan sa Anak sa Tawo." 37 Ug sa maadlaw siya ngadto sa kabukiran; ug sila nga anha sa sulod sa nagpanudlo sa sulod sa templo, apan sa magabii siya siyudad, papahawaa sila; ug sila nga adto sa banika, mag-adtoan aron sa pagpahulay diha sa bungtod nga ayaw na sila pagpasudla sa siyudad. 22 Kay kini ginganlan ug Olivo. 38 Ug sayo inigkabuntag ang mao ang mga adlaw sa panimalus aron matuman tanang mga tawo mangadto kaniya sulod sa templo ang tanang nahiisulat. 23 Ug alaut gayud ang mga aron sa pagpatalinghug kaniya.

mabdos ug ang mga may masuso niadtong mga adlawa! Kay ang dakung kagul-anan moabut man sa ibabaw sa yuta ug ang kapungot mahiaguman niining katawhan; 24 sila mangamatay sa sulab sa espada, ug pagabihagon sila ngadto sa tanang kanasuran; ug ang Jerusalem pagayatakan sa mga Gentil, hangtud matuman na ang mga panahon sa mga Gentil. 25 "Ug aduna unyay mga ilhanan diha sa Adlaw ug sa Bulan ug sa kabitoonan, ug diha sa yuta adunay kagul-anan sa kanasuran, nga managkalibug tungod sa dinaguok sa dagat ug sa mga balud; 26 ang mga tawo panguyapan sa kalisang ug sa pagpaabut sa mahitabo sa kalibutan; kay mangatay-og man unya ang mga gahum sa kalangitan. 27 Ug unya ilang makita ang Anak sa Tawo nga magaabut nga sinapwang sa panganud inubanan sa kagahum ug dakung himaya. 28 Inigsugod nag kahitabo niining mga butanga, iyahat ninyo ang inyong mga mata ug ihangad ninyo ang inyong mga ulo, kay ang inyong kaluwasan nagakahiduol na." 29 Ug kanila gisulti niya ang usa ka sambingay, nga nag-ingon: "Tan-awa ninyo ang kahoyng igira, ug ang tanang mga kahoy. 30 Inigpanalingsing nila, nan, inyong makita ug masayran nga nagakahiduol na ang tinginit. 31 Maingon man usab niana, inigkakita ninyo niining mga butanga nga magakahitabo, nan, inyong masayran nga nagakahiduol na ang ginharian sa Dios. 32 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kining kaliwatana dili pa mahanaw hangtud magakahitabo una ang tanan. 33 Ang langit ug ang yuta mangahanaw, apan ang akong mga pulong dili

22 Ug nagkahiduol na ang fiesta sa Tinapay nga Walay Igpatubu, nga ginganlan ug Pasko. 2 Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga escriba nanaglaraw kon unsaon nila sa pagpatay kang Jesus; kay nahadlok man ugod sila sa mga tawo. 3 Unya si Satanas misulod kang Judas nga ginganlan ug Iscariote, nga kauban sa Napulog-Duha; 4 ug siya miadto ug nakigsabut sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga kapitan kon unsaon niya sa pagtugyan kang Jesus ngadto kanila. 5 Ug sila nalipay ug nagkasabut sa paghatag kaniyag salapi. 6 Ug siya miuyon ug nangitag higayon sa pagtugyan kaniya ngadto kanila sa panahon nga wala diha ang panon sa katawhan. 7 Ug miabut ang adlaw sa Tinapay nga Walay Igpatubu, nga maoy pag-ihow sa karnero sa pasko. 8 Ug si Pedro ug si Juan gisugo ni Jesus nga nag-ingon, "Umadto kamo ug hikaya ang pasko alang kanato aron mangaon kita niini." 9 Ug sila nangutana kaniya, "Asa man ang buot mo nga among hikayan niini?" 10 Siya mitubag kanila, "Tan-awa, inigsulod ninyo sa siyudad, sugaton kamo sa usa ka tawo nga magadalag banga nga sinudlan ug tubig; sumunod kamo kaniya ngadto sa balay nga iyang pagasak-an, 11 ug ingna ninyo ang tagiya sa balay, 'Ang Magtutudlo naga-ingon kanim, Hain ba ang lawak diin adto ako makigsalo sa akong mga tinun-an sa pagkaon sa pasko?' 12 Ug iyang ipakita kaninyo ang usa ka daku ug sinangkapan nga lawak sa itaas; paghikay kamo didto." 13 Ug sila miadto ug ilang nakita kini sumala sa iyang giingon

kanila; ug ilang gihikay ang pasko. **14** Ug sa pag-abut kamong alig-igon ingon sa trigo; **32** apan nangamuyo na sa takna, si Jesus milingkod tambong sa kan-ako alang kanimo nga unta dili makabsan ang imong anan, ug ang mga apostoles uban kaniya. **15** Ug siya pagsalig; ug sa mahibalik na ikaw kanako, lig-onan miingga kanila, "Ginatinguhu ko sa hilabihan gayud ang imong mga igson." **33** Ug si Pedro miington ang pagkaon niining pasko uban kaninyo sa dili pa kaniya, "Ginoo, andam ako sa pag-unong kanimo sa ako magaantus; **16** kay sultihan ko kamo, nga dili na bilanggoan ug sa kamatayon." **34** Si Jesus mitubag ako mokaon niini hangtud nga matuman na kini didto kaniya, "Sultihan ko ikaw, Pedro, nga karong adlawa sa gingharian sa Dios." **17** Ug siya mikuha sa kopa, ug ang manok dili motogaok hangtud ikalimod mo sa sa nakapasalamat na siya, miington kanila, "Dawata makatulo ang imong pagpakaala kanako." **35** Ug siya ug bahina ninyo kini alang kaninyo; **18** kay sultihan miington kanila, "Sa pag-sugo ko kaninyo kaniadto ko kamo, nga sukad karon dili na ako moinom sa sa paglakaw nga walay dalang puyo ni puntill ni gikan sa bunga sa parras hangtud moabit na ang mga sapin, nakulangan ba kamog bisan unsa?" Sila gingharian sa Dios." **19** Ug siya mikuha sa tinapay, mitubag nga nag-ingon, "Wala." **36** Ug siya miington ug sa nakapasalamat na siya, kini iyang gipikaspikas kanila, "Apan karon, siya nga may puyo padad-a ug kanila gihatag niya nga nag-ingon, "Kini mao siya niini, ug puntill usab. Ug siya nga walay espada, ang akong lawas nga gihatag alang kaninyo. Buhata ipabaligya kaniya ang iyang kupo ug magpalit siyag ninyo kini sa paghandum kanako." **20** Ug maingon espada. **37** Kay sultihan ko kamo, nga dinihi kanako man usab, human sa panihapon, ang kopa gikuha kinahanglan matuman kining bahina sa kasulatan niya nga nag-ingon, "Kining kopa nga giula alang nga nagaingon, 'Ug siya giisip nga kauban sa mga kaninyo mao ang bag-ong pakig-saad diha sa akong malinapason'; kay ang nahisulat mahitungod kanako dugo. **21** Apan tan-awa, ang kamot sa magabudhi mosangko man sa pagkatuman." **38** Ug sila miington kanako ania uban kanako dinihi sa kan-anan. **22** Sa kaniya, "Tan-awa, Ginoo, aniy duha ka espada." Ug pagkatinuod ang Anak sa Tawo mopahawa, sumala siya mitubag kanila, "Igo ra kana." **39** Unya migula sa gibut-an; apan alaut gayud kadtong tawhana nga siya ug miadto sa Bungtod sa mga Olivo, ingon mao ang magabudhi kaniya!" **23** Ug sila misugod sa sa iyang nabatasan; ug ang mga tinun-an mikuyog pagsinusihay kon kinsa kanila ang magabuhat niining kaniya. **40** Ug sa paghiabut niya sa dapit, siya miington butanga. **24** Ug nahitabo usab ang usa ka paglalisay kanila, "Pag-ampo kamo aron dili kamo mahidalin-sa taliwala nila, kon kinsa kanila ang pagaisipon as ngadto sa panulay." **41** Ug siya mipahawa kanila nga maoy labing daku. **25** Ug siya miington kanila, sagilay-on nga malabay ug bato, ug didto miluhod "Ang mga hari sa mga Gentil nagapakaagalon ngadto ug nag-ampo siya, **42** nga nag-ingon, "Amahan, kon kanila; ug ang mga adunay kagahum sa ibabaw nila buot ka, kuhaa kining kopa gikan kanako; hinoon, dili ginatawag nga mga maghahata ug kaayohan. **26** ang akong pagbuot maoy matuman kondili ang imo." Apan kini dili mahitabo kaninyo; hinonoa, kinahanglan **43** Ug dihay manolunda nga mitungha kaniya gikan sa nga ang labing daku kaninyo magpakamanghud sa langit sa pagpalig-on kaniya. **44** Ug sa nag-antis siya tanan, ug ang pangulo ingon nga mag-aalagad. **27** sa hilabihang kasakit, siya nag-ampo sa labi pa ka Kay kinsa man ang labaw sa kadaku, ang nagalingkod mainiton gayud; ug ang iyang singot nanibug-ok daw ba tambong sa kan-anan o ang nagaalagad ba? apol nga nagpangatagak sa yuta. **45** Ug sa pagtindog Dili ba ang nagalingkod tambong sa kan-anan? niya gikan sa pag-ampo, iyang giadto ang mga tinun-Apan ako ania kaninyo ingon nga mag-aalagad. **28** an ug iyang nakita sila nga nanghikatulog tungod "Hinoon kamo mao ang nanagpadayon uban kanako sa kasubo, **46** ug siya miington kanila, "Nganong sa diha nga gipanintal ako; **29** ug maingon nga sa matulog man kamo? Bangon ug pag-ampo kamo aron akong Amahan gitagan-an akog gingharian, maingon dili kamo mahidalin-as ngadto sa panu-lay." **47** Ug man usab tagan-an ko kamog gingharian **30** aron samtang nagsulti pa siya, miabut ang usa ka panon sa managpangaon ug manag-inom kamo diha sa akong katawhan, ug ang nag-una kanila mao ang gingenlan lamisa sa akong gingharian, ug magalingkod kamo sa si Judas, usa sa Napulog-Duha. Ug siya miduol kang mga trono, sa paghukom sa napulog-duha ka banay Jesus sa paghalok kaniya, **48** apan si Jesus miington sa Israel. **31** "Simon, Simon, tan-awa! Gipangayo kaniya, "Judas, inubanan ba diayg halok ang imong kamo ni Satanas, sa pagbaton kaninyo aron iya pagbudhi sa Anak sa Tawo?" **49** Ug silang mga nanag-

alirong kaniya, sa ilang pagkakita sa butang nga ngadto sa ilang Sanhedrin, ug sila miington kaniya, 67 hapit na mahitabo, miington kaniya, "Ginoo, ipanigbas "Kon ikaw mao man ang Cristo, tug-an ni kami." Apan ba namo ang espada?" 50 Usa kanila mitigbas sa kanila mitubag siya nga nag-ingon, 'Kon tug-anan ko ulipon sa labaw nga sacerdote, ug napalungan kini kamo, kamo dili motoo; 68 ug kon mangutana ako sa iyang toong dalunggan. 51 Apan si Jesus miington, kaninyo, kamo dili motubag. 69 Apan sukad karon ang "Ayaw na niana!" Ug iyang gihikap ang dalunggan Anak sa Tawo magalingkod na sa too sa gahum sa niini ug giayo siya. 52 Unya si Jesus miington sa Dios." 70 Ug silang tahan nangutana kaniya, "Ikaw ba mga sacerdote nga punoan ug sa mga kapitan sa diay ang Anak sa Dios?" Siya mitubag kanila, "Mao templo ug sa mga anciano, nga nanagpangadto batok kaniya, "Nanganhi ba kamo nga daw batok sa usa Kita na gayud mao ang nakadungog niini gikan sa ka tulisan nga pagadad-an ug mga espada ug mga pospos? 53 Sa didto ako sa templo uban kaninyo iyang kaugalingong mga ngabil."

sa adlaw-adlaw, wala hinoon ninyo bakyawa ang inyong mga kamot batok kanako. Apan kini mao ang inyong higayon, ug ang gahum sa kangitngit." 54 Ug ilang gidakop siya ug gidala ug gihatud ngadto sa balay sa labawng sacerdote. Ug si Pedro misagnunot nga nagpaantaw. 55 Ug sa nakahaling na silag kalayo sa taliwala sa hawanhan sa tugkaran ug nanglingkod libut niini, si Pedro usab milingkod uban kanila. 56 Unya dihay usa ka babayeng sulogoon nga nakakita kaniya sa naglingkod siya nga nahayagan sa kalayo, ug samtang nagtutok siya kaniya, miington, "Kining tawhana usab uban kaniya." 57 Apan kini gipanghimakak niya nga nag-ingon, "Babaye, wala ako makaila kaniya." 58 Taudtaud dihay lain nga nakakita kaniya ug miington, "Ikaw usab kauban nila." Apan si Pedro mitubag, "Oy, tawo, dili baya ako." 59 Ug sa paglabay sa may usa ka takna, diha nay lain usab nga nanghimatuo sa hilabihan nga nag-ingon, "Sa pagkatnuod kining tawhana usab uban kaniya, kay Galileanhon man siya." 60 Apan si Pedro mitubag, "Tawo, ambut kon unsa kanang imong giingga." Ug dihadaha, samtang nagsulti pa siya, mitugaok ang manok. 61 Ug ang Ginoo milingi ug mitutok kang Pedro. Ug si Pedro nahinumdom sa pulong sa Ginoo, sa iyang pag-ingon kaniya, "Sa dili pa motugaok ang manok karong adlawa, igalimod mo ako sa makatulo." 62 Ug siya migowa ug mihilak sa hilabihang kasakit. 63 Ug ang mga tawo nga nanagbantay kang Jesus nanagbiaybiay kaniya ug siya ilang gidabodabohan sa pagsumbag; 64 ug ila usab siya nga gitaptapan ug gipangutana, "Tag-ana! Kinsa ang nagsumbag kanimo?" 65 Ug daghan ang mga pulong nga ilang gisulti batok kaniya, sa pagpaulaw kaniya. 66 Ug sa pagkaadlaw na, nanagtigum ang mga anciano sa lungsod, maingon man ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga escriba. Ug siya ilang gitara

23 Ug unya silang tibuok panon mitindog, ug siya ilang gidala sa atubangan ni Pilato. 2 Ug sila misugod sa pagsumborg batok kaniya, nanag-ingon, "Kining tawhana among nakita nga nagpahisalaag sa atong nasud, ug nagdili kanamo sa paghatag ug buhis kang Cesar, ug nag-ingon nga siya mao ang Cristo, nga usa ka hari." 3 Ug si Pilato nangutana kaniya, "Mao ba ikaw ang Hari sa mga Judio?" Siya mitubag kaniya, "Mao, sumala sa giingga mo." 4 Ug si Pilato miington sa mga sacerdote nga punoan ug sa panon sa katawhan, "Wala akoy nakitang sala niining tawhana." 5 Apan misamot sila sa pagpangatarungan nga nanag-ingon, "Siya nagatugaw sa mga tawo, sa iyang pag-panudlo kanila sa tibuok nga Judea gikan sa Galilea hangtud pa dinhing dapita." 6 Sa pagkadungog niini ni Pilato, siya nangutana kon ang tawo Galileanhon ba. 7 Ug sa pagkasayud niya nga si Jesus iya sa ginsakpan ni Herodes, gipadala niya siya ngadto kang Herodes nga diha ra usab sa Jerusalem niadtong panahona. 8 Sa pagkakati ni Herodes kang Jesus, siya nalipay kay dugay na man siyang naninguha sa pagtan-aw kaniya, kay nakadungog man ugod siya mahitungod kaniya, ug naglaum siya nga makakitag katingalahan nga iyang pagabuhaton. 9 Ug iyang gisukitsukit siya sulod sa hataas nga panahon, apan wala siyay gitubag kaniya. 10 Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga escriba nanagtindog sa duol, nga sa mainiton gayud nanaghimo sa ilang sumborg batok kaniya. 11 Ug si Herodes, uban sa iyang mga sundalo, mitamay ug mibiyaybiay kaniya; ug sa nasul-oban na siyag bistri nga nanggilakgilak sa katahum, siya iyang gipadala balik kang Pilato. 12 Ug niadtong adlawa si Herodes ug si Pilato nanagkauli sa ilang paghigalaay, kay sa wala pa kini, nanagkaaway man sila. 13 Unya gipatigum ni

Pilato ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga sa pag-ingon ngadto sa mga bukid, 'Tumpagi kami'; pangulo ug ang mga katawhan, **14** ug kanila miington ug ngadto sa mga bungtod, 'Tabuni kami.' **31** Kay siya, "Gidad-an ninyo ako niining tawhana ubos sa kon ang kahoyng lunhaw gibuhatan man gani nila sumborg nga siya nagpahisalaag sa mga tawo; ug niini, unsa man kahay dadangatan sa laya na?" **32** tapus masusi ko siya sa inyong atubangan, tan-awa, Ug dihay gidala usab nilang duha ka tawo nga mga akong nasuta nga siya dili sad-an sa inyong mga kriminal aron pagapatyon uban kaniya. **33** Ug sa pag-gipasumangil batok kaniya; **15** ug nasuta usab kini ni abut nila sa dapit nga ginganlan Ang Kalabira, didto Herodes, kay iya na mang giuli siya kanako. Tan- ilang gilansang siya sa krus, ug ang mga kriminal, ang awa, wala siyay nahimong bisan unsa nga angay sa usa sa iyang too ug ang usa sa iyang wala. **34** Unya si kamatayon; **16** busa akong ipahampak siya, ug unya Jesus miington, "Amahan, pasayloa sila, kay wala sila buhian ko siya." **17** Ug sa matag-fiesta, kinahanglan makasabut sa ilang ginabuhat." Ug ilang giripahan nga iyang pagabuhian ngadto kanila ang usa ka ang iyang mga bistri aron sa pagbabinbabihan niini. **35** binilanggo. **18** Apan silang tanan nanagdungan sa Ug ang mga tawo nanagtindog sa duol, nga nanagt-pagsinggit nga nag-ingon, "Kuhaa kanang tawhana, aw; apan ang mga punoan nanagyubit kaniya, nanag-ug buhii kanamo si Barrabas." **19** (Kini si Barrabas ingon, "Nagluwas siya sa uban; nan, paluwasa siya usa ka tawo nga gibantud sa bilanggoan tungod sa iyang kaugalingon kon siya mao man ang Cristo sa kagubot nga nahitabo sa siyudad, ug tungod sa sa Dios, ang iyang Pinili!" **36** Ug siya gibugal-bugalan sala sa pagpatay.) **20** Ug si Pilato misulti kanila usab sa mga sundalo nga nanagpanuol ug mihatag pag-usab, nga buot niyang buhian si Jesus; **21** kaniya suka, **37** ug nanag-ingon, "Hari ka man kaha apan siya ilang gipanagsinggit nga nanag-ingon, sa mga Judio, luwasa ang imong kaugalingon!" **38** Ug "Ilansang siya, ilansang siya sa krus!" **22** Ug siya sa uloibabaw niya diha usab ang usa ka sinulat sa miington kanila sa ikatulo, "Kay ngano man, unsa mga titik sa mga pinulongan nga Gresyanhon ug Latin bay iyang nabuhat nga dautan? Kaniya wala akoy ug Hebreohanon nga nag-ingon, "Kini mao ang Hari nakitang sala nga angay sa kamatayon; busa akong sa mga Judio." **39** Unya ang usa sa mga kriminal nga ipahampak siya, ug unya buhian ko siya." **23** Apan nagbitay mipasipala kaniya sa pagsulti nga nag-ingon, misamot sila sa pagpangatarungan, nangayo nga "Dili ba ikaw mao ang Cristo? Luwasa ang imong nanagsinggit nga kinahanglan ilansang siya sa krus. kaugalingon ug kami!" **40** Apan ang usa mitubag sa Ug ang ilang mga tingog mipatigbabaw. **24** Busa si pagbadlong kaniya, "Wala ba ikaw mahadlok sa Dios, Pilato mipakanaug sa iyang hukom nga itugot ang nga anaa ka man unta sa mao rang silot? **41** Ug kita ilang gipangayo. **25** Ug iyang gibuhian ang ilang sa pagkatinuod ania ubas sa matarung nga hukom, gipangayo, ang tawo nga nahibantud sa bilanggoan kay kita nagadawat man sa angayng balus sa atong tungod sa kagubot ug sa sala sa pagpatay; apan binuhutan; apan kining tawhana walay nabuhat nga si Jesus iyang gitugyan ngadto sa ilang pagbuot. dautan." **42** Ug unya siya miington, "Jesus, hinumdumi **26** Ug sa gawas sa gidala siya nila, dihay usa ka ako inig-abut mo sa imong ginharian." **43** Kaniya tawo nga ginganlan si Simon nga taga-Cirene, nga si Jesus mitubag nga nag-ingon, "Sa pagkatinuod, nagsingabut sa siyudad gikan sa balangay, ug siya magaingon ako kanimo, nga karong adlawa adto ilang gidakop ug gipapas-an sa krus, sa pagdala ikaw sa Paraiso uban kanako." **44** Ug unya may niini sunod kang Jesus. **27** Ug misunod kaniya ang ikanapulog-duha na ang takna sa kaudtohon, ug dihay usa ka dakung panon sa katawhan, ug sa mga kantitngit sa tibuok kayutaan hangtud sa ikatulo ang babaye nga nanaghilak ug nanagminatay tungod takna sa hapon, **45** samtang ang Adlaw nawad-an sa kaniya. **28** Apan si Jesus milungi ug miington kanila, kahayag; ang tabil sa templo nagilis sa taliwala. **46** "Mga babayeng anak sa Jerusalem, ayaw kamo Unya si Jesus mituwaw sa makusog nga tingog nga paghilak tungod kanako, hinonoa panghilak kamo nag-ingon, "Amahan, nganha sa imong mga kamot tungod sa inyong mga anak. **29** Kay tan-awa, ang itugyan ko ang akong espiritu!" Ug sa naka-pamulong mga adlaw nagasingabut na nga sila manag-ingon siya niini, nabugto ang iyang ginhawa. **47** Ug sa unya, 'Bulahan hinoon ang mga apuli, ug ang mga nakita sa kapitan ang nahitabo, siya midalayeg sa taguangkan nga wala makasamkon, ug ang mga Dios ug miington, "Sa pagkatinuod kining tawhana dili suso na wala kasus-il!" **30** Ug unya mosugod sila sad-an!" **48** Ug ang tanang panon sa katawhan nga

nahidugok niini nga talan-awon, sa ilang pagkakita Pedro mitindog ug midalagan paingon sa lubnganan; sa nahitabo, namauli nga nanagpanampok sa ilang ug sa pagtikubo ug paglili pa niya, mao na lamay mga dughan. **49** Ug ang iyang tanang mga kaila ug iyang nakita ang mga panaptong lino; ug siya mipauli ang mga babaye nga mikuyog kaniya sukad pa sa nga nahibulong sa nahitaabo. **13** Sa maong adlaw Galilea, nanagtindog nga nagpaantaw ug nakakita duha kanila nanaglakaw paingon sa usa ka balangay niining mga butanga. **50** Ug dihay usa ka tawo nga nga gingham Emaus, nga mga napulog usa ka ginganlan si Jose nga taga-Arimatea, usa ka lungsod kilometro gikan sa Jerusalem, **14** ug nagsultihanay sila sa mga Judio. Siya sakop sa Sanhedrin, ug usa siya mahitungod niining tanang mga butang nga nahitabo. ka tawong maayo ug matarung, **51** nga wala mouyon **15** Ug samtang nagsultihanay ug naapgangan-anay sa ilang gilaraw ug gibuhat, ug siya nag-paabut sa sila, si Jesus midiol ug mikuyog kanila. **16** Apan ang gingharian sa Dios. **52** Kining tawhana miadto kang ilang mga mata nahipugnang aron dili sila makaila Pilato ug kaniya iyang gipangayo ang lawas ni Jesus. kaniya. **17** Ug siya miington kanila, "Unsa ba kining **53** Ug kini iyang gihugos, ug gilimisan niyang panapton inyong gisultihan samtang nanaglakaw kamo?" Ug nga lino, ug gipahimutang sa usa ka lubnganan nga sila miyunong, sa panagway nga masulob-on. **18** Ug kinubkob diha sa kilid sa panggang, nga wala pa ang usa kanila, nga gingham si Cleopas, mitubag gayud kalubngi. **54** Adlaw kadto sa Pangandam ug kaniya, "Ikaw ra ba ang bugtong dumuloong sa nagsugod na ang adlaw nga iga-pahulay. **55** Ug Jerusalem nga wala mahibalo sa mga butang nga misunod ang mga babaye nga nanguyog kaniya nanghitabo didto sulod niining mga adlawa?" **19** Siya sukad pa sa Galilea, ug ilang nakita ang lub-nganan, ug kon giunsa sa pagpahiluna ang iyang lawas; **56** ug nangutana kanila, "Unsa bang mga butanga?" Ug una namauli sila, ug nangandam silag mga pahumot sila miington kaniya, "Mahitungod ba kang Jesus nga ug mga ighahaplas.

24 Apan sa pagkaadlaw na nga nahiuna sa semana, sayo sa kaadlawon, sila ngadto sa lubnganan, dinala ang mga pahumot nga ilang giandam. **2** Ug ilang nakita ang bato nga giligid na gikan sa lubnganan, **3** apan sa pagsulod nila, wala silay nakaplagang lawas. **4** Ug sa nangalibog sila tungod niini, tan-awa, tupad kanila dihay nanagtindog nga duha ka lalaki nga may bisti nga masilaw; **5** ug sa nangalisang sila ug nanagduko sa yuta, kanila miington ang mga lalaki, "Ngano nga ang buhi anha man ninyo pangitaa diha sa mga patay? Wala siya dinihi, kondili nabanhaw. **6** Hinumdumi ang iyang gisulti kaninyo sa didto pa siya sa Galilea, **7** nga ang Anak sa Tawo kinahanglan igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawong makasasala ug iga-lansang sa krus, ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw siya." **8** Ug nahinumdum sila sa iyang mga pulong, **9** ug sa paghiuli nila gikan sa lubnganan, kining tanan ilang gisugilon ngadto sa Napulog-Usa ug sa tanan nga uban pa. **10** Ug ang nanagsugilon niini ngadto sa mga apostoles mao sila si Maria Magdalena ug si Juana ug si Maria nga inahan ni Santiago ug ang uban pang mga babaye nga mga kauban nila; **11** apan sa ilang pagbat niini, kining mga pulonga daw salimoang lamang, ug sila wala nila toohi, **12** Apan si

Pedro mitindog ug midalagan paingon sa lubnganan; sa ginganlag Emaus, nga mga napulog usa ka ginganlan si Jose nga taga-Arimatea, usa ka lungsod kilometro gikan sa Jerusalem, **14** ug nagsultihanay sila sa mga Judio. Siya sakop sa Sanhedrin, ug usa siya mahitungod niining tanang mga butang nga nahitabo. ka tawong maayo ug matarung, **51** nga wala mouyon **15** Ug samtang nagsultihanay ug naapgangan-anay sa ilang gilaraw ug gibuhat, ug siya nag-paabut sa sila, si Jesus midiol ug mikuyog kanila. **16** Apan ang gingharian sa Dios. **52** Kining tawhana miadto kang ilang mga mata nahipugnang aron dili sila makaila Pilato ug kaniya iyang gipangayo ang lawas ni Jesus. kaniya. **17** Ug siya miington kanila, "Unsa ba kining **53** Ug kini iyang gihugos, ug gilimisan niyang panapton inyong gisultihan samtang nanaglakaw kamo?" Ug nga lino, ug gipahimutang sa usa ka lubnganan nga sila miyunong, sa panagway nga masulob-on. **18** Ug kinubkob diha sa kilid sa panggang, nga wala pa ang usa kanila, nga gingham si Cleopas, mitubag gayud kalubngi. **54** Adlaw kadto sa Pangandam ug kaniya, "Ikaw ra ba ang bugtong dumuloong sa nagsugod na ang adlaw nga iga-pahulay. **55** Ug Jerusalem nga wala mahibalo sa mga butang nga misunod ang mga babaye nga nanguyog kaniya nanghitabo didto sulod niining mga adlawa?" **19** Siya sukad pa sa Galilea, ug ilang nakita ang lubnganan, ug kon giunsa sa pagpahiluna ang iyang lawas; **56** ug nangutana kanila, "Unsa bang mga butanga?" Ug una namauli sila, ug nangandam silag mga pahumot sila miington kaniya, "Mahitungod ba kang Jesus nga Nazarethon, nga usa ka profeta nga gamhanan sa buhat ug sa pulong sa atubangan sa Dios ug sa tanang mga tawo; **20** siya gitugyan sa among mga sacerdote nga punoan ug sa among mga pangulo aron pagahukman sa silot sa kamatayon ug ilansang sa krus. **21** Ug nanaglaum unta kadto kami nga siya mao gayud ang magtubos sa Israel. Oo, ug labut pa niining tanan, ikatulo na ka adlaw karon sukad sa pagkahitabo niining mga butanga. **22** Ug labut pa, dihay mga babaye nga among mga kauban nga nakapatingala kanamo. Didto sila sa lubnganan sayo ganinang buntag, **23** ug wala nila hikit-i didto ang iyang lawas; ug sila mibalik nga nanagsugilon nga nakakita kono silag panan-awon nga may mga manolunda nga nagsugilon kanila nga siya buhi. **24** Ug may mga kauban namo nga nangadto sa lubnganan, ug didto ilang nakita kini sumala sa gisugilon sa mga babaye; apan siya wala nila makita." **25** Ug si Jesus miington kanila, "O mga tawong boango-boang, kinsang mga kasingkasing hinayang nga motoo sa tanang gikasulti sa mga profeta! **26** Dili ba kinahanglan man nga ang Cristo magaantus gayud niining mga butanga ug unya magasulod, siya sa iyang himaya?" **27** Ug sugod kang Moises ug sa tanang mga profeta, iyang gisaysay kanila ang mga butang sa tibuok nga kasulatan mahitungod sa iyang kaugalingon. **28** Ug sa nagkahiduo na sila sa balangay nga ilang gipadulngan, gipasabut niya nga daw mopadayon

siya sa unahan, **29** apan gihawiran siya nila nga nag-kinahanglan igawali ngadto sa tanang kanasuran, ingon, "Pabilin uban kanamo, kay hapit na magabii sugod sa Jerusalem. **48** Kamo mao ang mga saksi ug tapus na ang adlaw." Ug siya misaka ug mipabilin niining mga butanga. **49** Ug tan-awa, igapadala ko uban kanila. **50** Ug sa nagtambong siya sa kan-anan kaninyo ang saad sa akong Amahan; apan pabilin una uban kanila, siya mikuhag tinapay ug nanalangan, kamo sa siyudad hangtud nga masul-oban na kamog ug kini iyang gipikaspikas ug gihatag kanila. **51** Ug gahum gikan sa kahitas-an." **50** Unya iyang gidala sila unya nabuka ang ilang mga mata, ug ilang naila ngadto sa gawas hangtud sa Betania, ug sa naisa siya; ug unya nahananaw siya sa ilang mga mata. **52** niya ang iyang mga kamot, iyang gipanalanginan Ug sila nasig-ingon ang usa sa usa, "Dili ba ang sila. **51** Ug samtang nagpanalangin pa siya kanila, atong mga kasingkasing nagdilaab man sa sulod siya mipahawa gikan kanila ug gibayaw ngadto sa nato samtang nagsulti siya kanato diha sa dalan, langit. **52** Ug sila namalik sa Jerusalem sa dakung samtang nagsaysay siya kanato sa kasulatan?" **53** kalipay; **53** ug didto sa templo nagkanunayan sila, Ug niadtong tungora sila mitindog ug namalik sa nga nagdalayeg sa Dios.

Jerusalem, ug ilang hingkaplagan ang Napulog-Usa nga nagkatigum ug ang mga kauban nila. **34** nga miington kanila, "Tinuod gayud nga nabanhaw ang Ginoo, ug mipakita kang Simon!" **35** Ug sila usab nanghingasoy sa nahitabo diha sa dalan, ug giunsa nila pagpakaila kaniya diha sa pagpikaspikas niya sa tinapay. **36** Ug samtang nagsulti pa sila niining mga butanga, sa ilang taliwala mipakita si Jesus nga natindog ug miington kanila, "Ang kalinaw magaubaan kaninyo!" **37** Apan sila nahikuratan ug nangalisang nga nanagdahum nga nakakita silag espiritu. **38** Ug siya miington kanila, "Nganong nakulbaan man kamo, ug nganong may mga pagsukitsukit man kamo sa sulod sa inyong mga kasingkasing? **39** Tan-awa ninyo ang akong mga kamot ug mga til, nga mao gayud ako. Hikapa ninyo ako ug tan-awa, kay ang espiritu walay unod ug mga bukog ingon sa inyong nakita nga ania kanako." **40** Ug sa nakasulti na siya niini, iyang gipakita kanila ang iyang mga kamot ug mga til. **41** Ug samtang sa ilang kalipay sila wala pa motoo niini ug nanghibulong, siya miington kanila, "Duna ba kamoy makaon dinihi?" **42** Ug siya ilang gihatagan ug isda nga sinugba. **43** Ug kini gidawat ni Jesus ug iyang gikaon sa ilang atubangan. **44** Ug unya miington siya kanila, "Kini mao ang akong mga pulong nga gisulti ko kaninyo kaniadto sa kauban pa ako kaninyo, nga kinahanglan gayud matuman ang tanang nahisulat mahitungod kanako diha sa kasugoan ni Moises ug sa mga profeta ug sa mga salmo." **45** Ug iyang gibuksan ang ilang mga salabutan aron makatukib sila sa mga kasulatan, **46** ug miington kanila, "Sa ingon niini nahisulat, nga ang Cristo kinahanglan gayud magaantus, ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw siya gikan sa mga patay, **47** ug nga sa iyang ngalan ang paghinulsol ug ang pagpasaylo sa mga sala

Juan

1 Sa sinugdan mao na ang Pulong, ug ang Pulong uban sa Dios, ug Dios ang Pulong. **2** Kini siya sa sinugdan uban sa Dios. **3** Ang tanang mga butang nangahimo pinaagi kaniya; ug niadtong mga nangahimo na, walay bisan usa nga nahimo nga dili pinaagi kaniya. **4** Diha kaniya ang kinabuhi, ug ang maong kinabuhi mao ang kahayag alang sa mga tawo. **5** Ug ang kahayag nagadan-ag sa taliwala sa kangitngitan, ug ang kangitngitan wala makabuntog kaniya. **6** Dihay usa ka tawo nga gingenlan si Juan nga pinadala gikan sa Dios. **7** Siya mianhi sa pagsaksi, sa pagpanghimatuod mahitungod sa kahayag, aron ang tanan motoo pinaagi kaniya. **8** Kini siya dili mao ang kahayag, hinonoa siya mianhi aron sa pagpanghimatuod mahitungod sa kahayag. **9** Ang matuod nga kahayag nga nagaiwag sa matag-usa ka tawo, kini nagsingabut sa kalibutan. **10** Ug siya dinihi na sa kalibutan, ug ang kalibutan nahimo pinaagi kaniya, ngani ang kalibutan wala makaila kaniya. **11** Siya nahiabut diha sa iyang kaugalingon, ngani ang iyang mga tawo wala modawat kaniya. **12** Apan sa tanang midawat kaniya, sa tanang mitoo sa iyang ngalan, kanila naghatag siyang kagahum sa pagkahimong mga anak sa Dios, **13** kanila nga nangatawo dili gumikan sa dugo, ni sa pagbuot sa unod, ni sa pagbuot sa lalaki, kondili sa Dios. **14** Ug ang Pulong nahimong tawo ug ipon kanamo mipuyo siya nga puno sa grasya ug sa kamatuoran; ug among nakita ang iyang himaya, ang himaya nga ingon sa pagadawaton sa bugtong Anak gikan sa Amahan. **15** (Si Juan naghimog pagpanghimatuod mahitungod kaniya, ug misingga ng nag-ingon, "Mao kini siya ang gihisgutan ko sa akong pag-ingon, 'Sya nga umaanhi sunod kanako gikapahimutang na unahan kanako, kay siya una pa man kanako,'") **16** Ug gikan sa maong pagkapuno niya kaming tanan nanagpakadawat, grasya tungod sa grasya. **17** Kay ang kasugoan gihatag pinaagi kang Moises, apan ang grasya ug ang kamatuoran miabut pinaagi kang Jesu-Cristo. **18** Wala pa gayuy tawo nga nakakita sa Dios; ang bugtong Anak, nga anaa sa sabakan sa Amahan kini siya mao ang nagpaila kaniya. **19** Ug mao kini ang gipanghimatuod ni Juan sa diha nga gipadala kaniya sa mga Judio ang mga sacerdote ug mga Levita gikan sa Jerusalem aron sa pagpangutana kaniya, "Kinsa ka man?" **20** Siya mitug-an, siya wala

maglimod; hinonoa mitug-an siya nga nag-ingon, "Ako dili mao ang Cristo." **21** Ug sila nangutana kaniya, "Unsa ka man diay? Si Elias ka ba?" Siya miington, "Dili." "Ikaw ba ang profeta?" Siya mitubag, "Dili." **22** Unya miington sila kaniya, "Kinsa ka man lagi? Tug-ani kami aron adunay among ikatubag sa mga nanagsugo kanamo. Unsa may imong ikasulti bahin sa imong kaugalingon?" **23** Ug siya miington, "Ako mao ang tingog sa magasinggit diha sa mga awaaw, 'Tul-ira ninyo ang agian sa Ginoo,' sumala sa giington ni Isaias nga profeta." **24** Ug kini sila mga sinugo gikan sa mga Fariseo. **25** Ug sila nangutana kaniya, "Nan, nganong nagapangbautismo ka man, nga dili ka man diay mao ang Cristo, ni si Elias, ni ang profeta?" **26** Ug si Juan mitubag kanila, "Ako nagapangbautismo sa tubig, apan diha sa taliwala ninyo anaay nagatindog nga wala ninyo hiilhi, **27** siya nga mao ang magaanhii sunod kanako, sa kang kinsang higot sa sapin ako dili gani takus sa paghubad." **28** Kini didto mahitabo sa Betania, tabok sa Jordan, diin si Juan nagpangbautismo. **29** Ug sa pagkasunod nga adlaw iyang nakita si Jesus nga nagpaingon kaniya, ug siya miington, "Tan-awa, mao kana ang Cordero sa Dios, nga magakuha sa sala sa kalibutan! **30** Mao kana siya ang gihisgutan ko sa akong pag-ingon, 'Sunod kanako moanhi ang usa ka tawo nga gikapahimutang na unahan kanako, kay siya una pa man kanako.' **31** Ug ako gayud gani wala man masayud kaniya; mao lamang nga mianhi ako nga nagpangbautismo sa tubig aron ikapadayag siya ngadto sa Israel." **32** Ug si Juan pagpanghimatuod nga nag-ingon, "Nakita ko ang Espiritu nga mikunsad ingon ug salampati gikan sa langit, ug kini nagpabilin diha kaniya. **33** Ako gayud wala masayud kaniya, apan siya nga nagsugo kanako sa pagpangbautismo sa tubig miington kanako, 'Sya nga imong makita nga pagakunsaran ug pagapuy-an sa Espiritu, mao kana siya ang magapangbautismo diha sa Espiritu Santo.'

34 Ug ako nakakita ug gipanghimatuod ko nga kini siya mao ang Anak sa Dios." **35** Ug sa pagkasunod nga adlaw didto na usab si Juan nagtindog uban sa duha sa iyang mga tinun-an; **36** ug siya mitan-aw kang Jesus samtang kini naglakaw, ug siya miington, "Tan-awa, mao kana ang Cordero sa Dios!" **37** Ug ang duha ka mga tinun-an nakadungog kaniya sa iyang pagsulti niini, ug sila minunot kang Jesus. **38** Ug si Jesus milungi ug iyang nakita sila nga nanagsunod kaniya, ug siya miington kanila, "Unsay inyong gipangita?" Ug

sila miington kaniya, "Rabi (nga sa ato pa, Magtutudlo), mga tinun-an. 3 Ug sa pagkahurot na sa bino, ang diin ka magpuyo?" 39 Ug siya miington kanila, "Umari inahan ni Jesus miington kaniya, "Wala na silay bino." kamo ug makita ninyo." Ug sila miadto ug ilang nakita 4 Ug si Jesus miington kaniya, "Babaye, unsay imong ang iyang gipuy-an; ug sila mipabilin uban kaniya labut kanako? Ang akong takna wala pa moabut." nianang adlawa, kay kadto may ikanapulo na man ang 5 Ug ang iyang inahan miington sa mga sulogoon, takna. 40 Usa sa duha nga nakadungog sa pagsulti "Unsa ganiy iyang isugo kaninyo, buhata ninyo." 6 ni Juan ug misunod kang Jesus, mao si Andres nga Ug didtoy nahimutang nga unom ka buok tadyaw igsoon ni Simon Pedro. 41 Ug iyang nakaplagan nga bato, sumala sa batasan sa mga Judio sa pag-una ang iyang igsoon nga si Simon, ug miington pagpanghugas, nga ang matag-usa niini kasudlan kaniya, "Gikahibalag namo ang Mesias" (nga sa ato ug kaluhaar o katloan ka galon. 7 Ug si Jesus pa, Cristo); 42 ug iyang gidala siya ngadto kang miington kanila, "Pun-a ninyog tubig ang mga tadyaw." Jesus. Ug si Jesus misud-ong kaniya ug miington, Ug kini ilang gipanagnuno hangtud sa ngabil. 8 "Ikaw diay si Simon, ang anak ni Juan? Pagatawgon Ug unya siya miington kanila, "Pagkabo na kamo ikaw nga Cefas" (nga sa ato pa, Pedro). 43 Ug sa niana ug dad-a ngadto sa punoan sa kombira." Ug pagkasunod nga adlaw si Jesus buot moadto sa kini ilang gidala ngadto kaniya. 9 Ug sa natilawan Galilea. Ug iyang gikahibalag si Felipe ug siya miington sa punoan sa kombira ang tubig nga nahimo nang kaniya, "Sumunod ka kanako." 44 Kini si Felipe taga-bino, ug kay wala man siya masayud diin kini gikan Betsaida, ang lungsod nila ni Andres ug Pedro. 45 Ug (bisan tuod nasayud niini ang mga sulogoon nga gikahibalag ni Felipe si Natanael, ug siya miington nanagkabo sa tubig), ang punoan sa kombira mitawag kaniya, "Among gikahibalag siya nga mahitungod sa bana 10 ug miington kaniya, "Nabatasan bayar sa gani kaniya si Moises diha sa kasugoan ug usab ang mga tawo ang pagdalit pag-una sa maayong bino, mga profeta nanagsulat, mahitungod kang Jesus nga ug unya sa diha nga ang mga dinapit makainom Nazaretnon, nga anak ni Jose." 46 Ug si Natanael na pag-ayo, mao pay pagdalit sa minos nga bino; nangutana kaniya, "Aduna ba guy maayong butang apan ikaw, imo hinoong gitagoan ang maayong bino gikan sa Nazaret?" Si Felipe mitubag kaniya, "Umari hangtud karon." 11 Kini, ang naahauna sa iyang mga ka ug tan-awa." 47 Ug nakita ni Jesus si Natanael milagro, gibuhat ni Jesus didto sa Cana sa Galilea, nga nagpaingon kaniya, ug siya miington mahitungod ug nagpadayag sa iyang himaya; ug ang iyang mga kaniya, "Tan-awa, aniyay usa ka tinuod gayud nga tinun-an nanagpanoo kaniya. 12 Ug tapus niini siya Israelinhon, kangkinsa wala ang pagkalimbongan!" milugsong ngadto sa Capernaum, uban ang iyang 48 Ug si Natanael nangutana kaniya, "Naunsa ba inahan ug ang iyang mga igsoon ug ang iyang mga nga nakaila ka man diay kanako?" Si Jesus mitubag tinun-an; ug didto mipabilin sila sulod sa pipila lamang kaniya, "Sa wala ka pa tawga ni Felipe, samtang ka adlaw. 13 Ug nagkahiduol na ang Pasko sa mga nagpasilong ikaw diha sa kahoyng igera, nakita ko Judio, busa si Jesus mitungas ngadto sa Jerusalem. ikaw." 49 Ug si Natanael miington kaniya, "Rabi, ikaw 14 Ug sa sulod sa templo iyang nakita ang mga mao ang Anak sa Dios! Ikaw mao ang Hari sa Israel!" nanagbaligyag mga baka ug mga karnero ug mga 50 Ug si Jesus mitubag kaniya, "Mitoo ba ikaw tungod salampati, ug ang mga tigpangilis ug salapi nga diha lang sa akong pag-ingon kanimo nga nakita ko ikaw sa ilang pamatigayon. 15 Ug nagbuhat siyang latigo nga nagpasilong diha sa kahoyng igera? Makita ra nga pisi ug iyang giabog silang tanan, uban ang mga unya nimo ang labi pa ka dagkung mga butang kay karnero ug mga baka, ngadto sa gawas sa templo; niini." 51 Ug siya miington pa kaniya, "Sa pagkatinuod, ug iyang giyabo ang mga salapi sa mga tigpangilis ug sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga makita iyang gipanglintuwad ang ilang mga lamisa. 16 Ug ra unya ninyo ang langit nga maabli ug ang mga siya miington sa mga nanagbaligyag mga salampati, manolunda sa Dios nga magakayab ug magakunsad "Kuhaa ninyo dinihi kining mga butanga; ang balay sa akong Amahan ayaw ninyo paghimoang merkado."

2 Ug sa ikatulo ka adlaw may kasal sa Cana sa Galilea, ug didto ang inahan ni Jesus; 2 ug si Jesus usab gidapit ngadto sa kasal, uban ang iyang

ilhanan nga imong ikapakita kanamo nga ikaw may kaniya, "Unsaon man pagkahimo niini?" 10 Ug si pagbulot-an sa pagbuhat niini?" 19 Ug si Jesus Jesus mitubag kaniya, "Wala ka ba diay makasabut mitubag kanila, "Gubaa ninyo kining templo, ug niini, nga magtutudlo ka man unta sa Israel? 11 patindugon ko kini sulod sa tulo ka adlaw." 20 Ug Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako ang mga Judio nanagpanubag, "Kining temploha kanimo, nga kami nagasulti sa among nahibaloan gitukod sulod sa kap-atan ug unom ka tuig, ug ug nagapanghimatuod sa among nakita, apan kamo imong patindugon kini sulod sa tulo ka adlaw?" 21 wala modawat sa among pamatuod. 12 Kon dili Apan ang templo nga iyang gipasabut mao ang kamo motoo sa yutan-onng mga butang nga akong iyang kaugalingong lawas. 22 Mao man gani nga sa gisugilon kaninyo, unsaon man ninyo sa pagtoo kon pagkabanhaw na niya gikan sa mga patay, ang iyang suginlan ko kamog langitnong mga butang? 13 Walay mga tinun-an nahinumdom sa iyang pagsulti niini; nakasaka ngadto sa langit gawas lamang kaniya ug sila nanagpanoo sa kasulatan ug sa pulong nga nga nanaug gikan sa langit, nga mao ang Anak gisulti ni Jesus. 23 Ug sa didto siya sa Jerusalem sa Tawo nga anaa sa langit. 14 Ug maingon nga sa panahon sa fiesta sa Pasko, daghan ang misalig ang halas giisa ni Moises didto sa kamingawan, sa iyang ngalan sa pagkakita nila sa mga milagro maingon man usab kinahanglan igaisa ang Anak nga iyang gibuhut; 24 apan sa iyang babin wala ni Jesus isalig ang iyang kaugalingon ngadto kanila, 25 kay siya nasayud man sa tanang tawo ug wala siya magkinahanglan nga adunay magpanghimatuod ngadto kaniya mahitungod sa tawo, kay siya gayud nasayud man kon unsa ang anaa sa sulod sa tawo.

3 Ug dihay usa ka tawo sa mga Fariseo, nga ginganlan si Nicodemo, nga punoan sa mga Judio. 2 Kining tawhana miadto kang Jesus sa takna sa kagabhiom ug miington kaniya, "Rabi, kami nasayud nga ikaw maoy usa ka magtutudlo nga gikan sa Dios, kay wala gayuy makahimo niining mga milagro nga imong gipangbuhat gawas lamang kon ang Dios anaa uban kaniya." 3 Ug si Jesus mitubag kaniya, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo, gawas kon ang tawo igaanak pag-usab, dili siya makakita sa gingharian sa Dios." 4 Ug si Nicodemo nangutana kaniya, "Unsaon man pagkahimo nga igaanak ang tawo sa tigulang na siya? Makasulod pa ba siya pag-usab sa taguangkan sa iyang inahan ug mahimugo?" 5 Ug si Jesus mitubag, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo, gawas kon ang tawo igaanak sa tubig ug sa Espiritu, dili siya makasulod sa gingharian sa Dios. 6 Ang gianak sa unod, unod man; ug ang gianak sa Espiritu, espiritu man. 7 Ayaw ikahibulong ang akong pag-ingon kanimo, 'Kinahanglan nga igaanak kamo pag-usab.' 8 Ang hangin bitaw mohuros man ngadto sa buot niyang padulangan, ug mabati mo ang iyang tingog; ngani dili nimo mahibaloan diin siya gikan o asa siya padulong. Maingon usab niana ang tanan nga gianak sa Espiritu." 9 Si Nicodemo miington

makabaton sa kinabuhing dayon." (aiōnios g166) 16 Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 17 Kay gipadala sa

Dios ang iyang Anak nganhi sa kalibutan, dili aron ang kalibutan iyang pagahukman sa silot, kondili aron ang kalibutan maluwás pinaagi kaniya. 18 Ang mosalig kaniya dili pagahukman sa silot; apan ang dili mosalig nahinukman na sa silot, kay wala man siya motoo sa ngalan sa bugtong Anak sa Dios. 19 Ug ang paghukom mao kini, nga ang kahayag mianhi sa kalibutan, ug ang kantitngit maoy gipalabi sa mga tawo sa paghigugma kay sa kahayag, kay dautan man ang ilang mga buhat. 20 Kay ang tanan nga nagabuhat ug mangil-ad nagadumot sa kahayag, ug dili moduol sa kahayag, sa kahadlok nga tingali unya masuta ang ilang mga buhat. 21 Apan siya nga nagahimo sa matuod moduol sa kahayag, aron ikapadayag nga ang iyang mga buhat nangahimo diha sa Dios. 22 Tapus niini si Jesus ug ang iyang mga tinun-an miadto sa kayutaan sa Judea, ug didto mipabilin siya uban kanila ug nagpangbautismo. 23 Ug si Juan usab nagpangbautismo didto sa Enon duol sa Salim, kay didto daghan man ang mga tubig; ug ang mga tawo nangadto ug gibautismohan sila. 24 Kay si Juan wala pa man ikabanlud sa bilanggoan. 25 Ug nahitabo nga ang mga tinun-an ni Juan may gipakiglalis nga usa ka Judio mahitungod sa pagpanghinlo. 26 Ug sila miadto kang Juan ug miington kaniya, "Rabi, kadong tawo nga uban kanimo didto sa tabok sa Jordan, nga imo ganing gipanghimatud-an, kini siya

ania karon dinihi nagapangbautismo, ug ang tanang paimnon ko nga usa ka babayeng Samarianhon?" tawo nanugok ngadto kaniya." 27 Ug si Juan mitubag, Kay ang mga Judio ugod wala may pakigharong sa "Walay tawo nga makadawat ug bisan unsa gawas mga Samarianhon. 28 Ug si Jesus mitubag kaniya, sa ihatag kaniya gikan sa langit. 29 Kamo gayud "Kon nasayud ka pa lamang sa gasa sa Dios, ug makapanghimatuod sa akong pag-ingon, nga ako dili kon kinsa kining nagaingon kanimo, 'Paimna ra ko,' mao ang Cristo, kondili nga gipadala ako sa pag-una mangayo ka gayud unta kaniya ug ikaw hatagan kaniya. 30 Ang naasawa iya sa nabana; ang higala niyang buhi nga tubig." 31 Ang babaye miington kaniya, sa nabana, nga nagatindog ug nagapatalinghug "Senyor, ikaw wala ganiy arang ikatimba, ug ang kaniya, kini siya nagakalipay ug daku tungod sa atabay lalum; asa man nimo kuhaa kanang imong tingog sa nabana; busa kining akong kalipay hingpit buhi nga tubig? 32 Siya kinahanglan magatubo, samtang ginikanan nga si Jacob nga maoy naghatag kanamo ako kinahanglan magakunhod." 33 Siya nga gikan sa niining atabay, ug sa tubig niini nag-inom siya ug ang itaas, labaw sa tanan; siya nga gikan sa yuta iya sa iyang nakita ug nadungog, ngani walay midawat sa iyang panghimatuod. 34 Ang magadawat sa iyang panghimatuod magabutang sa iyang timaan niini, nga ang Dios matinuoran. 35 Kay siya nga gipadala sa Dios magasulti man sa mga pulong sa Dios, sanglit sa walay sukod ang Dios nagapanghatag man sa Espiritu. 36 Ang Amahan nagahigugma sa Anak, ug ang tanang mga butang gitugyan niya ngadto sa iyang kamot. 37 Ang mosalig sa Anak may kinabuhi nga dayon; apan ang dili mosugot sa Anak dili makatilawg kinabuhi, hinonoa ang kapungot sa Dios magapabilin diha kaniya. (aiōnios g166)

4 Ug sa pagkasayud sa Ginoo nga ang mga Fariseo nakadungog nga si Jesus nangabig ug nagpangbautismog labi pa ka daghang mga tinun-an kay kanyo Juan. 2 (bisan tuod dili gayud si Jesus mao ang nanganay sa pagpangbautismo kondili ang iyang mga tinun-an lamang), 3 siya mipahawa sa Judea ug mibalik sa Galilea. 4 Ug siya kinahanglan gayud nga mahiagi latas sa Samaria. 5 Busa nahiabut siya sa usa ka lungsod sa Samaria nga ginganlan ug Sicar, duol sa yuta nga gihatag ni Jacob ngadto sa iyang anak nga si Jose. 6 Ug didto ang atabay ni Jacob; ug si Jesus, sanglit gikapuyan man siya tungod sa iyang panaw, milingkod tupad sa atabay. Ug kadto may ikaunom na ang takna. 7 Ug dihay usa ka babayeng Samarianhon nga miabut aron sa pagkalos ug tubig. Ug si Jesus miington kaniya, "Paimna ra ko." 8 Kay ang iyang mga tinun-an nangadto man sa lungsod aron sa pagpalit ug makaon. 9 Ang babayeng Samarianhon miington kaniya, "Naunsa ba nga ikaw nga usa ka Judio mihangyo man nga

Kay ang mga Judio ugod wala may pakigharong sa "Walay tawo nga makadawat ug bisan unsa gawas mga Samarianhon. 10 Ug si Jesus mitubag kaniya, sa ihatag kaniya gikan sa langit. 11 Ang babaye miington kaniya, sa nabana, nga nagatindog ug nagapatalinghug "Senyor, ikaw wala ganiy arang ikatimba, ug ang kaniya, kini siya nagakalipay ug daku tungod sa atabay lalum; asa man nimo kuhaa kanang imong tingog sa nabana; busa kining akong kalipay hingpit buhi nga tubig? 12 Labaw ka pa ba sa among na kaniya, dili na gayud pagauhawon; kay ang tubig nga akong igahatag kaniya mahimong diha sa sulod niya usa ka tubod sa tubig nga magatubo ngadto sa pagkakinabuhing dayon." (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Ang babaye miington kaniya, "Senyor, hatagi ra ko nianang tubiga aron dili na ako uhawon, ni moanhi pa dinihi aron sa pagkalos." 16 Ug si Jesus miington kaniya, "Lumakaw ka, tawga ang imong bana, ug bumalik ka dinihi." 17 Ang babaye mitubag kaniya, "Wala baya akoy bana." Si Jesus miington kaniya, "Tinuod ang imong giingga, 'Wala akoy bana'; 18 kay tuod ikaw may lima na man ka bana, ug siya nga gikaipon mo karon dili man imong bana. Tinuod gayud kining imong giingga." 19 Ang babaye miington kaniya, "Senyor, naila ko nga ikaw usa ka profeta. 20 Ang among mga ginikanan nanagsimba dinihi niining bukira; apan kamo magaingon nga sa Jerusalem atua ang dapit diin kinahanglan ang mga tawo adto magasimba." 21 Ug si Jesus miington kaniya, "Babaye, toohi ako, taliabut na ang takna nga kamo magasimba sa Amahan dili lamang dinihi ra niining bukira, ni sa Jerusalem. 22 Kamo nagasimba sa wala ninyo hiilihi; kami nagasimba sa among nailhan, kay ang kaluwasan nagagikan man sa mga Judio. 23 Apan ang takna taliabut, ug karon mao na, nga ang tinuod nga mga magsisimba magasimba sa Amahan diha sa espiritu ug sa kamatuoran, kay kini ang ginapangita sa Amahan nga maoy managsimba kaniya. 24 Ang Dios espiritu, ug ang mga magasimba kaniya kinahanglan managsimba diha sa espiritu ug sa kamatuoran." 25 Ang babaye miington kaniya, "Ako nasayud nga ang Mesias umaabut (siya nga ginatawag ug Cristo); inig-

abut na unya niya, siya mao ang magasaysay kanato lungsod. 45 Busa sa pag-abut niya sa Galilea, ang sa tanang mga butang." 26 Si Jesus miington kaniya, mga Galileanhon nahnangop sa pagdawat kaniya, "Ako nga nakigsulti kanimo mao siya." 27 Niining sanglit ila mang nakita ang tanang gibuhat niya didto tungora, nanagpangabut ang iyang mga tinun-an. Ug sa Jerusalem sa panahon sa fiesta, kay sila nahiadto sila nanghibulong nga babaye ang iyang gipakigsulti, man usab sa fiesta. 46 Busa nahiadto siya pag-apan wala kanilay nakaingon, "Unsa may imong usab sa Cana sa Galilea, diin gihimo gani niyang gusto?" o, "Nganong nakigsulti ka man kaniya?" 28 bino ang tubig. Ug didto sa Capernaum may usa Unya gibuyaan sa babaye ang iyang banga ug miadto ka opisyal kinsang anak nga lalaki nagmasakit. siya sa lungsod ug miington sa mga tawo, 29 "Umari 47 Sa iyang pagkadungog nga si Jesus nahiabut sa kamo, tan-awa ninyo ang usa ka tawo nga mitug- Galilea gikan sa Judea, siya miadto ug nagpakiliug an kanako sa tanang nabuhat ko. Mao ba kaha kini kaniya nga una iyang adtoon ug ayohon ang anak ang Cristo?" 30 Ug sila nanggula sa lungsod ug niya, kay kini nag-ungaw na sa kamatayon, 48 Ug nangadto kaniya. 31 Sa maong higayon giagda siya si Jesus miington kaniya, "Gawas kon makakita kag sa mga tinun-an nga nanag-ingon, "Rabi, kumaon mga ilhanan ug mga katingalahan, dili ka motoo." ka." 32 Apan siya miington kanila, "Ako adunay kan- 49 Ang opisyal miington kaniya, "Senyor, umadto ka onon nga wala ninyo hibaloi." 33 Busa ang mga intavon sa dili pa mamatay ang akong anak." 50 Ug tinun-an nagpangutan-anay ang usa sa usa nga si Jesus miington kaniya, "Lumakaw ka, ang imong nag-ingon, "May nakahatud ba kaniyag pagkaon?" anak mabuhi." Ang tawo mitoo sa pulong nga gisulit 34 Si Jesus miington kanila, "Ang akong pagkaon ni Jesus ug milakaw siya. 51 Ug sa naglugsong pa mao ang pagbuhat sa kabubut-on sa nagpadala siya sa dalan, ang iyang mga ulipon misugat kaniya kanako, ug ang pagtuman sa ipabuhat niya. 35 Dili ug ilang gisuginlan siya nga ang iyang anak buhi. 52 ba magaingon man kamo, 'Upat pa ka bulan, ug Ug siya nangutana kanila kanus-a siya magsugod unya mao na ang ting-ani?' Sultihan ko kamo, iyahat sa pagkaayo, ug sila miington kaniya, "Kagahapon ninyo ang inyong mga mata, ug lantawa ninyo ang sa ikapito ang takna siya gihuwasan sa hilatan." 53 kaumahan nga mga hinog na aron pagaaniron. 36 Siya nga nagaani magadawat ug suhol, ug magahipos Ug ang amahan nahinumdom nga kadto mao ang ug bunga alang sa kinabuhi nga dayon, aron ang takna sa pag-ingon ni Jesus kaniya, "Ang imong anak magpupugas ug ang mag-aani managduyog sa mabuhi.;" ug siya mitoo, ug ang iyang tibuok nga kalipay. (aiōnios g166) 37 Kay ginamatud-an niini pаниmalay. 54 Kini mao ang ikaduhang milagro nga gihimo ni Jesus sa iyang paghiabut sa Galilea gikan ang ginaingon, 'Usa ang magapugas ug lain ang magaani.' 38 Kamo gisugo ko sa pag-ani niadtong wala ninyo budlay; ang uban mao ang nanagbudlay, ug kamo nanagpakaambit sa ilang binudlayan." 39 Ug daghang mga Samarianhon sa maong lungsod misalig kaniya tungod sa panghimatuod sa babaye nga nag-ingon, "Siya mitug-an kanako sa tanang nabuhat ko." 40 Busa sa paghiudu kaniya sa mga Samarianhon, sila mihangyo kaniya sa pagpabilin uban kanila; ug siya mipabilin didtoq duha ka adlaw. 41 Ug milabi pa ka daghan ang mitoo kaniya tungod sa iyang pulong. 42 Unya miington sila sa babaye, "Kami nagatoo dili na tungod sa imong mga pulong, kay kami na gayud mao ang nakadungog kaniya, ug among naila nga siya sa pagkatinuod mao ang Manluluwas sa kalibutan." 43 Tapus sa maong duha ka adlaw siya migikan padulong sa Galilea. 44 Kay si Jesus gayud nagpamaduod man nga ang profeta walay dungog diha sa iyang kaugalingong

5 Tapus niini may gisaulog nga usa ka fiesta sa mga Judio, ug si Jesus mitungas ngadto sa Jerusalem. 2 Ug sa Jerusalem, duol sa pultahan sa mga karnero, anaay tuburan nga sa Hebreohanon ginatawag ug Betsata, nga may lima ka portico. 3 Dindi niini nanaghidga ang dakung panon sa mga masakit, lakip sa mga buta, nga bakul, ug mga paralitico. Sila nanagpaabut sa paglihok sa tubig. 4 Kay may mga panahon nga ang manolunda sa Ginoo manaug ngadto sa tuburan ug ang tubig iyang kutawon; ug ang makauna sa pag-ubog human makutaw ang tubig, siya mamaayo sa bisan unsang sakit nga iyang giantus. 5 Ug didtoy usa ka tawo nga nagmasakit sulod na sa katloan ug walo ka tuig. 6 Sa pagkakita ni Jesus kaniya, ug sa nasayran niya nga siya naglubog didto sulod na sa hataas nga panahon, siya miington kaniya, "Buot ka bang maayo?" 7 Ang

masakiton mitubag kaniya, "Senyor, wala akoy tawo kang bisaan kinsa, hinonoa ang tanang paghukom nga makatunlob kanako ngadto sa tuburan inigkutaw gitugyan niya ngadto sa Anak, 23 aron ang tanang na sa tubig, ug sa diha nga manlimbasug ako sa tawo magapasideungog sa Anak maingon sa ilang paglusad, adunay lain nga makauna kanako sa pag- pagpasidungog sa Amahan. Ang wala magpasidungog ubog." 8 Ug si Jesus miington kaniya, "Bumangon sa Anak wala magpasidungog sa Amahan nga ka, dad-a ang imong higdaan, ug lumakaw ka." 9 mao ang nagpadala kaniya. 24 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang iyang higdaan ug milakaw. 10 Tungod niana ang mga magaingon ang pagkatalinghug sa akong pulong ug magatoo kaniya nga nagpadala kanako, may kinabuhi nga dayon; Judio miington sa tawo nga naayo, "Adlaw karon nga igpapahulay, ug ginadili kanimo ang pagdaladala mo siya dili pagahukman, hinonoa nabalhin na siya gikan sa imong higdaan." 11 Apan siya mitubag kanila, "Ang tawo nga nag-ayo kanako miington kanako, 'Dad-a ang imong higdaan ug lumakaw ka.'" 12 Ug sila kaninyo, nga ang takna nagasingabut, ug karon mao nangutana kaniya, "Kinsa bang tawhana ang nag-ingon kanimo, 'Dad-a ang imong higdaan ug lumakaw ka?'" 13 Apan ang tawo nga giayo wala mahibalog na, nga ang mga patay managpakabati sa tingog sa kinsa, sanglit si Jesus milikay na man tungod sa ingon kanimo. 14 Human niini, sa Anak ang pagpkabaton usab ug kinabuhi diha gikahibalag siya ni Jesus sa sulod sa templo, ug siya dili iyang kaugalingon, 26 Kay maingon nga ang Amahan may kinabuhi diha kinsa, sanglit si Jesus milikay na man tungod sa sa iyang kaugalingon, maingon man gitugot niya panon sa katawanan niadtong dapita. 15 Ug ang tawo milakaw ug ang takna nagasingabut na nga ang tanan nga anaa iyang gisuginlan ang mga Judio nga ang nag-ayo sa mga lubong managpkabati sa iyang tingog, 27 ug gihatagan niya siyag Jesus miington kaniya, "Tan-awa, maayo na ikaw! kagahum sa pagpanghukom tungod kay siya Anak Ayaw na pagpaskala aron dili mahitabo kanimo ang man sa Tawo. 28 Ayaw kamo kahibulong niini, kay labi pang mangil-ad." 16 Ug mao kini ang hinungdan ang mga nanagbuhat ug maayo managpanggula nga ngano nga si Jesus gilutos sa mga Judio, kay kini binanhaw ngadto sa kinabuhi, ug ang mga nanagbuhat gibuhat man ugod niya sa adlaw nga igpapahulay. 17 ug mangil-ad managpanggula nga binanhaw ngadto Apan si Jesus mitubag kanila, "Ang akong Amahan sa pagkahnukman sa silot. 30 "Ako walay arang nagapadayon sa pagbuhat bisaan pa hangtud karon, mahimo sa akong kaugalingong pagbulot-an; sumala ug ako nagabuhat sa ingon man." 18 Ug mao kini ang sa akong nadungog, ako magahukom. Ug ang akong hinungdan ngano nga misamot pa ang tinguha sa hukom matarung, kay wala ko man tinguhaa ang mga Judio sa pagpatay kaniya, dili lamang tungod pagbuhat sa akong kaugalingong kabubut-on kondili kay gilapas niya ang adlaw nga igpapahulay, kondili sa kabubut-on sa nagpadala kanako. 31 Kon ako tungod usab kay ang Dios iya mang gitawag nga mao ang magpanghimatuod mahitungod sa akong iyang kaugalingong Amahan, ug sa ingon niana kaugalingon, ang akong panghimatuod maisip nga dili nagpakigsama siya sa Dios. 19 Ug si Jesus miington tinuod. 32 Apan adunay lain nga nagapanghimatuod kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon mahitungod kanako, ug ako nahibalo nga tinuod ako kaninyo, nga walay bisaan unsa nga arang mabuhat ang iyang panghimatuod mahitungod kanako. 33 sa Anak sa iyang kaugalingong kabubut-on, gawas Inyong gipasugoan si Juan, ug gipanghimatuod lamang sa iyang makita nga ginabuhat sa Amahan. niya ang tinuod. 34 Hinoon wala ako magsalig sa Kay bisaan unsay ginabuhat sa Amahan, ginabuhat tawhanong pagpanghimatuod, apan gihisgutan ko usab kana sa Anak sa samang paagi. 20 Kay ang lang kini aron maluwas kamo. 35 Si Juan maoy usa Amahan nahigugma sa Anak, ug iyang ginapakita ka suga nga nagsiga ug nagdan-ag, ug sulod sa kaniya labi pa niini ka dagkung mga buhat ang iyang usa ka panahon gikahimut-an ninyo ang pagkalipay igapakita kaniya aron kamo manghibulong. 21 Kay diha sa iyang kahayag. 36 Apan mahitungod kanako maingon nga ang Amahan nagabanhaw sa mga patay adunay panghimatuod kay ang mga buhat nga ug nagahatag kanilag kinabuhi, maingon man usab gipiyal kanako maong mga buhat nga ginahimo ko ang Anak nagahatag ug kinabuhi kung bisaan kinsa nga karon, nagapanghimatuod mahitungod nagpadala iyang kahimut-an. 22 Ang Amahan dili magahukom kanako. 37 Ug ang Amahan nga mao ang nagpadala

kanako, siya gayud nanghimatuod na mahitungod kanako. **38** ug kaninyo ang iyang pulong wala magpabilin kay kamo wala man motoo kaniya nga iyang gipadala. **39** Kamo nagasusi sa mga kasulatan kay nagahunahuna man kamo nga pinaagi niini makakaplag kamo sa kinabuhing dayon; ngani kini mao ang nagapanghimatuod mahitungod kanako; (*aiōnios g166*) **40** apan dili kamo moari kanako aron una makabaton kamog kinabuhi. **41** Ako wala magpaabut ug dungog nga gikan sa tawo. **42** Apan ako nasayud miington sa iyang mga tinun-an, "Hipusa ninyo ang nga diha kaninyo wala ang paghigugma alang sa Dios. **43** Ako mianhi sa ngalan sa akong Amahan, apan wala ako ninyo dawata. Kon aduna hinooy lain nga moanhi sa iyang kaugalingon nga ngalan, siya inyong pagadawaton. **44** Unsaon man ninyo sa pagpaketoo, kamo nga ngadawat ug dungog gikan sa usag usa, apan wala magapangita sa dungog paghunahuna nga ako mao ang magasumbong batok ginalauman. **45** Kon kamo nagatoo man kang Moises, matoo usab unta kamo kanako, kay siya nagsulat man mahitungod kanako. **46** Apan kon kamo dili motoo sa iyang mga sinulat, unsaon man ninyo pagtoos sa akong mga gipamulong?"

6 Tapus niini si Jesus mitabok ngadto sa pikas nga daplin sa Lanaw sa Galilea, nga mao ang Lanaw sa Tiberiades. **2** Ug miapas kaniya ang usa ka dakung panon sa katawhan, kay nakita man ugod nila ang mga milagro nga iyang nahimo ngadto sa mga masakiton. **3** Ug si Jesus mitungas sa kabungturan, ug didto milingkod siya uban sa iyang mga tinunan. **4** Ug karon ang Pasko, ang fiesta sa mga Judio, nagsingabut na. **5** Ug sa pagyahat niya sa iyang mga mata, ug sa pagkakita niya sa dakung panon sa katawhan nga nagpadulong kaniya, si Jesus miington kang Felipe, "Asa man kita magpalit ug tinapay aron makakaon kini sila?" **6** Kini iyang gipamulong sa pagsulay kaniya, kay siya gayud nahibalo man kon unsay iyang buhaton. **7** Ug si Felipe mitubag kaniya, "Ang duha ka gatus ka denario dili pa igong ipalit ug tinapay aron ang matag-usa kanila makadawat ug diytayeng ikatimo." **8** Usa sa iyang mga tinunan, si Andres nga igsoon ni Simon Pedro, miington kang Jesus, **9** "Ania dinhiy usa ka batang lalaki nga may lima ka pan nga sebada ug duha ka isda,

apan mag-unsafe man kana alang niining hilabihan ka daghan?" **10** Ug si Jesus miington, "Palingkora ang mga tawo." Ug didtoy daghang balili niadtong dapita, busa ang mga tawo nanglingkod nga may gidaghanon nga mga lima ka libo. **11** Ug unya gikuha ni Jesus ang mga tinapay, ug sa nakapasalamat na siya, iyang giapod-apod kini ngadto kanila nga nanaglingkod; maingon man usab ang isda, kutob sa ilang gusto. **12** Ug sa nangabusog na sila, siya ug dungog nga gikan sa tawo. **13** Apan ako nasayud miington sa iyang mga tinun-an, "Hipusa ninyo ang mga tipik nga nanghibilin aron walay mausik." **13** Busa ilang gihipos kini, ug napulog-duha ka bukag ang napuno nila sa mga tipik gikan sa lima ka tinapay lain nga moanhi sa iyang kaugalingon nga ngalan, nga sebada, nga nahibilin tapus sa pagpangaon siya inyong pagadawton. **14** Ug sa pagkakita nila sa milagro pagbatok, kamo nga ngadawat ug dungog gikan sa paghimo kaniya nga hari, siya mipahilit pagbatok kaninyo mao si Moises, siya nga maoy inyong usab nga nag-inusara ngadto sa kabungturan. **16** Ginalauman. **15** Ug sa pagkamatikud ni Jesus nga sila moduol na sa pagsakmit kaniya aron kaninyo sa atubangan sa Amahan; ang magasumbong sa paghimo kaniya nga hari, siya mipahilit pagbatok kaninyo mao si Moises, siya nga maoy inyong usab nga nag-inusara ngadto sa kabungturan. **17** Ug sa pagkasawomsom na, ang iyang mga tinun-an nanglugsong ngadto sa lanaw, ug misakay sakayan, ug mitabok sa lanaw ngadto sa Capernaum. **18** Mangitngit na ug si Jesus wala pa mahiabut kanila.

18 Ug ang lanaw misugod na sa pagbalud tungod sa makusog nga hangin nga naghuros. **19** Ug sa nakagaud na silag mga lima o unom ka kilometro, nakita nila si Jesus nga naglakaw ibabaw sa tubig ug nagkahiduo sa sakayan. Ug sila nangalisang, **20** apan siya miington kanila, "Ako kini; ayaw kamo kalisang." **21** Ug gikalipay nila ang pagdawat kaniya ngadto sa sakayan, ug dihadhiha ang sakayan nahidunggo sa yuta nga ilang gipadulngan. **22** Ug sa pagkasunod nga adlaw ang panon sa katawhan nga nagpabilin sa pikas nga daplin sa lanaw nakamatngon nga usa ra man kabuok ang sakayan nga nahiadto didto, ug nga si Jesus wala man makasakay sa sakayan uban sa iyang mga tinun-an, hinonoa nga ang iyang mga tinun-an nanggikan nga silasila ra. **23** Apan didtoy mga bote gikan sa Tiberiades nga nahidunggo duol niadtong dapit diin nanagpangaon gani silag tinapay tapus makapasalamat ang Gino. **24** Ug sa pagkakatawa sa panon sa katawhan nga wala didto si Jesus, ni ang iyang mga tinun-an, sila misakay sa mga bote ug miadto sa Capernaum aron sa pagpangita kang Jesus. **25** Ug sa nakita na nila siya didto sa pikas nga daplin sa lanaw, sila miington kaniya, "Rabi, kanus-a

ka pa man mahiabut dinihi?" 26 Ug si Jesus mitubag gibagotbutan sa mga Judio tungod sa iyang pag-kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ingon, "Ako mao ang tinapay nga nanaug gikan sa ako kaninyo, nga kamo nangita kanako dili tungod langit." 42 Ug sila miington, "Dili ba kini siya mao kay nakakita kamo sa mga milagro, kondili tungod kay man si Jesus, ang kang Jose nga anak, kinsang kamo nakakaon man ug nangabusog sa tinapay." 27 amahan ug inahan atong nahibaloan? Naunsa ba nga Ayaw ninyo paghagoi ang kalan-on nga mawagtang ra, kondili mao hinooy hagoi ninyo kanang kalan-on nga molungtad ngadto sa kinabuhing dayon nga igahatag kaninyo sa Anak sa Tawo; kay sa Dios nga Amahan gikapadayag siya nga tinuod." (aiōnios g166) 28 Ug sila miington kaniya, "Unsa may kinahanglan among buhaton aron sa pagbuhat sa ipabuhat sa Dios?" 29 Si Jesus mitubag kanila, "Ang ipabuhat sa Dios mao kini, nga kinahanglan mosalig kamo kaniya nga iyang gipadala." 30 Ug sila miington kaniya, "Nan, unsa man ang imong nabuhat nga milagro, aron makita namo kini ug motoo kami kanimo? Unsa man ang imong ginabuhat? 31 Ang among mga ginikanan nanaggpagaon sa mana didto sa kamingawan, sumala sa nahisulat, 'Kanila gihatag niya ang tinapay gikan sa langit aron ilang pagakan-on.'" 32 Ug si Jesus miington kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga si Moises dili mao ang naghatag kaninyo niadtong tinapay nga gikan sa langit; ang akong Amahan mao ang nagahatag kaninyo sa tinuod nga tinapay nga gikan sa langit. 33 Kay ang tinapay sa Dios mao kadtong nanaug gikan sa langit, ug nagahatag ug kinabuhi ngadto sa kalibutan." 34 Ug sila miington kaniya, "Ginoo, hatagi kami kanunay nianang tinapaya." 35 Ug si Jesus mitubag kanila, "Ako mao ang tinapay nga nagahatag ug kinabuhi; siya nga moari kanako dili gutomon, ug siya nga mosalig kanako dili gayud uhawon. 36 Apan giingga ko na kaninyo nga kamo nakakita na kanako, apan wala kamo mosalig. 37 Ang tanan nga gihatag kanako sa Amahan moari gayud kanako, ug siya nga moari kanako dili ko gayud igasalikway. 38 Kay ako nanaug gikan sa langit, dili sa pagbuhat sa akong kaugalingong kabubut-on, kondili sa kabubut-on sa nagpadala kanako. 39 Ug ang kabubut-on sa nagpadala kanako mao kini, nga dili ako kawad-an bisag usa sa tanan nga iyang gikahatag kanako, hinonoa nga mabanhaw kini sa kaulahian nga adlaw. 40 Kay ang kabubut-on sa akong Amahan mao kini, nga ang matag-usa nga makakita sa Anak ug mosalig kaniya makabaton sa kinabuhing dayon, ug pagabanhawon ko siya sa kaulahian nga adlaw." (aiōnios g166) 41 Ug siya nagaingon na man siya karon, 'Ako nanaug gikan sa langit?" 43 Ug si Jesus mitubag kanila, "Ayaw na kamo pagbagutbot ngadto sa usag usa. 44 Walay makahimo sa pag-ari kanako gawas lamang kon siya pagadanihon sa Amahan nga mao ang nagpadala kanako; ug pagabanhawon ko siya sa kaulahian nga adlaw. 45 Diha sa mga profeta nahisulat kini nga nagaingon, 'Ug sa Dios pagatudloan silang tanan.' Ang tanan nga nakadungog ug nakakat-on gikan sa Amahan magaari kanako. 46 Dili sabton nga adunay nakakita sa Amahan gawas kaniya nga gikan sa Dios; kini siya nakakita sa Amahan. 47 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang mosalig may kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 48 Ako mao ang tinapay nga nagahatag ug kinabuhi. 49 Ang inyong mga ginikanan nanagaon sa mana didto sa kamingawan, ngani nangamatay sila. 50 Ania kining tinapay nga nanaug gikan sa langit, aron ang tawo makakaon niini ug dili mamatay. 51 Ako mao ang buhing tinapay nga nanaug gikan sa langit; bisan kinsa nga mokaon niining maong tinapay, siya mabuhi sa dayon; ug ang tinapay nga akong igahatag alang sa kinabuhi sa kalibutan mao ang akong unod." (aiōn g165) 52 Ug ang mga Judio naglalisay tali sa ilang kaugalingon, nga nanag-ingon "Unsaon man niining tawhana sa paghatag kanato sa iyang unod aron atong kan-on?" 53 Busa si Jesus miington kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, gawas kon mokaon kamo sa unod sa Anak sa Tawo ug moinom sa iyang dugo, wala kamoy kinabuhi diha kaninyo. 54 Siya nga mokaon sa akong unod ug moinom sa akong dugo may kinabuhi nga dayon, ug pagabanhawon ko siya sa kaulahian nga adlaw. (aiōnios g166) 55 Kay ang akong unod tinuod nga kalan-on ug ang akong dugo tinuod nga ilimnon. 56 Siya nga mokaon sa akong unod ug moinom sa akong dugo magapuyo sa sulod nako, ug ako sa sulod niya. 57 Maingon nga ang buhing Amahan nagpadala kanako, ug ako nabuhi tungod sa Amahan, maingon man usab niana, siya nga mokaon kanako mabuhi tungod kanako. 58 Mao kini ang tinapay nga nanaug gikan sa langit, dili ingon niadtong gikaon sa inyong mga ginikanan, nga bisan pa niini nangamatay

sila. Siya nga mokaon niining maong tinapay mabuhi 6 "Ug si Jesus miington kanila," Wala pa moabut sa dayon." (aiōn g165) 59 Kini iyang gisulti sulod sa ang akong higayon, apan ang inyong higayon ania sinagoga, sa pagpanudlo niya didto sa Capernaum. 60 kanunay. 7 Ang kalibutan dili makadumot kaninyo, Daghan sa iyang mga tinun-an, sa ilang pagkadungog apan kini nagadumot kanako kay gipanghimatud-niini, nanag-ingon, "Lisud kining sultiha; kinsa may an ko man kini nga dautan ang mga buhat niini. 8 makapatalinghug niini?" 61 Apan sa pagkahibalo ni Kamo maoy umadto sa fiesta. Dili ako motungas Jesus sulod sa iyang kaugalingon nga ang iyang ngadto sa fiesta, kay ang akong panahon wala pa mga tinun-an nanagbagutbot mahitungod niini, siya moabut sa hingpit." 9 Ug sa nakapamulong siya niini, miington kanila, "Nakaluya ba kini kaninyo? 62 Nan, siya mipabilin sa Galilea. 10 Apan sa nangadto na maunsa man kaha diay kon inyo nang makita ang sa fiesta ang iyang mga igsoon, siya usab miadto, Anak sa Tawo nga magasaka ngadto sa dapit diin dili pinasundayag kondili ingon nga siyasiya ra. 11 didto siya kaniadto? 63 Ang nagahatag ug kinabuhi Ug didto sa fiesta ang mga Judio nangita kaniya ug mao ang espiritu; ang unod walay kapuslanan. Ang nanag-ingon, "Hain ba siya?" 12 Ug didtoy daghang mga pulong nga akong gisulti kaninyo-kini espiritu ug mga hohongihong sa mga tawo mahitungod kaniya. kinabuhi. 64 Apan aduna kaninyoy wala managpanoo." Samtang may nanag-ingon, "Siya maayong tawo," Kay si Jesus nasayud man sukad sa sinugdan kinsa ang uban nanag-ingon, "Dili, hinonoa nagapasalaag kadto sila nga wala mosalig, ug kinsa kadto siya nga siya sa mga tawo." 13 Hinoon, tungod sa kahadlok maoy magbudhi kaniya. 65 Ug siya miington, "Mao nila sa mga Judio walay misulti sa dayag mahitungod man gani nga giingnan ko kamo nga walay bisan kaniya. 14 Ug sa nanungatunga na ang fiesta, si kinsa nga makaari kanako gawas kon itugot kini Jesus misaka sa templo ug nanudlo. 15 Ug ang mga kaniya sa Amahan." 66 Tapus niini daghan sa iyang Judio nahibulong niini, nga nanag-ingon, "Naunsa mga tinun-an mitalikod ug wala na managpanglakaw bang may hingkat-onan man kining tawhana nga wala uban kaniya. 67 Ug si Jesus nangutana sa Napulog- man una siya makaiskuyla?" 16 Ug si Jesus mitubag Duha, "Buot ba usab kamong mobiya kanako?" 68 kanila, "Ang gitudlo ko dili akong kaugalingon, kondili Si Simon Pedro mitubag kaniya, "Ginoo, kang kinsa iya sa nagpadala kanako. 17 Kon tuyoon ni bisa man kami moadto? Ikaw mao ang may mga pulong kinsa ang pagbuhut sa kabubut-on sa Dios, nan, mahitungod sa kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 69 Ug iyang mahibaloan kon ang akong gitudlo gikan ba kami nagatoo, ug among nasisnati, nga ikaw mao ang sa Dios o nagsulti ba lamang ako sa kinaugalingon Balaan sa Dios." 70 Si Jesus mitubag kanila, "Dili kong pagbulot-an. 18 Bisan kinsa nga magasulti sa ba gipili ko man kamo, ang Napulog-Duha? Ngani kinaugalingon niyang pagbulot-an nagapangita sa ang usa kaninyo yawa." 71 Nagpasabut siya niini iyang kaugalingong kadunganan; apan bisaan kinsa mahitungod sa kang Simon Iscariote nga anak nga si nga magapangita sa kadunganan sa nagpadala Judas; kay kini siya, usa sa Napulog-Duha, mao man kaniya, siya matiuoron ug wala diha kaniya ang magbudhi kaniya.

7 Ug tapus niini si Jesus misuroy sa Galilea; ug siya dili buot mosuroy sa Judea kay ang mga Judio naninguha man sa pagpatay kaniya. 2 Ug karon nagsingabut na ang fiesta sa mga Judio, ang fiesta sa mga Payag. 3 Ug ang iyang mga igsoon lalaki miington kaniya, "Pumahawa ka dinihi ug umadto ka sa Judea aron ang imong mga tinun-an makakita sa mga buhat nga imong ginahimo. 4 Kay walay tawo nga magabuhut sa tago kon mao may iyang tinguha nga ilhon siya sa dayag. Kon buhaton mo man kining mga butanga, nan, ipadayag ang imong kaugalingon ngadto sa kalibutan." 5 Kay bisaan ang iyang mga igsoon wala man mosalig kaniya.

6 "Ug si Jesus miington kanila," Wala pa moabut sa dayon." (aiōn g165) 59 Kini iyang gisulti sulod sa ang akong higayon, apan ang inyong higayon ania sinagoga, sa pagpanudlo niya didto sa Capernaum. 60 kanunay. 7 Ang kalibutan dili makadumot kaninyo, Daghan sa iyang mga tinun-an, sa ilang pagkadungog apan kini nagadumot kanako kay gipanghimatud-niini, nanag-ingon, "Lisud kining sultiha; kinsa may an ko man kini nga dautan ang mga buhat niini. 8 makapatalinghug niini?" 61 Apan sa pagkahibalo ni Kamo maoy umadto sa fiesta. Dili ako motungas Jesus sulod sa iyang kaugalingon nga ang iyang ngadto sa fiesta, kay ang akong panahon wala pa mga tinun-an nanagbagutbot mahitungod niini, siya moabut sa hingpit." 9 Ug sa nakapamulong siya niini, miington kanila, "Nakaluya ba kini kaninyo? 62 Nan, siya mipabilin sa Galilea. 10 Apan sa nangadto na maunsa man kaha diay kon inyo nang makita ang sa fiesta ang iyang mga igsoon, siya usab miadto, Anak sa Tawo nga magasaka ngadto sa dapit diin dili pinasundayag kondili ingon nga siyasiya ra. 11 didto siya kaniadto? 63 Ang nagahatag ug kinabuhi Ug didto sa fiesta ang mga Judio nangita kaniya ug mao ang espiritu; ang unod walay kapuslanan. Ang nanag-ingon, "Hain ba siya?" 12 Ug didtoy daghang mga pulong nga akong gisulti kaninyo-kini espiritu ug mga hohongihong sa mga tawo mahitungod kaniya. kinabuhi. 64 Apan aduna kaninyoy wala managpanoo." Samtang may nanag-ingon, "Siya maayong tawo," Kay si Jesus nasayud man sukad sa sinugdan kinsa ang uban nanag-ingon, "Dili, hinonoa nagapasalaag kadto sila nga wala mosalig, ug kinsa kadto siya nga siya sa mga tawo." 13 Hinoon, tungod sa kahadlok maoy magbudhi kaniya. 65 Ug siya miington, "Mao nila sa mga Judio walay misulti sa dayag mahitungod man gani nga giingnan ko kamo nga walay bisan kaniya. 14 Ug sa nanungatunga na ang fiesta, si kinsa nga makaari kanako gawas kon itugot kini Jesus misaka sa templo ug nanudlo. 15 Ug ang mga kaniya sa Amahan." 66 Tapus niini daghan sa iyang Judio nahibulong niini, nga nanag-ingon, "Naunsa mga tinun-an mitalikod ug wala na managpanglakaw bang may hingkat-onan man kining tawhana nga wala uban kaniya. 67 Ug si Jesus nangutana sa Napulog- man una siya makaiskuyla?" 16 Ug si Jesus mitubag Duha, "Buot ba usab kamong mobiya kanako?" 68 kanila, "Ang gitudlo ko dili akong kaugalingon, kondili Si Simon Pedro mitubag kaniya, "Ginoo, kang kinsa iya sa nagpadala kanako. 17 Kon tuyoon ni bisa man kami moadto? Ikaw mao ang may mga pulong kinsa ang pagbuhut sa kabubut-on sa Dios, nan, mahitungod sa kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 69 Ug iyang mahibaloan kon ang akong gitudlo gikan ba kami nagatoo, ug among nasisnati, nga ikaw mao ang sa Dios o nagsulti ba lamang ako sa kinaugalingon Balaan sa Dios." 70 Si Jesus mitubag kanila, "Dili kong pagbulot-an. 18 Bisan kinsa nga magasulti sa ba gipili ko man kamo, ang Napulog-Duha? Ngani kinaugalingon niyang pagbulot-an nagapangita sa ang usa kaninyo yawa." 71 Nagpasabut siya niini iyang kaugalingong kadunganan; apan bisaan kinsa mahitungod sa kang Simon Iscariote nga anak nga si nga magapangita sa kadunganan sa nagpadala Judas; kay kini siya, usa sa Napulog-Duha, mao man kaniya, siya matiuoron ug wala diha kaniya ang magbudhi kaniya.

72 Naghatag kaninyo sa kasugoan? Ngani wala kaninyo nagatuman sa kasugoan. Kay nganong naninguha man lagi kamo sa pagpatay kanako?" 20 Ug ang mga tawo mitubag, "Giyawaan ka! Kinsa bay naninguha sa pagpatay kanimo?" 21 Si Jesus mitubag kanila, "Gihimo ko ang usa ka buhat, ug kamong tanan nahitingala niini. 22 Si Moises naghatag kaninyo sa sirkunsidahan (dili nga gikan gayud kini kang Moises, kondili sa mga ginikanan), ug kamo mosirkunsidur ug tawo sa adlaw nga iga papahulay. 23 Kon ang tawo sirkunsidahan man sa adlaw nga iga papahulay aron ang kasugoan ni Moises dili malapas, masuko ba diay kamo kanako tungod kay sa adlaw nga iga papahulay giayo ko ang tibuok lawas sa usa ka tawo? 24 Ayaw

na kamo pagpanghukom pinasikad sa panagway, sapa sa tubig nga buhi." 39 Ug siya nagsulti niini hinonoa pagpanghukom kamo sa matarung nga labut sa Espiritu nga pagadawaton sa mga misalig paghukom." 25 Busa may mga tawo sa Jerusalem kaniya; kay ang Espiritu wala pa man ikahatag, sanglit nga nanag-ingon, "Dili ba kining tawhana mao man niadtong tungora si Jesus wala pa man himayaa. 40 ang buot unta nilang patyon? 26 Ug karon ania na Ug sa ilang pagkadungog niining mga pulonga, dihay siya ug nagsulti sa dayag, apan wala man lagi silay pipila sa mga tawo nga nanag-ingon, "Sa pagkatinuod gikasulti batok kaniya! Sarang ba kaha nga ang mga kini siya mao ang profeta." 41 Ang uban nanag-ingon, punoan sa pagkatinuod nahibalo na nga kini siya "Kini siya mao ang Cristo." Apan dihay nanag-ingon, mao ang Cristo? 27 Hinoon nasayud kita diin gikan "Magagikan ba ugod sa Galilea ang Cristo? 42 "Dili ba kining tawhana; ug kon mahitungha na ang Cristo, giington man sa kasulatan nga ang Cristo magagikan walay bisan kinsa nga masayud diin siya gikan." 28 sa kaliwanan ni David, ug gikan sa Betlehem, ang Tungod niini, sa iyang pagpanudlo sulod sa templo, balangay diin didto si David?" 43 Busa nahitabo ang si Jesus mipahayag nga nag-ingon, "Nakaila ba panagkasumpaki sa mga tawo tungod kaniya. 44 Ang diay kamo kanako, ug nasayud ba diay kamog diin uban kanila buot unta modakop kaniya, apan walay ako gikan? Apan wala baya ako moanhi sa akong midakop kaniya. 45 Ug unya ang mga polis namalik kinaugalingong pagbulot-an. Siya tinuod, siya nga ngadto sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga mao ang nagpadala kanako, ug kamo wala makaila Fariseo nga nangutana kanila, "Nganong wala man kaniya. 29 Ako nakaila kaniya, kay ako gikan man ninyo siya dad-a dini?" 46 Ang mga polis mitubag kaniya ug siya mao man ang nagpadala kanako." 30 nga nanag-ingon, "Wala pa gayuy tawo nga nakasulti Tungod niini naninguha sila sa pagdakop kaniya, apan sama niining tawhana!" 47 Ug ang mga Fariseo walay midakop kaniya kay wala pa man moabut ang mitubag kanila, "Nagpahisalaag ba diay usab kamo? iyang panahon. 31 Apan daghan sa mga tawo ang 48 Duna bay usa sa mga punoan o sa mga Fariseo misalig kaniya; ug sila nanag-ingon, "Kon mahitungha nga misalig kaniya? 49 "Apan kining mga tawong na ang Cristo, himoon ba kaha niya ang labaw pa ka komon nga walay hibangkaagan sa kasugoan, sila daghang milagro kay sa nahimo niining tawhana?" mga tinunglo." 50 Usa kanila nga mao si Nicodemo, 32 Ug ang mga Fariseo nakadungog sa panon sa nga kaniadto miduaw gani kang Jesus, nangutana katawhan nga naghohongihong niini mahitungod kanila, 51 "Ang atong kasugoan, mohukom ba diay kaniya, ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang kinig tawo aron silotan sa wala unay pagpatalinghug mga Fariseo nagpadalag mga polis sa pagdakop kaniya ug pagpakisayud unsa ang iyang nabuhat?" kaniya. 33 "Tungod niini si Jesus miington, " Ako 52 Sila mitubag kaniya, "Gikan ka ba usab diay sa magapakig-urban pa kaninyo sulod sa hamubong Galilea? Susiha ug imong masuta nga walay mobarug panahon, ug unya moadto na ako kaniya nga mao nga profeta nga taga-Galilea." 53 Ug ang matag-usa ang nagpadala kanako. 34 "Kamo mangita kanako kanila mipauli sa iyang kaugalingong balay, apan dili kamo makakaplag kanako; ug diin atua ako, niini dili kamo makaadto." 35 Ug ang mga Judio nasig-ingon, ang usa sa usa, "Unsa man kahay buot niyang aadtoan, nga dili man kono kita makakaplag kaniya? Buot ba siya moadto sa mga Judio nga nanghitibulaag taliwala sa mga Gresyanhon ug manudlo sa mga Gresyanhon? 36 Unsa ba kahay buot niya ipasabut sa iyang pag-ingon, 'Kamo mangita kanako apan dili kamo makakaplag kanako,' ug, 'Diin atua ako, niini dili kamo makaadto?'" 37 Ug unya sa katapusang adlaw, ang labing dakung adlaw sa fiesta, si Jesus mitindog ug misingga ngag-ingon, "Kon adunay tawong giuhaw, umari siya kanako ug uminom. 38 Sa mosalig kanako, sumala sa giington sa kasulatan, 'Gikan sa iyang kasingkasing modagayday ang mga

8 apan si Jesus miadto sa Bungtod sa mga Olivo. 2 Ug sa pagkakaadlawon, siya miadto na usab sa templo. Ug ang tanang tawo nangadto kaniya, ug siya milingkod ug iyang gipanudloan sila. 3 Ug ngadto kaniya gipanagdala sa mga escriba ug mga Fariseo ang usa ka babaye nga hing-abtan nga nanapaw. Ug ilang gipatindog siya sa taliwala 4 ug miington sila kang Jesus, "Magtutudlo, kining babayhana nadakpan diha gayud sa buhat sa pagpanapaw. 5 Ug diha sa kasugoan, si Moises nagsugo kanato nga ang ingon kaniya kinahanglan gayud patyon pinaagi sa pagbato. Unsa may imong ikasulti mahitungod kaniya?" 6 Kini ilang gisulti sa pagsulay kaniya aron aduna silay ikasumbong batok kaniya. Ug si

Jesus mitikubo ug nagsulat sa yuta pinaagi sa iyang Unya mangita kamo kanako, apan mangamatay tudlo. 7 Ug kay nagpadayon man gayud sila sa kamo diha sa inyong pagkamakasala. Asa ako pagpangutana kaniya, siya mitul-id ug miington kanila, padulong, niini dili kamo makaadto." 22 Unya ang "Kinsa kaninyo ang walay sala maoy paunahag labay mga Judio nanag-ingon, "Magpatay ba kaha siya sa kaniyang bato." 8 Ug unya miusab siya patikubo ug iyang kaugalingon, kay nag-ingon man siya, 'Asa mipadayon sa pagsulat sa yuta pinaagi sa iyang tudlo. ako padulong, niini dili kamo makaadto?" 23 Siya 9 Apan sa pagkadungog nila niini, sila namahawa miington kanila, "Kamo taga-ubos, ako taga-itaas. nga nagtinagsatagsa, sugod sa labing tigulang. Ug si Kamo tagadinho niining kalibutana, ako dili tagadinho Jesus mao na lamang ang nahibilin uban sa babaye niining kalibutana. 24 Busa giingnan ko kamo nga nga nagtindog sa iyang atubangan. 10 Unya mitul-id mangamatay kamo diha sa inyong mga sala, kay si Jesus ug miington kaniya, "Babaye, hain na sila? mangamatay man gayud kamo diha sa inyong mga Wala bay miukom kanimog silot?" 11 Siya mitubag, sala gawas kon motoo kamo nga ako mao siya." 25 "Wala, Senyor." Ug si Jesus miington kaniya, "Dili usab Ug sila nangutana kaniya, "Kinsa ka ba diay?" Si ako mohukom kanimog silot. Lumakaw ka ug ayaw Jesus miington kanila, "Ako mao ang gikasugilon ko na pagpaketala." 12 Ug kanila si Jesus misulti pag- na kaninyo sukad pa sa sinugdan. 26 Daghan akog usab nga nag-ingon, "Ako mao ang kahayag alang sa igsusulti ug ighuhukom mahitungod kaninyo; apan kalibutan. Siya nga magasunod kanako dili gayud matinuoron siya nga mao ang nagpadala kanako, magalakaw sa kangiitngit, hinonoa magabaton siya sa ug ang akong nadungog gikan kaniya ginapahayag kahayag nga magahatag ug kinabuhi." 13 Ug ang mga ko ngadto sa kalibutan." 27 Wala nila masabut nga Fariseo miington kaniya, "Ikaw mao ang nagahimog siya nagsulti kanila mahitungod sa Amahan. 28 Busa panghimatuod babin sa imong kaugalingon; ang si Jesus miington, "Sa diha nga maisa na ninyo ang imong panghimatuod maisip nga dili tinuod." 14 Si Anak sa Tawo, nan, inyong mahibaloan nga ako mao Jesus mitubag kanila, "Bisan tuod ako mao ang siya ug nga wala akoy ginabuhat sa kinaugalingon naghimog panghimatuod babin sa akong kaugalingon, kong pagbulot-an, hinonoa nga nagsulti ako sa ang akong panghimatuod tinuod kay nahibalo man ingon sumala sa gitudlo kanako sa Amahan. 29 ako kon diin ako gikan ug asa ako padulong. Apan "Ug siya nga mao ang nagpadala kanako ania uban kamo wala nahibalo kon diin ako gikan ug asa kanako. Wala ako niya pasagdi nga mag-inusara, kay ako padulong. 15 Kamo nagahukom pinasubay sa sa kanunay ginabuhat ko man ang makapahimuot tawhanong paagi; apan wala ako maghukom kang kaniya." 30 Samtang nagsulti siya niini, daghan ang bisan kinsa. 16 Ngani kon himoon ko man ang misalig kaniya. 31 Unya si Jesus miington sa mga pagpanghukom, ang akong hukom tinuod kay dili Judio nga misalig kaniya, "Kon pabilin kamo sa akong man ako rang usa ang magahukom, kondili ako pulong, nan, kamo tinuod gayud nga akong mga ug ang Amahan nga mao ang nagpadala kanako. tinun-an, 32 ug kamo mahibalo sa kamatuoran, ug 17 Nahisulat diha sa inyong kasugoan nga ang ang kamatuoran magahatag kaninyog kagawasan." panghimatuod sa duha ka tawo pagadawaton ingon 33 Ug sila mitubag kaniya. "Mga kaliwat baya kami ni nga tinuod. 18 Ako usa nga nagahimog panghimatuod Abraham, ug wala gayud kami maulipon ni bisan kinsa. babin sa akong kaugalingon, ug ang Amahan nga Naunsa ba nga nakaingon ka man, 'Pagahatagan mao ang nagpadala kanako nagahimo usab ug kamog kagawasan?'" 34 Ug si Jesus mitubag kanila, panghimatuod babin kanako." 19 Busa nangutana "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako sila kaniya, "Hain man ang imong Amahan?" Si kaninyo, nga ang tanan nga magapakasala ulipon Jesus mitubag nga nag-ingon, "Kamo wala makaila sa sala. 35 Ang ulipon dili magapuyo nga dayon kanako o sa akong Amahan. Kon nakaila pa kamo diha sa panimalay, apan ang anak magapuyo nga kanako nakaila usab unta kamo sa akong Amahan." dayon. (aiōn g165) 36 Tungod niini, kon ang Anak mao 20 Kining mga pulonga gisulti ni Jesus didto sa ang magahatag kaninyog kagawasan, kamo mahimo tipiganan sa mga halad, samtang nagpanudlo siya gayud nga mga tawong gawas. 37 Nasayud bitaw ako sulod sa templo. Apan walay midakop kaniya kay nga kamo mga kaliwat ni Abraham, ngani gitinguha wala pa man moabut ang iyang panahon. 21 Ug kanila ninyo ang pagpatay kanako tungod kay ang akong misulti siya pag-usab nga nag-ingon, "Ako molakaw. pulong dili man makakaplag ug luna diha kaninyo. 38

Ako nagasulti sa nakita ko sa atubangan sa akong Amahan, ug kamo nagabuhat sa nadungog ninyo sa atubangan sa inyong kaugalingong amahan." 39 Kaniya mitubag sila nga nanag-ingon, "Si Abraham mao ang among amahan." Si Jesus miington kanila, "Kon mga anak pa kamo ni Abraham, magabuhat na tawo nga nagsugilon kaninyo sa kamatuoran nga akong nadungog gikan sa Dios. Wala magbuhat ni Abraham. 41 Kamo nagabuhat sa gibuhat sa pagpatay kanako sa pagpatay sa tawo nga nagsugilon kaninyo sa kamatuoran nga akong nadungog gikan sa Dios. Wala magbuhat ni Abraham. 42 Si Jesus mitubag kaniya, "Kon ang Dios mao pa ang inyong Amahan, kaniya, nan, bakakon unta ako sama kaninyo. Apan higugmaon unta ninyo ako, kay migula ug mianhi man ako gikan sa Dios. Ako wala moanhi sa akong kinaugalingong pagbulot-an, kondili siya mao ang makakita sa adlaw sa akong pag-anhi; ug nagpadala kanako. 43 Nganong dili man kamo siya nakakita niini ug nagsadaya." 54 Si Jesus mitubag kaniya, "Dili kami mga pinaangkan. Kami usa rag man ako gikan sa Dios. Ako wala moanhi sa akong kinaugalingong pagbulot-an, kondili siya mao ang makakita sa adlaw sa akong pag-anhi; ug nagpadala kanako. 45 Apan kay nagsulti man ako sa kamatuoran, kamo dili motoo kanako. 46 Kinsa ba kaninyoy makapamatuo ngangako? Kon ako nagasulti man sa kamatuoran, nganong dili man kamo motoo kanako? 47 Siya nga gikan sa Dios makabati sa mga pulong sa Dios. Ang katarungan ngano nga dili kamo makabati niini mao nga kamo dili gikan sa Dios." 48 Kaniya mitubag ang mga Judio nga nanag-ingon, "Dili ba husto kami sa among pag-ingon nga ikaw Samarianhon ug giyawaan?" 49 Si Jesus mitubag nga nag-ingon, "Ako wala hingyawai; hinonoa ako nagapasdungog sa akong Amahan, ug kamo nagapaukulaw kanako. 50 Nganii dili ako ang naninguha sa akong kaugalingong kadungganan. Anaay usa nga nagatinguha niini alang kanako, ug siya mao ang magahukom. 51 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kon adunay magatuman sa akong pulong, siya dili gayud makasinatig kamatayon." (aiōn g165) 52 Ug ang mga Judio miington kaniya, "Karon napiho na gayud namo nga ikaw giyawaan. Si Abraham namatay, maingon man ang mga profeta; ug unya moingon ikaw, 'Kon adunay magatuman sa akong pulong, siya dili gayud makatilawg kamatayon.' (aiōn g165) 53 Labaw ka pa ba sa atong amahan nga si Abraham, nga namatay? Ug ang mga profeta nangamatay! Nagpakakinsa ka ba oroy?" 54 Si Jesus mitubag nga nag-ingon, "Kon ako mao pa ang nagpasidungog sa akong kaugalingon, nan, walay hinundan ang maong kadungganan. Ang niini si Abraham. 55 Kaniya, "Dili kami mga pinaangkan. Kami usa rag man ako gikan sa Dios. Ako wala man lagi kamo makaila kaniya; ako nakaila Amahan, nga mao ang Dios." 56 Ang inyong amahan nga si Abraham nalipay kinaugalingong pagbulot-an, kondili siya mao ang makakita sa adlaw sa akong pag-anhi; ug nagpadala kanako. 57 Ug ang mga makasabut sa akong sinultihan? Tungod kay kamo diha kaniya. Inigpamakak niya, siya magasulti tukma sa iyang kaugalingong kinaiya, kay siya bakakon man ug mao ang amahan sa mga bakak. 58 Si Jesus mitubag kaniya, "Wala pa man gani makalim-dili man ugod makabati sa akong pulong. 44 Kamo an ka tuig ang imong kagulangon, ug nakakita ka gikan sa inyong amahan nga mao ang yawa, ug na kang Abraham?" 59 Tungod niini namunit silag mga bato aron ilabay labut sa kamatuoran kay ang kamatuoran wala man kaniya. Apan si Jesus mitago ug migula sa templo.

9 Ug sa pag-agì ni Jesus, iyang nakita ang usa ka tawo nga buta sukad pa sa iyang pagkahimugo.

2 Ug gipangutana siya sa iyang mga tinun-an nga nanag-ingon, "Rabi, kinsa may nakasala, kini bang tawhana o ang iya bang mga ginikanan, nga nahimugo man siyang buta?" 3 Si Jesus mitubag, "Dili nga nakasala siya, o ang iyang mga ginikanan, kondili aron ang mga buhat sa Dios ikapadayag diha kaniya. 4 Samtang adlawan pa kinahanglan magabuhat kita sa mga bulohaton niya nga mao ang nagpadala kanako; moabit ang kagabhion, nga sa maong panahon walay tawo nga makahimo sa pagtrabaho. 5 "Samtang ania ako sa kalibutan, ako mao ang kahayag alang sa kalibutan." 6 Sa pagsulti niya niini, siya miluwa sa yuta ug nagmasa siyag lapok ginamit ang laway, ug iyang gihadhiran sa lapok ang mga mata sa buta. 7 ug miington kaniya, "Lakaw, panghilam-os didto sa tubod sa Siloe" (nga ang kahulogan niini, Pinadala). Ug siya miadto ug nanghilam-os ug mibalik siya nga makakita na. 8 Ug ang iyang mga siligan ug ang mga nakakita kaniya

kaniadto ingon nga makililimos, nanag-ingon, "Dili Tungod niini ang iyang mga ginikanan nanag-ingon, ba kini siya mao man ang tawo nga tiglingkod sa "Sya daku na; pangutan-a lang siya ninyo." 24 Ug pagpakilimos?" 9 Dihay nanag-ingon, "Mao kini siya." sa ikadula gitawag nila ang tawo nga kaniadto buta Ug ang uban nanag-ingon, "Dili, hinoon moramora ug kaniya miington sila, "Ang Dios maoy dalayega; kinig siya." Siya miington, "Mao ako." 10 Ug sila kami nahibalo nga kadtong tawhana maoy usa ka miington kaniya, "Naunsa man pagkabuka ang imong makasasala." 25 Siya mitubag nga nag-ingon, "Ako mga mata?" 11 Siya mitubag nga nag-ingon, "Dihay wala mahibalo kon siya makasasala ba. Usa ka tawo nga gingenlan si Jesus nga nagmasag lapok ug butang nga akong nahibaloan mao kini, nga kaniadto iyang gihidhid kini sa akong mga mata ug miington buta ako apan karon makakita na ako." 26 Ug sila kanako, 'Lakaw ngadto sa Siloe ug panghilam-os.' miington kaniya, "Unsa may iyang gibuhat kanimo? Busa miadto ako ug nanghilam-os ug unya makakita Giunsa man niya pagpabuka ang imong mga mata?" na ako." 12 Ug sila miington kaniya, "Hain man siya 27 Ug kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Gitug-karon?" Siya mitubag nga nag-ingon, "Wala ako anan ko na kamo, ug wala kamo manimati. Nganong masayud." 13 Ug ngadto sa mga Fariseo ilang gidala buot man kamong magpatalinghug pag-usab? Buot ang tawo nga kaniadto buta. 14 Ug adlaw kadto nga ba usab kamong mahimong iyang mga tinun-an?" igpapahulay sa pagmasa ni Jesus sa lapok ug sa 28 Ug siya ilang gipasipalahan ug sulti, nga nanag-pagpabuka sa iyang mga mata. 15 Ang mga Fariseo ingon, "Ikaw tinun-an niya, apan kami mga tinun-an ni nangutana kaniya pag-usab giunsa niya pagpakakita. Moises. 29 Kami nasayud nga ang Dios nakigsulti Ug siya miington kanila, "Gihidhiran lagi niyang lapok kang Moises, apan bahan niining tawhana, ambut ang akong mga mata, ug ako nanghilam-os, ug unya tagadiin kini siya." 30 Ug ang tawo mitubag nga nag-makakita na ako." 16 Ang pipila sa mga Fariseo ingon, "Kahibulongan gayud kini kaayo! Wala kamo miington, "Kadtong tawhana dili gikan sa Dios kay masayud kon tagadiin siya, apan gipabuka niya ang wala siya magbantay sa adlaw nga igpapahulay." akong mga mata. 31 Nahibalo kita nga ang Dios Apan ang uban nanag-ingon, "Unsaon ba sa usa ka dili manimati sa mga makasasala, apan kon ang tawong makasasala ang pagpakhimog mga milagro usa ka tawo masimbahan sa Dios ug nagatuman nga sama niini?" Ug diha kanilay pagkasumpaki. sa iyang kabubut-on, ang Dios magapamatni kaniya. 17 Tungod niini ang tawong buta ila na usab nga 32 Sukad sa sinugdan sa kalibutan, wala pa gayud gipangutana nga nanag-ingon, "Unsa may imong igdungog nga dihay nakapabuka sa mga mata sa usa ka tawong nahimugo nga buta. (aiōn g165) 33 niya ang imong mga mata?" Siya miington, "Sya Kon kadtong tawhana dili pa gikan sa Dios, wala una profeta." 18 Ang mga Judio wala motoo nga siya siyay arang mahimo." 34 Kaniya mitubag sila nga miagi pagkabuta ug nga unya makakita na, hangtud nanag-ingon, "Sa tumang kasal-anan natawo ikaw, nga natawag nila ang mga ginikanan sa tawo ug unya mangahas ikaw sa pagpanudlo kanamo?" makakita na, 19 ug nangutana sila kanila, "Inyo Ug siya ilang gipalagpot sa gawas. 35 Ug si Jesus bang anak kining giingon ninyong nahimugo nga nakadungog nga siya ilang gipalagpot sa gawas, ug buta? Nan, naunsa ba nga makakita na man siya sa iyang pagkakita kaniya, miington kaniya, "Mosaliq karon?" 20 Ang iyang mga ginikanan mitubag nga ba ikaw sa Anak sa Tawo?" 36 Siya mitubag nga nanag-ingon, "Kami nahibalo nga kini siya mao ang nag-ingon, "Kinsa man siya, Ginoo, aron ako mosaliq among anak, ug nga siya nahimugo nga buta. 21 kaniya?" 37 Ug si Jesus miington kaniya, "Nakakita na Apan naunsa nga makakita na man siya karon, kami ikaw kaniya, ug siya mao ang nakigsulti kanimo." Ug wala mahibalo; ug wala usab kami mahibalo kinsa siya misimba kaniya. 38 Siya miington, "Ginoo, mosaliq ang nagpabuka sa iyang mga mata. Pangutan-a ako," 39 Ug si Jesus miington, "Ako mianhi niining lang siya, kay daku na man siya. Mosulti siya alang kalibutana aron sa pagpanghukom, aron kadtong sa iyang kaugalingon." 22 Giingon niini pagsulti sa mga dili makakita managpakkita, ug kadtong mga iyang mga ginikanan tungod kay sila nahadlok sa makakita mangabuta." 40 Ug nadungog kini sa pipila mga Judio, kay ang mga Judio ugod nagkasabut na sa mga Fariseo nga duol kaniya, ug sila miington man nga kon adunay moiong nga si Jesus mao kaniya, "Mga buta ba diay usab kami?" 41 Ug si Jesus ang Cristo siya palagputon gikan sa sinagoga. 23 miington kanila, "Kon buta pa kamo, wala una kamoy

sala; apan kay nagaingon man kamo karon, 'Makakita kami,' nan, nagapabilin ang inyong pagkasad-an.

10 "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang tawo nga mosulod sa toril nga dili moagi sa pultahan kondili mokatkat sa laing kaagian, kana siya kawatan ug tulisan. **2** Apan ang mosulod agi sa pultahan mao ang magbalantay sa mga karnero. **3** Siya pagaabliban sa portero, ug ang mga karnero magapatalinghug sa iyang tingog, ug ang iyang kaugalingong mga karnero pagatawgon niya sa ngalan ug pagamandoan niya sila paingon sa gawas. **4** Ug sa madala na niya sa gawas ang tanan nga iyang kaugalingon, siya molakaw nga magauna kanila, ug kaniya magasunod ang mga karnero, kay sila makasabut man sa iyang tingog. **5** Apan sa lain nga magbalantay sila dili mosunod, hinonoa mokalagiw sila gikan kaniya, kay sila dili man makasabut sa tingog sa lain nga mga magbalantay." **6** Kini gipasumbingay kanila ni Jesus, apan wala sila makasabut sa iyang gisulti kanila. **7** Busa si Jesus miusab pag-ingon kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ako mao ang pultahan alang sa mga karnero. **8** Ang tanan nga nahianhi una kanako, sila mga kawatan ug mga tulisan, apan ang mga karnero wala magpatalinghug kanila. **9** Ako mao ang pultahan; kon adunay mosulod agi kanako, siya maluwás; ug siya mosulod ug mogula ug makakaplag siyang masibis. **10** Ang kawatan moanha aron lamang sa pagpangawat ug pagpatay ug paglaglag. Ako mianhi aron sila makabaton ug kinabuhi, ug sa pagpakabaton niini sa madagayaon gayud. **11** Ako mao ang maayong magbalantay sa mga karnero. Ang maayong magbalantay sa mga karnero magahalad sa iyang kinabuhi sa pagpamatay alang sa mga karnero. **12** Ang sinuholan lamang ug dili magbalantay sa mga karnero, nikinsa ang mga karnero dili iyang kaugalingon, inigpakakita niya sa lobo nga magsingabut, kini siya mobiya sa mga karnero ug mokalagiw; ug sila pagatangagon sa lobo ug pagapatibulaagon. **13** Siya mokalagiw kay siya sinuholan man lamang ug walay kahangawa alang sa mga karnero. **14** Ako mao ang maayong magbalantay sa mga karnero. Ako nakaila sa mga ako, ug ang mga ako nakaila kanako, **15** maingon nga ang Amahan nakaila kanako ug ako nakaila sa Amahan. Ug igahalad ko ang akong kinabuhi sa pagpamatay alang sa mga karnero. **16** Ug ako adunay ubang

mga karnero nga dili sakop niining torila. Kinahangian pagamandoan ko usab sila, ug sila magapatalinghug sa akong tingog. Ug usa ra unya ang panon, ug usa ang magbalantay. **17** Ako gihogugma sa Amahan sa katarungan nga mao kini: kay ako magahalad man sa pagpamatay sa akong kinabuhi, sa paghalad niini aron mabawi ko ra usab unya. **18** Walay tawo nga makakuha niini gikan kanako, hinonoa ginahalad ko kini sa kinaugalingon kong pagbuot. May kagahum ako sa paghalad niini, ug may kagahum ako sa pagbawi niini. Kining maong sugo nadawat ko gikan sa akong Amahan." **19** Ug nahitabo na usab ang pagkumpaki sa mga Judio tungod niining mga pulonga. **20** Daghan kanila ang nanag-ingon, "Kini siya giyawaan ug nagsalimoang Nganong mamati man kamo kaniya?" **21** Ang uban nanag-ingon, "Kining mga pulonga dili iya sa giyawaan. Makahimo ba ugod ang yawa sa pagpabuka sa mga mata sa buta?" **22** Ug nahitabo nga didto sa Jerusalem gisaulog ang fiesta sa Didikasyon. **23** Tingtugnaw kadto, ug si Jesus naglakawlkaw sulod sa templo sa portico ni Salomon. **24** Ug unya gialirongan siya sa mga Judio ug ilang gipangutana nga nanag-ingon, "Unsa pa man kadugay ang imong pagpukulba-hinam kanamo? Kon ugaling ikaw mao man ang Cristo, nan, tugani kami sa laktud gayud." **25** Ug kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Gitug-anan ko na bitaw kamo, apan wala kamo managpanoo. Ang mga buhat nga akong ginahimo sa ngalan sa akong Amahan, kini nagapamatud mahitungod kanako. **26** Apan kamo wala managpanoo tungod kay kamo dili man kauban sa akong mga karnero. **27** Ang akong mga karnero nagapatalinghug sa akong tingog, ug ako nakaila kanila, ug sila nagasunod kanako. **28** Ug ginahatagan ko silag kinabuhing dayon, ug sila dili gayud malaglag, ug walay bisan kinsa nga magaagaw kanila gikan sa akong kamot. (aiōn g165, aiōnios g166) **29** Ang akong Amahan nga maoy naghatag kanila nganhi kanako, siya labing daku sa tanan ug walay bisan kinsa nga makahimo sa pag-agaw kanila gikan sa kamot sa Amahan. **30** Ako ug ang Amahan usa ra." **31** Unya ang mga Judio namunit na usab ug mga bato aron ilang ilabay kaniya sa pagpatay kaniya. **32** Ug kanila si Jesus mitubag nga nag-ingon, "Gipakitaan ko kamog daghang mga maayong buhat gikan sa Amahan. Unsa ba niining mga buhata ang hinungdan nga tungod niini inyo akong pagabatoon?" **33** Kaniya mitubag ang mga Judio nga nanag-ingon, "Batoon

ikaw namo dili tungod sa imong pagbuhat ug maayo, ingon, " Dili ba ang adlaw napulo man ug duha kondili tungod sa pagpasipala batok sa Dios; kay ikaw ka takna? Kon may magalakaw sa adlaw, siya dili nagpaka-Dios, nga tawo ka ra man unta." 34 Ug kanila mahipangdol kay siya magatan-aw man sa kahayag mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Dili ba nahisulat niining kalibutan. 10 Apan kon adunay magalakaw sa man kini sa inyong kasugoan, 'Ako nag-ingon, Mga gabii, siya mahipangdol kay ang kahayag wala man dios kamo?' 35 Kon iya man ganing gingenlan ug mga diha kaniya." 11 Gisulti niya kining mga butanga, ug dios kadtong mga gisultihan sa pulong sa Dios (ug unya miington siya kanila, "Ang atong higala nga si dili arang mabungkag ang kasulatan), 36 ington ba Lazaro natulog, apan moadto ako aron sa pagpukaw diay ninyo ako, ang gididikar sa Amahan ug gipadala kaniya gikan sa paghikatulog." 12 Ug ang mga tinun-nya nganhi sa kalibutan, 'Ikaw nagpasipala,' tungod an miington kaniya, "Ginoo, kon siya nahikatulog, nan, lang kay nag-ingon ako, 'Anak ako sa Dios?' 37 mamaayo ra siya." 13 Ang gihisgutan ni Jesus mao Kon ang akong gipamuhat dili man mga buhat sa ang kamatayon ni Lazaro, apan sila nanagdahum akong Amahan, nan, ayaw kamo pagtoo kanako; 38 nga ang iyang gipasabot mao ang pagpahulay sa apan kon mao man kini, nan, bisan kon dili kamo kinaiya nga pagkatulog. 14 Busa si Jesus misulti motoo kanako, toohi ninyo ang mga buhat aron kanila sa walay lipodlipod, "Si Lazaro namatay. 15 kami mahibalo ug makasabut nga ang Amahan ania Ug tungod kaniyo ako nalipay nga wala ako didto kanako ug ako anaa sa Amahan." 39 Ug siya ila na aron managpanoo kamo. Apan, tana, mangadto kita usab nga gisulayan sa pagdakop, apan siya miikyas kaniya." 16 Ug si Tomas nga gingenlag Kaluha, gikan sa ilang mga kamot. 40 Ug siya miadto na usab miington sa iyang mga masigkatinun-an, "Mangadto sa tabok sa Jordan sa dapit diin didto gani si Juan usab kita aron mamatay kita uban kaniya." 17 Ug sa nagpangbautismo pag-una, ug si Jesus nagpabilin pag-abut ni Jesus, iyang nasuta nga si Lazaro upat didto. 41 Ug daghan ang nangadto kaniya; ug sila na ka adlaw didto sa lubong. 18 Ug ang Betania duol nanag-ingon, "Si Juan walay nahimong milagro, apan tinuod ang tanang gisulti ni Juan mahitungod niining tawhana." 42 Ug daghan ang mga misalig kang Jesus dahan sa mga Judio ang nangadto kang Marta ug Maria sa paglipay kanila tungod sa ilang igsoon. 20 Ug sa pagkadungog ni Maria nga si Jesus nagsingabut na, siya miadto ug misugat kaniya, samtang si Maria nagpabilin nga naglingkod sa sulod sa balay. 21 Ug si Marta miington kang Jesus, "Ginoo, kon dinihi pa ikaw dili unta mamatay ang akong igsoon. 22 Hinoon nahibalo ako nga bisan karon ang tanan nga imong pangayoon sa Dios, kini igahatag kanimo sa Dios." 23 Si Jesus miington kaniya, "Ang imong igsoon mabanhaw." 24 Ug si Marta mitubag kaniya, "Ako nahibalo nga siya mabanhaw sa pagpamanhaw unya sa kaulohan nga adlaw." 25 Si Jesus miington kaniya, "Ako mao ang pagkabanhaw ug ang kinabuhi. Ang mosalig kanako, bisan siya mamatay, mabuhi siya, 26 ug ang tanan nga buhi ug nagasalig kanako dili na gayud mamatay. Motoo ba ikaw niini?" (aōn g165) 27 Ug siya miington kaniya, "Oo, Ginoo, ako nagatoo nga ikaw mao ang Cristo, ang Anak sa Dios, ang moanhi sa kalibutan." 28 Ug sa nakasulti na siya niini, siya miadto ug iyang gitawag si Maria nga iyang igsoon ug sa tago gisultihan niya nga nag-ingon. "Nia ang Magtutudlo, ug gipatawag ikaw niya." 29 Sa pagkadungog niya niini, siya midali pagtindog ug miadto kaniya. 30 Ug si Jesus wala pa mahiabut sa

11 Ug dihay nagmasakiton nga usa ka tawo, si Lazaro nga taga-Betania, sa balangay ni Maria ug sa iyang igsoon nga si Marta. 2 Kini si Maria,kinsang igsoon nga si Lazaro nagmasakiton, mao kadto ang naghapolis sa Ginoo ug pahumot, ug gipahiran niya ang mga tiil niini pinaagi sa iyang mga buhok. 3 Busa si Jesus gipasugoan sa mga magsoong babaye nga nag-ingon, "Ginoo, ang imong hinigugma nagamasakiton." 4 Apan sa pagkadungog niini ni Jesus, siya miington, "Kining sakita dili ikamatay, kondili alang kini sa himaya sa Dios, aron ang Anak sa Dios pagahimayaon pinaagi niini." 5 Ug si Jesus nahigugma kang Marta ug sa iyang igsoonngbabaye ug kang Lazaro. 6 Busa sa iyang pagkadungog nga nagmasakiton si Lazaro, siya mipabilin pa ug duha ka adlaw sa dapit diin didto siya. 7 Tapus niini siya miington sa iyang mga tinun-an, "Mangadto kita pag-usab sa Judea." 8 Ug ang mga tinun-an miington kaniya, "Rabi, ang mga Judio bag-o pa lang naninguha sa pagbato kanimo, ug karon moadto ka na usab didto?" 9 "Ug si Jesus mitubag nga nag-

balangay, kondili didto pa siya sa dapit diin gikasugat daghang mga milagro. 48 Kon pasagdan ta siya niya si Marta. 31 Unya ang mga Judio nga didto sa niini, ang tanan mosalig kaniya, ug unya aang mga balay uban kang Maria sa paglipay kaniya, sa ilang Romanhon manganhi ug ilang laglagon ang atong pagkakita kaniya nga midali pagtindog ug migula, balaang dapit ug ang atong nasud." 49 Apan usa misunod kaniya nga nanagdahum nga moadto siya kanila, si Caifas, nga mao ang labawng sacerdote sa lubong aron sa paghilak didto. 32 Ug sa iyang niadtong tuiga, miington kanila, "Kamo mga walay paghiabut sa dapit diin didto si Jesus, ug iyang nakita alamag. 50 Kamo wala gani makasabut nga maoy siya, si Maria mihana sa iyang tiilan ug miington maayo alang karinyo nga usa lamang ka tawo ang kaniya, "Ginoo, kon dinihi pa ikaw diliunta mamamatay mamamatay alang sa katawhan, ug nga dili ang tibuok ang akong igsoon." 33 Sa pagkakita ni Jesus kaniya nasud maoy pagalaglagon." 51 Gisulti niya kini dili sa nga naghilak, ug sa mga Judio nga nangabut uban kinaugalingon niyang pagbulot-an, hinonoa, sanglit kaniya nga nanaghilak usab, siya miluom diha sa siya man ang labawng sacerdote niadtong tuiga, iyang espiritu ug naguo. 34 Ug siya nangutana kanila, nahimo niya ang profesiya nga si Jesus mamamatay "Hain ba ninyo siya ibutang?" Ug sila miington kaniya, alang sa nasud, 52 ug dili alang sa nasud lamang, "Ginoo, aria ug tan-awa." 35 Ug si Jesus mihilak. kondili usab sa pagtigum aron magkahiusa ang 36 Busa ang mga Judio nanag-ingon, "Tan-awa, nagakatibulaag nga mga anak sa Dios. 53 Tungod pagkadaku gayud sa iyang paghigugma kaniya!" 37 niini, sukad niadtong adlawa ang ilang sabut mao Apan diha kanilay nanag-ingon, "Dili ba kini siya nga ang pagpatay kaniya. 54 Busa si Jesus wala na maoy nakapabuka sa mga mata sa buta, makahimo maglakawlkaw sa dayag taliwala sa mga Judio, usab unta aron dili mamamatay si Lazaro?" 38 Ug si hinonoa gikan didto miadto siya sa kayutaan duol sa Jesus, nga miluom pag-usab, miduol sa lubong. Kini awaaaw, sa usa ka lungsod nga ginganlan ug Efraim, usa ka lungib nga gitabonan ug usa ka bato. 39 ug didto mipabilin siya uban sa mga tinun-an. 55 Ug Si Jesus miington kanila, "Kuhaa ninyo ang bato." nagsingabut na ang Pasko sa mga Judio; ug sa wala Si Marta, ang igsoon sa minatay, miington kaniya, pa kini, daghan ang nanungas gikan sa kabanihanan "Ginoo, baho na siya karon kay upat na man ka ngadto sa Jerusalem aron sa pagpaputli sa ilang adlaw sa iyang pagkamatay." 40 Si Jesus mitubag kaugalingon. 56 Ug sila nangita kang Jesus ug nanag-kaniya, "Wala ba ako mag-ingon kanimo nga kon ingon sa usa ug usa samtang nanagbarug sila didto motoo ikaw makita mo ang himaya sa Dios?" 41 Busa sa templo, "Unsay inyong hunahuna? Nga dili siya gikuha nila ang bato. Ug giyahat ni Jesus ang iyang moanhni sa fiesta?" 57 Ug ang mga sacerdote nga mga mata ngadto sa kahitas-an, ug miington siya, punoan ug ang mga Fariseo nagpakanaug ug sugo "Amahan, nagapasalamat ako kanimo nga gipamatian nga kon adunay masayud diin si Jesus, kinahanglan mo ako. 42 Ako nahibalo nga ikaw mamati kanako pahibaloon sila aron ilang dakpon siya.

sa kanunay, apan gipamulong ko kini tungod sa panon sa katawhan nga naga-alirong, aron sila motoo nga ikaw mao ang nagpadala kanako." 43 Ug sa nakasulti na siya niini, siya misinggit sa makusog nga tingog nga nag-ingon, "Lazaro, gula ngari!" 44 Ug ang namatay migula, ang iyang mga kamot ug mga til binugkosan ug mga bendahi, ug ang iyang nawong naputos ug panyo. Si Jesus miington kanila, "Badbari ninyo siya, ug palakta siya." 45 Tungod niini misalig kaniya ang daghan sa mga Judio nga nangadto uban kang Maria ug nakakita sa gibuhat ni Jesus. 46 Apan ang pipila kanila miadto sa mga Fariseo ug ilang gisuginlan sila sa gibuhat ni Jesus. 47 Busa ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga Fariseo mipatigum sa Sanhedrin ug miington, "Unsa may atong buhaton? Kay kining tawhana nagahimog

12 Unom ka adlaw sa wala pa ang Pasko, si Jesus miabut sa Betania, diin didto si Lazaro, ang gibanhaw ni Jesus gikan sa mga patay. 2 Ug didto gidalitan siya nilag panihapon. Si Marta mao ang nagsilbi, apan si Lazaro usa sa mga mitambong sa kan-anan uban kaniya. 3 Ug si Maria mikuhag tunga sa kilo nga bilihong pahumot nga lunsayng nardo, ug iyang gihaplasan niini si Jesus diha sa mga tiil, ug iyang gipahiran kini sa iyang mga buhok; ug ang balay nalukop sa kaamyon sa pahumot. 4 Apan si Judas Iscariote nga usa sa iyang mga tinunan (nga mao gani ang magbudihi kaniya), miington, 5 "Ngano nga kining pahumot wala man hinoon ibaligayg tulo ka gatus ka denario, ug ang halin ihatag sa mga kabus?" 6 Kini gisulti niya, dili tungod kay

siya may kahangawa alang sa mga kabus, kondili na ang Anak sa Tawo. **24** Sa pagkatinuod, sa tungod kay siya kawatan man; ug kay siya mao pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang usa ka man ang magtitipig sa panudlanan sa kuwarta, ang lugas trigo kinahanglan mahulog sa yuta ug mamatay, igasulod niini iyang pagakapnan. **7** Ug si Jesus kay kon dili man, nan, magapabilin kini nga mag-miungan, "Pasagdi ninyo siya, pabuhata siya niini inusara. Apan kon kini mamatay, nan, mamunga alang sa adlaw sa paglubong kanako. **8** Kay ang mga kabus kanunay ang anaa kaninyo, apan ako dili kinig daghan. **25** Ang mahigugma sa iyang kinabuhi mawad-an hinoon niini; apan ang magadumot sa kanunay ang ania kaninyo." **9** Ug sa pagkasayud sa iyang kinabuhi niining kalibutana, magapatunhay niini dakung panon sa mga Judio nga didto diay si Jesus, alang sa kinabuhing dayon, (aiōnios g166) **26** Kon kinsa sila nangadto dili lamang tungod kaniya kondili usab ang moalagad kanako, kinahanglan magasunod siya aron sa pagtan-aw kang Lazaro, ang iyang gibanhaw kanako; ug diin gani ako, ang akong alagad atua usab gikan sa mga patay. **10** Tungod niini gipanagsabutan didto. Kon kinsa ang moalagad kanako, ang Amahan sa mga sacerdote nga punoan ang pagpatay usab magapasidungog kaniya. **27** "Ug karon naguo ang kang Lazaro, **11** kay tungod kaniya daghan sa mga akong kalag. Ug unsa may akong igaingon? Moingon Judio mipahilayo kanila ug misalig kang Jesus. **12** ba ako, `Amahan, luwasa ako gikan niining taknaa'? Ug sa pagkasunod nga adlaw, ang dakung panon Dili, kay alang niining maong tuyo nahiabot ako sa katawhan nga nangabut sa pagpamiesta, sa niining taknaa. **28** Amahan, pasidunggi ang imong pagkadungog nila nga si Jesus moabit sa Jerusalem, kaugalingong ngalan." Unya miabut gikan sa langit **13** nanguhang mga palwa sa palmera ug nangadto sila ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Gipasidunggan ug gisugat siya nila nga nanagsinggit, "Hosanna!" ko na kini, ug pagpasidunggan ko kini pag-usab." Dalayon ang nagaanhi sa ngalan sa Ginoo Dalayon **29** Ang mga tawo nga nanag-alirong nakadungog ang Hari sa Israel!" **14** Ug si Jesus nakakaplag ug sa tingog, ug sila miington nga kadto dologdog. Ang usa ka nating asno, ug siya mikabayu niini, sumala uban nanag-ingon, "Dihay manolunda nga misulti sa nahisulat, **15** "Ayaw kahadlok, babayeng anak kaniya." **30** Ug si Jesus mitubag nga nag-ingon, nga Sion; tan-awa, nagaanhi ang imong hari, nga "Kining tingoga miabut tungod kaninyo, dili tungod nagakabayo sa nati sa asna!" **16** Sa sinugdan ang kanako. **31** Ug karon mao na ang paghukom niining iyang mga tinun-an wala makasabut niini; apan sa kalibutana, karon palagputon na ang punoan niining diha nga gihimaya na si Jesus, nan, nahinumdom kalibutana. **32** Ug ako, sa ikaisa na ako gikan sa na sila nga kini nahisulat man tuod mahitungod yuta, magakabig sa tanang tawo nganhi kanako." kaniya ug nga nahitabo, kini ngadto kaniya. **17** Ug **33** Kini gisulti niya aron sa pagpasabut sa paagi sa nanaghimog panghimatuod ang panon sa katawhan, kamatayon nga iyang pagakamatayan. **34** Ug ang sila nga didto uban kaniya sa iyang pagtawag kang Lazaro sa paggula gikan sa lubong ug sa pagbanhaw kaniya gikan sa mga patay. **18** Mao man gani nga ang panon sa katawhan miadto sa pagsugat kaniya kay nakadungog man sila nga nakahimo siya sa maong **35** Si Jesus miington kanila, "Ang kahayag anaa uban ang usa sa usa, "Nakita ninyo nga wala na gayud pa kaninyo sa hamubo nga panahon. Panglakaw kamoy arang mahimo! Tan-awa, ang tibuok kalibutan kamo samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, kay nagasunod na kaniya!" **20** Ug dihay pipila ka mga tingali unyag hiapsan kamo sa kangiitngit. Siya nga Gresyanhon sa mga nanungas aron sa pagsimba magalakaw sa kangiitngit dili mahibalo kon asa siya didto sa fiesta. **21** Kini sila miduol kang Felipe, nga padulong. **36** Samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, taga-Betsaida sa Galilea, ug siya ilang gihangyo sumalig kamo sa kahayag, aron mahimo kamong mga nga nanag-ingon, "Senyor, makigkita unta kami kang tawo nga may kahayag." **37** Bisan tuod daghan ang Jesus." **22** Si Felipe miadto ug iyang gisuginlan si mga milagro nga iyang nahimo sa ilang atubangan, Andres, ug si Andres miadto uban kang Felipe ug ngani wala sila mosalig kaniya; **38** aron matuman ilang gisuginlan si Jesus. **23** Ug si Jesus mitubag ang pulong nga gisulti ni Isaias nga profeta, nga nagkanila, "Ang takna nahiabut na nga pagahimayaon iginon: Ginoo, kinsa ba ang nakatoo sa ilang nadungog

gikan kanamo, ug kang kinsa ba gikapadayag ang bukton sa Ginoo?" 39 Busa wala sila makatoo, nganha siya sa Dios mopadulong, 4 mitindog siya kay si Isaias miusab man sa pagsulti nga nag-ingon, 40 "Iyang gibutaan ang ilang mga mata ug gikan sa kan-anan, mihukas sa iyang mga sapot ug gibaksan niyang tualya ang iyang kaugalingon. 5 gipagahi ang ilang kasingkasing, aron dili sila makakita pinaagi sa ilang mga mata, ni makasabut pinaagi sa ilang kasingkasing, ni managpamalik kanako aron pagayaoyohon ko sila." 41 Kini gipamulong ni Isaias gibakus. 6 Ug miadtido siya kung Simon Pedro; ug si tungod kay nakita man niya ang himaya ni Cristo ug misulti siya mahitungod kaniya. 42 Walay sapayan niini, bisan gani sa mga punoan, daghan kanila ang misalig kaniya, apan tungod sa mga Fariseo kini wala nila itug-an, sa kahadlok nga tingali unyag palagputon sila gikan sa sinagoga. 43 Kay labi pa man ugod nilang gihiguma ang pagdalayeg gikan sa mga tawo kay sa pagdalayeg gikan sa Dios. 44 Ug si Jesus misinggit ug miington, "Sya nga mosalig kanako magasalig dili kanako kondili kaniya nga mao ang nagpadala kaniya. 45 Ug siya nga makakita kanako makakita kaniya nga mao ang nagpadala kanako. 46 Ingon nga dili kanako kondili kaniya nga mao ang nagpadala kaniya. 47 Apan dili hinoon kamong tanan." 11 Kay siya nasayud Kon kinsa ang magapatalinghug sa akong mga sulti ug dili magatuman niini, ako dili magahukom kaniya; kay ako wala man moanhi aron sa paghukom sa kalibutan, kondili aron sa pagluwas sa kalibutan. 48 Nakasul-ob na siya sa iyang mga sapot ug nahibalik Ang magasalikway kanako ug dili modawat sa akong mga sulti, siya adunay maghuhukom. Ang pulong nga kamo sa akong gibuhat kaninyo? 13 Nagatawag akong gikasulti mao unya ang magahukom kaniya sa kamo kanako nga Magtutudio ug Ginoo; ug husto kaulahian nga adlaw. 49 Kay ako wala magsulti sa kamo kay mao man kana ako. 14 Ug kon ako nga kaugalingon kong pagbulot-an, hinonoa ang Amahan nga mao ang nagpadala kanako, siya gayud mao ang naghatag kanakog sugo kon unsa ang akong igaingon ug unsa ang akong igasulti. 50 Ug ako nahibalo nga ang kahulogan sa iyang sugo mao ang kinabuhing dayon. Busa, bisan unsay igasulti ko, ginasulti ko kini sumala sa gisugo kanako sa Amahan." (aiōnios g166)

13 Ug sa wala pa ang fiesta sa Pasko, si Jesus nahibalo nga nahiabut na ang takna sa iyang pagbiya niining kalibutana ug pag-adto sa Amahan. Ug sanglit nahiguma man siya sa mga iya nga ania sa kalibutan, sila iyang gihiguma hangtud sa katapusan. 2 Ug samtang nanihapon sila, sa diha nga ang pagbudhi kaniya gikapsulod na sa yawa diha sa kasingkasing ni Judas Iscariote, nga anak ni Simon, 3 si Jesus, sa nasayran niya nga ang tanang butang gikatugyan na sa Amahan ngadto sa iyang

mga kamot, ug nga diha siya sa Dios magagikan ug gikan sa kan-anan, mihukas sa iyang mga sapot ug gibaksan niyang tualya ang iyang kaugalingon. 5 Ug naghuwad siyang tubig sa palanggana ug iyang pinaagi sa ilang mga mata, ni makasabut pinaagi sa ilang kasingkasing, ni managpamalik kanako aron pagayaoyohon ko sila." 41 Kini gipamulong ni Isaias gibakus. 6 Ug miadtido siya kung Simon Pedro; ug si Pedro miington kaniya, "Ginoo, ikaw bay mohugas sa akong mga tilil?" 7 Si Jesus mitubag kaniya, "Sa karon niini, bisan gani sa mga punoan, daghan kanila ang dili pa ikaw makasabut niining akong gibuhat, apan una ugaling makasabut ra ikaw." 8 Si Pedro miington kaniya, "Dili ako pahugas kanimo sa akong mga tilil." Si Jesus mitubag kaniya, "Kon dili ka pahugas kanako, nan, wala ikaw ing bahin kanako." (aiōn g165) 9 Ug si Simon Pedro miington kaniya, "Ginoo, dili lang ang mga tilil ko ra, kondili hasta ang akong mga kamot ug ang akong ulo!" 10 Si Jesus miington kaniya, "Ang nakaligo na dili kinahanglan manghugas kaniya pa gawas sa iyang mga tilil, hinoon mahinlo na ang kahayag mianhi ako sa kalibutan aron ang tanang iyang tibuok nga lawas. Ug kamo mga mahinlo na, mosalig kanako dili na magpabilin sa kantitngit. 11 Kay siya nasayud man kinsa ang magabudhi kaniya; mao man gani ug dili magatuman niini, ako dili magahukom kaniya; 12 Ug sa nahugasan na niya ang ilang mga tilil ug kahayag mianhi ako sa kalibutan, kondili aron sa pagluwas sa kalibutan. 13 Nagatawag akong gikasulti mao unya ang magahukom kaniya sa kamo kanako nga Magtutudio ug Ginoo; ug husto kaulahian nga adlaw. 14 Ug kon ako nga kaugalingon kong pagbulot-an, hinonoa ang Amahan nga mao ang nagpadala kanako, siya gayud mao ang naghatag kanakog sugo kon unsa ang akong igaingon sa inyong mga tilil, nan, kamo usab kinahanglan mahinugasay sa inyong mga tilil, ang usa sa usa. 15 Kay usa ka panig-ingnan ang akong gihatag kaninyo, aron nga kamo usab kinahanglan magabuhat sama sa akong gibuhat kaninyo. 16 Sa pagkatiniud, sa pagkatiniud, magaingon ako kaninyo, ang ulipon dili labaw sa iyang agalon; ni ang sinugo labaw sa nagasugo kaniya. 17 Kon kamo mahibalo niining mga butanga, dalaygon kamo kon kini inyong buhaton. 18 Dili hinoon tanan kaninyo ang gipahinungdan ko niini; ako nakaila sa mga tawo nga akong gipili; ngani kini mahitabo aron matuman ang kasulatan nga nag-ingon, 'Gitindakan ako sa tikod sa tawo nga nagkaon uban kanako. 19 Gipahibalo ko kini kaninyo karon, sa dili pa kini mahitabo, aron nga inigkahitabo na niini motoo kamo nga ako mao ang Cristo. 20 Sa pagkatiniud, sa pagkatiniud, magaingon ako

kaninyo, nga ang magadawat kang bisaan kinsa nga kanako karon; apan makasunod ka ra unya." 37 akong igapadala magadawat kanako; ug ang modawat kanako magadawat kaniya nga mao ang nagpadala ako makasunod kanimo karon? Ihalad ko ang akong kanako." 21 Ug sa nakasulti na si Jesus niini, siya kinabuhi sa pagpamatay alang kanimo." 38 Ug naguo diha sa espiritu, ug nagpanghimatuod siya si Jesus mitubag kaniya, "Ihalad mo ba diay ang nga nag-ingon, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, imong kinabuhi sa pagpamatay alang kanako? Sa magaingon ako kaninyo, nga usa kaninyo magabudhi pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo, kanako." 22 Ug ang mga tinun-an nagtinan-away ang nga ang manok dili motogaok hangtud ikalimod mo usa sa usa, nga walay katinoan kon kinsay iyang ako sa matakulo.

gipahinungdan niini. 23 Usa sa iyang mga tinunan, siya nga hinugma ni Jesus, nagpauraray sa dughan ni Jesus. 24 Ug si Simon Pedro misinyas kaniya ug miington kaniya, "Tug-ani ta kinsay iyang gipahinungdan." 25 Busa sa nagpauraray siya sa dughan ni Jesus, siya nangutana kaniya, "Ginoo, kinsa man?" 26 Ug si Jesus mitubag, "Siyá mao kadtong pagatunolan ko niining pan tapus ikatuslob ko kini sa panaksan." Ug sa gikatuslob na niya ang pan, kini iyang gitunol kang Judas nga anak ni Simon Iscariote. 27 Sa pagkadawat ni Judas sa pan, siya gisudlan ni Satanas. Ug si Jesus miington kaniya, "Ang imong pagabuhaton, buhata sa madali." 28 Sa mga nanambong sa kan-anan walay bisaan usa nga nahibalo nganong iyang gisulti kini kaniya. 29 Dihay nanaghunahuna nga tungod kay si Judas mao man ang magtitipig sa panudlanan sa kuwarta, si Jesus nag-ingon kaniya, "Pagpalit sa atong kinahanglanon alang sa fiesta"; o, nga pahatagan kaniya ang mga kabus. 30 Ug sa pagkadawat ni Judas sa pan, siya migula dihadaha. Ug kadto gabii. 31 Ug sa paghigula na si Judas, si Jesus miington, "Karon gikapsidungan na ang Anak sa Tawo ug diha kaniya gikapsidungan ang Dios. 32 Kon ang Dios pagapsidungan diha kaniya, ang Dios magapsidungog usab kaniya diha sa iyang kaugalingon, ug magapsidungog kaniya dihadaha. 33 Mga anak, ako ania uban pa kaninyo sulod sa hamubong panahon. Kamo mangita kanako; ug sama sa akong pag-ingon sa mga Judio, ako magaingon usab kaninyo karon, 'Asa ako padulong, niini dili kamo makaadto.' 34 Ako magahatag kaninyog bag-ong sugo, nga kinahanglan maghigugmaay kamo ang usa sa usa maingon nga ako nahugma kaninyo, kinahanglan maghigugmaay usab kamo ang usa sa usa. 35 "Ang tanang tawo makaila nga kamo nga tinun-an ko pinaagi niini, kon kamo maghigugmaay ang usa sa usa." 36 Si Simon Pedro miington kaniya, "Ginoo, asa man ikaw paingon?" Si Jesus mitubag kaniya, "Asa ako paingon dili pa ikaw makasunod

kanako karon; apan makasunod ka ra unya." 37 Si Pedro miington kaniya, "Ginoo, nganong dili man ako makasunod kanimo karon? Ihalad ko ang akong kanako." 38 Ug sa nakasulti na si Jesus niini, siya kinabuhi sa pagpamatay alang kanimo." 39 Ug magaingon ako kaninyo, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, imong kinabuhi sa pagpamatay alang kanako? Sa magaingon ako kanimo, nga usa kanimo magabudhi pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo, kanako." 40 Ug ang mga tinun-an nagtinan-away ang nga ang manok dili motogaok hangtud ikalimod mo usa sa usa, nga walay katinoan kon kinsay iyang ako sa matakulo.

14 "Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing. Sumalig kamo sa Dios, ug sumalig usab kamo kanako. 2 Sa balay sa akong Amahan anaay daghang puy-anan; kon dili pa, moiong ba una ako kaninyo nga moadto ako aron sa pag-andam ug luna lang kaninyo? 3 Ug sa mahiadto na ako ug makaandam na akog luna alang kaninyo, moanhi ako pag-usab ug pagadawaton ko kamo nganhi uban kanako, aron nga diin gani ako atua usab kamo. 4 Ug kamo nakatultol na sa dalan sa akong pagaadtoan." 5 Si Tomas miington kaniya, "Ginoo, wala kami mahibalo kon asa ikaw paingon; busa, unsaon man namo sa pagkatultol sa dalan?" 6 Si Jesus mitubag kaniya, "Ako mao ang dalan, ug ang kamatuoran, ug ang kinabuhi; walay bisaan kinsa nga makaadto sa Amahan, gawas kon pinaagi kanako. 7 Kon nakaila pa kamo kanako, makaila usab una kamo sa akong Amahan. Sukad karon nakaila na kamo kaniya ug nakakita na kaniya." 8 Ug si Felipe miington kaniya, "Ginoo, ipakita kanamo ang Amahan, ug igo na kana kanamo." 9 Si Jesus mitubag kaniya, "Kadugay ko nang pagkiguban kaninyo, ug wala ka pa diay makaila kanako, Felipe? Ang nakakita kanako nakakita sa Amahan. Naunsa bang miington man ikaw, 'Ipakita kanamo ang Amahan?' 10 Wala ka ba diay magtoo nga ako anaa sa Amahan ug nga ang Amahan ania kanako? Ang mga pulong nga akong gisulti kaninyo, wala ko insulti kini sa kinaugalingon kong pagbulot-an; hinonoa ang Amahan nga nagapuyo sa sulod nako, siya mao ang nagahimo sa iyang mga buhat. 11 Toohi ako ninyo nga ako anaa sa Amahan ug nga ang Amahan ania kanako; o, kon dili man, toohi, ako ninyo tungod sa moong mga buhat. 12 "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang mosalig kanako magahimo usab sa mga buhat nga akong ginabuhat; ug labi pa gani ka dagkung mga buhat kay niini ang iyang pagabuhaton, kay moadto man ako sa Amahan. 13 Ug bisaan unsay inyong

pangayoon pinaagi sa akong ngalan, pagabuhaton kanako, igakalipay unta ninyo nga ako moadto sa ko kini, aron ang Amahan kapasidungan diha sa Amahan, kay ang Amahan labaw pa man kanako. 29 Anak. 14 Kon pinaagi sa akong ngalan mangayo ug karon gisultihan ko kamo sa wala pa kini mahitabo, kamog bisan unsa, kini akong pagabuhaton. 15 "Kon nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang aron nga kon kini mahitabo na, managpanoo kamo. 16 Ug ako mangamuyo sa Amahan, ug kamo iyang pagahatagan ug laing Manlalaban nga magapakig-uban kaninyo hangtud sa kahangturan, (aiōn g165) 17 nga mao anag Espiritu sa kamatuoran, 30 Dili na ako magdaghan pa ug sulti kaninyo, kay kang kinsa ang kalibutan dili makadawat tungod kay moabut na ang punoan niining kalibutana. Siya wala hinooy labut kanako, 31 apan magabuhat ako sumala sa gisugo kanako sa Amahan, aron masayud ang kalibutan nga ako nahigugma sa Amahan. Panindog kamo, manglakaw na kita.

15 "Ako mao ang tinuod nga tanum nga parsas, ug ang akong Amahan mao ang tig-alima. 2 Ang tanan kong sanga nga dili mamunga, kini iyang pamutlon; ug ang tanang sanga nga mamunga, kini iyang pagahnloan aron mamungag labi pang daghan. 3 Kamo nangahinlo na tungod sa pulong nga akong gisulti kaninyo. 4 Pabilin kamo kanako, ug pabilin ako kaninyo. Maingon nga ang sanga sa iya rang kaugalingon dili makabunga, gawas kon magapabilin kini sa tanum, sa ingon usab kamo dili makapamunga gawas kon magpabilini kamo kanako. 5 Ako mao ang tanum nga parras, kamo mao ang mga sanga. Ang magapabilin kanako, kang kinsa magapabilin ako, mao siya ang magapamungag daghan, kay gawas kanako wala gayud kamoy arang mahimo. 6 Ang tawo nga dili magapabilin kanako, igasalibay siya sama sa sanga ug malaya; ug ang mga sanga pamuniton ug igaitsa ngadto sa kalayo ug mangasunog sila. 7 Kon kamo pabilin kanako, ug ang akong mga sulti pabilin kaninyo, pangayo kamog bisan unsa nga inyong gusto, ug kini pagabuhaton alang kaninyo. 8 Ang akong Amahan mapasidungan sa diha nga mamunga kamog daghan, ug nga sa ingon pagahimatud-an nga kamo akong mga tinunan. 9 Sama sa paghigugma kanako sa Amahan, ako sa ingon nahigugma kaninyo; pabilin kamo diha sa akong gugma. 10 Kon tumanon ninyo ang akong sugo, magapabilin kamo sa akong gugma, maingon nga gituman ko ang mga sugo sa akong Amahan ug nagapabilin ako diha sa iyang gugma. 11 Kining mga butanga gisulti ko kaninyo samtang ania pa ako uban kaninyo. 26 Apan ang Manlalaban, ang Espiritu Santo, nga sa akong ngalan igapadala sa Amahan, siya mao ang magatudlo kaninyo sa tanang butang, ug magapahinumdom kaninyo sa tanan nga akong gikasulti kaninyo. 27 Kaninyo ibilin ko ang kalinaw; kaninyo ihatag ko ang akong kalinaw. Hatagan ko kamo niini dili sama sa hinatagan sa kalibutan. Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw. 28 Nakadungog kamo kanako nga nag-ingon kaninyo, 'Ako moadto, apan mobalik ra ako kaninyo.' Kon kamo nahigugma pa

sa pagpamatay alang sa iyang mga higala. 14 gikan sa pagtoo. 2 Kamo ilang palagputon gawas sa Kamo mga higala nako kon magatuman kamo sa mga sinagoga; sa pagkatnuod, ang panahon moabut akong isugo kaninyo. 15 Dili ko na kamo nganlan na nga ang magapatay kaninyo magadahum nga nga mga ulipon, kay ang ulipon dili masayud sa nagahimo siyang masimbahong pag-alagad sa Dios. 3 ginabuhat sa iyang agalon. Apan ginganlan ko kamo Ug kini ilang pagabuhaton tungod kay wala man sila nga mga higala, kay ang tanan nga nadungog ko makaila sa Amahan, ni kanako. 4 Apan gisulti ko kining gikan sa akong Amahan, kini gipahibalo ko man mga butanga kaninyo aron nga kon moabut na ang kaninyo. 16 Kamo wala magpili kanako, hinonoa ilang takna, inyong mahinumduman nga gikasuginlan ako mao ang nagpili kaninyo ug nagtudlo kaninyo ko na kamo mahitungod niini. 5 Apan karon moadto aron managpanglakaw kamo ug managpamunga, ug na ako sa nagpadala kanako; ngani wala kaninyoy magalungtad ang inyong bunga; aron nga pinaagi sa nangutana kanako, 'Asa man ikaw paigon?' 6 Apan akong ngalan igahatag kaninyo sa Amahan ang bisan tungod sa akong pagsugilon kaninyo niining mga unsang butang nga inyong pangayoon kaniya. 17 butanga, ang inyong mga kasingkasing natugob sa Ang akong sugo kaninyo mao kini, nga kinahanglan kasubo. 7 Ngani suginlan ko kamo sa tinuod, nga maghigugmaay kamo ang usa sa usa. 18 "Kon ang maayo alang kaninyo nga mopahawa ako, kay kon dili kalibutan nagadumot man kaninyo, hibaloi nga kini ako mopahawa ang Manlalaban dili moanha kaninyo; nagdumot na kanako sa wala pa kini magdumot apan kon mopahawa ako, siya akong ipadala kaninyo. kaninyo. 19 Kon kamo iya pa sa kalibutan, higugmaon 8 Ug inig-abut na niya, iyang pailhon ang kalibutan sa kalibutan ang mga iya. Apan kay kamo dili man mahitungod sa sala ug sa pagkamatarung ug sa iya sa kalibutan, hinonoa gipili ko kamo gikan sa hukom; 9 mahitungod sa sala, kay sila wala man kalibutan, ang kalibutan nagadumot kaninyo. 20 mosalig kanako; 10 mahitungod sa pagkamatarung, Hinumduumi ang pulong nga akong giinggaon kaninyo, kay ako moadto man sa Amahan ug dili na kamo 'Ang ulipon dili labaw sa iyang agalon. Kon ako makakita kanako; 11 ug mahitungod sa hukom, kay ilang gilutos, kamo usab ilang pagalutoson; kon ang ang punoan niining kalibutan gihukman na man. 12 akong pulong ilang gibantayan, ang inyo ila usab nga "Daghan pa akog igsusulti kaninyo, apan dili pa kamo pagabantayan. 21 Apan kining tanan ilang buhaton makadaug sa pagdala niini karon. 13 Inig-abut sa kaninyo tungod sa akong ngalan, kay sila wala man Espiritu sa kamatuoran, kini siya mao ang magatultol makaila kaniya nga mao ang nagpadala kanako. 22 kaninyo ngadto sa tibuok nga kamatuoran; kay siya Kon wala pa ako mahianhi ug wala pa makasulti dili magasulti sa iyang kinaugalingong pagbulot-an, kanila, wala unta silay sala; apan karon wala silay hinonoa ang iyang madungog mao ang iyang igasulti ikapanglipas sa ilang sala. 23 Ang nagadumot ug ang mga butang nga umalabut iyang igatug-an kanako nagadumot sa akong Amahan usab. 24 Kon kaninyo. 14 Siya magapasidungog kanako, kay siya wala pa nako mahimo diha kanila ang mga buhat nga magakuha man sa mga butang nga ania kanako walay laing nakabuhat, wala unta silay sala; apan ug iyang igasugilon kini kaninyo. 15 Ang tanan nga karon sila nakakita ug ilang gidumtan ako ug ang ginahuptan sa Amahan, kini ako; mao man gani nga akong Amahan. 25 Apan kini nahitabo aron matuman giinggaon ko nga siya magakuha sa mga butang nga ang pulong nga nahisulat sa ilang kasugoan nga ania kanako ug iyang igasugilon kini kaninyo. 16 nagaingon, 'Kanako nanagdumot sila nga walay "Sulod sa humubong panahon, dili na kamo makakita naingnan. 26 Apan inig-abut unya sa Manlalaban, kanako; ug unya tapus sa humubong panahon, ang akong igapadala kaninyo gikan sa Amahan, makakita kamo kanako.' 17 Tungod niini, ang pipila ang Espiritu sa kamatuoran nga magagikan sa sa iyang mga tinun-an nanag-ingon ang usa sa usa, Amahan, kini siya mao ang magahimog panghimatuod "Unsa ba kining iyang giinggaon kanato, 'Sulod sa mahitungod kanako. 27 Ug kamo usab magahimog humubong panahon, dili na kamo makakita kanako; panghimatuod, kay kamo nagpakig-urban man kanako sukad sa sinugdan.

16 "Gisulti ko kining tanan kaninyo aron dili kamo makakaplag ug kahigayonan sa pagkahulog

buot mangutana kaniya, busa siya miington kanila, "Mao ba kini ang inyong gipangutana sa usag usa, unsay gipasabut ko sa akong pag-ingon, 'Sulod sa hamubong panahon, dili na kamo makakita kanako; ug unya tapus sa hanubong panahon, makakita kamo kanako?' 20 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kamo managpanghilak ug managminatay, apan ang kalibutan magakalipay; kamo masinakit apan ang inyong kasakit mamahimong kalipay. 21 Inigbati sa usa ka babaye, siya magaantus sa kasakit kay nahiabut na man ang iyang takna; apan sa diha nga kahimugsoan na siya sa bata, dili na siya mahinumdom sa kasakit tungod sa kalipay nga nahimugso sa kalibutan ang usa ka bata. 22 Sa ingon niana usab, may kasakit kamo karon, apan makigkita ra ako kaninyo pag-usab, ug unya ang inyong mga kasingkasing managkalipay, ug wala unyay bisan kinsa nga magakuha sa inyong kalipay gikan kaninyo. 23 Ug niadtong adlawa wala na kamoy ipangutana pa kanako. Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kon mangayo kamog bisan unsa gikan sa Amahan, kini igahatag niya kaninyo pinaagi sa akong ngalan. 24 Sukad wala pa kamoy napangayo pinaagi sa akong ngalan; pangayo kamo ug magadawat kamo aron mamahingpit ang inyong kalipay. 25 "Kining mga butanga gisulti ko kaninyo pinaagig mga sambingay; apan moabut ra ang takna nga ako dili na magasulti kaninyo pinaagi pa ug mga sambingay, kondili magasulti ako kaninyo sa yano gayud mahitungod sa Amahan. 26 Niadtong adlawa kamo managpangayo pinaagi sa akong ngalan; ug dili ako mag-ingon kaninyo nga ako magaampo sa Amahan alang kaninyo, 27 kay ang Amahan gayud nahigugma kaninyo kay kamo nahigugma man kanako ug nagatoo nga ako gikan sa Amahan. 28 Ako gikan sa Amahan ug ako mianhi sa kalibutan; usab, ako mobiya sa kalibutan ug moadto sa Amahan." 29 Ang iyang mga tinun-an miington kaniya, "Ah, karon nagasulti na ikaw sa yano gayud ug dili na pinaagig sambingay! 30 Ug nasayud na kami karon nga ikaw nahibalo diay sa tanang mga butang, ug nga ikaw dili na kinahanglan nga pangutan-on pa ni bisan kinsa. Tungod niini kami nagatoo nga ikaw gikan sa Dios." 31 Si Jesus mitubag kanila, "Nagatoo na ba diay kamo karon? 32 Tan-awa, moabut ra ang takna, ug ania kini miabut na, nga kamo patibulaagon, ang tagsatagsa kaninyo ngadto sa iyang kaugalingong puloy-anan, ug biyaan ninyo

ako nga mag-inusara; apan dili ako magainusara kay ang Amahan ania man uban kanako. 33 Gisulti ko kini kaninyo aron nga dinihi kanako makabaton kamog kalinaw. Dinihi sa kalibutan aduna kamoy kagul-anan; apan sumalig kamo, gidaug ko na ang kalibutan."

17 Ug sa nakapamulong na si Jesus niining mga sultihha, giyahat niya ang iyang mga mata ngadto sa langit ug miington siya, "Amahan, ang takna nahiabut na; pasidunggi ang imong Anak aron aang Anak makapsidungog kanimo, 2 sanglit gihatagan mo man siyang kagahum ibabaw sa tanang katawhan aron sa paghatag ug kinabuhing dayon ngadto sa tanan nga imong gikatugyan kaniya. (aiōnios g166) 3 Ug ang kinabuhing dayon mao kini, ang ilang pagpakaila kanimo nga mao ang bugtong tinuod nga Dios, ug kang Jesu-Cristo nga imong pinadala. (aiōnios g166) 4 Dinihi sa yuta gipasidungan ang buhat nga imong gitugyan kanako ko ikaw sanglit natuman ko man aron akong pagabuhataon. 5 Ug karon, Amahan, pasidunggi ako diha uban gayud kanimo nianang kadungganan nga gihuptan ko kaniadto uban kanimo sa wala pa ang kalibutan. 6 "Gipadayag ko ang imong ngalan ngadto sa mga tawo nga kanako imong gitugyan gikan sa kalibutan. Kini sila mga imo, apan gitugyan mo sila kanako, ug ilang gibantayan ang imong pulong. 7 Karon nahibalo sila nga ang tanan nga imong gihatag kanako nagagikan kanimo; 8 kay gihatagan ko man sila sa mga sulti nga imong gihatag kanako, ug ilang gidawat kini ug nahibalo sila sa pagkatinuod nga ako gikan kanimo; ug sila nagatoo nga ikaw mao ang nagpadala kanako. 9 Ako nangamuyo alang kanila; wala ako mangamuyo alang sa kalibutan, kondili hinoon alang kanila nga imong gikatugyan kanako, kay sila mga imo man. 10 Ang tanan nga mga ako, imo; ug ang mga imo, ako; ug diha kanila napasidungan ako. 11 Ug karon dili na ako dinihi sa kalibutan, apan kini sila ania sa kalibutan, ug ako moanha na kanimo. Amahan nga balaan, bantayi sila pinaagi sa imong ngalan nga gihatag mo kanako, aron sila ma-usa maingon nga kita usa. 12 Samtant uban pa ako kanila, gibantayan ko sila pinaagi sa imong ngalan nga gihatag mo kanako; ug gibantayan ko sila ug wala kaniilay nalaglag gawas sa tawo nga pagalaglagon, aron matuman ang kasulatan. 13 Apan karon moanha na ako kanimo, ug kining mga butanga gisulti ko dinihi sa kalibutan aron makabaton sila sa akong kalipay nga matuman diha kanila. 14 Gihatag

ko kanila ang imong pulong; ug sila gidumtan sa ug mga hinagiban. 4 Ug si Jesus, nga nahibalo na sa kalibutan kay dili man sila iya sa kalibutan, maingon tanang mahitabo kaniya, misugat ug miingga kanila, nga ako dili iya sa kalibutan. 5 Dili ako mangamuyo "Kinsay inyong gipangita?" 6 Sila mitubag kaniya, "Si nga kuaon mo sila gikan sa kalibutan, kondili hinoon Jesus nga taga-Nazaret." Si Jesus miingga kanila, nga imo unta silang ilikay gikan niadtong dautan. 7 "Mao ako." Si Judas, nga mao ang nagbudhi kaniya, Sila dili iya sa kalibutan, maingon nga ako dili iya sa nagtindog uban kanila. 8 Sa pag-ingon ni Jesus kalibutan. 9 Balaana sila pinaagi sa kamatuoran; kanila, "Mao ako," sila misibug ug nangatumba sa ang imong pulong mao ang kamatuoran. 10 Maingon yuta. 11 Miusab siya sa pagpangutana kanila, "Kinsa nga gipadala mo ako sa kalibutan, maingon man bay inyong gipangita?" Ug sila mitubag, "Si Jesus nga usab gipadala ko sila sa kalibutan. 12 Ug tungod taga-Nazaret." 13 Si Jesus miingga kanila, "Giingnan kanila nagdidikar ako sa akong kaugalingon aron sila ko na kamo nga mao ako; ug kon ako man ang usab tiniuod nga madidikar. 14 "Ug nangamuyo ako inyong gipangita, nan, palakta kining mga tawhana." dili lamang alang kanila ra, kondili alang usab sa 15 Kini aron matuman ang pulong nga iyang gikasulti, mga mosalig kanako pinaagi sa ilang pulong, 16 aron "Sa mga gikatugyan mo kanako, wala ako kawad-i silang tanan ma-usa; maingon nga ikaw, Amahan, bisag usa." 17 Unya si Simon Pedro nga nagdalag ania kanako ug ako anaa kanimo, aron sila usab espada, milanit niini ug iyang gitigbas ang ulipon sa maania kanato, aron ang kalibutan motoo nga ikaw labawng sacerdote, ug napalongan kini sa too niyang mao ang nagpadala kanako. 18 Ug gihatagan ko sila dalungan. Ang ngalan sa ulipon mao si Malco. 19 Ug sa kadungganan nga imong gihatag kanako aron sila si Jesus miingga kang Pedro, "Iuli sa sakob kanang ma-usa, maingon nga kita usa. 20 ako anaa kanila imong espada. Dili ko ba diay imnon ang sulod sa ug ikaw ania kanako, aron sila mamahingpit nga kopa nga gihatag kanako sa Amahan?" 21 Ug si usa, aron ang kalibutan moila nga ikaw mao ang Jesus gidakop sa panon sa mga sundalo ug sa ilang nagpadala kanako ug nahigugma kanila maingon kapitan ug sa mga polis sa mga Judio, ug ilang nga ikaw nahigugma kanako. 22 Amahan, buot ko gigapos siya. 23 Ug ila unang gidala siya ngadto unta nga asa gani ako atua usab uban kanako sila kang Anas, kay kini siya mao man ang ugangan ni nga imong gitugyan kanako, aron makatan-aw sila Caifas nga mao ang labawng sacerdote niadtong sa akong kadungganan nga imong gihatag kanako tuiga. 24 Si Caifas mao gani kadtio siya ang mihatag tungod kay nahigugma man ikaw kanako bisan sa ug tambag ngadto sa mga Judio nga maoy maayo wala pa ang pagkatukod sa kalibutan. 25 O Amahan nga usa lamang ka tawo ang mamatay alang sa nga matarung, ang kalibutan wala makaila kanimo, katawhan. 26 Ug si Simon Pedro minunot kang Jesus, apan ako nakaila kanimo; ug kini sila nakaila nga maingon man ang lain pang usa ka tinun-an. Sanglit ikaw mao ang nagpadala kanako. 27 Ug ang imong kining tinun-an nailhan man sa labawng sacerdote, ngalan akong gipaile kanila, ug kini igapaila ko pa siya misulod uban kang Jesus ngadto sa hawanhan sa kanila aron ang gugma nga imong ginahuptan sa tugkaran sa balay sa labawng sacerdote, 28 samtant imong paghigugma kanako maanaa kanila, ug ako si Pedro nagtindog didto sa gawas sa pultahan. maanaa kanila."

18 Ug sa nakapamulong na si Jesus niining sultiha, siya miadto uban sa iyang mga tinun-an tabok sa walog ka Kidron, diin didtoy usa ka tanaman, ug niini misulod siya ug ang iyang mga tinun-an. 2 Ug si Judas, nga mao ang nagbudhi kaniya, nakatulot usab sa maong dapit kay sa makadaghan si Jesus adto man makigtigum uban sa iyang mga tinun-an. 3 Unya sa nakadala na si Judas ug usa ka panon nga mga sundalo ug pipila ka mga polis gikan sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga Fariseo, sila miadto didto nga sangkap sa mga parol ug mga sulo

Unya ang usang tinun-an nga kaila sa labawng sacerdote, miadto sa gawas ug misulti sa babaye nga maoy nagbantay sa pultahan, ug mipasulod kang Pedro. 17 Ug ang babaye nga maoy nagbantay sa pultahan miingga kang Pedro, "Dili ka ba usab usa sa mga tinun-an niining tawhana?" Siya mitubag, "Dili baya ako." 18 Ug ang mga ulipon ug ang mga polis nanaghaling ug kalayo sa uling kay matugnaw man ang panahon, ug sila nanagbarug ug nanagdangdang sa ilang kaugalingon. Ug si Pedro usab uban kanila, nagtindog ug nagdangdang sa iyang kaugalingon. 19 Ug si Jesus gipangutana sa labawng sacerdote mahitungod sa iyang mga tinun-an ug sa iyang

gipanudlo. 20 Si Jesus mitubag kaniya, "Nagsulti punoan mao ang nagtugyan kanimo nganhi kanako. ako nga walay lipodlipod ngadto sa kalibutan; sa Kay unsa bay imong nabuhat?" 36 Si Jesus mitubag, kanunay nagpanudlo ako sa sulod sa mga sinagoga "Ang akong pagkahari dili iya niining kalibutana. Kon ug sa templo diin adto magtiguman ang tanang ang akong pagkahari iya pa niining kalibutana, nan, mga Judio; wala akoy gikasulti sa tago. 21 Nganong moaway unta ang akong mga alagad aron dili ako mangutana pa man ikaw kanako? Pangutan-a lang ikatugyan ngadto sa mga Judio. Apan ang akong ang nanagpkadungog kanako, kon unsa ang akong pagkahari dili gikan niining kalibutana." 37 Ug si gisulti kaniila; sila nahibalo kon unsay akong gisulti." Pilato miington kaniya, "Hari ka ba diay?" Si Jesus 22 Ug sa pag-ingon niya niini, usa sa mga polis nga mitubag kaniya, "Sumala sa giingon mo, ako hari. Ug nagtindog sa duol misagpa kang Jesus ug miington alang niini ako nagpakatawo, ug alang niini mianhi kaniya, "Mao ba kanay tinubagan mo sa labawng ako sa kalibutan aron magapanghimatuod ako sa sacerdote?" 23 Si Jesus mitubag kaniya, "Kon dautan kamatuoran. Ang tanan sila nga iya sa kamatuoran man ang akong gisulti, ipakita ang pagkadautan; nagapatalinghug sa akong tingog." 38 Si Pilato apan kon maayo ang akong gisulti, nganong sgapon nangutana kaniya, "Kay unsa bay kamatuoran?" 39 mo man ako?" 24 Busa gipagapos siya ni Anas Apan aduna man kamoy batasan nga sa matag-ug gipadala kang Caifas, ang labawng sacerdote. Pasko kinahanglan akong buhian alang kaninyo ang 25 Ug si Simon Pedro nagtindog ug nagdangdang usa ka buok binilanggo, buot ba kamo nga buhian ko sa iyang kaugalingon. Ug sila nangutana kaniya, kaninyo ang Hari sa mga Judio?" 40 Us sila misinggit "Dili ka ba usab usa sa iyang mga tinun-an?" Kini pag-usab, "Dili kanang tawhana, kondili si Barrabas!" gilimod niya ug miington. "Dili ako." 26 Usa sa mga Ug kini si Barrabas usa ka tulisan.

ulipon sa labawng sacerdote, nga ang paryente niini gipalongan gani ni Pedro sa dalunggan, nangutana kaniya, "Dili ba ikaw kadto ang akong nakita didto sa tanaman uban kaniya?" 27 Kini gilimod na usab ni Pedro, ug dihadaha mitogaok ang manok. 28 Unya ilang gidala si Jesus gikan sa balay ni Caifas ngadto sa palasyo sa gobernador. Sayo kadto sa kabuntagon; ug sila wala mosulod sa palasyo aron dili sila kahugawan, nga tungod niana makakaon ra sila sa panihapon sa Pasko. 29 Busa si Pilato migula ngadto kanila ug miington, "Unsa ba ang sumborg nga inyong ipasaka batok niining tawhana?" 30 Kaniya mitubag sila nga nanag-ingon, "Kon kining tawhana dili pa mamumuhat ug dautan, wala unta namo siya itugyan kanimo." 31 Ug si Pilato miington kanila, "Kuhaa ninyo siya ug kamoy maghukom kaniya pinasubay sa inyong balaod." Ang mga Judio miington kaniya, "Wala itugot kanamo sa balaod ang pagpapatay tawo." 32 Kini aron matuman ang pulong nga gisulti ni Jesus sa iyang pagpasabut mahitungod sa paagi sa kamatayon nga iyang pagakamatayen. 33 Busa si Pilato misulod pag-usab sa palasyo ug iyang gitawag si Jesus ug miington kaniya, "Ikaw ba ang Hari sa mga Judio?" 34 Si Jesus mitubag kaniya, "Imo ra ba gayud kining pagkasultiha, o may nagtug-an ba kanimo niini mahitungod kanako?" 35 Si Pilato mitubag, "Judio ba ugod ako? Ang imong kaugalingong nasud ug ang mga sacerdote nga

19 Busa gikuha ni Pilato si Jesus ug iyang gipalatigo. 2 Ug ang mga sundalo nanaglukong ug mga sampinit, ug kini ilang gipahaum sa iyang ulo, ug siya ilang gisul-oban ug kupo nga mapula. 3 Ug kaniya miduol sila nga nanag-ingon, "Mabuhi ang Hari sa mga Judio!" ug unya ilang gipanagsaga siya. 4 Ug si Pilato migula na usab ug miington kanila, "Tan-awa, ania gidala ko siya kaninyo sa gawas aron mahibalo kamo nga wala akoy nakitang ikasumbong batok kaniya." 5 Ug si Jesus migula nga sinul-oban sa purongpurong nga mga sampinit ug sa kupo nga mapula. Ug si Pilato miington kanila, "Tan-awa, ania ra ang tawo!" 6 Sa pagkakita kaniya sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga polis, sila misinggit nga nanag-ingon, "Ilansang mo siya sa krus! Ilansang mo siya sa krus!" Si Pilato miington kanila, "Kuhaa ninyo siya ug kamoy maglansang kaniya sa krus, kay wala akoy nakitang ikasumbong batok kaniya." 7 Ang mga Judio mitubag kaniya, "Kami adunay balaod, ug sumala niining maong balaod kini siya kinahanglan pagapatyon kay siya nagpaka-Anak sa Dios." 8 Sa pagkadungog ni Pilato niining sultiha, siya misamot sa pagkahadlok. 9 Ug siya misulod pag-usab sa palasyo ug miington kang Jesus, "Tagadiin ba ikaw?" Apan si Jesus wala motubag kaniya. 10 Busa si Pilato miington kaniya, "Dili ka motingog kanako? Wala ka ba mahibalo nga may gahum ako sa pagbuhi kanimo

ug may gahum ako sa paglansang kanimo sa krus?" aron matuman ang kasulatan nga nagaingon: Ilang **11** Si Jesus mitubag kaniya, "Wala unta ikaw ing gibahinbahin ang akong mga bisti alang sa ilang kagahum batok kanako kon wala ka pa hatagi niini kaugalingon, ug ang akong sinina ilang giripahan." **25** gikan sa kahitas-an; busa labaw pa kadakug sala Ug mao kini ang gibuhat sa mga sundalo. Apan sa ang nagtugyan kanako nganhi kanimo." **12** Tungod duol sa krus ni Jesus nanagtindog ang iyang inahan, niini si Pilato naninguha sa pagbuhi kaniya, apan ang ug ang babayeng igsoon sa iyang inahan, ug si Maria mga Judio misinggit nga nanag-ingon, "Kon imong nga asawa ni Clopas, ug si Maria Magdalena. **26** buhian kining tawhana, dili ka diay higala ni Cesar. Ug sa pagkakita ni Jesus sa iyang inahan ug sa Ang tanan nga magapakahari nagapakibatok kang tinun-an nga iyang hinigugma nga nanagtindog sa Cesar." **13** Sa pagkadungog ni Pilato niining mga duol, siya miington sa iyang inahan, "Babaye, tan-pulonga, iyang gidala si Jesus sa gawas ug milingkod awa ang imong anak!" **27** Unya miington siya sa siya sa hukmanan, sa usa ka dapit nga gingenlan ug tinun-an, "Tan-awa ang imong inahan!" Ug sukad Plataforma nga Bato, ug sa Hebreohanon, Gabata. niadtong taknaa gidawat siya sa tinun-an ngadto sa **14** Ug kadto adlaw sa Pangandam alang sa Pasko, sa iyang kaugalingong puloy-anan. **28** Tapus niini, sa may ikaunom ang takna. Ug siya miington sa mga nahibaloan ni Jesus nga ang tanan nahingpit na, Judio, "Tan-awa, ania ang inyong Hari!" **15** Apan sila siya miington (sa pagtuman sa kasulatan), "Giuhaw misinggit nga nanag-ingon, "Pahawaa siya, pahawaa ako." **29** Ug sa duol dihay usa ka panaksan nga siya, ilansang mo siya sa krus!" Si Pilato miington puno sa suka, ug ilang gibutang sa isopo ang usa kanila, "Ilansang ko ba diay sa krus ang inyong Hari?" ka espongha nga natuhop sa suka ug kini ilang Ang mga sacerdote nga punoan mitubag nga nanag- gitunol sa iyang baba. **30** Sa nakainom na si Jesus ingon, "Wala kami ing hari gawas kang Cesar." **16** sa suka, siya miington, "Tapus na." Ug siya, dinuko Busa iyang gitugyan siya ngadto kanila aron ilansang ang ulo, mitugyan sa iyang espiritu. **31** Ug kay kadto sa krus. **17** Busa ilang gikuha si Jesus, ug siya adlaw man sa Pangandam, ug aron ang mga lawas milakaw nga nagpas-an sa iyang kaugalingong krus, dili magpabilin sa krus sa adlaw nga igpapahulay paigon sa dapit nga gingenlan ug dapit sa kalabera, (kay kadtong adlawa nga igpapahulay daku man nga sa Hebreohanon gingenlan ug Golgota. **18** Ug nga adlaw, gihangyo sa mga Judio kang Pilato nga didto ilang gilansang siya sa krus uban sa duha pa balibalion ang mga bitiis sa mga tawong himalayon ka tawo, ang matag-usa sa masikakilid, ug si Jesus ug ipakuha ang ilang mga lawas. **32** Busa nangadto sa taliwala nila. **19** Ug si Pilato usab nagsulat ug ang mga sundalo ug ilang gibalibali ang mga bitiis usa ka pahibalo ug kini iyang gibutang sa ulohan sa sa naahauna ug sa ikaduha nga gipanaglansang sa krus. Ang pahibalo nag-ingon, "Si Jesus nga taga- krus uban kaniya. **33** Apan sa diha na sila kung Nazaret, ang Hari sa mga Judio." **20** Daghan sa Jesus, ug ilang nakita nga siya patay na, wala na mga Judio nakabasa sa maong pahibalo kay ang lang nila balia ang iyang mga bitiis. **34** Apan usa dapit diin didto si Jesus ilansang sa krus, haduol sa mga sundalo midughang ug bangkaw sa iyang ra man sa siyudad; ug kini gisulat man sa mga kilid, ug gilayon dihay miagay nga dugo ug tubig. **35** pinulongan nga Hebreohanon, Latin, ug Gresyanhon. Ug siya nga nakakita niini nagahimog panghimatuod **21** Ug ang mga punoang sacerdote sa mga Judio ang iyang panghimatuod tinuod, ug siya nahibalo miington kung Pilato, "Ang isulat mo dili, 'Ang Hari sa nga siya nagasugilon sa tinuod aron kamo usab mga Judio,' kondili, 'Kining tawhana nagaingon, Ako managpanoo.' **36** Kay kining mga butanga nahitabo mao ang Hari sa mga Judio." **22** Si Pilato mitubag, aron matuman ang kasulatan nga nagaingon, "Walay "Ang gikasulat ko na, gikasulat ko na." **23** Ug sa bukog niya nga mabali." **37** Ug usab ang laing bahin gikalansang na si Jesus sa mga sundalo diha sa sa kasulatan nagaingon, "Ilang pagatan-awon siya krus, ilang gikuha ang iyang mga bisti ug ila kining nga ilang gidughang." **38** Tapus niini si Jose nga taga gibahin sa upat, usa alang sa matag-sundalo. Apan Arimatea, ang tinun-an ni Jesus, apan sa tago lamang ang iyang kamisola walay tinahian, lunlon hinabol tungod sa kahadlok niya sa mga Judio, mihangyo sukad sa taas hangtud sa ubos. **24** Ug sila nanag- kang Pilato nga iyang kuhaon ang lawas ni Jesus; ug ingon ang usa sa usa, "Dili ta kini pagtabastabason, siya gitugotan ni Pilato. Busa miadto siya ug gikuha kondili ripahon ta kon kinsay makatag-iya niini." Kini niya ang iyang lawas. **39** Ug usab si Nicodemo, siya

nga kaniadto mao gani ang nakigkita kang Jesus sa nila ibutang." 14 Sa pagsulti niya niini, siya miliso ug takna sa kagabhion, miadto nga nagdalag mga kalim- nakita niya si Jesus nga nagtindog, apan wala siya an ka kilo nga sinakot nga mirra ug aloe. 15 Ug ilang mahibalo nga kadto mao si Jesus. 15 Ug si Jesus gikuha ang lawas ni Jesus ug gibugkosan kingi nga miington kaniya, "Babaye, nganong nagahilak ikaw?" panapton nga lino lakip ang mga pahumot, sumala Kinsa may imong gipanggita?" Sa pagdahum niya nga sa batasan sa mga Judio sa paglubong. 16 Sa kado ang magbalantay sa tanaman, si Maria dapit diin didto siya ilansang sa krus, diha ang usa ka miington kaniya, "Senyor, kon ikaw man ang nagkuha tanaman, ug sa tanaman diha ang usa ka bag-ong kaniya, tug-ani ako diin mo siya ibutang, ug ako lubnganan nga wala pa gayud kalubngi. 17 Siya milingi ug miington kaniya sa pinulongan nga lubnganan nga wala pa gayud kalubngi. 18 Ug tungod kay adlaw man kadto sa Pangandam sa mga Judio, ug ang lubnganan haduol ra man, ilang gipahiluna si Hebreohanon, "Raboni!" (nga sa ato pa, Magtutudlo). Jesus didto.

20 Ug sa nahaunang adlaw sa semana, si Maria Magdalena miadto sa lubnganan sayo sa kaadlawon samtang mangitngit pa, ug iyang nakita nga ang bato nakuha na gikan sa lubnganan. 2 Busa midalagan siya ug miadto kang Simon Pedro ug sa usang tinun-an nga hinigugma ni Jesus, ug miington kanila, "Ang Ginoo ilang gikuha gikan sa lubnganan, ug wala kami masayud kon diin siya nila ibutang." 3 Busa si Pedro migula uban sa usang tinun-an ug nangadto sila sa lubnganan. 4 Ang duha nanagdalagan, apan si Pedro hing-unhan sa usang tinun-an, ug kini siya unang nahiabut sa lubnganan. 5 Ug sa pagtikubo niya aron sa paglili, iyang nakita ang mga panaptong lino nga nahimutang didto, apan wala hinoon siya mosulod. 6 Unya miabut si Simon Pedro nga nagsunod kaniya, ug siya misulod sa lubnganan. Ug iyang nakita ang mga panaptong lino nga nahimutang didto, 7 ug ang panyo nga giputos sa iyang ulo wala mahiuban sa mga panaptong lino, hinonoa naglain kini nga linukot sa usa ka dapit. 8 Ug ang usang tinun-an, ang nahaunang abut sa lubnganan, misulod usab ug nakakita ug mitoo; 9 kay sila ugod wala pa man gihapon makasabut sa kasulatan, nga kinahanglan mabanhaw siya gikan sa mga patay. 10 Unya ang mga tinun-an namauli sa ilang mga puloy-anan. 11 Apan sa gowa sa lubnganan, si Maria nagtindog nga naghilak, ug samtang naghilak siya, mitikubo siya aron sa paglili sa lubnganan. 12 Ug didto iyang nakita ang duha ka mga manolunda nga nanagsapot ug maputi, nanaglingkod sa dapit nga nahimutangan sa lawas ni Jesus, ang usa diha sa ulohan ug ang usa diha sa tilan. 13 Ug sila miington kaniya, "Babaye, nganong nagahilak ikaw?" Siya miington kanila, "Kay ila mang gikuha ang akong Ginoo, ug wala ako masayud kon diin siya

kadto mao ang magbalantay sa tanaman, si Maria miington kaniya, "Senyor, kon ikaw man ang nagkuha tanaman, ug sa tanaman diha ang usa ka bag-ong kaniya, tug-ani ako diin mo siya ibutang, ug ako lubnganan nga wala pa gayud kalubngi. 16 Si Jesus miington kaniya, "Maria." Siya milingi ug miington kaniya sa pinulongan nga Hebreohanon, "Raboni!" (nga sa ato pa, Magtutudlo). 17 Si Jesus miington kaniya, "Ayaw na ako pagkupti, kay wala pa ako makasaka ngadto sa Amahan. Apan adtoa ang akong mga kaigsoonan ug sugirli sila nga mosaka ako ngadto sa akong Amahan ug inyong Amahan, sa akong Dios ug inyong Dios." 18 Ug si Maria Magdalena miadto ug ang mga tinun-an iyang gisuginlan nga nag-ingon, "Nakita ko ang Ginoo." Ug gisugilon niya nga kadongtong mga butanga gisulti ni Jesus kaniya. 19 Ug sa pagkasawomsom na niadtong adlawa, ang nahaunang adlaw sa semana, samtang tinakpan ang mga pultahan sa dapit diin didto ang mga tinun-an tungod sa kahadlok nila sa mga Judio, si Jesus mitungha ug mitindog sa ilang taliwala ug miington kanila, "Ang kalinaw magaubaan kaninyo." 20 Ug sa nakasulti na siya niini, iyang gipakita kanila ang iyang mga kamot ug ang iyang kilid. Busa ang mga tinun-an nangalipay sa ilang pagkakita sa Ginoo. 21 Ug si Jesus miington kanila pag-usab, "Ang kalinaw magaubaan kaninyo. Maingon nga gipadala ako sa Amahan, mao man usab igapadala ko kamo." 22 Ug sa nakasulti na siya niini, gihupyan niya sila sa iyang gininhawa ug miington kanila, "Dawata ninyo ang Espiritu Santo. 23 Kinsa ganing mga sala ang inyong pasayloon, kini pagpasayloon; kinsa ganing mga sala ang inyong pahawiran, kini pagahawiran." 24 Usa sa Napulog-Duha nga mao si Tomas, nga ginganlag ang Kaluha, wala mahiuban kanila sa pagtungha ni Jesus. 25 Busa gisuginlan siya sa ubang mga tinun-an nga nanag-ingon, "Nakita namo ang Ginoo." Apan siya miington kanila, "Gawas kon makita ko ang inagian sa mga lansang diha sa iyang mga kamot, ug ikapasulod ko ang akong tudlo diha sa inagian sa mga lansang, ug ikapasulod ko ang akong kamot diha sa iyang kilid, dili gayud ako motoo." 26 Walo ka adlaw tapus niini, ang iyang mga tinun-an didto na usab sa sulod sa balay, ug si Tomas uban kanila. Ang mga pultahan tinakpan, apan si Jesus mitungha ug

mitindog sa ilanmg taliwala, ug miington, "Ang kalinaw kanila, "Pagdala kamo diri nianang mga isda nga magaubañ kaninyo." 27 Ug siya miington kang Tomas, inyong nakuha." 11 Busa si Simon Pedro misakay "Ihikap dinihi ang imong tudlo, ug tan-awa ang akong sa bote ug ngadto sa baybayon iyang gibutad ang mga kamot; ambi ang imong kamot ug ipasulod kini sa pukot nga napuno sa dagkung mga isda, nga usa ka akong kilid. Ayaw na nianang pagkadili matinoohon, gatus ug kalim-an ug tulo ka buok. Ngani bisan pa hinonoa magmatinoohon ka." 28 Ug si Tomas miington sa kadaghan niini, ang pukot wala magisi. 12 Ug si kaniya, "Ginoo ko ug Dios ko!" 29 Ug si Jesus Jesus miington kanila, "Dali, pamahaw na kamo." Ug miington kaniya, "Mitoo ba ikaw tungod kay nakita mo walay nangako sa mga tinun-an sa pagpangutana, ako? Dalaygon kadong wala managpkakita, ngani "Kinsa ka?" sanglit ila mang naila nga siya mao nanagpanoo. 30 Ug sa atubangan sa mga tinun-an ang Ginoo. 13 Si Jesus miadto ug iyang gikuha ang gipanghimo ni Jesus ang daghan pang ubang mga tinapay ug gihatag kini kanila, ug maington man ang milagro nga wala mahisulat niining basahona; 31 isda. 14 Kini karon mao ang ikatulong pagpkakita apan kining ania gisulat aron motoo kamo nga si ni Jesus sa iyang kaugalingon ngadto sa mga Jesus mao ang Cristo, ang Anak sa Dios, ug nga tinun-an tapus sa iyang pagkabanhaw gikan sa mga sa pagtoo makabaton kamog kinabuhi diha sa iyang patay. 15 Ug sa nakapamahaw na sila, si Jesus miington kaniya, "Simon, anak ni Juan, gihigugma mo ba ako labaw pa niini?" Siya mitubag kaniya, "Oo, Ginoo, nasayud ka nga gihigugma ko ikaw." Siya miington kaniya, "Pakan-a ang akong mga natting karnero." 16 Siya miington kaniya sa ikaduha, "Simon, anak ni Juan, gihigugma mo ba ako?" Siya mitubag kaniya, "Oo, Ginoo, nasayud ka nga gihigugma ko ikaw." Siya miington kaniya, "Tagda ang akong mga karnero." 17 Ug siya miington kaniya sa ikatulo, "Simon, anak ni Juan, gihigugma mo ba ako?" Ug gikasubo ni Pedro ang iyang pag-ingon kaniya sa ikatulo, "Gihigugma mo ba ako?" Ug siya miington kaniya, "Ginoo, nasayud ikaw sa tanan; nasayud ka nga gihigugma ko ikaw." Si Jesus miington kaniya, "Pakan-a ang akong mga karnero. 18 Sa pagkatnuod, sa pagkatnuod, magaingon ako kanimo, nga sa batan-on ka pa, ikaw ra ang magbakus sa imong kaugalingon ug ikaw ra ang magbuot sa pagsuroysuroy bisan diin sumala sa imong gusto. Apan inigkatigulang mo na, pagtuy-oron mo ang imong mga kamot ug lain ang magabakus kanimo ug magadala kanimo sa dapiit nga dili mo gustong adtoan." 19 (Giingon niya kini aron sa pagpaila sa kamatayon nga pinaagi niini pagpasidunggan ni Pedro ang Dios.) Ug tapus siya makasulti niini, siya miington kaniya, "Sumunod ka kanako." 20 Si Pedro milingi ug iyang nakita nga nagsunod kanila ang tinun-an nga hinigugma ni Jesus, siya nga sa panihapon nagpauraray gani sa dughan ni Jesus ug miington kaniya, "Ginoo, kinsa ba ang magabudhi kanimo?" 21 Sa pagkakita ni Pedro kaniya, siya miington kaniya, "Ginoo, siya diay, maunsa man?" 22 Si Jesus mitubag kaniya, "Pananglitan maoy akong pagbuot

21 Tapus niini si Jesus nagpakita na usab sa iyang kaugalingon ngadto sa mga tinun-an didto sa Lanaw sa Tiberiades; ug siya nagpakita sa iyang kaugalingon sa ington niini nga paagi. 2 Didto nanagkauban sila si Simon Pedro, si Tomas nga ginganlag ang Kaluha, si Natanael nga taga-Cana sa Galilea, ang mga anak ni Zebedeo, ug ang laing duha pa sa iyang mga tinun-an. 3 Ug si Simon Pedro miington kanila, "Managat ako." Sila miington kaniya, "Manguban kami kanimo." Ug nangadto sila ug nanakay sa sakayan. Apan niadtong gabhiona wala gayud silay nakuha. 4 Ug sa nagkabuntag na, si Jesus didto nagtindog sa baybayon; apan ang mga tinun-an wala makaila nga kadto mao si Jesus. 5 Ug si Jesus miington kanila, "Mga anak, nakakuha ba kamog ikasula?" Sila mitubag kaniya, "Wala." 6 Siya miington kanila, "Itaktak ninyo ang pukot dapit sa too sa sakayan, ug aduna kamoy makuha." Busa ilang gitaktak kini, ug karon wala na sila makadaug sa pagbutad niini tungod sa kadaghan sa isda. 7 Unya ang tinun-an nga hinigugma ni Jesus miington kaniya, "Ang Ginoo kana!" Sa pagkadungog ni Simon Pedro nga ang Ginoo diay kadto, misul-ob siya sa iyang sinina, kay naghukas ra man siya, ug milukso ngadto sa tubig. 8 Apan ang ubang mga tinun-an nangabut sakay sa bote, nanagbutad sa pukot nga napuno sa isda, kay dili man sila halayo sa mamala, mga kasiyaman ka metros lamang. 9 Ug sa nakakawas na sila, nakita nila didto ang usa ka tapok sa mga binagang uling, nga sa ibabaw niini dihay isda nga gisugba, ug tinapay. 10 Si Jesus miington

nga magapabilin siya hangtud sa akong pag-anhi,
unsa may imong labut? Sumunod ka lang kanako!"
23 Tungod niini nahisangyaw ang taho diha sa mga
kaigsoonan nga kono kining tinun-ana dili gayud
mamatay. Apan si Jesus wala mag-ingon kaniya nga
kadto siya dili mamamatay, kondili, "Pananglitan maoy
akong pagbuot nga magapabilin siya hangtud sa
akong pag-anhi, unsa may imong labut?" 24 Kini
mao ang tinun-an nga nagahimog panghimatuod
mahitungod niining mga butanga, ug mao siya ang
nagsulat niining mga butanga; ug nasayud kami nga
tinuod ang iyang panghimatuod. 25 Ug daghan pa
usab ang ubang mga butang nga gibuhat ni Jesus.
Kon sulaton pa ang matag-usa niini, maoy akong
paghunahuna nga bisan pa ang kalibutan dili gayud
paigo nga kasudlan sa mga basahon nga masulat.

Mga Buhat

1 Sa naahauna kong basahon, O Teofilo, naghisgot ako mahitungod sa tanang butang nga gisugdan ni Jesus sa pagbuhat ug pagpanudlo, 2 hangtud sa adlaw sa pagbayaw kaniya paingon sa langit, tapus siya makahatag ug mga tugon pinaagi sa Espiritu Santo ngadto sa mga apostoles nga iyang gipili. 3 Tapus sa iyang pag-antus, kanilla mipakita siya nga buhi pinaagi sa daghang mga pagpamatuod, nga nagpakita ngadto kanila sulod sa kap-atan ka adlaw, ug nagsulti kanila mahitungod sa gingharian sa Dios. 4 Ug samtang diha siya uban kanila, siya misugo kanila sa dili pagbiya sa Jerusalem, kondili sa pagpaabut sa gisaad sa Amahan, nga, matud pa niya, "inyong nadungog gikan kanako, 5 kay si Juan sa pagkatinuod nagpangbautismo sa tubig, apan sa dili madugay ang igabautismo kaninyo mao ang Espiritu Santo." 6 Ug unya sa nagkatigum sila, gipangutana siya nila nga nag-ingon, "Ginoo, niini bang panahona karon igapahiuli mo ang gingharian ngadto sa Israel?" 7 Ug siya mitubag kanila, "Dili itugot kaninyo ang pagkasayud sa mga panahon o mga kahigayonan nga gitudlo sa Amahan pinaagi sa iyang kaugalingong kagahum. 8 Apan kamo magadawat hinoon ug gahum sa diha nga kakunsaran na kamo sa Espiritu Santo; ug kamo mao unya ang akong mga saksi sa Jerusalem ug sa tibuok Judea ug Samaria ug hangtud sa kinatumyan sa yuta." 9 Ug sa nakasulti na siya niini, samtang nanagtaw-sila, naisa siya sa kahitas-an ug gibayaw sa usa ka panganud hawa sa ilang mga mata. 10 Ug samtang nanagtutok pa sila sa langit sa nagpaingon siya sa itaas, tan-awa, nagtindog tupad kanila ang duha ka tawo nga nagbistig maputi, 11 ug miington kanila, "Mga tawong Galileanhon, nganong nagatindog man kamo dinihi ug nagatutok sa langit? Kining maong Jesus nga gikuha gikan kaninyo ngadto sa langit, mobalik ra unya sa paagi nga sama sa inyong nakita sa iyang pagsaka sa langit." 12 Ug unya namauli sila sa Jerusalem gikan sa bungtod nga ginganlan ug Olivo nga duol sa Jerusalem, nga may gilay-on nga sama sa malakaw sa usa ka adlaw nga igpapahulay. 13 Ug sa nakasulod na sila, misaka sila sa lawak sa itaas diin didto mag-abutan sila si Pedro ug si Juan ug si Santiago ug si Andres, si Felipe ug si Tomas, si Bartolome ug si Mateo, si Santiago nga anak ni Alfeo, si Simon nga Zelote ug si Judas nga anak ni Santiago. 14 Kini silang tanan nanagpadayon sa paghiusa sa pag-ampo, kauban sa mga babaye lakip kang Maria nga inahan ni Jesus, ug kauban sa iyang mga igsoong lalaki. 15 Ug niadtong mga adlawa si Pedro mitindog taliwala sa kaigsoonan (dihay pundok sa mga usa ka gatus ug kaluhuan ka tawo), ug miington kanila, 16 "Mga igsoon, kinahanglan nga matuman gayud ang kasulatan nga gipamulong daan sa Espiritu Santo pinaagi sa baba ni David, mahitungod kang Judas nga nahimong magtotultol sa mga nanagdakop kang Jesus. 17 Kay Kadto siya nahiapil man kanamo ug nakabaton ug bahin niining maong pagpang-alagad. 18 (Ug kini siya nakapanag-iyag usa ka luna nga yuta gumikan sa gisuhol kaniya sa iyang pagkadili matarung; ug sa pagkahulog niya nga nag-una ang ulo, mibuto ang iyang tiyan ug nahurot pagkayagyag ang iyang tinai. 19 Ug nahibaloan kini sa tanang nanagpuyo sa Jerusalem nga tungod niana kadtong yutaa ginganlan ug Akeldama sa ilang pinulongan, nga sa ato pa, Yuta nga Dugoon.) 20 Kay sa basahon sa mga Salmo nahisulat kini nga nagaingon: 'Ipahimong awaaw ang iyang yutang puloy-anan, ug ayaw na kini papuyig tawo;' ug 'Ang iyang katungdanan ipakuha sa lain.' 21 Busa, sa mga tawo nga among gikauban sulod sa tanang panahon nga ang Ginoong Jesus misulod ug migula sa among taliwala, 22 sukad sa pagpangbautismo ni Juan hangtud sa adlaw sa pagbayaw kaniya gikan kanatousa niining mga tawhana kinahanglan himoon nga uban kanamo saksi sa iyang pagkabanhaw." 23 Ug ilang gipaatubang ang duha ka tawo nga pagapilian, si Jose nga ginganlan ug Barsabas nga gianggaan ug Justo, ug si Matias. 24 Ug nanag-ampo sila nga nag-ingon, "Ginoo, ikaw nga nasayud sa mga kasingkasing sa tanang tawo, ipasundayagkinsa niining duha ang imong gipili 25 nga maoy mokuha sa dapit niining pagpang-alagad ug pagka-apostol nga gibyaan ni Judas nga miadto sa iyang kaugalingong dapit." 26 Ug ilang giripahan sila, ug si Matias mao ang nahitungnan; ug siya naihap nga kauban sa napulog-usa ka mga apostoles.

2 Ug sa pag-abut na sa adlaw sa Pentecostes, silang tanan nagkatigum sa usa ka dapit. 2 Ug sa kalit may miabut nga dahunog gikan sa langit ingon sa huros sa makusog nga hangin, ug kini mipuno sa tibuok balay diin didto sila nanaglingkod. 3 Ug dihay mipakita kanila nga mga dila nga daw kalayo, nga

nagtinagsaay sa pagpatong sa ibabaw sa matag-usa sa yuta dugo, ug kalayo, ug gabon nga aso; 20 ang kanila. 4 Ug silang tanan napuno sa Espiritu Santo Adlaw mahimong kangitngit ug ang Bulan mahimong ug misugod sila sa pagsulti sa nagkalainlaing mga dugo, sa dili pa moabut ang adlaw sa Ginoo, ang pinulongan, sumala sa ipalitok kanila sa Espiritu. 5 Ug daku ug dayag nga adlaw. 21 Ug mahitabo nga didto sa Jerusalem may nanagpuyo nga mga Judio, bian kinsa nga magasangpit sa ngalan sa Ginoo, mga tawong masimbahon gikan sa tanang kanasuran maluwas. 22 "Mga tawo sa Israel, patalinghugi ninyo ubos sa langit. 6 Ug sa nabantha na, ang kadaghanan kining mga pulonga: si Jesus nga Nazaretnon, tawo nanagpanugok ug sila nangalibog kay ang matag-nga gipanghimatud-an kaninyo sa Dios pinaagi sa usa nakadungog man sa mga apostoles nga naglitok gamhanang mga buhat ug mga kahibulongan ug mga sa pinulongan sa matag-usa nga nakadungog. 7 ilhanan nga gihimo sa Dios pinaagi kaniya sa taliwala Ug sila nahingangha ug nahibulong, nga nanag-ninyo, sumala sa inyo nang nasayran 23 kining maong ingon, "Tan-awa ra, dili ba mga Galileanon man kini Jesus nga gipanugyan tuman sa gimbut-an nga silang tanan nga nanagpanulti? 8 Ug naunsa ba nga laraw ug sa nahibaloan nang daan sa Dios, kini siya ang tagsatagsa kanato nakadungog man kanila nga inyong gilansang sa krus ug gipatay pinaagi sa mga nagaulti sa atong matag-kaugalingong pinulongan kamot sa mga tawong malinapason. 24 Apan siya nga natawhan? 9 Kitang mga taga-Partia, ug mga gibanhaw sa Dios, sa nalangkat na ang mga kasakit taga-Media, ug mga taga-Elam, mga molupyo sa sa kamatayon, sanglit dili man gayud mahimo nga Mesopotamia, Judea ug Capadocia, Ponto ug Asia, siya kapugnagan sa kamatayon. 25 Kay mahitungod 10 Frigia ug Panfilia, Egipto ug sa kayutaan sa Libya kaniya, si David nag-ingon man: `Ang Ginoo nakita nga sakop sa Cirene, ug mga domoluong gikan sa ko sa kanunay sa atubangan ko, kay siya ania man Roma, mga Judio ug mga kinabig, 11 mga taga-Creta sa akong too aron ako dili matarug; 26 tungod niana ug mga taga-Arabiakitang tanan pinaagi sa atong nalipay ang akong kasingkasing, ug naghugyaw ang matag-kaugalingong mga sinultihan nakadungog akong dila; ug usab ang akong lawas magapuyo kanila nga nagasugilon mahitungod sa kahibulongang diha sa paglaum, 27 kay dili mo man pagabiyaan mga buhat sa Dios." 12 Ug ang tanan nahingangha ang akong kalag didto sa Hades, ug dili mo man ug nangalibog nga nanag-ingon sa usa ug usa, "Unsa itugot nga ang imong Balaan moagi sa pagkadunot. man kahay buot ipasabut niini?" 13 Apan dihay nanag-ingon agig bogalbugal, "Kana sila nangabasdak sa (Hades g86) 28 Gipaila mo kanako ang mga dalan sa kinabuhi; pagapun-on mo ako sa kalipay diha sa tam-is nga bino." 14 Apan si Pedro, nga nagtindog imong atubangan. 29 "Mga igsoon, sa masaligon uban sa napulog usa, mipatugbaw sa iyang tingog ako makasulti kaninyo mahitungod kang David nga ug kanila misulti siya nga nag-ingon, "Mga Judio ug patriarca, nga siya namatay ug gilubong, ug ang iyang tanan kamo nga nagapuyo sa Jerusalem, sabta ninyo lubong nagapabilin pa man gani kanato hangtud kini ug patalinghugi ninyo ang akong mga pulong. 15 niining adlawa karon. 30 Ug tungod kay profeta man Kay lahi sa inyong pagdahum, kining mga tawhana dili siya, ug nasayud nga ang Dios nakahimo kaniyang mga hubog, sanglit karon ikasiyam pa man lamang pinanumpaan nga saad nga usa sa iyang mga kaliwat ang takna sa kabuntagon; 16 apan kini mao ang palingkoron sa Dios diha sa iyang trono, 31 siya giiong sa profeta nga si Joel: 17 'Ug mahitabo sa kaulahiang mga adlaw, nagaingon ang Dios, pagkabanhaw ni Cristo, nga kini siya wala biyi didto nga pagabobuan ko sa akong Espiritu ang tanang sa Hades, ug nga usab ang iyang lawas wala moagi katawhan, ug magahimog mga profesiya ang inyong sa pagkadunot. (Hades g86) 32 Kining maong Jesus mga anak nga lalaki ug babaye, ug ang inyong mga gibanhaw sa Dios, ug kaming tanan mga saksi niini. batan-on makakitag mga panan-awon, ug ang inyong 33 Busa, sanglit nahituboy man siya ngadto sa too sa mga tigulang maga-damgog mga damgo; 18 oo, ug Dios, ug gikan sa Amahan nakadawat sa gisaad nga niadtong mga adlawa ang akong mga ulipong lalaki Espiritu Santo, siya mibubo niining inyong nakita ug ug ang akong mga ulipong babaye pagabobuan ko sa nadungog karon. 34 Kay si David dili mao ang misaka akong Espiritu, ug sila magahimog mga profesiya. 19 sa langit, hinonoa siya gayud ang nagaingon: `Ang Ug igapasundayag ko sa itaas ang mga katinggalahan Ginoo miington sa akong Ginoo, Lumingkod ka sa diha sa kalangitan, ug sa ubos ang mga ilhanan diha akong too, 35 hangtud nga ang imong mga kaaway

pagahimoon ko nang tumbanan sa imong mga tiil." nagpaingon na sa sulod sa templo, siya nangayo
36 Busa, ang tibuok banay sa Israel kinahanglan kanilag limos. 4 Ug si Pedro, kinuyogan ni Juan,
masayud sa tininuod gayud nga sa Dios si Jesus mitutok ug miington kaniya, "Tan-aw kanamo." 5 Ug
gihimong Ginoo ug Cristo, ang Jesus nga inyong siya naminaw kanila, nagpaabut nga adunay iyang
gilansang sa krus." 37 Ug sa ilang pagkadungog niini, madawat gikan kanila. 6 Apan si Pedro miington
gisakitan sila sa kasingkasing, ug kang Pedro ug sa kaniya, "Ako walay salapi o bulawan, apan sa ania
ubang mga apostoles sila nangutana nga nanag-kanako hatagan ko ikaw. Sa ngalan ni Jesu-Cristo
ingon, "Mga igsoon, unsa may among pagabuhaton?" nga Nazaretnon, paglakaw." 7 Ug iyang gikuptan
38 Ug si Pedro mitubag kanila, "Paghinulsol kamo, siya sa toong kamot ug gialsa; ug dihadhiha nabaskog
ug pabautismo kamo ang matag-usa kaninyo sa ang iyang mga tiil ug mga buolbuol. 8 Ug sa pag-
ngalan ni Jesu-Cristo tungod sa kapasyloan sa ugpo pa niya, siya nakatindog ug nakalakaw; ug
inyong mga sala; ug madawat ninyo ang gasa nga kuyog kanila siya misulod sa templo nga naglakaw ug
Espiritu Santo. 39 Kay ang saad alang kaninyo ug sa nagluksolukso ug nagdayeg sa Dios. 9 Ug ang tanang
inyong mga anak ug sa tanan nga atua sa halayo, tawo nakakita kaniya nga naglakaw na ug nagdayeg
sa matag-usa nga pagatawgon sa Ginoo nga atong sa Dios. 10 Ug ilang hing-ilhan siya nga mao ang tawo
Dios." 40 Ug sa daghan pang mga pulong siya nga maglingkoran sa Pultahang Matahum sa templo
naghimog pagpamatuod, ug kanila miagda siya nga aron sa pagpalimos; ug sila giabut ug kahibulong
nag-ingon, "Luwasa ninyo ang inyong kaugalingon ug kahitingala sa nahitabo kaniya. 11 Ug samtang
gikan niining sukwahi nga kaliwanan." 41 Ug unya nagpanggunit pa siya kang Pedro ug Juan, ang
gibautismohan kadtong mga misagop sa iyang pulong, tanang tawo sa dakung kahibulong midugok ngadto
ug niadtong adlawa may mga tulo ka libo ka mga kanila sa portico nga ginganlag Portico ni Salomon.
tawo nga nahidugang kanila. 42 Ug milahutay sila sa 12 Ug sa pagkakita ni Pedro niini, ang mga tawo
pagpaminaw sa pagtulon-an gikan sa mga apostoles, iyang gisultihan nga nag-ingon, "Mga taga-Israel,
ug milahutay sila sa pagpakig-ambitay uban kanila, nganong inyo man kining gikahibudngan, ug nganong
sa pagpikaspikas sa tinapay, ug sa mga pag-ampo. inyo man kaming ginatotukan nga daw kami gayud
43 Ug ang tanang tawo giabut ug kahadlok; ug pinaagi mao ang nakahimo kaniya sa pagpalakaw pinaagi
sa mga apostoles nangahimo ang daghang mga sa among kaugalingong kagahum o pagkadiosnon?
kahibulongan ug mga ilhanan. 44 Ug nag-ipon ang 13 Ang Dios ni Abraham ug ni Isaac ug ni Jacob,
tanang nanagpanoo ug ilang gipanag-usahan sa pag- ang Dios sa atong mga ginikanan, nagpasidungog
ambit ang tanang mga butang; 45 ug gipamaligya sa iyang Alagad nga si Jesus, nga inyong gitugyan
nila ang ilang mga katigayonan ug mga kabtangan, ug gidumilian sa atubangan ni Pilato, sa diha nga
ug ang halin ilang gibahinbahin sa tanan, sumala sa nahukman na unta niini nga pabuhian na lamang
kinahanglanon ni bisan kinsa. 46 Ug sa adlaw-adlaw siya. 14 Apan inyong gidumilian ang Balaan ug
sila nanagpadayon sa paghiusa didto sa templo, Matarung, ug inyong gipangayo nga maoy buhian
ug sa pagpikaspikas sa tinapay sa ilang kabalyan, alang kaninyo ang usa ka mamomuno, 15 ug inyong
ug sa pagpangaon nga dinuyogan sa kasadya ug gipatay ang Mag-uugda sa kinabuhi, ang gibanaw
kayano sa kasingkasing, 47 nga nanagdayeg sa Dios sa Dios gikan sa mga patay. Kami mga saksi niini. 16
ug nahimut-an sa tanang tawo. Ug sa matag-adlaw ug ang iyong ngalan, pinasikad sa pagtoo sa iyang
gidugang kanila sa Ginoo ang mga ginaluwas.

3 Ug unya si Pedro ug si Juan nagkuyog sa pagsaka
sa templo sa takna sa pag-ampo, nga mao ang
ikatulong takna sa hapon. 2 Ug didtoy gidala nga usa
ka lalaki nga bakul sukad pa sa iyang pagkahimugo,
nga sa adlaw-adlaw didto igabutang sa pultahan sa
templo, nga ginganlag Pultahang Matahum, aron sa
pagpalimos kanila nga nanagpanulod sa templo. 3
Sa pagkakita niya kang Pedro ug kang Juan nga

Ug ang iyang ngalan, pinasikad sa pagtoo sa iyang
ngalan, nakapahimong mabaskog niining tawhana
nga inyong nakita ug nailhan; ug ang pagtoo nga
pinasikad kang Jesus maoy naghatag kaniya niining
hingpit nga pagkaayo sa atubangan ninyong tanan.
17 "Ug karon, mga igsoon, ako nasayud nga kadtong
inyong gibuhat tungod kay kamo wala man mahibalo,
maingon sa pagbuhat usab sa inyong mga punoan.
18 Apan sa ingon niini gituman sa Dios ang iyang
gipasidaan pinaagi sa baba sa tanang mga profeta,
nga kinahanglan gayud mag-antus ang iyang Cristo.

19 Busa, paghinulsol kamo, ug pamalik na kamo mitubag kanila, "Mga punoan sa katawhan ug mga kaniya, aron mapala ang inyong mga sala, aron anciano, **9** kon ugaling usisahan man kami karon ang mga panahon sa kahayahay magaabut gikan mahitungod sa kaayohan nga nahimo ngadto sa usa sa atubangan sa Ginoo **20** ug aron iyang ipadala ka bakul, sa unsang paagi naayo kining tawhana, si Jesus, ang Cristo nga gitagana alang kaninyo, **10** kinahanglan mahibaloan ninyong tanan, ug sa **21** siya nga kinahanglan pagahawiran una sa langit tanang katawhan sa Israel, nga pinaagi sa ngalan ni hangtud sa panahon sa pagtuman na sa tanang Jesu-Cristo nga Nazaretnon, nga inyong gilansang gisulti sa Dios pinaagi sa baba sa iyang mga balaang sa krus, nga gibanhaw sa Dios gikan sa mga patay, profeta sukad pa sa karaang kapanahonan. (**aion g165**) pinaagi kaniya kining tawhana nagatindog nga maayo

22 Kay si Moises nag-ingon, 'Usa ka profeta gikan na karon sa inyong atubangan. **11** Kining maong sa inyong kaigsoonan igapatindog sa Ginoong Dios Jesus mao ang bato nga gisalikway ninyo nga mga alang kaninyo, maingon sa iyang pagpatindog kanako. magtotukod, apan nga nahimo hinoong ulohan sa Magpatalinghug kamo kaniya sa tanan nga iyang pamag-ang. **12** Ug walay kaluwasan pinaagi kang igasulti kaninyo. **23** Ug ang tanan nga magadumili bisan kinsa pa nga lain; kay walay bisan unsa pang sa pagpatalinghug sa maong profeta pagapoohon lain nga ngalan sa silong sa langit, nga gikahatag gikan sa katawhan.' **24** Ug ang tanang mga profeta ngadto sa mga tawo, nga pinaagi niini maluwas kita." sukad pa kung Samuel ug sa mga nagsunod kaniya, **13** Ug sa ilang pagkakita sa walay kahadlok nga ang tanan kanila nga misulti, nanagpahibalo usab sinultihan ni Pedro ug ni Juan, ug sa ilang pagpakaila mahitungod niining mga adlawa. **25** Kamo mao ang nga kini sila mga walay hibangkaagan ug mga komon mga anak sa mga profeta ug sa pakigsaad nga ra man nga pagkatawo, sila nahibulong; ug unya gihimo sa Dios uban sa inyong mga ginikanan, sa ilang naila nga kini sila mao ang nagpakigkauban iyang pag-ingon kang Abraham, 'Pinaagi sa imong kang Jesus. **14** Ug sanglit ila mang nakita ang tawong kaliwat pagpanalanginan ang tanang kabanayan sa naayo nga nagtindog tupad kanila, sila walay arang yuta.' **26** Kamo mao ang unang gipadad-an sa Dios ikasulti batok niini. **15** Apan sa nakasugo na sila sa iyang Alagad, sa iya nang napatindog siya, aron kanila sa paggula sa Sanhedrin, sila nagsultuhan sa pagpanalangin kaninyo pinaagi sa pagpatalikod sa tali sa ilang kaugalingon, **16** nga nag-ingon, "Unsaon matag-usa kaninyo gikan sa inyong pagkadautan."

4 Ug samtang nanagsulti pa sila sa katawhan, nanungha kanila ang mga sacerdote ug ang kapitan sa templo ug ang mga Saduceo, **2** nga gisamukan tungod sa ilang pagpanudlo sa katawhan ug sa ilang pagmantala Nga diha kang Jesus nakita ang pagkabanhaw gikan sa mga patay. **3** Ug sila ilang gidakop ug Gibanlud sa bilanggoan hangtud sa pagkasunod nga adlaw, kay nagkagabii na man kadto. **4** Apan nanagpanoo ang daghan sa mga nakadungog sa pulong; ug ang gidaghanon sa mga lalaki mikabat na sa mga lima ka libo. **5** Ug sa pagkasunod nga adlaw gihimo didto sa Jerusalem ang panagtigum sa ilang mga punoan ug sa mga anciano ug sa mga escriba, **6** uban kang Anas nga labawng sacerdote ug kung Caifas ug kung Juan ug kung Alejandro, ug sa tanang mga sakop sa banay sa labawng sacerdote. **7** Ug ang mga apostoles ilang gipaatubang kanila ug gipangutana, "Pinaagi ba sa unsang gahum, o sa unsang ngalan gihimo ninyo kini?" **8** Unya si Pedro nga puno sa Espiritu Santo,

man nato kining mga tawhana? Kay dayag man gayud kaayo sa tanang nanagpuyo sa Jerusalem nga pinaagi kanila nahimo ang usa ka dili malalis nga milagro, ug dili gayud kita makapanghimakak niini. **17** "Apan aron dili na magpadayon ang pagkabutyag niini ngadto sa katawhan, hulgaon ta sila sa dili na pagsulti kang bisan kinsa pinasikad niining ngalana." **18** Ug ilang gipatawag sila ug gipinahan sa dili na gayud pagsulti o pagpanudlo pa pinasikad sa ngalan ni Jesus. **19** Apan si Pedro ug si Juan mitubag kanila, "Kon matarung ba sa atubangan sa Dios nga kamo na hinoon mao ang patalinghugan inay ang Dios, kamo lay mag-igo niini; **20** kay alang kanamo, dili kami makapugong sa pagsulti mahitungod sa among nakita ug nadungog." **21** Ug sa nahimo nila ang dugang pa nga paghulga kanila, sila gibuhian nila nga wala makagayon sa pagsilot kanila tungod sa katawhan, kay ang tanang tawo nanagdayeg man sa Dios tungod sa nahitabo. **22** Kay ang tawo nga gihimoan sa maong milagro sa pag-ayo kapin na man sa kap-atan ka tuig ang kagulangon. **23** Ug sa dihang gibuhian na sila, nangadto sila sa ilang mga

kauban ug ilang giasoy ang gisulti kanila sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga anciano. 24 Ug sa ilang pagkadungog niini, nanagdungan sila sa pagpatugbaw sa ilang mga tingog ngadto sa Dios ug miignon, "Gamhanang Ginoo, ikaw mao ang nagbuhat sa langit ug sa yuta ug sa dagat ug sa tanang butang nga anaa kanila; 25 nga pinaagi sa Espiritu Santo, sa baba sa among ginikanan nga si David nga imong sulogoon, ikaw nag-ingon: `Ngano bang nanaggahot man ang mga Gentil, ug ang katawhan nanagmugnag kapakyasan? 26 Ang mga hari sa yuta nanikadsikad nga maandamon, ug ang mga punoan nanagtagbo batok sa Ginoo ug batok sa iyang Cristo' 27 kay sa pagkatinuod, batok sa imong balaang Alagad nga si Jesus, nga imong gidihugan, dihay nanagtagbo niining maong siyudadsi Herodes ug si Poncio Pilato uban sa mga Gentil ug sa katawhan sa Israel 28 aron sa pagbuhat sa tanang gikinahanglan mahitabo, nga daan nang gilaraw sa imong kamot ug sa imong pagbulot-an. 29 Ug karon, Ginoo, timani ang ilang pagpanghulga, ug itugot sa imong mga ulipon ang pagsulti sa imong pulong sa walay bisan diiyutayng pagkahadlok, 30 samtang magatuyhad ikaw sa imong kamot aron sa pagpang-ayo, ug ang mga milagro ug mga kahibulongan mangahimo pinaagi sa ngalan sa imong balaang Alagad nga si Jesus." 31 Ug sa nakaampo na sila, nauyog ang dapit diin nanagkatigum sila; ug silang tanan napuno sa Espiritu Santo ug nanagsulti sa pulong sa Dios sa walay kahadlok. 32 Ug sa katilingban sa mga nanagpanoo usa ra ang kasingkasing ug usa ra ang balatian, ug wala kanilay nag-ingon nga iya rang kaugalingon ang mga butang nga iyang gihuptan, hinonoa ilang gipanag-usahan sa pag-ambit ang tanang butang ingon nga katigayonan sa tanan. 33 Ug uban sa dakung gahum, ang mga apostoles nanagpamatuod sa pagkabanhaw sa Ginoong Jesus, ug daku ang grasya nga diha kanilang tanan. 34 Ug wala kanilay nakabsan, kay ang tanan kanila nga may kayutaan o mga balay namaligya man niini, ug ang halin ilang gihatud 35 ug gibutang sa tilan sa mga apostoles; ug ang pagpangapod-apod niini gihimo ngadto sa matag-usa sumala sa kinahanglanon ni bisan kinsa. 36 Sa ingon niini si Jose, nga gianggaan sa mga apostoles ug Bernabe (nga ang kahulogan, Anak sa Pangdasig), nga usa ka Levita nga taga-Cipro, 37 mibaliyga sa usa niya ka luna nga yuta ug ang salapi nga halin niini iyang gihatud ug gibutang sa tilan sa mga apostoles.

5 Apan dihay usa ka tawo nga ginganlan si Ananias, nga uban sa iyang asawa nga si Safira, nagbaligyg katigayonan, 2 ug ang halin niini iyang gikuhaan nga nahibaloan sa iyang asawa, ug usa ra ka babin ang iyang gidala ug gibutang sa tilan sa mga apostoles. 3 Apan si Pedro miignon kaniya, "Ananias, naunsa bang giyawaan man pag-ayo ni Satanas ang imong kasingkasing aron imong bakakan ang Espiritu Santo ug imong kuhaan ang halin sa yuta? 4 Sa wala pa kini ikabaligya, dili ba kini imo mang kaugalingon? Ug sa gikabaligya na kini, dili ba imo man ang pagbuot kon unsay imong buhaton sa halin niini? Naunsa ba gayud nga imo mang gilaraw kining buhata sa sulod sa imong kasingkasing? Ang imong gibakakan dili tawo kondili ang Dios." 5 Ug sa pagkadungog ni Ananias niining mga pulonga, siya nahilukapa ug nabugtoan sa ginhawa. Ug giabut ug dakung kahadlok ang tanang nakadungog niini. 6 Ug ang mga batan-on nanindog ug ila siyang gilimisan ug giyayongan paingon sa gawas uggilubong. 7 Ug sa mga tulo ka takna tapus niini, misulod ang iyang asawa nga wala mahibalo sa nahitabo. 8 Ug si pedro miignon kaniya, "Tug-ani ako, mao ba kini ang bili sa pagbaligya ninyo sa yuta?" Ug siya mitubag, "Oo, mao kana ang bili." 9 Ug si Pedro miignon kaniya, "Naunsa ba gayud nga nagkasabut man kamo sa pagtintal sa Espiritu sa Ginoo? Pamatii, anaa na sa pultahan ang mga til sa mga nanaglubong sa imong bana, ug ikaw pagayayongan usab nila paingon sa gawas." 10 Ug dihadiha siya nahilukapa sa tilan ni Pedro ug nabugtoan sa ginhawa. Ug sa pagsulod pa sa mga batan-on, ilang nakita siya nga patay na, ug siya ilang giyayongan paingon sa gawas uggilubong tupad sa iyang bana. 11 Ug giabut ug dakung kahadlok ang tibuok iglesia ug ang tanang nakadungog sa maong mga butang. 12 Ug pinaagi sa kamot sa mga apostoles, daghan ang mga ilhanan ug mga kahibulongan nga nangahimo sa atubangan sa katawhan. Ug silang tanan didto magtiguman sa Portico ni Salomon. 13 Ug walay bisan usa sa mga taga-gawas nga nangahas sa pag-ipon kanila, hinoo gitahud sila pag-ayo sa katawhan. 14 Ug misamot kadaghan ang mga magtotoo nga nahidugang sa Ginoo, mga panon sa mga lalaki ug sa mga babaye, 15 nga tungod niana ila na gayud ganing gipangdala

ang mga masakiton ngadto sa kadalanan, ug gibutang Principe ug Manluluwas, aron ang Israel maghinulsol sa mga lantay ug mga higdaanan, basin na lang ug kahatagan sa kapasyloan sa mga sala. 32 Ug kami aduna kanilay mahilandungan sa anino ni Pedro inig- maoy mga saksi niining mga butanga, ug maingon agi nya. 16 Ug gikan sa kalungsuran nga kasikbit man ang Espiritu Santo nga gihatag sa Dios kanila sa Jerusalem nanugok usab ang mga panon sa nga mga nagasugot kaniya." 33 Ug sa pagkadungog mga tawo nga nanagdala sa mga masakiton ug mga nila niini, sila nanaglagot ug naninguha sa pagpatay gisakit sa mga mahugaw nga espiritu, ug silang kanila. 34 Apan usa ka Fariseo sa Sanhedrin, nga tanan nangaayo. 17 Apan ang labawng sacerdote ginganlan si Gamaliel, magtutudlo sa balaod ug ug ang tanang kauban nya, nga mao ang pundok tinahud sa tanang katawhan, mitindog ug misugo sa mga Saduceo, nanindog nga puno sa kasina, 18 nga pagulaon unag makadiyot ang mga apostoles. ug ilang gidakop ang mga apostoles ug gibanlod sa 35 Ug unya miington siya kanila, "Mga Israelinhon, bilanggoan sa lungsod. 19 Apan usa ka manolunda magbantay kamo sa inyong buot pagabuhaton niining sa Gino miabl sa mga pultahan sa bilanggoan sa mga tawhana. 36 Kay sa unang mga adlaw si Teudas takna sa kagabhion, ug sila gipagula niya nga nag- mitungha nga nagpadakudaku sa iyang kaugalingon, ingon, 20 "Pangadto kamo sa sulod sa templo ug ug kaniya midapig ang mga upat ka gatus ka tawo; pangatubang kamo sa mga tawo ug isulti ninyo ang apan kini siya gipatay, ug ang tanang misunod kaniya tanang pulong mahitungod niining maong Kinabuhi." nanghitibulaag ug nangahanaw. 37 Sunod niini si 21 Ug sa pagkadungog nila niini, sila nangadto sa Judas nga Galileanhon mitungha sa mga adlaw templo sa pagkabuntag ug nagpanudlo. 22 Apan sa sa pagpanglista, ug iyang gipasalaag ang pipila pag-abut didto sa mga polis, wala sila makakaplag sa mga tawo ngadto kaniya; siya usab nalaglag, kanila sa bilanggoan ug namalik sila ug misugilon ug nanghitibulaag ang tanang misunod kaniya. 38 nga nanag-ingon, 23 "Nakita namo ang bilanggoan Ug labut niini karon, sultihan ko kamo, ayaw ninyo nga maayo gayud nga pagkasira, ug ang mga bantay paghilabi kining mga tawhana ug pasagdi lamang nanagtindog sa mga pultahan; apan sa amo nang sila; kay kon kining larawa o kining paningkamota iya pag-abli niini, walay tawo nga among nakaplagan ra man ugaling sa tawo, nan kini mapakyas gayud; 39 sa sulod." 24 Ug sa pagkadungog nila niining mga apan kon kini iya man sa Dios, dili gayud kamo arang pulonga, ang kapitan sa templo ug ang mga sacerdote makapugong niini. Tingali baya hinoon makaplagan nga punoan nangalibog pag-ayo mahitungod kanila, kamo nga nakig-away diay batok sa Dios!" 40 Ug sila kon maunsa na kaha kini. 25 Ug dihay miabut nga nagpatoo kaniya, ug sa natawag na nila ang mga nagsugilon kanila, "Tan-awa, ang mga tawo nga apostoles kini ilang gipanaghampak ug gipinahan sa inyong gibanlod sa bilanggoan anaa ra nanagtindog dili na gayud pagsulti pinasikad sa ngalan ni Jesus, sa templo ug nanudlo sa katawhan." 26 Inubanan sa ug ilang gibuhian sila. 41 Ug gikan sa atubangan sa mga polis, ang kapitan miadto sa pagkuha kanila, sa Sanhedrin sila namahawa, mga malipayon nga giisip wala hinooy pagpugos, kay nahadlok man sila nga sila nga angayan diayng pakaulawan tungod sa iyang tingali unyang batoon sila sa katawhan. 27 Ug sa ila ngalan. 42 Ug sa tanang adlaw, sa templo ug sa nang nadala sila, ilang gipaatubang sila sa Sanhedrin. binalaybalay, sila wala mag-undang sa pagpanudlo Ug nangutana kanila ang labawng sacerdote, 28 nga ug sa pagwali nga si Jesus mao ang Cristo.

nag-ingon, "Dili ba amo man kamong gipinahan pag-ayo sa dili pagpanudlo pinasikad niining ngalana? Apan tan-awa, ang Jerusalem gilukop ninyo sa inyong tulohan, ug ginatinguha ninyo nga kapanilgan kami sa dugo niining tawhana." 29 Apan si Pedro ug ang mga apostoles mitubag nga nag-ingon, "Kinahanglan maoy among unahon pagsugot ang Dios inay ang mga tawo. 30 Ang Dios sa atong mga ginikanan mao ang nagpatindog kang Jesus nga inyong gipatay pinaagi sa pagbitay kaniya sa kahoy. 31 Ang Dios mao ang nagtuboy kaniya ngadto sa iyang too ingon nya

6 Ug unya niadtong mga adlawa, sa nag-anam nag kadaghan ang mga tinun-an, dihay pagbagotbot sa mga Judiyong Gresyanhon batok sa mga Judiyong-lumad tungod kay ang ilang mga babayeng balo pagahisayloan lamang sa inadlaw-adlawng pagpangapod-apod sa mga kabuhian. 2 Tungod niini ang Napulog-Duha nagpatigum sa katilingban sa mga tinun-an ug miington kanila, "Dili angay nga biyaan namo ang pagwali sa pulong sa Dios aron kami maoy mangunay sa pagpangapod-apod sa mga

pagkaon. 3 Busa, mga igsoon, pagpili kamog pito yuta sa mga Caldeanhon ug mipuyo sa Haran. Ug ka tawo diha kaninyo nga inyong hingmatud-an nga siya, sa namatay na ang iyang amahan, gilalin sa maayo, nga puno sa Espiritu ug sa kinaadman, nga Dios gikan didto paingon dinihi niining yutaa nga atong ipahimutang niining bulohatona. 4 Ug kami inyo karong ginapuy-an; 5 ngani, wala niya siya magapadayon sa pag-atiman sa pag-ampo ug sa hatagig panolundon dinihi, bisan sa igo na lang pag-alagad labut sa pulong." 5 Ug kining sultiha katumban sa tili; hinonoa iyang gisaad nga ihatag kini nakapahimuot sa tibuok katilingban, ug ilang gipili sila ngadto kaniya ingon nga kabilin ug ngadto sa iyang si Esteban, usa ka tawo nga puno sa pagtoo ug sa kaliwanan nga managsunod kaniya, bisan pa nga Espiritu Santo, ug si Felipe, si Procor, si Nicanor, si niadtong panahona wala siyay anak. 6 Ug ang gisulti Timon, si Parmenas, ug si Nicolas nga usa ka kinabig sa Dios kaniya mao kini, nga ang iyang kaliwanan nga ta-Antioquia. 6 Ug sila gipaatabung sa mga mahimong dumuloong sa yuta sa laing mga tawo nga apostoles, ug human makaampo kini, gipandungan magaulipon kanila ug magadaugdaug kanila sulod sa sila nila sa ilang mga kamot. 7 Ug mikaylap ang upat ka gatus ka tuig. 7 'Apan pagahukman ko ra pulong sa Dios; ug ang gidaghanon samga tinun-an unya ang nasud nga magaulipon kanila,' nag-ingon sa Jerusalem mitubo sa hilabihan gayud, ug daghan ang Dios, 'ug human niana sila mamahawa gikan kaayo sa mga sacerdote ang nanagpasakop sa didto ug magasimba sila kanako dinihi niining dapita.' tinuohan. 8 Ug unya si Esteban, nga puno sa grasya 8 Ug kaniya siya naghimog pakigsaad mahitungod ug gahum, naghimog dagkung mga kahibulongan ug sa pagsirkunsiyon. Ug si Abraham nanganak kang mga ilhana diha sa katawhan. 9 Ug dihay pipila ka Isaac ug kini iyang gisirkunsidahan sa ikawalo ka mga sakop sa sinagoga sa mga Binuhian (sumala adlaw; ug si Isaac nanganak kang Jacob, ug si sa gingalan niini), ug sa mga taga-Cirene, ug sa Jacob nanganak sa napulog-duha ka patriarca. 9 mga taga-Alejandria, ug sa mga taga-Cilicia ug "Ug ang mga patriarca, tungod sa kasina kang Jose, sa Asia, nga nanindog sa pagpakiglantugi kang nagbaligya kaniya ngadto sa Egipto, apan ang Dios Esteban. 10 Apan wala sila makahimo sa pagbuntog nag-urban kaniya. 10 ug nagtabang kaniya gikan sa sa kinaadman ug sa Espiritu nga diha uban sa iyang tanan niyang mga kagul-anan, ug naghatag kaniyag pagpamulong. 11 Ug unya ilang gisibahan sa tago pagkamadanihon ug kinaadman sa atubangan ni ang pipila ka tawo sa pag-ingon, "Kami nakadungog Faraon, nga hari sa Egipto, nga maoy naghimo kaniya nga nagsultig mga masipad-anong pulong kaniyang gobernador sa Egipto ug sa iyang tibuok batok kang Moises ug sa Dios." 12 Ug ilang gipagubot panimalay. 11 Ug unya miabut ang gutom ug ang ang katawhan ug ang mga anciano ug ang mga dakung kagul-anan sa tibuok Egipto ug Canaan, esriba, ug sila mihasmag ug ilang gisakmit ug gitaral ug ang atong mga ginikanan walay hingkaplagang siya ngadto sa atubangan sa Sanhedrin. 13 Ug mga makaon. 12 Apan sa pagkadungog ni Jacob ilang gipaatabung ang bakakong mga saksi nga nga may trigo diay didto sa Egipto, iyang gipaadto nanag-ingon, "Kining tawhana wala gayuy hunong sa ang atong mga ginikanan sa una nilang paghiadto pagsultig mga pulong batok niining balaang dapit ug didto. 13 Ug sa ilang ikaduhang paghiadto, si Jose sa kasugoan; 14 kay siya among hingdungan nga nagpaila na sa iyang kaugalingon ngadto sa iyang nag-ingon nga kini konong dapita pagagon-ubon ni mga igsoon, ug nasayran ni Faraon ang kagikanan ni Jesus nga Nazaretron ug pagausabon niini ang mga Jose. 14 Ug gipaadtoan ug gipatawag ni Jose ang pamatasan nga gibilin kanato ni Moises." 15 Ug ang iyang amahan nga si Jacob ug ang iyang tanang tanang nanag-lingkod sa Sanhedrin, sa pagtutok nila kaparyentihan, nga kapitoan ug lima ka tawo; 15 ug si kaniya, nakamatikod nga ang iyang nawong sama sa Jacob milugsong ngadto sa Egipto. Ug didto namatay nawong sa manulunda.

7 Ug ang labawng sacerdote nangutana kaniya, "Tinuod ba kini?" 2 Ug si Esteban mitubag: 3 ug miiong kaniya, 'Biyai kining imong yuta ug ang imong kaparyentihan ug umadto ka sa yuta nga ipakita ko unya kanimo.' 4 Ug siya mipahawa sa

ang atong mga ginikanan sa una nilang paghiadto

siya ug ang atong mga ginikanan, 16 ug gipanagdala sila balik sa Siquem ug gipahiluna sa lubnganan nga pinatal ni Abraham gikan sa mga anak ni Hamor sa Siquem, nga gibayran sa bili sa salapi. 17 'Apan sa nagkahidul na ang panahon sa gisaad sa Dios kani Abraham, ang atong katawhan misanay ug midaghan didto sa Egipto, 18 hangtud nga namunoan

ang laing hari sa Egipto nga wala makaila kang karon umari ka, sugoon ko ikaw ngadto sa Egipto.' Jose. 19 Kining haria, sa iyang pagpahimulos sa 35 "Kining maong Moises nga ilang gisalikway ug atong kaliwat, mipugos sa atong mga ginikanan sa giingnan, 'Kinsa man konoy nagtudlo kanimo ingon pagsalibay sa ilang mga gagmayng bata aron kini nga punoan ug maghuhukom?' kini sa Dios gisugo dili mabuhi. 20 Ug sa maong panahon natawo si ingon nga pangulo ug manluluwas pinaagi sa kamot Moises, ug siya matahum gayud sa atubangan sa sa manolunda nga mitungha kaniya sa kahoyng Dios. Ug sulod sa tulo ka bulan siya didto alimahi talungon. 36 Kanila ang nagpagula mao siya, nga sa balay sa iyang amahan; 21 ug sa gikasalibay na nagbuhat ug mga kahibulongan ug mga ilhanan didto siya, gisagop siya sa babayeng anak ni Faraon ug sa Egipto ug sa Dagat nga Mapula ug sa kamingawan gimatoto siya ingon nga iyang kaugalingong anak. sulod sa kap-atan ka tuig. 37 Kini mao ang Moises nga 22 Ug si Moises gitudloan sa tanang kaalam sa miington sa mga Israelinhon, 'Usa ka profeta gikan mga Egiptohanon ug siya makagagahum sa iyang sa inyong kaigsoonan igapatindog sa Dios alang mga pulong ug mga buhat. 23 "Ug unya sa nag- kaninyo, maingon sa iyang pagpatindog kanako.' 38 idad na siyag kap-atan ka tuig, misantop sa iyang Mao kini siya ang didto sa katilingban sa kamingawan kasingkasing ang pagduaw sa iyang kaigsoonan, nga uban sa manolunda nga misulti kaniya sa Bukid sa mga kaliwat ni Israel. 24 Ug sa iyang pagkakita sa Sinai, ug uban sa atong mga ginikanan; ug maoy usa kanila nga gidagmalan, siya milaban kaniya ug midawat sa buhing mga pulong aron kini ihatag nanimalus alang kaniya nga gidaug-daug pinaagi sa kanato. 39 Ang atong mga ginikanan nanagdumi sa pagpospos sa Egiptohanon. 25 Ug siya nagdahum pagsugot kaniya, hinonoa ilang gisalikway siya, ug sa nga ang iyang kaigsoonan nakasabut nga ang Dios ialng mga kasingkasing sila namalik ngadto sa Egipto, naghataq kanilag kaluwasan pinaagi sa iyang kamot, 40 nga nanag-ingon kang Aaron, 'Buhati kamig mga apan wala diay sila makasabut. 26 Ug sa sunod nga dios nga maoy magauna sa paglakaw namo; kay adlaw hing-abtan niya sila nga nag-away ug buot una bahin niining Moises nga nagpagula kanamo sa yuta niya nga pasig-ulion sila. 'Mga tawo,' matud pa niya, sa Egipto, ambut naunsa na kaha kadtto siya.' 41 Ug 'kamo mga magsoon ra. Nganong nagdinagmalay niadtong mga adlawa nagbuhat silag nating baka, ug man kamo?' 27 Apan siya giwakli sa tawo nga ang diosdios ilang gihalaran ug mga halad-inihaw, nagdagmal sa iyang isigaingon, ug giingnan, 'Kinsa ug ilang gikalipayang mga hinimo sa ilang mga man konoy nagtudlo kanimo nga among punoan ug kamot. 42 Apan ang Dios mitalikod kanila ug iyang maghuhukom? 28 Buot mo ba akong patyon maingon gipanugyan sila sa pagsimba sa panon sa kalangitan, sa imong pagpatay sa Egiptohanon kagahapon?' 29 sumala sa nahisulat sa basahon sa mga profeta, Ug niining pulonga si Moises mikalagi ug nahimong nga nag-ingon: 'Gihalaran ba ako ninyog mga inihaw dumuloong sa yuta sa Madian diin gianak niya ang ug mga halad sulod sa kap-atan ka tuig didto sa duha ka anak nga lalaki. 30 "Ug unya tapus sa kap- kamingawan, O kaliwanan ni Israel? 43 Hinonoa maoy atan ka tuig, mitungha kniya ang usa ka manolunda inyong gidaladala ang tolda ni Moloc ug ang bitoon sa didto sa kamingawan sa Bukid sa Sinai, diha sa dios nga si Ronfan, ang mga larawan nga gipamuhat nagsilaob nga kahoyng talungon. 31 Ug sa pagkakita ninyo aron maoy inyong pagasim-bahon; busa, ilabay ni Moises niini nahibulong siya sa talan-awon; ug sa ko gayud kamo ngadto sa unahan pa sa Babilonia.' pagduol niya aron sa pagtan-aw, miabut kaniya ang 44 "Sa kamingawan, diha sa atong mga ginikanan tingog sa Ginoo nga nag-ingon, 32 'Ako mao ang ang tolda sa pagpamatud, ingon sa gitugon sa Dios Dios sa imong mga ginikanan, ang Dios ni Abraham nga nagsulti kang Moises, sa pagbuhat niini subay sa ug ni Isaac ug ni Jacob.' Ug si Moises mikurog ug panig-ingnan nga iyang nakita. 45 Sa nasunod na wala na mangahas sa pagtan-aw. 33 Ug ang Ginoo kini sa atong mga ginikanan, kini gipanagdala nila miington kaniya, 'Huboa ang mga sapin gikan sa dinihi kauban ni Josue sa diha nga ilang gipanag-imong mga tiil, kay ang dapit nga imong ginatindungan iya ang kayutaan sa mga Gentil nga gipanghinginlan maoy usa ka yuta nga balaan. 34 Sa pagkatinuod sa Dios atubangan sa atong mga ginikanan. Ug nakita ko ang pagdaugdaug sa akong katawhan nga nagpabilin nga ingon niini hangtud sa mga adlaw ni atua sa Egipto ug nadungog ko ang ilang mga pag- David, 46 nga nakakaplag ug grasya sa atubangan agulo, ug ako nanaug aron sa pagtabang kanila. Ug sa Dios ug nangamuyo nga tugotan unta siya sa

pagpangitag puloy-anan alang sa Dios ni Jacob. 47 kabalayan sa pagtaral sa mga lalaki ug mga babaye, Apan si Salomon mao nay naugpatindog ug balay ug pagbanlod kanila sa bilangoan. 4 Ug ang alang kaniya. 48 Ngani ang Labing Halangdon wala mga nanghitibulaag nahadiindiin sa paglakaw nga magpuyo sa mga balay nga hinimog mga kamot; nanagwali sa pulong. 5 Ug si Felipe milugsong ngadto sumala sa ginaingon sa profeta: 49 `Ang langit sa usa ka lungsod sa Samaria diin iyang giwali kanila maoy akong trono, ug ang yuta maoy tumbanan sa ang Cristo. 6 Ug ang katawhan nagkahiusa sa ilang akong mga tiil. Unsa pa mang balaya ang inyong pagpaminaw sa gisulti ni Felipe sa pagkadungog ug tukoron alang kanako, nagaingon ang Gino, o unsa pagkakita nila sa mga milagro nga iyang gibuhat. 7 pa man ang daptit nga akong pahulayanan? 50 Kay gikan sa daghang mga giyawaan nanggula ang Dili ba gibuhat man sa akong kamot kining tanang mga mahugaw nga espiritu, nga nanagpaniyagit sa mga butanga? 51 "Kamong mga tikig ug liog, ug makusog nga tingog; ug nangaayo ang daghang mga walay sirkunsyon sa kasingkasing ug sa mga paralitiko o mga bakul. 8 Ug niadtong lungsora dihay igdulongog, kanunay gayud kamong nagapakibatok dakung kalipay. 9 Apan sa wala pa kini, dihay usa sa Espiritu Santo. Maingon sa gibuhat sa inyong mga ka tawo nga ginganlan si Simon nga tigsalamangka ginikanan, mao man usab ang inyong ginabuhat. didto niadtong lungsora; ug siya nakapahibulong 52 Kinsa ba sa mga profeta ang wala lutosa sa gayud sa mga tawo sa Samaria, ug nag-ingon nga inyong mga ginikanan? Ug ilang gipamatay ang mga siya gayud maoy usa ka dakung tawo. 10 Ug kaniya nanaghimog mga profesiya mahitungod sa pag-anhi naminaw ang taman, gikan sa mga iwit hangtud sa sa Matarung, kang kinsa kamo karon nahimong iyang kadakuan, nga nanag-ingon, "Kining tawhana mao mga magbubudhi ug mga mamumuno, 53 kamo ang gahum sa Dios, ang gahum nga ginganlag Daku." nga mao ang nanagpakadawat sa kasugoan nga 11 Ug sila nanagpatalinghug kaniya, tungod kay sa gihatag kaninyo pinaagig mga manolunda, apan wala hataas nga panahon sila gipahibulong man ugod ninyo pagtumana." 54 Ug sa ilang pagkadungog niya pinaagi sa iyang salamangka. 12 Apan sa diha niining mga butanga, sila nasilag ug nanagpakagot nga nagpanoo na sila kung Felipe sa pagmantala sa mga bag-ang batok kaniya. 55 Apan si Esteban niya sa Maayong Balita mahitungod sa gingharian sa nga puno sa Espiritu Santo, mitutok sa langit ug Dios ug sa ngalan ni Jesu-Cristo, nanagpabautismo nakita niya ang himaya sa Dios ug si Jesus nga sila nga mga lalaki ug mga babaye. 13 Ug bisan nagtindog sa too sa Dios. 56 Ug siya miington, "Tangani siya si Simon mitoo, ug sa nabautismohan na, awa, nakita ko ang mga langit nga naabli, ug ang nagpabilin siya kung Felipe. Ug siya nahingangha Anak sa Tawo nga nagatindog sa too sa Dios." 57 sa kahibulong sa iyang pagkakita sa mga ilhanan Apan sila naniyagit sa makusog nga tingog ug gisap- ug mga dagkung milagro nga nangahimo. 14 Ug ongan nila ang ilang mga dalunggan ug nanagdungan unya sa pagkadungog sa mga apostoles didto sa sa paghastmag kaniya. 58 Ug ilang giabog siya sa Jerusalem nga ang Samaria midawat sa pulong sa gawas sa siyudad ug ilang gipanagbato siya; ug ang Dios, ilang gipaadtoan sila ni Pedro ug ni Juan, 15 mga saksi nangitsa sa ilang mga kupo ngadto sa tiilan nga sa ila nang paghiabut, nanag-ampo alang kanila sa usa ka lalaking batan-on nga ginganlan si Saulo. nga unta makadawat sila sa Espiritu Santo; 16 kay 59 Ug samtang gipanagbato nila si Esteban, siya nag-wala pa man kanilay hingkunsaran niini, ug sila igo ampo nga nag-ingon, "Ginoong Jesus, dawata ang man lamang nabautismohan sa ngalan sa Ginoong akong espiritu." 60 Ug siya miluhod ug misinggit sa Jesus. 17 Ug sila gipandungan nilag mga kamot ug makusog nga tingog nga nag-ingon, "Gino, dili mo nakadawat sila sa Espiritu Santo. 18 Ug sa pagkakita unta sila pagsang-atan niining salaa." Ug sa nakasulti ni Simon nga ang Espiritu gikahatag man pinaagi sa na siya niini, siya namatay.

8 Ug si Saulo miuyon nga paga-patyon si Esteban.

2 Ug si Esteban gilubong sa mga tawong masimbahan, ug sila nanagminatay sa hilabihan gayud tungod kaniya. 3 Apan si Saulo nagpadayon sa pagdaut sa iglesia, sa pagpanakasaka sa

pagpandong sa mga kamot sa mga apostoles, sila sa salapi gitanyagan niya. 19 nga nag-ingon, "Hatagi usab ako niining gahuma, aron nga bisan kinsay akong pandungan sa akong mga kamot makadawat sa Espiritu Santo." 20 Apan si Pedro miington kaniya, "Ang imong salapi malaglag pa unta uban kanimo, kay imong giduhum nga pinaagig salapi mabatonan

mo ang gasa sa Dios! **21** Wala kay bahan ni luna pagpabautismo?" **37** Ug si Felipe miington, "Kon niining mga butanga, kay ang imong kasingkasing dili ikaw nagatoo uban sa tibuok mong kasingkasing, matarung sa atubangan sa Dios. **22** Busa hinolsuli mahimo." Ug siya mitubag, "Ako nagatoo nga si Jesukining imong pagkadautan, ug pangamuyo sa Ginoo Cristo mao ang Anak sa Dios." **38** Ug misugo siya basin pa, kon ugaling mahimo man, pasayloon ka sa pagpahunong sa kalisa ug silang duha, si Felipe niining pagdahum sa imong kasingkasing. **23** Kay ug ang eunoco, nanaug ngadto sa tubig ug iyang nakita ko nga ikaw anaa sa mapait nga apdo ug sa gibautismohan siya. **39** Ug sa nakahaw-as na sila bugkos sa pagpangdaut." **24** Ug si Simon mitubag, gikan sa tubig, si Felipe gisakgaw sa Espiritu sa "lampo ako ninyo sa Ginoo, nga wala untay mahitabo Gino; ug ang eunoco wala na makakita kaniya, ug kanako sa inyong gisulti." **25** Unya sa nakapamatud ug nakasulti na sila sa pulong sa Ginoo, sila namalik sa Jerusalem, nga nanagwali sa Maayong Balita sa daghang mga balangay sa mga Samarianhon. **26** Apan usa ka manolunda sa Ginoo miington kang Apan si Cesarea.

Felipe, "Tindog ug umadto ka sa habagatan, sa dalan nga gikan sa Jerusalem padulong sa Gaza." Kini diha sa awaaw. **27** Ug si Felipe mitindog ug miadto. Ug tan-awa, usa ka Etiopianhon nga eunoco ug alagad ni Candace, ang rayna sa mga Etiopianhon, nga maoy gitugyanan sa tanang bahandi niini, miadto sa Jerusalem sa pagsimba didto, **28** ug karon nagpauli na siya nga naglingkod sa iyang kalisa ug nagbasa sa basahon sa profeta nga si Isaías. **29** Ug ang Espiritu miington kang Felipe, "Duol ug kumuyog ka nianang kalisa." **30** Ug si Felipe midalagan ngadto kaniya, ug iyang nadungog siya nga nagbasa sa basahon sa profeta nga si Isaías, ug siya iyang gipangutana nga nag-ingon, "Nakasabut ka ba sa imong gibasa?" **31** Ug siya mitubag, "Unsaon ko man pagpakasabut, gawas kon adunay magatudlo kanako?" Ug iyang gihangyo si Felipe sa pagsakay ug sa paglingkod tupad kaniya. **32** Ug ang bahan sa kasulatan nga iyang gibasa mao kini: Maingon nga dili lamang magatinggog ang karnero nga pagadad-on sa ihawan o ang nating karnero sa atubangan sa iyang mag-aalot, maingon man siya, sa iyang baba wala magbuka. **33** Sa pagpahibos kaniya, sa katarungan gihikawan siya. Ni kinsa pa man pagaasoyon ang iyang kaliwatan? Kay ang iyang kinabuhi gikuha na man gikan sa yuta." **34** Ug ang eunoco miington kang Felipe, "Suginli ako, kinsa may ipasabut niini sa profeta, ang iya bang kaugalingon o ang lain bang tawo?" **35** Ug si Felipe mibungat sa iyang baba, ug ang Maayong Balita mahitungod kang Jesus iyang giwali kaniya nga diha magsugod sa maong bahan sa kasulatan. **36** Ug sa nagpadayon sila sa pagpanaw nahiabut silag tubig, ug ang eunoco miington, "Tan-awa, anaay tubig! Unsa pa may makaulang sa akong

9 Apan si Saulo, nga nagpangusmo pa gihapog mga hulga sa pagpamatay batok sa mga tinunan sa Ginoo, miadto sa labawng sacerdote **2** ug nangayo kaniyang mga sulat ngadto sa mga sinagoga sa Damasco, aron nga kon aduna didtoy iyang makaplagan nga mga iya niining Dalana, mga lalaki o mga babaye, iyang mataral sila nga ginapos ngadto sa Jerusalem. **3** Ug sa naglakaw siya, sa nagsingabut siya sa Damasco, usa ka kahayag gikan sa langit mikalit pagsidlak libut kaniya. **4** Ug natumba siya sa yuta ug iyang nadungog ang tingog nga nag-ingon kaniya, "Saulo, Saulo, nganong ginalutos mo ako?" **5** Ug siya miington, "Kinsa ka ba, Ginoo?" Ug siya mitubag, "Ako mao si Jesus nga imong ginalutos. **6** Apan bumangon ka ug sumulod ka sa siyudad, ug didto igatug-an kanimo ang kinahanglan pagabuhaton mo." **7** Ug ang mga tawo nga kakuyog ni Saulo mihiunong nga nanghiugtok, nga nanagpakkadungog sa tingog ngani walay bisan kinsa nga ilang nakita. **8** Ug si Saulo mibangon gikan sa yuta; ug sa pagbuka pa niya sa iyang mga mata, siya dili na makakitag bisan unsa. Ug ilang gipanag-agak siya sa kamot ug gidala ngadto sa Damasco. **9** Ug sulod sa tulo ka adlaw siya dili makakita ug wala mokaon ni moinom. **10** Ug didtoy usa ka tinun-an sa Damasco nga gingenlan si Ananias. Sa usa ka panan-awon ang Ginoo miington kaniya, "Ananias!" Ug siya mitubag, "Ania ako, Ginoo." **11** Ug ang Ginoo miington kaniya, "Tindog ug umadto ka sa dalan nga gingenlag Dalang Tarung, ug pangitaa didto sa balay ni Judas ang usa ka tawo nga taga-Tarso nga gingenlan si Saulo; kay atua siya karon didto nagaampo, **12** "ug sa panan-awon iyang nakita ang usa ka tawo nga gingenlan

si Ananias nga misulod ug mipandong sa iyang ngadto sa mga apostoles, ug kanila gisugilon ni mga kamot kaniya aron mahiulian siya sa iyang Bernabe ang kaagi didto sa dalan sa pagpakakita igtatan-aw." 13 "Apan si Ananias mitubag," Ginoo, ni Saulo sa Ginoo nga misulti kaniya, ug sa iyang nakadungog ako gikan sa daghan mahitungod niining walay kokahadlok nga pagpamulong sa ngalan ni tawhana, unsa kadaku sa kadaut nga iyang nahimo Jesus didto sa Damasco. 28 Ug siya nahisulod-gula sa imong mga balaan didto sa Jerusalem; 14 ug karon uban kanila didto sa Jerusalem, 29 ug sa walay ania man gani siya dinihi nga may pagtugot gikan sa kokahadlok nagwali sa ngalan sa Ginoo. Ug siya mga sacerdote nga punoan aron sa pagpanggapos nakigsulti ug nakiglantugi batok sa mga Judiyong-sa tanang magapangaliya sa imong ngalan." 15 Gresyanhon; apan sila naninguha sa pagpatay kaniya. "Apan ang Ginoo miington kaniya," Umadto ka, kay 30 Ug sa pagkasayud niini sa kaigsoonan, siya ilang siya pinili nga galamiton ko sa pagdala sa akong gipanagdala sa Cesarea, ug didto ilang gipagikan ngalan sa atubangan sa mga Gentil ug sa mga hari siya padulong sa Tarso. 31 Ug unya may kalinaw na ug sa mga anak ni Israel; 16 kay ipakita ko kaniya ang iglesia sa tibuok Judea ug Galilea ug Samaria, unsa kadaghan ang kinahanglan iyang pagaantuson ug nalg-on kini; ug sa naggawi kini diha sa kataha tungod sa akong ngalan." 17 Busa si Ananias miadto sa Ginoo ug sa pagdasig sa Espiritu Santo, kini ug misulod sa balay. Ug sa nagpandong siya sa misanay. 32 Ug nahitabo nga sa naglibut si Pedro sa iyang mga kamot diha kaniya, siya miington, "Igsoon tanang dapit, siya nahiadto usab sa mga balaan nga Saulo, ang Ginoong Jesus nga mitungha kanimo sa nanagpuoy sa Lida. 33 Ug didto iyang gikakita ang dalan nga imong giagian paingon dinihi, nagaanhi usa ka tawo nga ginganlan si Eneas, usa ka paralitiko kanako aron ikaw mahiulian sa imong igtatan-aw ug nga nag-ilaid sa iyang higdaanan sulod na sa walo ka mapuno ka sa Espiritu Santo." 18 Ug dihadihya gikan tuig. 34 Ug si Pedro miington kaniya, "Eneas, giayo na sa iyang mga mata may nangatagak nga morag mga ikaw karon ni Jesu-Cristo; bumangon ka ug hipusa himbis, ug siya nahiulian sa iyang igtatan-aw. Unya ang imong gihigdaan." Ug dihadihya mibangon siya. mitindog siya ug gibautismohan, 19 ug mikaon ug 35 Ug nakakita kaniya ang tanang nanagpuoy sa Lida nahiulian sa kabaskog. 20 Ug sa mga sinagoga si ug sa Saron, ug sila nangakabig ngadto sa Ginoo. Jesus iyang giwali dihadihya nga nag-ingon, "Siya mao 36 Ug didto sa Jope may usa ka babayeng tinun-an ang Anak sa Dios." 21 Ug ang tanang nakadungog nga ginganlan si Tabita (nga kon hubaron, Dorcas o kaniya nahitingala nga nanag-ingon, "Dili ba mao Lagsaw). Siya daghang mga maayong binuhatan ug man kining tawhana nga sa didto siya sa Jerusalem mga pagpanglimos nga iyang gihimo. 37 Ug nahitabo nanglaglag sa mga nanagpangaliya niining ngalana? niadtong mga adlawa nga siya nagmasakiton ug Ug nahianhi man gani kini siya alang sa maong tuyo, namatay; ug tapus nila katrapohi ang iyang lawas, kini aron sa pagtaral kanila nga ginapos sa atubangan ilang gihaya sa usa ka lawak sa itaas. 38 Ug tungod sa mga sacerdote nga punoan." 22 Apan si Saulo kay ang Lida duol ra man sa Jope, sa pagkadungog misamot pa gayud sa pagkabaskog, ug nakapahilum sa mga tinun-an nga si Pedro didto sa Lida, siya sa mga Judio nga nanagpuoy sa Damasco, pinaagi ilang gipaadtoan ug duha ka tawo nga sa ingon sa iyang pagpanghimatuod nga si Jesus mao ang nagpakiilooy kaniya, "Umari ikaw kanamo sa walay Cristo. 23 Ug sa nangagi na ang daghang mga adlaw, langan." 39 Ug si Pedro mitindog ug miurban kanila. ang mga Judio nanagsabut sa pagpatay kaniya, Ug sa paghiabut na niya, ilang gidala siya ngadto sa 24 apan ang ilang laraw nahibaloan ni Saulo. Sa lawak sa itaas diin gialirongan siya sa tanang mga adlaw ug sa gabii ang mga pultahan sa siyudad babayeng balo nga nanagpanghilak ug nanagpakita ilang gibantayan aron unta sa pagpatay kaniya; 25 kaniya sa mga kamisola ug mga sinina nga binuhatan apan gikuha siya sa iyang mga tinun-an sa takna sa ni Dorcas samtang uban pa siya kanila. 40 Apan kagabhiom ug ilang gikanaug siya sa paril, gitonton silang tanan gipagula ni Pedro, ug siya miluhod ug sulod sa usa ka alat. 26 Ug sa paghiabut na niya sa nag-ampo; ug unya sa nag-atubang siya sa lawas, Jerusalem, siya misulay sa pag-ipon sa mga tinun- miington, "Tabita, bumangon ka." Ug kini mibuka sa an; apan silang tanan nangahadlok kaniya, kay wala iyang mga mata, ug sa pagkakita niya kang Pedro, man sila motoo nga siya tiniuod gayud nga tinun- siya milingkod. 41 Ug gitunol ni Pedro ang iyang an. 27 Apan gikuptan siya ni Bernabe ug gidala kamot ngadto kaniya ug iyang gipatindog siya. Ug

iyang gitawag ang mga balaan ug ang mga babayeng balo, ug kanila iyang gipaatubang si Dorcas nga buhi na. 42 Ug kini nabantug sa tibuok Jope, ug daghan ang mitoo sa Ginoo. 43 Ug sulod sa daghang mga abut sa usa ka tawo nga gingenlan si Simon, nga usa ka magpapanit.

10 Ug didto sa Cesarea may usa ka lalaki nga gingenlan si Cornelio, nga kapitan sa kasundalohan nga ginatawag nga Panon nga Italyanhon. 2 Siya maoy usa ka tawong masimbahon ug uban sa iyang tibuok panimalay siya mahadlokon sa Dios, naghataq ug daghang limos ngadto sa mga tawo, ug nag-ampo kanunay sa Dios. 3 Ug sa may ikatulo ang takna sa hapon, iyang nakita sa tin-aw gayud, diha sa panan-awon, ang usa ka manolunda sa Dios nga misulod ug miington kaniya, "Cornelio." 4 Ug siya mitutok kaniya uban sa kalisang, ug miington, "Unsa man unta, Senyor?" Ug siya mitubag kaniya, "Ang imong mga pag-ampo ug mga paglimos misulbong sa itaas aron mahimong handumanan diha sa atubangan sa Dios. 5 Ug karon magsugo kag mga tawo ngadto sa Jope ug ipadala nganhi ang usa ka Simon nga gingenlag Pedro. 6 Siya anaa magabut sa ka Simon nga magpapanit, kinsang balay anaa sa ubay sa dagat." 7 Ug sa nakapahawa na ang manolunda nga nakigsulti kaniya, si Cornelio mitawag sa duha sa iyang mga binatonan ug sa usa ka masimbahong sundalo nga usa sa mga tig-alagad kaniya, 8 ug sa iya na silang nasuginlan sa tanan, sila iyang gipagikan ngadto sa Jope. 9 Ug sa sunod nga adlaw, sa nanaglakaw pa sila ug nagkahiduo na sa lungsod, si Pedro misaka sa atop sa balay sa may kaudtohon aron sa pag-ampo. 10 Ug siya mibativ dakung kagutom ug nangandoyg makaon; apan samtang nanaghikay pa sila niini, siya gipanawan. 11 Ug iyang nakita ang langit nga inablibhan, ug ang usa ka butang nga nagkanaug nga ingon sa usa ka dakung habol, nga pinaagi sa upat niini ka mga kanto nga hiniktan, kini gitonton paingon sa yuta. 12 Sa sulod niini diha ang tanang matang sa mga mananap nga tagup-at ug til ug sa mga nanagsaguyod sa yuta, ug sa mga langgam sa kahanginan. 13 Ug miabut kaniya ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Tumindog ka, Pedro; pag-ihaw ug kamaon ka." 14 Apan si Pedro miington, "Dili ko, Ginoo; kay wala pa gayud akoy nakaon nga dili binalaan o nga mahugaw." 15

Ug ang tingog miabut kaniya pag-usab sa ikaduha nga nag-ingon, "Ayaw paghinganlig dili binalaan ang mga butang nga nahinloan na sa Dios." 16 Ug kini nahitabo sa makatulo, ug sa kalit kadto gibira ngadto sa langit. 17 Ug samtang si Pedro nalibog pa sa iyang hunahuna kon unsa kaha ang kahulogan niadtong panan-awon nga iyang nakita, tan-awa, ang mga tawo nga gisugo ni Cornelio nanagtindog sa pultahan sa gawas, tapus nila masusi kon diin ang balay ni Simon. 18 Ug sila nanawag sa pagpangutana kon nag-abut ba didto si Simon nga gingenlag Pedro. 19 "Ug samtang si Pedro namalandong mahitungod sa panan-awon, ang Espiritu miington kaniya," Tanawa, anaay tulo ka tawo nga nangita kanimo. 20 "Tindog ug kumanaug ka, ug umuban ka kanila sa walay pag-ukon-ukon; kay ako mao ang nagpaanhii kanila." 21 Ug si Pedro mikanaug ngadto sa mga tawo ug miington kanila, "Ako mao ang inyong gipangita. Unsa bay hinungdan sa inyong pag-anhi?" 22 Ug sila mitubag kaniya, "Si Kapitan Cornelio, nga usa ka tawong matarung ug mahadlokon sa Dios, nga mahitungod kaniya ang tibuok nasud sa mga Judio aduna ganij maayong pagpanghimatuod, gimandoan sa usa ka balaang manolunda sa pagpakuha kanimo ngadto sa iyang balay, ug sa pagpatalinghug sa imong isuliti kaniya." 23 Ug sila iyang gipasulod ug gipaabout. 24 Ug sa sunod nga adlaw sila nahiabut sa Cesarea. Ug si Cornelio nga nagpaabout kanila, nagpatigum sa iyang mga paryenti ug suod nga mga higala. 25 Ug sa pagsulod ni Pedro sa balay, si Cornelio misugat sa pagdawat kaniya ug mihana sa iyang tiilan ug misimba kaniya. 26 Apan gipatindog siya ni Pedro nga nag-ingon, "Tumindog ka; ako gayud usab tawo." 27 Ug sa nagpiksulti siya kaniya, siya misulod ug didto iyang nakita ang daghang mga tawo nga nagkatigum. 28 Ug siya miington kanila, "Kamo nasayud na nga maoy supak sa kasugoan alang sa usa ka Judio ang pagpakigharong o pagpamisita sa usa ka tawong dumuloong. Apan gipahibalo kanako sa Dios nga kinahanglan walay tawo nga akong pagaaingnon nga dili binalaan o nga mahugaw. 29 Tungod niini, sa pagpakuha mo kanako, mianhi ako sa walay pag-ukon-ukon. Ug karon mangutana ako nganong gipakuha mo ako." 30 Ug si Cornelio miington kaniya, "Upat na karon ka adlaw, sa may ingon niining taknaa karon, nagtuman ako sa haponon nga pag-ampo dinihi sa akong balay sa ikatulo ang takna. Ug tan-awa, mitungha sa atubangan ko ang usa ka

lalaki nga nagbistig masilaw, 31 ug miington kanako, Pedro miington, 47 "Aduna bay makasalanta sa tubig 'Cornelio, ang imong pag-ampo gipatalinghugan aron dili kabautismohan sila nga nanagpakadawat sa ug ang imong mga paglimos nahnimuduman sa atubangan sa Dios. 32 Busa, pagsugo ngadto sa Jope sila sa pagpabautismo sa ngalan ni Jesu-Cristo. Ug sa pagkuha kang Simon nga gingenlan ug Pedro; siya unya ilang gihangyo siya sa pagpabilin pa ug pipila anaa mag-abut sa balay ni Simon nga magpapanit ka adlaw.

diha sa ubay sa dagat.' 33 Busa, gipasugoan ko ikaw dihadiba, ug gikalooy mo ang pag-anhi. Ug kaming tanan ania karon dinihi sa atubangan sa Dios aron sa pagpatalinghug sa tanan nga gisugo kanimo sa Ginoo." 34 Ug unya si Pedro sa pagbungat sa iyang baba miington, "Sa pagkatinuod naila ko nga ang Dios wala diay ing pinalabi sa mga tawo, 35 hinonoa nga sa matag-usa ka nasud, iyang pagkahimutan ang bisaan kinsa nga magakahadlok kaniya ug magabuhat sa matarung. 36 Kamo nahibalo sa pulong nga gipadala sa Dios ngadto sa kaliwatan ni Israel, sa iyang pagwali sa Maayong Balita sa pakigdait pinaagi kang Jesu-Cristo (siya mao ang Ginoo sa tanan), 37 sa pulong nga nasangyaw sa tibuok Judea, nga dito magsugod sa Galilea tapus sa pagbautismo nga gimantala ni Juan: 38 mahitungod kang Jesus nga taga-Nazaret, giunsa sa Dios pagdihog kaniyang Espiritu Santo ug gahum; giunsa niya pagpangadto-adto sa paghimog mga kaayohan ug sa pagpangayo sa tanang gisakit sa yawa, kay ang Dios uban man kaniya. 39 Ug kami maoy mga saksi sa tanang gipamuhat niya sulod sa kayutaan sa mga Judio ug sa Jerusalem. Ug siya ilang gipatay pinaagi sa pagbitay kaniya diha sa kahoy. 40 Apan sa Dios gibanhaw siya sa ikatulo ka adlaw ug gitugot nga siya igapakita, 41 dili ngadto sa tanang tawo kondili nganhi kanamo nga gipili sa Dios ingon nga mga saksi, nga nangaon ug nanginom uban kaniya human siya mabanhaw gikan sa mga patay. 42 Ug siya misugo kanamo sa pagwali ngadto sa katawhan, ug sa pagpanghimatuod nga siya mao ang gitudlo sa Dios aron sa paghukom sa mga buhi ug sa mga patay. 43 Kaniya ang tanang mga profeta nanghimatuod nga ang tanang magatoo kaniya magadawat sa kapasyloan sa mga sala pinaagi sa iyang ngalan." 44 Samtang si Pedro nagsulti pa niini, ang Espiritu Santo mikunsad diha sa tanan nga nakadungog sa pulong. 45 Ug ang mga magtotoong may sirkunsyon nga nanguban kang Pedro nahingangha nga ang gasa nga Espiritu Santo gibubo man usab diay diha sa mga Gentil. 46 Kay sila nakabati man sa mga Gentil nga nanaglitok sa laing mga pinulongan ug nanag-ambahan sa Dios. Unya si

11 Ug unya ang mga apostoles ug ang kaigsoonan nga didto sa Judea nakadungog nga ang mga Gentil usab midawat sa pulong sa Dios. 2 Ug sa paghitungas ni Pedro sa Jerusalem, siya gipakiglalis sa mga may sirkunsyon, 3 nga nanag-ingon, "Nganong miadto ka man sa mga tawong walay sirkunsyon ug nakigsalo kanila sa pagpangaon?" 4 Apan kanila si Pedro misugod sa paghubit nga nagkasunodsunod, nga nag-ingon, 5 "Sa nag-ampo ako didto sa Jope, gipanawan ako ug nakakitag panan-awon, sa usa ka butang nga nagkanaug nga ingon sa usa ka dakung habol, nga pinaagi sa upat niini ka mga kanto nga hiniktan, kini gitonton gikan sa langit ug miabut kanako. 6 Sa gitotukan ko kini pag-ayo, akong nakita niini ang mga mananap nga tagup-at ug til, ug ang mga manonukob, ug ang mga nanagsaguyod sa yuta, ug ang mga langgam sa kahanginan. 7 Ug nadungog ko ang tingog nga nag-ingon kanako, 'Tumindog ka, Pedro; pag-ihaw ug kumaon ka.' 8 Apan mitubag ako nga nag-ingon, 'Dili ko, Ginoo; kay sa akong baba wala pa gayuy nakasulod nga dili binalaan o nga mahugaw.' 9 Apan gikan sa langit ang tingog mitubag sa ikaduha nga nag-ingon, 'Ayaw paghinganlig dili binalaan ang mga butang nga nahinloan na sa Dios.' 10 Ug kini nahitabo sa makatulo, ug unya ang tanan gibira pag-usab ngadto sa langit. 11 Ug niadtong tungora, sa balay diin didto kami, miabut ang tulo ka tawo nga gipaadto kanako gikan sa Cesarea. 12 Ug ako gisugo sa Espiritu sa pag-uban kuyog kanila sa walay pag-ukon-ukon. Ug kining unom ka mga igsoon usab mikuyog kanako, ug kami misulod sa balay sa tawo. 13 Ug kami iyang gisuginlan sa kaagi sa iyang pagkakita sa manolunda nga nagtindog sa iyang balay ug nag-ingon kaniya, 'Magsugo ka ngadto sa Jope ug ipakuha mo si Simon nga gingenlag Pedro; 14 siya adunay mga pulong nga isulti kanimo, nga pinaagi niini maluwas ikaw ug ang imong tibuok panimalay.' 15 Ug sa pagsugod nakog sulti, ang Espiritu Santo mikunsad kanila maingon sa pagkunsad niini kanato kaniadto sa sinugdan. 16 Ug unya akong nahnimuduman

ang pulong sa Ginoo, sa iyang pag-ingon, 'Si Juan anciano pinaagi sa mga kamot ni Bernabe ug ni nagpangbautismo sa tubig, apan ang igabautismo Saulo.

kaninyo mao ang Espiritu Santo.' **17** Busa, kon ang Dios mao man ang naghatag kanila sa gasa nga sama sa iyang gihatag kanato sa diha nga misalig na kita sa Ginoong Jesu-Cristo, sikinsa man ako nga arang makasalanta sa Dios?" **18** Ug sa ilang pagkadungog niini, sila mihilum. Ug ang Dios ilang gidalayeg nga nanag-ingon, "Nan, sa ato pa, sa mga Gentil gitugot usab diay sa Dios ang paghinulsol ngadto sa kinabuhi." **19** Ug unya kadtong mga nahitibulaag tungod sa pagpanglutos nga nahitabo gumikan kang Esteban, nanglangyaw hangtud sa Fenicia, ug sa Cipro, ug sa Antioquia, apan walay lain nga ilang gisultihan sa pulong gawas sa mga Judio lamang. **20** Apan diha kanilay mga tawo nga taga-Cipro ug taga-Cirene, nga sa ila nang paghiabut sa Antioquia, misulti ngadto sa mga Gresyanhon usab, sa pagmatala kanila sa Maayong Balita mahitungod sa Ginoong Jesus. **21** Ug ang kamot sa Ginoo uban kanila, ug nangakabig ngadto sa Ginoo ang daghan kaayong mga tawo nga nanagpanoo. **22** Ug ang balita mahitungod niini nahidangat sa mga dalunggan sa iglesia didto sa Jerusalem ug ilang gipaadto si Bernabe ngadto sa Antioquia. **23** Sa paghiabut niya ug sa nakita niya ang grasya sa Dios, siya nalipay; ug iyang gipahimangoan silang tanan sa pagtinguha sa kinasingkasing sa pagpabilin nga masaligon sa Ginoo; **24** kay si Bernabe usa man ka tawong maayo, puno sa Espiritu Santo ug sa pagtoo. Ug nahidugang ngadto sa Ginoo ang usa ka dakung panon sa mga tawo. **25** Unya si Bernabe miadto sa Tarso aron sa pagpangita kang Saulo. **26** Ug sa iya nang nakitan siya, iya siyang gidala sa Antioquia. Ug sulod sa tibuok usa ka tuig sila nakigtigum sa iglesia, ug ilang gipanudloan ang usa ka dakung panon sa mga tawo. Ug sa Antioquia ang mga tinun-an didto sugdi pagtawag ug mga Cristohanon. **27** Ug unya niadtong mga adlawa, dihay mga profeta gikan sa Jerusalem nga nanglugsong ngadto sa Antioquia. **28** Ug ang usa kanila nga ginganlan si Agabo mitindog ug pinaagi sa Espiritu mitagna nga moabut ang usa ka dakung gutom sa tibuok kalibutan; ug tuod man nahitabo kini sa paghari ni Claudio. **29** Ug ang mga tinun-an, ang matag-usa kanila sumala sa iyang maarangan, naninguha sa pagpadalag hinabang ngadto sa mga kaigsoonan nga nanag-puyo sa Judea. **30** Ug kini gibuhat nila, nga nanagpadla niini ngadto sa mga

12 Ug sa maong panahon, si Herodes nga hari mibakyaw sa iyang mga kamot aron sa pagdagmal sa pipila ka mga sakop sa iglesia. **2** Ug pinaagi sa espada iyang gipatay si Santiago nga igsoon ni Juan. **3** Ug sa iyang pagtan-aw nga kini nakapahimuot diay sa mga Judio, iyang gipadakop si Pedro usab. Ug nahitabo kadtong mga adlaw sa Tinapay nga Walay Igpatutubo. **4** Ug sa iya nang hingdakpan si Pedro, iyang gibanlud siya sa bilanggoan, ug iyang gitugyan aron bantayan siya sa upat ka bantay sa tinagup-at ka mga sundalo, sa tuyo nga inigkaliwas sa Pasko iyang paatubangon siya sa katawhan. **5** Busa si Pedro gibantayan sulod sa bilanggoan. Apan alang kaniya gihimo sa iglesia ang mainit nga pag-ampo ngadto sa Dios. **6** Ug sa maong gabii sa wala pa ang sunod nga adlaw sa pagpakuha una kaniya ni Herodes, si Pedro nga gigapos ug duha ka talikala nagkatulog taliwala sa duha ka sundalo; ug sa atbung sa pultahan dihay mga bantay nga nanagbantay sa bilanggoan. **7** Ug tanawa, mitungha ang usa ka manolunda sa Ginoo, ug misidlak ang usa ka kahayag sulod sa bilanggoan; ug si Pedro iyang gidagpi sa kilid ug iyang gipukaw nga nag-ingon, "Bumangon ka sa madali." Ug ang mga talikala natangtang gikan sa mga kamot ni Pedro. **8** Ug ang manolunda miington kaniya, "Pagsinina ug isul-ob ang imong mga sapin." Ug iyang gibuhat kini. Ug siya miington kaniya, "Pagkupo ug sumunod ka kanako." **9** Ug si Pedro migula ug minunot kaniya; ug wala siya makaila nga tinuod kadtong gibuhat sa manolunda, apan maoy iyang hunahuna nga siya nakakitag usa ka panan-awon. **10** Ug sa paghilabay na nila sa nahaulan ug ikaduhang bantay, nahiabut sila sa pultahang puthaw nga agjiana padulong sa siyudad. Ug kanila kining pultahana naablig iyaiyara, ug sila nanggula ug mipadayon paglakaw agi sa usa ka dalan; ug unya sa kalit ang manolunda mipahawa kaniya. **11** Ug sa nahaulian na si Pedro, siya miington, "Karon naila ko na sa pagkatnuod nga ang Ginoo nagpadala sa iyang manolunda ug nagpahigawas kanako gikan sa kamot ni Herodes ug gikan sa tanang gipaabut unta sa katilingban sa mga Judio." **12** Ug sa nasabtan na niya kini, siya miadto sa balay ni Maria, ang inahan ni Juan nga ginganlan usab ug Marcos, diin didtoy daghang nagkatigum ug

nanag-ampo. 13 Ug sa pagtuktok niya sa pultahan sa Espiritu Santo miington, "Igahin kanako si Bernabe ug gawas, usa ka dalagitang binatongan nga gingenlan si Saulo alang sa bulohaton nga niini gitawag ko sila." si Rode miadto aron sa pagtubag. 14 Ug sa naila 3 Ug unya tapus sila managpuasa ug manag-ampo, niya ang tingog ni Pedro, sa iyang kalipay wala niya sila mipandong sa ilang mga kamot sa ibabaw nila maablihi ang pultahan, kondili midalagan hinoon ug mipagikan kaniila. 4 Busa, pinagikan sa Espiritu siya sa sulod ug iyang gitaho nga si Pedro didto sa Santo, sila nanglugsong ngadto sa Seleucia; ug gikan pultahan nagtindog. 15 Apan sila miington kaniya, didto misakay silag sakayan padulong sa Cipro. 5 Ug "Nagsalimoang ka." Apan iya gayud nga gilabanan sa paghiabut nila sa Salamina, ilang gimantala ang nga didto gayud siya. Ug sila nanag-ingon, "Iya pulong sa Dios sulod sa mga sinagoga sa mga Judio, kadtong manolunda!" 16 Apan si Pedro mipadayon sa Ug si Juan didto uban kanila ingon nga katabang, pagtuktok; ug sa pag-abli nila sa pultahan, ilang nakita 6 Ug sa nalibut na nila ang tibuok pulo hangtud siya ug nahitingala sila. 17 Ug sa iyang nasinyasan sa Pafos, ilang gikahibalag ang usa ka Judiyong sila sa kamot aron managhilum, iyang gitaho kanila salamangkiro ug profeta nga mini, nga gingenlan si giunsa sa Ginoo ang pagpahigawas kaniya gikan sa Bar-Jesus. 7 Siya uban sa gobernador nga si Sergio bilangoan. Ug siya miington, "Isugilon ninyo kini kang Paulo, nga maoy usa ka tawong masinabuton. Ug Santiago ug sa kaig-soonan." Ug siya mipahawa ug si Bernabe ug si Saulo gipakuha sa gobernador, miadto sa laing dapit. 18 Ug sa pagkabuntag na, dili ug gikan kanila iyang gitinguha ang pagpamatasi sa diyutay ang kabalaka sa mga sundalo kon naunsa na pulong sa Dios. 8 Apan gisupak sila ni Elimas nga kaha si Pedro. 19 Ug sa nakapangita na si Herodes salamangkiro (kay mao man kana ang kahulogan kaniya ug wala niya hikit-i siya, iyang giusisa ang sa iyang ngalan,) nga naninguha sa pagpatipas sa mga bantay ug nagsugo nga ipapatay sila. Ug unya gobernador gikan sa pagkamatinoohon. 9 Apan si gikan sa Judea milugsong siya ngadto sa Cesarea, Saulo, nga gingenlan usab si Pablo, nga puno sa ug mipabilin didto. 20 Ug nahitabo nga si Herodes Espiritu Santo, mitutok kaniya 10 ug miington, "Ikaw nasilag pag-ayo batok sa mga taga-Tiro ug sa mga nga anak sa yawa, ikaw nga kaaway sa tanang taga-Sidon; apan kini sila nangadto kaniya sa tingob; pagkamarung, puno sa tanang limborg ug lansi, ug tapus nila madani si Blasto, ang tigtagad sa lawak- dili ka ba mohunong sa pagtuus sa mga matul-id nga higdaanan sa hari, sila nangamuyo nga makigdait sa dahan sa Ginoo? 11 Ug karon, tan-awa, nahisakpan hari sanglit ang gisaligan sa ilang kayutaan alang ka sa kamot sa Ginoo, ug ikaw mabuta ug dili na sa pagkaon mao man ang kayutaan sa hari. 21 Ug makakita sa Adlaw sulod sa usa ka panahon." Ug sa adlaw nga gitagal, si Herodes misul-ob sa iyang dihadihha mitakyap kaniya ang kangiob ug kangiitngi, harianong bist, milingkod sa iyang trono, ug mihatag ug nagsukarap siya nga nangitog tawong makaagak kanilag usa ka pakigpulong. 22 Ug naninggit ang mga kaniya sa kamot. 12 Ug ang gobernador mitoo, sa tawo nga nag-ingon, "Kana tingog sa usa ka dios, dili pagkakita niya sa nahitabo, kay siya natingala sa sa tawo!" 23 Ug dihadihha gihampak siya sa usa ka tulohan mahitungod sa Ginoo. 13 Ug unya si Pablo manolunda sa Ginoo tungod kay wala niya ihatag ug ang iyang mga kauban migikan sa Pafos sakay sa ang pagdalayeg ngadto sa Dios. Ug gikaon siya sa sakayan, ug midunggo sila sa Perge sa kayutaan sa mga ulod ug namatay. 24 Apan ang pulong sa Dios Panfilia. Ug didto si Juan mibiya kanila ug mipauli sa mitubo ug misanay. 25 Ug si Bernabe ug si Saulo, Jerusalem; 14 apan sila mibaktas gikan sa Perge ug tapus makatuman sa ilang pagpang-alagad, namauli miabut sa Antioquia sa kayutaan sa Pisidia. Ug sa gikan sa Jerusalem nga nanagdala kang Juan nga gingenlan usab ug Marcos.

13 Ug sa iglesia sa Antioquia didtoy mga profeta ug mga magtutudlo nga mao sila si Bernabe, si Simeon nga gingenlan ug Niger, si Lucio nga taga-Cirene, si Manaen nga kanhi sakop sa panimalay ni Herodes nga gobernador, ug si Saulo. 2 Ug samtang nanagsimba sila sa Ginoo ug nanagpuasa, ang

pagpuyo didto sa yuta sa Egipto, ug sa bukton nga Maayong Balita nga ang gisaad sa Dios ngadto sa binakyaw iyang gipagula sila gikan didto. **18** Ug sulod atong mga ginikanan, **33** kini iya nang natuman sa mga kap-atan ka tuig, giantus niya ang ilang mga nganhi kanato nga ilang mga kaanakan pinaagi sa batasan didto sa kamingawan. **19** Ug sa iya nang pagpatindog kang Jesus; maingon nga nahisulat nalaglag ang pito ka mga nasud sa yuta sa Canaan, usab kini sa ikaduhang salmo, nga nag-ingon: 'Ikaw ang kayutaan niini iyang gihatag kanila ingon nga akong Anak, karong adlawa ako nahimong imong kabilin sulod sa mga upat ka gatus ug kalim-an ka Amahan.' **34** Ug mahitungod sa iyang pagbanhaw tuig. **20** Ug tapus niana, iyang gihatagan silag mga kaniya gikan sa mga patay, sa wala nay pagbalik maghuhukom hangtud kang Samuel nga profeta. **21** ngadto sa kadunotan, siya misulti sa ingon niini: Unya nangayo silag hari, ug kanila gihatag sa Dios si 'Ihatag ko kaninyo ang balaan ug kasaligan nga mga Saul nga anak ni Cis, usa ka tawo sa kabanayan ni panalangin nga gisaad ngadto kang David.' **35** Tungod Benjamin, nga naghari sulod sa kap-atan ka tuig. **22** niini siya nagaingon usab sa laing salmo: 'Dili mo man Ug sa gikapalagpot na siya sa Dios, gituboy niya si itugot nga ang imong Balaan moagig pagkadunot.' David aron mahimong ilang hari, nga mahitungod **36** Kay si David, tapus makaalagad sa katuyoan sa kaniya ang Dios nanghimatuod ug nag-ingon, 'Diba Dios diha sa iyang kaugalingong kaliwatan, namatay kang David nga anak ni Jese, nakakaplag ako tawo ug gilubong ipon sa iyang mga ginikanan, ug miagig nga tukma sa akong kasingkasing; siya magatuman pagkadunot. **37** Apan siya nga gibanhaw sa Dios sa tanan kong mga pagbuot.' **23** Gikan sa mga wala moagig pagkadunot. **38** Busa, mga igsoon, kaliwat niining tawhana, sa Dios ang Israel gidad- kinahanglan inyong mahibaloan nga pinaagi niining an ug Manluluwas nga mao si Jesus, sumala sa tawhana ginamantala karon kaninyo ang kapasayloan iyang gisaad. **24** Sa wala pa kini siya moabut, si sa mga sala, **39** ug nga pinaagi kaniya ang tanan nga Juan nagwali mahitungod sa bautismo sa paghinulsol nagatoo gipahigawas na gikan sa tanang butang, nga ngadto sa tanang katawhan sa Israel. **25** Ug sa gikan niini ang kasugoan ni Moises wala makahimo naghinapos na si Juan sa iyang paningkamot, siya sa pagpahigawas kaninyo. **40** Busa, magmatngon miiong, 'Unsa may inyong pagdahum kanako? kamo nga dili mahitabo kaninyo ang ginaingon diha sa Ako dili mao siya, hinonoa, sa akong ulahi adunay basahon sa mga profeta: **41** 'Tan-awa, kamong mga umaabut, nga sa mga sapin sa iyang mga tilil mayubiton, panghitingala ug pangawagtang kamo; gani ako takus sa pagbadbad.' **26** "Mga igsoon, mga kay sa inyong mga adlaw pagabu-haton ko ang usa ka anak sa kaliwatan ni Abraham, ug tanan kaninyo nga buhat, usa ka buhat nga dili gayud ninyo pagatoohan, mga mahadlokon sa Dios, kita mao ang gipadad- bisaan pa kon adunay magasugilon kaninyo niini." **42** an sa pulong mahitungod niining maong kaluwasan. Ug sa pagpanggula nila ni Pablo ug ni Bernabe, ang **27** Kay ang mga nagapuyo sa Jerusalem ug ang mga tawo mihangyo kanila nga kining mga butanga ilang mga punoan, tungod sa ilang wala pagpakaila ikausab unta pagsugilon kanila sa sunod nga adlaw kaniya ug sa ilang wala pagpaketabut sa mga sulti nga igpapahulay. **43** Ug pagkatapus na sa tigum sa sa mga profeta nga ginabasa sa matag-adlaw nga sinagoga, daghang mga Judio ug mga masimbahong igpapahulay, nanagpakatuman niini pinaagi sa ilang kinabig ngadto sa tinoohan sa mga Judio mikuyog pagsilot kaniya sa kamatayon. **28** Ug bisaan pa nga kang Pablo ug Bernabe, nga misulti kanila ug miagda wala silay hingkaplagen nga bisaan unsa batok kaniya kanila sa pagpadayon diha sa grasya sa Dios. **44** nga takus sa kamatayon, ila gayud nga gipangayo Ug sa pagkasunod nga adlaw nga igpapahulay, kang Pilato nga ipapatay siya. **29** Ug sa ila nang hapid ang tanang nanag-puyo sa siyudad nagkatigum natuman ang tanang nahisulat mahitungod kaniya, sa pagpatalinghug sa pulong sa Dios. **45** Apan sa siya gihugos nila gikan sa kahoy, ug ilang gibutang pagkakita sa mga Judio sa panon sa katawhan, sa usa ka lubnganan. **30** Apan gibanhaw siya sa Dios sila napuno sa kasina, ug ilang gisupak ang mga gikan sa mga patay; **31** ug sulod sa daghang mga gipanulti ni Pablo, ug ilang gipasipalahan siya. **46** adlaw siya nagpakita kanila nga mga nanagpanungas Ug si Pablo ug si Bernabe, sa walay kokahadlok, uban kaniya gikan sa Galilea ngadto sa Jerusalem, miiong, "Kinahanglan gayud nga ang pulong sa Dios nga mao karon ang iyang mga saksi ngadto sa anha igauna sa pagmatala kaninyo. Apan kay inyo katawhan. **32** Ug kaninyo among ginamantala ang man kining gisalikway ug inyong gihukman ang inyong

kaugalingon nga dili takus sa kinabuhing dayon, tanawa, kami mangadto sa mga Gentil. (aiōnios g166) 47 Kay sa ingon niini gisugo kami sa Ginoo nga nag-ingon: `Gipahimutang ko ikaw nga kahayag sa mga Gentil, aron pagadad-on mo ang kaluwasan hangtud sa kinatumyan sa yuta.' 48 Ug sa pagkadungog niini sa mga Gentil, sila nangalipay ug ilang gidalayeg ang pulong sa Dios; ug nanagpanoo ang tanan nga gikatagana nang daan alang sa kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 49 Ug ang pulong sa Ginoo mikaylap sa tibuok kayutaan. 50 Apan ang mga Judio mihulhog sa mga inilang kababayen-an nga mga masimbahan ug sa mga kadag-kuan sa siyudad, ug ilang gipalihok ang pagpanglutos batok kang Pablo ug kung Bernabe, ug ilang kayutaan. 51 Apan sila nanaktak sa mga abog gikan sa ilang mga til batok karila, ug nangadto sa Iconio. 52 Ug ang mga tinun-an napuno sa kalipay ug sa Espiritu Santo.

14 Ug didto sa Iconio sila nanagkuyog sa pagsulod sa sinagoga sa mga Judio, ug sa ingon misulti sila nga tungod niana nanagpanoo ang usa ka dakung panon sa katawhan, sa mga Judio ug sa mga Gresyanhon. 2 Apan ang mga Judio nga wala motoo mihulhog sa mga Gentil, ug ilang gisugniban kini sila sa pagkasilag batok sa mga kaigsoonan. 3 Ug busa mipabilin sila didto sa hataas nga panahon, nga sa walay kokahadlok nanagsulti sila alang sa Ginoo, nikinsa gipanghimatud-an ang mga pulong sa iyang grasya diha sa iyang pagtugot nga ang mga ilhanan ug mga kahibulongan mangahimo pinaagi sa ilang mga kamot. 4 Apan ang mga tawo sa siyudad nabahin; ang uban midapig sa mga Judio, ug ang uban midapig sa mga apostoles. 5 Ug sa diha nay lihok sa mga Gentil ug mga Judio, uban sa ilang mga punoan, sa pagdagmal ug pagbato karila, 6 kini ilang nasayran ug sila mikalagiw ngadto sa Listra ug Derbe, mga siyudad sa Licaonia, ug ngadto sa kayutaan nga kasikbit. 7 Ug didto ilang gimantala ang Maayong Balita. 8 Ug sa Listra didtoy naglingkod nga usa ka tawo nga walay umoy sa iyang mga tiil; siya bakul gikan pa sa iyang pagkahimugo nga tungod niana wala gayud siya makalakaw sukad masukad. 9 Siya naminaw kang Pablo nga nagsulti; ug si Pablo, sa nagtutok kaniya ug sa naila niya nga siya may pagtoo aron mamaayo siya, 10 miington kaniya sa makusog nga tingog, "Itindog ang imong mga tiil ug tumul-id ka." Ug siya miugpo ug milakaw. 11 Ug sa pagkakita

sa mga tawo sa gibuhat ni Pablo, sila misinggit nga nanag-ingon sa pinulongan nga Licaoniyanhon, "Ang mga dios nanganaug dinihi kanato sa dagway sa Zeus, ug si Pablo ilang ginganlan si Zeus, ug siya mao man ang pangulo sa sinultihay. 13 Ug ang sacerdote ni Zeus, kinsang templo diha sa atbang sa siyudad, nagdalag mga baka nga toro ug mga purongpurong ngadto sa ganghaan, ug siya uban sa mga tawo buot unta modulot ug mga halad ngadto kanila. 14 Apan sa pagkadungog niini sa mga apostoles, ni Bernabe ug ni Pablo, gipanggisi nila ang ilang mga bistu ug midalagan sila ngadto sa katawhan, nanagsinggit ug nanag-ingon, 15 "Mga tawo, nganong nagabuhat kamo niini? Kami usab mga tawo, nga sama ra kaniinyog kinaiya. Ug kami nagamantala kaninyo sa Maayong Balita, nga gikan niining maong mga kakawangan kinahanglan managpangliso kamo ngadto sa buhing Dios nga maoy nagbuhat sa langit ug sa yuta ug sa dagat ug sa tanang butang diha kanila. 16 Sa miaging kapanahonan iyang gipasagdan ang tanang kanasuran sa paglakaw sa ilang kaugalingong mga dalan; 17 ngani wala niya itugot nga dili kapanghimatud-an ang iyang kaugalingon, sanglit gibuhat man niya ang maayo, ug gihatagan niya kamog ulan gikan sa langit ug kapanahonan nga makapabunga, ug ang inyong mga kasingkasing nabuhong sa pagkaon ug sa kalipay." 18 Bisan pa sa maong mga pulong, diriyot wala nila kapugni ang mga tawo sa pagdulot kanilag mga halad. 19 Apan dihay mga Judio nga nangabut didto gikan sa Antioquia ug sa Iconio; ug sa nadani nila ang mga tawo, si Pablo ilang gipanagbato ug ilang giguyod paingon sa gawas sa siyudad, sa pagdahum nga siya patay na. 20 Apan sa gialirongan siya sa mga tinun-an, siya mibangon ug misulod balik sa siyudad; ug sa pagkasunod nga adlaw siya milakaw uban kang Bernabe padulong sa Derbe. 21 Ug sa nakamtala na sila sa Maayong Balita didto sa maong siyudad ug nakadaniq daghang mga kinabig, sila namalik ngadto sa Listra ug sa Iconio ug sa Antioquia, 22 nga nanagpalig-on sa mga kalag sa mga tinun-an ug nanagmaymay kaniila sa pagpadayon sa pagtoo ug nanag-ingon nga kinahanglan managsulod kita sa gingharian sa Dios pinaagi sa daghang mga kasakit. 23 Ug sa gikatudlo na nila ang mga anciano alang kaniila diha sa matag-iglesia, ug sa nakaampo na uban sa pagpuasa, ilang gitugyan sila ngadto sa Gino

nga ilang gitoohan. 24 Ug unya milatas sila sa Pisidia mang tintalon ang Dios pinaagi sa pagsangon ug ug miabut sa Panfilia. 25 Ug tapus makamantala yugo diha sa liog sa mga tinun-an, sa yugo nga bisan sa pulong didto sa Perge, sila milugsong ngadto ang atong mga ginikanan ug bisan gani kita wala sa Atalia; 26 ug gikan didto manakayan sila balik makahimo sa pagpas-an? 11 Apan kita nagatoo nga sa Antioquia, diin didto sila kaniadto ikatugyan sa kita maluwas pinaagi sa grasya sa Ginoong Jesus, grasya sa Dios alang sa bulohaton nga karon ila nang maingon man usab sila." 12 Ug unya mihilum ang natapus. 27 Ug sa pag-abut nila didto, ilang gitigum tanang nanagkatigum, ug namati sila kung Bernabe ang iglesia ug gisugilinan sa tanang gibuhat sa Dios ug kung Pablo nga nanghinugilon mahitungod sa sa iyang pagpakig-urban kanila, ug giunsa niya sa mga ilhanan ug mga katingalahan nga gibuhat sa pag-ablig pultahan sa pagtoo ngadto sa mga Gentil. 28 Ug sila nanagpabilin uban sa mga tinun-an sulod Dios pinaagi kanila sa taliwala sa mga Gentil. 13 Ug sa hataas nga panahon.

15 Apan dihay mga tawo nga nahilugsong gikan sa Judea nga nanagpanudlo nga nag-ingon sa mga kaigsoonan, "Gawas kon kasirkunsidahan kamo sumala sa batasan ni Moises, dili kamo arang maluwas." 2 Ug sa diha nga, tali kanila ug kung Pablo ug Bernabe, nahitabo ang usa ka dili diyutayng panagkabangi ug panaglalis, si Pablo ug si Bernabe ug ang pipila sa uban gipanagtudlo aron sa pagtungas sa Jerusalem, sa pagpakigkita sa mga apostoles ug sa mga anciano babin niining gikalantugian. 3 Ug pinagikan sa iglesia, sila mibaktas agi sa Fenicia ug sa Samaria diin gitaho nila ang pagkakabig sa mga Gentil. Ug nakahatag silag dakung kalipay sa tanang mga kaigsoonan didto. 4 Ug sa paghiabut nila sa Jerusalem, gidawat sila sa iglesia ug sa mga apostoles ug sa mga anciano, ug ilang gitaho ang tanang gibuhat sa Dios, sa iyang pagpakig-urban kanila. 5 Apan dihay mitindog nga mga magtotoo nga mga sakop sa pundok sa mga Fariseo, ug miington, "Kinahanglan gayud nga sirkunsidahan ang mga Gentil nga nanagpanoo, ug sugoon sila sa pagtuman sa kasugoan ni Moises." 6 Ug nanagtigum ang mga apostoles ug ang mga anciano aron sa pag-usisa niining butanga. 7 Ug tapus sa hataas nga lantugi, si Pedro mitindog ug miington kanila, "Mga igsoon, kamo nasayud nga niadtong unang mga adlaw ang Dios naghimog pagpili diha kaninyo, nga pinaagi sa akong baba ang mga Gentil makadungog sa pulong sa Maayong Balita ug managtoo. 8 Ug ang Dios nga nakaila sa kasingkasing nanghimatuod alang kanila pinaagi sa paghatag sa Espiritu Santo ngadto kanila maingon sa iyang paghatag niini kanato. 9 Ug tali kanato ug kanila, siya wala maghimog kalainan, sanglit gihinloan man niya ang ilang mga kasingkasing pinaagi sa pagtoo. 10 Nan, karon, nganong inyo

maingon man usab sila." 12 Ug unya mihilum ang natapus. 13 Ug sa pagkatapus nilag sulti, si Santiago mitubag, "Mga igsoon, paminawa ako ninyo. 14 Gisugilon kanato ni Simeon ang kaagi sa unang pagduaw sa Dios ngadto sa mga Gentil aron sa pagsagop ug usa ka katawhan gikan kanila alang sa iyang ngalan. 15 Ug niini nahitakdo ang mga pulong sa mga profeta, sumala sa nahisulat nga nagaingon: 16 'Tapus niini mobalik ako, ug akong tukoron pag-usab ang napukan nga puloy-anan ni David; akong tukoron pag-usab ang mga guba niini, ug akong patindogon kini, 17 aron mangita sa Ginoog ubang mga tawo, ug ang tanang mga Gentil nga ginahinganlan sa akong ngalan, 18 nagaingon ang Ginoog, nga mao ang nagpahibalo niining mga butanga sukad pa sa kanhing mga katuigan.' (aión g165) 19 Busa ang akong hukom mao kini, nga dili nato pagsamokon silang gikan sa pagka-Gentil nga nangakabig ngadto sa Dios, 20 hinonoa ato silang sulatan nga dumilian nila ang mga nahugaw sa mga diosdios, ug ang pakighilawas, ug ang pagtilaw sa unod sa mananap nga naluok ug sa dugo. 21 Kay sukad pa sa karaang kapanahonan si Moises aduna nay iyang mga tigmantala niini sa matag-lungsod, sanglit ang iyang mga sinulat ginabasa man sulod sa mga sinagoga sa tanang adlaw nga igpapahulay." 22 Unya gipakamaayo sa mga apostoles ug sa mga anciano, uban sa tibuok iglesia, ang pagpilig mga tawo diha kanila ug pagpaadto niini sa Antioquia kuyog kang Pablo ug Bernabe. Ug ilang gipaadto si Judas nga gingilan si Barsabas, ug si Silas, mga tawong inila sa kaigsoonan, 23 pinadala kining maong sulat nga nagaingon: "Ang mga kaigsoonan diri, nga mga apostoles ug mga anciano, nganha sa mga kaigsoonang Gentil diha sa Antioquia ug sa Siria ug sa Cilicia, komusta. 24 Sanglit amo mang nadungog nga dihay pipila ka tawo gikan kanamo, nga kanila wala kami maghatag ug bisan unsang sugo, nga nanagsamok kaninyo pinaagi sa ilang mga gipanulti ug nanaglibog sa

inyong mga hunahuna, 25 gipakamaayo namong mga nanagkahiusa ang pagpilig mga tawo ug pagpaanha niini kaninyo kuyog sa atong mga hinigugmang si Timoteo, nga anak sa usa ka magtotoong babaye Bernabe ug Pablo, 26 kuyog niining mga tawhana nga mitahan sa ilang mga kinabuhi tungod sa ngalan sa Mahitungod kaniya ang mga kaigsoonan sa Listra ug atong Ginoong Jesu-Cristo. 27 Busa gipaanha namo sa Iconio may maayong pagpanghimatuod. 3 Ug kay diha si Judas ug si Silas nga magahimo sa binaba gitinguha man ni Pablo nga si Timoteo makauban nga pagsugilon kaninyo sa mao rang mga butanga. kaniya, iyang gikuha siya ug gisirkunsidahan niya, sa 28 Kay gipakamaayo sa Espiritu Santo ug namo ang iyang pagtamod sa mga Judio niadtong mga dapita, dili pagdat-og kaninyo sa bisan unsang luwan gawas lamang sa pipila ka mga kinahanglanong butang nga niini usa ka Gresyanhon. 4 Ug sa nagpanaw sila mao kini: 29 nga kinahanglan inyong dumilian ang agi sa mga kalungsoran, ilang gitunol ngadto sa bisan unsa nga gikadulot ngadto sa mga diosdios, ug kaigsoonan aron ilang tumanon ang pagbulot-an ang dugo, ug ang mga mananap nga naluok, ug ang mga gikauyonan sa mga apostoles ug mga anciano pakighilawas. Kon kamo managlikay gikan niining nga didto sa Jerusalem. 5 Tungod niini ang mga butanga, ginabuhat ninyo ang maayo. Pag-kaiglesianan nalig-on sa pagtoo, ug sila nanag-uswag ayoayo." 30 Ug sa gikapagikan na sila, nanglugsong sa gidaghanon matag-adlaw. 6 Ug unya didto sila sila ngadto sa Antioquia; ug sa natigum na nila ang manggi sa kayutaan sa Frigia ug sa Galacia sanglit kapunongan, ilang gitunol kanila ang sulat. 31 Ug gidid-an man sila sa Espiritu Santo sa pagmantala sa sa ilang pagkabasa niini, nangalipay sila sa tambag. pulong didto sa Asia. 7 Ug sa paghiabut na nila sa 32 Ug si Judas ug si Silas, sanglit mga profeta atbang sa Misia, sila mangadto na unta sa Bitinia, man usab sila, mihatag ug hataas nga pagmaymay apan wala sila tugoti sa Espiritu ni Jesus; 8 tungod ngadto sa kaigsoonan ug nakapalig-on kanila. 33 niini sila milugsong ngadto sa Troas, agi sa kayutaan Ug tapus makapabilin sila didto sulod sa usa ka sa Misia. 9 Ug didto usa ka panan-awon mipakita panahon, ang mga kaigsoonan mipalakaw kanila kang Pablo sa takna sa kagab-hion: usa ka tawo nga nga gipanghinautan sa kalinaw, balik ngadto sa mga taga-Macedonia nagtindog ug kaniya nangamuyo nanagsugo kanila. 34 Apan gipakamaayo ni Silas ang siya nga nag-ingon, "Umari ka sa Macedonia ug pagpabilin ra didto. 35 Apan si Pablo ug si Bernabe tabangi kami." 10 Ug sa pagkakita niya sa panan-mipabilin sa Antioquia, ug inabagan sa daghan pa awon, dihadiha nanglimbasug kami sa paggikan usab, sila nanagpanudlo ug nanagmantala didto sa paingon sa Macedonia, sa nasabut namo nga gitawag pulong sa Ginoo. 36 Ug tapus sa pipila ka adlaw, si kami sa Dios aron sa pagmantala sa Maayong Balita Pablo miington kang Bernabe, "Balikon ug duawon ngadto kanila. 11 Busa, sakay sa sakayan gikan sa ta karon ang mga kaigsoonan sa tanang siyudad Troas, milawig kami tadlas ngadto sa Samotracia, diin gikamtala nato ang pulong sa Ginoo, ug tan- ug sa pagkasunod nga adlaw ngadto sa Neapolis, awon tag naunsa na sila." 37 Ug buot ni Bernabe nga 12 ug gikan dinihi ngadto sa Filipos, nga mao ang paubanan kanila si Juan nga ginganlan si Marcos. labawng siyudad sa kayutaan sa Macedonia, ug usa 38 Apan si Pablo naghunahuna nga dili maayong ka kolonya nga Romanhon. Ug dinihi niining siyudara paubanan ang usa ka tawo nga mibiya kanila didto kami nagpabilin sulod sa pipila ka adlaw; 13 ug sa Panfilia ug wala mopadayon sa bulohaton uban sa pagkaadlaw nga igpapahulay nangadto kami sa kanila. 39 Ug nahitabo kanila ang dakung pagkasuk- gawas sa pultahan sa siyudad, sa daplin sa suba diin anay, nga tungod niana nanagbulag sila; si Bernabe, sa among paghunahuna didtoy dapit nga ampoanan; dinala si Marcos uban kaniya, misakay ug sakayan ug nanglingkod kami ug nakigsulti sa mga babaye nga padulong sa Cipro; 40 samtang si Pablo nga nakapalig-on ka babaye nga ginganlan si Lidia nga taga-lungsod sa kaigsoonan ngadto sa grasya sa Ginoo. 41 Ug siya Tiatira, nga namaligay nga panapton nga purpora. mibaktas agi sa Siria ug sa Cilicia, nga nakapalig-on Siya masimbahon sa Dios, ug ang iyang kasingkasing giablibhan sa Ginoo aron iyang patalinghugan ang sa mga iglesia.

16

Ug unya nahiabut usab siya sa Derbe ug sa Listra. Ug didtoy usa ka tinun-an nga ginganlan si Judio, apan ang iyang amahan Gresyanhon. 2 kay silang tanan nasayud man nga ang amahan lamang sa pipila ka mga kinahanglanong butang nga niini usa ka Gresyanhon. 4 Ug sa nagpanaw sila mao kini: 29 nga kinahanglan inyong dumilian ang agi sa mga kalungsoran, ilang gitunol ngadto sa bisan unsa nga gikadulot ngadto sa mga diosdios, ug kaigsoonan aron ilang tumanon ang pagbulot-an ang dugo, ug ang mga mananap nga naluok, ug ang mga gikauyonan sa mga apostoles ug mga anciano pakighilawas. Kon kamo managlikay gikan niining nga didto sa Jerusalem. 5 Tungod niini ang mga butanga, ginabuhat ninyo ang maayo. Pag-kaiglesianan nalig-on sa pagtoo, ug sila nanag-uswag ayoayo." 30 Ug sa gikapagikan na sila, nanglugsong sa gidaghanon matag-adlaw. 6 Ug unya didto sila sila ngadto sa Antioquia; ug sa natigum na nila ang manggi sa kayutaan sa Frigia ug sa Galacia sanglit kapunongan, ilang gitunol kanila ang sulat. 31 Ug gidid-an man sila sa Espiritu Santo sa pagmantala sa sa ilang pagkabasa niini, nangalipay sila sa tambag. pulong didto sa Asia. 7 Ug sa paghiabut na nila sa 32 Ug si Judas ug si Silas, sanglit mga profeta atbang sa Misia, sila mangadto na unta sa Bitinia, man usab sila, mihatag ug hataas nga pagmaymay apan wala sila tugoti sa Espiritu ni Jesus; 8 tungod ngadto sa kaigsoonan ug nakapalig-on kanila. 33 niini sila milugsong ngadto sa Troas, agi sa kayutaan Ug tapus makapabilin sila didto sulod sa usa ka sa Misia. 9 Ug didto usa ka panan-awon mipakita panahon, ang mga kaigsoonan mipalakaw kanila kang Pablo sa takna sa kagab-hion: usa ka tawo nga nga gipanghinautan sa kalinaw, balik ngadto sa mga taga-Macedonia nagtindog ug kaniya nangamuyo nanagsugo kanila. 34 Apan gipakamaayo ni Silas ang siya nga nag-ingon, "Umari ka sa Macedonia ug pagpabilin ra didto. 35 Apan si Pablo ug si Bernabe tabangi kami." 10 Ug sa pagkakita niya sa panan-mipabilin sa Antioquia, ug inabagan sa daghan pa awon, dihadiha nanglimbasug kami sa paggikan usab, sila nanagpanudlo ug nanagmantala didto sa paingon sa Macedonia, sa nasabut namo nga gitawag pulong sa Ginoo. 36 Ug tapus sa pipila ka adlaw, si kami sa Dios aron sa pagmantala sa Maayong Balita Pablo miington kang Bernabe, "Balikon ug duawon ngadto kanila. 11 Busa, sakay sa sakayan gikan sa ta karon ang mga kaigsoonan sa tanang siyudad Troas, milawig kami tadlas ngadto sa Samotracia, diin gikamtala nato ang pulong sa Ginoo, ug tan- ug sa pagkasunod nga adlaw ngadto sa Neapolis, awon tag naunsa na sila." 37 Ug buot ni Bernabe nga 12 ug gikan dinihi ngadto sa Filipos, nga mao ang paubanan kanila si Juan nga ginganlan si Marcos. labawng siyudad sa kayutaan sa Macedonia, ug usa 38 Apan si Pablo naghunahuna nga dili maayong ka kolonya nga Romanhon. Ug dinihi niining siyudara paubanan ang usa ka tawo nga mibiya kanila didto kami nagpabilin sulod sa pipila ka adlaw; 13 ug sa Panfilia ug wala mopadayon sa bulohaton uban sa pagkaadlaw nga igpapahulay nangadto kami sa kanila. 39 Ug nahitabo kanila ang dakung pagkasuk- gawas sa pultahan sa siyudad, sa daplin sa suba diin anay, nga tungod niana nanagbulag sila; si Bernabe, sa among paghunahuna didtoy dapit nga ampoanan; dinala si Marcos uban kaniya, misakay ug sakayan ug nanglingkod kami ug nakigsulti sa mga babaye nga padulong sa Cipro; 40 samtang si Pablo nga nakapalig-on ka babaye nga ginganlan si Lidia nga taga-lungsod sa kaigsoonan ngadto sa grasya sa Ginoo. 41 Ug siya Tiatira, nga namaligay nga panapton nga purpora. mibaktas agi sa Siria ug sa Cilicia, nga nakapalig-on Siya masimbahon sa Dios, ug ang iyang kasingkasing giablibhan sa Ginoo aron iyang patalinghugan ang sa mga iglesia.

kauban sa iyang panimalay, kanamo nangamuyo siya nakabuhi na ang mga binilanggo. **28** Apan si Pablo nga nag-ingon, "Kon maoy inyong paghunahuna nga misinggit kaniya sa makusog nga tingog nga nag-ako tiniud nga magtotoo sa Ginoo, nan, ari kamo ingon, "Ayaw buhatig dautan ang imong kaugalingon, abut sa akong balay." Ug siya dili gayud pabalibad kay ania ra kaming tanan!" **29** Ug siya nangayog kanamo. **16** Ug nahitabo nga sa nagpaingon kami suga ug milayat paingon sa sulod, ug mihana nga sa dapit nga ampoanan, gikasugat kami sa usa ka nagkurog sa atubangan ni Pablo ug ni Silas. **30** dalagitang ulipon; ug kini siya nakabaton sa espiritu Ug iyang gidala sila sa gawas ug miington kanila, sa pagpanag-an, ug siya hingsapian pag-ayo sa iyang "Mga senyores, unsay kinahanglang buhaton ko aron mga agalon pinaagi sa iyang pagpanag-an. **17** Ug si maluwas ako?" **31** Ug kaniya mitubag sila nga nag-Pablo ug kami gisunodsunod niya nga nagsinggit, ingon, "Tumoo ka sa Ginoong Jesus ug maluwas ka, "Kining mga tawhana maoy mga ulipon sa Labing ikaw ug ang imong panimalay." **32** Ug ang pulong sa Halangdong Dios, ug kaninyo nagamantala sila sa Ginoo ilang gisulti kaniya ug sa tanang diha sa iyang dalan sa kaluwasan." **18** Ug kini gibuhat niya sulod sa balay. **33** Ug sa maong takna sa kagabtion sila iyang daghang mga adlaw. Apan si Pablo nga gisamokan gikuha, ug ang ilang mga samad iyang ginunaran; gayud kaniya, miatubang ug miington sa espiritu, ug dihadiba gibautismohan siya ug ang iyang tibuok "Sa ngalan ni Jesu-Cristo, ako nagasugo kanimo panimalay. **34** Ug sa gikapasaka na niya sila sa iyang sa paggula gikan kaniya." Ug kini migula dihadiba. balay, iyang gidulotan silag pagkaon; ug uban sa **19** Apan sa pagkakita sa iyang mga agalon nga iyang tibuok panimalay, siya nalipay nga nakakaplag nahawan na ang ilang kalauman sa panapi, ilang sa pagtoot diha sa Dios. **35** Apan sa pagkabuntag gidakop si Pablo ug si Silas ug gitaral sila ngadto na, ang mga maghuhukom nagsugo ug mga polis sa sa taboan sa atubangan sa mga punoan. **20** Ug sa pagsulti nga nag-ingon, "Buhii kadtong mga tawhana." nadala na nila si Pablo ug si Silas ngadto sa mga **36** Ug ang magbabantay sa bilanggoan mitaho sa maghuhukom, ang mga agalon nanag-ingon, "Kining maong mga pulong ngadto kang Pablo. Matud niya, mga tawhana nga mga Judio nagapagubot sa atong "Ang mga maghuhukom nagpasugo nga pabuhian siyudad. **21** Kini sila nanudlog mga batasan nga kono kamo; busa panggula ug panglakaw kamo nga dili matarung sa pagsagop o paggawi nato ingon malinawon." **37** Apan si Pablo miington kanila, "Kami nga mga Romanhon." **22** Ug batok kanila nangapil nga mga tawong Romanhon, sa wala lamay husay, sa paghasmag ang panon sa katawhan; ug sila ilang gibunalan sa atubangan sa kadaghanan ug gihuboan sa mga maghuhukom pinaagi sa paggisi gibanlod sa bilanggoan; ug karon ila ba lamang diay sa ilang mga bisti ug unya gipabunalan. **23** Ug sa kaming buhian sa tago? Dili mahimo! Kinahanglan gikabunalan na sila sa makadaghan, sila gibanlod nila sila gayud ang mangunay sa pag-anhi sa pagpagula sa bilanggoan; ug ang magbabantay sa bilanggoan kanamo." **38** Ug ang mga maghuhukom gisuginlan sa ilang gisugo nga kinahanglan bantayan sila pag-ayo. mga polis niining mga pulonga, ug sila nangahadlok **24** Ug sa pagkadawat niya sa maong sugo, iyang sa ilang pagkadungog nga kini sila mga tawo man gibanlod sila sa labing kinasuloran sa bilanggoan diay nga Romanhon. **39** Ug sila nangadto ug nangayo ug ang ilang mga til iyang gisul-ot diha sa mga kanilag pasaylo. Ug ilang gipagula sila ug gihangyo sipohan. **25** Apan sa may pagkatungang gabii si nga mopahawa sa siyudad. **40** Ug sila migula sa Pablo ug si Silas nanag-ampo, ug nanag-awit silag bilanggoan ug nangadto sa ka Lidia; ug sa ila nang mga alawiton ngadto sa Dios, ug ang mga binilanggo gikakita ang mga kaigsoonan, kini ilang gimaymayan; nanagpatalinghug kanila. **26** Ug sa kalit miabut ang usa ka makusog nga linog, nga tungod niana nauyog ang mga patukoranan sa bilanggoan; ug dihadiba naabli ang tanang pultahan ug nangatangtag ang mga talikala sa matag-usa. **27** Ug sa pagmata sa magbabantay sa bilanggoan, ug sa iyang pagtan-aw nga naabli na man ang mga pultahan sa bilanggoan, milanit siya sa iyang espada ug magpatay na lang una siya sa iyang kaugalingon, sa pagdahum nga

17 Ug sa hing-agian na nila ang Anfipolis ug ang Apolonia, sila nahiabut sa Tesalonica diin didto ang usa ka sinagoga sa mga Judio. **2** Ug sumala sa iyang nabatasan, si Pablo misulod niini; ug sulod sa tulo ka semana siya nakiglantugi kanila pinasikad sa kasulatan, **3** nga nagsaysay niini ug nagpamatuod pinaagi niini nga kinahanglan gayud si Cristo mag-

antus ug mabanhaw gikan sa mga patay. Ug siya Judio ug ang mga tawong masimbahon; ug didto sa miiong, "Kining Jesus nga akong ginamantala taboan sa adlaw-adlaw iyang gipakiglantugi ang uban kaninyo, mao ang Cristo." 4 Ug ang uban kanila mitoo kanila nga iyang igahibalag. 18 Ug iyang gikaasdang ug miipon kang Pablo ug Silas, maingon man ang usab ang pipila sa mga pilosopo nga mga Epicureo kapid-an sa mga masimbahong Gresyanhon ug ang ug mga Estoico. Ug may nangutana nga nag-ingon, daghan sa mga inilang kababayen-an. 5 Apan ang "Unsa man kahay buot isulti niining tawong tigpamunit mga Judio giabut ug kasina, ug sa nakapanghulbot ug kahibalo?" Ang uban nanag-ingon, "Kini siya silag mga bugoy, kini ilang gihiusa, ug ilang gigubot daw usa ka tigmantalaq mga dios nga dumuloong" ang siyudad. Ug ilang gisulong ang balay ni Jason sa kay iya man ugod nga gimantala si Jesus ug ang pagpangita kang Pablo ug Silas aron ilang dad-on pagkabanhaw. 19 Ug ilang gikuptan siya ug gidala ngadto sa katawhan. 6 Ug kay wala man nila hikaplagi ngadto sa Areopago ug gipangutana, "Makahimo ba sila, si Jason ug ang pipila sa mga kaigsoonan ilang kami pagpakisayud unsa kining bag-ong tulooohan nga gitaral ngadto sa atubangan sa mga punoan sa imong gipanudlo? 20 Kay gikahatdan mo ang among siyudad, nga nanagsinggit, "Kining mga tawo nga mga dalunggan sa pipila ka mga laing butang; busa nakapagubot sa kalibutan, ania nanganhi dinihi usab, buotunta kami mahibalo unsay kahulogan niining mga 7 ug si Jason naugpasaka kanila sa iyang balay; ug butanga." 21 Ang tanan ugod nga mga taga-Atenas kini silang tanan nagabuhat supak sa mga sugo ug mga dumuloong nga nagpuyo didto wala man ni Cesar pinaagi sa pag-ingon nga aduna konoy lamay laing mahimo kondili ang pagtabi pagpaminaw laing hari nga mao si Jesus." 8 Ug ang katawhan sa bag-ong butang nga mahiabut. 22 Ug si Pablo ug ang mga punoan sa siyudad nagabot sa ilang mitindog sa taliwala sa Areopago ug miiong, "Mga pagkadungog niini. 9 Hinoon ilang gibuhian si Jason taga-Atenas, nasabut ko nga sa tanang paagi kamo ug mga kauban tapus nila pangayoi ug piyansa. mga masimbahon gayud. 23 Kay sa naglakaw ako 10 Ug dihadihia sa takna sa kagabbhion si Pablo ug sa kadalan ug naniid sa inyong mga ginasimba, si Silas gipagikan sa mga kaigsoonan paingon sa nakita ko gani usab ang usa ka halaran nga diha Berea; ug sa ilang paghiabut didto, sila misulod sa niini gikasulat kining mga pulonga, `Alang sa dios sinagoga sa mga Judio. 11 Ug kining mga Judio nga wala hiilhi.' Kining inyong ginasimba nga wala mabuot pa kay sa mga Judio didto sa Tesalonica, ninyo hiilhi, nan, kini mao ang akong ginamantala kay kini sila midawat man sa pulong uban sa bug-os kaninyo. 24 Ang Dios nga mao ang nagbuhat sa nga pagkamasibuton, nga sa adlaw-adlaw nanagtoon kalibutan ug sa tanang butang nga ania niini, maingon sa kasulatan, sa pagsusi kon tinuod ba gayud ang nga Ginoo man siya sa langit ug sa yuta, wala mga butang nga gisulti kanila. 12 Busa daghan kanila magpuyo diha sa mga templo nga binuhat sa kamot, ang mitoo, uban sa dili diriyot nga mga hamiling 25 ni pagaalagaran siya sa mga kamot sa tawo, nga babaye nga Gresyanhon, ug mga lalaki usab. 13 daw may pagpanginahanglan pa siya, sanglit siya Apan sa pagkahibalo sa mga Judio sa Tesalonica gayud mao man gani ang nagahatag ug kinabuhi ug nga sa Berea usab gimantala ni Pablo ang pulong sa ginhawa ug sa tanang butang ngadto sa tanang mga Dios, sila nangadto usab didto, nga nanagsiba ug tawo. 26 Siya mao ang nagbuhat sa tanang nasud sa nagpagubot sa mga panon sa katawhan. 14 Tungod katawhan gikan sa usa ka tawo, aron papuy-on sa niini, si Pablo dihadihia gipagikan sa mga kaigsoonan tanang dapit sa yuta, tapus niya maandam ang mga sa paglakaw padulong sa dagat, apan si Silas ug si gitagal nga kapanahonan ug ang mga utlanan sa mga Timoteo nanagpabilin pa didto. 15 Ug ang mga tawo dapit nga ilang pagapuy-an, 27 aron sila mangita sa nga naghatud kang Pablo mikuyog kaniya hangtud sa Dios, basin pag ila siyang mahikapan ug makaplagan, Atenas; ug unya namauli sila nga nagdala ug tugon bisan tuod nga siya dili ra halayo gikan sa matag-alang kang Silas ug kang Timoteo sa pag-apas kaniya usa kanato, 28 kay 'Diha kaniya kita nangabuhi ug sa labing madali. 16 Ug samtang si Pablo naugpaabut nagalihok ug nagalungtod; ug matud pa usab gani sa kanila didto sa Atenas, ang iyang espiritu sa sulod inyong mga magbabala: 'Kay sa pagkatinuod kita niya nahagit sa pagkasuko sa iyang pagkakita nga iyang kaliwat.' 29 Kay kaliwat man diay kita sa Dios, ang siyudad napuno sa mga larawan. 17 Tungod niini, nan, dili nato paghunahunaon nga ang pagka-Dios sa sulod sa sinagoga iyang gipakiglantugi ang mga nahisamag bulawan, o salapi, o bato, nga minugna

sa kabatid ug sa panghanduraw sa tawo. 30 Ang sumulti ka ug ayaw pagpakahilum; 10 kay ako uban Dios wala lamang manumbaling sa maong mga kanimo, ug walay manghilabut kanimo sa pagdaut panahon sa kaburong, apan karon siya nagasugo kanimo; kay daghan akog mga tawo niining siyudara." sa tanang mga tawo bisan diin sa paghinulsol, 31 11 Ug sulod sa usa ka tuig ug unom ka bulan, kay siya nakatudlo na ug adlaw kanus-a, subay sa siya mipuyo didto nga nagpanudlo kanila sa pulong katarungan, iyang pagahukman ang kalibutan pinaagi sa Dios. 12 Apan sa diha nga si Galion mao nay sa usa ka tawo nga iyang gitudlo alang niini, ug gobernador sa Acaya, ang mga Judio mihimog hiniusa kini iyang gipanghimatud-an ngadto sa tanang mga nga pagsulong kang Pablo, ug sa atubangan sa tawo pinaagi sa pagbanhaw kaniya gikan sa mga hukmanan siya ilang gipanagdala, 13 nga nanagpatay." 32 Ug sa ilang pagkadungog mahitungod sa ingon, "Kining tawhana nagapangdani sa mga tawo pagkabanhaw sa mga patay, dihay nanagbiaybiay; sa pagsimba sa Dios sa paagi nga supak sa balaod." apan ang uban miington, "Maminaw ra kami kanimo 14 Apan sa mobungat na unta si Pablo sa iyang baba, pag-usab mahitungod niini." 33 Ug si Pablo mipahawa si Galion miington sa mga Judio, "Kon kining butanga kanila. 34 Apan dihay mga tawo nga mikuyog kaniya may labut pa sa usa ka kalapasan o sa usa ka buhat ug mitoo, nga ang pipila niini mao sila si Dionisio nga binanyaga, nan, O mga Judio, may katarungan nga Areopagohanon, ug ang usa ka babaye nga unta ako sa pagpaminaw kaninyo; 15 apan kay kini butang man lamang diay labut sa mga pulong ug sa mga ngalan ug sa inyong kaugalingong balaod, nan, kamo na lamay mag-igo niana; magadumili ako sa pagkamaghuhukom niining mga butanga."

18 Tapus niini si Pablo mipahawa sa Atenas ug miadto sa Corinto. 2 Ug didto iyang gikahibalag ang usa ka Judio nga gingenlan si Aguila, nga usa ka taga-Ponto, nga uban kang Priscila nga iyang asawa, bag-o pa lamang nahiabut gikan sa Italia tungod sa sugo ni Claudio nga kinahanglan ang tanang mga Judio mamahawa sa Roma. Ug siya miadto sa pagpakigkita kanila. 3 Ug kay siya sama ra man kanilag pangita, nga mao ang pagpamuhat ug mga tolda, siya mipuyo ipon kanila ug nagpamuhat uban kanila. 4 Ug sa tanang adlaw nga iga-pahulay siya nagpakiglantugi didto sa sinagoga, sa pagpangdani sa mga Judio ug mga Gresyanhon. 5 Ug sa pag-abut ni Silas ug ni Timoteo gikan sa Macedonia, si Pablo nalingaw sa pagmantala, sa pagpanghimatuod ngadto sa mga Judio nga ang Cristo mao si Jesus. 6 Ug sa diha nga misupak sila ug nagpasipala kaniya, giyabyab niya ang iyang mga sapot ug miington siya kanila, "Ang kaakohan labut sa inyong dugo anha sa ibabaw sa inyong kaugalingong mga ulo! Wala na akoy labut. Sukad karon moadto na ako sa mga Gentil." 7 Ug siya mipahawa didto ug miadto sa balay sa usa ka tawo nga gingenlan si Ticio Justo, nga usa ka magsisimba sa Dios; ang iyang balay tupad sa sinagoga. 8 Ug si Crisp, ang punoan sa sinagoga, mitoo sa Ginoo uban sa iyang tibuok parimalay; ug daghan sa mga taga-Corinto nga naminaw kang Pablo mitoo ug gibautismohan. 9 Ug usa ka gabii niana, pinaagi sa panan-awon, si Pablo gisultihan sa Ginoo nga nag-ingon, "Ayaw pagkahadlok, hinonoa

16 Ug iyang giabog sila gikan sa hukmanan. 17 Ug si Sostenes, ang pangulo sa sinagoga, gidakop nilang tanan, ug siya ilang gipanagbunalan atbang sa hukmanan. Apan si Galion wala lamang magkabana niini. 18 Ug tapus niini, si Pablo mipabilin didto sulod sa daghan pang mga adlaw, ug unya nanamilit siya sa mga kaigsoonan ug misakay sa sakayan padulong sa Siria kinuyogan ni Priscila ug ni Aquila. Ug didto sa Cencrea giputlan niya ang iyang buhok tungod sa usa ka panaad nga iyang gihimo. 19 Ug sila nahiabut sa Efeso, ug didto iyang gibyaan sila, ug siya misulod sa sinagoga ug nakiglantugi sa mga Judio. 20 Ug sa paghangyo nila kaniya nga unta pabilin siyang taastaas pa nga panahon, siya wala mosugot; 21 hinoon, sa pagpanamilit na niya kanila, siya miington, "Mobilik ra ako kaninyo kon itugot man sa Dios." Ug unya migikan siya sa Efeso sakay sa sakayan. 22 Ug sa paghidunggo niya sa Cesarea, siya mitungas sa Jerusalem ug nangomusta sa iglesia, ug unya milugsong siya ngadto sa Antioquia. 23 Tapus makapabilin didto sulod sa usa ka panahon, siya migikan ug iyang giabanid pag-adto ang mga dapit sa tibuok kayutaan sa Galacia ug Frigia, sa pagpaligon sa tanang mga tinun-an. 24 Ug unya miabut sa Efeso ang usa ka Judio nga gingenlan si Apolos, nga didto matawo sa Alejandria. Siya maoy usa ka tawo nga maayong manulti ug batid sa mga kasulatan. 25 Siya gikatun-an mahitungod sa Dalan sa Ginoo; ug

maingon nga madasigon man siya sa espiritu, siya sa hapon. **10** Ug kini nagpadayon sulod sa duha ka nagsulti ug nanudlo sa sibo gayud sa kaagi ni Jesus, tuig, nga tungod niana nakadungog sa pulong sa bisan tuod nga ang bautismo nga iyang nasisnati mao Ginoo ang tanang nanagpuyo sa Asia, mga Judio ug ra ang kang Juan. **26** Ug didto sa sinagoga siya mga Gresyanhon. **11** Ug ang Dios naghimog dagkung misugod sa pagsulti nga masaligan kaayo, apan sa mga milagro pinaagi sa mga kamot ni Pablo, **12** nga pagkadungog kaniya ni Priscila ug ni Aquila, siya tungod niana ang mga masakiton gipanagdad-an ilang gidala sa ila, ug kaniya ang tinoohan sa Dios ug mga panyo o mga tapis nga nahidapat sa lawas ilang gisaysay sa labi pang sibo gayud. **27** Ug kay ni Pablo, ug sila nangaayo sa ilang mga sakit ug buot man siyang motabok ngadto sa Acaya, ang mga namahawa kanila ang mga espiritu nga dautan. **13** kaigsoonan midasig kaniya ug misulat sa mga tinunan didto aron siya ilang hinangpon sa pagdawat. Ug sa paghiabut na niya didto, daku ang iyang ngalan sa Ginoong Jesus alang sa mga nanagbaton gikatabang sa mga nanagpanoo pinaagi sa grasya; sa mga espiritu nga dautan, sa paglitok nga nag-**28** kay sa pakiglantugi atubangan sa kadaghanan, ingon, "Ako magasugo kaninyo pinaagi nianang Jesus ang mga Judio iya mang gidaug sa dakong kadasig, nga ginamantala ni Pablo." **14** Ug nanaghimo niini ang nga nagpanghimatuod pinaagi sa kasulatan nga ang pito ka mga lalaking anak ni Esceva, usa ka labawng sacerdote nga Judio. **15** Apan ang espiritu nga dautan mitubag kanila, "Kang Jesus nakaila ako ug kang Pablo nakaila ako; apan kamo, sikinsa man kamo?"

19 Ug samtang didto si Apolos sa Corinto, si

Pablo, tapus niya malatas ang mga kayutaan sa ibabaw, nahiabut sa Efeso diin iyang gikahibalag ang pipila ka mga tinun-an. **2** Ug siya miington kanila, "Nakadawat ba kamo sa Espiritu Santo sa diha nga mitoo na kamo?" Ug sila miington kaniya, "Wala. Wala man gani kami makadungog nga aduna diay Espiritu Santo." **3** Ug siya nangutana kanila, "Ngadto ba diay sa unsa ang pagbautismo kaninyo?" Sila mitubag kaniya, "Ngadto sa bautismo ni Juan." **4** Ug si Pablo miington, "Si Juan nagbautismo sa bautismo sa paghinulsol, nga nag-agda sa katawhan sa pagsalig niadtong moabut sa ulahi kaniya, sa ato pa, kang Jesus." **5** Ug sa ilang pagkadungog niini, sila gipangbautismohan sa ngalan sa Ginoong Jesus. **6** Ug sa napandongan na sila ni Pablo sa iyang mga kamot, ang Espiritu Santo mikunsad kanila, ug sila nanagpanulti sa laing mga pinulongan ug nanaghimoq mga profesiya. **7** Ug silang tanan mga napulo ug duha ka tawo. **8** Ug si Pablo miadto sa sinagoga, ug sulod sa tulo ka bulan siya nagsultihan didto sa walay kokahadlok, nga nangatarungan ug nagpatoo kanila mahitungod sa gingharian sa Dios. **9** Apan sa diha nga ang pipila ka tawo nagpatig-a man gayud ug wala motoo, nga sa atubangan sa katawhan nagsulti na hinoog dautan mahitungod sa maong Dalan, kanila mitalikod siya dala ang mga tinun-an uban kaniya, ug didto na siya magsultihan sa matag-adlaw sa hawanhan sa balay ni Tirano, gikan sa napulog usa ang takna sa buntag hangtud sa ikaupat ang takna

Ug una dihay mga nanaglibod sa pagpanghingilin ug mga yawa, mga Judio nga misulay sa paglitok sa Ug sa paghiabut na niya didto, daku ang iyang ngalan sa Ginoong Jesus alang sa mga nanagbaton gikatabang sa mga nanagpanoo pinaagi sa grasya; sa mga espiritu nga dautan, sa paglitok nga nag-**28** kay sa pakiglantugi atubangan sa kadaghanan, ingon, "Ako magasugo kaninyo pinaagi nianang Jesus ang mga Judio iya mang gidaug sa dakong kadasig, nga ginamantala ni Pablo." **14** Ug nanaghimo niini ang nga nagpanghimatuod pinaagi sa kasulatan nga ang pito ka mga lalaking anak ni Esceva, usa ka labawng sacerdote nga Judio. **15** Apan ang espiritu nga dautan mitubag kanila, "Kang Jesus nakaila ako ug kang Pablo nakaila ako; apan kamo, sikinsa man kamo?" **16** Ug giluksoan sila sa tawo nga gipuy-an sa espiritu nga dautan, ug iyang gidaug silang tanan, ug gibuntog sila, nga tungod niana, sa pagpanalagan na nila gikan niadtong balaya, sila mga hubo ug mga samaran. **17** Ug kini nahibaloan sa tanang nanagpuyo sa Efeso, mga Judio ug mga Gresyanhon; ug silang tanan giabut ug kahadlok; ug gipakadaku ang ngalan sa Ginoong Jesus. **18** Daghan usab sa mga nanagpanoo na nangabut, nanagtug-an ug nanagbutyaq sa ilang mga binuhatan kanhi. **19** Ug daghan sa mga naghimog mga pagpanglamat kanhi, mipundok sa ilang mga basahon ug kini ilang gisunog sa atubangan sa tanan; ug ilang gikuwenta ang bili niining tanan ug ilang nasuta nga kini mikabat sa kalim-an ka libo ka mga salapi. **20** Ug sa ingon nga paagi ang pulong sa Ginoo mikaylap ug nagmadaugon. **21** Ug una tapus niining maong mga hitabo, gilaraw ni Pablo diha sa Espiritu ang pag-agti sa Macedonia ug sa Acaya, ug sa pag-adto sa Jerusalem, nga nag-**22** ingon, "Gikan didto kinahanglan duawon ko usab ang Roma." **22** Ug iyang gipaadto sa Macedonia ang duha sa iyang mga katabang, si Timoteo ug si Erasto, samtang siya nagpabilin pa una didto sa Asia. **23** Ug niadtong panahona nahitabo ang dili diyutayng kaguliyan mahitungod sa Dalan. **24** Kay dihay tawo nga ginganlan si Demetrio, usa ka platiro nga namuhat ug mga salapi nga urna nga hulad sa simbahan ni Artemisa, ug kini hingsapian pag-ayo sa iyang mga mananaltsa. **25** Ug kini sila iyang gipatigum

uban sa mga mamumoo nga samag bulohaton, ug kon ugaling si Demetrio ug ang iyang mga kaubang kanila miington siya, "Mga tawo, kamo nasayud nga mananalsad aduna may sumborg batok kang bisan gikan niining maong patigayon kita nakabaton sa kinsa, anaa ang mga hukmanan nga binuksan, ug atong bahandi. **26** Ug kamo nakakita ug nakadungog anaay mga gobernador; pakihaa sila, ang usa sa nga dili lamang dinihi ra sa Efeso kondili hapis sa usa. **39** Hinoon, kon kamo aduna may uban pang tibuok Asia, daghan ang mga tawo nga gipangdani ug mga sumborg, kini mahusay sa nabatasang tigum gipahisalaag niini ni Pablo, nga nag-ingon nga kono sa katilingban. **40** Kay sa pagkatinuod kita lagmit ang mga dios nga hinimog mga kamot dili mga dios. nga ikasumborg nga nanaghimog kagubot niining **27** Ug namiligro dili lamang nga mahimong talamayon adlawa, sanglit wala man kitay ikapaktang hinungdan kining atong patigayon, kondili usab nga magawala na lamang unyay hinungdan ang templo sa dakung diosa nga ikapakamatarung niining maong kaguliyang." **41** Ug sa nakasulti na siya niini, iyang gipapauli ang nga si Artemisa, ug nga tingali gani hinoon mapukan katilingban.

20 Ug sa paghunong na sa kaguliyang, ang mga tinun-an gipakuha ni Pablo ug tapus makapahimangko kanila, siya nanamilit kanila ug migikan paingon sa Macedonia. **2** Ug sa nakalatas na siya niadtong mga dapita, tapus makahatag sa daghang mga pagdasig sa mga kaigsoonan didto, siya nahidangat sa Gresya. **3** Ug didto nagpabilin siya sulod sa tulo ka bulan, ug sa diha nga ang mga Judio naghimog usa ka laraw batok kaniya sa taligikan na unta siya sakay sa sakayan padulong sa Siria, naabut sa iyang hunahuna ang pagpauli nga adto mag-agii sa Macedonia. **4** Ug mikuyog kaniya sila si Sopater nga taga-Berea, nga anak ni Pirro; ug si Aristarco ug si Segundo nga mga taga-Tesalonica; ug si Gayo nga taga-Derbe, ug si Timoteo; ug si Tiquico ug si Trofimo nga mga taga-Asia. **5** Ug kini sila miuna ug didto maghulat kanamo sa Troas, **6** apan kami diha na mogikan sa Filipos sakay sa sakayan tapus sa mga adlaw sa Tinapay nga Walay Igpatutubo, ug sa lima ka adlaw kami nahiabut kanila sa Troas, diin nanagpabilin kami sulod sa pito ka adlaw. **7** Ug sa nahaunang adlaw sa semana, sa nagkatigum kami aron sa pagpikaspikas sa tinapay, si Pablo, nga may tuyos sa paggikan sa pagkasunod nga adlaw, nakigsultihanay kanila; ug iyang gitaas ang iyang pakigpulong hangtud sa tungang gabii. **8** Ug didtoy daghang suga sulod sa itaas nga lawak diin nanagkatigum kami. **9** Ug diha sa bintana naglingkod ang usa ka batan-on lalaki nga ginganlan si Eutico, nga nahinanok sa halalum nga paghikatulog samtang si Pablo naqpadayon pa gihapon sa pagsulti. Ug sa gidaug na gayud siya sa katulogon, siya nahulog ngadto sa ubos gikan sa ikatulong andana, ug gipanagsakwat siya nga patay na. **10** Apan si Pablo nanaug ug iyang giub-

an siya, ug samtang naggakus kaniya, miington, kaninyo nga dili ako arang kadat-ugan sa dugo ni bisan "Ayaw kamo kabalaka, kay buhi siya." 11 Ug sa kinsa kaninyo, 27 kay wala ko man ililong kaninyo nakasaka na si Pablo ug nakapikaspikas sa tinapay ang tanang pagbulot-an sa Dios. 28 Tagda ninyo ug nakakaon, siya nakigsulti pa kanila sa hataas ang inyong kaugalingon ug ang tibuok panon, nga hangtud namanagbanag na ang kabuntagon, ug niini ang Espiritu Santo mao ang naghimo kaninyong unya migikan siya. 12 Ug ang batan-on ilang gidala mga magbabantay, sa pagtagad sa iglesia sa Gino nga buhi, ug sila nangalipug daku uyamot. 13 nga iyang nabatonan pinaagi sa iyang kaugalingong Apan kami nga miuna pagsakay sa sakayan milawig dugo. 29 Ako nahibalo nga sa makagikan na gani padulong sa Ason, sa tuyo nga didto among pasakyon ako, pagasudlon kamog mabangis nga mga lobo si Pablo; kay mao man kini ang iyang tuyo nga adto nga dili maluoy sa panon; 30 ug gikan ra gayud lamang siya agi sa mamala. 14 Ug sa pagsugat kaninyo adunay managpanindog nga mga tawo nga niya kanamo sa Ason, siya among gipasakay ug magasultig mga binalit-ad aron sa pagpamira sa mga unya nahidangat kami sa Mitilene. 15 Ug gikan didto tinun-an ngadto kanila. 31 Busa magbantay kamo, milawig kami, ug sa pagkasunod nga adlaw didto na ug hinumdumi ninyo nga sulod sa tulo ka tuig, sa kami sa atbang sa Quio; sa pagkasunod nga adlaw gabii ug sa adlaw, kamong tanan wala ko undangi midunggo kami sa Samos; ug sa pagkasunod nga sa pagpahimangro uban sa mga luha. 32 Ug karon adlaw midangat kami sa Milet. 16 Kay tuyo man itugyan ko kamo ngadto sa Dios ug sa pulong sa ugod ni Pablo ang pagsaylo lamang sa Efeso aron grasya niya nga may gahum sa pagpalig-on kaninyo dili siya causikan ug panahon didto sa Asia; kay siya ug sa paghatag kaninyo sa panulondon uban sa nagdali sa pag-abut sa Jerusalem, kon mahimo, sa tanang mga binalaan. 33 Wala akoy gikaibgan nga adlaw sa Pentecostes. 17 Ug gikan sa Milet nagsugo salapi ni bisan kinsa, o bulawan, o bistri. 34 Kamo siya ngadto sa Efeso sa pagtawag sa mga anciano gayud nasayud nga alang sa mga kinahanglanon sa iglesia sa pag-adto kaniya. 18 Ug sa paghiabut na ko ug sa akong mga kauban, maoy mialagad kining nila, siya miington kanila, 19 nga nag-alagad ako sa mga kamota. 35 Sa tanang mga butang gikapakita Gino uban sa bug-os nga pagkamapaubsanon, ug ko kaninyo nga ang mga maluyahon kinahanglan uban sa mga luha, ug sa taliwala sa mga pagpanulay inyong tabangan pinaagi sa ingon nga pagbudlay, nga miabut kanako gumikan sa mga paglaraw sa nga magahinumdum kamo sa pulong sa Ginoong mga Judio; 20 nga wala ako maglilong sa bisan Jesus, nga siya gayud mao ang nagsulti, 'Labi pang unsa nga inyong kaayohan, nga nagpanudlo kaninyo bulahan ang paghatag kay sa pagdawat.' 36 Ug sa sa atubangan sa kadaghanan ug diha sa inyong nakasulti na siya niini, siya miluhod ug nag-ampo kabalyan, 21 sa pagpanghimatuod sa atubangan sa uban kanilang tanan. 37 Ug silang tanan nanghilak ug mga Judio ug sa mga Gresyanhon mahitungod sa si Pablo ilang gigakos sa liog ug gihalokan siya nila, paghinulsol ngadto sa Dios ug sa pagtoo kang Jesus, 38 nga nanagsubo labaw sa tanan tungod sa mga Cristo nga atong Gino. 22 Ug karon, tan-awa, inagda pulong nga iyang giingon, nga dili na sila makakita sa Espiritu ako nagapadulong na sa Jerusalem sa pag-usab sa iyang nawong. Ug siya ilang gihatud sa walay pagpanghibalo unsay mahitabo kanako didto; sakayan.

23 gawas lamang nga sa mataglungsod nga akong adtoan ang Espiritu Santo nagapasidaan kanako nga ang mga talikala ug ang mga kasakit nagahulat kanako. 24 Hinoon ang akong kinabuhi wala ko isipa nga bililhon alang kanako, basta lamang matuman ko ang akong paningkamot ug ang katungdanon nga akong nadawat gikan sa Ginoong Jesus sa pagpanghimatuod sa Maayong Balita sa grasya sa Dios. 25 Ug karon, tan-awa, ako nahibalo nga kamong tanan nga akong hingsuroyan sa pagmantala ko sa gingharian, dili na makakita pag-usab sa akong nawong. 26 Busa, niining adlawa ipanghimatuod ko

21 Ug sa naukang na kami gikan kanila ug nakagikan sakay sa sakayan, milawig kami nga nanglaktud ngadto sa Cos, ug sa pagkasunod nga adlaw ngadto sa Rodas, ug gikan didto ngadto sa Patara. 2 Ug sa nakakaplag kamig sakayan nga tumatabok ngadto sa Fenicia, kami misakay niini ug migikan. 3 Ug sa nakita na namo ang Cipro, sa paghisaylo namo niini dapit sa wala, milawig kami padulong sa Siria ug midunggo sa Tiro; kay didto ang sakayan pagahaw-asan man sa mga karga. 4 Ug sa napangita na namo ang mga tinun-an, kami

mipabilin didto sulod sa pito ka adlaw. Pinaagi sa gitagsatagsa pagsugilon kanila ang mga butang nga Espiritu ilang gisultihan si Pablo sa dili na lang pag- nahimo sa Dios taliwala sa mga Gentil pinaagi sa adto sa Jerusalem. 5 Ug sa pagkatapus na niadtong iyang pagpang-alagad. 20 Ug sa pagkadungog nila mga adlawa, kami migikan ug mipadayon sa among niini, ilang gidalayeg ang Dios. Ug sila miington kang panaw. Ug silang tanan, uban ang mga asawa ug Pablo, "Igsoon, nakita mo kon unsa kahilabihan mga anak, mihatud kanamo hangtud sa gawas sa kadaghan ang mga Judio nga nanagpanoo; ug kini siyudad; ug sa nangluhod kami sa baybayon, nanag- silang tanan mga masibuton gayud sa kasugoan. ampo kami ug nanamilit sa usa ug usa. 6 Ug unya 21 Ug sila gikasuginlan mahitungod kanimo nga misakay kami sa sakayan, ug sila namauli ngadto sa ikaw kono nagapanudlo sa tanang mga Judio nga ila. 7 Ug sa pagkatapus na sa among paglalig gikan nanagpuyo taliwala sa mga Gentil, sa pagtudlo kanila sa Tiro, nahidunggo kami sa Tolemaida; ug didto sa pagtalikod kang Moises ug sa dili na pagsirkunsidar among gipangomusta ang mga kaigsoonan ug kanila sa ilang mga anak, ug sa dili na paggawi sumala sa mipabilin kamig usa ka adlaw. 8 Ug sa pagkasunod ilang mga batasan. 22 Ug unsaon man niini karon? nga adlaw migikan kami ug nahiabut sa Cesarea; ug Kay siguro gayud sila nga makadungog nga nahiabut didto misulod kami sa balay ni Felipe nga ibanghiliwa, ikaw. 23 Busa, buhata kining among igaingon kanimo. ang usa sa pito, ug mipabilin kami diha kaniya. 9 Aduna kami dinihiy upat ka tawo nga may panaad. 24 Ug kini siya may upat ka mga anak nga dalaga nga Dad-a kining mga tawhana, ug uban kanila tumana nanaghimog mga profesiya. 10 Ug sa nagpabilin kami ang bulohaton sa pagpaputli sa kaugalingon, ug bayri didto sulod sa pipila ka adlaw, usa ka profeta nga ang ilang mga galastohan aron makapakisiksila sa ginganlan si Agabo nahlugsong gikan sa Judea. 11 ilang mga ulo. Sa ingon niini ang tanan mahibalo nga Ug sa pag-abut niya kanamo, iyang gikuha ang bakus dili diay tinuod ang gikasugilon kanila mahitungod ni Pablo ug gigapos niya ang iyang kaugalingong mga kanimo, ug nga ikaw gayud nagagawi diay nga til ug mga kamot, ug miington, "Mao kini ang giingon matinumanon sa kasugoan. 25 Apan bahan sa mga sa Espiritu Santo, `Sa ingon niini pagagapusion sa Gentil nga nanagpanoo, amo na silang gikasulatan mga Judio didto sa Jerusalem ang tag-iya niining sa among hukom nga kinahanglan ilang dumilian ang bakusa, ug ilang itugyan siya ngadto sa mga kamot bisan unsa nga gikadulot ngadto sa mga diosdios, ug sa mga Gentil." 12 Ug sa pagkadungog namo niini, ang dugo, ug ang mga mananap nga naluok, ug ang kami ug ang mga tawo didto nangamuyo kang Pablo pakighilawas." 26 Ug ang mga tawo gidala ni Pablo, nga dili na lang unta siya magtungas ngadto sa ug sa pagkasunod nga adlaw gituman niya uban Jerusalem. 13 Unya si Pablo mitubag, "Unsa ba kanila ang bulohaton sa pagpaputli sa kaugalingon, kining inyong gibuhat, nga nanghilak man kamo ug ug misulod sa templo aron sa pagpahibalo kon kanus-nanagpaluya sa akong kasingkasing? Andam na a matapus ang panahon sa ilang pagpaputli, nga ako dili lamang sa pagpabilanggo, kondili bisan pa sa maong panahon igahalad na ang halad alang sa sa pagpakamatay didto sa Jerusalem tungod sa matac-usa kanila. 27 Ug sa hapit na matapus ang ngalan sa Ginoong Jesus." 14 Ug kay dili man gayud pito ka adlaw, ang mga Judio nga gikan sa Asia, sa siya patoo, miundang na lamang kami ug miington, ilang pagkakita kaniya sulod sa templo, mipagubot "Ang kabubut-on sa Gino maoy matuman." 15 Ug sa tibuok panon sa katawhan, ug gidakop siya nila tapus niining mga adlawa, sa nakaandam na kami, 28 nga nanagsinggit, "Mga tawo sa Israel, tabang mitungas kami ngadto sa Jerusalem. 16 Ug mikuyog kamo! Mao kini ang tawo nga nanudlo sa katawhan kanamo ang pipila ka mga tinun-an gikan sa Cesarea, bisan diin batok sa lungsod ug sa kasugoan ug nga maoy nanagdala kanamo ngadto a balay ni niining dapita; ug labut pa, dihay mga Gresyanhon Mnason nga taga-Cipro, nga daang tinun-an,kinsang nga iya usab nga gipasulod dinihi sa templo, ug balay adto kami mag-abut. 17 Ug sa pag-abut namo iyang gihugawhugawan kining dapita nga balaan." sa Jerusalem, gidawat kami sa mga kaigsoonan 29 Kay sa wala pa kini, ila man ugod nga nakita si uban sa kalipay. 18 Ug sa pagkasunod nga adlaw si Trofimo nga taga-Efeso uban kaniya sa siyudad, ug Pablo uban kanamo miadto sa pagpakigkita kang nanagdahum sila nga gipasulod siya ni Pablo sa Santiago; ug ang tanang mga anciano didto usab. templo. 30 Ug unya naukay ang tibuok siyudad, ug 19 Ug human siya makapangomusta kanila, iyang ang katawhan nanugok; ug ilang gidakop si Pablo

ug gitaral nila siya ngadto sa gawas sa templo, ug babaye, ug nagbanlud kanila sa mga bilanggoan, 5 dihadhiha gisirhan ang mga pultahan. 31 Ug samtang nga niini makasaksi kanako ang labawng sacerdote nagpahigayon sila sa pagpatay kaniya, miabut sa ug ang tanang mga anciano. Gikan kanila nadawat ko koronil sa kasundalohan ang balita nga nagubot ang man gani ang mga sulat ngadto sa mga kaigsoonan, tibuok Jerusalem. 32 Ug dihadhiha mikuha siyag mga ug ako miadto sa Damasco sa pagkuha sa mga sundalo ug mga kapitan, ug midalagan ngadto kanila. dakponon usab didto ug sa pagdala kanila nga Ug sa pagkakita nila sa koronil ug sa mga sundalo, ginapos dinihi sa Jerusalem aron pagasilotan. 6 "Ug ilang giundangan si Pablo sa pagbunal. 33 Ug unya nahitabo nga samtang nagpanaw ako ug nagkahiduo miduol kaniya ang koronil ug iyang gidakop siya, na sa Damasco, sa may kaudtohon, usa ka dakung ug nagsugo nga gaposon siyag duha ka talikala, ug kahayag gikan sa langit mikalit pagsidlak libut kanako. nangutanag kinsa siya ug unsay iyang nabuhat. 34 7 Ug natumba ako sa yuta ug nadungog ko ang Ug diha sa panon sa katawhan may nanagsinggit tingog nga nag-ingon kanako, 'Saulo, Saulo, nganong nga mao kini, ug ang uban mao kadto; ug kay ginalutos mo ako?' 8 Ug nangutana ako, 'Kinsa ka wala man gayud niya matino ang tinuod tungod sa ba, Ginoo?' Ug siya mitubag kanako, 'Ako mao si kaguliyan, misugo siya nga dad-on si Pablo ngadto Jesus nga Nazarenon nga imong ginalutos.' 9 Ug sa kuta. 35 Ug sa pag-abut niya sa hagdanan niini, silang mga kauban ko nakakita sa kahayag, apan siya gisakwat na lang sa mga sundalo tungod sa wala sila makabati sa tingog sa nagsulti kanako. 10 kakusog sa hasmag sa mga tawo; 36 kay minunot Ug nangutana ako, 'Unsa bay akong pagabuhaton, man ang panon sa mga tawo nga nanagsinggit, Ginoo?' Ug ang Ginoo miington kanako, 'Tumindog "Patya siya!" 37 Ug sa diha nga isulod na si Pablo sa ka, ug umadto ka sa Damasco, ug didto igatug-an kuta, siya miington sa koronil, "Makahimo ba ako sa kanimo ang tanang gitahas kanimo nga pagabuhaton pagsulti kanimo?" Ug siya mitubag, "Makamao ka mo.' 11 Ug kay dili na man ako makakita tungod sa ba diayeng mosultig Gresyanhon? 38 Dili ka ba diay kasulaw niadtong maong kahayag, giagak na lang ako mao Kadong Egiptohanon nga dili pa lang dugay sa akong mga kauban, kinuptan ang akong kamot, ug naghimog kagubot ug midala sa upat ka libo ka tawo nahiabut ako sa Damasco. 12 "Ug usa ka tawo didto sa mga Manonunggab ngadto sa mga awaaaw?" 39 nga ginganlan si Ananias, nga tawong masimbahon Ug si Pablo mitubag kaniya, "Ako usa ka Judio nga sumala sa kasugoan ug nga mahitungod kaniya taga-Tarso sa Cilicia, molupyong sa usa ka bantugang may maayo ganing panghimatuod ang tanang mga siyudad. Hangyoon ko ikaw, tugot ako sa pagsulti sa Judio nga napuyo didto, 13 miabut kanako, ug sa mga tawo." 40 Ug sa gikatugotan na siya sa koronil, nagtindog siya tupad kanako miington kanako, 'Igsoon sa nagtindog siya sa hagdanan, si Pablo misinyas sa Saulo, tan-awl! Ug sa maong higayon nagtan-aw na iyang kamot ngadto sa mga tawo. Ug sa diha nay ako ug nakakita ako kaniya. 14 Ug siya miington, 'Ang dakung kahilum, siya misulti kanila sa pinulongan Dio sa atong mga ginikanan nagpili kanimo aron nga Hebreohanon, nga nag-ingon:

22 "Mga kaigsoonan ug mga ginikanan, pamati kining pangatarungan nga karon akong pagahimoon sa inyong atubangan." 2 Ug sa ilang pagkadungog kaniya nga nagsulti kanila sa pinulongan nga Hebreohanon, milabi pa sila paghilum. Ug siya miington kanila: 3 "Ako usa ka Judio nga natawo sa Tarso sa Cilicia; apan gimatoto ako dinhing siyudara sa tilan ni Gamaliel, gitun-an subay sa mapiuton nga paagi sa kasugoan sa atong mga ginikanan, sanglit masibuton man ako alang sa Dios sama kaninyong tanan niining mga adlawa karon. 4 Gilutos ko gayud kining Dalana hangtud ngadto sa kamatayon, nga nanggapos sa mga lalaki ug mga

babaye, ug nagbanlud kanila sa mga bilanggoan, 5 dihadhiha gisirhan ang mga pultahan. Gikan kanila nadawat ko koronil sa kasundalohan ang balita nga nagubot ang man gani ang mga sulat ngadto sa mga kaigsoonan, tibuok Jerusalem. 6 "Ug ilang giundangan si Pablo sa pagbunal. 7 Ug unya nahitabo nga samtang nagpanaw ako ug nagkahiduo miduol kaniya ang koronil ug iyang gidakop siya, na sa Damasco, sa may kaudtohon, usa ka dakung ug nagsugo nga gaposon siyag duha ka talikala, ug kahayag gikan sa langit mikalit pagsidlak libut kanako. nangutanag kinsa siya ug unsay iyang nabuhat. 8 Ug natumba ako sa yuta ug nadungog ko ang Ug diha sa panon sa katawhan may nanagsinggit tingog nga nag-ingon kanako, 'Saulo, Saulo, nganong nga mao kini, ug ang uban mao kadto; ug kay ginalutos mo ako?' 9 Ug nangutana ako, 'Kinsa ka wala man gayud niya matino ang tinuod tungod sa ba, Ginoo?' Ug siya mitubag kanako, 'Ako mao si kaguliyan, misugo siya nga dad-on si Pablo ngadto Jesus nga Nazarenon nga imong ginalutos.' 10 Kakusog sa hasmag sa mga tawo; 11 kay minunot Ug nangutana ako, 'Unsa bay akong pagabuhaton, man ang panon sa mga tawo nga nanagsinggit, Ginoo?' Ug ang Ginoo miington kanako, 'Tumindog "Patya siya!" 12 "Ug usa ka tawo didto sa mga Manonunggab ngadto sa mga awaaaw?" 13 nga ginganlan si Ananias, nga tawong masimbahon Ug si Pablo mitubag kaniya, 'Ako usa ka Judio nga sumala sa kasugoan ug nga mahitungod kaniya taga-Tarso sa Cilicia, molupyong sa usa ka bantugang may maayo ganing panghimatuod ang tanang mga siyudad. Hangyoon ko ikaw, tugot ako sa pagsulti sa Judio nga napuyo didto, 14 ug miabut kanako, ug sa mga tawo." 15 Ug sa gikatugotan na siya sa koronil, nagtindog siya tupad kanako miington kanako, 'Igsoon sa nagtindog siya sa hagdanan, si Pablo misinyas sa Saulo, tan-awl! Ug sa maong higayon nagtan-aw na iyang kamot ngadto sa mga tawo. Ug sa diha nay ako ug nakakita ako kaniya. 16 Ug karon, unsa pa may imong gipaabout? Tumindog ka ug magpabautismo, ug hugasa ang imong mga sala pinaagi sa pagtawag sa iyang ngalan.' 17 "Ug sa paghibalik nako sa Jerusalem ug sa nag-ampo ako sa templo, gipanawan ako 18 ug nakita ko siya nga nag-ingon kanako, 'Dumali ka ug pahawa dayon sa Jerusalem, kay dili sila modawat sa imong igapanghimatuod mahitungod kanako.' 19 Apan ako miington kaniya, 'Ginoo, nasayud na bitaw sila pag-ayo nga sa tanang sinagoga gipabilanggo ug gipabunalan ko kanhi ang mga nanagpanoo kanimo,

20 ug nga sa pag-ula gani sa dugo ni Esteban nga ikaw, pinaputi nga bongbong! Nagalingkod ikaw diha imong saksi, ako usab nagtambong man ug naghataq aron kono sa paghukom kanako subay sa balaod, ug sa akong pag-uyon niini, ug ako gayud mao ang unya imo akong ipasagpa supak sa balaod?" 4 Ug nag-atang sa mga bisti sa mga nagpatay kaniya.' sila nga nagtindog sa iyang tupad miington kaniya, 21 Ug siya miington kanako, 'Pumahawa ka, kay "Mopasipala ka ba diay sulti batok sa labawng ipadala ko ikaw sa halayo ngadto sa mga Gentil." sacerdote sa Dios?" 5 Ug si Pablo mitubag, "Mga 22 Ug sila naminaw kaniya hangtud niining sultiha. igsoon, wala ako makaila nga siya diay labawng Unya misinggit sila nga nanag-ingon, "Wagtanga ang sacerdote; ug tuod nahisulat man, 'Dili ka magsultig maong tawo gikan sa yuta! Kay dili angay kaniya dautan batok sa puroan sa imong katawhan.'" 6 Apan ang pagkabuhi." 23 Ug samtang nanagsinggit sila sa pagkamatikod ni Pablo nga usa ka bahin kanila ug nangitsa sa ilang mga bisti ug nanagsalyab ug mga Saduceo ug ang usa mga Fariseo, siya misinggit mga abog ngadto sa hangin, 24 ang koronil misugo sa Sanhedrin, "Mga igsoon, ako Fariseo, anak sa mga nga ipadala siya ngadto sa kuta ug ipausisa pinaagi Fariseo; ug bahin sa paglaum ug sa pagpangabanhaw sa latigo, aron mahibaloan nganong nanagsinggit sa mga patay, ako karon ginahukman." 7 Ug sa sila sa ingon batok kaniya. 25 Apan sa diha nga pagsulti niya niini, nahitabo ang panaglalis sa mga ila na siyang gikagaid pinaagi sa mga koriya, si Fariseo ug sa mga Saduceo; ug nabahin ang Pablo miington sa kapitan nga nagtindog sa duol, pundok sa mga tawo. 8 Kay ang mga Saduceo "Subay ba sa balaod ang paghampak ninyo sa ugod nagaingon man nga walay pagkabanhaw, usa ka siyudadanong Romanhon bisan sa wala ni manolunda, ni espiritu; apan ang mga Fariseo pa siya kahukmi?" 26 Ug sa pagkadungog niini sa nagatoo nga aduna kining tanan. 9 Ug nahitabo ang kapitan siya niadto sa koronil ug miington kaniya, makusog nga sininngitay; ug pipila sa mga escriba sa "Unsa ba diay kining imong bubuhaton? Kay kining pundok sa mga Fariseo nanindog ug nakibisug nga tawhana maoy usa ka siyudadanong Romanhon." nanag-ingon, "Wala kami nakitang dautan niining 27 Ug ang koronil miadto kang Pablo ug miington tawhana. Pananglitan tinuod nga may espiritu o kaniya, "Tug-an iko, usa ba ikaw ka siyudadanong manolunda nga nakigsulti kaniya, unsa man?" 10 Romanhon?" Ug si Pablo miington, "Oo." 28 Ug sa diha nga misamot kainit ang panaglalisay, ang koronil mitubag, "Nabatonan ko ang samang ang koronil nga nahadlok nga ilang koniskonison pagkasiyudadano pinaagig dakung salapi." Ug si si Pablo, misugo sa mga sundalo sa pagkanaug Pablo miington, "Apan ako natawo nga siyudadanong ug sa pagsakmit kaniya gikan kanila ug sa pagdala Romanhon." 29 Ug dihadaha namahawa kaniya ang kaniya ngadto sa kuta. 11 Ug sa pagkagabii niana, mga tawo nga mao untay mousisa kaniya; ug ang ang Ginoo mitungha kaniya ug miington, "Sumalig koronil usab nahadlok sa iyang pagkasayud nga si ka, kay maingon nga nanghimatuod ikaw kanako sa Pablo usa man diay ka siyudadanong Romanhon, kay Jerusalem, kinahanglan nga manghimatuod usab siya mao man ang naggapos kaniya. 30 Apan kay buot ikaw didto sa Roma." 12 Ug sa pagkabuntag na, man gayud siya pakisayud sa tinuod nga hinungdan ang mga Judio naghimog usa ka panagsabut, ug nganong gisumbong si Pablo sa mga Judio, iyang ubos sa panumpa nagsinaaray sa dili na pagkaon gipahubarang siya sa pagkasunod nga adlaw, ug ni pag-inom hangtud ilang mapatay si Pablo. 13 Ug nagsugo sa pagpatigum sa mga sacerdote nga kapin sa kap atan ka tawo ang naghimo sa maong punoan ug sa tibuok Sanhedrin, ug iyang gipakanaug panagsabut. 14 Ug nangadto sila sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga anciano, ug miington kanila, "Ubos sa panumpa, nagsinaaray kami sa mapiuton gayud sa dili na pagtilaw sa bisan unsang pagkaon hangtud among mapatay si Pablo. 15 Busa karon, uban sa Sanhedrin, ipahibalo ninyo sa koronil nga si Pablo kinahanglan iyang ipadala kaninyo, nga daw buot kamo pakisayud sa labi pang sibo mahitungod kaniya. Ug kami andam sa pagpatay kaniya sa dili pa siya mahiabut sa duol." 16 Apan ang lalaking

23 Ug si Pablo, sa nagtutok siya sa Sanhedrin, miington, "Mga igsoon, sa atubangan sa Dios nagakinabuhi ako diha sa bug-os nga maayong kaisipan hangtud niining adlawa." 2 Ug ang labawng sacerdote nga si Ananias misugo kanila nga nagtindog tupad kang Pablo sa pagsagpa sa iyang baba. 3 Unya si Pablo miington kaniya, "Sa Dios pagasagaon

anak sa babayeng igsoon ni Pablo nakadungog mahitungod niining ilang banhig; busa miadto siya ug misaka sa kuta ug iyang gisuginlan niini si Pablo. 17 Ug gitawag ni Pablo ang usa sa mga kapitan ug miington kaniya, "Dad-a kining batan-on ngadto sa koronil, kay aduna siyay isugilon kaniya." 18 Ug iyang gikuha ug gidala siya ngadto sa koronil, ug miington, "Si Pablo, ang binilanggo, mitawag kanako kanako?" 19 Ug siya miington kaniya, "Ang mga Judio nagakasabut sa paghangyo kanimo sa pagpadala kang Pablo ngadto sa Sanhedrin ugma, nga daw sa magpakisusi sila sa labi pang sibo mahitungod kaniya. 20 Apan ayaw sila pagtoohi, kay kapin sa kap-atan sa ilang mga tawo anaa nagabanhig karon kaniya, ug kini sila ubos sa panumpa nagsinaaray sa dili na pagkaon ni pag-inom hangtud ilang mapatay siya; ug karon andam na sila, nga nagapaabut sa imong pag-uyon." 22 Ug ang batan-on gipapauli sa koronil, gipinahan niya nga nag-ingon, "Ayaw baya pagsulti kang bisañ kinsa nga imo akong gikasuginlan niini." 23 Unya iyang gitawag ang duha sa mga kapitan ug miington siya kanila, "Andama ninyo ang duha ka gatus ka mga sundalo sa paglakaw paingon sa Cesarea sa ikasiyam ang takna karong gabii, dala ang kapitoan nga managkabayo, ug duha ka gatus ka mga magbabangkaw. 24 Ug usab pagtagana kamog mga kabayo nga kasakyán ni Pablo, ug ayoha siya ninyo paghatud ngadto kang Felix nga gobernador." 25 Ug nagsulat siyag usa ka sulat nga ingon niini: 26 "Si Claudio Lisias ngadto sa iyang Kahalangdon Gobernador Felix, komusta! 27 Kining tawhana gipanagdakop sa mga Judio ug hapit na unta patyon nila, sa diha nga uban sa mga sundalo hing-abtan ko sila ug gitabang ko kini siya, sa nahibaloan ko nga siya usa diay ka siyudadano nga Romanhon. 28 Ug sanglit buot man ako pakisayud sa pasikaranan sa ilang sumbong batok kaniya, gidala ko siya ngadto sa ilang Sanhedrin. 29 Ug akong nasuta nga siya gisumbong mahitungod diay sa pipila ka mga butang labut sa ilang kasugoan, apan nga walay gikasumbong batok kaniya nga takus sa kamatayon o sa bilanggoan. 30 Ug kay gikasugilon man kanako nga dihay himoon nga panagsabut batok niining tawhana, gipadala ko siya kanimo dihadiba, dungan ang pagsugo sa iyang mga magsusumbong usab nga kinahanglan ilang ipahayag sa imong atubangan ang ilang sumbong batok kaniya." 31 Ug si Pablo ug sa takna sa kagabhion ilang gidala siya ngadto abut nila sa Cesarea ug gikatunol ang sulat ngadto sa gobernador, si Pablo usab ilang gipaatubang kaniya. 34 Ug sa pagkabasa niya sa sulat, si Felix nangutana kaniya kon tagadiin siyang lalawigana. Ug sa iyang pagkasayud nga siya taga-Cilicia, 35 siya miington kaniya, "Pamation ko ikaw inig-abut na sa imong mga magsusumbong." Ug iyang gisugo nga pabantayan siya didto sa palasyo ni Herodes.

24 Ug unya tapus sa lima ka adlaw, ang labawng sacerdote nga si Ananias milugsong uban sa pipila ka mga anciano ug sa usa ka manlalaban nga ginganlan si Tertulo. Ug ilang gihikyd sa atubangan sa gobernador ang ilang pahayag batok kang Pablo. 2 Ug sa natawag na si Pablo, batok kaniya misugod si Tertulo sa pagsumbong nga nag-ingon: 3 nan, sa tanang paagi ug sa bisañ diin, among ginadawat kini uban sa bug-os nga pagkamapasalamaton. 4 Apan aron sa dili na paglanggan pa kanimo, mangamuyo ako kanimo sa imong pagkamapuanguuron sa pagpatalinghug kanamo sa makadiyut. 5 Kay among nakita nga maoy usa ka samokan kining tawhana, tig-ugda ug mga kagubot sa tanang mga Judio sa tibuok kalibutan, ug pangulo sa pundok sa mga Nazareno. 6 Ug misulay gayud gani siya sa pagpasipala sa templo, apan gidakop namo siya. Ug amo na unta siyang hukman subay sa among kasugoan. 7 Apan ang koronil nga si Lisias nahiabut ug sa dakung paglugos iyang gisakmit siya gikan sa among mga kamot, 8 nga nagsugo sa iyang mga magsusumbong sa pagpangatubang kanimo. Pinaagi sa imong pag-usisa kaniya mahibalo ikaw gikan kaniya mahitungod sa tanang sumbong nga among gipasaka batok kaniya." 9 Ang mga Judio usab nangapil sa pagsumbong, nga nanagpahayag nga kadtong tanan maoy tinuod. 10 Ug sa gisinyasan siya sa gobernador aron sa pagsulti, si Pablo mitubag: 11 Sumala sa masayran mo, wala pa molapas sa napulog-duha ka adlaw sukad sa akong paghitungas sa Jerusalem aron sa pagsimba didto.

12 Ug wala ako makita nila nga nakiglalis kang bisan kinsa o nagpagubot sa mga tawo, diha sa templo o sa mga sinagoga o sa siyudad. **13** Ug dili usab sila makapadayag kanimog kamatuoran sa ilang mga sumpong karon batok kanako. **14** Hinoon ipahayag ko kini kanimo, nga sumala sa Dalan nga ilang gitawag ug pundok, ako nagasimba sa Dios sa among mga ginikanan, ug nagatoo sa tanan nga nahimutang diha sa kasugoan o nahisulat diha sa mga profeta, **15** ug nagabaton diha sa Dios sa samang paglaum nga gipanagdawat usab niini nila, ang paglaum nga adunay pagkabanhaw sa mga matarung ug sa mga dili matarung. **16** Tungod niini kanunay ko gayud nga ginasingkamotan ang paghupot sa walay sambol nga kaisipan ngadto sa Dios ug sa mga tawo. **17** Ug una tapus sa pipila ka mga tuig mianhi ako aron sa pagdalag mga limos ug mga halad alang sa akong nasud. **18** Ug samtang naghimo ako niini, ilang nakita ako diha sa bulohaton sa pagpaputli sa kaugalingon sulod sa templo, nga walay pundok ni kasamok. Apan dihay mga Judio nga gikan sa Asia **19** kini sila mao untay kinahanglan ania dindi sa imong atubangan ug magahimo sa sumpong, kon ugaling aduna man silay bisan unsa nga batok kanako. **20** Ug kay wala man sila dindi, ipasulti na lamang niining mga tawhana nga ania karon kon unsa ang dautang binuhatan nga ilang nakita samtang nangatubang ako sa Sanhedrin, **21** gawas lamang kaha niadtong usa ka butang nga akong gisinggit samtang nagtindog ako sa ilang taliwala, nga nag-ingon, `Babin sa pagkabanhaw sa mga patay, ania ako karon niining adlawa ginahukman sa inyong atubangan.' **22** Apan sanglit si Felix may husto man nga kasayuran mahitungod sa Dalan, giuswag niya ang husay, nga nag-ingon, "Hukman ko kining inyong buroka inighilugsong na ni Lisisas nga koronil." **23** Unya iyang gisugo ang kapitan sa pagbantay kang Pablo, hinoon nga hatagan siyang diiyutayng kagawasan, ug nga walay pagdid-an sa iyang mga higala sa pag-alagad kaniya sa iyang mga kinahanglanon. **24** Tapus sa pipila ka adlaw, miabut si Felix uban sa iyang asawa nga si Drusila, nga usa ka Judio. Ug iyang gipakuha si Pablo ug naminaw siya kaniya nga nagsulti mahitungod sa pagtoo kang Cristo Jesus. **25** Ug sa nanghinulti siya mahitungod sa katarungan ug sa pagpugong sa kaugalingon ug sa hukom nga umalabut, si Felix nalisan ug miiong, "Pahawa usa karon. Kon makagayon na ako ipatawag ko ra ikaw." **26** Ug gipaabout usab diay niya nga hatagan siya ni Pablo ug salapi. Tungod niini iyang gipakuha siya sa masubsob ug nakigsulti kaniya. **27** Apan sa paglabay na sa duha ka tuig, man niya ang pagpahimuot sa mga Judio, si Felix mipahawa nga nagbilin kang Pablo nga binilanggo lang gihapon.

25 Ug sa pag-abut na ni Festo sa iyang lalawigan, tulo ka adlaw tapus niini siya mitungas ngadto sa Jerusalem gikan sa Cesarea. **2** Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang kadagkuan sa mga Judio nakigsulti kaniya batok kang Pablo. Ug sila nangamuyo kaniya, **3** agig utang kabubut-on, nga unta iyang ipadala si Pablo sa Jerusalem, kay gilaraw man ugod nila ang pagbanhig aron sa pagpatay kaniya diha sa dalan. **4** Apan si Festo mitubag nga si Pablo gibantayan pag-ayo didto sa Cesarea, ug nga siya gayud naghunahuna sa pag-adto didto sa dili madugay. **5** "Busa," matud niya, "palugsongga didto ang inyong mga punoan uban kanako, ug kon may sala man ugaling kanang tawhana, ipasumbong siya nila." **6** Ug sa nakapabilin na siya uban kanila sa wala molabaw sa walo o napulo ka adlaw, siya milugsong ngadto sa Cesarea. Ug sa pagkasunod nga adlaw siya milingkod sa lingkoranan sa hukmanan ug nagsugo siya nga paatubangon si Pablo. **7** Ug sa pag-abut na niya, gialirongan siya sa mga Judio nga milugsong gikan sa Jerusalem, nga mipasaka batok kaniya sa daghang mga dagkung sumpong nga dili na nila arang kapanghimatud-an. **8** Ug sa iyang pagpanalipod si Pablo miington, "Wala akoy nahimong paglapas batok sa kasugoan sa mga Judio, o batok sa templo, o batok kang Cesar." **9** Apan kay gitinguha man ni Festo ang pagpahimuot sa mga Judio, siya miington kang Pablo, "Buot ka bang motungas sa Jerusalem, ug sa atubangan ko adto ikaw didto hukmi babin niining maong mga sumpong?" **10** Apan si Pablo mitubag kaniya, "Ako ania nagabarug sa atubangan sa hukmanan ni Cesar, diin kinahanglan anhi ako hukmi. Ngadto sa mga Judio wala akoy nahimong paglapas sumala sa imo nang nasayran pag-ayo. **11** Ug kon ugaling sad-an man ako ug may nabuhat nga tungod niiana angayan akong patyon, dili ako molikay sa kamatayon. Apan kon wala may mga hinungdan kining ilang mga sumpong batok kanako, walay bisan kinsa nga makahimo sa pagtugyan kanako ngadto kanila. Kang Cesar nagadangop ako

karon." 12 Ug si Festo, tapus makigsulti sa iyang mga mabuhi pa. 25 Apan akong nasuta nga wala magtatambag, mitubag, "Midangop ikaw kang Cesar; siiy nabuhat nga takus sa kamatayon; ug sanglit kang Cesar igaadto ikaw." 13 Ug sa paglabay na siya gayud midangop man sa emperador, gihukman sa pipila ka adlaw, si Agripa nga hari ug si Bernice ko nga ipadala ko siya ngadto kaniya. 26 Apan nahiabut sa Cesarea aron sa pagyukbo kang Festo. wala akoy bisan unsa nga ikasulat sa akong agalon 14 Ug kay nagpabilin man sila didto sulod sa daghang mahitungod niini kaniya. Busa gipaatubang ko siya mga adlaw, sa atubangan sa hari ang asunto ni kaninyo, labi na gayud kanimo, Hari Agripa, aron nga Pablo gibutyag ni Festo nga nag-ingon, "Aniay usa tapus nato siya masukitsukit, aduna na akoy ikasulat. ka tawo dinihi nga gibiyaang binilanggo ni Felix. 15 27 Kay alang kanako daw dili makatarunganon ang Ug sa didto ako sa Jerusalem, ang mga sacerdote pagpadalag binilanggo nga wala lamay pagpaila sa nga punoan ug mga anciano sa mga Judio mihatag mga sumbong batok kaniya."

kanakog kasayuran mahitungod kaniya, ug nangayo nga kahukman siyag siilot. 16 Gitubag ko sila nga dili batasan sa mga Romanhon ang pagtugyan kang bisañ kinsa aron pagasilotan samtang ang sinumbong wala pa ikapaatubang sa mga magsusumbong, ug wala pa kahatagig higayon sa pagpanalipod sa iyang kaugalingon labut sa sumbong nga gipasaka batok kaniya. 17 Busa, sa nagkatigum na sila dinihi, wala ako maglangan; hinonoa sa pagkasunod nga adlaw milingkod ako sa akong lingkoranan sa hukmanan ug nagsugo nga paatubangon ang tawo. 18 Apan sa pagpanindog na sa iyang mga magsusumbong, wala silay gikasumbong batok kaniya nga pagkadautan ingon sa akong giduhum. 19 Diha hinooy ilang gipakiglaisan batok kaniya mahitungod sa ilang kaugalingong patootoo ug mahitungod sa usa ka Jesus nga patay na, apan gilaban ni Pablo nga kono buhi. 20 Ug sanglit nalibog na man ako kon unsaon pa sa pag-usisa sa maong mga kutsokutso, nangutana ako kon buot ba siya moadto sa Jerusalem ug didto pahuusay mahitungod niining mga butanga. 21 Apan kay gipanggayo man ni Pablo nga magpabilin siya nga binilanggo aron pahukom sa emperador, nagsugo ako nga pabantayan siya hangtud ikapadala ko siya ngadto kang Cesar." 22 Ug si Agripa miington kang Festo, "Buot kong pamatián kining tawhana." "Ugma," matud niya, "pamation mo siya." 23 Ug tuod sa pagkasunod nga adlaw, si Agripa ug si Bernice miabut uban sa dakung pagpasundayag, ug misulod sila sa hawan nga husayanan, kinuyogan sa mga koronil ug sa mga kadagkuan sa siyudad. Ug tuman sa sugo ni Festo, gipaatubang si Pablo. 24 Ug si Festo miington, "Hari Agripa, ug tanan kamo nga ania dinihi uban kanamo, nakita ninyo kining tawhana bahin kang kinsa ang tibuok panon sa mga Judio nanaghanyo kanako, didto sa Jerusalem ug dinihi usab, nanagsinggit nga kinahanglan dili siya tugotan

26 26 Ug si Agripa miington kang Pablo, "Gitugot kanimo karon ang pagsulti laban sa imong kaugalingon." Ug si Pablo mituyhad sa iyang kamot ug misulti sa iyang panalipod sa kaugalingon, nga nag-ingon: 2 "Giisip ko nga palaran ang akong kaugalingon, Hari Agripa, nga anhi ako sa imong atubangan magahimo sa akong panalipod karon batok sa tanang mga sumbong sa mga Judio, 3 labi na gayud kay ikaw nakasinati man pag-ayo sa tanang mga batasan ug mga gikalantugian sa mga Judio. Busa magapakilooy ako kanimo nga una uban sa pailub magapatatalinghug ikaw kanako. 4 "Giunsa ko sa pagkinabuhi sukad pa sa akong kabatan-on, sukad pa sa sinugdan diha sa akong kaugalingong nasud ug sa Jerusalem, kini nahibaloan na sa tanang mga Judio. 5 Ila nang nahibaloan sulod sa hataas nga panahon, kon ikahimuot pa lang unta nila ang pagtug-an niini, nga sumala sa labing istrikto nga pundok sa atong tinoohan, ako nagkinabuhi nga usa ka Fariseo. 6 Ug karon ania ako nagabarug dinihi nga ginahukman tungod sa akong paglaum sa saad nga gihimo sa Dios ngadto sa atong mga ginikanan, 7 nga ang paghidangat sa maong saad maoy ginalauman sa atong napulogduha ka mga kabanayan samtang managsimba sila sa mainiton gayud sa magabii ug maadlaw. Ug tungod niining paglauma, O hari, gisumbong ako sa mga Judio. 8 Nganong inyo mang ginadahum nga dili katoohan nga ang Dios magabanhaw sa mga patay? 9 "Ako haya usab nagtoó kanhi nga kinahanglan himoon ko ang daghang mga butang sa pagsupak sa ngalan ni Jesus nga Nazarethon. 10 Ug mao kini ang akong gibuhat didto sa Jerusalem; dili lamang kay gipamilanggo ko ra ang daghan sa mga balaan ubos sa pagtugot sa mga sacerdote nga punoan, kondili usab sa diha nga gipapatay na sila ako mihatag sa

akong pag-uyon batok kanila. **11** Ug sa makadaghan sa mga patay, siya mao ang magamantala sa kahayag gidagmalan ko sila diha sa tanang mga sinagoga ngadto sa mga tawo ug sa mga Gentil." **24** Ug aron sa pagpugos kanila sa pagpanampalas; ug sa samtang si Pablo sa ingon niini naghimo sa iyang mabangis nga kapungot batok kanila, gigukod ko sila panalipod, si Festo sa makusog nga tingog miington hangtud sa mga siyudad nga atua na sa gawas sa kaniya, "Nagsalimoang ka, Pablo. Ang imong daghang nasud. **12** "Tungod niini, sa naglakaw ako padulong hingkat-unan nakapaboang kanimo." **25** Apan si sa Damasco dinala ang pagbuot ug sugo gikan sa Pablo mitubag kaniya, "Wala ako magsalimoang, mga sacerdote nga punoan, **13** sa kaudtohon, O labing halangdong Festo, hinonoa nagasulti ako sa hari, nakita ko diha sa dalan ang usa ka kahayag tinuod ug mabuot nga pagpahayag. **26** Kay ang gikan sa langit, nga masilaw pa kay sa Adlaw, nga hari nasayud na niining mga butanga, ug kaniya nagsidlak libut kanako ug kanila nga nanagkuyog nagasulti ako sa walay pagpanuko; kay nagatoo kanako. **14** Ug sa nangatumba kaming tahan sa yuta, ako nga walay pagpanuko; kay nagatoo ako nga nadungog ko ang usa ka tingog nga misulti kanako sa walay bisan unsa niining mga butanga nga naililong pinulongan nga Hebreohanon, nga nag-ingon, 'Saulo, kaniya, sanglit wala man kini buhata sa suok. **27** Hari Saulo, nganong ginalutos mo ako? Gisakitan ikaw Agripa, nagatoo ba ikaw sa mga profeta? Nahibalo sa imong pagpatid batok sa mga igtotudyok.' **15** Ug ako nga nagatoo ikaw." **28** Ug si Agripa miington kang nangutana ako, 'Kinsa ka ba, Ginoo?' Ug ang Ginoo Pablo, "Nagahunahuna ka diay nga dali mo ra akong mitubag, 'Ako mao si Jesus nga imong ginalutos. **16** mahimong Cristohanon!" **29** Ug si Pablo mitubag Apan bumangon ka ug tumindog ka; kay mitungha kaniya, "Madali o madugay, ang akong pangamuyo ako karon kanimo alang niining maong tuyo, sa sa Dios mao nga dili lamang ikaw ra kondili usab ang pagtudlo kanimo sa pag-alagad ug pagpanghimatuod tanang nakadungog kanako karong adlawa mahimo sa mga butang nga niini nakita mo ako ug sa mga untang ingon kanako walay labut hinoon niining butang nga niini magapakita ako kanimo, **17** nga mga talikala." **30** Ug unya mitindog ang hari ug ang magapalingkawas ako kanimo gikan sa mga tawo gobernador ug si Bernice ug ang mga nanglingkod ug sa mga Gentil kang kinsa paadtoon ko ikaw **18** uban kanila. **31** Ug sa nakapamahawa na sila sa aron sa pagpabuka sa ilang mga mata, aron sila hawanahan, sila nanag-ingon sa usag usa, "Kining managpamali gikan sa kangiitgit ngadto sa kahayag tawhana walay nabuhat nga angay sa kamatayon o ug gikan sa kagamhanan ni Satanas ngadto sa Dios, sa pagbilanggo." **32** Ug si Agripa miington kang Festo, aron mapasyayo ang ilang mga sala ug managdawat "Kining tawhana makagawas unta kon wala pa siya sila sa ilang babin diha sa mga nangahimong balaan modangop kang Cesar."

pinaagi sa pagsalig kanako.' **19** "Tungod niini, O Hari Agripa, wala ako magmasinupakon sa langitnong panan-awon, **20** hinonoa gipahibalo ko una sa tanan ngadto kanila sa Damasco, unya sa Jerusalem ug sa tibuok kayutaan sa Judea, ug usab ngadto sa mga Gentil, nga kinahanglan maghinulsol sila ug magpamali ngadto sa Dios ug maghimog mga buhat nga mahiangay sa ilang paghinulsol. **21** Tungod niining maong hinungdan gidakop ako sa mga Judio sulod sa templo, ug ilang gihahanahaan sa pagpatay. **22** Ug sanglit nakabaton man ako sa panabang nga gikan sa Dios hangtud niining adlawa karon, busa ania ako nagabarug dinihi nga nagapanghimatuod ngadto sa mga gagmay ug sa mga dagku, sa walay pagsulti sa bisan unsa gawas lamang sa gipahayag sa mga profeta ug ni Moises nga kinahanglan magakahitabo: **23** nga ang Cristo kinahanglan magaanatus, ug nga tungod sa iyang pagkahiuna sa pagkabanhaw gikan

27 Ug sa gikahukman na nga kinahanglan manggikan kami sakay sa sakayan padulong sa Italia, si Pablo ug ang uban pang mga binilanggo ilang gitugyan ngadto sa pagbantay sa usa ka kapitan nga ginganlan si Julio sa Panon ni Augusto. **2** Ug sa nakasakay na kami sa usa ka sakayan nga taga-Adramito nga gumigikan padulong sa mga dunggoanan sa kababayonan sa Asia, migikan kami kinuyogan ni Aristarco, usa ka Macedonianhon nga taga Tesalonica. **3** Ug sa pagkasunod nga adlaw nahidunggo kami sa Sidon. Ug si Julio nagmapuanguron sa iyang pag-atiman kang Pablo, ug iyang gitugotan siya sa pag-adto sa iyang mga higala aron ilang tagdon. **4** Ug sa nakagikan na kami didto, milawig kami salipod sa Cipro kay songsong man ang hangin. **5** Ug sa nalabang na namo ang kadagatan nga atbang sa Cilicia ug Panfilia, nahiabut

kami sa Mira, usa ka siyudad sa Licia. 6 Ug didto sa daghang mga adlaw, ug dili gamay ra ang bagyo ang kapitan nakakitag sakayan nga taga-Alejandria nga mikusokuso kanamo, nawala na ang tanang nga gumigikan padulong sa Italia, ug kami iyang paglaum nga maluwas pa kami. 21 Ug kay dugay na gipasakay niini. 7 Ug sulod sa daghang mga adlaw man nga wala silay kaon, si Pablo mitindog sa ilang mahinay ang among paglawig, ug nahiabut kami taliwala ug miington, "Mga higala, maayo gayud una sa atbang sa Gnidio uban sa kalisud; ug kay ang kadto nga nagpatoo kamo kanako ug wala na lang hangin wala man motugot kanamo sa pagpadayon molayag gikan sa Creta, ug kalikayan unta kining sa unahan, milawig kami salipod sa Creta atbang kadaut ug kapildihan. 22 Apan tambagan ko kamo sa Salmon. 8 Ug sa nagpapiliw kami niini uban sa sa pagsalig, kay wala kaninyoy mapilding kinabuhi kalisud, nahiabut kami sa usa ka dapit nga ginganlan gawas sa sakayan. 23 Kay niining gabhiona karon Mga Maayong Dunggoanan, nga duol gani niini dihay mitindog tupad kanako nga usa ka manolunda mao ang siyudad sa Lasea. 9 Ug kay miagi na sa Dios ni kinsa iya ako ug kang kinsa nagasimba man ang hataas nga panahon ug makuyaw na ang ako, 24 ug miington kanako, 'Ayaw kahadlok, Pablo. panakayan tungod kay ang tingpuasa milabay na Kinahanglan mangatubang ikaw kang Cesar, ug tanman, gitambagan sila ni Pablo 10 nga nag-ingon, awa, ang tanan mong mga kasakay gihatag na sa "Mga higala, akong nakita nga kining panawa lagmit Dios kanimo.' 25 Busa, mga higala, sumalig kamo, mosangko sa kadaut ug dakung kapildihan, dili kay nagatoo ako sa Dios nga kini mahitabo gayud lamang sa karga ug sa sakayan ra, kondili usab sa sibo sa gikasulti kanako. 26 Hinoon mahisangyad atong mga kinabuhi." 11 Apan ang kapitan mitoo sa kita sa usa ka pulo." 27 Ug sa pag-abut na sa arayes ug sa tag-iya sa sakayan labi pa kay sa giiong ikanapulog-upat ka gabii, sa gipadpad kami tabok sa ni Pablo. 12 Ug tungod kay ang dunggoanan dili man kadagatan sa Adria, sa may mga tungang gabii ang maayong pundohan sa panahon sa tingtugnaw, ang mga sakayanon naghunhuna nga nagkahiduol na kadaghanan mitambag sa pagpalawig gikan didto sila sa mamala. 28 Ug ilang gisunda ang giladmon sa pagpamasin nga makaabut ra sila sa Fenice, ug kini ilang nasuta nga kaluhaan ka dupa; ug sa usa ka dunggoanan sa Creta, nga nagaatubang sa unahan ug diyutay giusab nila kini pagsunda ug ilang habagatan ug sa kanawayan, ug sa pagpalabay sa nasuta nga napulog-lima ka dupa. 29 Ug sa kahadlok tingtugnaw didto. 13 Ug sa diha nga mihuros ang nga tingali unya mahisangyad kami sa katakutan, mahinay nga habagat, sa pagdahum nga nakab- ilang giariya ang upat ka mga angkla gikan sa ulin, ot na nila ang ilang tuyo, giisa nila ang angkla ug nangandoy sila nga maadlaw na unta. 30 Ug kay ug migikan sila nga nagpapiliw sa Creta, duol sa ang mga sakayanon may tinguha man sa pag-ikyas baybayon. 14 Apan wala madugay mihuros gikan gikan sa sakayan, ug ila na man ganing gitonton niini ang usa ka makusog nga hangin nga ginganlag ang bote ngadto sa dagat sa pasangil nga ang mga dumagsa. 15 Ug sa diha nga ang sakayan hing-abtan angkla sa dulong ila konong iariya sa layolayo, 31 si na niini ug dili na makasongsong sa hangin, kami Pablo miington sa kapitan ug sa mga sundalo, "Kon nagpaayon na lang niini ug gipadpad kami. 16 Ug sa kining mga tawhana dili gani pabilin sa sakayan, nagpaanud kami salipod sa usa ka gamayng pulo dili gayud kamo maluwas." 32 Busa giputol sa mga nga ginganlan ug Cauda, uban sa kalisud among sundalo ang mga pisi sa bote ug gipasagdan kini gipahigayon nga mahisakay ang bote; 17 ug sa nga ianud. 33 Ug sa hapis na mobanagbanag ang naisa na kini, ang sakayan ilang gibaksan ug mga adlaw, si Pablo miagda kanilang tanan sa pagkaon, kabli; ug unya, sa kahadlok nga mahisangyad sila sa nga nag-ingon, "Karon mao na ang ikanapulog-upat Sirte, ilang giariya ang mga layag ug nagpapadpad ka adlaw sa inyong pagpinaabut ug sa pagpuasa, sila. 18 Ug sanglit gilambalamba man kami pag- sanglit wala man kamoy nakaon nga bisan unsa. 34 ayo sa bagyo, sa pagkasunod nga adlaw ilang Busa agdahon ko kamo sa pagkaon; kini makahatag gisugdan ang pagpanglabog sa mga karga ngadto sa kaninyog kabaskog, kay walay bisan usa ka lugas dagat. 19 Ug sa ikatulo ka adlaw, pinaagi sa ilang buhok nga mawagtang gikan sa ulo ni bisan kinsa kaugalingong mga kamot ilang gipanglabog sa dagat kaninyo." 35 Ug sa nakapamulong na siya niini, siya ang mga kasangkapan sa sakayan. 20 Ug sanglit mikuhag tinapay, ug sa nakapasalamat siya sa Dios wala may Adlaw ni mga bitoon nga mipakita sulod sa atubangan sa tanan, kini iyang gipikaspikus ug

misugod siya sa pag-kaon. **36** Ug unya nadasig silang tanan ug sila mikaon usab. **37** (Ug kaming tanan ilang paghunahuna ug nanag-ingon nga siya usa ka duha ka gatus ug kapitoan ug unom ka mga tawo dios. **7** Ug kasikbit niadtong dapita mao ang kayutaan diha sa sakayan.) **38** Ug sa nangabusog na sila, ilang nga iya sa punoan sa maong pulo, nga si Publio ang gipagaan ang sakayan pinaagi sa paglabog sa mga ngalan, nga midawat kanamo ug miamoma kanamo trigo ngadto sa dagat. **39** Ug sa pagkaadlaw na, wala sila makaila niadtong yutaa, apan nakita nila ang usa ka luok nga may baybayon nga niini ilang gilaraw ang pagpasangyad sa sakayan kon mahimo man ugaling. **40** Busa ilang giputol ang mga pisi sa mga angkla ug Busa ilang gibiyaan sa dagat; ug sa maong higayon nilag mabaw, ang sakayan ilang gipasangyad; ang ilang gilugakan ang mga pisi nga gibanting sa mga ulin naguba tungod sa kakusog sa mga balud. **41** Apan sa paghibangga ug sa amo nang paggikan, kami ilang gipabalanon dulong niini miungot ug wala na makalihok, apan ang bulan kami nanggikan sakay sa usa ka sakayan nga sa among mga kinahanglanon. **11** Tapus sa tulo ka ug ang mga sundalo naghunahuna sa pagpatay sa mga binilanggo, sa kahadlok nga tingali unya aduna ug gisugo ang mga makamaong molangoy sa paglukso pagkasunod nga adlaw nahiabut kami sa Puteoli. **14** pag-una ngadto sa dagat ug pagtakas sa mamala, **44** Ug didtoy among gikakita nga mga kaigsoonan, ug ug ang mga mahibilin, sa pagsunod nga magagabayang mga tabla o sa mga guba gikan sa sakayan. Ug pito ka adlaw. Ug unya miabut kami sa Roma. **15** Ug nahitabo nga sa ingon niini ang tanan nakalingkawas ngadto sa mamala.

28 Ug sa nakalingkawas na kami, mao pay among pagkahibalo nga ang pulo ginganlan ug Malta. **2** Ug ang mga nanagpuyo didto nagpakita kanamog talagsaong pagkamaloy-on, kay sila nanagdaub, ug ilang giabiabi kaming tanan, tungod kay nagsugod na man pag-ulang ug matugnaw ang panahon. **3** Ug si Pablo namunit ug usa ka bangan nga mga igsosugnod, ug sa iya na kining gikatam-ok sa daub, usa ka bitin nga malala miwayway tungod sa kainit ug miukob sa iyang kamot. **4** Ug sa pagkakita nila sa bitin nga nagbitay gikan sa iyang kamot, ang mga nanagpuyo didto miignon sa usag usa, "Sa walay duhadua kining tawhana mamumuno. Ug bisan tuod nakalingkawas siya gikan sa dagat, dili motugot ang hustisa nga mabuhî pa siya." **5** Apan gisawiliik niya ang bitin ngadto sa kalayo, ug siya wala maunsa. **6** Ug ilang gipaabout nga mohubag ang iyang kamot o nga dihadiha matumba siya nga patay; apan sa nakapaabout na silag taas nga panahon ug wala silay

nakitang kadaut nahitabo kaniya, nangausab sila sa nga maabiabihon gayud sulod sa tulo ka adlaw. **8** Ug sila makot diha kaniya, ug iyang giayo siya. **9** Tungod kini ilang gibiyaan sa dagat; ug sa amo nang paggikan, kami ilang gipabalanon ug sa amo nang paggikan sakay sa usa ka sakayan nga taga-Alejandria nga may bansiwa ug dagway sa Kaluhang Lalaki. **12** Ug midunggo kami sa Siracusa kanilay manglangoy ug mangalagiw. **43** Apan ang diin nagpabilin kami sulod sa tulo ka adlaw. **13** Ug kapitan, sa iyang tinguha sa pagluwas kang Pablo, gikan didto mibordahi kami ug nahiabut sa Regio; ug midili kanila sa paghimo sa ilang gilaraw. Ug iyang usa ka adlaw tapus niini mihuros ang habagat, ug sa gisugod kanamo, nangadto hangtud sa Foro de Apio ug sa Tres Tabernas aron sa pagsugat kanamo. Ug sa iyang pagkakita kanila si Pablo nagpasalamat sa Dios ug nadasig pag-ayo. **16** Ug sa pag-abut namo sa Roma, si Pablo gitugotan sa pagpuyo nga magkinaugalingon, uban sa sundalo nga nagbantay kaniya. **17** Ug tapus sa tulo ka adlaw, iyang gipatigum ang mga kadagkuan sa mga Judio didto; ug sa natigum na sila, siya miignon kanila, "Mga igsoon, ako gitugyan nga binilanggo gikan sa Jerusalem ngadto sa mga kamot sa mga Romanhon; ngani wala akoy nahimong bisan unsa nga batok sa katawhan o batok sa mga batasan sa atong mga ginikanan. **18** Sa nausisa na ako nila, buot unta nila nga buhian ako sanglit wala may katarungan nga pagahukman ako sa kamatayon. **19** Apan sa diha nga misupak niini ang mga Judio, napugos ako sa pagdangop kang Cesarhinoon dili tungod kay aduna akoy igsosumbong batok sa akong nasud. **20** Busa, tungod niiring maong hinungdan, gipangayo ko ang pagpakigkita kaninyo ug pagpakigsulti kaninyo,

sanglit tungod man sa ginalauman sa Israel gigapos ako karon niining talikala." 21 Ug sila miington kaniya, "Wala kami makadawat ug mga sulat gikan sa Judea mahitungod kanimo, ug sa mga kaigsoonan nga nangabut dinihi wala kanilay nagtaho o nagsultig dautan mahitungod kanimo. 22 Hinoon buot kami maminaw kanimo kon unsa ang imong mga hunahuna; kay mahitungod niining maong pundok kami nasayud nga kini ginasupak bisan diin." 23 Ug sa nakatudlo silag adlaw alang kaniya, sa tinagdaghan nangadto sila kaniya sa iyang gipuy-an. Ug sukad sa buntag hangtud sa kahaponon, kanila nagsaysay siya nga nanghimatuod sa gingharian sa Dios, ug naningkamot sa pagpatoo kanila mahitungod kang Jesus, pinasikad sa kasugoan ni Moises ug sa mga profeta. 24 Ug dihay pipila nga mitoo sa gisulti niya, apan ang uban wala motoo. 25 Ug sanglit wala man sila magkauyonay, sila namauli tapus si Pablo makapamulong ug usa ka sulti nga nag-ingon, "Maayo gayud ang pagkasulti sa Espiritu Santo sa iyang pag-ingon ngadto sa inyong mga ginikanan pinaagi kang Isaiahs nga profeta: 26 'Umadto ka niining mga tawhana, ug sultihil sila: Manimati ug manimati kamo, apan dili gayud kamo makasabut; magatutok ug magatutok kamo, apan dili gayud kamo makakita. 27 Kay nahabol ang mga kasingkasing niining mga tawhana ug ang ilang mga dalunggan magalisud sa pagpakabati, ug ang ilang mga mata ginapiyong nila; sa kahadlok nga tingali unyag maka-kita sila pinaagi sa ilang mga mata, ug makabati sila pinaagi sa ilang mga dalunggan, ug makasabut sila pinaagi sa ilang kasingkasing, ug managbalik sila kanako aron ayohon ko sila.' 28 Busa hibaloi ninyo nga kining maong kaluwasan gikan sa Dios gikapadala na ngadto sa mga Gentil; ug sila magapatalinghug niini." 29 Ug sa nakasulti na siya niining mga pulonga, ang mga Judio namauli nga may dakung paglalisyar taliwala sa ilang kaugalingon. 30 Ug si Pablo mipuyo didto sulod sa tibuok duha ka tuig, nga migasto alang sa iyang kaugalingon, ug nag-abiaibi sa tanang nangadto kaniya. 31 Ug sa dayag ug sa walay pagsanta gikan kang bisaan kinsa, iyang giwali ang gingharian sa Dios ug gipanudlo niya ang mga butang mahitungod sa Ginoong Jesu-Cristo.

Roma

1 Si Pablo, ulipon ni Jesu-Cristo, tinawag sa pagkaapostol, ginahin alang sa Maayong Balita sa Dios, 2 nga kaniadto iyang gisaad pinaagi sa iyang mga profeta diha sa balaang kasulatan, 3 sa Maayong Balita mahitungod sa iyang Anak nga, sumala sa iyang pagkatawo, gianak nga kaliwat ni David, 4 ug uban sa gahum gipaila nga Anak sa Dios sumala sa Espiritu nga balaan pinaagi sa iyang pagkabanhaw gikan sa mga patay, si Jesu-Cristo nga atong Ginoo, 5 pinaagi kang kinsa nadawat namo ang grasya ug ang pagkaapostol aron, nga alang sa kadungganan sa iyang ngalan, ang mga tawo sa tanang kanasuran among madala ngadto sa pagkamasinugtanon sa tinoohan, 6 nga uban kanila kamo usab gipanagtawag aron maiya ni Jesu-Cristo; 7 Nganha kaninyong tanan sa Roma, kaninyo nga sa Dios gihigugma, nga gipanagtawag aron mahimong mga balaan: 8 Una sa tanan, magpasalamat ako sa akong Dios pinaagi kang Jesu-Cristo tungod kaninyong tanan, kay ang inyong pagtoo nadungog man sa tibuok kalibutan. 9 Kay saksi ko ang Dios, ang ginaalagad ko sa akong espiritu pinaagi sa pagsangyaw sa Maayong Balita sa iyang Anak, nga sa walay paghunong ginalakip ko kamo kanunay sa akong mga pag-ampo, 10 sa pagpangamuyo nga pinaagi sa kabubut-on sa Dios, sa bisan unsang higayona, sa katapusan mahinayon na unta ako sa pag-anha diha kaninyo. 11 Kay gipangandoy ko ang pagpakigkita kaninyo aron makapaambit ako kaninyog espirituhanong gasa nga makapalig-on kaninyo; 12 sa laing pagkasulti, aron magkadinasiyag kita pinaagi sa pagtoo nato nga matag-usa, sa inyo ug sa ako. 13 Mga igsoon, buot ko nga inyong masayran nga sa makadaghan gilaraw ko ang pag-anha diha kaninyo (apan hangtud karon gibabaganako), aron makaani unta akog bunga diha kaninyo, maingon man diha sa ubang mga Gentil. 14 Utangan ako sa mga Gresyanhon maingon man sa mga luog, sa mga makinaadmanon maingon man sa mga walay alamag. 15 Busa andam ako sa pagwali sa Maayong Balita diha kaninyo usab nga anaa sa Roma. 16 Kay wala ko igakaaulaw ang Maayong Balita, kay kini mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan sa matag-usa nga nagatoo, sa Judio una sa tanan ug unya sa Gresyanhon usab. 17 Kay diha sa Maayong Balita ginapadayag ang pagkamarung, pagkadautan, kadal, panghimaraut. Sila puno sa kasina, pagbuno, pakiglalis, lansis, kangil-ad. Sila mga tabian,

sumala sa nahisulat nga nagaingon, "Mabuh ang namatarung pinaagi sa pagtoo." 18 Kay gikan sa langit ginapadayag ang kapungot sa Dios batok sa tanang pagkadili diosnon ug pagkadili matarung sa mga tawo nga nagababag sa kamatuoran pinaagi sa ilang pagkadautan. 19 Kay ang arang mahibaloan mahitungod sa Dios tataw ngadto kanila, kay kini gipakita man sa Dios ngadto kanila. 20 Kay sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan ang iyang dili makita nga kinaiya, nga mao ang iyang dayong gahum ug pagka-Dios, sa tin-aw naila na pinaagi sa mga butang nga iyang nabuhat. Busa wala silay ikapanglipas; (aidios 9:126) 21 kay bisan nanagpakaile na sila sa Dios, wala nila siya pasidunggi ingon nga Dios, ni magpasalamat kaniya; hinonoa, maoy ilang gihinuktukan ang mga hinunahuna nga walay dapat hangtud gingitngitan na lang ang ilang habol nga mga salabutan. 22 Sa ilang pagpakkamakinaadmanon, nahimo hinoon silang mga boang, 23 ug ang himaya sa dili mamatay nga Dios giilisan nilag mga larawan nga sama sa may kamatayon nga tawo ug mga langgam ug mga mananap nga upat ug til ug mga binuhat nga nagakamang. 24 Tungod niini gitugyan sila sa Dios ngadto sa kahugawan diha sa mga pangibog sa ilang mga kasingkasing aron magpakaaulaw sila sa ilang mga lawas sa ilang masikaugalingon, 25 kay ang tenuod mahitungod sa Dios ilang giilisan ug bakak, ug mao na hinooy ilang gisimba ug gialagaran ang binuhat ug wala nila simbaha ug alagara ang Magbubuhat nga mao ang dalaygon hangtud sa kahangturan! Amen. (aiōn 9:165) 26 Tungod niining maong hinundan, gitugyan sila sa Dios ngadto sa mga pangibog nga makauulaw. Ang ilang mga kababayen-an nanag-usab sa kagamitan nga tiunay sa ilang pagkababaye ngadto sa kagamitan nga supak sa kinaiya. 27 Ug sa mao usab nga paagi, ang mga lalaki nanagbiya sa ilang tiunay kalabutan ngadto sa babaye ug nangaut-ot diha sa ilang pangibog alang sa usag usa, mga lalaki sa masikkalalaki manunay sa pagbuhat sa makauulaw, ug nanagpakaagum diha sa ilang kaugalingon sa balus nga angay sa ilang pagkadautan. 28 Ug kay nanagdumili man sila sa pag-ilä kinya ingon nga Dios, sila gitugyan sa Dios ngadto sa pagpanghunahuna nga dautan ug sa paggawi nga dili angay. 29 Sila napuno sa tanang matang sa pagkadili matarung, pagkadautan, kadal, panghimaraut. Sila puno sa kasina, pagbuno, pakiglalis, lansis, kangil-ad. Sila mga tabian,

malibakon, madumtanon sa Dios, mapasipalahon, kasugoan. 13 Kay dili ang mga nagapatalinghug sa mapahitas-on, andakan, tigmugnag dautan, masupilon kasugoan maoy matarung sa atubangan sa Dios, sa mga ginikanan, 31 hungog, walay paglaban sa kondili ang mga nagatuman sa kasugoan mao ang pulong, walay kasingkasing, mabangis. 32 Kini sila, pakamarungan. 14 Kon tuman sa kinyaia ang bisaan ila nang nasayran ang pagbuot sa Dios nga ang magabuhat sa maong mga butang takus sa kamatayon, dili lamang kay nagabuhat niini kondili giuyonan usab nila ang mga tawo nga nagabuhat niini.

2 Busa ikaw walay ikapanglipas, O tawo, bisa

kinsa ikaw, nga magahukom sa laing tawo; kay sa imong paghukom kaniya, sa imo rang kaugalingon nagahukom kag silot, kay ikaw nga nagahukom nagabuhat man usab sa maong mga butang. 2 Nahibalo kita nga matarung ang hukom sa Dios batok sa mga nagabuhat sa maong mga butang. 3 Nagdahum ka ba, O tawo, nga makaikyas ka sa hukom sa Dios, ikaw nga nagahukom sa mga nagabuhat sa maong mga butang nga imo usab nga ginabuhat? 4 O ginatamay mo ba ang kadagaya sa iyang pagkamapuanguron ug pagkamainantuson ug pagkamapailubon? Wala ka ba masayud nga ang pagkamapuanguron sa Dios alang man sa pag-agda kanimo sa paghinulsol? 5 Apan tungod sa imong kagahi ug pagkadili mahinulsolon sa kasingkasing nagatigum ikaw ug kapungot nga tagana alang sa imong kaugalingon alang unya sa adlaw sa kapungot sa diha nga igapadayag na ang matarung nga hukom sa Dios. 6 Kay siya magabalus ra sa matag-usa ka tawo sumala sa iyang mga binuhatan: 7 kanila nga uban sa pailub diha sa mga maayong pagbuhat, nagapangita sa himaya ug sa kadungganan ug sa pagkadili mamatay, kanila magahatag siyag kinabhi nga dayon; (*aiōnios g166*) 8 apan aduna unyay kasuko ug kapungot alang sa mga malalison ug wala magsurod sa kamatuoran kondili nagaesunod hinoon sa pagkadili matarung. 9 Aduna unyay kagul-anan ug kasakitan alang sa matag-usa ka tawo nga magabuhat ug dautan, alang sa Judio una sa tanan, ug unya usab alang sa Gresyanhon; 10 apan aduna usab unyay himaya ug kadungganan ug kalinaw alang sa matag-usa ka tawo nga magabuhat ug maayo, alang sa Judio una sa tanan, ug unya usab alang sa Gresyanhon. 11 Kay ang Dios walay pinalabi. 12 Ang tanang nanagpakashala nga walay kasugoan mangalaglag nga walay kasugoan; ug ang tanang nanagpakashala nga ilalum sa kasugoan pagahukman pinaagi sa

kondili ang mga nagatuman sa kasugoan mao ang gimbut-an sa kasugoan, nan, sila kasugoan na sa ilang kaugalingon, bisaan wala silay kasugoan. 15 Sila nagapakita nga ang gimbut-an sa kasugoan nahisulat diha sa ilang mga kasingkasing, ug ang ilang tanlag usab magapamatuo niini ug ang ilang nagakasumpaki nga mga hunahuna magasumbong o tingali magapanglipas ba kanila 16 unya sa maong adlaw nga, sumala sa akong Maayong Balita, pagahukman na sa Dios ang mga tinagoan sa mga tawo pinaagi kang Cristo Jesus. 17 Apan kon ikaw nagatawag sa imong kaugalingon nga Judio ug nagasalig sa kasugoan ug nagapagawal sa imong kalabutan sa Dios 18 ug nasayud ka sa iyang kabut-on ug nakayon sa mga butang halangdon, kay binansay man tuod ikaw sa kasugoan, 19 ug kon nagatoo ka nga ikaw magtotultol sa mga buta, kahayag sa mga gingitngitan, 20 magpapanton sa mga hungog, magtutidlo sa mga kabataan, kay nakabaton man tuod ikaw sa dagway sa kahibalo ug sa kamatuoran nga anaa sa kasugoan 21 nan, karon, ikaw nga nagapanudlo sa uban, dili ba usab nimo tudloan ang imong kaugalingon? Ikaw nga nagawali batok sa pagpangawat, nagapangawat ka ba? 22 Ikaw nga nagaingon nga ang tawo kinahanglan dili manapaw, nanapaw ka ba? Ikaw nga ngil-aran ug mga larawan, nagapangawat ka ba sa sulod sa ilang mga templo? 23 Ikaw nga nagpasigarbo tungod sa kasugoan, gipakaulawan mo ba ang Dios pinaagi sa paglapas sa kasugoan? 24 Kay sumala sa nahisulat, "Tungod kaninyo ang ngalan sa Dios ginapasipadan taliwala sa mga Gentil." 25 Sa pagkatinuod, ang sirkunsisyon may kapuslanan kon magatuman ikaw sa kasugoan; apan kon magalapás ikaw sa kasugoan ang imong sirkunsisyon mahimo nang dili sirkunsisyon. 26 Busa, kon ang usa ka tawong walay sirkunsisyon magatuman sa mga lagda sa kasugoan, dili ba ang iyang pagkawalay sirkunsisyon pagaisipon nga sirkunsisyon? 27 Sa ingon niana, siya nga walay sirkunsisyon sa lawas apan nagatuman sa kasugoan, siya magahukom kanimo sa silot, kanimo nga nakabaton sa sinulat nga kasugoan ug nga may sirkunsisyon apan nagalapás sa kasugoan. 28 Kay ang usa ka tawo dili tinuod nga Judio kon ang iyang

pagka-Judio anaa ra sa dayag nga panagway; ug ang baba napuno sa mga panghimaraut ug sa mapait tinoud nga sirkunsisyon dili ang anaa ra sa dayag nga mga pulong." 15 "Ang ilang mga til maabtik diha sa lawas. 29 Kay ang tinoud nga Judio mao sa pagdalagan aron sa ilang pag-ula sa dugo sa kadtong tawo nga Judio diha sa kinasuloran sa iyang mga tawo, 16 sa ilang mga dalan anaa ang kalaglag pagkatawo, ug ang tinoud nga sirkunsisyon maoy ug kaalaut, 17 ug sa dalan paingon sa kalinaw sila usa ka butang nga iya sa kasingkasing, espirituhanon wala manghibalo." 18 "Ang kahadlok alang sa Dios ug dili sumala sa mga letra sa kasugoan. Siya wala diha sa atubangan sa ilang mga mata." 19 magadawat sa pagdalayeg nga dili gikan sa tawo Karon nahibalo na kita nga bisan unsay gisulti sa kondili gikan sa Dios.

3 Nan, unsa man diay ang bintaha sa pagka-Judio?

Unsa may kapuslanan sa sirkunsisyon? 2 Daghan, bisan asa ipaagi. Una sa tanan, ngadto sa mga Judio gipiyal ang mga pulong sa Dios. 3 Ug kon diha kanilay wala managpanoo, unsa may anaa niana? Kadong ilang kakulang sa pagtoo nakapahimo bang walay kapuslanan sa pagkamatinuoron sa Dios? 4 Wala gayud! Kinihanglan maminatud-on gayud ang Dios bisan pa kon bakakon ang tanang mga tawo ingon sa nahisulat: Aron makita ikaw nga matarung sa imong pagpamulong, ug magamadaugon ikaw sa diha nga pagahukman ka na. 5 Apan kon pinaagi sa atong pagkadautan ikapadayag man ang pagkamatarung sa Dios, unsa may atong ikaingon niana? Nga ang Dios dili diay matarung sa iyang pagpahamtang kanatog silot? (Nagasulti ako sa tawhanong paagi.) 6 Palayo kana! Kay sa ingon niana, unsaon pa man sa Dios sa paghukom sa kalibutan? 7 Apan kon pinaagi sa akong pagbakak ang pagkamatinuoron sa Dios modagaya man ngadto sa pagdalayeg kaniya, nganong pagahukman pa man ako ingon nga makasasala? 8 Ug nganong dili na man lang hinoon kita manag-ingon, sumala sa ginapasangil sa mga tawo nga kono atong ginaingon, "Buhaton ta ang dautan aron mosangpot ang maayo"? Apan matarung gayud ang pagkahinukman sa silot sa maong mga tawhana. 9 Nan, unsa na man? Kitang mga Judio, labaw pa ba kitag kahimtag kay kanila? Dili gayud; kay ato nang gikasumbong nga ang tanang mga tawo, mga Judio ug mga Gresyanhon, nailalum sa sala, 10 ingon sa nahisulat: Walay matarung, wala, bisan usa, 11 walay usa nga nakasabut, walay bisan usa nga nagapangita sa Dios 12 Ang tanan nagsukwahi, nagadungan sa pagpangadaut; walay nagabuhat ug maayo, wala, bisan usa." 13 "Ang ilang totunlan maoy usa ka lubong inukban, ang ilang mga dila ginagamit nila aron sa paglimborg." Ang lala sa mga bitin anaa sa ilalum sa ilang mga ngabil." 14 "Ang ilang

baba napuno sa mga panghimaraut ug sa mapait tinoud nga sirkunsisyon diha sa lawas. 29 Kay ang tinoud nga Judio mao sa pagdalagan aron sa ilang pag-ula sa dugo sa kadtong tawo, 16 sa ilang mga dalan anaa ang kalaglag pagkatawo, ug ang tinoud nga sirkunsisyon maoy ug kaalaut, 17 ug sa dalan paingon sa kalinaw sila usa ka butang nga iya sa kasingkasing, espirituhanon wala manghibalo." 18 "Ang kahadlok alang sa Dios ug dili sumala sa mga letra sa kasugoan. Siya wala diha sa atubangan sa ilang mga mata." 19 magadawat sa pagdalayeg nga dili gikan sa tawo Karon nahibalo na kita nga bisan unsay gisulti sa kasugoan, kini gisulti ngadto sa mga anaa sa ilalum sa kasugoan aron ang matag-usa ka baba masapongan, ug aron ang tibuok kalibutan mahisakop ilalum sa paghukom sa Dios. 20 Kay sa atubangan sa Dios walay tawo nga pagamatarungon pinaagi sa mga pagtuman sa kasugoan, kay pinaagi sa kasugoan nagaabut hinoon ang kahibalo mahitungod sa sala. 21 Apan karon ang pagkamatarung gikan sa Dios gikapadayag gawas sa kasugoan, ug gikapamatud-an man gani kini sa kasugoan ug sa mga profeta 22 ang pagkamatarung gikan sa Dios pinaagi sa pagtoo kang Jesu-Cristo alang sa tanan nga magatoo. Kay walay kalainan sa Judio ug sa Gentil. 23 Sanglit nakasala man ang tanan ug nakabsan sa himaya sa Dios, 24 sila pagamatarungon pinaagi sa iyang grasya ingon nga gasa, pinasikad sa pagkatinubos tungod kang Cristo Jesus 25 nga gitanyag sa Dios ingon nga halad pasig-uli pinaagi sa iyang dugo, sa maong halad nga pagadawaton pinaagi sa pagtoo. Kini maoy pagpakita sa pagkamatarung sa Dios, kay sa iyang langitnong pagkamainantuson gisayloan man lamang niya ang kasal-anan nga nangahimo kaniadto; 26 kini maoy pagpamatuod karong panahona nga siya matarung ug nga siya magamatarung sa tawo nga may pagtoo kang Jesus. 27 Nan, hain na man ang atong pagpagarbo? Gipalagpot na sa gawas. Pinasikad sa unsang lagda? Sa lagda ba sa mga buhat? Dili, hinonoa pinasikad sa lagda sa pagtoo. 28 Kay maoy atong pag-isip nga ang tawo pagamatarungon pinaagi sa pagtoo, pinagawas sa mga pagtuman sa kasugoan. 29 O Dios ba lamang sa mga Judio ang Dios? Dili ba Dios man usab siya sa mga Gentil? Oo, sa mga Gentil usab, 30 sanglit usa ra man ang Dios; ug iyang pagamatarungon ang mga may sirkunsisyon pinasikad sa ilang pagtoo ug ang mga walay sirkunsisyon pinaagi sa ilang pagtoo. 31 Gibungkag ba nato ang kasugoan tungod sa maong pagtoo? Wala gayud! Hinonoa gipabarug nato ang kasugoan.

4 Ug karon, unsa may atong ikasulti mahitungod aron ang saad magasukad sa grasya ug igapasalig kang Abraham, ang atong ginikanan sumala sa ngadto sa tanang kaliwat ni Abraham dili lamang pagkatawo? **2** Kay kon si Abraham nahimo pang ngadto ra sa mga nagpailalum sa kasugoan kondili matarung tungod sa iyang mga binuhatan, nan, usab ngadto sa mga nagabaton sa kang Abraham aduna siyay ikapasigarbo, apan dili sa atubangan nga pagtoo, kay siya mao man ang amahan natong sa Dios. **3** Kay unsa may ginaingon sa kasulatan? tanan, **17** sumala sa nahiisulat nga nagaingon, "Gihimo "Si Abraham mitoo sa Dios, ug kadto giisip kaniya ko ikaw nga amahan sa daghang mga nasud. Ang nga maoy pagkamatarung." **4** Karon, ngadto sa tawo saad gipasalig ngadto kanila sa atubangan sa maong nga nagabuhat, ang isuhol kaniya dili maisip nga Dios nga iyang gittoohan nga mao ang nagahatag hatag kondili ingon nga bayad kaniya. **5** Ug ngadto ug kinabuhi ngadto sa mga patay, ug nagatudlo sa sa tawo nga wala magbuhat kondili nagsalig kaniya mga butang bisan sa wala pa kini magalungtad. **18** nga mao ang nagamatarung sa dili diosnon, ang Bisan sa diha nga dili na unta takus kalauman, si iyang pagtoo pagaisipon nga maoy pagkamatarung Abraham mitoo nga malaumon nga siya mahimo niya. **6** Sa ingon niini usab si David nagahisgot sa gayud nga amahan sa daghang mga nasud, sumala kalipay niadtong tawo nga sa Dios ginaisipan sa sa gikaingon kaniya, "Maingon niana ang imong pagkamatarung nga gawas sa mga binuhatan: **7** kaliwatan." **19** Wala siya maluya sa iyang pagtoo "Malipayon silakinsang mga kala-pasan gipasaylo bisan sa iyang pagpamalandong mahitungod sa na, ug kinsang mga kasal-anan napapas na; **8** iyang lawas, nga daw patay na kini sanglit may malipayon ang tawo nga sa Ginoo dili na pagaisipan kagulangon na man siya nga usa ka gatus ka tuig, o sa iyang sala." **9** Kining maong kamalipayon, alang sa iyang pagpamalandong mahitungod sa pagkaapuli ba lamang kini sa mga may sirkunsyon, o alang na sa taguangkan ni Sara. **20** makapahimo kaniya ba usab kini sa mga walay sirkunsyon? Ato nang nga maduhaduhaon sa saad sa Dios, hinonosa sa giingon nga ang pagtoo giisip ngadto kang Abraham naghimaya siya sa Dios mitubo siya nga malig-on ingon nga maoy pagkamatarung. **10** Giunsa man sa iyang pagtoo, **21** masaligon sa hingpit nga ang kini sa pag-isip ngadto kaniya? Sa may sirkunsyon Dios arang makatuman sa iyang gisaad. **22** Mao na ba siya, o sa wala pa? Dili sa diha na, kondili kini ang katarungan ngano nga ang iyang pagtoo sa wala pa siyay sirkunsyon. **11** Gidawat niya ang "giisip kaniya nga maoy pagkamatarung." **23** Apan sirkunsyon ingon nga usa ka ilhanan o timri sa ang mga pulong, "giisip kaniya," wala sulata nga pagkamatarung nga iya nang nabatonan pinaagi sa magapahinungod kaniya lamang, **24** kondili kanato pagtoo, bisan sa wala pa siyay sirkunsyon. Ang usab. Kadto pagaisipon kanato nga nagatoo kaniya tuyo niadto mao nga mahimo siya nga amahan sa nga mao ang nagbanhaw kang Jesus nga atong tanang mga magtotoong walay sirkunsyon aron nga Ginoo gikan sa mga patay, **25** nga gitugyan ngadto sa sa ingon niini maisipan sila sa pagkamatarung, **12** kamatayon tungod sa atong kalapasan ug gibanhaw ug nga amahan usab sa mga may sirkunsyon, sa alang sa pagpamatarung kanato.

5 Busa, sanglit namatarung man kita pinaagi sa pagtoo, kita may pakigdinaitay na sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **2** Pinaagi kaniya nakabaton kitag agianan paingon niining maong grasya nga atong ginabarugan, ug kita nagakalipay sa atong paglaum sa pakig-ambit sa himaya sa Dios. **3** Labaw pa niini, nagakalipay kita bisan sa atong mga kasakit, sanglit nasayud man kita nga ang kasakit mohimog pagkamainantuson, **4** ug ang pagkamainantuson mohimog kalig-on, ug ang kalig-on mohimog paglaum; **5** ug ang paglaum dili mopahigawad kanato kay ang gugma sa Dios gikahuwed man nganhi sa atong mga kasingkasing

pinaagi sa Espiritu Santo nga gikahatag kanato. magahari diha sa kinabuhi. **18** Busa, maingon nga **6** Samtang mga maluya pa kita, sa gitagal nga ang paglapas nga gihimo sa usa ka tawo misangpot panahon si Cristo nagpакamatay alang sa mga dili sa pagkahnukman sa silot sa tanang mga tawo, diosnon. **7** Talagsa ra nga adunay magpакamatay mao man usab, ang buhat sa pagkamatarung nga alang sa uban, bisan pa alang sa usa ka tawong gihimo sa usa ka tawo mosangpot ngadto sa hukom matarung hinoon aduna gayud kahay mangako sa sa kagawasan ug ngadto sa kinabuhi alang sa pagpакamatay alang sa usa ka maayong tawo. **8** tanang mga tawo. **19** Kay maingon nga pinaagi Apan ang Dios nagapadayag sa iyang gugma alang sa pagkamasupilon sa usa ka tawo daghan ang kanato pinaagi niini, nga bisan sa mga makasasala nahimong makasasala, mao man usab nga pinaagi pa kita si Cristo nagpакamatay alang kanato. **9** Ug sa pagkamasinugtanon sa usa ka tawo daghan ang kay namatarung na man kita karon pinaagi sa iyang mahimong matarung. **20** Ang kasugoan misaliut-ot dugo, labi pang luwason kita pinaagi kaniya gikan pagsulod aron sa pagpadagsang sa kalapasan; apan diin gani midagsang ang pagpакасала, ang grasya milabi pa hinoon usab sa pagdagaya, **21** aron nga maingon nga ang sala mihari diha sa kamatayon, ang grasya usab pinaagi sa pagkamatarung magahari ngadto sa kinabuhing dayon pinaagi kang Jesu-Cristo nga atong Ginoo. (aiōnios g166)

6 Nan, unsa may atong ikasulti? Magpadayon ba kita sa pagpакасала aron modagaya ang grasya?

2 Palayo kana! Kita nga namatay na ngadto sa sala, unsaon man nato sa pagpакабуhi pa diha niana? **3** Wala ba kamo mahibalo nga kitang tanan nga nabautismohan ngadto kang Cristo Jesus gibautismohan man ngadto sa iyang kamatayon? **4** Busa, pinaagi sa bautismo gilubong kita uban kaniya ngadto sa kamatayon, aron nga maingon nga si Cristo gibanhaw gikan sa mga patay pinaagi sa himaya sa Amahan, kita usab managgawi diha sa kabago sa kinabuhi. **5** Kay kon kita nahiusa man ngadto kaniya diha sa usa ka kamatayon nga sama sa iya, nan, mahiusa gayud usab kita ngadto kaniya diha sa pagkabanhaw nga sama sa iya. **6** Kita nahibalo nga ang atong karaan nga pagkatawo gilansang sa krus uban kang Cristo aron malaglag ang makasasala nga lawas, ug aron dili na kita maulipon sa sala. **7** Kay ang tawong patay na nakagawas na gikan sa sala. **8** Apan kon namatay kita uban kang Cristo, kita nagatoo nga mabuhi usab kita uban kaniya. **9** Kay nahibalo kita nga si Cristo nabanhaw gikan sa mga patay ug nga dili na gayud siya mamatay; ang kamatayon wala nay kagahum batok kaniya. **10** Sa iyang pagkamatay siya namatayng dayon ngadto sa sala; apan sa iyang pagkabuhi siya nabuhi ngadto sa Dios. **11** Busa kamo usab kinahanglan manag-isip sa inyong kaugalingon nga mga patay na ngadto sa sala apan diha kang Cristo Jesus mga buhi kamo

ngadto sa Dios. 12 Busa, ayaw ninyo tugot ang sala sa paghari diha sa inyong may kamatayon nga mga lawas aron sa paghimo kaninyo nga masinugtanon sa mga pangibog niini. 13 Ayaw ninyo itugyan ang mga bahin sa inyong mga lawas ngadto sa sala aron kini himoong mga galamiton sa pagkadili matarung, hinonoa itugyan ninyo ang inyong kaugalingon ngadto sa Dios ingon nga mga tawo nga nangabuhi gikan sa kamatayon, ug itugyan ninyo ang mga bahin sa inyong mga lawas ngadto sa Dios aron mahimong galamiton sa pagkamatarung. 14 Kay ang sala dili magagahum diha kaninyo, sanglit dili man kamo ilalum sa kasugoan kondili ilalum sa grasya. 15 kon mamana siyang lain dili siya mananapaw. 4 Sa Nan, unsa man? Magpakasala ba kita kay dili man ingon usab niana, mga igsoon, kamo nangamatay kita ilalum sa kasugoan kondili ilalum sa grasya? na ngadto sa kasugoan pinaagi sa lawas ni Cristo, Palayo kana! 16 Wala ba kamo masayud nga kon aron maiya kamo sa lain, maiya sa nabanhaw gikan itugyan ninyo ang inyong kaugalingon ingon nga mga masinugtanong ulipon ngadto kang bisan kinsa, kamo ulipon niya nga inyong ginasugot, mga ulipon o iya sa pagkamasinugtanon nga nagahatud ngadto sa pagkamatarung? 17 Apan salamat sa Dios nga sulondan sa tuloohan nga niini gitugyan ninyo ang kaugalingon, 18 ug nga sa paghigawas pagkamatarung. 19 Nagasulti ako niining tinawhanong kaniadto sa sala, kamo nahimong mga ulipon sa pagkamatarung. 20 Sa dihang mga ulipon pa kamo sa pagbalaanon. 21 Ang sangpotan sa maong mga butang mao ang kinahanglan itugyan ninyo ang mga bahin sa gikan sa sala ug nahimo nang mga ulipon sa Dios, ang inyong nakuhang balus mao ang pagkabalaan, ug ang sangpotan niini mao ang kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 22 Apan karon, sa gipahigawas na kamo gikan sa sala ug nahimo nang mga ulipon sa Dios, ang inyong nakuhang balus mao ang pagkabalaan, ug ang sangpotan niini mao ang kinabuhing dayon diha kang Cristo Jesus nga atong Ginoo. (aiōnios g166)

7 Wala ba kamo mahibalo, mga igsoon kay ang ginasultihan ko karon mao man ang mga nahibalog unsay kasugoan nga ang kasugoan makabuot sa tawo sa panahon lamang nga buhi pa kini siya? 2 Tungod niini, ang babayeng minyo gipasakop sa kasugoan ang bana. Apan kon matatay ang iyang bana, siya sa Dios kon makipuyo siyang laing lalaki samtang buhi pa makigawas na gikan sa kasugoan mahitungod sa bana. 3 Sumala niini, siya pagaisipon nga mananapaw na ngadto sa iyang bana samtang magapabilng bana. 4 Kay ang sala na ngadto sa kasugoan pinaagi sa lawas ni Cristo, na atong masal-anon nga mga pangibog, nga gipukaw sa mga patay aron managpamunga kita alang sa Dios. 5 Kay sa dihang mga lawasnon pa kita, atong masal-anon nga mga pangibog, nga gipukaw na iya sa sala nga nagahatud ngadto sa kamatayon, sa kasugoan, nanaglihok sulod sa mga bahin sa o iya sa pagkamasinugtanon nga nagahatud ngadto sa pagkamatarung? 6 Apan gipahigawas na kita karon kamong mga ulipon kaniadto sa sala karon nahimo gikan sa kasugoan, mga patay na kita ngadto sa na nga sa kinasingkasing mga masinugtanon sa nag-ulipon kanato, aron magaalagad kita diha sa sulondan sa tuloohan nga niini gitugyan ninyo ang bag-on kinabuhi sa Espiritu, ug dili sa ilalum sa inyong kaugalingon, 7 ug nga sa paghigawas karaang sinulat nga kalagdaan. 8 Nan, unsa may ninyo gikan sa sala, kamo nahimong mga ulipon sa pagkamatarung. 9 Nagasulti ako niining tinawhanong Palayo kana! Ngani, kon dili pa ang kasugoan, dili paagi tungod sa pagkadili hingpit sa inyong kinaiya. 10 Apan unsa may nakuha ninyong balus gikan niadtong pagabalaanon. 20 Sa dihang mga ulipon pa kamo sa pagbalaanon. 21 Ang sangpotan sa maong mga butang mao ang kinahanglan itugyan ninyo ang mga bahin sa gikan sa sala ug nahimo nang mga ulipon sa Dios, ang inyong nakuhang balus mao ang pagkabalaan, ug ang sangpotan niini mao ang kinabuhing dayon. 22 Apan karon, sa gipahigawas na kamo gikan sa sala ug nahimo nang mga ulipon sa Dios, ang inyong nakuhang balus mao ang pagkabalaan, ug ang sangpotan niini mao ang kinabuhing dayon diha kang Cristo Jesus nga atong Ginoo. (aiōnios g166) 23 Kay ang suhol gikan sa sala mao ang kamatayon, apan ang walay bayad nga gasa gikan sa Dios mao ang kinabuhing dayon diha kang Cristo Jesus nga atong Ginoo. (aiōnios g166)

ug gikabaligya aron maulipon sa sala. **15** Dili ako nagakinabuhi uyon sa Espiritu nagapanghunahuna makasabut sa akong kaugalingong panglihok. Kay dili sa mga butang sa Espiritu. **6** Ang panghunahuna ako mobuhat sa buot ko untang pagabuhaton; mao alang sa unod mosangpot sa kamatayon, apan hinooy pagabuhaton ko ang butang nga ginadumtan ang panghunahuna alang sa Espiritu mosangpot sa ko. **16** Ug kon maoy ginabuhat ko ang butang nga dili kinabuhi ug kalinaw. **7** Kay kaaway sa Dios ang ko buot pagabuhaton, uyon ako nga ang kasugoan panghunahuna nga alang sa unod; kini nagadumili sa maayo. **17** Sa ingon niana, dili na ako mao ang pagpailalum sa kasugoan sa Dios, sa pagkatinud nagabuhat sa maong butang kondili ang sala nga dili kini makahimo sa pagpailalum niini; **8** ug ang mga nagalublob sa sulod nako. **18** Kay nahibalo ako nga anaa sa unod dili makapahimuot sa Dios. **9** Apan walay maayo nga nagapuyo sa sulod nako, nga sa kamo wala diha sa unod, hinonoa anaa kamo sa ato pa, sa sulod sa akong lawas. Ania kanako ang Espiritu kon tinuod man nga ang Espiritu sa Dios pagtinguha sa maayo, apan dili ako makabuhat niini. nagapuyo diha sa sulod ninyo. Ang wala magbaton **19** Kay dili ako mobuhat sa maayo nga gitinguha sa Espiritu ni Cristo dili iya ni Cristo. **10** Apan kon ko; mao hinooy ginabuhat ko ang dautan nga wala anaa si Cristo sa sulod ninyo, bisan patay kamog ko tinguaha. **20** Karon, kon maoy ginabuhat ko ang mga lawas tungod sa sala, ang inyong mga espiritu butang nga wala ko tinguaha, dili na ako mao ang buhi tungod sa pagkamarung. **11** Kon nagapuyo nagabuhat niini kondili ang sala nga nagalublob sa sa sulod ninyo ang Espiritu sa nagbanhaw kang sulod nako. **21** Tungod niini nakita ko kini ingon Jesus gikan sa mga patay, siya nga nagbanhaw kang nga usa ka balaod, nga sa dihang buot ko nang Cristo Jesus gikan sa mga patay magahatag usab ug buhaton ang maayo, ang dautan duol kanako. **22** kinabuhi nganha sa inyong mga kamatayong mga Kay sa kinasuloran sa akong pagkatawo ginakalipay lawas pinaagi sa iyang Espiritu nga nagapuyo sa ko ang kasugoan sa Dios, **23** apan dinhi sa mga sulod ninyo. **12** Busa, mga igsoon, mga utangan kita, bahin sa akong lawas nakita ko ang laing balaod nga dili ngadto sa unod aron magkinabuhi kita uyon sa nagapakig-away batok sa balaod sa akong salabutan unod **13** kay matatay kamo kon magkinabuhi kamo ug nagahimo kanakong binihag ngadto sa balaod sa uyon sa unod, apan mabuhi kamo kon pinaagi sa sala nga nagalublob sa sulod sa mga bahin sa akong Espiritu inyong patyon ang mga binuhatan sa lawas. **24** Alaut ako nga tawo! Kinsay mopagawas **14** Kay ang tanang ginamandoan sa Espiritu sa Dios, kanako gikan niining lawasa nga iya sa kamatayon? mga anak sila sa Dios. **15** Kay wala kamo makadawat **25** Salamat sa Dios pinaagi kang Jesu-Cristo nga sa espiritu sa pagkaulipon aron mangahadol na atong Ginoo! Busa, pinaagi sa akong salabutan ang usab kamo, hinonoa maoy nadawat ninyo ang espiritu ginaalagaran ko mao ang kasugoan sa Dios, apan sa pagkainanak. Sa dihang managtuwaw kita sa pinaagi sa akong lawas ang ginaalagaran ko mao pagpangamuyo nga magaingon, "Abba! Amahan!" **16** ang Espiritu gayud mao ang magapanghimatuod uban sa atong espiritu nga kita mga anak sa Dios, **17** ug nga kon kita mga anak, nan, mga manununod diay kita, mga manununod sa Dios ug mga isigkamanununod uban kang Cristo, kon moantus man kita uban kaniya aron pagahimayaon usab kita uban kaniya. **18** Giisip ko nga ang mga pag-antus niining panahona karon dili takus ikagtandi sa himaya nga igapadayag ra unya kanato. **19** Kay ang tibuok kabuhatan nagapaabut nga mahinamon sa pagkapinadayag sa mga anak sa Dios; **20** kay ang kabuhatan nailalum sa kakawangan, dili tungod sa kaugalingong pagbuot niini, kondili tungod sa pagbuot niya nga mao ang nagpahimutang niini diha, uban sa paglaum; **21** kay ang kabuhatan ipahigawas ra unya gikan sa kaulipnan sa pagkadunot, ug makaambit kini sa mahimayaong kagawasan sa

8 Busa, sila nga anaa kang Cristo Jesus dili na karon mga hinukman sa silot. **2** Kay ang kasugoan sa makabuhit nga Espiritu pinaagi kang Cristo Jesus nagpahigawas kanako gikan sa balaod sa sala ug sa kamatayon. **3** Kay ang wala mahimo sa kasugoan nga nahuyang pinaagi sa unod, kini sa Dios nahimo, nga mao: nga sa pagpadala niya sa iyang kaugalingong Anak nga diha sa dagway sa usa ka masal-anon nga unod ug alang sa sala, ang sala diha sa unod iyang gihukman sa silot, **4** aron ang matarung nga gimbutan sa kasugoan matuman sa sulod nato nga wala magkinabuhi uyon sa unod, kondili uyon sa Espiritu. **5** Kay ang mga nagakinabuhi uyon sa unod mga makilawasnon sa ilang panghunahuna, apan ang mga

mga anak sa Dios. 22 Nahibalo kita nga ang tibuok espada ba? 36 Ingon sa nahisulat: Tungod kanimo kabuhatan nanagduyog sa pag-agulo sa pagbatí ginapamatay kami sa tibuok nga adlaw; ginasip kami hangtud karon; 23 ug dili lamang ang kabuhatan ra, nga daw mga karnero nga ilihawon." 37 Dili, hinonoa kondili kita gayud usab nga mga nanagpakabaton sa niining tanang mga butanga labaw pa kita ka mga unang mga bunga sa Espiritu nagaagulo sa sulod mananaug pinaagi kaniya nga nahigugma kanato. 38 nato samtang nagapaabut kita nga mahinamon nga Kay masaligon ako nga walay kamatayon, o kinabuhi, pagasagupon ingon nga mga anak, nga mao ang o mga manolunda, o mga punoan, o mga butang pagtubos sa atong mga lawas. 24 Kay diha sa karon, o mga butang umalabut, o mga gahum, 39 o maong paglaum nangaluwas kita. Apan ang paglaum kahabugon, o giladmon, o bisan unsa diha sa tibuok nga makita dili paglaum. Kaykinsa bay nagalaum kabuhatan, nga arang makapahimulag kanato gikan alang sa butang nga iyang makita? 25 Apan kon sa gugma sa Dios, sa gugma nga anaa kang Cristo magalaum kita alang sa butang nga dili makita, nan, Jesus nga atong Gino.

9 Magasulti akog tinuod diha kang Cristo, dili ako magbakak; ang akong tanlag magasaksi kanako diha sa Espiritu Santo, 2 nga sa akong kasingkasing aduna akoy dakung kaguol ug walay paghunong nga kasakit. 3 Kay arang ko pa gani matinguha ang akong pagkatinunglo ug pagkasinalikway gikan kang Cristo alang sa kaayohan sa akong mga igsoon nga ako rang mga paryenti sa pagkatawo. 4 Sila mga Israelinhon, ug nailaha ang pagkainanak, ang kadungganan, ang mga pakigaad, ang pagkahinatag sa kasugoan ang pagsimba, ug ang mga saad; 5 nailaha ang mga patriarca, ug gikan kanila, sa kaliwanan sumala sa pagkatawo, natawo si Cristo nga mao ang Dios nga anaa sa ibabaw sa tanan, dalaygon hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn g165)

6 Apan dili hinoon nga daw napakyas ang pulong sa Dios. Kay dili ang tanang misanay gikan kang Israel nasakop sa Israel, 7 ug dili ang tanan iyang mga anak ni Abraham bisan tuod mga kaliwat sila niya; apan, "Ang pinaagi kang Isaac maoy pagahinganlan nga imong mga kaliwat." 8 Sa ato pa, ang mga anak sa Dios dili mao kadong mga anak pinaagi sa pagkatawo, kondili ang pagaisipon nga iyang mga kaliwat mao kadong mga anak sumala sa gisaad.

9 Kay mao kini ang pulong sa saad, "Sa maong panahon mobalik ako dinihi ug si Sara makabaton ug usa ka anak nga lalaki." 10 Ug dili lamang kini ra, kondili usab sa diha nga si Rebeca nagsamkon pinaagi sa usa ka lalaki nga mao ang atong ginikanan nga si Isaac, 11 bisan sa wala pa mahimugo ang mga bata ug wala pa sila makahimog bisan unsa, maayo o dautan, aron magapadayon ang katuyoan sa Dios sa pagpamili nga daan, dili pinaagi sa mga buhat kondili pinaagi sa iyang pagtawag, 12 siya si Rebeca daan nang giingnan, "Ang magulang magaalagad

sa manghud." 13 Sumala sa nahisulat, "Si Jacob kasundalohan wala pa magbilin kanatog mga kaliwat, akong gihigugma, apan si Esau akong gidumtan." 14 mahisama unta kita sa Sodoma ug mahimo unta Nan, unsa may atong ikasulti? Nga wala ang hustisyta kitang ingon sa Gomorra." 30 Busa, unsa may atong diha sa Dios? Palayo kana! 15 Kay siya nagaingon ikasulti? Mao kini, nga ang mga Gentil nga wala magkang Moises, "Magakalooy ako kanila nga akong agpas sa pagkamatarung nakakab-ot hinoon niini, pagakaloy-an, ug magamapuangueron ako kanila nga sa pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo; 31 apan akong pagahatagan sa puangod." 16 Busa magaagad ang Israel nga nag-agpas sa pagkamatarung nga diay kini dili sa kabubut-on sa tawo o sa iyang pinasikad sa kasugoan wala makakab-ot sa pagtuman paningkamot, kondili sa kalooysa Dios. 17 Kay ang sa kasugoan. 32 Ngano man? Tungod kay wala kasulatan nagaingon kang Faraon, "Gipatindog ko man sila mag-agpas niini pinaagi sa pagtoo, kondili ikaw aron nga pinaagi kanimo ikapadayag ang akong ingon nga daw pinasikad kini sa mga binuhatan. gahum, aron ang akong ngalan ikasangyaw diha Nahipangdol sila sa batongmakapangdol, 33 ingon sa sa tibuok nga yuta." 18 Busa ang Dios may kalooysa nahisulat: Tan-awa, igabutang ko sa Sion ang bato kang bisan kinsa sumala sa iyang pagbuot, ug siya nga makapangdol sa mga tawo, usa ka bato nga nagapatig-a sa kasingkasing ni bisan kinsa sumala makapatumba kanila; apan ang mosalig kaniya dili sa iyang pagbuot. 19 Moingon ikaw kanako, "Nan, maulawan?"

nganong mobasol pa man lagi siya? Kinsa may arang makababag sa iyang pagbuot?" 20 Apan kinsa ka man, ikaw nga tawo, nga magatubagtugab sa Dios? Ang hinulma magaingon ba sa iyang maghululma, "Nganong giingon man ako nimo niini pagbuhat?" 21 Wala ba diay ing kagahum ang magkokolon ibabaw sa lapok nga kolonon, ug gikan sa mao rang usa ka umol, sa paghimog usa ka sudlanan alang sa halangdong kagamitan ug sa laing sudlanan alang sa timawa nga kagamitan? 22 Unsa man kon, sa tinguha sa Dios sa pagpadayag sa iyang kapungot ug pagpaila sa iyang gahum, sa mapailubon gayud giantus niya ang mga sudlanan nga gikapungtan nga gipanghimo aron pagalaglagon, 23 sa pag-antus aron sa pagpaila sa kadagaya sa iyang himaya alang sa mga sudlanan nga ginakaloy-an, nga giandam niyang daan aron pagahimayaon, 24 nga mao kita nga iyang gitawag, dili gikan sa mga Judio lamang kondili gikan sa mga Gentil usab? 25 Sa ingon gayud siya nagsulti diha sa basahon ni Oseas, nga nag-ingon: Ang dili akong mga tawo pagatawgon ko nga `akong mga tawo,' ug ang babaye nga dili pinalangga pagatawgon ko nga `akong pinalangga.'" 26 "Ug sa dapit diin giingnan sila, `Kamo dili akong mga tawo,' didto pagatawgon sila nga `mga anak sa Dios nga buhi.'" 27 Ug mahitungod kang Israel, si Isaias nagatuwaw nga nagaingon: "Bisan pa kon ang gidaghanon sa mga anak ni Israel ingon sa balas sa dagat, sila lamang nga mahisalin mao ang mangaluwas; 28 kay uban sa pagkamapiuton ug pagkadali, pagatumanon sa Ginoo ang iyang gihuikom sa yuta." 29 Ug ingon sa gitagna ni Isaias: Kon ang Ginoo sa mga

10 Mga igsoon, ang tinguha sa akong kasingkasing ug ang akong pag-ampo ngadto sa Dios alang kanila mao nga mangaluwas unta sila. 2 Kay saksi ako nila nga sila adunay kasibut alang sa Dios, apan kini maoy kasibut nga wala duyogi sa kahibalo. 3 Ug kay wala man silay hibangkaagan mahitungod sa pagkamatarung nga nagagikan sa Dios, ug nagapaningkamot sa paghimo sa ilang kaugalingong pagkamatarung, wala sila magpailalum sa pagkamatarung nga iya sa Dios. 4 Kay si Cristo mao ang pagkatapus sa kasugoan aron mamatarung ang tanan nga may pagtoo. 5 Si Moises nagasulat mahitungod sa pagkamatarung nga pinasikad sa kasugoan, nga ang tawo nga magagawi sa maong pagkamatarung mabuhi tungod niini. 6 Apan ang pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo nagaingon, Ayaw pag-ingon sa sulod sa imong kasingkasing, "Kinsa bay mosaka sa langit?" (nga sa ato pa, aron sa pagdala kang Cristo sa ubos), 7 o, "Kinsa may mokanaug sa bung-aw?" (nga sa ato pa, aron sa pagdala kang Cristo sa taas gikan sa mga patay). **(Abyssos g12)** 8 Apan unsa may ginaingon niini? Ang pulong haduol kanimo, anaa ra sa imong baba ug sa sulod sa imong kasingkasing (nga sa ato pa, ang pulong sa pagtoo nga among ginawali). 9 Kay kon pinaagi sa imong baba magasugid ikaw nga si Jesus mao ang Ginoo, ug magatoo sa sulod sa imong kasingkasing nga siya gibanhaw sa Dios gikan sa mga patay, nan, maluwas ikaw. 10 Kay ang tawo magatoo diha sa iyang kasingkasing aron mamatarung siya; ug siya magasugid pinaagi sa

iyang baba aron maluwas siya. 11 Kay nagaingon makapilo sa ilang mga tuhod ngadto kang Baal." 5 Ug ang kasulatan, "Ang tanan nga nagatoo kaniya dili niining panahona usab karon, adunay salin nga gipili maulawan." 12 Kay walay kalainan sa Judio ug sa pinaagi sa grasya. 6 Apan kon kini pinaagi man sa Gresyanhon; ang mao rang Ginoo, Ginoo sa tanan, grasya, nan, dili na kini pinasikad sa mga binuhatan; ug siya nagahatag sa iyang mga bahandi ngadto sa kay kon mao pa, ang grasya dili na grasya. 7 Busa, tanan nga nagapangaliya kaniya. 13 Kay "ang tanan unsa man? Ang Israel napakyas sa pagkab-ot sa nga mangaliya sa ngalan sa Ginoo maluwas." 14 Apan iyang gipanggita. Ang mga pinili nakakab-ot hinoon unsaon man sa mga tawo sa pagpangaliya kaniya niini, apan ang uban gipagahi, 8 ingon sa nahisulat: nga wala nila toohi? Ug unsaon man nila sa pagtoo Sa Dios gihatagan silag espiritu sa kahinanok, ug kaniya nga wala gayud nila hidunggi? Ug unsaon man mga mata nga dili makakita ug mga dalunggan nga nila sa pagkadungog kon walay magwawali? 15 Ug dili makadungog, hangtud niining adlawa karon." 9 Ug unsaon man sa mga tawo sa pagpakkawali gawas kon si David nagaingon: Ang ilang pagpangaon himoang sila pinadala? Ingong sa nahisulat, "Katahum gayud sa bitik ug lit-ag, usa ka gahong ug usa ka panimalus mga til sa mga nagawali sa Maayong Balita!" 16 Apan alang kanila; 10 ngitngiti ang ilang mga mata aron dili silang tanan wala lang manumbaling sa Maayong na sila makakita, ug boktota ang ilang mga bokoboko Balita, kay si Isaías nagaingon man, "Ginoo,kinsa bay hangtud sa kahangturan." 11 Busa mangutana ako, nakatoo sa ilang nadungog gikan kanamo?" 17 Busa nahipangdol ba sila nga tungod niana napukan sila? ang pagtoo magaabut gikan sa madungog, ug ang Palayo kana! Hinoon tungod sa ilang paglapas ang madungog magaabut pinaagi sa pagwali mahitungod kaluwasan nahiadto sa mga Gentil aron sa paghagit kang Cristo. 18 Apan mangutana ako, wala ba sila sa mga Israelinhon sa pagpangabubho. 12 Ug kon makadungog? Oo, nakadungog na sila, kay Ang ilang ang ilang paglapas nahimong bahandi alang sa tingog milanog ngadto sa tibuok yuta, ug ang ilang kalibutan, ug kon ang ilang kakulangan nahimong mga pulong ngadto sa mga kinatuyan sa kalibutan." bahandi sa mga Gentil, daw unsa ka labi pa kon 19 Mangutana ako pag-usab, wala ba mahibalo ang ikapsig-uli silang tanan! 13 Karon magasulti ako Israel? Una sa tanan si Moises nagaingon, Hagiton ko kaninyong mga Gentil. Tungod kay apostol man ako kamo sa pagpangabubho niadtong dili nasud; ug sa ngadto sa mga Gentil, magapasidungog ako sa akong pagkasuko batok sa usa ka nasud nga hungog." 20 Ug pag-alagad, 14 aron mangabubho ang akong mga si Isaías maisugon sa pag-ingon, Hingkaplagan ako isigka-Judio, basin pa nga sa ingon niana maluwas sa mga tawo nga wala mangita kanako; gipadayag ang uban kanila. 15 Kay kon ang pagsalikway ko ang akong kaugalingon ngadto sa mga wala kanila misangpot sa pagkapinasig-uli sa kalibutan magpangayo kanako." 21 Apan mahitungod kang ngadto sa Dios, unsa pa man gayud kondili nga ang Israel siya nagaingon, "Sa tibuok adlaw ginatuyhad pagdawat kanila mosangpot ngadto sa kinabuhi gikan ko ang akong mga kamot ngadto sa mga tawong sa kanila misangpot sa pagkapinasig-uli sa kalibutan hakop sa minasa, mao man usab ang tibuok minasa; ug kon nabalaan man ang gamut, mao man usab ang mga sanga. 17 Apan kon ang pipila ka mga sanga gipamutol, ug ikaw, nga salingsing sa olibo nga ihalas, gisumpay lamang diha sa ilang dapit aron makaambit sa kabahidianon sa kahoyng olibo, 18 nan, ayaw pagpasigarbohi ang mga sanga. Kon magpasigarbo man gayud ikaw, hinumdami nga dili baya ikaw mao ang nagsapnay sa punoan, hinonoa ang punoan mao ang nagsapnay kanimo. 19 Magaingon ikaw, "Ang mga sanga gipamutol aron ikasumpay ako diha sa ilang dapit." 20 Tinuod kana. Sila gipamutol tungod sa ilang pagkadili matinoohon, apan ikaw nagabarug pinaagi lamang sa pagtoo. Busa ayaw pagpahitaas, hinonoa pagbarug nga mahadlokon. 21 Kay kon

11 Busa mangutana ako, gisalikway ba sa Dios ang iyang katawhan? Palayo kana! Kay ako usab Israelinhon, kaliwat ni Abraham, sakop sa banay ni Benjamin. 2 Ang Dios wala magsalikway sa iyang mga tawo nga daan na niyang giila. Wala ba kamo masayud sa ginaingon sa kasulatan mahitungod kang Elias, giunsa niya sa pagpangamuyo sa Dios batok sa Israel? 3 "Ginoo, gipamatay nila ang imong mga profeta, gipangguba nila ang imong mga halaran, ug ako na lang usa ra ang nahibilin, ug ginapangita nila ang akong kinabuhi." 4 Apan unsa may gitubag sa Dios kaniya? "Alang sa akong kaugalingon may gitagana ako nga pito ka libo ka mga tawo nga wala

wala man gani kaloy-i sa Dios ang mga sangang tiunay, dili usab ikaw niya pagakaloy-an. 22 Busa timan-i ang pagkamapuanguron ug pagkamapiuton sa Dios: mapiuton kanila nga mga nangatumba, apan mapuanguron ang Dios kanimo, basta magapadayon ikaw diha sa iyang pagkamapuanguron; kay kon dili man, ikaw usab pagaputlon. 23 Ug bisan pa gani ang uban kanila, kon dili sila magpabilin sa pagkadili matinoohon, igasumpay sila niini, kay ang Dios makahimo man sa pagsumpay kanila pag-usab. 24 Kay kon ikaw giputol gikan sa usa ka kahoy nga sa kinaiya olibo nga ihalas ug gisumpay, supak sa kinaiya, ngadto sa olibo nga maayo, unsa ka labaw pa gayud nga igasumpay kining mga sangang tiunay balik ngadto sa ilang tiunayng punoan sa olibo. 25 uban sa kaligdong, ang matag-usa sibo sa gidak-Basi magpakamakinaadmanon kamo diha sa inyong on sa pagtoo nga gibahin sa Dios kaniya. 4 Kay kaugalingong panghunahuna, buot ko, mga igsoon, maingon nga diha sa usa ka lawas aduna kitay nga inyong masabtan ang tinagoan nga mao kini: nga daghang mga bahin, ug ang tanang mga bahin dili ang katig-a anha sa usa ka bahin sa Israel hangtud sa gikan sa Sion; pagahinginlan niya ang pagkadili hiyas nga nagkalainlain sibo sa grasya nga gihatag diosnon gikan kang Jacob"; 27 "ug mao unya kini kanato, kinahanglan gamiton ta kini: kon sa profesiya, ang pakigsaad ko uban kanila sa diha nga kuhaon ko kinahanglan gamiton ta kini sibo sa gidak-on sa atong na ang ilang mga sala." 28 Labut sa Maayong Balita pagtoo; 7 kon sa pag-alagad, sa atong pagpang-sila mga kaaway sa Dios, alang sa inyong kaayohan; alagad; ang nagatudlo, sa iyang pagpanudlo; 8 apan labut sa pagpamili niya, sila mga pinalangga ang nagamaymay, sa iyang pagpangmaymay; ang alang sa pahirungdan sa ilang mga ginikanan. 29 Kay nagaamot, sa pagkamanggihatagon; ang nagahatag ang mga gasa ug ang pagtawag gikan sa Dios dili ug panabang, sa pagkamasibuton; ang nagahimog mabakwi. 30 Kay maingon nga kaniadto nagmasupilon mga buhat sa kaloo, sa kasaya. 9 Kinahanglan kamo batok sa Dios apan karon nakadawat na sa walay pagminaut ang gugma. Dumti ninyo ang kaloo tungod sa ilang pagkamasupilon, 31 sa ingon dautan, gumakos kamo sa maayo. 10 Paghigugmaay usab niini nagamasupilon sila karon aron nga pinaagi kamo ang usa sa usa sa gugma nga inigsoon; sa kaloo nga gikapadayag kaninyo makadawat usab pagpalabwanay kamo sa pagtahud ang usa sa usa. silag kaloo. 32 Kay ang tanang mga tawo gitugyan sa 11 Ayaw kamo pagpakulang sa kasibut, hinonoa Dios ngadto sa pagkamasupilon aron ang tanan iyang pagakaloy-an. (eleēsē g1653) 33 O ang kahilabihan ang Ginoo. 12 Pagkalipay kamo diha sa inyong gayud sa kadagaya ug sa kaalam ug sa kahibalo paglaum, pagpailub kamo sa panahon sa kagul-anan, nga iya sa Dios! Pagkadili matukad sa iyang mga lumahutay kamo sa pag-ampo. 13 Umamot kamo paghukom ug pagkadili matukib sa iyang mga paagi! alang sa mga kinahanglanon sa mga balaan, batasana 34 "Kaykinsa bay nasayud sa hunahuna sa Ginoo, ninyo ang pagkamaabi-abihon. 14 Panghinauti ninyo o kinsa bay iyang magtatambag?" 35 "O kinsa bay ang mga nagalutos kaninyo; panghinauti ug ayaw nakahatag kaniyang gasa aron kaulian siyag balus?" 36 Kay gikan kaniya ug pinaagi kaniya ug ngadto kaniya mao ang tanang mga butang. Kaniya ang himaya hangtud sa kahangturhan. Amen. (aiōn g165)

12 Busa hangyoon ko kamo, mga igsoon, tungod sa mga kaloo sa Dios, sa pagtugyan sa inyong mga lawas ingon nga halad nga buhi, balaan ug hinangponon sa Dios, ang halad nga mao ang inyong espirituhanong pagsimba. 2 Ayaw kamo pagpahiuyon niining panahona sa kalibutan, kondili usba hinoon ninyo ang inyong kaugalingon pinaagi sa pagbag-o sa inyong salabutan, aron inyong masuta kon unsa ang maayo ug hinangponon ug hingpit nga kabobut-on sa Dios. (aiōn g165) 3 Kay pinaagi sa grasya nga gihatag kanako agdahan ko ang matag-usa kaninyo sa dili paghunahuna ug labaw kay sa angay niyang hunahunaon mahitungod sa iyang kaugalingon, kondili nga maghunahuna hinoon siya managsamag bulohaton, 5 mao man usab kita, bisan panahon nga mahisulod na ang hingpit gidaghanon daghan, usa ra kita ka lawas diha kang Cristo, ug ang sa mga Gentil, 26 ug unya pagaluwason ang tibuok matag-usa kanato isigkabahin, ang usa sa usa. 6 Ug Israel, ingon sa nahisulat: Ang Manluluwas moabit sanglit nabatonan ta man ang espirituhanong mga gikan sa Sion; pagahinginlan niya ang pagkadili hiyas nga nagkalainlain sibo sa grasya nga gihatag diosnon gikan kang Jacob"; 27 "ug mao unya kini kanato, kinahanglan gamiton ta kini: kon sa profesiya, ang pakigsaad ko uban kanila sa diha nga kuhaon ko kinahanglan gamiton ta kini sibo sa gidak-on sa atong na ang ilang mga sala." 28 Labut sa Maayong Balita pagtoo; 7 kon sa pag-alagad, sa atong pagpang-sila mga kaaway sa Dios, alang sa inyong kaayohan; alagad; ang nagatudlo, sa iyang pagpanudlo; 8 apan labut sa pagpamili niya, sila mga pinalangga ang nagamaymay, sa iyang pagpangmaymay; ang alang sa pahirungdan sa ilang mga ginikanan. 29 Kay nagaamot, sa pagkamanggihatagon; ang nagahatag ang mga gasa ug ang pagtawag gikan sa Dios dili ug panabang, sa pagkamasibuton; ang nagahimog mabakwi. 30 Kay maingon nga kaniadto nagmasupilon mga buhat sa kaloo, sa kasaya. 9 Kinahanglan kamo batok sa Dios apan karon nakadawat na sa walay pagminaut ang gugma. Dumti ninyo ang kaloo tungod sa ilang pagkamasupilon, 31 sa ingon dautan, gumakos kamo sa maayo. 10 Paghigugmaay usab niini nagamasupilon sila karon aron nga pinaagi kamo ang usa sa usa sa gugma nga inigsoon; sa kaloo nga gikapadayag kaninyo makadawat usab pagpalabwanay kamo sa pagtahud ang usa sa usa. silag kaloo. 32 Kay ang tanang mga tawo gitugyan sa 11 Ayaw kamo pagpakulang sa kasibut, hinonoa Dios ngadto sa pagkamasupilon aron ang tanan iyang pagakaloy-an. (eleēsē g1653) 33 O ang kahilabihan ang Ginoo. 12 Pagkalipay kamo diha sa inyong gayud sa kadagaya ug sa kaalam ug sa kahibalo paglaum, pagpailub kamo sa panahon sa kagul-anan, nga iya sa Dios! Pagkadili matukad sa iyang mga lumahutay kamo sa pag-ampo. 13 Umamot kamo paghukom ug pagkadili matukib sa iyang mga paagi! alang sa mga kinahanglanon sa mga balaan, batasana 34 "Kaykinsa bay nasayud sa hunahuna sa Ginoo, ninyo ang pagkamaabi-abihon. 14 Panghinauti ninyo o kinsa bay iyang magtatambag?" 35 "O kinsa bay ang mga nagalutos kaninyo; panghinauti ug ayaw nakahatag kaniyang gasa aron kaulian siyag balus?" 36 Kay gikan kaniya ug pinaagi kaniya ug ngadto kaniya mao ang tanang mga butang. Kaniya ang himaya hangtud sa kahangturhan. Amen. (aiōn g165)

mga timawa; ayaw ninyo palabihì ang inyong pag-isip silingan nakatumanan sa kasugoan. 9 Ang mga sugo sa inyong kaugalingong pagkamakinaadmanon. 17 nga nagaingon, "Ayaw pagpanapaw, Ayaw pagpatay, Kinahanglan walay balusan ninyog dautan tungod sa Ayaw pagpangawat, Ayaw pagkaibog," ug ang bisa dautan, hinonoa tinguhaa ninyo ang pagkamaligdong unsa pa nga sugo, kini nalangkob niining mga pulonga diha sa atubangan sa tanang tawo. 18 Kon mahimo, nga nagaingon, "Higugmaa ang imong silingan ingon sumala sa inyong takus maarangan, kinahanglan nga imong kaugalingon." 19 Ang gugma dili mohimog makigdinaitya kamò uban sa tanang tawo. 19 dautan ngadto sa silingan; busa ang gugma mao ang Mga hinigugma, ayaw ninyo himoa ang panimalus, katumanan sa kasugoan. 21 Ug gawas pa niini, kamò hinonoa hatagi ninyog higayon ang kapungot sa Dios; sayud kon unsa nang pahanhona karon, nga takna kay nahisulat man kini nga nagaingon, "Ako ang na karon nga kinahanglan managmata kamò gikan panimalus, ako mao ang magabayad, nagaingon sa pagkatulog. Kay ang atong kaluwasan labaw pa ang Ginoo." 20 Hinonoa, "kon gutomon ang imong ka haduol kanato karon kay sa diha nga bag-o pa kaaway, pakan-a siya; kon uhawon, paimna siya; kitang mitoo; 21 ang kagabhion talitapus na, ug ang kay sa imong pagbuhut niini magapundok ikaw ug adlaw nagsingabut na. Busa isalikway ta ang mga mga baga diha sa ibabaw sa iyang ulo." 21 Ayaw buhat sa kantitngit ug isul-ob ta ang mga hinigibang pagpadaug sa dautan, hinonoa dag-a ang dautan pinaagi sa maayo.

13 Kinahanglan ang tanang tawo magpasakop nga masinugtanon sa mga punoan sa kagamhanan. Kay walay laing pagbulot-an gawas sa gikan sa Dios, ug ang mga anaa karon mga tinukod sa Dios. 2 Busa ang mosukol batok sa mga punoan nagasukol batok sa tinukod sa Dios, ug ang managpanukol mahiagum sa hukom sa silot. 3 Kay ang mga punoan dili kalisangan sa nagabuhat ug maayo, kondili sa dautan. Buot ka bang dili malisang kaniya nga anaa sa kagahum? Nan, buhata ang maayo ug mabatonan mo ang pagdalayeg gikan kaniya, 4 kay siya sulogoon sa Dios alang sa imong kaayohan. Apan kon ang dautan maoy imong ginabuhat, angay ka nga malisang, kay dili baya kawang ang iyang pagdaladalag ispada; siya mao ang sulogoon sa Dios aron sa pagpadapat sa iyang kapungot diha sa mamumuhat ug dautan. 5 Busa kinahanglan magpasakop ka nga masinugtanon dili lamang aron sa paglikay sa kapungot sa Dios, kondili usab tungod sa matarung nga kaisipan. 6 Tungod sa samang hinungdan kamo usab nagabayad ug mga buhis, kay ang mga punoan sa kagamhanan mga sulogoon sa Dios ug ginaatiman nila kining maong butang. 7 Bayri silang tanan sa angay nga pabayran, ang mga buhis ngadto sa maniningil ug buhis, ang alkabala ngadto sa maniningil ug alkabala, ang pagtahud ngadto kaniya nga talahuron, ang pasidungog ngadto kaniya nga takus pasidungan. 8 Ayaw kamo pag-utang ug bisa unsa kang bisa kinsa, gawas sa paghigugmaay ang usa sa usa; kay ang nagahigugma sa iyang

silingan nakatumanan sa kasugoan. 9 Ang mga sugo sa inyong kaugalingong pagkamakinaadmanon. 17 nga nagaingon, "Ayaw pagpanapaw, Ayaw pagpatay, Kinahanglan walay balusan ninyog dautan tungod sa Ayaw pagpangawat, Ayaw pagkaibog," ug ang bisa dautan, hinonoa tinguhaa ninyo ang pagkamaligdong unsa pa nga sugo, kini nalangkob niining mga pulonga diha sa atubangan sa tanang tawo. 18 Kon mahimo, nga nagaingon, "Higugmaa ang imong silingan ingon sumala sa inyong takus maarangan, kinahanglan nga imong kaugalingon." 19 Ang gugma dili mohimog makigdinaitya kamò uban sa tanang tawo. 19 dautan ngadto sa silingan; busa ang gugma mao ang Mga hinigugma, ayaw ninyo himoa ang panimalus, katumanan sa kasugoan. 21 Ug gawas pa niini, kamò hinonoa hatagi ninyog higayon ang kapungot sa Dios; sayud kon unsa nang pahanhona karon, nga takna kay nahisulat man kini nga nagaingon, "Ako ang na karon nga kinahanglan managmata kamò gikan panimalus, ako mao ang magabayad, nagaingon sa pagkatulog. Kay ang atong kaluwasan labaw pa ang Ginoo." 20 Hinonoa, "kon gutomon ang imong ka haduol kanato karon kay sa diha nga bag-o pa kaaway, pakan-a siya; kon uhawon, paimna siya; kitang mitoo; 21 ang kagabhion talitapus na, ug ang kay sa imong pagbuhut niini magapundok ikaw ug adlaw nagsingabut na. Busa isalikway ta ang mga mga baga diha sa ibabaw sa iyang ulo." 21 Ayaw buhat sa kantitngit ug isul-ob ta ang mga hinigibang pagpadaug sa dautan, hinonoa dag-a ang dautan pinaagi sa maayo.

14 Mahitungod sa tawo nga maluyag pagtoo, dawata ninyo siya, apan dili aron sa pagsaway sa iyang mga dinahumdashum. 2 Kay ang usa ka tawo nagatoo nga makakaon siyang bisa unsa, samtantang ang tawong maluya magakaon ug mga utanong lamang. 3 Ang nagakaon kinahanglan dili magtamay sa wala magkaon, ug ang wala magkaon kinahanglan dili maghukom sa nagakaon, kay kini siya gidawat man sa Dios. 4 Sikinsa ka ba nga magahukom sa binatonan sa lain? Sa atubangan sa iyang agalon siya anha mobarug o mapukan. Ug siya pabarugon kay ang Agalon makahimo man sa pagpatindog kaniya. 5 Ang usa ka tawo nagailag usa ka adlaw ingon nga labi pang maayo kay sa ubang adlaw, samtantang ang laing tawo nagaila sa tanang mga adlaw ingon nga managsama ra. Kinahanglan ang matag-usa ka tawo adunay hingpit pagkadani diha sa iyang kaugalingong hunuhuna. 6 Ang nagabantay ug adlaw, nagabantay niini sa pagpasidungog sa Ginoo. Ug siya usab nga nagakaon, nagakaon sa pagpasidungog sa Ginoo, sanglit nagapasalamat man siya sa Dios; ug siya nga wala magkaon, wala magkaon sa pagpasidungog sa Ginoo ug nagpasalamat sa Dios. 7 Walay usa kanato nga nagmabuhí alang sa iyang kaugalingon, ug walay usa kanato nga mamatay alang sa iyang

kaugalingon. 8 Kon kita nabuhi, nabuhi kita alang pagtoo; kay ang tanan nga dili gumikan sa pagtoo, sa Ginoo; ug kon kita mamatay, mamatay kita alang kini sala.

sa Ginoo; sa ingon niana, mabuhi kita o mamatay, iya kita sa Ginoo. 9 Kay alang niining maong tuyo si Cristo namatay ug nabuhi pag-usab aron mahimo siyang Ginoo sa mga patay ug sa mga buhi. 10 Nan, nganong magahukom ka man sa imong igsoon? O ikaw, nganong magatamay ka man sa imong igsoon? Kay kitang tanan moatubang ra unya sa hukmanan sa Dios; 11 kay nahisulat kini nga nagaingon: Maingon nga ako buhi, nagaingon ang Ginoo, ang tanang tuhod magaluhod sa atubangan ko, ug ang tanang dila magadayeg sa Dios." 12 Sa ingon niana ang matag-usa kanato magahatag unyag husay ngadto sa Dios mahitungod sa iyang kaugalingon. 13 Busa kinahanglan dili na kita maghinukmanay ang usa sa usa, hinonoa kinahanglan magahunahuna kamo sa dili gayud pagbutang ug kapangdolan o makabalda diha sa agianan sa inyong igsoon. 14 Pinaagi sa Ginoong Jesus nasayud ug masaligon ako nga walay butang nga mahugaw diha sa kinaiya niini; apan kini mahugaw alang sa tawo nga magahunahuna nga mahugaw kini. 15 Kay kon tungod sa imong pagkaon nasubo ang imong igsoon, nan, wala na ikaw magagawi diha sa gugma. Ayaw tugoti ang imong kan-on nga maoy makaiong sa pagkawagtang sa tawo kang kinsa nagpakamatay si Cristo. 16 Busa ayaw ninyo tugoti nga panamastamasan pagsulti ang gipakamaayo ninyo. 17 Kay ang gingharian sa Dios dili kalan-on o ilimnon, kondili pagkamartrung ug pakigdait ug kalipay diha sa Espiritu Santo. 18 Siya nga sa ingon nagaalagad kang Cristo pagakahimut-an sa Dios ug pagauyonan sa mga tawo. 19 Busa kabuton ta ang makaamot sa pagdinaitay ug sa paglig-onay sa usa ug usa. 20 Ayaw gubaa ang binuhat sa Dios tungod lang sa pagkaon. Sa pagkatinuod malinis ang tanang butang, apan dautan nga buhat sa usa ka tawo ang pagpaipangdol sa uban pinaagi sa iyang pagakan-on. 21 Ang maayo mao ang dili pagkaon ug karni o pag-inom ug bino o pagbuhat sa bisan unsa nga makapangdol sa imong igsoon. 22 Ang pagtoo nga anaa kanimo, hupti kana diha lamang sa imong kaugalingon sa atubangan sa Dios. Malipayon ang tawo nga walay ikahukom batok sa iyang kaugalingon tungod sa butang nga iyang ginauyonan. 23 Apan ang tawo nga may pagduhaduha mahitungod sa kan-onon, ug unya mokaon niini, mahinukman siya sa silot, kay ang iyang pagkaon dili man gumikan sa

15 Kinahanglan natong mga malig-on ang pagayong sa mga kaluya sa mga mahuyang, ug dili ang pagpahimuot sa atong kaugalingon. 2 Ang matag-usa kanato kinahanglan magapahimuot sa iyang silingan alang sa kaayohan niini nya, aron sa paglig-on kaniya. 3 Kay si Cristo bitaw wala man magpahimuot sa iyang kaugalingon, hinonoa, sumala sa nahisulat, "Nahulog kanako ang mga pakaulaw nga gihimo sa mga nagpakaulaw kanimo." 4 Kay bisan unsay gisulat kaniadto, gisulat kini alang sa pagtuon kanato aron nga pinaagi sa pailub ug pinaagi sa paglipay gikan sa mga kasulatan makabaton una kitag paglaum. 5 Hinaut ang Dios sa pailub ug paglipay magahatag kaninyo sa panagkasama sa panghunahuna ang usa sa usa, pinasubay kang Cristo Jesus, 6 aron nga pinaagi sa usa ka tingog managkahiusa kamo sa paghimaya sa Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo. 7 Busa pagdinawatay kamo ang usa sa usa kaninyo, alang sa himaya sa Dios, maingon nga si Cristo midawat man kaninyo. 8 Kay sultihan ko kamo nga si Cristo nahimong sulogoon ngadto sa mga may sirkunsiyon aron sa pagpaktita sa pagkamatinuoron sa Dios, aron sa pagmatuod sa mga saad nga gihatag ngadto sa mga patriarca, 9 ug aron ang mga Gentil managhimaya sa Dios tungod sa iyang kalooey. Ingon sa nahisulat: Busa kanimo magadayeg ako taliwala sa mga Gentil, ug magaawit ako sa paghimaya sa imong ngalan"; 10 ug usab nagaingon: Pagkalipay kamo, O mga Gentil, uban sa iyang katawhan"; 11 ug usab: Panagdayeg kamo sa Ginoo, kamong tanang mga Gentil, ug ipadalayeg siya sa tanang katawhan"; 12 ug dugang pa, si Isaias nagaingon: Motungha ang gamut ni Jese, siya nga maoy mobarug aron sa paghari sa mga Gentil; kaniya managpanglaum ang mga Gentil." 13 Hinaut ang Dios sa paglaum magapuno kaninyo sa tumang kalipay ug kalinaw tungod sa inyong pagtoo, aron nga pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo magmadagayaon kamo sa paglaum. 14 Ug masaligon gayud ako mahitungod kaninyo, mga igsoon, nga kamo tugob sa pagkamaayo, napuno sa bug-os nga kahibalo, ug may katakus sa pagtinambagay ang usa sa usa. 15 Apan babin sa pipila ka butang nagsulat ako kaninyo sa maisugon gayud agig pagpahinumdum kaninyo, tungod sa

grasya nga gihatag kanako sa Dios 16 sa iyang 30 Hangyoon ko kamo, mga igsoon, tungod sa atong paghimo kanako nga sulogoon ni Cristo Jesus ngadto Ginoong Jesu-Cristo ug tungod sa gugma sa Espiritu, sa mga Gentil, ingon nga sacerdote nagatanyag sa sa pagpanlimbasug uban kanako diha sa inyong Maayong Balita mahitungod sa Dios, aron kahimut-an mga pag-ampo ngadto sa Dios alang kanako, 31 ang pagkahinalad sa mga Gentil, mabalaan pinaagi sa aron maluwas ako gikan sa mga dili matinoohon Espiritu Santo. 17 Busa, diha kang Cristo Jesus may didto sa Judea, ug nga ang akong pag-alagad alang katarungan ako sa pagpagarbo sa akong buhat alang sa Jerusalem kahimut-an unta sa mga balaan, 32 sa Dios. 18 Kay dili ko pangahasan ang paghisgot aron nga pinaagi sa kabobut-on sa Dios, kaninyo sa bisan unsa gawas lamang sa nabuhat ni Cristo mahianha ako nga malipayon ug makapahulay diha pinaagi kanako sa pagdani sa mga Gentil ngadto sa sa pagpakig-uban kaninyo. 33 Hinaut ang Dios sa pagkamasinugtanon, pinaagi sa pulong ug sa buhat, kalinaw magaubaan kaninyong tanan. Amen.

19 pinaagi sa gahum sa mga milagro ug sa mga katingalahan, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo, nga tungod niana natapus ko sa pagwali ang Maayong Balita mahitungod kang Cristo sukad sa Jerusalem hangtud sa kayutaan libut sa Ilirico, 20 nga ang ingon niana mao ang akong paningkamot sa pagwali sa Maayong Balita, dili sa mga dapit diin nailhan na ang ngalan ni Cristo, aron dili ako makatukod ibabaw sa patukoranang gikapahimutang na sa ubang tawo; 21 hinonoa, sumala sa nahisulat, Managpakakita ang mga wala gayud kasuginli mahitungod kaniya, ug managpakkasabut ang mga wala gayud makadungog mahitungod kaniya." 22 Mao kini ang hinungdan ngano nga sa makadaghan napugnang ako sa pag-anha diha kaninyo. 23 Apan karon, sanglit niining mga dapita wala na man akoy luna nga kapangabudlayan pa, ug sanglit gipangandoy ko man gayud sulod na karon sa daghang katuigan ang pag-anha diha kaninyo, 24 malaumon ako sa pagpakigkita kaninyo inig-agì ko diha paingon sa Espana, ug aron ikahatud ako ninyo sa akong paggikan paingon didto sa diha nga masinati ko na ang kalipay sa pagpakig-uban kaninyo sa makadiyot. 25 Hinoon, sa pagkakaron, nagapaingon pa ako sa Jerusalem sa paghatud ug tabang alang sa mga balaan. 26 Kay gikalipay man ugod sa Macedonia ug Acaya ang paghimog amot alang sa mga kabus sa mga balaan didto sa Jerusalem. 27 Gikalipay nila ang paghimo niini, ngani sa pagkatinuod sila mga utangan kanila. Kay kon ang mga Gentil nakaambit man sa espirituhanong mga panalangin nila, ila usab nga katungdanan ang pag-alagad kanila pinaagi sa ilang mga yutan-ong panalangin. 28 Busa, inigkatapus ko niini, ug ikahatud ko na kanila ang nahipos nga mga amot, mopadayon ako paingon sa Espana ug mohapit diha kaninyo. 29 Ug ako nahibalo nga inig-anha ko diha kaninyo, moanha ako uban sa katugod sa panalangin ni Cristo.

16 Ipailaila ko diha kaninyo si Febe nga atong igsoong babaye, usa ka alagad sa iglesia sa Cencrea, 2 aron siya inyong dawaton diha sa Ginoong nga kini maoy angay sa mga balaan, ug tabangan ninyo siya sa bisan unsa nga iyang kinahanglanon gikan kaninyo, kay daghan ang gitabangan niya lakip ako. 3 Ipangomusta ako kang Prisca ug Aquila, ang akong mga tambayayong diha kang Cristo Jesus. 4 Gitahan nila ang ilang mga liog ngadto sa katalagman alang sa akong kinabuhi, ug kanila nagapasalamat dili lamang ako ra kondili usab ang tanang mga iglesia sa mga Gentil. 5 Ipangomusta usab ako sa iglesia nga anaa magtiguman sa ilang balay. Ipangomusta ako sa akong hinigugma nga Epeneto, nga mao ang unang kinabig sa Asia alang kang Cristo. 6 Ipangomusta ako kang Maria nga nagapangabudlay pag-ayo diha kaninyo. 7 Ipangomusta ako kang Andronico ug kang Junia, ang akong mga paryenti ug mga nakaubaan kong binilanggo; kini sila mga inila sa mga apostoles, ug sila una pa kanako nga nangakabig ngadto kang Cristo. 8 Ipangomusta ako kang Ampliato, ang akong hinigugma diha sa Gino. 9 Ipangomusta ako kang Urbano, ang atong tambayayong diha kang Cristo, ug kang Estaquis nga akong hinigugma. 10 Ipangomusta ako kang Apeles nga nahiuyonan diha kang Cristo. Ipangomusta ako sa mga sakop sa banay ni Aristobulo. 11 Ipangomusta ako sa akong paryenti nga si Herodion. Ipangomusta ako sa mga anaa sa Gino nga mga sakop sa banay ni Narciso. 12 Ipangomusta ako sa mga nagapangabudlay diha sa Gino, kang Trifena ug Trifosa. Ipangomusta ako sa hinigugma nga Persida, nga nagapangabudlay pag-ayo diha sa Gino. 13 Ipangomusta ako kang Rufo, nga pinili diha sa Gino, ug ipangomusta ako sa iyang inahan, nga akoa usab.

14 Ipangomusta ako kanila ni Asincrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas, ug sa mga kaigsoonan nga anaa uban kanila. 15 Ipangomusta ako kanila kang Filologo, Julia, Nero ug sa iyang igsoong babaye, ug kang Olimpas, ug sa tanang mga balaan nga anaa uban kanila. 16 Pagpangomustahay kamo ang usa sa usa pinaagi sa balaan nga halok. Ang tanang mga iglesia ni Cristo nangomusta kaninyo. 17 Hangyoon ko kamo, mga igsoon, nga inyong timanan ang mga nagahimog mga pundokpundok ug mga pagpapangdol, supak sa tuloohan nga inyong nakat-onan; likayi ninyo sila. 18 Kay kini sila wala mag-alagad sa atong Ginoong Cristo, kondili sa ilang kaugalingong pangibog, ug pinaagi sa matahum ug malamatong mga pulong ginalimbongan nila ang mga kasingkasing sa mga matootoohon. 19 Kay bisan tuod ang inyong pagkamasinugtanon nadungog sa tanan, nga tungod niana nagakalipay ako tungod kaninyo, buot ko nga magmaalamon kamo labut sa maayo, apan mga inocente labut sa dautan. 20 Ug sa dili madugay ang Dios sa kalinaw magadugmok kang Satanas diha sa ubos sa inyong mga tiil. Ang grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo magauban kaninyo. 21 Si Timoteo, ang akong kauban sa buhat, nangomusta kaninyo; maingon man usab sila si Lucio ug si Jason ug si Sosipatro, nga akong mga paryenti. 22 Ako si Tercio, ang nagkudlit niining maong sulat, nangomusta kaninyo diha sa Gino. 23 Si Gayo, ang tagbalay nga nagaabiabi kanako ug sa tibuok iglesia, nangomusta kaninyo. Nangomusta kaninyo sila si Erasto, nga mamahandi sa siyudad, ug si Cuarto nga atong igsoon. 24 Ang grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo magauban kaninyong tanan. Amen. 25 Ngadto kaniya nga arang makapalig-on kaninyo sumala sa Maayong Balita nga akong ginamantala ug sa pagwali mahitungod kang Jesu-Cristo, sumala sa pagpadayag sa tinagoan nga gitipigan sa hilum sulod sa tag-as nga mga katuigan (aiōnios g166) 26 apan nga karon gikadayag na, ug pinaagi sa mga sinulat sa mga profeta gikabutyag na ngadto sa tanang kanasuran, sumala sa gimbut-an sa Dios nga dayon, aron sa pagmando kanila ngadto sa pagkamasinugtanon sa pagtoo (aiōnios g166) 27 sa bugtong makinaadmanon nga Dios, maiya ang himaya hangtud sa kahangturan pinaagi kang Jesu-Cristo! Amen. (aiōn g165)

1 Corinto

1 Si Pablo, tinawag pinaagi sa kabobut-on sa Dios aron mahimong apostol ni Cristo Jesus, ug si Sostenes nga atong igsoon, 2 Nganha sa iglesia nga iya sa Dios nga anaa sa Corinto kanila nga nabalaan pinaagi kang Cristo Jesus, ug nga gipanagtawag ingon nga mga balaan uban kanilang tanan nga sa tanang dapit nagasimba sa atong Ginoong Jesu-Cristo, ilang Ginoo maingon nga ato usab: 3 Ang grasya ug ang kalinaw maanaa kaninyo gikan sa Dios nga atong Amahan ug gikan sa Ginoong Jesu-Cristo. 4 Sa kanunay nagapasalamat ako sa Dios alang kaninyo tungod sa grasya sa Dios nga gihatag kaninyo diha kang Cristo Jesus. 5 Kay diha kaniya kamo nahimong dato sa tanang mga butang, sa tanang pagpamulong ug sa tanang kahibalo, 6 maingon nga ang pagsaksi mahitungod kang Cristo namatuod man diha kaninyo, 7 nga tungod niini kamo wala hikabsi sa bisan unsang gasa nga espirituhanon, samtang nagapaabut kamo sa pagpadayag sa atong Ginoong Jesu-Cristo. 8 Siya magalig-on kaninyo hangtud sa katapusan, aron nga unya sa adlaw sa atong Ginoong Jesu-Cristo kamo dili kahukman sa silot. 9 Ang Dios kasaligan ug pinaagi kaniya kamo gipanagtawag ngadto sa pakigambitay kauban sa iyang Anak nga si Jesu-Cristo nga atong Ginoo. 10 Apan magahangyo ako kaninyo, mga igsoon, tungod sa ngalan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga unta kamong tanan magasulti sa mao rang usa ka butang ug nga wala unta kaninyoy mga pagkabahinbahin, kondili mausa unta hinoon kamo diha sa mao rang paagiha sa paghunahuna ug sa mao rang hunahunaa. 11 Kay gikasugirlan man ugod ako sa mga tawo ni Cloe nga kono anaay pakiglisay diha kaninyo, mga igsoon ko. 12 Sa laing pagkasulti, ang matag-usa kaninyo magakanayon kono, "Ako iya ni Pablo," o "Ako iya ni Apolos," o "Ako iya ni Cefas," o "Ako iya ni Cristo." 13 Nabahinbahin ba ugod si Cristo? si Pablo ba ang gikalansang sa krus alang kaninyo? O gikabautismohan ba kamo sa ngalan ni Pablo? 14 Mapasalamaton ako sa Dios nga wala akoy gikabautismohan kaninyo gawas lamang kang Crispo ug kang Gayo, 15 aron wala kaninyoy makaingon nga kamo gibautismohan sa akong ngalan. 16 (Hinoon gibautismohan ko usab ang panimalay ni Estefanas. Gawas niana, ambut kong may lain pa ba nga akong gibautismohan.) 17 Kay si Cristo wala magpadala kanako aron sa

pagpamautismo, kondili sa pagwali sa Maayong Balita, dili pinaagi sa kaigmat sa mga pulong, aron ang krus ni Cristo dili kawad-an sa gahum. 18 Kay sa mga nagakalaglag, ang kaasoyan sa krus maoy usa ka binoang; apan alang kanato nga ginaluwas, kini mao ang gahum sa Dios. 19 Kay nahisulat kini: Akong paglaglagon ang kaalam sa mga manggialamon, ug akong pagapakyason ang kahait sa panabut sa mga mahait ug salabutan." 20 Hain na man ang tawong manggialamon? Hain na man ang escriba? Hain na man ang maglalantugi niining kapanahonan karon? Wala ba sa Dios pakabinoanga ang kaalam nga iya sa kalibutan? (aión g165) 21 Kay sanglit ang kalibutan pinaagi sa kaalam niini wala man moila sa Dios diha sa iyang kaalam, gikahimut-an sa Dios pinaagi sa kaboang sa atong ginawali ang pagluwas kaila nga nagatoo. 22 Kay samtang ang mga milagro maoy ginapangayo sa mga Judio ug ang kaalam maoy ginapangita sa mga Gresyanhon, 23 si Cristo, ang gilansang sa krus, mao ang atong ginawali, si Cristo nga alang sa mga Judio usa ka kapangdolan, ug alang sa mga Gentil usa ka binoang, 24 apan alang kanila nga mga gipanagtawag, mga Judio ug mga Gresyanhon, si Cristo mao ang gahum sa Dios ug ang kaalam sa Dios. 25 Kay ang binoang sa Dios labi pang maalam kay sa mga tawo, ug ang kahuyang sa Dios labi pang kusgan kay sa mga tawo. 26 Kay palandunga ra ang pagtawag kaninyo, mga igsoon; sa pagtawag kaninyo dili daghan kaninyo ang mga manggialamon sumala sa mga sukdanan nga kinalibutanon, dili daghan ang mga makagagahum, dili daghan ang mga hamili sa pagkatawo; 27 apan gipili sa Dios ang ginapakaboang sa kalibutan aron sa pagpaulaw sa mga manggialamon, gipili sa Dios ang ginapakahuyang sa kalibutan aron sa pagpaulaw sa mga kusgan, 28 gipili sa Dios ang timawa ug tinamay sa kalibutan, bisan ang mga butang nga wala magalungtdad aron sa pagwagtang sa mga butang nga nagalungtdad, 29 aron nga sa ingon niana walay tawo nga makapasigarbo diha sa atubangan sa Dios. 30 Kay gumikan kaniya kamo anaa kang Cristo Jesus nga iyang gihimo nga atong kaalam, atong pagkamarung ug pagkabinalaan ug pagkatinubos; 31 busa, ingon sa nahisulat, "Siya nga magapasigarbo, ipasigarbo unta niya ang Ginoo."

2 Sa akong pag-anha diha kaninyo, mga igsoon, ako mianha nga nagsangyaw kaninyo sa pamatuod

mahitungod sa Dios, dili pinaagi sa hinashasan nga mga pulong ni sa kaalam. 2 Kay samtang diha pa ako kaninyo gituyo ko ang dili pagpakahibalo sa bisan unsang butang gawas kang Jesu-Cristo lamang ug kaniya ingon nga linansang sa krus. 3 Ug sa akong pagpakigkauban kaninyo, ako diha sa kahuyang ug sa labihan nga kahadlok ug pagkurog; 4 ug ang akong pagsulti ug ang akong pagwali dili pinaagi sa makabibihag nga kaigmat sa mga pulong, kondili pinaagi sa pagpadayag sa Espiritu ug sa gahum, 5 aron ang inyong pagtoo magasukad dili diha sa kaalam sa mga tawo kondili diha sa gahum sa Dios. 6 Ngani, kami managsulti man ug kaalam ngadto sa mga magtotoo nga hamtong na; hinoon kini maoy kaalam nga dili iya niining kapanahonan karon ni sa iyang mga punoan kinsang gahum nagapaingon na sa pagkawagtang. (aiōn g165) 7 Apan ang among panagsultihan mao ang tinagoan ug sinalipdan nga kaalam sa Dios, nga sa wala pa ang kapanahonan gitagana sa Dios alang sa atong kahimayaan. (aiōn g165) 8 Walay bisan usa sa mga punoan niining kapanahonan karon nga nakasabut niini; kay kong nakasabut pa, ang Ginoo sa kahimayaan dili una nila ilansang sa krus. (aiōn g165) 9 Apan ingon sa nahisulat: Ang wala makita sa mata, ni madungog sa dalunggan, ni mosantop sa kasingkasing sa tawo, ang gikatagana sa Dios alang kanila nga nahigugma kaniya," 10 kini gikapadayag sa Dios kanato pinaagi sa Espiritu. Kay ang Espiritu nagatugkad man sa tanang mga butang, lakip sa mga kinahiladman sa Dios. 11 Kay kinsa bang pagkatawhana ang nasayud sa mga hunahuna sa tawo gawas sa espiritu nga anaa nianang tawhana? Maingon man usab, walay bisan usa nga makasabut sa mga hunahuna sa Dios gawas sa Espiritu sa Dios. 12 Apan kita nanaggakadawat dili sa espiritu nga iya sa kalibutan, kondili sa Espiritu nga gikan sa Dios, aron kita manapkasabut sa mga hiyas nga gikahatag kanato sa Dios. 13 Ug kini among panagsultihan dili pinaagi sa mga pulong nga gitudlo sa tawhanong kaalam kondili gitudlo sa Espiritu, nga kita magahubad sa mga kamatuoran nga espirituhanon ngadto sa mga tawo nga espirituhanon. 14 Ang tawo nga kalibutanon dili magadawat sa mga igatudlo sa Espiritu sa Dios, kay alang kaniya kini mga binoang, ug siya dili arang makasabut niini tungod kay kini ugod kinahanglan mang pagatukaron sa espirituhanon nga paagi. 15 Ang tawong espirituhanon magatugkad sa tanang mga butang, apan siya dili pagatukaron ni bisan kinsa. 16 "Kay kinsa bang tawhana ang nakasabut sa hunahuna sa Ginoo, aron ang Ginoo iyang katudloan?" Apan kita nanagpakaambit sa panghunahuna ni Cristo.

3 Apan ako, mga igsoon, dili makahimo sa pagsulti kaninyo ingon sa paagi sa pagsulti ko ngadto sa mga tawo nga espirituhanon, kondili sa mga tawong kalibutanon, sa mga masusu pa diha kang Cristo. 2 Gibuhi ko kamog gatas, dili sa magahi nga kalan-on; kay kamo dili pa andam niini; ug bisan gani karon, kamo dili pa man andam, 3 sanglit kamo kalibutanon pa man gihapon. Kay samtang anaa pa kaninyo ang kasina ug ang panaglalisy, dili ba kalibutanon kamo ug nanaggawi ingon nga mga tawo nga lawasnon? 4 Kay sa diha nga ang usa magaingon, "Ako iya ni Pablo," ug ang usa, "Ako iya ni Apolos," dili ba kamo igo lang nagagawi ingon nga mga lawasnon? 5 Unsa man lang diay si Apolos? Unsa man si Pablo? Sila mga mag-aalagad lamang nga ang matag-usa gikapiyan sa Ginoo ug bulohaton, nga pinaagi kanila kamo nanagpanoo. 6 Ako mao ang nagtanum, si Apolos mao ang nagbisibis, apan ang Dios mao ang nagpatubo. 7 Sa ingon niana, ang may bili dili ang nagtanum o ang nagbisibis, kondili ang nagpatubo, nga mao ang Dios lamang. 8 Siya nga nagatanum ug siya nga nagabisibis managsama ra, ug ang matag-usa magadawat sa iyang suhol nga magaagad sa iyang pagpangabudlay. 9 Kay kami mga masigkamagbubuhat nga iya sa Dios; kamo mao ang inuma sa Dios, ang binalay sa Dios. 10 Sumala sa grasya sa Dios nga gikahatag kanako, maingon sa usa ka batid nga magtutukod, ako mao ang nagpahimutang sa patukoran, ug ang laing tawo mao ang magatukod ibabaw niini. Apan magbantay hinoon ang matag-usa kon unsaon niya sa pagtukod ibabaw niini. 11 Kay wala nay laing patukoranang nga ikapahimutang pa ni bisan kinsa gawas sa gikapahimutang na, nga mao si Jesu-Cristo. 12 Karon kon sa ibabaw niining maong patukoranan adunay magabalay ug bulawan, o salapi, o mga bato nga hamili, o kahoy, o kogon, o dagami 13 ang binuhatan sa matag-usa makita ra unya; kay ang adlaw sa hukom magapadayag man unya niini sanglit kadtong adlawa igapadayag man pinaagi sa kalayo, ug ang maong kalayo mao ang magasulay sa binuhatan sa matag-usa. 14 Kon molungtd man ang bisan kinsang buhat nga natukod sa ibabaw sa

patukoranan, nan, siya magadawat ug ganti. **15** Ug wala kaninyoy magpaburot sa pagdapig sa usa batok kon ang buhat ni bisan kinsa masunog ra, nan, siya sa usa. **7** Kay kinsa bay naghimo kanimo nga lahi sa makaagum ug kapildihan; apan siya maluwas, bisan uban? Ug unsa bay anaa kanimo nga dili mo dinawat? nga daw nag-agì siya latas ug kalayo. **16** Wala ba Ug kon kini dinawat man, nganong magpasigarbo kamo masayud nga kamo templo sa Dios ug nga man ikaw nga morag dili kini hinatag? **8** Kamo ang Espiritu sa Dios nagapuyo diha sa sulod ninyo? karon may katagbawan na man tuod! Kamo karon **17** Kon adunay molaglag sa templo sa Dios, siya nangahimo nang mga dato! Kamo karon nangahari pagalaglagon sa Dios. Kay ang templo sa Dios balaan, nga wala kami! Kon naghari pa lang unta tuod ug kanang temploha mao kamo. **18** Wala untay bisan kamo, aron kami makaapil sa pagpamunoan uban kinsa nga maglimborg sa iyang kaugalingon. Kon aduna kaninyoy magadahum nga siya manggialamon nga wala kami! Kon naghari pa lang unta tuod niining kapanahonan karon, magpakaboang unta siya kaulahan sa tanan, ingon nga mga tawo nga ginahin aron mahimo siyang manggialamon. (**aiōn g165**) **19** aron igapapatay; tungod kay kami nangahimo mang Kay ang kaalam nga iya niining kalibutana maoy mga talan-awon sa kalibutan, sa mga manulonda ug usa ka binoang sa atubangan sa Dios. Kay ang sa mga tawo. **10** Kami mga boang tungod kang Cristo, kasulatan nagaingon, "Iyang ginadakop ang mga apan kamo mga manggialamon diha kang Cristo. manggialamon diha sa ilang kaigmat," **20** ug usab, Kami mga mahuyang, apan kamo mga kusgan. Kamo "Ang Ginoo nasayud nga ang mga hunahuna sa mga mga pinasidungan, apan kami mga tinamay. **11** manggialamon walay kapuslanan." **21** Busa wala Hangtud niining taknaa karon, kami mga gutom ug untay usa nga magpasigarbo ug mga tawo. Kay inyo uhaw, ug walay mga sapot, ug ginadagmalan kami ang tanang mga butang, **22** si Pablo, o si Apolos, ug kami walay kaugalingong mga puloy-anan, **12** ug o si Cepas, o ang kalibutan, o ang kinabuhi, o ang kami nagabudlay, nga nagabuhat ginamit ang among kamatayon, o ang pagkakaron, o ang umalabut ang tahanan inyo; **23** ug kamo mga iya ni Cristo, ug si Cristo Hangtud niining taknaa karon, kami mga gutom ug iya sa Dios. sulti, kami manalangin lang; sa diha nga lotoson, kami pailub lang; **13** sa diha nga butangbutangan, kami magapakilooy lang, bisan gani hangtud karon kami gipanag-isip man ingon nga mga hugaw nga sinilhig sa yuta, ug kinahig gikan sa tanang mga butang. **14** Ako wala magsulat niini aron sa pagpakuawla kaninyo, kondili aron sa pagtambag kaninyo ingon nga akong pinalanggang mga anak. **15** Kay bisan pa kon dili maisip ang gidaghanon sa inyong mga mag-aagak diha kang Cristo, dili daghan ang inyong mga amahan. Kay ako nahimong inyong amahan diha kang Cristo Jesus pinaagi sa Maayong Balita. **16** Busa ako magaagda kaninyo nga magmaawaton kamo kanako. **17** Tungod niining maong hinungdan, akong gipadala kaninyo si Timoteo, nga akong pinalingga ug kasaligang anak diha sa Ginoo, aron sa pagbahinumdum kaninyo mahitungod sa akong mga paagi diha kang Cristo, ingon sa akong pagpanudlo bisan diin sa tanang mga iglesia. **18** Ang uban kaninyo diha nanagpaburot kaayo sa ilang kaugalingon, nga daw dili ako moanha diha kaninyo. **19** Apan ako moanha diha kaninyo sa dili madugay, kon itugot man sa Ginoo, ug unya ako nang masuta dili ang sinulithan niining maong mga tigpaburot, kondili ang ilang gahum. **20** Kay ang gingharian sa Dios dili

4 Mao kini ang paagi unsaon sa mga tawo sa pag-isip kanamo pagaisipon kami ingon nga mga ministro ni Cristo ug mga piniyalan sa mga tinago sa Dios. **2** Ug labut pa niini, gikinahanglan sa mga piniyalan nga sila magapakita nga kasaligan. **3** Apan sa kanakong babin, wala nako tagda pag-ayo nga ako paga-usisahon ninyo, o sa bisan unsang hukmanan nga tawhanon. Bisan gani sa akong kaugalingon wala man ako mag-usisa. **4** Ako walay hingmatikdan nga bisan unsa batok sa akong kaugalingon, hinoon kini dili magapakamatarung kanako. Ang magausisa kanako mao ang Ginoo. **5** Busa, ayaw ipakanauug ang hukom sa dili pa panahon, sa dili pa moabit ang Ginoo, nga mao ang magapadayag sa mga butang nga karon natago diha sa kantitgit ug magapadayag sa mga katuyoan sa kasingkasing. Ug unya ugaling ang matag-usa ka tawo magadawat ug pagdalayeg gikan sa Dios. **6** Karon kining tanang mga butanga, mga igsoon, akong gikapadapat kanako ug kang Apolos tungod kaninyo, aron nga pinaagi kanamo ingon nga sulondon, kamo makakat-on sa pagkinabuhi nga dili mahisaylo na sa kasulatan, aron

hinimog palabas kondili sa gahum. 21 Unsa may magahukom kanila nga mga taga-gawas. Palagputa inyong gusto? Anha-on ko ba kamo nga dad-an ug gikan sa inyong taliwala kanang tawong dautan. bunal, o gugma ba inubanan sa espiritu sa kalomo?

5 May tinuod nga gikabalita nga adunay pagpakhilawas diha kaninyo, kanang pakighilawas nga ang ingon wala buhata bisan pa sa mga Gentil, nga mao, nga anaay tawo diha nga nakigpuyopuyo sa asawa sa iyang amahan. 2 Ug kamo nanagpaburot hinoon, ug wala manakgaguol nga unta makuba gikan sa inyong taliwala kanang tawhana nga nagabuhat niini. 3 Kay bisaan wala ako diha sa lawas, anaa ako sa espiritu; ug sama ra nga anaa ako, nakapakanaug na ako sa akong hukom 4 sa ngalan sa Ginoong Jesus, batok sa tawo nga nagabuhat sa maong butang. Inigkatigum ninyo, ug anaa ang akong espiritu, uban sa gahum sa atong Ginoong Jesus, 5 kining tawhana kinahanglan inyong itugyan ngadto kang Satanas alang sa pagkalaglag sa iyang lawas, aron ang iyang espiritu maluwas unya sa panahon sa Ginoong Jesus. 6 Kining pagpasigarboha ninyo dili maayo. Wala ba kamo masayud nga ang diyutayng pudyot sa igpatubo mopatubo sa tibook nga minasa? 7 Kuhaa gikan kaninyo ang daang igpatubo aron kamo mahimong bag-ong minasa; maingon nga sa pagkatinuod kamo dili na pinatuboan. Kay gikahalad na si Cristo, ang atong karniro sa pasko. 8 Busa, saulogon ta ang pangilin, dili sa daan nga igpatubo, dili sa igpatubo nga mao ang pagkamadinauton ug pagkadautan, kondili sa wala-patuboi nga tinapay nga mao ang pagkamaminatud-on ug kamatuoran. 9 Gikaingnan ko na kamo sa akong pagsulat kaninyo nga dili kamo magpakigkauban sa mga makihilawason. 10 Hinoon wala ko ipasabut niini nga kamo dili na gayud magpakigharong sa mga makihilawason dinihi sa kalibutan, o sa mga dalo ug mga tikasan, o mga tigsimbag mga diosdios; kay kon mao pa, nan, gikinahanglan unta nga mamahawa na lang kamo niining kalibutana. 11 Hinonoa, ako nagsulat kaninyo nga dili kamo magpakigkauban kang bisaan kinsa nga nagapakaigsoon kon kana siya makihilawason, o dalo, o tigsimbag mga diosdios, o tigpasipala, o palahubog, o tikasan dili, bisaan na lang sa pagpakigsalo kaniya sa pagpangaon. 12 Kay unsa may akong katungod sa paghukom sa mga taga-gawas? Dili ba ang mga anaa sa sulod sa iglesia mao ang inyong paghukman? 13 Ang Dios mao ang

magahukom kanila nga mga taga-gawas. Palagputa inyong gusto? Anha-on ko ba kamo nga dad-an ug gikan sa inyong taliwala kanang tawong dautan.

6 Kon usa kaninyo may buroka batok sa iyang siligan, pangahasan ba niya ang pagsang-at sa buroka sa atubangan sa mga maghuhukom nga dili magtotoo, ug dili hinoon sa atubangan sa mga balaan? 2 Wala ba kamo masayud nga ang mga balaan magahukom man unya sa kalibutan? Ug kon ang kalibutan inyong paghukman, wala na ba hinoon kamoy katakus sa paghusay sa mga ginagmayng buroka? 3 Wala ba kamo masayud nga kita man unya ang magahukom sa mga manulonda? Nan, labi pang magahukom kita sa mga suliran nga labut niining kinabuhia! 4 Ug kon kamo aduna nianang mga burokaha nga kinahanglan paghausayon, nganong inyo man kining dad-on sa atubangan sa mga tawong wala tamda sa iglesia aron ilang hukman? 5 Ako nagasulti niini aron sa pagpaulaw kaninyo. Sarang ba nga diha kaninyo walay bisaan usa ka tawo nga may igong kaalam nga makamaong mohusay sa managsoon? 6 Ug gikinahanglan ba gayud nga ang igsoon makigburoka batok sa iyang igsoon, ug kini himoon sa atubangan sa mga dili magtotoo? 7 Sa pagkatinuod kamo nangapakyas na, sanglit kamo aduna may pakigburoka ang usa batok sa usa. Nganong dili man lang ninyo antuson ang pagdaugdaug kaninyo? Nganong dili man lang ninyo antuson nga kamo pagalimbongan? 8 Apan kamo na gayud hinoon mao ang nagapangdaugdaug ug nagapanglimborg, ug kana sa inyo rang mga igsoon. 9 Nasayud ba kamo nga ang mga dili matarung dili makapanunod sa gingharian sa Dios? Ayaw kamo pagpalimbong; walay mga makihilawason, o mga tigsimba ug mga diosdios, o mga mananapaw, o mga bayot, 10 o mga kawatan, o mga dalo, o mga palahubog, o mga tigpasipala, o mga tulisan, nga makapanunod sa gingharian sa Dios. 11 Ug kaniadto ang uban kaninyo mga ingon niini. Apan kamo gihinloan na, kamo gibalaan na, kamo gimatarung na sa ngalan sa Ginoong Jesu-Cristo ug diha sa Espiritu sa atong Dios. 12 "Ang tanang butang ikatugot kanako," apan dili ang tanang mga butang makaayo. "Ang tanang butang ikatugot kanako," apan dili ako magpaulipon sa bisaan unsang butang. 13 Tinuod nga "Ang kan-on alang sa tiyan ug ang tiyan alang sa kan-on," apan kining duha pagalaglagon sa Dios. Ang lawas dili alang sa pakighilawas, kondili alang

sa Ginoo, ug ang Ginoo alang sa lawas. **14** Ug magaingon nga maayo alang kanila ang pagpabilin ang Dios nga nagbanhaw sa Ginoo magabanhaw nga mag-inusara sama kanako. **9** Apan kon sila dili usab kanato pinaagi sa iyang gahum. **15** Wala ba man ugaling makapugong sa ilang kaugalingon, nan, kamo masayud nga ang inyong lawas mga babin paminyoa na lang sila. Kay labi pang maayo hinoon man ni Cristo? Nan, kuhaon ko ba ang mga babin nga maminyo kay sa magasilaob sila sa kaulag. **10** ni Cristo aron pagahimoon nga mga babin sa usa Apan kanila nga mga minyo na ang akong tugon ka babayeng dautan? Palayo kana! **16** Wala ba dili hinoon ako, kondili iya sa Ginoo mao nga ang kamo masayud nga siya nga nahilingkit ngadto sa asawa dili gayud magbiya sa iyang bana **11** (apan kon babayeng dautan nahimong usa ka lawas uban siya mobulag man gayud, kinahanglan magapabilin kaniya? Kay, sumala sa nahisulat, "Ang duroha siya nga mag-inusara; kon dili man, kinahanglan mahimong usa." **17** Apan siya nga nahiusa ngadto magpakig-uli siya sa iyang bana) ug nga ang bana sa Ginoo nahimong usa ka espiritu uban kaniya. **18** dili gayud magbulag sa iyang asawa. **12** Ngadto sa Likayi ang pakighilawas. Ang tanang ubang sala nga uban ako magaingon, dili ang Ginoo, nga kon kita pagabuhaton sa tawo anaa ra sa gawas sa iyang adunay igsoon nga may asawang dili magtotoo, ug lawas; apan ang tawong makihilawason nagapakasala kini siya buot ra nga makipuyo kaniya, kini siya batok sa iyang kaugalingong lawas. **19** Wala ba kamo dili gayud niya pagbulagan. **13** Ug kon ang usa ka masayud nga ang inyong lawas templo sa Espiritu babaye may bana nga dili magtotoo, ug kini siya buot Santo nga nagapuyo sa sulod ninyo, ug nga kini ra nga makipuyo uban kaniya, kini siya dili gayud inyong nabatonan gikan sa Dios? Kamo dili na inyo niya pagbulagan. **14** Kay ang bana nga dili magtotoo sa inyong kaugalingon, **20** kay gipalit na kamo sa usa ginabalaan pinaagi sa iyang asawa nga magtotoo, ka bili. Busa himayaan ninyo ang Dios diha sa inyong ug ang asawa nga dili magtotoo ginabalaan pinaagi lawas.

7 Karon mahitungod sa mga pangutana sa inyong sulat kanako. Maayo unta alang sa lalaki ang dili pagpakigduol ug babaye. **2** Apan aron sa paglikay sa tintal sa pakighilawas, ang matag-usa ka lalaki kinahanglan magabaton ug iyang kaugalingong asawa, ug ang matag-usa ka babaye magabaton ug iyang kaugalingong bana. **3** Ang bana kinahanglan magatugyan ngadto sa iyang asawa sa angay sa magtiayon, maingon man ang asawa ngadto sa iyang bana. **4** Kay ang asawa dili mao ang magbuot sa kaugalingong lawas niya, kondili ang iyang bana; maingon man usab, ang bana dili magabuot sa kaugalingong lawas niya, kondili ang iyang asawa. **5** Ayaw kamo pagdumiliay ang usa sa usa gawas kon pinaagi sa panagsabut alang sa usa ka panahon, kaha aron managsulod kamo diha sa kahigayonan sa pag-ampo; apan tapus niini, managduolay na usab kamo, aron dili kamo matintal ni Satanas tungod sa kakulang ninyog pagpugong sa kaugalingon. **6** Nagasulti ako niini agig pagtugot, dili pagsugo. **7** Ngani buot ko unta nga ang tanang lalaki manig-tingon kanako. Apan ang matag-usa adunay iyang kaugalingong hiyas gikan sa Dios, ang usa alang sa usa ka paagi sa kinabuhi, ug ang usa alang sa lain. **8** Alang sa mga dili minyo ug sa mga balo ako sa iyang bana. Kay kon wala pa, nan, ang inyong mga anak dili unta mga binalaan, apan kini sila karon mga binalaan. **15** Apan kon ang gikatiyon nga dili magtotoo buot man makibulag, nan, pabulaga siya; kay ang bana o asawa nga magtotoo wala maulipon sa maong kaminyoon. Kay kita gipanagtawag sa Dios ngadto sa pagdinaitay. **16** Kay unsaon man usab nimo pagpakkaila, asawa, nga maluwas mo gayud ang imong bana ug unsaon man usab nimo pagpakkaila, bana, nga maluwas mo gayud ang imong asawa? **17** Mao lamang, nga ang matag-usa kinahanglan magagawi diha sa kinabuhi nga gibahin kaniya sa Ginoo, ug diha sa kahimtagtang nga iyang nahimutangan sa panahon sa pagtawag kaniya sa Dios. Kini mao ang akong sugo sa tanang mga kaiglesian. **18** Aduna bay may sirkunsyon nang daan sa panahon sa pagtawag kaniya? Nan, kinahanglan dili siya magpakawalay sirkunsyon. Aduna bay walay sirkunsyon sa panahon sa pagtawag kaniya? Nan, kinahanglan dili siya magpasirkunsyon. **19** Kay dili maoy may bili ang pagkamay sirkunsyon kon ang pagkawalay sirkunsyon, kondili ang pagbantay sa mga sugo sa Dios. **20** Ang matag-usa magapabilin diha sa kahimtagtang nga iyang nahimutangan sa panahon sa pagtawag kaniya. **21** Ulipon ka na bang daan sa panahon sa pagtawag kanimo? Ayaw kini igsapayan. Apan kon may kahigayonan man ikaw sa

pagpakadawat ug kagawasan, pahimusli kini. 22 Kay sa inyong pag-alagad sa Ginoo. 36 Apan kon adunay ang ulipon nga gitawag diha sa Ginoo, siya tawong lalaki nga magahunahuna nga wala mahisubay sa gawas nga iya sa Ginoo. Maingon man usab, ang angay ang iyang pagbuhat sa ingon ngadto sa iyang tawong gawas nang daan sa panahon sa pagtawg gipakighigugmaay, kon makusog man ugaling ang kaniya, siya ulipon ni Cristo. 23 Kamo gipalit na sa iyang mga pagbat, ug kon gikinahanglan man gayud usa ka bili; ayaw na kamo pagpaulipon sa mga tawo. kini, nan, tugot ang maong tawo sa pagbuhat sumala 24 Busa, mga igsoon, sa bisan unsang kahimtang nga sa iyang gusto: paminyoa sila kini dili sala. 37 Apan inyong nahimutangan sa panahon sa pagtawag sa ang lalaki nga nakabaton na sa bug-os nga hunahuna, matag-usa kaniryo, kinahanglan nga magapabilin dili tungod kay siya gipugos kondili tungod kay siya siya diha niana kauban sa Dios. 25 Karon mahitungod buot magapugong sa iyang tinguha ug nakahukom sa mga dalaga, ako walay sugo nga gikan sa Ginoo, na sulod sa iyang kasingkasing sa pagbuhat niini, hinonoa aniy akong hunahuna nga igahatag ko ingon nga ang iyang gipakighigugmaay iya na lamang nga tawong kasaligan tungod sa kalooy sa Ginoo. 26 pagaisipon ingon nga hinigugma nga espirituhanon Gihunahuna ko nga tungod sa tali-abut nga kasakitan kanang tawhana nagabuhat ug matarung. 38 Busa ang maayo na lang sa usa ka tawo ang pagpabilin nga mangasawa sa iyang gipakighigugmaay nagabuhat ingon sa iyang kahimtang karon. 27 Aduna ka bay ug maayo; hinoon ang dili mangasawa nagabuhat ug asawa? Nan, ayaw pagpakibulag. Wala ka bay labi pa ka maayo. 39 Ang asawa nabugkos ngadto asawa? Nan, ayaw na lang pagpangasawa. 28 sa iyang bana samtang kini magapabilin nga buhi. Apan kon ugaling mangasawa ka man, dili ikaw Apan kon ang bana mamatay, siya may kagawasan makasala; ug kon ang dalaga mamana, siya dili sa pagpamana kung bisañ kinsa nga buot niya, makasala. Ngani sila nga mga minyo mahisangko sa mao lamang nga kinahanglan ang iyang pamanhon mga kalibug nga kalibutanon, ug buot ko unta nga magtotoo usab sa Ginoo. 40 Hinoon ang babayeng luwason kamo gikan niini. 29 Ang akong ipasabut, balo labi pang magamalipayon kon magapabilin mga igsoon, mao nga ang panahon nga gitagal siyang balo. Mao kini ang akong hunahuna, ug ako hamubo na lang kaayo; sukad karon, sila nga may nagatoo nga ako usab nakabaton sa Espiritu sa Dios. mga asawa magkinabuhi unta sila nga daw walay mga asawa; 30 ug ang mga nanagsubo nga daw wala managsubo, ug ang mga nanagkalipay nga daw wala managkalipay, ug ang mga nanagpamalit nga daw wala silay mga katigayonan, 31 ug sila nga nagapahimulos sa kalibutan, nga daw wala kaayo magpahimulos niini. Kay ang urog niining kalibutana molabay lamang. 32 Buot ko unta nga kamo mahigwas sa mga kabalaka. Ang lalaki nga dili minyo may kasibut alang sa mga butang nga iya sa Ginoo, kon unsaon niya sa pagpahimuot sa Ginoo; 33 apan ang lalaking minyo adunay kabalaka mahitungod sa mga butang kalibutanon, kon unsaon niya sa pagpahimuot sa iyang asawa, 34 busa nabahin ang iyang kasibut. Ug ang babayeng dili minyo o dalaga adunay kasibut alang sa mga butang sa Ginoo, kon unsaon niya sa pagkabalaan diha sa lawas ug sa espiritu; apan ang babayeng minyo adunay kabalaka mahitungod sa mga butang kalibutanon, kon unsaon niya sa pagpahimuot sa iyang bana. 35 Nagasulti ako niini alang sa inyong kaayohan, dili ingon nga paggalong kaniryo, kondili aron sa pagdasig sa mga kalihokan nga angay ug aron kamo dili magkapuliki

8 Karon mahitungod sa mga kan-onon nga gikahalad ngadto sa mga diosdios: kita nasayud nga tuod "ang tanan kanato nanagpakabaton ug kahibalo." Ang "kahibalo" bayá magapaburot apan ang gugma magapalig-on. 2 Kon adunay nagadahum nga siya may kahibalo na, siya wala pa gayud mahibalo sa kinahanglan niyang pagahibaloan. 3 Apan kon ang usa ka tawo magahigugma sa Dios, kining tawhana pagailhon sa Dios. 4 Ug mahitungod sa pagkaon sa mga kan-onon nga gikahalad ngadto sa mga diosdios, kita nasayud na nga "ang diosdios dili tinuod," ug nga "walay laing Dios gawas sa usa lamang." 5 Kay bisan tuod adunay gipanagtawag nga mga dios sa kalangitan o sa kayutaan ingon nga tuod daghan man ang mga "dios" ug daghan ang mga "ginoo" 6 apan, alang kanato adunay usa lamang ka Dios, ang Amahan, nga ginikanan sa tanang mga butang ug nga alang kang kinsa kita nanagluntad; ug usa lamang ka Ginoo, si Jesu-Cristo pinaagi kang kinsa nagaluntad kita ug ang tanang mga butang. 7 Apan dili ang tanan nanagpakabaton niining maong kahibalo. Hinonoa, tungod sa ilang

pagkaanad pag mga diosdios hangtud karon, adunay nagasulti man ug sama niini? 9 Kay nahisulat kini sa pipila nga nagakaon ug kan-onon ingon nga daw kasugoan ni Moises, "Ayaw pagbusali ang baba sa tinuod gayud nga gikahalad ngadto sa diosdios, ug baka nga nagagiok!" May kahingawa ba ang Dios busa ang ilang kaisipan nahugawan, tungod kay kini alang sa mga baka lamang? 10 Dili ba sa pagkatinuod mahuyang man. 8 Sa pagkatinuod, ang kan-onon dili siya nagasulti niini alang sa atong kaayohan? Sa makauna sa atong kalabutan ngadto sa Dios. Kon pagkatinuod kini gisulat alang sa atong kaayohan, kita mokaon, dili kita mahimong labi pa ka dautan; aron ang magdadaro magadaro nga may paglaum, ug kon kita dili man mokaon, dili kita mahimong ug ang maggigiuk kinahanglan magagiuk nga may labi pa ka maayo. 9 Mao lamang nga kinahanglan paglaum sa pagpakaambit ug babin sa abut. 11 imong pagabantayan nga kining imong kagawasan dili Kon ugaling nakapugas man kami ug panalangin mahimong kapangdolan sa mga mahuyang. 10 Kay nga espirituhanon diha kaninyo, ipakadautan ba diay kon ikaw nga may kahibalo makita sa usa ka tawo kon kami magaani sa inyong mga panalangin nga nga ikaw nagalingkod tambong sa kan-anan sa sulod yutan-on? 12 Kon ang uban inyong gitugotan sa sa templo sa diosdios, dili ba siya lagmit nga madasig, pagpahimulos sa maong katungod diha kaninyo, dili kon mahuyang ang iyang kaisipan, sa pagkaon sa baunta kami labi pa? 13 Wala ba kamo masayud nga kalan-on nga gihalad ngadto sa mga diosdios? 11 Sa sila nga nanag-alagad sa templo nagakuha sa ilang ingon niana, tungod sa imong kahibalo nadaut hinoon pagkaon gikan sa templo, ug nga sila nga nagaalagad kining maong tawong mahuyang, nga imong igsoon sa halaran nagadawat ug babin gikan sa mga nga alang kaniya si Cristo nagpakamatay. 12 Sa hinalad-inihaw? 14 Sa ingon nga paagi, ang Ginoo ington niana, sa nakasala ikaw batok sa imong mga nagsugo nga ang mga nagasangyaw sa Maayong Balita magakuha sa ilang kapanginabuhian gikan sa Tungod niining maong katarungan, kon ang pagkaon ko mao man ang hinungdan sa pagkahulog sa akong igsoon, ako dili ug dili na gayud mousab sa pagkaon ug karni basi pa unya hinoon makaangin ako sa pagkahulog sa akong igsoon. (aiōn g165)

9 Dili ba ako gawas? Dili ba ako apostol? Wala ba ako makakita kang Jesus nga atong Ginoo? Dili ba kamo akong buhat diha sa Ginoo? 2 Kon sa uban giisip ako nga dili apostol, kaninyo apostol gayud ako; kay kamo sa inyong pagkakinabig mao man ang timri sa akong pagka-apostol. 3 Kini mao ang akong pagpangatarungan batok kanila nga buot magausisa kanako. 4 Wala ba diay kami ing katungod sa pagpangayog pagkaon ug ilimnon? 5 Wala ba diay kami ing katungod sa pagpakyoy kanamog asawa nga magtotoo, maingon sa ginabuhat sa ubang mga apostoles ug sa mga igsoon sa Ginoo ug ni Cefas? 6 O si Barnabas ra ba diay ug ako ang walay katungod sa paglikay sa buhat alang sa panginabuhi? 7 Kinsa bang sundaloha ang moalagad nga mao ray magagasto alang sa iyang kaugalingon? Kinsa bay magatanum ug parasan nga dili mokaon sa bunga niini? Kinsa bay magabuhig mga hayop nga dili magpahimulos sa gatas niini? 8 Ginasulti ko ba kini sa tinawhanon lamang? Dili ba ang kasugoan nagasulti man ug sama niini? 9 Kay nahisulat kini sa pipila nga nagakaon ug kan-onon ingon nga daw kasugoan ni Moises, "Ayaw pagbusali ang baba sa tinuod gayud nga gikahalad ngadto sa diosdios, ug baka nga nagagiok!" May kahingawa ba ang Dios busa ang ilang kaisipan nahugawan, tungod kay kini alang sa mga baka lamang? 10 Dili ba sa pagkatinuod mahuyang man. 8 Sa pagkatinuod, ang kan-onon dili siya nagasulti niini alang sa atong kaayohan? Sa makauna sa atong kalabutan ngadto sa Dios. Kon pagkatinuod kini gisulat alang sa atong kaayohan, kita mokaon, dili kita mahimong labi pa ka dautan; aron ang magdadaro magadaro nga may paglaum, ug kon kita dili man mokaon, dili kita mahimong ug ang maggigiuk kinahanglan magagiuk nga may labi pa ka maayo. 9 Mao lamang nga kinahanglan paglaum sa pagpakaambit ug babin sa abut. 11 imong pagabantayan nga kining imong kagawasan dili Kon ugaling nakapugas man kami ug panalangin mahimong kapangdolan sa mga mahuyang. 10 Kay nga espirituhanon diha kaninyo, ipakadautan ba diay kon ikaw nga may kahibalo makita sa usa ka tawo kon kami magaani sa inyong mga panalangin nga nga ikaw nagalingkod tambong sa kan-anan sa sulod yutan-on? 12 Kon ang uban inyong gitugotan sa sa templo sa diosdios, dili ba siya lagmit nga madasig, pagpahimulos sa maong katungod diha kaninyo, dili kon mahuyang ang iyang kaisipan, sa pagkaon sa baunta kami labi pa? 13 Wala ba kamo masayud nga kalan-on nga gihalad ngadto sa mga diosdios? 11 Sa sila nga nanag-alagad sa templo nagakuha sa ilang ington niana, tungod sa imong kahibalo nadaut hinoon pagkaon gikan sa templo, ug nga sila nga nagaalagad kining maong tawong mahuyang, nga imong igsoon sa halaran nagadawat ug babin gikan sa mga nga alang kaniya si Cristo nagpakamatay. 12 Sa hinalad-inihaw? 14 Sa ingon nga paagi, ang Ginoo ington niana, sa nakasala ikaw batok sa imong mga nagsugo nga ang mga nagasangyaw sa Maayong Balita magakuha sa ilang kapanginabuhian gikan sa Tungod niining maong katarungan, kon ang pagkaon ko mao man ang hinungdan sa pagkahulog sa akong igsoon, ako dili ug dili na gayud mousab sa pagkaon ug karni basi pa unya hinoon makaangin ako sa pagkahulog sa akong igsoon. (aiōn g165)

9 Dili ba ako gawas? Dili ba ako apostol? Wala ba ako makakita kang Jesus nga atong Ginoo? Dili ba kamo akong buhat diha sa Ginoo? 2 Kon sa uban giisip ako nga dili apostol, kaninyo apostol gayud ako; kay kamo sa inyong pagkakinabig mao man ang timri sa akong pagka-apostol. 3 Kini mao ang akong pagpangatarungan batok kanila nga buot magausisa kanako. 4 Wala ba diay kami ing katungod sa pagpangayog pagkaon ug ilimnon? 5 Wala ba diay kami ing katungod sa pagpakyoy kanamog asawa nga magtotoo, maingon sa ginabuhat sa ubang mga apostoles ug sa mga igsoon sa Ginoo ug ni Cefas? 6 O si Barnabas ra ba diay ug ako ang walay katungod sa paglikay sa buhat alang sa panginabuhi? 7 Kinsa bang sundaloha ang moalagad nga mao ray magagasto alang sa iyang kaugalingon? Kinsa bay magatanum ug parasan nga dili mokaon sa bunga niini? Kinsa bay magabuhig mga hayop nga dili magpahimulos sa gatas niini? 8 Ginasulti ko ba kini sa tinawhanon lamang? Dili ba ang kasugoan nagasulti man ug sama niini? 9 Kay nahisulat kini sa pipila nga nagakaon ug kan-onon ingon nga daw kasugoan ni Moises, "Ayaw pagbusali ang baba sa tinuod gayud nga gikahalad ngadto sa diosdios, ug baka nga nagagiok!" May kahingawa ba ang Dios busa ang ilang kaisipan nahugawan, tungod kay kini alang sa mga baka lamang? 10 Dili ba sa pagkatinuod mahuyang man. 8 Sa pagkatinuod, ang kan-onon dili siya nagasulti niini alang sa atong kaayohan? Sa makauna sa atong kalabutan ngadto sa Dios. Kon pagkatinuod kini gisulat alang sa atong kaayohan, kita mokaon, dili kita mahimong labi pa ka dautan; aron ang magdadaro magadaro nga may paglaum, ug kon kita dili man mokaon, dili kita mahimong ug ang maggigiuk kinahanglan magagiuk nga may labi pa ka maayo. 9 Mao lamang nga kinahanglan paglaum sa pagpakaambit ug babin sa abut. 11 imong pagabantayan nga kining imong kagawasan dili Kon ugaling nakapugas man kami ug panalangin mahimong kapangdolan sa mga mahuyang. 10 Kay nga espirituhanon diha kaninyo, ipakadautan ba diay kon ikaw nga may kahibalo makita sa usa ka tawo kon kami magaani sa inyong mga panalangin nga nga ikaw nagalingkod tambong sa kan-anan sa sulod yutan-on? 12 Kon ang uban inyong gitugotan sa sa templo sa diosdios, dili ba siya lagmit nga madasig, pagpahimulos sa maong katungod diha kaninyo, dili kon mahuyang ang iyang kaisipan, sa pagkaon sa baunta kami labi pa? 13 Wala ba kamo masayud nga kalan-on nga gihalad ngadto sa mga diosdios? 11 Sa sila nga nanag-alagad sa templo nagakuha sa ilang ington niana, tungod sa imong kahibalo nadaut hinoon pagkaon gikan sa templo, ug nga sila nga nagaalagad kining maong tawong mahuyang, nga imong igsoon sa halaran nagadawat ug babin gikan sa mga nga alang kaniya si Cristo nagpakamatay. 12 Sa hinalad-inihaw? 14 Sa ingon nga paagi, ang Ginoo ington niana, sa nakasala ikaw batok sa imong mga nagsugo nga ang mga nagasangyaw sa Maayong Balita magakuha sa ilang kapanginabuhian gikan sa Tungod niining maong katarungan, kon ang pagkaon ko mao man ang hinungdan sa pagkahulog sa akong igsoon, ako dili ug dili na gayud mousab sa pagkaon ug karni basi pa unya hinoon makaangin ako sa pagkahulog sa akong igsoon. (aiōn g165)

9 Dili ba ako gawas? Dili ba ako apostol? Wala ba ako makakita kang Jesus nga atong Ginoo? Dili ba kamo akong buhat diha sa Ginoo? 2 Kon sa uban giisip ako nga dili apostol, kaninyo apostol gayud ako; kay kamo sa inyong pagkakinabig mao man ang timri sa akong pagka-apostol. 3 Kini mao ang akong pagpangatarungan batok kanila nga buot magausisa kanako. 4 Wala ba diay kami ing katungod sa pagpangayog pagkaon ug ilimnon? 5 Wala ba diay kami ing katungod sa pagpakyoy kanamog asawa nga magtotoo, maingon sa ginabuhat sa ubang mga apostoles ug sa mga igsoon sa Ginoo ug ni Cefas? 6 O si Barnabas ra ba diay ug ako ang walay katungod sa paglikay sa buhat alang sa panginabuhi? 7 Kinsa bang sundaloha ang moalagad nga mao ray magagasto alang sa iyang kaugalingon? Kinsa bay magatanum ug parasan nga dili mokaon sa bunga niini? Kinsa bay magabuhig mga hayop nga dili magpahimulos sa gatas niini? 8 Ginasulti ko ba kini sa tinawhanon lamang? Dili ba ang kasugoan nagasulti man ug sama niini? 9 Kay nahisulat kini sa pipila nga nagakaon ug kan-onon ingon nga daw kasugoan ni Moises, "Ayaw pagbusali ang baba sa tinuod gayud nga gikahalad ngadto sa diosdios, ug baka nga nagagiok!" May kahingawa ba ang Dios busa ang ilang kaisipan nahugawan, tungod kay kini alang sa mga baka lamang? 10 Dili ba sa pagkatinuod mahuyang man. 8 Sa pagkatinuod, ang kan-onon dili siya nagasulti niini alang sa atong kaayohan? Sa makauna sa atong kalabutan ngadto sa Dios. Kon pagkatinuod kini gisulat alang sa atong kaayohan, kita mokaon, dili kita mahimong labi pa ka dautan; aron ang magdadaro magadaro nga may paglaum, ug kon kita dili man mokaon, dili kita mahimong ug ang maggigiuk kinahanglan magagiuk nga may labi pa ka maayo. 9 Mao lamang nga kinahanglan paglaum sa pagpakaambit ug babin sa abut. 11 imong pagabantayan nga kining imong kagawasan dili Kon ugaling nakapugas man kami ug panalangin mahimong kapangdolan sa mga mahuyang. 10 Kay nga espirituhanon diha kaninyo, ipakadautan ba diay kon ikaw nga may kahibalo makita sa usa ka tawo kon kami magaani sa inyong mga panalangin nga nga ikaw nagalingkod tambong sa kan-anan sa sulod yutan-on? 12 Kon ang uban inyong gitugotan sa sa templo sa diosdios, dili ba siya lagmit nga madasig, pagpahimulos sa maong katungod diha kaninyo, dili kon mahuyang ang iyang kaisipan, sa pagkaon sa baunta kami labi pa? 13 Wala ba kamo masayud nga kalan-on nga gihalad ngadto sa mga diosdios? 11 Sa sila nga nanag-alagad sa templo nagakuha sa ilang ington niana, tungod sa imong kahibalo nadaut hinoon pagkaon gikan sa templo, ug nga sila nga nagaalagad kining maong tawong mahuyang, nga imong igsoon sa halaran nagadawat ug babin gikan sa mga nga alang kaniya si Cristo nagpakamatay. 12 Sa hinalad-inihaw? 14 Sa ingon nga paagi, ang Ginoo ington niana, sa nakasala ikaw batok sa imong mga nagsugo nga ang mga nagasangyaw sa Maayong Balita magakuha sa ilang kapanginabuhian gikan sa Tungod niining maong katarungan, kon ang pagkaon ko mao man ang hinungdan sa pagkahulog sa akong igsoon, ako dili ug dili na gayud mousab sa pagkaon ug karni basi pa unya hinoon makaangin ako sa pagkahulog sa akong igsoon. (aiōn g165)

ako may kasugoan sa Dios ug nailalum sa balaod ni kanila nga tungod niana gipanglaglag sila sa mga Cristo aron makabig ko sila nga walay kasugoan. 22 bitin. 10 Ug dili kamo magbagolbol, ingon sa gibuhat Ngadto sa mga mahuyang, ako nahimong ingon sa sa uban kanila nga tungod niana gilaglag sila sa mahuyang aron makabig ko ang mga mahuyang. Ako nahimong tanang mga butang ngadto sa tanang mga Maglalaglag. 11 Kining mga butanga nahitabo kanila ingon nga pasidaan, ug gisulat ingon nga tugon alang tawo, aron nga sa bisan unsang paagiha maluwas ko unta ang pipila kanila. 23 Akong ginabuhat kining tanan tungod sa Maayong Balita, aron ako makaambit sa mga panalangin niini. 24 Wala ba kamo masayud nga sa panaglumba ang tanang mga magdadala ug apil man sa bangga, apan nga usa ra kanila ang makadawat sa ganti? Busa dumalagan kamo sa ingon aron makadawat kamo niini. 25 Ang matag- usa ka magdudula nagabatasan sa pagpugong sa iyang kaugalingon labut sa tanang mga butang. Sila nagahimo niini aron sa pagdaug sa usa ka pagsimba ug mga diosdios. 15 Ako nagasulti kaniyo purongpurong nga madunot ra, apan kita aron sa ingon nga sa mga tawong mabuot; hukmi ninyo ang pagdaug sa dili madunot. 26 Busa, sa akong babin, akong isulti. 16 Ang kopa sa panalangin nga atong ako wala magdalagan nga walay tumong, ang akong ginapanalanginan, dili ba kini pagpakig-ambit sa dugo sinumbagan dili ingon sa nagabatbatig sumbag sa ni Cristo? Ang tinapay nga atong ginatipktipik, dili hangin; 27 hinonoa ginabun-og ko ang akong lawas ba kini pagpakig-ambit man sa lawas ni Cristo? 17 ug ginapanton ko kini, basi unya nga sa tapus ako Sanglit usa man lamang ka buok ang tinapay, kita makasangyaw ngadto sa uban, ako pagahukman na usab usa lamang ka lawas bisan daghan kita, kay hinoon nga dili diay takus sa pag-apil sa bangga.

10 Mga igsoon, buot ko nga inyong masayran nga silang tanan nga atong mga ginikanan nahianha sa ilalum sa panganud, ug silang tanan milatas sa dagat, 2 ug silang tanan gikabautismohan ngadto kang Moises diha sa panganud ug sa dagat, 3 ug silang tanan nanagpangaon sa mao rang usa ka espirituhanong kalan-on, 4 ug silang tanan nanagpanginom gikan sa mao rang usa ka espirituhanong ilimnon, Kay sila nanagpanginom man gikan sa Bato nga minunot kanila, ug ang maong Bato mao si Cristo. 5 Ngani, ang Dios wala mahimuot sa kadaghanan kanila; ug sila namutalid sa kaawaawan. 6 Ug kining mga butanga maoy mga pasidaan alang kanato sa dili pagpangandoy ug mga dautang butang ingon sa gibuhat nila. 7 Kinahanglan dili kamo magmasimbahon ug mga diosdios ingon sa uban kanila; kay sumala sa nahisulat, "Ang katawhan nanglingkod aron sa pagkaon ug paginom ug naniindog sila aron sa pagsayaw." 8 Dili kita magpakighilawas ingon sa gibuhat sa uban kanila, nga tungod niana sulod sa usa ka adlaw nangamatay ang kaluhaar ug tulo ka libo kanila. 9 Dili nato pagsulayon ang Ginoo, ingon sa gibuhat sa uban

kanila nga tungod niana gipanglaglag sila sa mga sa uban kanila nga tungod niana gilaglag sila sa Maglalaglag. 11 Kining mga butanga nahitabo kanila ingon nga pasidaan, ug gisulat ingon nga tugon alang kanato karon nga mga hing-abutan sa katapusan sa kapanahonan. (aiōng165) 12 Busa, siya nga nagadahum nga maayo na niyang pagkabarug, magbantay basig mapukan siya. 13 Kaniyo walay nakaabut nga bisan unsang pagpanulay nga dili maantus sa tawo. Ang Dios kasaligan, ug dili niya itugot kamo nga pagapanulayon sa labaw sa inyong kaarangan, apan uban sa pagpanulay siya magatagana usab ug lutsanan sa paglikay, aron kamo makahimo sa pagiyang kaugalingon labut sa tanang mga butang. antus niini. 14 Busa, mga hinigugma, likayi ninyo ang Sila nagahimo niini aron sa pagdaug sa usa ka pagsimba ug mga diosdios. 15 Ako nagasulti kaniyo ni Cristo? Ang tinapay nga atong ginatipktipik, dili hangin; 27 hinonoa ginabun-og ko ang akong lawas ba kini pagpakig-ambit man sa lawas ni Cristo? 17 ug ginapanton ko kini, basi unya nga sa tapus ako Sanglit usa man lamang ka buok ang tinapay, kita makasangyaw ngadto sa uban, ako pagahukman na usab usa lamang ka lawas bisan daghan kita, kay kitang tanan nagapakig-ambit man sa mao rang usa ka tinapay. 18 Palandunga ninyo ang batasan sa Israel; dili ba sila nga nanagpangaon sa mga halad-inihaw nagapakig-ambit man sa halaran? 19 Unsa man ang akong buot ipasabut? Mao ba nga ang kalan-on tinoed gayud diay nga nahalad ngadto sa mga diosdios, o, nga aduna gayud diay ing tinoed nga diosdios? 20 Dili, hinonoa ang buot ko ipasabut mao nga bisan unsay ginahalad sa mga Gentil, kini ilang ginahalad ngadto sa mga yawa ug dili ngadto sa Dios. Dili ako buot nga kamo magpakig-ambit kauban sa mga yawa. 21 Kay kamo dili arang makainom sa kopa sa Ginoo dungan sa kopa sa mga yawa. Dili man usab kamo makaambit sa kan-anan sa Ginoo dungan sa kan-anan sa mga yawa. 22 Unsa? Hagiton ba nato ang Ginoo sa pagpangabobho? Labi pa ba kitang kusgan kay kaniya? 23 "Ang tanang mga butang ikatugot," apan dili ang tanang mga butang makaayo. "Ang tanang mga butang ikatugot," apan dili ang tanang mga butang magapalig-on. 24 Wala untay magapaningkamot sa pagkab-ot sa iyang kaugalingong kaayohan, kondili sa kaayohan hinoon sa iyang siligan. 25 Kumaon kamog bisan unsa nga ginabaligya sa mga baligyaanan sa mga kanonon sa walay pagsusi mahitungod niini alang sa

kaisipan. 26 Kay "ang yuta iya sa Ginoo, ug ang lalaki. 9 Ug ang lalaki wala usab buhata alang sa tanang mga butang nga anaa niini." 27 Kon usa sa babaye, kondili ang babaye hinoon alang sa lalaki.) mga dili magtotoo modapit kaninyo sa pagpangaon 10 Mao kana ang katarungan ngano nga ang babaye ug buot kamo moadto, kumaon kamo sa bisan unsay kinahanglan magabutang ug pandong sa iyang ulo, idulot kaninyo sa walay pagsusi mahitungod niini bisan tungod na lang sa mga manolunda. 11 (Hinoon, alang sa kaisipan. 28 (Apan kon adunay moingon diha sa Ginoo ang babaye dili gawas sa lalaki ni ang kaninyo, "Kini gikadulot haya ngadto sa diosdios," lalaki gawas sa babaye; 12 kay maingon nga ang nan, ayaw kamo pagkaon niini agig pagtagad sa tawo babaye gibuhat gikan sa lalaki, mao man usab karon nga nagapahibalo kaninyo, ug alang sa kaisipan 29 ang lalaki natawo gikan sa babaye. Ug ang tanang sa iyang kaisipan, mao ang buot ipasabut ko, dili sa mga butang gikan sa Dios.) 13 Hukmi ninyo kini imo.) Kay babin sa akong kagawasan, ngano bang alang sa inyong kaugalingon: angay ba sa babaye pagahukman man kini sa kaisipan sa uban? 30 Kon ang pag-ampo ngadto sa Dios nga dili magpandong ako nagakaon uban ang pagpasalamat, nganong sa iyang ulo? 14 Dili ba ang kinaiya mao man ang pagasawayon pa man ako mahitungod sa ako nang nagatudlo kaninyo nga makaukulaw sa lalaki ang gikapasalamat? 31 Busa, kon magakaon kamo pagpatag-as sa iyang buhok, 15 apan nga kon ang o magainom, o magabuhat sa bisan unsa, buhata babaye adunay tag-as nga mga buhok, kini mao usa ninyo kining tanan aron sa paghimaya sa Dios. 32 niya ka garbo? Kay ang iyang buhok gihatag kaniya Ayaw ninyo hatagig higayon sa pagkapangdol ang ingon nga igaipapandong. 16 Apan kon aduna may mga Judio o ang mga Gresyanhon o ang iglesia nga makiglalis bahin niini, pahibaloa siya nga ako o ang iya sa Dios, 33 maingon nga gipaningkamotan ko ang mga iglesia nga iya sa Dios wala magaila ug batasan pagpahimuot sa tanang mga tawo diha sa bisan unsa nga akong pagabuhaton, dili nga ginapangita ko ang sugo, dili ako magadayeg kaninyo, tungod kay sa akong kaugalingong kaayohan, kondili ang kaayohan diha nga managtigum kamo, ang inyong panagtigum dili man mosangko sa kaayohan, kondili mosangko hinoon sa kangil-aran. 18 Kay una sa tanan, sa managtigum kamo ingon nga iglesia, madunggan ko nga anaay mga pagkabahinbahin diha kaninyo; ug adunay babin niining akong pagahidungan nga gitoohan ko nga tinuod. 19 Kay hinoon kinahanglan gayud nga adunay mga pundokpundok diha kaninyo aron pagahiilhan ang mga matarung diha kaninyo. 20 Apan sa dihang managtigum kamo, ang inyong ginakaon dili na man ang panihapon sa Ginoo. 21 Kay sa inyong pagpangaon, ang matag-usa kaninyo isig-ilog sa pag-una ug kaon sa iyang kaugalingong panihapon, ug samtang ang usa walay kaon ang uban maayo nang pagkahubog. 22 Unsa? Wala ba kamoy mga balay diin adto kamo makapangaon ug makapanginom? O buot ba ninyo pagatamayon ang iglesia nga iya sa Dios ug pagapakaulawan ang mga kabus? Unsa may akong igaingon kaninyo? Dayegon ko ba kamo tungod niini? Dili gayud hinoon ako modayeg kaninyo tungod niini. 23 Kay gikan sa Ginoo nadawat ko ang gikahatag ko usab kaninyo, nga ang Ginoong Jesus, sa gabii sa pagbudhi kaniya, mikuhat tinapay, 24 ug sa nakapasalamat na siya, kini iyang gipikaspikas, ug miington siya, "Kini mao ang akong lawas nga gipikaspikas alang kaninyo. Buhata ninyo

11 Magmaawaton kamo kanako, maingon nga ako nagamaawaton kang Cristo. 2 Ginadayeg ko kamo tungod sa inyong paghandum kanako sa tanang paagi ug sa pagbantay sa akong mga pagtulon-an ingon sa akong pagbilibin niini kaninyo. 3 Apan buot ko nga inyong sabton nga ang ulo sa matag-usa ka lalaki mao si Cristo, ug ang ulo sa babaye mao ang iyang bana, ug ang ulo ni Cristo mao ang Dios. 4 Ang lalaki nga magapandong sa iyang ulo samtang nagaampo o nagahimo siyang profesiya, nagapakaulaw siya sa iyang ulo; 5 apan ang babaye nga wala magpandong sa iyang ulo samtang nagaampo o nagahimo siyang profesiya, nagapakaulaw siya sa iyang ulo sama ra nga kiniskisan ang iyang ulo. 6 Kay kon ang babaye dili man magpandong sa iyang kaugalingon, nan, kinahanglan putlon na lang niya ang iyang buhok; apan kon makaukulaw man alang sa babaye ang pagkainalutan o pagkakiniskisan ug ulo, nan, paggamita siyang pandong. 7 Dili kinahanglan sa lalaki nga magpandong siya sa iyang ulo sanglit dagway ug himaya man siya sa Dios; apan ang babaye mao ang himaya sa lalaki. 8 (Kay ang lalaki wala buhata gikan sa babaye, kondili ang babaye hinoon gikan sa

kini sa paghandum kanako." 25 Sa maong paagi ang pulong sa kaalam pinaagi sa Espiritu, ug ngadto usab, tapus sa panihapon, ang kopa gikuha niya nga sa usa gihatag ang pulong sa kahibalo sumala sa nag-ingon, "Kining kopa mao ang bag-ong pakigsaad mao na nga Espiritu; 9 ngadto sa usa gihatag ang diha sa akong dugo. Buhata ninyo kini, sa matag- pagtoo pinaagi sa mao ra nga Espiritu, ug ngadto inom ninyo niini, sa paghandum kanako." 26 Kay sa sa usa gihatag ang mga hiyas sa pagpang-ayog matagaon ninyo niining tinapay ug matag-inom ninyo mga sakit pinaagi sa mao rang usa ka Espiritu; 10 niining kopa, ginasangyaw ninyo ang kamatayon sa ngadto sa usa gihatag ang gahum sa paghimog Ginoo hangtud sa iyang pag-anhi. 27 Busa, bisan mga milagro, ug ngadto sa usa ang paghimog kinsa nga magakaon sa tinapay ug magainom sa profesiya, ug ngadto sa usa ang katakus sa pag-kopa sa Ginoo sa paagi nga dili takus, makasala ila sa mga nagkalainlaing espiritu, ug ngadto sa batok sa lawas ug dugo sa Ginoo. 28 Apan ipasusi sa usa ang nagkalainlaing pagpanultig mga dila, ug matag-usa ka tawo ang iyang kaugalingon, ug unya ngadto sa usa ang paghubad sa panultig mga dila. 11 pakan-a siya sa tinapay ug paimna siya sa kopa. 29 Kining tanan ginadasig pinaagi sa usa ug mao rang Kay bisan kinsa nga magakaon ug magainom sa Espiritu nga nagaapod-apod niini ngadto sa matag-walay pagpakaila sa lawas sa Ginoo, nagakaon ug usa sumala sa iyang kabobut-on. 12 Kay maington nagainom siya sa hukom sa silot alang sa iyang nga ang lawas usa ra ug nagabaton ug daghang kaugalingon. 30 Mao kana ang hinungdan ngano mga bahin, ug nga kining tanang mga bahina sa nga daghan kaninyo mga maluya ug mga masakiton, lawas, bisan daghan sila, usa ra ka lawas, maington ug ang uban nangamatay. 31 Apan kon tinuod kita man usab niana si Cristo. 13 Kay pinaagi sa usa ka nga nakasusi sa atong kaugalingon, kita dili na Espiritu kitang tanan mga Judio o mga Gresyanhon, pagahukman. 32 Hinoon, sa diha nga mahukman kita mga ulipon o mga tawong gawas nabautismo ngadto sa Ginoo, kini mao lamay pagpanton kanato aron sa usa ka lawas; ug kitang tanan gipatuhop ug usa ka kita dili pagahukman sa silot kauban sa kalibutan. 33 Espiritu. 14 Kay ang lawas dili usa ka bahin lamang, Busa, mga igsoon ko, sa managtigum kamo aron sa kondili daghan. 15 Kon ang til magaingon, "Kay dili pagpangaon, maghinulatay kamo ang usa sa usa man ako kamot, dili ako bahin sa lawas," kana wala 34 kon aduna may gutomon, adto siya pakan-a sa makapahimo niini nga dili bahin sa lawas. 16 Ug kon iyang balay aron sa inyong panagtigum dili kamo ang dalunggan magaingon, "Kay dili man ako mata, pagahukman ug silot. Mahitungod sa uban pang mga dili ako bahin sa lawas," kana wala makapahimo niini butang, kini pagabusayon ko ra inig-abut ko diha. 17 Kon ang tibuok lawas lonlon pa nga mata, asa na man ang pagdungog? Kon ang tibuok lawas lonlon pa nga dalunggan, asa na man ang pagpanimaho? 18 Apan ingon nga mao karon, ang mga bahin gipahimutang sa Dios diha sa lawas, ang matag-usa kanila sumala sa iyang gikahimut-an. 19 Kon ang tanan usa ra ka bahin lamang, asa na man ang lawas? 20 Ingon nga mao karon, anaa ang daghang mga bahin, ngani usa lamang ka lawas. 21 Ang mata dili makaingon sa kamot, "Wala ako magkinahanglan kanimo," maingon nga ang ulo dili usab makaingon sa tiil, "Wala ako magkinahanglan kanimo." 22 Hinonoa, ang mga bahin sa lawas nga ginaisip nato nga mahuyang mao ang labing kinahanglanon; 23 ug kanang mga bahin sa lawas nga atong ginaisip nga dili kaayo dungganan maoy atong ginahatagan ug labaw pa nga pasidungog, nga tungod niana ang atong mga bahin nga dili manindot maoy atong ginahimoan sa labawng pagpaanyag 24 nga wala kinahanglana sa atong mga

12 Ug mahitungod sa mga hiyas nga espirituhanon, mga igsoon, buot ko nga inyo kining masabtan.

2 Kamo nasayud nga sa mga diwatahan pa kamo, gipanagdaldal kamo ngadto sa mga diosdios nga amang, maington nga sa bisan unsang higayona kamo kaniadto madaldal ra man. 3 Busa buot ko nga inyong masabtan nga walay tawo nga sa magasulti siya pinaagi sa gahum sa Espiritu sa Dios arang makaingon, "Si Jesus matinunglo pa unta!" ug walay makaingon, "Si Jesus Ginoo," nga dili pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo. 4 Adunay nagkalainlaing mga hiyas, apan adunay mao rang usa ka Espiritu; 5 ug adunay nagkalainlaing pag-alagad, apan mao rang usa ka Ginoo; 6 Ug adunay nagkalainlaing kalihokan, apan mao rang usa ka Dios nga nagadasig niining tanan diha sa matag-usa. 7 Apan ngadto sa matag-usa gikahatag ang alamag sa Espiritu alang sa kaayohan sa tanan. 8 Ngadto sa usa gihatag

matahum nga babin. Apan ang lawas gipahiangay sa kini igahiklin ra unya. 9 Kay ang ato ugod nga Dios nga tungod niana ang mga babin nga timawa kahibalo karon dili man hingpit, ug maingon man gikahatagan ug labing dakung pasidungog, 25 aron ang atong pagpanghimog profesiya; 10 apan kon walay panagkasumpaki sa sulod sa lawas, hinonoa ang hingpit moabut na, nan, ang dili hingpit igahiklin aron ang mga babin niini masigbaton sa samang na lang unya. 11 Sa bata pa ako, nagsulti ako nga pagtagad alang sa usa ug usa. 26 Kon ang usa ingon ug bata, nagpanghunahuna ako nga ingon ka babin magaantus, nan, ang tanan magadungan ug bata, nagpangatarungan ako nga ingon ug bata; sa pag-antus; kon ang usa ka babin pasidungan, apan sa nahamtong na ako, gihiklin ko ang mga nan, ang tanan magadungan sa pagkalipay. 27 paaging binata. 12 Kay sa karon, kita nagasud-on sa Kamo mao ang lawas ni Cristo ug ang matag-usa mga hanap nga panagway daw pinaagi ug salamin, kaninyo babin niini. 28 Ug sa iglesia gipahimutang sa apan nakita ra nato kini unya sa laktud nga nawong Dios, una sa tanan ang mga apostoles, ikaduha ang ug nawong. Sa karon, babin lamang ang akong mga profeta, ikatulo ang mga magtutudlo, unya ang nahibaloan, apan unya masabtan ko ra ang tanan, mga magbubuhat ug mga milagro, unya ang mga maingon nga ang tanan kanako nahisabtan na. 13 pagpang-ayo ug mga sakit, ug ang pagtabang, ug Ug karon magapabilin kining totulo: ang pagtoo, ang ang pagdumala, ug ang pagpanultig nagkalainlaing paglaum, ug ang gugma, apan ang labing daku niini matang sa mga dila. 29 Apostoles ba ang tanan?

Profeta ba ang tanan? Magtutudlo ba ang tanan? Nagahimo bag mga milagro ang tanan? 30 Ang tanan nakabaton ba sa hiyas sa pagpang-ayo sa mga sakit? Tigpamulong bag mga dila ang tanan? Nagahubad ba sa kahulogan ang tanan? 31 Apan tinguhaa hinoon ninyo pag-ayo ang labi pa ka dagkung mga hiyas.

13 Kon ako tigpanultig mga dila sa mga tawo ug sa mga manolunda, apan walay gugma, ako usa lamang ka masaba nga agong o piyangpiyang nga nagatagingting. 2 Ug kon ako may mga gahum sa paghimog profesiya, ug makasabut sa tanang mga tinago ug sa tanang kahibalo, ug kon ako nakabaton sa hingpit nga pagtoo nga tungod niana arang ko mabahin ang mga bukid, apan walay gugma, ako walay kapuslanan. 3 Kon ipanghatag ko ang tanan kong katigayonan, ug kon itahan ko ang akong lawas aron pagasunogon, apan walay gugma, kini dili magapulos kanako. 4 Ang gugma mapailubon ug mapuangularon. Ang gugma dili masinahon, dili tigpagawal. 5 Ang gugma dili tiggaburot, dili bastos, dili maakop-akopon, dili masuk-anon o maligotguton; 6 ang gugma wala magakalipay sa mga buhat nga dili matarung, hinonoa nagakalipay kini sa mga butang nga maminatud-on. 7 Ang gugma mopailub sa tanang mga butang, motoo sa tanang mga butang, molaum sa tanang mga butang, moants sa tanang mga butang. 8 Ang gugma wala gayuy pagkatapus; apan kon aduna may mga paghimog profesiya, kini igahiklin kon aduna may mga pagsultig mga dila, kini ra unya; kon aduna may pagsultig mga dila, kini pagahunongan ra unya; kon aduna may kahibalo,

14 Himoa ang gugma ingon nga maoy imong kalab-uton, ug sa dakung kasibut tinguhaa ang mga hiyas nga espirituhanon, ug ilabina gayud aron una magahimo ikaw ug profesiya. 2 Kay ang nagapanultig mga dila, nagsulti dili ngadto sa mga tawo kondili ngadto sa Dios, kay wala may makasabut kaniya, bisan tuod siya nagapanultig mga tinago diha sa Espiritu. 3 Apan ang nagahimog profesiya, nagsulti ngadto sa mga tawo aron paglig-on ug pagdasig ug paglipay kanila. 4 Ang nagapanultig mga dila nagpalig-on sa iyang kaugalingon lamang, apan ang nagahimog profesiya nagpalig-on sa iglesia. 5 Buot ko nga kamong tanan magasultig mga dila, apan labaw pa niini nga unta kamo managhimog profesiya. Ang nagahimog profesiya labi pang daku kay kaniya nga nagapanultig mga dila gawas kon adunay magahubad sa kahulogan niini, aron ang iglesia mapalig-on. 6 Karon, mga igsoon, kon moanha Bisan pa gani ang mga tulonggon nga walay kinabuhi, ingon sa plawta o alpa kon kini dili mohatag sa tin-aw nga paningog, unsaon man pag-ila sa sonata nga ilang ginatokar? 8 Ug kon ang tingog sa trompeta dili tin-aw kinsa may maandam aron sa pagdasdas sa panggubatan? 9 Maingon niana, kon kamo magasultig mga dila nga dili masabtan, unsaon man sa mga tawo sa pagkahibalo kon unsay inyong ginasulti? Igo lang kamo nga magasulti ngadto sa hangin! 10 Sa

pagkatinuod adunay daghan ug nagkalainlaing mga kamo nangaboang? 24 Apan kon ang tagsatagsa pinulongan dinihi sa kalibutan, ug walay usa niini nga magahimog profesiya, ug unya mosulod ang usa ka walay kahulogan; 11 apan kon ako dili makasabut sa tawo nga dili magtotoo o Walayp alamag, kini siya kahulogan sa pinulongan, nan, alang sa tawo nga pagahukman sa tanan, siya pagasudyaan sa tanan, nagaasulti sa maong pinulongan ako maoy usa ka 25 igabutay ang mga tinagoan sa iyang kasingkasing; tagalaing yuta, ug alang usab kanako siya tagalaing ug busa, sa magahapa siya, iyang simbahon ang yuta man. 12 Maingon usab kaninyo; kay kamo Dios ug iyang igapahayag nga ang Dios tinuod gayud maikagon man gayud nga makabaton sa mga hiyas sa nga anaa kaninyo. 26 Unya unsa man, mga igsoon? Espiritu, paningkamoti nga mahanas kamo niini alang Inigtigum ninyo, ang mataq-usa andam na nga may sa pagpatubo sa iglesia. 13 Busa, ang nagasultig mga alawiton, may pagtulon-an, may pinadayag, may dila kinahanglan mangamuyo nga unta makabaton igasultig dila, o hubad sa kahulogan niini. Ipahimo siya sa gahum sa paghubad sa kahulogan niini. ang tanan alang sa pagpalig-on. 27 Kon adunay 14 Kay kon ako magaampo pinaagi sa sinultihag mosultig mga dila, duha ra kanila ang tugot niini, dila, ang akong espiritu nagaampo man tuod, apan o tolo ang labing daghan ug nga magaulos sila sa ang akong pamuot wala magapulos alang sa uban. pagsulti; ug kinahanglan adunay usa nga magahubad 15 Unsa man diay ang akong pagabuhaton? Ako sa kahulogan. 28 Apan kon wala may makahimo magaampo nga ubanan sa akong espiritu ug ubanan sa paghubad sa kahulogan, pahiluma na lang ang usab sa akong pamuot. Ako magaawit nga ubanan mataq-usa kanila sulod sa iglesia ug unya na siya sa akong espiritu ug magaawit ako nga ubanan usab pasultihag dila ngadto sa iyang kaugalingon ug sa sa akong pamuot. 16 Kay kon dili man, bisan pa kon Dios. 29 Ug sa mga profeta, pasultiha ang duha kon magapasalamat ikaw nga ubanan sa imong espiritu, tulo kanila, ug ang uban maoy pahukma sa igasulti. unsaon man sa tawo nga wala niining mga hiyasa sa 30 Kon aduna may pinadayag nga itumong ngadto pagpakaingon ug "Amen" sa imong pagpasalamat sa usa nga nagalingkod, pahiluma ang naavanaugh. 31 nga dili man siya makasabut sa imong ginalitok? 17 Kay kamong tanan makahimo sa paghimog profesiya Maayo kaha ang imong pagpasalamat, apan ang lain nga magaulos, aron ang tanan matudloan ug ang nga tawo wala mapalig-on. 18 Nagapasalamat ako sa tanan madasig; 32 ug ang mga profeta makamaong Dios nga ako makamaong mosultig mga dila, labaw mopugong sa ilang kaugalingong mga espiritu. 33 Kay pa gani kaninyong tanan; 19 ngani, sa sulod sa iglesia ang Dios dili Dios sa kasamok, kondili sa kahusay. 34 palabihon ko nga magasulti ako ug lima ka mga ang mga babaye kinahanglan magpakahilum sulod pulong nga inubanan sa akong pamuot aron katudloan sa mga iglesia. Kay wala itugot kanila ang pagsulti, ko usab ang uban, kay sa paglitok ug napulo ka libo hinonoo kinahanglan magpaubos sila sumala sa ka mga pulong pinaagi sa pagsultig mga dila. 20 ginaingon sa kasugoan. 35 Kon aduna may buot nila Mga igsoon, ayaw na kamo pagpakabata sa inyong pakisayran, adto na sila sa ilang balay mangutana pamuot; hinoon, sa dautan magpaketabata kamo, apan sa ilang mga bana. Kay makauulaw sa babaye ang sa panimuot magpakahamtong na kamo. 21 Sa pagsulti sulod sa iglesia. 36 Unsa? Diba ba kaninyo kasugoan kini nahisulat, "Pinaagi sa mga tawong magsugod ang pulong sa Dios, o kamo ra ba gayud lain ug mga dila, ug pinaagi sa mga ngabil sa mga ang mga naabut niini? 37 Kon adunay maghunahuna langyaw ako magasulti ngadto niining mga tawhana, nga siya profeta, o may hiyas nga espirituhanon, apan bisan pa niini dili gihapon sila magapatatinghug kinahanglan magaila siya nga kining akong gisulat kanako, nagaingon ang Gino." 22 Sa ingon niana, kaninyo maoy usa ka sugo gikan sa Gino. 38 Kon ang pagsultig mga dila ilhanan diay dili alang sa mga aduna may wala masayud niini, nan, pasagdi siya magtotoo, kondili sa mga dili magtotoo, samtang nga magawalay kasayuran. 39 Busa, mga igsoon ang paghimog profesiya ilhanan dili alang sa mga ko, tinguhha ninyo sa dakung kasibut ang paghimog dili magtotoo, kondili alang sa mga magtotoo. 23 profesiya, ug ayaw ninyo pag-idili ang pagsultig Busa, kon ang tibuok nga iglesia magakatigum mga dila; 40 apan mao lamang nga kinahanglan ug ang tanan magaiyahay pagsultig mga dila, ug ang tanang mga butang pagahimoon sa paagi nga unya mosulod ang mga walay alamag kon ang maligdong ug mahusay.

mga dili magtotoo, dili ba ang ilang isulti mao nga

15 Mga igsoon, buot kong ipahinumdom kaninyo **19** Kon niini rang kinabuhia may paglaum kita kung ang Maayong Balita nga akong giwali kaninyo, Cristo, nan, sa tanang mga tawo kita mao ang nga inyong gipanagdawat, nga niini nanagbarug kamo labing takus pagakaloy-an. **20** Apan ang tinuod mao karon, **2** ug nga pinaagi niini kamo ginaluwas kon nga si Cristo gibanhaw gikan sa mga patay, ang inyo kining kuptan pag-ayo gawas kon taphaw ra na haunang gibanhaw sa mga nangamatay. **21** Kay ang inyong pagtoo. **3** Kay gihatag ko kaninyo ingon maingon nga pinaagi sa usa ka tawo miabut ang nga labing hinungdanon ang nadawat ko ra usab, kamatayon, pinaagi usab sa usa ka tawo nahiabut nga si Cristo namatay tungod sa atong mga sala ang pagkabanhaw sa mga patay. **22** Kay maingon sumala sa kasulatan, **4** nga siya gilubong, nga siya nga diha kung Adan ang tanan nangamatay, maingon nabanhaw sa ikatulo ka adlaw sumala sa kasulatan, man usab diha kung Cristo ang tanan mangabuhi. **23** **5** ug nga nagpakita siya ngadto kung Cefas, unya Apan ang matag-usa sa iyang kaugalingong panahon: ngadto sa Napulo ug Duha. **6** Unya sa usa ka higayon si Cristo ang na hauna, ug unya sa iyang pag-anhi, nagpakita siya ngadto sa kapin sa lima ka gatus sila nga mga iya ni Cristo. **24** Ug unya magaabut ka mga igsoon, nga ang kadaghanan kanila mga ang katapusan, inigtugyan na niya sa gingharian buhi pa, bisan may pila kanila nga patay na. **7** Unya ngadto sa Dios ug Amahan, tapus niya mawagtang nagpakita siya ngadto kung Santiago, ug unya ngadto ang tanang pambuno-an ug tanang kamandoan ug sa tanang mga apostoles. **8** Ug sa katapusan sa kagahum. **25** Kay kinahanglan magahari siya hangtud tanan, nagpakita siya kanako usab nga daw ngadto nga ang tanang mga kaaway niya ikabutang na sa usa nga natawog ahat. **9** Kay ako mao man ugod niya diha sa ilalum sa iyang mga tiil. **26** Ug ang ang iwit sa tanang mga apostoles, nga dili gani takus katapusang kaaway nga pagalaglagon mao ang pagatawgon nga apostol tungod kay gilutos ko man kamatayon. **27** "Kay ang Dios magapahiluna sa ang iglesia sa Dios. **10** Apan pinaagi sa grasya sa tanang mga butang aron kini mahisakop niya ilalum Dios ako nahimong mao ako karon, ug ang iyang sa iyang mga tiil." Apan sa pag-ingon niini nga, "Ang grasya nga gihatag niya kanako wala mapakyas. tanang mga butang gipahiluna nga mahisakop ilalum Hinonoa, ako nakabuhut ug labaw pa kay kung bisan kaniya," tataw nga wala mahilakip niini ang Dios kinsa kanila, bisan tuod dili gayud ako ang nagbuhut nga mao ang nagapahiluna sa tanang mga butang kondili ang grasya sa Dios nga ania uban kanako. sa ilalum niya. **28** Ug sa diha nga mahisakop na **11** Busa bisan ako o sila ba, sa ingon niana kami ang tanang mga butang ilalum kaniya, nan, ang nagawali ug sa ingon niana kamo mitoo. **12** Nan, kon Anak pagasakopon usab ilalum kaniya nga mao ang si Cristo ginawali nga siya nabanhaw gikan sa mga nagapahiluna sa tanang mga butang ilalum kaniya, patay, unsaon ba sa uban kaninyo ang pagpakaingon aron ang Dios mahimong tanan ngadto sa tanan. **29** nga walay pagkabanhaw ang mga nangamatay? **13** Kon dili pa, unsa man lamay ipasabut sa mga tawo Kon wala may pagkabanhaw ang mga nangamatay, sa ilang pagpabautismo alang sa mga patay? Kon nan, bisan si Cristo wala diay usab banhawa; **14** ug ang mga patay dili man ugaling banhawon, nganong kon si Cristo wala banhawa, nan, kawang lamang bautismohan pa man ang mga tawo alang sa mga ang among pagwali ug kawang lamang usab diay patay? **30** Ug ngano bang magapahiluna man usab ang inyong pagtoo. **15** Ug kami usab pagahimatud- ako sa maong katalagman matagtakna? **31** Oo, mga an nga nanagbakak diay mahitungod sa Dios, kay igsoon, tungod sa akong garbo diha kaninyo nga kami nagapahayag man mahitungod sa Dios nga naangkon ko pinaagi kung Cristo Jesus nga atong siya nagbanhaw kung Cristo, nga wala diay niya Gino, ipanghimatuod ko nga ako nagakamatay banhawa kon tinuod man nga ang mga nangamatay adlaw-adlaw! **32** Sa tinawhanon nga pagkasulti, unsa dili banhawon. **16** Kay kon ang mga nangamatay man konoy nakuha ko sa akong pagpakibugno batok dili man pagabanhawon, nan, si Cristo wala diay sa mga mapintas nga mananap didto sa Efeso? Kon usab banhawa; **17** ug kon si Cristo wala banhawa, ang mga patay dili man ugaling banhawon, nan, ang inyong pagtoo wala lamay kapuslanan "Mangaon ug manag-inom kita, kay ugma mga patay ug kamo anaa pa gihapon sa inyong mga kasal- na kita." **33** Ayaw na kamo pagpahisalaag. "Ang anan. **18** Ug dugang pa niana, bisan sila nga mga dautang pakighugoyhugoy makadaut sa maayong nangamatay diha kung Cristo nangalaglag lang diay. pamatasan." **34** Pagpahiuli kamo sa tarung nga

panimuot, ug ayaw na kamo pagpakashala. Kay ang madunot ra dili magapanunod sa mga butang nga uban kaninyo walay kahibalo mahitungod sa Dios. walay pagkadunot. 51 Ania karon, isulti ko kaninyo Ginaingon ko kini aron mobati kamo sa kaulaw. 35 ang usa ka tinago. Dili kitang tanan mangamatay, Apan adunay magapangutana, "Unsaon man kono sa apan kitang tanan mangausab, 52 sa kalit, sa usa ka pagbanhaw sa mga patay? Ug unsa mang lawasa pagpamilok, inigtingog na sa katapusang trumpeta. ang ilang isul-ob inigtungha na nila?" 36 Oy, boang! Kay ang trumpeteta pagapatunggon, ug ang mga Ang liso nga imong itisok dili makadangat sa kinabuhi patay pagabanhawon nga may mga lawas nga dili gawas kon kini mamatay. 37 Ug ang imong igatisok dili na madunot, ug kita mangausab. 53 Kay kining mao ang lawas nga magamao unya, kondili kini karon lawas nga madunot ra pagailisan unyang dili na usa lamang ka liso, kaha sa trigo o sa uban bang mga madunot, ug kining lawas nga mamatay ra pagailisan binhi. 38 Apan ang Dios mao ang magahatag niimi ug unyang dili na mamatay. 54 Ug sa diha nga ang lawas sumala sa iyang pagbuot, ug ang matag-usa lawas nga madunot ra kailisan nag dili madunot, ka liso iyang pagahatagan ug lawas nga kaugalingon ug ang lawas nga mamatay ra kailisan nag dili niini. 39 Kay wala managsama ang tanang unod, mamatay, nan, matuman na gayud unya ang nahisulat kondili adunay usa ka matang sa unod ang alang sa nga nagaingon: Ang kamatayon gilamoy diha sa mga tawo, ug lain ang alang sa mga mananap, ug kadaugan." 55 "O kamatayon, hain na ang imong lain ang alang sa mga langgam, ug lain ang alang sa pagkamadaugon? O kamatayon, hain na ang imong mga isda. 40 Adunay mga lawas nga langitnon ug ikot?" (Hadēs g86) 56 Ang ikot sa kamatayon mao ang aduna usab ing mga lawas nga yutan-on, apan lain sala, ug ang gahum sa sala mao ang kasugoan. ang kasanag sa mga yutan-on. 41 Lain ang kasanag 57 Apan salamat sa Dios nga mao ang nagahatag sa Adlaw, ug lain usab ang kasanag sa Bulan, ug lain kanato sa kadaugan pinaagi sa atong Ginoong ang kasanag sa mga bitoon; kay ang usa ka bitoon lahi man ug kasanag sa laing bitoon. 42 Maingon man kinahanglan magpakalig-on kamo, dili matarug, sa usab niana ang pagkabanhawon nga patay. Ang kanunay magmadagayaon sa bulohaton sa Ginoo, lawas nga igatisok madunot ra, apan ang lawas nga sa nasayran ninyo nga diha sa Ginoo ang inyong unya pagabanhawon dili madunot. 43 Kini igatisok pagpangabudlay dili makawang.

sa kaulawan, apan kini pagabanhawon unya diha sa kadungganan. Kini igatisok nga mahuyang, apan kini pagabanhawon unya nga makagagahum. 44 Kini igatisok ingon nga lawas nga lawasnon, apan kini pagabanhawon ingon nga lawas nga espirituhanon. Kon aduna may lawas nga lawasnon, aduna man usab ing lawas nga espirituhanon. 45 Sa ingon niini ang kasulatan nagaingon, "Ang unang tawo nga si Adan nahimong binuhat nga buhi"; apan ang katapusang Adan nahimong espiritu nga maghahatag ug kinabuhi. 46 Apan ang nauna dili mao ang espirituhanon kondili ang lawasnon, ug unya ang espirituhanon. 47 Ang nauna tawo gikan sa yuta, hinimog abog; ang ikaduhang tawo gikan sa langit. 48 Ang mga hinimog abog samag kinaiya niadtong unang gihimo gikan sa abog; ug ang mga langitnon samag kinaiya niadtong gikan sa langit. 49 Maingon nga kita nagasul-ob sa dagway sa tawo nga hinimog abog, kita usab managsul-ob unya sa dagway niya nga gikan sa langit. 50 Isulti ko kini kaninyo, mga igsoon, nga ang unod ug dugo dili magapanunod sa gingharian sa Dios, ug ang

madunot ra dili magapanunod sa mga butang nga uban kaninyo walay kahibalo mahitungod sa Dios. walay pagkadunot. 51 Ania karon, isulti ko kaninyo Ginaingon ko kini aron mobati kamo sa kaulaw. 35 ang usa ka tinago. Dili kitang tanan mangamatay, Apan adunay magapangutana, "Unsaon man kono sa apan kitang tanan mangausab, 52 sa kalit, sa usa ka pagpamilok, inigtingog na sa katapusang trumpeta. ang ilang isul-ob inigtungha na nila?" 36 Oy, boang! Kay ang trumpeteta pagapatunggon, ug ang mga Ang liso nga imong itisok dili makadangat sa kinabuhi patay pagabanhawon nga may mga lawas nga dili gawas kon kini mamatay. 37 Ug ang imong igatisok dili na madunot, ug kita mangausab. 53 Kay kining mao ang lawas nga magamao unya, kondili kini karon lawas nga madunot ra pagailisan unyang dili na usa lamang ka liso, kaha sa trigo o sa uban bang mga madunot, ug kining lawas nga mamatay ra pagailisan binhi. 38 Apan ang Dios mao ang magahatag niimi ug unyang dili na mamatay. 54 Ug sa diha nga ang lawas sumala sa iyang pagbuot, ug ang matag-usa lawas nga madunot ra kailisan nag dili madunot, ka liso iyang pagahatagan ug lawas nga kaugalingon ug ang lawas nga mamatay ra kailisan nag dili niini. 39 Kay wala managsama ang tanang unod, mamatay, nan, matuman na gayud unya ang nahisulat kondili adunay usa ka matang sa unod ang alang sa nga nagaingon: Ang kamatayon gilamoy diha sa mga tawo, ug lain ang alang sa mga mananap, ug kadaugan." 55 "O kamatayon, hain na ang imong lain ang alang sa mga langgam, ug lain ang alang sa pagkamadaugon? O kamatayon, hain na ang imong mga isda. 40 Adunay mga lawas nga langitnon ug ikot?" (Hadēs g86) 56 Ang ikot sa kamatayon mao ang aduna usab ing mga lawas nga yutan-on, apan lain sala, ug ang gahum sa sala mao ang kasugoan. ang kasanag sa mga yutan-on. 41 Lain ang kasanag 57 Apan salamat sa Dios nga mao ang nagahatag sa Adlaw, ug lain usab ang kasanag sa Bulan, ug lain kanato sa kadaugan pinaagi sa atong Ginoong ang kasanag sa mga bitoon; kay ang usa ka bitoon lahi man ug kasanag sa laing bitoon. 42 Maingon man kinahanglan magpakalig-on kamo, dili matarug, sa usab niana ang pagkabanhawon nga patay. Ang kanunay magmadagayaon sa bulohaton sa Ginoo, lawas nga igatisok madunot ra, apan ang lawas nga sa nasayran ninyo nga diha sa Ginoo ang inyong unya pagabanhawon dili madunot. 43 Kini igatisok pagpangabudlay dili makawang.

- 16** Ug mahitungod sa amot alang sa mga balaan, sumala sa akong gitugon ngadto sa mga iglesia sa Galacia, mao usab kini ang inyong pagabuhaton.
- 2 Sa nauna nang adlaw sa matagsemana, ang matag-usa kaninyo kinahanglan magagahin ug magatigum sumala sa iyang pag-uswag, aron nga inig-abut ko diha dili na kinahanglan himoon pa ang pagpaamotay.
- 3 Ug inig-abut ko, bisankinsa nga inyong pagapilion akong paadtoon nga may dalang mga sulat aron sa paghatud sa inyong gasa ngadto sa Jerusalem.
- 4 Apan kon angay man nga ako moadto usab, nan, managpanguyog sila kanako. 5 Duawon ko kamo tapus sa akong panaw agi sa Macedonia, kay naghunahuna ako sa pagpanaw agi sa Macedonia,
- 6 ug tingali magapabilin ako ug taastaas nga panahon diha uban kaninyo, o anha ba gani hinoon ako diha magpalabay sa tingtugnaw, aron ako inyong ikahatud unya sa akong paggikan paingon sa bisan diin nga akong pagaadtoan. 7 Kay dili ako buot karon nga makita ko kamo pinaagi sa paghatid lamang diha; gilauman ko ang pagpabilin uban

kaninyo sa taastaas nga panahon, kon itugot man kini sa Ginoo. 8 Apan magapabilin pa una ako sa Efeso hangtud sa Pentecostes, 9 kay naablihan kanako karon ang usa ka dakung pultahan alang sa mabungahong pagpangabudlay, ug adunay daghang mga kaaway. 10 Inig-abut diha ni Timoteo, tan-awa nga dili siya magalisud tungod sa kataha kaninyo, kay siya nagabuhat sa bulohaton sa Ginoo, maingon kanako. 11 Busa ayaw ninyo tugoti nga adunay tawo nga magpakadiyutay kaniya. Pagikana siya sa kalinaw aron siya mahibalik kanako; kay ako uban sa mga igsoon nagapaabut kaniya. 12 Mahitungod sa atong igsoon nga si Apolos, sa makadaghan giagda ko siya sa pagduaw kaninyo kuyog sa ubang mga igsoon, apan siya walay tinguha sa paghimo niini karon. Moanha ra unya siya kon makabaton siyag higayon. 13 Pagtukaw kamo, pagbarug kamo nga malig-on sa inyong pagtoo, magpakalalaki kamo, magmaksunganon kamo. 14 Buhata ninyo ang tanan ninyong pagabuhaton uban sa gugma. 15 Mga igsoon, kamo nasayud nga ang banay ni Estefanas mao ang unang mga kinabig didto sa Acaya, ug sila nanagtugyan sa ilang kaugalingon alang sa pag-alagad sa mga balaan; 16 agdahon ko kamo sa pagpailalum nga masinugtanon sa mga tawong ingon kanila ug sa tanang mga kauban sa pagpangabudlay ug pagbuhat. 17 Gikalipay ko ang paghi-abut diri ni Estefanas ug ni Fortunato ug ni Acaico, kay sila naghulip sa inyong pagkawala diri; 18 kay sila nakahatag ug kahayahay sa akong espiritu ug sa inyo man usab. Ilha ninyo ang mga tawo nga ingon kanila. 19 Ang mga iglesia sa Asia nangomusta kaninyo. Si Aquila ug si Prisca, uban sa iglesia diha sa ilang balay, sa kinasingkasing nangomusta kaninyo diha sa Ginoo. 20 Ang tanang mga igsoon nangomusta kaninyo. Magpangomustahay kamo ang usa sa usa pinaagi sa balaan nga halok. 21 Ako si Pablo, pinaagi sa akong kaugalingong kamot, mao ang nagasulat niining bahina nga akong pangomusta kaninyo. 22 Matinunglo siya nga wala mahigugma sa Ginoo. Maranatha! 23 Ang grasya sa Ginoong Jesus maanaa kaninyo. 24 Ang akong gugma maanaa kaninyong tanan diha kang Cristo Jesus. Amen.

2 Corinto

1 Si Pablo, apostol ni Cristo Jesus tungod sa kabubut-on sa Dios, ug si Timoteo nga atong igsoon, **2** Ang grasya ug kalinaw maanaa kaninyo gikan sa Dios nga atong Amahan ug gikan sa Ginoong Jesu-Cristo. **3** Dalayon ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, ang Amahan sa mga kalooy ug Dios sa tanang kalipay, **4** nga nagalipay kanamo sa tanan namong kasakit, aron kami makahimo sa pagpalipay kanila nga anaa sa bisan unsang kasakit, pinaagi sa kalipay nga pinaagi niini kami ginalipay sa Dios. **5** Kay maingon nga nagadagaya dinihi kanamo ang mga pag-antus ni Cristo, maingon man usab pinaagi kang Cristo nagadagaya ang kalipay dinihi kanamo. **6** Kon kami pagasakiton, kini alang sa inyong kalipay ug kaluwasan; ug kon kami pagalipayon, kini alang sa inyong kalipay nga masinati ninyo sa magapailub kamo sa pag-antus sa maong mga kasakit nga among ginaantus. **7** Ang among paglaum alang kaninyo dili matarug; kay kami nasayud nga maingon nga kamo nagapakig-ambit man sa among mga pag-antus, kamo magapakig-ambit man usab sa among kalipay. **8** Kay buot kami, mga igsoon, nga inyong masayran ang kasakit nga among nasinati ditdo sa Asia; kay kami gidaugdaug sa hilabihan gayud sa paagi nga dili maantus nga tungod niana nawad-an na kami sa paglaum nga mabuhi pa. **9** Sa pagkatinuod, among gibati nga nadawat na namo ang hukom sa kamatayon; apan naingon diay kadto aron kami mosalig dili sa among kaugalingon kondili sa Dios nga mao ang magabanhaw sa mga patay; **10** siya mao ang nagluwas kanamo gikan sa ingon ka makamatay nga katalagman, ug siya magaluwas kanamo; siya mao ang among ginalauman nga kami iyang pagaluwason pag-usab. **11** Kamo usab kinahanglan magatabang kanamo pinaagi sa pag-ampo, aron daghan ang magahatag ug mga pagpasalamat alang kanamo tungod sa panalangin nga igahatag kanamo ingon nga tubag sa daghang mga pag-ampo. **12** Kay ang among garbo mao kini: ang pagpamatuod sa among kaisipan nga dinihi sa kalibutan, ug labaw pa gayud, nganha kaninyo nagagawi kami nga inubanan sa kabalaan ug sa pagkatinuorong nga diosnon, dili pinaagi sa kaalam nga kalibutanon kondili pinaagi sa grasya sa Dios. **13** Kay kami walay laing ginasulat kaninyo gawas sa inyong mabasa ug masabut; ako malaumon nga unta inyong masabtan sa hingpit, **14**

maingon nga may babin mahitungod kanamo nga inyo nang nasabtan, nga kami takus ninyong ikapasigarbo maingon nga kamo takus namong ikapasigarbo una sa adlaw sa Ginoong Jesus. **15** Tungod kay ako masaligon man niini, gitinguha ko unta ang paghaha diha kaninyo sa dili pa ako makaadto sa ubang dapit, aron kamo makabaton sa dubli nga kalipay; **16** gitinguha ko ang paghahipit kaninyo sa akong pagpaingon sa Macedonia, ug unya pagbalik kaninyo sa gikan na ako sa Macedonia, ug unya inyo ako nga mapagikan sa panaw paingon sa Judea. **17** Nagukon-ukon ba ako sa akong tinguha sa pagbuhat niini? Nagahimo ba ako sa akong mga laraw ingon sa tawong kalibutanon, nga sayon dang moingon ug "Oo" ug unya "Dili" sa mao rang higayon? **18** Maingon nga siguro gayud nga ang Dios kasaligan, ang among pulong kaninyo dili "Oo" ug unya "Dili." **19** Kay ang Anak sa Dios, si Jesu-Cristo, nga kaninyo giwali namo ni Silvano ug ni Timoteo ug nako, dili "Oo" ug unya "Dili"; kondili diha kaniya kini kanunay nga "Oo." **20** Kay ang tanang mga saad sa Dios mangahimong "Oo" diha kaniya. Mao kanay hinungdan ngano nga kita nagalitok sa pulong "Amen" pinaagi kaniya, alang sa himaya sa Dios. **21** Apan ang Dios mao ang nagapalig-on kanamo uban kaninyo diha kang Cristo, ug ang nagdihog kanamo; **22** siya mao ang nagmarka kanamo ug naghatag sa iyang Espiritu ingon nga patinga sa sulod sa among mga kasingkasing. **23** Apan tawgon ko ang Dios sa pagsaksi sa akong kalag, nga aron mahilikay kamo sa kasakit ako wala na lang moanha diha sa Corinto. **24** Dili nga nagapaka-agalon kami kaninyo sa inyong pagtoo; hinonoa, kami naga-pangabudlay uban kaninyo alang sa inyong kalipay, tungod kay kamo nagabarug man karon nga malig-on diha sa inyong pagtoo.

2 Kay ako nakahukom nga dili na lang ako maghimo sa lain pang makapasubo nga pag-anha diha kaninyo. **2** Kay kon ako makapasakit man kaninyo,kinsa pa man unyang tawhana ang makalipay kanako kondili siya ra usab nga akong masinakit? **3** Mao kining butanga ang giingon ko niadtong akong sulat kaninyo, aron nga inig-abut ko unta diha kaninyo ako dili masinakit sa mga tawo nga mao ra usab untay magahimo kanakong malipayon, ubos sa akong pagsalig diha kaninyong tanan nga ang akong kalipay mahimong kalipay ninyong tanan. **4** Kay kadto akong gisulat kaninyo gikan sa tuman nga

kaguol ug kasakit sa kasingkasing, inubanan sa diha sa inyong mga kasingkasing, nga pagahibaloan daghang mga luha, dili aron sa pagsakit kaninyo ug pagabasahon sa tanang mga tawo; 3 ug kamo kondili aron sa pagahibalo kaninyo sa kadagaya nagapakita nga kamo maoy usa ka sulat nga gihatud sa akong gugma alang kaninyo. 5 Apan kon aduna namo gikan kang Cristo, sinulat dili sa tinta kondili sa man dihay nakapahimog kasakit, siya wala maghimo Espiritu sa Dios nga buhi, dili diha sa mga papan nga niini kanako, kondili sa usa ka bahin (sa walay bato kondili sa mga papan nga mga kasingkasing sa pagpakapin ug sulti) kaninyong tanan. 6 Alang sa tawo. 4 Mao kana ang pagsalig nga among nabatonan maong tawo, igo na ang silot nga gikapahamtang pinaagi kang Cristo ngadto sa Dios; 5 dili nga kami kaniya sa kadaghanan kaninyo; 7 busa kinahanglan takus sa pag-isip sa bisan unsa, nga daw kami mao nga karon inyo na siyang pasayloon ug pagalipayon, gayud ang nagpasiugda niini; ang among katakus kay tingali unya dag-on siya sa hilabihang kaguol. 8 nagagikan sa Dios, 6 nga mao ang naghimo kanamong Busa mangamuyo ako kaninyo nga inyo na siyang takus sa pagkaministro sa bag-ong pakigsaad, dili ipasig-uli diha sa inyong paghigugma. 9 Kay mao diha sa sinulat nga kasugoan kondili diha sa Espiritu; kini ang hinungdan niadtong akong pagsulat, aron kay ang sinulat nga kasugoan magapatay, apan ang masulayan ug masuta ko kamo kong masinugtanon Espiritu magahatag ug kinabuhi. 7 Ug kon ang pagba gayud kamo sa tanang butang. 10 Ug bisan alagad nga makamatay nga sinulat sa mga titik ug kinsa nga inyong pasayloon, pagpasayloon ko usab; gikulit diha sa bato, miabut nga inubanan sa maong kay bisan unsay akong gipasaylo, kon aduna man himaya nga tungod niana ang mga Israelinhon dili akoy gipasaylo, nahimo ko kadto tungod kaninyo sa arang makasud-on sa nawong ni Moises tungod atubangan ni Cristo, 11 aron kita dili malupigan ni sa kasanag niini, bisan tuod kini nag-anam ra ug Satanas; kay kita nasayud na man sa iyang mga kahanap, 8 dili ba molabaw pa hinoon ka masanagon laraw. 12 Ug sa paghiadto ko sa Troas aron sa pagwali ang pag-alagad sa Espiritu? 9 Kay kon masanagon sa Maayong Balita mahitungod kang Cristo, usa ka man gani ang pag-alagad sa hukom sa silot, labaw ganghaan gibuksan unta alang kanako diha sa Ginoo. pa gayud kaayo niini ang pagkamasanagon sa pag- 13 Apan bisan pa niini ang akong hunahuna wala alagad sa pagkamarung. 10 Sa pagkatino, niining mahimutang tungod kay ang akong igsoon nga si Tito pagkabutanga, ang kaniadto may kasanag nawad-wala ko man igkita didto. Busa nanamilit na lang ako an na karon sa pagkamasanagon, tungod niadtong kanila ug mipadayon sa Macedonia. 14 Apan salamat kasanag nga milabaw pa niini. 11 Kay kon masanagon sa Dios nga pinaagi kang Cristo nagamando kanato man gani kadtong pag-alagad nga nagkahanap ra, sa kanunay paingon sa kadaugan, ug pinaagi kanato nan, labi pang masanagon kadtong pag-alagad nga nagapakaylap sa kaamyon sa kahibalo mahitungod magapadayon. 12 Busa, tungod kay kami nakabaton kaniya sa tanang dapit. 15 Kay kita mao ang kaamyon man sa maong paglaum, kami mga masaligon, 13 dili ni Cristo ngadto sa Dios sa taliwala kanila nga mga ingon kang Moises nga nagtaptap sa iyang nawong ginaluwas ug kanila nga mga nagakalaglag, 16 sa usa aron ang mga Israelinhon dili makakita sa pagkatapus ingon nga baho sa kamatayon ngadto sa kamatayon, sa nagkahanap nga kasanag niini. 14 Apan ang ilang ug sa usa ingon nga kaamyon sa kinabuhi ngadto sa mga salabutan nangagahi; kay bisan pa hangtud kinabuhi. Kinsa man ang angay niining mga butanga? niining mga adlawa karon, sa magabasa sila sa 17 Kay lahi sa kadaghanan, kami wala magsambog sa daan nga pakigsaad, ang maong taptap nagapabilin pulong sa Dios; hinonoa, sa atubangan sa Dios kami gihapon, sanglit kini makuha man lamang pinaagi nagasulti diha kang Cristo ingon nga mga tawong kung Cristo. 15 Oo, hangtud niining mga adlawa maminatud-on, ingon nga mga pinadala sa Dios. karon, sa magabasa sila kang Moises, anaay taptap nga magalimis sa ilang mga hunahuna; 16 apan sa diha nga ang tawo makadangop na sa Ginoo, ang maong taptap pagakuhaon. 17 Karon ang Ginoo mao ang Espiritu, ug diin gani ang Espiritu sa Ginoo, anaa usab diha sa kagawasan. 18 Ug kitang tanan, uban sa nawong nga dili tinaptapan, sa magapasumbalik kita sa kasanag sa Ginoo, ginausab kita ngadto sa

3 Nagasugod ba kami karon sa pagdayeg pag-usab sa among kaugalingon? O gikinahanglan ba namo, ingon sa uban, ang mga sulat sa pagpaila sa among kaugalingon, mga sulat nganha kaninyo o gikan kaninyo? 2 Kamo gayud mao ang among sulat sa pagpaila sa among kaugalingon, nga nakudlit

pagkasama sa iyang panagway gikan sa kasanag ngadto sa kasanag, maingon nga kini nagagikan man sa Ginoo nga mao ang Espiritu.

4 Busa, maingon nga nakabaton man kami niining maong pag-alagad tungod sa kaloooy sa Dios, kami wala kawad-i sa kasibut. **2** Ug gisalikway namo ang mga paagi nga makaaulaw ug sinuwitik; nagadumili kami sa pagbuhat sa lipatlipat o sa pagsambog sa pulong sa Dios, hinonoa, pinaagi sa dayag nga pagsulti sa kamatuoran, kami nagapaila sa among kaugalingon ngadto sa kaisipan sa tanang tawo diha sa atubangan sa Dios. **3** Ug kon ugaling ang among Maayong Balita sinalipdan man, kini sinalipdan lamang ngadto kanila nga nagakalaglag. **4** Sa ilang pagkabutang, ang mga hunahuna sa mga dili magtotoo gibutaan sa dios niining kalibutana, aron sila dili makakita sa kahayag sa Maayong Balita sa himaya ni Cristo nga mao ang dagway sa Dios. (aiōnios g165)

5 Kay ang among ginawali dili ang among kaugalingon, kondili si Jesu-Cristo ingon nga Ginoo, ug kami ingon nga inyong mga ulipon tungod kang Jesus. **6** Kay ang Dios nga nag-ingon, "Gikan sa kantingit may kahayag nga mosidlak," mao siya ang nagasidlak dinihi sa among mga kasingkasing aron sa paghatag kanamo sa kahayag sa kahibalo sa himaya sa Dios, nga anaa sa nawong ni Cristo. **7** Apan ang maong bahandi ginabatonan namo diha sa mga sudlanan nga yuta, aron sa pagpadayag nga ang labawng gahum iya sa Dios ug dili gikan sa among kaugalingon. **8** Kami ginasakit sa tanang paagi, apan wala manghiubos; nangalibog, apan wala kawad-i sa paglaum; **9** ginalutos, apan wala ikapanugyan; gipamunalan hangtud sa pagkapukan, apan wala mangalaglag; **10** sa kanunay ginasagukom namo dinihi sa lawas ang kamatayon ni Jesus, aron ang kinabuhi ni Jesus magadayag usab dinihi sa among mga lawas. **11** Kay samtang kami buhi, sa kanunay ginatahan kami ngadto sa kamatayon tungod kang Jesus, aron ang kinabuhi ni Jesus magadayag dinihi sa among mga lawas nga may kamatayon. **12** Busa, dinihi kanamo nagalihok ang kamatayon, apan diha kaninyo ang kinabuhi. **13** Sanglit kami nakabaton man sa mao rang espiritu sa pagtoo nga diha sa nagsulat niini nga nagaingon, "Ako mitoo, ug busa ako misulti," kami usab nagatoo ug busa kami nagaosulti, **14** ug sa nasayran namo nga ang nagbanhaw sa Ginoong Jesus magabanhaw usab kanamo uban kang Jesus

ug magadala kanamo uban kaninyo ngadto sa iyang atubangan. **15** Kay kining tanan alang sa inyong kaayohan, aron nga sa ikapalugway ang grasya ngadto sa labi ug labi pa ka daghang mga tawo, kini magapadaghan sa mga pagpasalamat, ngadto sa pagdalayeg alang sa Dios. **16** Busa kami wala kawad-i sa kasibut, ug bisan tuod nagakahugo ang among pagkatawo nga makita sa gawas, ang among pagkatawo sa kinasuloran ginabag-o sa adlaw-adlaw.

17 Kay kining magaan ug lumalabay nga kasakit nagaandam alang kanamo sa labihan gayud kadaku ug walay katapusang gibug-aton sa himaya, (aiōnios g166) **18** tungod kay kami nagasud-ong man dili sa mga butang nga makita kondili sa mga butang nga dili makita; kay ang mga butang nga makita lumalabay lamang, apan ang mga butang nga dili makita walay katapusan. (aiōnios g166)

5 Kay kita nasayud nga kon matun-as na kining atong yutan-onng payag, didto sa langit aduna kitay balay gikan sa Dios, usa ka puloy-anan nga dili binuhat sa mga kamot ug walay pagkatapus. (aiōnios g166)

2 Sa pagkatinuod dinihi niining maong payag kita nagapanghupaw sa atong pagpangandoy nga unta kasapawan na kita nianang atong langitnong puloy-anan, **3** aron nga sa kahal-upan na kita niini, kita dili makaplagan nga mga hubo. **4** Kay samtang ania pa gihapon kita sa sulod niining maong payag, kita dinat-ugan sa atong mga lowan, nagaagulo dili tungod kay buot kita mahukasan niini, kondili aron kita masapawan unta niadtong langitnong puloy-anan, aron ang may kamatayon pagalamyon sa kinabuhi. **5** Siya nga nagaandam kanato alang niining butanga mao ang Dios nga nagahatag kanato sa Espiritu ingon nga patinga. **6** Busa sa kanunay kita masaligon; kita nasayud nga samtang ania pa kita sa lawas, kita wala didto sa Ginoo, **7** kay kita nagakinabuhi man pinaagi sa pagtoo, dili pinaagi sa atong makita. **8** Busa kita mga masaligon, ug palabihon pa gani hinoon nato nga mahimulag kita sa lawas ug maanaa kita sa atong puloy-anan uban sa Ginoo. **9** Sa ingon niana, maanaa kita sa puloy-anan o mahimulag, ginahimo natong kalab-uton ang pagpahimuot kaniya. **10** Kay kitang tanan kinahanglan magapangatubang sa hukmanan ni Cristo, aron ang matag-usa magadawat sumala sa nabuhat sa iyang lawas, maayo o dautan. **11** Busa, sa nahibaloan namo ang pagkahadlok sa Ginoo, kami nagapangabig sa mga tawo; hinoon, kon unsa kami,

kana nasayran na sa Dios, ug akong ginalauman pagasawayon ang among pagpang-alagad, 4 hinonoa, nga kini nasayran na usab sa inyong kaisipan. ingon nga mga suloogoon sa Dios kami nagapala
12 Wala kami karon magpadalayeg pag-usab sa sa among kaugalingon sa tanang paagi; pinaagi among kaugilingon diha kaninyo, kondili nagahatag sa tumang pagkamainantuson, sa mga kasakitan, hinoon kaninyo ug pasikaranan aron kami inyong sa mga kawalad-on, sa mga kalisdanan, 5 sa mga ikapasigarbo, aron kamo maandam sa pagpanubag paghampak, sa mga pagbilanggo, sa mga kagubot, kanila nga nagapasigarbo tungod sa mga butang nga sa mga kahago, sa mga pagtukaw, sa kawalay kaon; nagadayag diha sa ilang mga nawong ug dili sa mga 6 pinaagi sa kaputli, sa kahibalo, sa pagpailub, sa butang nga anaa sa sulod sa ilang mga kasingkasing. pagkamapuangueron, sa Espiritu Santo, sa gugmang
13 Kay kon kami nangaboang man ugaling, kini alang tinuod, 7 sa sinultihan nga maminatud-on ug sa gahum sa Dios; ug kon kami mga maayo ra ug pamuot, sa Dios; pinaagi sa mga hinigibon sa pagkamatarung kini alang kaninyo. **14** Kay ang gugma ni Cristo alang sa kamot nga too ug sa wala; 8 diha sa nagapugong kanamo, kay kami nagahanuhuna man kadunganan ug sa kaulawan, diha sa mga sulti nga may usa nga nagpakamatay alang sa tanan; sa pagdaut ug sa pagdalayeg. Kami ginasip nga busa ang tanan nangamatay diay. **15** Ug siya namatay mga limbungan, ngani mga maminatud-on; 9 ingon alang sa tanan, aron sila nga mga buhi magkinabuhi nga mga wala hiilihi, ngani mga nailhan na kaayo; dili na alang sa ilang kaugilingon, kondili alang kaniya ingon nga mga himalatyon, ngani, tan-awa, mga nga namatay ug nabanhaw tungod kanila. **16** Busa, buhi pa kami; ingon nga mga gipanagkastigo, ngani sukad karon among mahibaloan ang tawo dili na wala mangamatay; **10** ingon nga mga masulob-on, sumala sa tawhanong pag-ila, ug bisan tuod dihay ngani sa kanunay nagamalipayon; ingon nga mga panahon nga si Cristo among nahibaloan sumala kabus, ngani nagapadato sa daghan; ingon nga sa tawhanong pag-ila, karon wala na kami magaila mga walay diyot, ngani nakabaton sa tanang mga kaniya sa ingon. **17** Busa kon ang tawo anaa kang butang. **11** Sa walay pagpanagana ang among baba Cristo, siya bag-o nang binuhat; ang daang mga nagabungat nganha kaninyo, O mga Korintohanon; butang nagpangagi na, tan-awa, ang bag-ong mga ang among kasingkasing binuksan ug daku alang butang nahiabut na. **18** Ug kining tanan gikan sa kaninyo. **12** Kamo wala kakulangi ug dapit dinihi Dios nga mao ang nagpasig-uli kanamo ngadto sa among kasingkasing, hinonoa kamo mao ang kaniya pinaagi kang Cristo ug naghatag kanamo nakulangan ug dapit diha ra sa inyong kaugalingong sa bulohaton sa pagpasig-uli; **19** nga mao kini, nga kasingkasing. **13** Agig balus (nagasulti ako ingon nga diha ang Dios kang Cristo, nagpasig-uli sa kalibutan sa mga anak) buksi usab ninyog daku ang inyong ngadto sa iyong kaugalingon sa walay pag-isip batok kasingkasing. **14** Ayaw kamo pagpahiangay sa inyong kanila sa ilang kalapasan, ug nagpiyal kanamo sa kaugalingong kauban sa mga dili magtotoo diha sa balita sa pagpasig-uli. **20** Busa kami mga tinugyanan mao rang usa ka yugo. Kay unsa may kigkomboyanh nga pinadala ni Cristo, nga pinaagi kanamo ang Dios sa pagkamatarung ug sa pagkadautan? O unsa may nagahimo sa iyang paghangyo kaninyo. Tungod kung pakig-ambitan sa kahayag ug sa kangiitngit? **15** Unsa Cristo, nangamuyo kami kaninyo, magpasig-uli kamo may pakig-uyonan ni Cristo kung Bilyal? O unsa ngadto sa Dios. **21** Tungod kanato siya nga wala may iya sa magtotoo nga kapakigsalohan sa dili makasinati ug sala gihimo niya nga sala, aron diha magtotoo? **16** Unsa may pakig-uyonan sa templo sa kaniya kita mahimong pagkamatarung nga anaa sa Dios ug sa mga diosdios? Kay kita mao ang templo sa Dios nga buhi; sumala sa giiong sa Dios: Ako mopuyo sa sulod nila ug magalihok diha kanila, ug ako mahimong ilang Dios, ug sila mahimong akong katawhan. **17** Busa panggula kamo gikan kanila, ug magpalain kamo gikan kanila, nagaingon ang Ginoo, ug ayaw na kamo paghikap ug mahugaw; unya pagahinangpon ko kamo, **18** ug ako mahimong inyong amahan, ug kamo mahimong akong mga anak

6 Busa, sa nagabuhat kami uban kaniya, kami mangamuyo kaninyo sa dili pagdawat sa grasya sa Dios sa wala lamay kapuslanan. **2** Kay siya nagaingon: Sa panahon nga gikahimut-an ikaw akong gipatalinghugan, ug sa adlaw sa kaluwasan ikaw akong gitabangan." **3** Kami wala magbutang ug babag diha sa agianan ni bisan kinsa, aron dili

nga lalaki ug mga anak nga babaye, nagaingon ang Ginoo nga Makagagahum sa Tanan."

7 Sanglit nakabaton man kita niining maong mga saad, mga hinigugma, hinloan ta ang atong kaugalingon sa tanang kahugaw sa lawas ug sa espiritu, ug hingpiton ta ang pagkabalaan diha sa atong pagkahadlok sa Dios. **2** Buksi alang kanamo ang inyong mga kasingkasing; kay wala kami magbuhat ug dili matarung kang bisañ kinsa, wala kami magdaut kang bisañ kinsa, ug wala kami mamintaha kang bisañ kinsa. **3** Gisulti ko kini dili aron sa paghukom kaninyog silot, kay gilingon ko na kaniadto nga kami ania sa among mga kasingkasing aron kami magpakigambit kaninyo sa kamatayon ug sa kinabuhi. **4** Aduna akoy dakung pagsalig kaninyo; ako adunay dakung pagpagarbo tungod kaninyo; ako natugob sa kalipay. Ug bisañ pa sa among tanang kasakit, ako malipayon sa hilabihan gayud. **5** Kay bisañ sa amo nang paghidangat sa Macedonia, ang among mga lawas wala makakaplag ug pahulay, hinonoa, gisakit kini bisañ asa kami lisopakibugno sa gawas, ug kahadlok sa sulod. **6** Apan ang Dios nga nagalipay sa mga masulob-on, naglipay kanamo pinaagi sa paghitungha ni Tito, **7** ug dili lamang pinaagi sa paghitungha niya kondili pinaagi usab sa kalipay nga iyang naangkon tungod kaninyo, samtang nanghinugilon siya kanamo mahitungod sa inyong pangandoy, sa inyong kasubo, sa inyong kasibut alang kanako, nga tungod niana misamot ang akong kalipay. **8** Kay bisañ pa kon nakapaguol ako kaninyo tungod niadtong akong sulat, dili ko na kini karon pagabasulan (bisañ tuod gibasulan ko kini kaniadto) sanglit nasuta ko na man nga ang maong sulat, bisañ nakapaguol kaninyo, kini nakapaguol kaninyo sa makadiyot man lamang. **9** Ug karon ako malipayon dili tungod kay kamo nangaguol, tungod kanamo. **10** Kay ang diosnon nga kasubo mosangpot sa paghinulsol nga magaagak ngadto sa kaluwasan ug dili magahambin sa pagbasol, apan ang kasubo nga kalibutanon mosangpot sa kamatayon. **11** Kay tan-awa lang unsa ang pagkamasingkamoton nga misangpot diha kaninyo gumikan niining inyong diosnon nga pagkasubo, unsa ang pagkamaikagon sa pagpanalipod sa inyong kaugalingon, unsa ang kasuko, unsa ang kahadlok, unsa ang pangandoy,

unsang pagkamainiton, unsa ang kamapig-uton sa pagsilot! Sa tanang butang kamo nakapamatuod nga kamo wala diay ing sala labut sa maong butang. **12** Busa, bisañ tuod ako nagsulat kaninyo, kadto dili tungod kaniya nga naghimo sa kadaut, ni tungod kaniya nga nahiagum sa kadaut, kondili aron ang inyong pagkamainiton alang kanamo ikapakita nganha kaninyo sa atubangan sa Dios. **13** Tungod niana kami nagamalipayon. **14** Kay kon gikapasarbo ko man kamo kaniya, ako wala kaulawi tungod niini; hinonoa, maingon nga tinuod ang tanan nga among gikasulti kaninyo, maingon man nasuta nga tinuod usab diay ang among gikapasarbo kang Tito. **15** Ug ang iyang kasingkasing mosamat sa pagbati alang kaninyo inighandom niya sa pagkamasinugtanon niyong tanan ug sa kataha ug pagkamatinhuron nga inyong gipakita uban sa inyong pagdawat kaniya. **16** Ako malipayon tungod kay ako may hingpit man nga pagsalig kaninyo.

8 Karon buot kami nga masayud kamo, mga igsoon, mahitungod sa grasya sa Dios nga gikahatag diha sa mga iglesia sa Macedonia; **2** kay bisañ pa sa mapig-uton nga pagsulay kanila sa kasakit, ang ilang madagayaon nga kalipay ug ang ilang tuman nga kakabus miawas hinoon ngadto sa kadagaya sa ilang pagkamanggihatagon. **3** Kay ako makasaksi nga sumala sa ilang maarangan, ug labaw pa gani sa ilang maarangan, sila nagpanghatag sa kinabut-on, **4** nga nangamuyo kanamo sa mainiton gayud nga unta paambiton sila sa buhat sa pagtabang sa mga balaan **5** ug kini, dili ingon sa among gipaabut, hinonoa, una sa tanan sila mihatag sa ilang kaugalingon ngadto sa Ginoo ug kanamo pinaagi sa kabut-on sa Dios. **6** Tungod niini, si Tito among giagda nga tibawason usab niya diha kaninyo ang pagpaamot nga iya nang nasugdan kaniadto. **7** Karon, maingon nga kamo nanghawod man sa tanang butangsa pagtoo, sa pagpamulong, sa kahibalo, sa tanang pagkamainiton, ug sa inyong gugma alang kanamoranlimbasugi nga kamo manghawod usab unta niining maong grasya sa paghatag. **8** Ako nagasulti niini dili ingon nga sugo, kondili ingon nga pagpamatuod, pinaagi sa pagkamasingkamoton sa uban, nga ang inyong gugma usab tinuod. **9** Kay kamo nasayud na sa grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga bisañ tuod siya dato, siya nahimong kabus alang kaninyo aron nga pinaagi sa iyang kakabus kamo mahimong dato. **10** Ug

niining butanga ako magahatag sa akong tambag: labi gayung maayo alang kaninyo karon ang pagtibawas sa inyo nang nasugdan usa na ka tuig karon dili lamang sa pagbuhat kondili usab sa pagtinguha, **11** aron nga maingon nga may tinguha man kamo sa pagbuhat niini, pagtibawason usab unta ninyo kini sumala sa inyong maarangan. **12** Kay kon anaa ang pagkamatinghuon, kini pagakahimut-an sa pagdawat sumala sa unsay anaa sa tawo, dili sumala sa unsay wala kaniya. **13** Wala hinoon ako magpasabut nga ang uban kinahanglan mahamugaway ug kamo mapitosan, **14** kondili nga sibo sa pagpaanggayangay kinahanglan nga ang inyong kadagaya niining panahona karon magahulip sa ilang kawalad-on aron nga sa kapulihay ang ilang kadagaya magahulip usab sa inyong kawalad-on, ug sa ingon niana adunay pagkaanggay-angay. **15** Sumala sa nahisulat, "Siya nga nagtigum ug daghan wala maghingapin, ug siya nga nagtigum ug diuyutay wala makulangi." **16** Apan salamat sa Dios nga nagabutang diha sa kasingkasing ni Tito sa sama ka mainitong pagtagad alang sa inyong kaayohan. **17** Kay siya dili lamang kay midawat sa among hangyo, kondili, ingon nga siya maikagon man, siya moanha kaninyo sa kaugalingon gayud niya nga pagbuot. **18** Uban kaniya among ipadala ang igsoon nga nabantug na sa tanang mga iglesia tungod sa iyang pagsangyaw sa Maayong Balita; **19** ug dili lamang niini ra, kondili nga usab kini siya gipili sa mga iglesia sa pagpanaw uban kanamo, niining bulohaton sa pagpaamot nga among ginadumala aron sa pagpausbaw sa himaya sa Ginoo ug sa pagpakita sa among maayong kabobut-on. **20** Among gipanagan-an nga walay tawong makapasangil kanamo mahitungod niining dakung amot nga among ginadumala, **21** kay among ginatinghuang dunganang butang dili lamang sa atubangan sa Dios kondili usab sa atubangan sa mga tawo. **22** Ug uban kanila kami nagapadala sa among igsoon nga sa makadaghan amo nang nasulayan ug among nasuta nga maminatud-on sa daghang mga butang, apan nga karon misamot pa gani hinoon pagkamaminatud-on tungod sa iyang pagsalig diha kaninyo. **23** Mahitungod kang Tito, siya akong tambayayong ug masikgamagbubuhat sa pag-alagad kaninyo; ug mahitungod sa ubang mga igsoon, kini sila mga tinugyanan gikan sa mga iglesia. Kini sila mao ang himaya alang kung Cristo. **24** Busa, sa atubangan sa mga iglesia ipadayag ninyo niining mga tawhana ang pagmatuod sa inyong gugma ug sa among pagpasigarbo tungod kaninyo.

9 Karon dili na kinahanglan nga magasulat pa ako kaninyo mahitungod sa mga pag-alagad alang sa mga balaan, **2** kay ako nasayud na man sa inyong pagkamaikagon, nga tungod niini ginapasigarbo ko kamo ngadto sa mga tawo sa Macedonia, sa pag-ingon nga ang Acaya andam na sukad pa sa miaging tuig; ug ang inyong kadasig nakapaikag sa kadaghanan kanila. **3** Apan ang mga igsoon gipadala ko diha kaninyo aron nga niining butanga ang among pagpasigarbo tungod kaninyo dili masuta nga pasiatab alang diay, aron kamo maandam, sibo sa akong giingon nga kamo andam na, **4** basi pa lang may mga taga-Macedonia nga manguban kanako ug unya ilang makita nga kamo dili man diay andam, kami (bisag dili na lang kamo ilabut) maulawan ug daku tungdo sa among pagsalig kaninyo. **5** Busa, nakahunahuna ako nga kinahanglan ang mga igsoon akong agdahan sa pag-una kanako pag-anha diha kaninyo ug sa pagpahigayong daan niining hatag nga inyong gisaad aron kini maandam dili ingon nga gipugos pagkuha gikan kaninyo kondili ingon nga inyong kinabobutong hatag. **6** Karon timan-i ninyo kini: siya nga nagapugas ug tagidiot magaan ug diriuot, siya nga nagapugas ug dinaghan magaan ug daghan. **7** Ang matag-usa magahatag sumala sa pagbuot sa iyang kasingkasing, dili nga magapanuko ni ingon nga pinugos, kay ang Dios nagahigugma sa malipayong maghahatag. **8** Ug ang Dios makahimo sa pagtagana kaninyo sa tanang panalangin sa madagaayoan gayud, aron kamo magabaton kanunay ug igo sa tanang butang ug magatagana nga madagaayoan alang sa tanang maayong buaha. **9** Sumala sa nahisulat: Siya **nagasabwag**, siya nagahatag ngadto sa mga kabus; ang iyang pagkamatarung naga-padayon sa walay katapusan." (aión g165) **10** Ang Dios nga mao ang nagahatag s binhi ngadto sa magpupugas ug sa tinapay nga kan-onon magahatag kaninyog binhi ug magapadaghan niini ug magapatubo sa mga bunga sa inyong pagkamatarung. **11** Sa tanang butang kamo iyang pagadatoon aron kamo makapakita sa tuman nga pagkamahinatagon; ug ang inyong mga gasa, nga among pagadumalahon, makapahimo sa mga tawo nga mapasalamaton sa Dios; **12** kay ang inyong paghimo sa maong pag-alagad dili lamang magahulip sa kawalad-on sa mga balaan,

kondili usab magapabaha kini sa daghang mga sa pagpakisama kanila, o sa pagtandi sa among pagpasalamat ngadto sa Dios. 13 Pinaagi sa pagsulay kaugalingon sa pipila kanila nga nagadalayeg sa sa maong pag-alagad, kamo magahimaya sa Dios ilang kaugalingon. Apan sila nga nagapakigsukdanay pinaagi sa inyong pagkamatinahuron sa pag-ila sa sa ilang masigkaugalingon, ug nagatandiy sa ilang Maayong Balita mahitungod kang Cristo, ug pinaagi masigkaugalingonsila walay kabuot. 13 Apan kami sa pagkamadagayaon sa inyong amot alang kanila dili magpasigarbo lapas sa sukod, kondili sumala ug alang usab sa tanan nga uban pa, 14 samtang sa sukod sa gilay-on nga gibabin kanamo sa Dios sila magapangandoy alang kaninyo ug magaampo ingon nga sukod nga nagaabut diha kaninyo. 14 Kay alang kaninyo, tungod sa hilabiha ka dakung grasya kami wala maglapas sa among sukod, nga daw wala sa Dios diha kaninyo. 15 Salamat sa Dios tungod sa kami ipaabut diha kaninyo; kay kami mao ang unang iyang gasa nga dili maasoy sa pulong.

10 Ako, si Pablo, magatambag kaninyo, tungod sa kaaghop ug kalomo ni Cristoako nga kono maayo rang mopahiubos kon anaa sa inyong atubangan, apan isug kaayo kon mahiadto na sa halayo! 2 ako mangamuyo kaninyo nga iniganha ko diha dili unta ako mapilit sa pagpakaitsa maong masaligong kaisug nga gihunahuna ko nga akong ipakita batok sa pipila ka mga tawo nga nagadahum nga kami nagagawi sumala sa unod. 3 Kay bisan tuod kami nagagawi dinhi sa lawas, kami wala magpakiggubat pinasubay sa unod, 4 kay ang mga hinagiban sa among pakiggubat dili man mga hinagiban sa unod kondili tungod sa Dios makagagahum kini sa paglumpag sa mga kota. 5 Ginalumpag namo ang mga pangatarungan ug ang tanang mapahitas-ong babag nga nagaali batok sa kahibalo sa Dios, ug ginabihag namo ang tanang panghunahuna aron kini magmasinugtanon kang Cristo, 6 ug kami andam sa pagsilot sa tanang pagkamasupilon, inigkahingpit na sa inyong pagkamasinugtanon. 7 Tan-awa ang mga butang nga batok sa kahibalo sa Dios, ug ginabihag namo ang tanang panghunahuna aron kini magmasinugtanon, 8 ug kami andam sa pagpabilan ko pa ang pagpasigarbo tungod sa among kagahum nga akong pagpasigarbo, ug Jesus nga lahi sa amo nang gikawali, ug kon gihatag kanamo sa Ginoo aron sa pagpatubo kaninyo. 9 Dili ako buot nga nang nadawat, ug kon inyong pagadawaton ang makita nga daw naglisang kaninyo pinaagi sa akong maayong balita nga lahi sa inyo nang nadawat, mga sulat. 10 Kay sila magakanayon, "Ang iyang mga maayo gayud kaayo ang inyong pagtugot niini!

5 Kay sulat maisugon ug makagagahum, apan mahuyang ginatoohan ko nga sa bisan unsang paagi ako dili ang iyang pagkatawo, ug dili matagad ang iyang maiwit sa maong labing hawod nga mga apostoles. 6 panulti." 11 Pasabta ang maong mga tawo nga unsa gani ang among ginaingon pinaagi sa sulat sa wala kami diha, mao usab kana ang among pagabuhaton inig-anha namo diha kaninyo. 12 Kami dili mangahas butang. 7 Nakasala ba ako sa akong pagpaulaw sa

dili magpasigarbo lapas sa sukod, kondili sumala ug alang usab sa tanan nga uban pa, 14 samtang sa sukod sa gilay-on nga gibabin kanamo sa Dios sila magapangandoy alang kaninyo ug magaampo ingon nga sukod nga nagaabut diha kaninyo. 14 Kay alang kaninyo, tungod sa hilabiha ka dakung grasya kami wala maglapas sa among sukod, nga daw wala sa Dios diha kaninyo. 15 Salamat sa Dios tungod sa kami ipaabut diha kaninyo; kay kami mao ang unang napakaabut diha kaninyo dala ang Maayong Balita mahitungod kang Cristo. 15 Wala namo ipasigarbo ang mga pangabudlay sa ubang mga tawo nga nahilapas sa among sukod; hinoon, ang among paglaum mao nga sa magatubo ang inyong pagtoo, magakadakuunta ang dapit sa among pagpangabudlay diha sa taliwala kaninyo, 16 aron among ikawali ang Maayong Balita sa mga kayutaan nga saylo pa kaninyo, sa walay magpasigarbo sa mga pangabudlay nga nahimo na sa dapit nga iya sa lain. 17 "Siya nga magapasigarbo, pasigarboha siya mahitungod sa Ginoo." 18 Kay ang tawo nga nagadahum sa iyang kaugalingon dili man mao ang pagkahimut-an, kondili hinoon ang tawo nga ginadayeg sa Ginoo.

11 Kon makaantus pa lang unta kamo uban kanako sa usa ka diyutayng binoang! Apan antusa ninyo kini uban kanako! 2 Kay ako may pagbatisa diosnong pagpangabubho alang kaninyo, sanglit kamo ugod ako na man nga gikasaad nga maasawa kahibalo sa Dios, ug ginabihag namo ang tanang panghunahuna aron ikahatag ko kamo ingon nga birhin nga ulay. 3 Apan nahadlok ako nga maingon nga si Eva anaa sa inyong atubangan. Kon adunay masaligon hinglimbongan sa bitin pinaagi sa lipatlipat niini, ang nga siya iya ni Cristo, papalandunga siya nga maingon inyong mga panghunahuna pagapahisalaagon gikan nga siya iya ni Cristo, kami mao man usab. 8 Kay sa maminatud-on ug putli nga pagkamahinalaron kang ako dili kaulawan bisan kon palabihan ko pa ang pagpasigarbo tungod sa among kagahum nga ug Jesus nga lahi sa amo nang gikawali, ug kon gihatag kanamo sa Ginoo aron sa pagpatubo kaninyo inyong pagadawaton ang espiritu nga lahi sa inyo ug dili sa paglaglag kaninyo. 9 Dili ako buot nga nang nadawat, ug kon inyong pagadawaton ang makita nga daw naglisang kaninyo pinaagi sa akong maayong balita nga lahi sa inyo nang nadawat, mga sulat. 10 Kay sila magakanayon, "Ang iyang mga maayo gayud kaayo ang inyong pagtugot niini!

akong kaugalingon aron kamo mahituboy, tungod kay kini, nga kami intawon dili makahimo niini tungod giwali ko diha ang Maayong Balita sa Dios sa walay sa among kahuyang! 22 Mga Hebreohanon ba sila? pagpagasto kaninyo? 8 Gisakmitan ko ang ubang Mao man usab ako. Mga Israelinhon ba sila? Mao mga iglesia pinaagi sa pagdawat ug hinabang gikan man usab ako. Mga kaliwat ba sila ni Abraham? Mao kanila aron lamang ako makaalagad kaninyo. 9 Ug man usab ako. 23 Mga ministro ba sila ni Cristo? sa diha na ako uban kaninyo ug hingkabsan ako sa Labi pa ako (nagasulti ako karon nga daw nawad-mga kinahanglanon, wala ako magsamok kang bisaan na sa maayong pamuot), ug labaw pa gani, sa kinsa, kay ang akong mga gikinahanglan gihatag mga pagpangabudlay nga labi pang dagku, sa labi pa man kanako sa mga igsoon nga nangabut gikan sa ka daghan nga mga pagkabinilanggo, sa dili maihap Macedonia. Busa ako midumili ug magapadayon sa mga pagbunal ug sa makadaghan nga pagpagdumili sa pagsamok kaninyo sa bisaan unsang ungaw sa kamatayon. 24 Sa lima ka higayon, ako paagi. 10 Maingon nga ang kamatuoran ni Cristo ania nakadawat kulang na lang ug usa nga makap-atan kanako, ako magaingon nga walay bisaan kinsa nga ka lapdos gikan sa mga kamot sa mga Judio. 25 makapugong kanako sa akong pagpasigarbo niini Sa tulo ka higayon ako giposposan; makausaako diha sa tibook kayutaan sa Acaya. 11 Ug kay ngano gibato. Makatulo ako malunod; usa ka gabii ug usa ka man? Tungod ba kay wala ko mahigugma kaninyo? adlaw nag-utaw-utaw ako sa dagat; 26 sa masubso Ang Dios sayud nga ako nahigugma kaninyo. 12 Ug nga panaw nahimutang ako sa katalagman sa mga ang akong ginabuhat karon akong padayonan sa suba, sa katalagman gumikan sa mga tulisan, sa pagbuhat, aron akong maputol ang kahigayonan sa katalagman gumikan sa akong mga katagilungsod, mga tawong naninguha sa kahigayonan sa pagpakita katalagman gumikan sa mga Gentil, katalagman sa sa ilang kaugalingon nga mahisama kanamo labut siyudad, katalagman sa kaawaawan, katalagman sa mga butang nga ilang ginapasigarbo. 13 Kay ang sa kadagatan, katalagman gumikan sa mga igsoon maong mga tawo maoy mga apostoles nga mini, mga nga mini; 27 sa kalapoy ug sa pagpangabudlay, sa magbubuhat nga malimbongan, nga nagatakaban masubso ng pagtukaw sa kagabhion, sa kagutom sa ilang kaugalingon ingon nga mga apostoles ug sa kauhaw, sa masubso nga dili makakaon, ni Cristo. 14 Ug kini dili hinoon ikahibulong, kay sa katugnaw ug sa kahubo. 28 Ug gawas sa uban bisaan gani si Satanas nagatakaban man sa iyang pang mga butang, anaa ang adlaw-adlaw nga pagpiit kaugalingon ingon nga manolunda sa kahayag. 15 Kanako tungod sa akong kabalaka alang sa tanang Busa dili ikahibulong kon ang iyang mga sulogoon mga iglesia. 29 Kay kinsa bay nagmahuyang nga magatakaban usab sa ilang kaugalingon ingon nga wala ko pakig-ambiti sa pagbatí sa kahuyang? Kinsa mga ministro sa pagkamatarung. Ang ilang dangatan bay gipahipangdol, ug wala ako masuko? 30 Kon mahisibo ra unya sa ilang mga binuhatan. 16 Sublion ugaling gikinahanglan man nga ako magpasigarbo, ko ang pag-ingon, ayaw ipadahum ni bisaan kinsa maoy akong igapasigarbo ang mga butang nga nga ako naboang; apan kon ugaling inyo man ako nga dahumon sa ingon, nan, dawata ako ingon nga boang aron ako usab makapasigarbo hinoon ug diiyutay. 17 (Ang akong ginasulti, ginasulti ko dili ingon nga sa pagbulot-an sa Ginoo kondili ingon nga boang, niining mapasigarbohong pagsalig; 18 ug maingon nga daghan man ang nagapasigarbo tungod sa mga tawhanong butang, ako usab magapasigarbo sa ingon.) 19 Kay sa inyong pagkamanggialamon, inyo man tuod nga gikalipay ang pag-antus sa mga boang! 20 Kay antuson man lang tuod ninyo kon may tawo nga magaulipon kaninyo, o magahokhok kaninyo, o mamintaha kaninyo, o magapahitaas sa iyang kaugalingon, o mosagpa kaninyo sa nawong. 21 Makauulaw gayud kanako, apan isultu ko lang

12 Kinahanglan ko ang pagpasigarbo; ug bisaan pa nga walay makuha gikan niini, hisugatan ko pa ang mga panan-awon ug mga pinadayag gikan sa Ginoo. 2 Nakaila ako ug tawo nga anaa kang Cristo nga napulo ug upat ka tuig na karon gisagkwala ngadto sa ikatulong langit (kon diha ba siya

sulod sa lawas o sa gawas, wala ako masayud, gayud nga ako magagasto ug pagagastohon alang sa ang Dios mao lamang ang nasayud). 3 Ug ako inyong mga kalag. Kon milabi man kadaku ang akong nasayud nga kining tawhana gisakgaw dala ngadto paghigugma kaninyo, pakubson ba diay ninyo ang sa Paraiso (kon diha ba siya sulod sa lawas o sa inyong paghigugma kanako tungod niini? 16 Apan gawas, wala ako masayud, ang Dios mao lamang tugotan ta nga ako wala magsamok kaninyo, ngani ang nasayud) 4 ug didto iyang hingdungan ang mga ginaingon nga kono ako suwitik ug nga gisulod ko pamulongpulong nga dili arang malitok, nga ginadili kamo sa bulsa pinaagi sa lipatlipat. 17 Nagpahimulos ang paglitok sa tawo. 5 Kining tawhana ipasigarbo ko, ba ako kaninyo pinaagi ni bisan kinsa kanila nga akong apan sa akong kaugalingon ako dili magpasigarbo gipadala diha kaninyo? 18 Akong gihangyo si Tito gawas sa akong mga kahuyang. 6 Ngani, kon buot pa sa pag-anha diha, ug gipakuyogan ko siyang igsoon. ako magpasigarbo, ako dili maisip nga boang sanglit Nagpahimulos ba si Tito kaninyo? Dili ba nanaggawi magasulti man ako sa tinuod. Apan nagalikay ako man kami diha sa mao rang usa ka espiritu? Dili niini aron walay bisan kinsa nga magaisip kanako ba mao ra ang mga lakang sa among paglakat. 19 nga labaw pa kay sa akong pagkamao sibo sa inyong Nagadahum ba kamo nga sulod niining panahona makita kanako o sa iyang madungog gikan kanako. kami nagasulti sa pagpanalipod sa among kaugalingon 7 Ug aron ako dili makapasulabi sa pagkahimuot sa inyong atubangan? Sa atubangan sa Dios kami tungod sa kadaghan sa mga pinadayag kanako, nagasulti diha kang Cristo, ug kining tanan alang ako gihatagan ug tunok dinihi sa lawas aron lagi dili sa pagpatubo kaninyo, mga hinigugma. 20 Kay ako ako magpasulabi sa pagkahimuot. 8 Sa makatulo nahadlok nga inig-abut ko diha tingalig makaplagan nangamuyo ako sa Ginoo mahitungod niini, nga unta ko kamo sa kahimtang nga dili ko kagustohan, iyang kuhaon kini gikan kanako; 9 apan siya nag- ug nga makaplagan ako ninyo sa kahimtang nga ingon kanako, "Ang akong grasya igo alang kanimo, dili ninyo kagustohan; nga tingali makaplagan ko kay ang akong gahum ginahingpit diha sa kahuyang." kamo nga may mga panaglalisy, mga kasina, mga Sa ingon niana, labi pang igakalipay ko diay hinoon kapungot, mga pag-iya-iya, mga pagdinautay sa ang pagpasigarbo tungod sa akong mga kahuyang dungog, mga linibakay, mga pagpaburot, ug mga aron ang gahum ni Cristo magapandong kanako. paggubotgubot. 21 Nahadlok ako nga inig-anha ko 10 Busa, tungod kang Cristo igakalipay ko ang mga diha pag-usab, tingali pagapahiubson ako sa akong kahuyang, mga pagbugalbugal, mga kalisdanan, Dios sa inyong atubangan, ug nga pagkasub-an ko mga paglutos, ug mga kasakitan; kay sa diha nga ang daghan kanila nga nanagpakesala kaniadto ug magamahuyang ako, magamalig-on man hinoon ako. wala managhinulsol sa kahugaw, ug pakighilawas, 11 Karon nahimo tuod ako nga boang! Kamo mao ang ug pagpatuyang nga ang maong mga butang ilang nagpugos kanako aron mahimong ingon, kay angay ginabatasan.

man unta hinoon nga ako inyong dayegon. Kay sa bisan unsa dili ako iwit nianang labing hawod nga mga apostoles, bisan tuod ako dili unsa man. 12 Ang mga ilhanan sa pagka-apostol nahimo sa taliwala kaninyo diha sa akong hingpit nga pailub, inubanan sa mga ilhanan ug mga katingalan ug mga milagro. 13 Kay sa unsa bang kahimtanga nga nahimo kamong iwit sa ubang mga iglesia, gawas lamang nga kamo wala ko pagsamoka? Pasayloa gayud ako niining maong pagdaut kaninyo! 14 Tan-awa, andam na ako karon sa pag-anha kaninyo sa ikatulo kong pagduaw. Ug ako dili magasamok kaninyo, kay ang akong ginapangita mao man kamo, ug dili ang inyong bahandi; kay ang mga anak dili man maoy magatagana alang sa ilang mga ginikanan, kondili ang mga ginikanan hinoo alang sa ilang mga anak. 15 Apan igakalipay ko

13 Kini karon mao ang akong ikatulo nga pag-anha kaninyo. Ang bisan unsa nga sumborg kinahanglan paluyohan sa pagpanghimatuod sa duha o tulo ka mga saksi. 2 Gipasid-an ko sila nga nagpakesala kaniadto ug ang tanang uban pa, ug magapasidaan ako karon kanila samtang wala pa ako karon diha uban kanila, maingon sa ako kaniadtong gibuhat diha sa akong ikaduha nga pag-anha, nga kon ako mahianha na gani diha pag-usab, pailhon ko gayud sila sa walay kokalooy 3 sanglit nangita man gayud kaha kamo ug pamatuod nga si Cristo nagasulti pinaagi kanako. Siya dili mahuyang nganha kaninyo, hinonoa siya makagagahum diha kaninyo. 4 Kay bisan tuod siya gilansang sa krus gumikan sa kahuyang, siya nabuhi pinaagi sa gahum sa Dios.

Ug bisan tuod kami mga mahuyang diha kaniya, alang kaninyo mabuhi kami uban kaniya pinaagi sa gahum sa Dios. 5 Susiha ang inyong kaugalingon sa pagsuta kon kamo nagapadayon ba sa inyong pagtoo. Sulayi ang inyong kaugalingon. Wala ba ninyo masinati nga si Jesu-Cristo anaa sa sulod ninyo? gawas hinoon kon kamo nasuta pinaagi sa pagsulay nga kamo nangapakyas diay. 6 Lauman ko nga inyong masuta nga kami wala mangapakyas. 7 Apan kami nangamuyo sa Dios ngaunta dili kamo managbuhat ug dautandili aron sa pagpakita nga kami nanagmadaugon sa pagsulay, kondili aron unta kamo managbuhat sa matarung bisan kami ingon sa daw nangapakyas. 8 Kay wala kamiy arang mahimo batok sa kamatuoran, kondili ang pagdapig lamang sa kamatuoran. 9 Kay kami malipay sa diha nga kami mamahuyang ug kamo mamaligion. Ang among gipangamuyo mao nga unta kamo mamahingpit. 10 Tungod niining maong hinungdan, ako nagasulat niini samtang ako halayo kaninyo, aron nga sa ako umyang pag-anha diha dili na unta kinahanglan nga magmapiuton pa ako sa akong paggamit sa kagahum nga gihatag kanako sa Ginoo alang sa pagtukod kaninyo ug dili sa paglumpag kaninyo. 11 Sa katapusan, mga igsoon, manamilit ako kaninyo. Usba ang inyong mga gawi, tumana ang akong mga tambag, panag-uyonay kamo ang usa sa usa, pagpuyo kamo nga magdinaity, ug ang Dios sa gugma ug kadaitan magaubañ kaninyo. 12 Magpangomostahay kamo ang usa sa usa pinaagi sa balaan nga halok. 13 Ang tanang mga balaan nangomusta kaninyo. 14 Ang grasya sa Ginoong Jesu-Cristo ug ang gugma sa Dios ug ang pakigambit sa Espiritu Santo magaubañ kaninyong tanan.

Galacia

1 Si Pablo, apostolkinsang pagka-apostol dili gikan sa mga tawo ni pinaagig tawo, kondili pinaagi kang Jesu-Cristo ug sa Dios nga Amahan nga nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay **2** ug ang tanang mga igsoon nga ania uban kanako, **3** Ang grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw nga gikan sa Dios nga Amahan ug sa atong Ginoong Jesu-Cristo, **4** nga mitugyan sa iyang kaugalingon alang sa atong mga sala aron nga gikan niining dautan nga kapanahonan sa kalibutan karon, maluwas kita niya sumala sa kabobut-on sa atong Dios ug Amahan; (*aiōn g165*) **5** kaniya mao ang himaya hangtud sa kahangturan. Amen. (*aiōn g165*) **6** Nahibulong ako nga sa kalit mitalikod kamo kaniya nga nagtagawag kaninyo sa grasya ni Cristo ug mibalitok kamo ngadto sa laing Maayong Balita **7** dili nga adunay laing Maayong Balita, kondili nga adunay nanagpagubot kaninyo ug buot magatuis sa Maayong Balita mahitungod kang Cristo. **8** Apan bisan pa kon kami, o usa ba ka manolunda nga gikan sa langit, magawali kaninyog Maayong Balita nga supak sa amo nang gikawali kaninyo, ipatunglo siya. **9** Sumala sa amo nang gikaingon kaniadto, usbon ko karon ang pag-ingon, nga kon adunay magawali kaninyo ug Maayong Balita nga supak sa inyo nang nadawat, ipatunglo siya. **10** Mao ba kini karon ang akong pagdani ug mga tawo, o sa Dios ba? O ang pagpahimuot bag mga tawo? Kon nagpahimuot pa gihapon akog mga tawo, dili unta ako karon ulipon ni Cristo. **11** Kay buot kong masayran ninyo, mga igsoon, nga ang Maayong Balita nga akong giwali dili tawhanong Maayong Balita. **12** Kay wala ko kini dawata gikan ug tawo, ni gikatudoan ako mahitungod niini, kondili pinaagi sa pagpadayag gikan kang Jesu-Cristo. **13** Kay kamo nakadungog na mahitungod sa akong kinabuhi kanhi diha sa tinoohan sa mga Judio, kon giunsa ka sa paglutos ang iglesia sa Dios sa hilabihan gayud, ug giunsa ko pagpaningkamot sa paglaglag niini; **14** ug nga diha sa tinoohan sa mga Judio ako miusbaw nga labaw pa kay sa kadaghanan sa akong mga katigilungsod nga talirungan ko, nga sa hilabihan ako masibuton gayud alang sa mga gikabilinbilin nga kalagdaan sa akong mga katigulangan. **15** Apan sa diha nga ang naggahin kanako sa diha pa ako sa tiyan sa akong inahan, ug nagtagawag kanako pinaagi sa iyang grasya, **16** nahimuot sa pagpadayag sa

iyang Anak nganhi kanako, aron kini akong igawali ngadto sa mga Gentil, ako wala makigsabutsabut kang bisan kinsa nga tawo, **17** ni moadto sa Jerusalem ngadto kanila nga mga apostoles nga una pa kanako, kondili miadtido hinoon ako sa Arabia, ug unya mibalik pag-usab sa Damasco. **18** Ug tapus sa tulo ka tuig, mitungas ako ngadto sa Jerusalem aron sa pagpakigkita kang Cefas, ug mipabilin ako uban kaniya sulod sa napulog lima ka adlaw. **19** Apan wala akoy nakita sa ubang mga apostoles gawas kang Santiago nga igsoon sa Ginoo. **20** (Niining akong pagsulat kaninyo, sa atubangan sa Dios wala ako magbakak!) **21** Unya miadtido ako sa kayutaan sa Siria ug sa Cilicia. **22** Ug sa kang Cristo nga mga iglesia sa Judea ako wala pa gihapon mailhi sa dagway; **23** mao lamay ilang nadunggan ang giingon, "Ang kaniadto naglutos kanato, karon nagawali na sa pagtoo nga kaniadto iyang gisingkamotan sa paglaglag." **24** Ug sila nanagdalayeg sa Dios tungod kanako.

2 Ug unya tapus sa napulog-upat ka tuig, mitungas ako pag-usab ngadto sa Jerusalem kinuyogan ni Bernabe; ug si Tito gidala ko usab uban kanako. **2** Mitungas ako sumala sa pinadayag; ug ang Maayong Balita nga ginawali ko ngadto sa mga Gentil, kini akong gibutyag kanila (apan sa pinig, kanila lamang nga mga kadagkuan), basi ako maning-kamot kon nakapaningkamot na ba kaha hinoon sa wala lamay kapuslanan. **3** Apan si Tito nga uban kanako wala nila pugsa sa pagpasirkunsyon, bisan tuod siya Gresyanhon. **4** Apan tungod sa mga igsoon mini nga gipasulod sa hilum ug miyuhot aron sa pagpaniid sa atong kagawasan nga naato diha kang Cristo Jesus, aron sa pagdaldal kanato ngadto sa kaulipnan **5** kanila wala kami magpadaug bisan makadiyot na lang, aron ang kamatuoran sa Maayong Balita magapabilin alang kaninyo. **6** Ug sila nga giila nga mga kadagkuan (unsa sila kaniadto, kana walay bili alang kanako; ang Dios walay tawong pinalabi) sila nga mga kadagkuan walay bisan unsa nga gikadugang kanako; **7** hinonoa, sa ilang pagkakita nga ako gikapiyalan man sa Maayong Balita ngadto sa mga walay sirkunsyon, maingon nga si Pedro gikapiyalan sa Maayong Balita ngadto sa mga may sirkunsyon **8** (kay siya nga nagbuhat pinaagi kang Pedro alang sa pag-alagad ngadto sa mga may sirkunsyon nagbuhat man usab pinaagi kanako alang sa mga Gentil), **9** ug sa ilang pagkakita sa grasya nga nahatag kanako, si

Santiago ug si Cefas ug si Juan, ang mga gipanagsa kasugoan, nan, si Cristo namatay sa wala lang ilang ingon nga mga haligi, mitunol kanako ug kango diay ing hinungdan.

Bernabe sa toong kamot sa pakig-ambitay, aron kami managpangadto sa mga Gentil ug sila ngadto sa mga may sirkunsyon; 10 mao lamang nga buot nila nga among paghahinumduman ang mga kabus, nga sa maong butang ako maikagon man gayud usab sa pagbuhat. 11 Apan sa paghiadto ni Cefas sa Antioquia siya akong ginavong sa pagsupak, kay nahimo man siya nga badlonganon. 12 Kay sa wala pay mga tawo nga miabut gikan kang Santiago, siya nakigsalo sa pagpangaon uban sa mga Gentil; apan sa pag-abut na nila, siya misibog ug nagpalain sa iyang kaugalingon, nahadlok sa pundok sa mga may sirkunsyon. 13 Ug ang uban nga mga Judio misunod kaniya sa pagminaut, nga tungod niana bisan gani si Bernabe nadahig sa ilang pagminaut. 14 Apan sa akong pagkakita nga sila nanaggawi supak sa kamatuoran sa Maayong Balita, ako miington kang Cefas sa atubangan nilang tanan, "Kon ikaw nga Judio nagagawi man gani sama sa Gentil ug dili ingon sa Judio, naunsa ba nga imo mang pugson ang mga Gentil sa paggawi sama sa mga Judio?" 15 Kami nga nangatawo nga mga Judio ug dili mga makasasala nga Gentil, 16 nasayud nga ang tawo dili pagamatarungan tungod sa mga buhat sa pagbantay sa kasugoan, kondili pinaagi sa pagtoo kang Jesu-Cristo. Ug kami mitoo kang Cristo Jesus aron kami pagamatarungan pinaagi sa pagtoo kang Cristo, ug dili pinaagi sa mga buhat sa pagbantay sa kasugoan, kay pinaagi sa buhat sa pagbantay sa kasugoan walay bisan kinsa nga pagamatarungan. 17 Apan kon sa among pagpaningkamot aron kami pagamatarungan diha kang Cristo, kami makaplagan nga mga makasasala diay usab, nan, si Cristo alagad ba diay sa sala? Dili gayud! 18 Apan kon tukoron ko pag-usab kadtong mga butang nga ako nang gibungkag, nan, ginahimo kong malinapason ang akong kaugalingon. 19 Kay babin sa kasugoan, ako patay na pinaagi sa kasugoan, aron ako mabuhi alang sa Dios. 20 Gilansang ako sa krus uban kang Cristo; dili na ako ang nabuhi, kondili si Cristo ang nabuhi sa sulod nako; ug ang kinabuhi nga karon akong ginakinabuhi sa lawas akong ginakinabuhi pinaagi sa akong pagtoo sa Anak sa Dios, nga nahigugma kanako ug mitugyan sa iyang kaugalingon alang kanako. 21 Wala ko pagpakyasa ang grasya sa Dios; kay kon ang pagkamatarung sa gisaad nga Espiritu.

3 O mga Galacianhon nga kulang sa pagsabut!

Kinsa bay naglamat kaninyo? Sa atubangan sa inyong mga mata si Jesu-Cristo, sa matin-aw giakapadayag nga linansang sa krus. 2 Kini lamang ang buot ko nga ipangutana kaninyo: Gidawat ba ninyo ang Espiritu tungod sa mga buhat sa pagbantay sa kasugoan, o pinaagi ba sa pagpatalinghug nga inubanan sa pagtoo? 3 Nangahimo na ba gayud diay kamo nga ingon ka kulang sa pagsabut? Nakasugod na man unta kamo sa Espiritu, magpakatapus ba diay kamo karon sa lawas? 4 Gisinati ba ninyo ang daghang mga butang sa wala lamay kapuslanan? Kon tinuod man ugaling nga kini walay kapuslanan. 5 Siya nga nagahatag kaninyo sa Espiritu ug nagahimo sa mga milagro diha kaninyo, nagahimo ba siya niini tungod sa mga buhat sa pagbantay sa kasugoan, o tungod ba sa pagpatalinghug nga inubanan sa pagtoo? 6 Maingon man usab si Abraham "mitoo sa Dios, ug kini giisip ngadto kaniya ingon nga pagkamatarung." 7 Busa inyong makita nga ang mga tawo nga adunay pagtoo mao ang mga anak ni Abraham. 8 Ug ang kasulatan, sa pagkakitang daan nga ang Dios magamatarung sa mga Gentil pinaagi sa pagtoo, miwali nga daan sa Maayong Balita ngadto kang Abraham, nga nag-ingon, "Pinaagi kanimo mabulahan ang tanang kanasuran." 9 Sa ingon niana, ang mga tawo nga adunay pagtoo mabulahan uban kang Abraham nga may pagtoo. 10 Kay ang tanan nga nagasalig sa mga buhat sa pagbantay sa kasugoan nailalum sa tunglo; kay nahisulat kini nga nagaingon, "Matinunglo ang tanan nga wala magbantay sa tanang kalagdaan nga nahisulat sa basahon sa kasugoan, aron sa pagtuman niini." 11 Karon tataw nga walay tawo nga pagamatarungan sa atubangan sa Dios pinaagi sa kasugoan; kay "Mabuhi ang namatarung pinaagi sa pagtoo. 12 apan ang kasugoan wala magsukad sa pagtoo, kay "Siya nga nagabuhat niining mga butanga mabuhi tungod niini." 13 Gilukat kita ni Cristo gikan sa tunglo sa kasugoan sa diha nga nahimo siyang tunglo alang kanato kay nahisulat kini nga nagaingon, "Matinunglo ang matagusa nga pagabitayon diha sa kahoy." 14 aron nga pinaagi kang Cristo Jesus ang panalangin kang Abraham mahiadto sa mga Gentil, aron nga pinaagi sa pagtoo kita makadawat sa gisaad nga Espiritu.

15 Mga igsoon, hatagan ko kamog tinawhanon nga ug sa mga piniyalan hangtud sa panahon nga gitagal panangliton. Sa diha nga kauyonan na ang tugon sa amahan. **3** Maingon usab niana kita; sa mga bata sa usa ka tawo, wala nay lain nga makasalikway o pa kita, mga ulipon kita ngadto sa mga pinasiunang makadugang pa niini. **16** Karon ang mga saad gihatag pagtulon-an sa kalibutan. **4** Apan sa pag-abut na sa kang Abraham ug sa iyang kaliwat. Wala ingna, "Ug tukma nga panahon, ang Dios mipadalda sa iyang Anak sa mga kaliwatan," nga daw ingon ug daghan, kondili, nga natawo ug babaye, natawo ilalum sa kasugoan, "Ug sa imong kaliwat," ingon nga usa ra, nga mao si **5** aron sa pagtubos sa mga nailalum sa kasugoan, Cristo. **17** Ang akong ipasabut mao kini: ang kasugoan aron kita managdawat sa pagkasinagop ingon nga nga sa kaulahiay miabut tapus sa paglabay sa upat mga anak. **6** Ug tungod kay kamo mga anak man, ka gatus ug katloan ka tuig, wala magsalikway sa ang Dios mipadalda sa Espiritu sa iyang Anak nganhi pakigaad nga gikauyonan nang daan sa Dios, aron sa atong mga kasingkasing, nga nagatuuwaw, "Abba! nga mapapas ang saad. **18** Kay kon ang panulondon Amahan!" **7** Busa pinaagi sa Dios dili na ikaw ulipon magaabut pa tungod sa kasugoan, dili na diay kondili anak, ug kon anak, nan, manununod. **8** tungod sa saad; apan ang Dios mihatag niini kang Kaniadto, sa wala pa kamo makaila sa Dios, kamo Abraham pinaagi sa saad. **19** Nan, ngano pa man naulipon ngadto sa mga binuhat nga sa kinaiya dili ang kasugoan? Kini sa kaulahiay gidugang gumikan mga dios; **9** apan karon nga nanagpakaila na kamo sa mga kalapasan, hangtud moabit ang kaliwat kang sa Dios, o ingnon ba hinoon nga karon nga hing-ilhan kinsa gihimo ang saad; ug kini gipasiugdahan sa mga na kamo sa Dios, naunsa ba nga nanagpamalik na manolunda pinaagi sa usa ka tigpataliwa. **20** Karon man hinoon kamo pag-usab ngadto sa mahuyang ang tigpataliwa dili makapataliwa sa usa ka babin ug walay bili nga mga pinasiunang pagtulon-an sa lamang; apan ang Dios usa ra. **21** Nan, ang kasugoan kalibutan, ug buot magpaulipon kanila pag-usab? **10** kasupak ba diay sa mga saad sa Dios? Dili gayud; Ginabantayan ninyo ang mga adlaw, ug mga bulan, ug kay kon may gikahatag pang kasugoan nga arang mga panahon sa pangilin, ug mga tuig! **11** Nabalaka makapabuhi, nan, ang pagkamatarung mapinaagi ako tungod kaninyo, nga tingali napakyas ang akong gayud unta sa kasugoan. **22** Apan sa ilalum sa sala paghago diha kaninyo. **12** Mga igsoon, mangamuyo gipabilanggo sa kasulatan ang tanang butang, aron ako kaninyo, panig-ingon kamo kanako, kay ako usab ang gisaad nga pinasikad sa pagtoo kang Jesu-nahimo man nga ingon kaninyo. Wala ako ninyo Cristo ikahatag ngadto kanila nga nanagpanoo. **23** buhatig dautan; **13** kamo nasayud nga gumikan sa Karon sa wala pa moabit ang pagtoo, kita gibilanggo pagmasakit sa akong lawas, nakagayon ako sa una ilalum sa kasugoan, pinugngan hangtud nga ang kong pagwali kaninyo sa Maayong Balita, **14** ngani pagtoo igapadayag. **24** Busa ang kasugoan nahimong wala kamo magtamay kanako ni manohi tungod atong magtatagad sa pag-agak ngadto kang Cristo, sa akong panglawas nga misulay kaninyo, hinonoa aron kita pagmatarungon pinasikad sa pagtoo. **25** gidawat ninyo ako nga daw usa ka manolunda sa Apan karon nga ang pagtoo miabut na, wala na kita Dios, nga daw si Cristo Jesus gayud. **15** Unsa mailalum sa magtatagad; **26** kay diha kang Cristo na may gidangatan niadtong kalipay nga inyong Jesus kamong tanan nahimo na mang mga anak sa gibati? Kay ako makapamatuod kaninyo, nga kon Dios pinaagi sa pagtoo. **27** Kay ang tanan kaninyo mahimo pa, inyo gayud untang lugiton ang inyong nga gibautismohan ngadto kang Cristo gikasul-urban mga mata aron inyo kining ihatag kanako. **16** Sarang ug Cristo. **28** Walay Judio ni Gresyanhon, walay ba nga karon ako nahimo nang inyong kaaway tungod ulipon ni gawas, walay lalaki ni babaye; kay kamong sa akong pagsugilon kaninyo sa matuod? **17** Sila tanan usa ra diha kang Cristo Jesus. **29** Ug kon kamo nagmatinagdanon kaayo kaninyo, apan dili alang mga iya ni Cristo, nan, kamo kaliwat ni Abraham, sa maayong katuyoan; buot nilang kasirhan kamo sa gawas, aron kamo magmatinagdanon kanila. **18** Alang sa maayong katuyoan kanunayng maayo ang pagkamatinagdanon, ug dili lamang sa diha nga maanaa ako uban kaninyo. **19** Mga anak ko, alang kaninyo ginasakit ako pag-usab hangtud nga si Cristo mahulad diha sa sulod ninyo! **20** Maanaa pa lang unta

4 Ang ipasabut ko mao kini: nga ang manununod, samtang bata pa siya, dili labaw ug kahimtag sa ulipon, bisan tuod siya mao ang tag-iya sa tanang kabtangan; **2** hinonoa siya ilalum sa mga magtatagad

ako karon uban kaninyo diha, usbon ko gayud ang pagkamatarung. 6 Kay diha kung Cristo Jesus bisan akong paningog, kay nalibog gayud ako mahitungod ang pagka-may-sirkunsyon o ang pagka-walay-kaninyo. 21 Sultihi ako, kamo nga buot magpailalum sirkunsyon dili magapulos, kondili ang pagtoo nga sa kasugoan, wala ba kamo makabati sa kasugoan? nagabuhat pinaagi sa gugma. 7 Maayo na man 22 Kay nahisulat niini nga si Abraham may duha ka unta ang inyong pagpaningkamot, kinsa ba gayud anak nga lalaki, ang usa sa babayeng ulipon, ug ang nakababag kaninyo sa inyong pagtuman sa ang usa sa babayeng may kagawasan. 23 Apan kamatuoran? 8 Kining maong pag-pangdani wala ang anak sa babayeng ulipon natawo sumala sa magagikan kaniya nga nagtawag kaninyo. 9 Usa ka paagi sa kinaiya, samtang ang anak sa babayeng pudyon nga iga-patubo magapatubo sa tibuok nga may kagawasan natawo pinaagi sa saad. 24 Usa minasa. 10 Ako masaligon kaninyo tungod sa Gino'o kini ka sambingay: kining mga babayehana mao ang nga kamo dili mosagop sa panghunahuna nga sukwahi duha ka pakigsaad. Ang usa gikan sa Bukid sa Sinai, sa ako; ug siya nga nagapagubot kaninyo maga-nagpasanay ug mga anak alang sa kaulipnan; siya antus ra unya sa iyang pagkahinukman sa silot, bisan mao si Agar. 25 Ug si Agar mao ang Bukid sa Sinai kinsa siya. 11 Apan kon ako, mga igsoon, nagwali sa Arabia; kini siya nahisibo sa Jerusalem nga mao pa gihapon mahitungod sa sirkunsyon, ngano man karon, tungod kay siya naulipon man karon kauban sa lagi nga ginalutos pa man gihapon ako? Sa ingon iyang mga anak. 26 Apan ang Jerusalem nga anaa sa niana nawagtang na diay ang kapangdolan tungod itaas may kagawasan, ug siya mao ang atong inahan. sa krus. 12 Kining mga tawhana nga nanagpagubot 27 Kay nahisulat kini nga nagaingon: Pagsadya, O kaninyo, maayo pa unta hinoon kon sila kapamutlan! ikaw nga apuli nga dili na manganak: paghugyaw ug 13 Kay kamo mga igsoon, gipanagtawag ngadto sa suminggit ka, ikaw nga dili na magbati sa kasakit sa kagawasan; mao lamang nga dili ninyo paggamiton pag-anak; kay ang babaye nga wala na tagda labi ang inyong kagawasan ingon nga pasangil sa pang daghan ug mga anak kay kaniya nga adunay pagtagbaw sa lawas, kondili nga pinaagi sa gugma bana." 28 Karon, mga igsoon, kita ingon kang Isaac, mag-inalagaray kamo ang usa sa usa. 14 Kay ang mga anak sa saad. 29 Apan maingon nga kaniadtong tibuok nga kasugoan nalangkob diha sa usa ka panahona kadtong natawo sumala sa paagi sa kinaiya sulti, nga mao kini, "Higugmaa ang imong silingen milutos niadtong natawo sumala sa Espiritu, mao ingon nga imong kaugalingon." 15 Apan kon kamo man usab karon. 30 Apan unsa may ginaingon sa magpinahitay ug magtinukbanay ang usa sa usa, kasulatan? "Hingirli ang babayeng ulipon ug ang magbantay lang kamo nga dili kamo mangaut-ut iyang anak; kay ang anak sa babayeng ulipon dili pinaagi sa usa ug usa. 16 Apan ako magaingon, magpanununod kauban sa anak sa babayeng may panaggawi kamo diha sa Espiritu, ug ayaw ninyo kagawasan." 31 Busa, mga igsoon, kita mga anak pagtumana ang mga pangibog sa unod. 17 Kay ang dili sa babayeng ulipon kondili sa babayeng may mga pangibog sa unod kasupak sa Espiritu, ug ang mga tinguba sa Espiritu kasupak sa unod, kay kining duha nagakasinupakay man ang usa sa usa, aron kamo dili makahimo sa buot ninyong pagabuhaton. 18 Apan kon kamo ginamandoan sa Espiritu, kamo dili ilalum sa kasugoan. 19 Ug dayag kaayo ang mga buhat sa unod nga mao kini: pakighilawas, kahugaw, kaulag, 20 pagsimbag mga diosdios, panglamat, mga dinumtanay, mga pakigbingkil, pangabubho, kapungot, iyaiyahay, sinupakay, pundokpundok, 21 kasina, huboghubog, hudyaka-bahakhak, ug mga butang nga maingon-ingon niini. Pasidan-an ko kamo, sama sa ako nang pagpasidaan kaninyo kaniadto, nga ang mga nagabuhat sa maong mga butang dili magpanunod sa gingharian sa Dios. 22 Apan ang bunga sa Espiritu mao ang gugma, kalipay,

5 Alang sa kagawasan kita gipahigawas ni Cristo; busa kinahanglan managbarug kamo nga malig-on, ug ayaw na kamo pagpasangon pag-usab sa yugo sa pagkaulipon. 2 Paminawa, ako si Pablo magaingon kaninyo nga kon magpasirkunsyon gani kamo si Cristo dili magpulos kaninyo. 3 Ako magapamatuo pag-usab sa matag-usa ka tawo nga nagpasirkunsyon, nga siya nailalum sa katungdanan sa pagbantay sa tibuok nga kasugoan. 4 Kamo nga buot magpakamatarung pinaagi sa kasugoan, kamo nangaputol gikan kung Cristo; ug nangahulog kamo gikan sa grasya. 5 Kay pinaagi sa Espiritu, tungod sa pagtoo, kita nagapaabut sa paglaum sa

kalinaw, pailub, pagkamapuanguron, pagkamaayo, apan sila naninguha nga kamo magpasirkunsyon pagkamatinumanon, 23 kaaghop, pagpugong sa aron ilang ipasigarbo ang inyong mga lawas. 14 kaugalingon; nga sa maong mga butang walay Apan pahalayo kanako ang pagpasigarbo gawas kasugoan nga kabatok. 24 Ug ang mga iya ni sa krus sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga pinaagi Cristo Jesus nanaglansang sa ilang unod diha sa niini, babin sa kalibutan, ako gikalansang na sa krus; krus dala ang mga pangibog ug mga tinguha niini. ug babin kanako, ang kalibutan gikalansang na sa 25 Kon kita nangabuhi man diha sa Espiritu, nan, krus. 15 Kay dili ang pagka-may sirkunsyon o ang kinahanglan managgawi usab kita diha sa Espiritu. pagka-walay sirkunsyon mao may bili, kondili ang 26 Dili kita magmatinguhaon sa dungog nga kawang, bag-o nga pagkabiruhat lamang. 16 Ang kalinaw ug nga makapahagit sa usa ug usa, nga makapasina sa kaloooy maanaaunta sa Israel sa Dios, sa tanan nga usa batok sa usa.

6 Mga igsoon, kon ang usa ka tawo mahiligas ngadto sa kalapasan, kamong mga espirituhanon mao ang magpahili kaniya uban sa espiritu sa kalomo. Palandunga ang imong kaugalingon, basi ikaw matintal usab. 2 Magayongay kamo sa mga kabug-at sa usa ug usa, ug sa ingon niana tumana ang kasugoan ni Cristo. 3 Kay kon adunay magpakaaron-inghon, samtang siya walay unsa man, siya nagalimbong sa iyang kaugalingon. 4 Ang matag-usa pasulaya sa iyang kaugalingong binuhatan, ug unya ang iyang igapasigarbo mao na lamang ang iyang kaugalingon, ug dili na ang iyang siligan. 5 Kay ang matag-usa ka tawo kinahanglan magapas-an sa iyang kaugalingong lowan. 6 Sila nga gikatudloan sa kamaruan kinahanglan mopaambit sa tanang mga maayong butang ngadto sa ilang magtutudlo. 7 Ayaw kamo palimbong; ang Dios dili mabiyaybiay, kay bisan unsay igapugas sa tawo, mao usab kana ang iyang pagaanihon. 8 Kay ang magapugas alang sa iyang kaugalingong unod, gikan sa unod magaani siyang pagkadunot; apan ang magapugas alang sa Espiritu, gikan sa Espiritu magaani siyang kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 9 Ug kinahanglan dili kita managkataka sa pagbuhat ug maayo, kay sa nahaigo nga panahon kita magaani, kon kita dili magakaluya. 10 Busa, sa mabatonan ta ang kahigayonan, buhaton ta ang maayo ngadto sa tanang mga tawo, ilabi na kanila nga mga sakop sa panimalay sa pagtoo. 11 Tan-awa unsa ka dagku sa agi sa mga titik niining akong pagsulat kaninyo pinaagi sa akong kaugalingong kamot. 12 Sila nga nagatinguha sa paghimog maayong pagpasundayag sa lawas mao ang buot magapugos kaninyo sa pagpasirkunsyon, ug aron lamang nga sila dili pagalutoson tungod sa krus ni Cristo. 13 Kay bisan gani silang mga may sirkunsyon wala man magbantay sa kasugoan,

nagalakaw subay niining maong lagda. 17 Sukad karon, ayaw na ako ipasamok ni bisan kinsang tawo; kay ginadala ko sa akong lawas ang mga timaan sa marka ni Jesus. 18 Mga igsoon, ang grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo maga-urban sa inyong espiritu. Amen.

Taga Efeso

1 Si Pablo, apostol ni Cristo Jesus tungod sa kabobut-on sa Dios, Nganha sa mga balaan nga anaa sa Efeso ug kasaligan usab diha kang Cristo Jesus: **2** Kaninyo maanaa unta ang grasya ug ang kalinaw nga gikan sa Dios nga atong Amahan, ug gikan sa Ginoong Jesu-Cristo. **3** Dalaygon ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga diha kang Cristo nagapanalangin kanato sa tanang mga panalanging espirituhanon diha sa mga langitnong daptit. **4** Diha kaniya, sa wala pa matukod ang kalibutan, siya nagpili kanato aron kita mabalaan ug dili masalawayon diha sa atubangan sa Dios. **5** Pinaagi sa gugma, kita iyang gipili nga daan aron mahimong iyang mga anak nga sinagop pinaagi kang Jesu-Cristo, sumala sa tuyo sa iyang kabobut-on, **6** aron pagadaygon ang iyang mahimayaong grasya nga sa walay bayad iyang gihatag kanato pinaagi sa Pinalangga. **7** Diha kaniya kita may katubsanan pinaagi sa iyang dugo, may kapasayloan alang sa atong mga paglapas, sumala sa kadagaya sa grasya sa Dios, **8** nga iyang gipadagaya kanato. **9** Kay diha sa tanang kaalam ug pagsabut, iyang gipabihalo kanato ang tinago mahitungod sa iyang kabobut-on, sumala sa iyang maayong tuyo nga gilaraw niya diha kang Cristo. **10** Iyang gipadayag ang maong tuyo ingon nga usa ka laraw nga pagtumanon inig-abut sa tukma nga panahon, laraw sa paghiusa diha kang Cristo sa tanang mga butang, mga butang diha sa langit ug mga butang dinihi sa yuta. **11** Pinaagi kaniya, pinaagi kang kinsa usab kita nahimong panulondon, kita gibutan nang daan sumala sa katuyoan sa nagpalihok sa tanang mga butang sumala sa laraw sa iyang pagbuot, **12** aron kitang mga unang nanagpanoo kang Cristo magakinabuhi alang sa pagdayeg sa iyang himaya. **13** Pinaagi kaniya, kamo usab, sa pagkadungog niyo sa matuod nga pulong, sa Maayong Balita mahitungod sa pagluwas kaninyo, ug sa nanagpanoo na kamo kaniya, gitimrihan kamo, nga ang gitimri mao ang gisaad nga Espiritu Santo, **14** nga mao ang patinga sa atong panulondon hangtud nga makapanag-iya na kita niini, alang sa pagdayeg sa iyang himaya. **15** Tungod niini, sa akong pagkadungog mahitungod sa inyong pagsalig sa Ginoong Jesus ug sa iyong gugma alang sa tanang mga balaan, **16** ako wala mag-undang sa pagpasalamat tungod kaninyo, nga nagalakip kaninyo sa akong mga pag-ampo, **17**

nga unta ang Dios sa atong Ginoong Jesu-Cristo, ang mahimayaong Amahan, magahatag kaninyo sa espiritu sa kaalam ug sa pinadayag diha sa kahibalo mahitungod kaniya, **18** nga magalamdag sa mga mata sa inyong kasingkasing, aron inyong masayran kon unsa ang kalauman diha sa iyang pagtawag kaninyo, kon unsa ang mga bahandi sa iyang mahimayaong panulondon diha sa mga balaan, **19** ug kon unsa ang dili masukod nga pagkadaku sa iyang gahum nga ania kanato nga nanagtoo, sumala sa paglihok sa iyang dakung gahum **20** nga iyang gipalihok diha kang Cristo, sa iyang pagbanhaw kaniya gikan sa mga patay ug sa pagpalingkod kaniya diha sa iyang too sulod sa mga langitnong daptit, **21** ibabaw sa tanang pamunoan ug pagbulot-an ug gahum ug kaginoohan, ug ibabaw sa tanang ngalan nga ginangalan, dili lamang niining kapanahonan karon kondili usab niadtong umalabut; (*aiōn g165*) **22** ug siya nagpahiluna sa tanang mga butang aron mahisakop ilalum sa iyang mga tiil ug naghimo kaniya nga ulo ibabaw sa tanang mga butang alang sa iglesia, **23** nga mao ang iyang lawas nga napuno kaniya nga mao ang nagapuno sa tanang butang diha sa tanang daptit.

2 Ug kamo iyang gibuhí sa mga patay pa kamo tungod sa mga kalapasan ug mga kasal-anan **2** nga niini nanaggawi kamo kaniadto uyon sa paagi niining kalibutana, uyon sa magbubuot sa kagandahan sa kahanginan, sa espiritu nga karon mao ang nagalihok diha sa mga tawong masupilon. (*aiōn g165*) **3** Sa ilang taliwala kitang tanan nanagkinabuhi kaniadto diha sa mga pangibog sa atong unod, nga mga matinumanon sa mga pangandoy sa lawas ug sa hunahuna, ug busa sa kinaiya mga tawong gikaligotgutan sa Dios sama sa ubang mga tawo. **4** Apan ang Dios nga madagayaon sa kalooy, tungod sa iyang dakung gugma alang kanato, **5** bisan sa mga patay pa kita tungod sa atong mga kasal-anan, nagbuhi siya kanato uban kang Cristo (tungod sa grasya nangaluwas kamo), **6** ug mibanhaw kanato uban kaniya, ug nagpalingkod kanato uban kaniya sa mga langitnong daptit pinaagi kang Cristo Jesus, **7** aron nga sa mga katuigan nga umalabut siya makapadayag sa dili masukod nga kadagaya sa iyang grasya tungod sa iyang pagkamapuanguron kanato diha kang Cristo Jesus. (*aiōn g165*) **8** Kay tungod sa grasya kamo nangaluwas pinaagi sa pagtoo; ug kini

dili sa inyong kaugalingong kahimoan, kini hatag kamo mahitungod sa laraw sa grasya sa Dios nga sa Dios 9 dili tungod sa mga binuhatan aron walay gipiyal kanako alang kaninyo, 3 nga ingon sa ako nang bisan kinsa nga magapasigarbo. 10 Kay kita iyang gikadaklit pagsulat, ang tinago gikapahibalo kanako mga binuhat, hinimo diha kang Cristo Jesus alang pinaagi sa pinadayag, 4 aron kamo, sa magabasa sa mga maayong binuhatan nga gilaraw nang daan kamo niini, makasabut sa akong pagpaketugkad sa sa Dios, aron nga niini managgawi kita. 11 Busa, tinago mahitungod kang Cristo, 5 nga wala kaniadto hinumdumi ninyo nga niadtong panahona kamong ipahibalo ngadto sa mga tawo sa ubang mga kaliwatan mga Gentil sa lawas, nga gipanagnganlan nga mga sa ingon nga pagpadayag niini karon ngadto sa iyang walay sirkunsyon niadtong mga nanagtawag sa mga balaang apostoles ug mga profeta pinaagi sa ilang kaugalingon nga mga may sirkunsyon sa Espiritu; 6 nga mao kini: nga ang mga Gentil mga unod pinaagi sa mga kamot 12 hinumdumi ninyo isigkamanunodon, mga bahin sa mao rang usa ka nga niadtong panahona kamo walay kalabutan kang lawas, ug mga isigkaumalambit sa saad tungod kang Cristo, nahigawas kamo sa katilingban sa Israel, Cristo Jesus pinaagi sa Maayong Balita. 7 Alang ug mga dumuloong sa mga pakigsaad mahitungod sa maong Maayong Balita ako gihimong sulogoon sa saad sa Dios, ug dindi sa kalibutan kamo mga sumala sa gasa nga grasya sa Dios nga gihatag walay kalauman ug usab mga walay Dios. 13 Apan kanako sumala sa paglihok sa iyang gahum. 8 Ako, karon, pinaagi kang Cristo Jesus, kamo nga kaniadto bisaan tuod iwit sa tanang mga balaan, gihatagan nahilayo, karon gikapahidiol na pinaagi sa dugo sa maong grasya aron igawali ko ngadto sa mga ni Cristo. 14 Kay siya mao ang naghimo sa atong Gentil ang dili matugkad nga mga bahandi ni Cristo, kadaitan, nga nag-usa sa duroha ug miguba sa nag- 9 ug sa pagpahayag ngadto sa tanang tawo kon ulang nga bongbong nga mao ang pakigbinatokay. 15 unsa ang laraw sa tinago nga sulod sa mga katuigan Pinaagi sa iyang pagkahimong tawo, iyang gibungkag gililong sa Dios nga mao ang nagbuhat sa tanang ang balaod nga mao ang mga kasugoan ug mga kalagdaan, aron mabuhat niya ang usa ka bag-on ug tawo gikan sa duroha pinaagi sa paghiusa kanila karon ngadto sa mga punoan ug mga kagamhanan uban sa iyang kaugalingon, sa ingon niana magahimo diha sa mga langitnong dapit, 11 sumala sa walay sa kadaitan, 16 ug aron kitang duroha iyang mapasig- 12 katapusang tuyo nga iyang natuman diha kang Cristo uli ngadto sa Dios diha sa usa ka lawas pinaagi sa Jesus nga atong Ginoo. (aiōn g165) 13 Dih a kaniya krus, sa ingon niana magatapus sa pagbinatokay. 17 nakabaton kitag kaisug ug pagsalig sa pagduol Ug siya mianhi ug miwali sa kadaitan nganha kaninyo sa Dios pinaagi sa atong pagtoo kaniya. 13 Busa nga kaniadto didto sa halayo, ug kadaitan nganha magahangyo ako kaninyo, nga una dili kamo kawad-kanila nga kaniadto diha sa duol; 18 kay pinaagi an sa kasibut gumikan sa akong mga pag-antus nga kaniya kita nga duroha adunay kaagian ngadto sa alang kaninyo, nga magahatag kaninyog pasidungog. Amahan pinaagi sa usa ra ka Espiritu. 19 Busa, kamo 14 Tungod niining maong katarungan, ako magaluhod karon dili na mga langyaw ug mga dumuloong, kondili sa atubangan sa Amahan, 15 kang kinsa nagadawat mga katagi-lungsod sa mga balaan ug mga sakop sa ug ngalan ang matag-usa ka banay sa langit ug sa panimalay sa Dios. 20 Kamo mga tinukod ibabaw sa yuta, 16 aron nga sumala sa kadagaya sa iyang patukoranan nga mao ang mga apostoles ug mga himaya, itugot unta niya nga malinig-onan kamo sa profeta, nga niini si Jesu-Cristo mao ang ulohang gahum pinaagi sa iyang Espiritu diha sa kinasuloran bato sa pamag-ang. 21 Dih a kaniya ang tibuok nga sa inyong pagkatawo, 17 ug aron si Cristo magapuyo tinukod nausa ug nagatubo ngadto sa pagka-templo diha sa inyong mga kasingkasing pinaagi sa pagtoo; nga balaan diha sa Ginoo; 22 ug nga diha kaniya aron kamo, ingon nga mga pinagamut ug pinasukad kamo usab ginabalay aron mahimong puloy-anan sa diha sa gugma, 18 makabaton ug gahum sa pagsabut Dios pinaagi sa Espiritu.

3 Tungod niining maong hinungdan, ako, si Pablo, binilanggo tungod kang Cristo Jesus alang kaninyong mga Gentil 2 kon ugaling nakabati man

pinaagi sa gahum nga nagalihok sa sulod nato, arang makahimo sa tanang mga butang sa sukod nga labaw pa gayud kadaghan kay sa atong arang mapangayo o mahunahuna, **21** kaniya maanaa ang himaya diha sa iglesia ug diha kung Cristo Jesus ngadto sa tanang mga kaliwanan hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn g165)

4 Busa, ako nga binilanggo tungod sa Ginoo, mangamuyo kaninyo nga unta managgawi kamo sa kinabuhi nga takus gayud sa tawag nga alang niini gipanagtawag kamo, **2** nga sa tanang pagpaubos ug kaaghop, dinuyogan sa pailub, kamo mag-inantusay ang usa sa usa diha sa gugma, **3** nga masingkamuton sa pagpatunhay sa espirituhanong panaghisa pinaagi sa bugkos sa panagdait. **4** Adunay usa lamang ka lawas ug usa ka Espiritu, maingon nga adunay usa lamang ka paglaum nga alang niini gipanagtawag kamo, **5** usa ka Ginoo, usa ka pagtoo, usa ka bautismo, **6** usa ka Dios ug Amahan natong tanan, nga ibabaw sa tanan ug anaa sa tanan ug sulod sa tanan. **7** Apan ang grasya gihatag ngadto sa matag-usa kanato sumala sa sukod sa gasa gikan kung Cristo. **8** Busa ginaingon, Sa pagsaka niya sa kahitas-an, nagdala siyag panon sa mga bihang; ug ngadto sa mga tawo, sa mga gasa siya nanghatag." **9** (Sa pag-ingon, "Pagsaka niya," unsa may laing ipasabut niini kondili nga siya nakakanaug usab ngadto sa mga kinaubsan nga babin sa yuta? **10** Siya nga nanaug, siya usab mao ang misaka sa ibabaw, saylo pa sa tanang kalangitan, aron siya magapuno diha sa tanang mga butang.) **11** Ug ang iyang mga gasa mao nga ang uban mahimong mga apostoles, ang uban mga profeta, ang uban mga ibanghilista, ang uban mga pastor ug mga magtutudlo, **12** alang sa pagkasangkap sa mga balaan, alang sa buhat sa pag-alagad, alang sa paglig-on sa lawas ni Cristo, **13** hangtud makakabot kitang tanan sa pagkahiniusa sa pagtoo ug sa kahibalo mahitungod sa Anak sa Dios, ug makakabot sa kahamtong sa pagkatawo, sa sukod sa gidak-on sa kahupnganan ni Cristo; **14** aron kita dili na magpabilin nga mga bata pa, nga igatuyatuya ug igaliyokliyok sa tanang hangin sa tuloohan, pinaagi sa lipatlipat sa mga tawo nga batid sa pagpamugnag kasaypanan. **15** Hinonoa, sa magasulti kita sa tinuod dinuyogan sa gugma, magatubo unta kita sa tanang paagi ngadto kung Cristo, nga mao ang ulo. **16** Gikan kaniya ang tibuok lawas, ingon nga natakdo

ug nasumpay pinaagi sa matag-usa ka lutahan nga gikapadapat diha niiana, sumala sa paglihog sa tagsa ka bahin, magadawat sa iyang tinuboan sa lawas aron sa pagtukod niini diha sa gugma. **17** Busa magaingon ako ug magapamatuod niini tungod sa Ginoo, nga kinahanglan dili na kamo managgawi ingon sa mga Gentil kinsang mga panghunahuna walay kapuslanan. **18** Ang ilang pagpanabut gingitgitan. Sila nahimulag gikan sa kinabuhi sa Dios tungod sa kaburong nga naanaa kanila gumikan sa katig-a sa ilang kasingkasing. **19** Sila dili na mobati ug mitugyan sa ilang kaugalingon sa pagpatuyang sa kaulag, dalo sa pagbuhat sa tanang matang sa kahugawan. **20** Apan si Cristo wala ninyo hikaton-i nga ingon niana! **21** Kon ugaling tinuod man nga kamo nakadungog mahitungod kaniya, ug gikatudoan diha kaniya, maingon nga ang kamatuoran anaa kang Jesus. **22** Hukasa ninyo ang inyong daang pagkatawo nga dala pa sa inyong karaang paggawi sa kinabuhi ug nga nadunot pinaagi sa mga malimbongong pagpangibog, **23** ug magpabag-o kamo diha sa espiritu sa inyong mga salabutan, **24** ug isul-ob ninyo ang bag-ong pagkatawo nga sa tinuod nga pagkamatarung ug pagkabalaan gibuhat sama sa dagway sa Dios. **25** Tungod niini, hukasa gikan kaninyo ang kabakakan, ug ang tinuod kinahanglan maoy isulti ninyo nga matag-usa ngadto sa iyang siligan, kay kita mga babin man sa usa ug usa. **26** Pagkasuko kamo, apan ayaw kamo pagpakasala sa inyong pagkasuko; ayaw pasalopi sa Adlaw ang inyong kasuko, **27** ug ayaw ninyo hatagig higayon ang yawa. **28** Ang kawatan kinahanglan dili na magpangawat, kondili magbudyay hinoon siya, nga magbuhat sa mga maayong butang pinaagi sa iyang mga kamot, aron may ikahatag siya ngadto sa mga nagakinahanglan. **29** Kinahanglan walay sulting mahilas nga magagula gikan sa inyong baba, kondili kanang mga maayo lamang nga makapalig-on ug angay sa higayon, aron makahatag kinig kaayohan ngadto sa mga magapatalinghug. **30** Ug ayaw ninyo pagsakita ang Espiritu Santo sa Dios, nikinsa gikatimrihan kamo alang sa adlaw sa pagtubos. **31** Isalikway ninyo ang tanang kayugot ug kapungot ug kasuko ug mga singkahay ug pagtampalas lakiip ang tanang pagpanghimaraout. **32** Magmapuanguuron kamo ang usa ngadto sa usa, mga malulot ug kasingkasing, nga magpinasayloay kamo ang usa sa usa, maingon nga kamo gipasaylo sa Dios tungod kung Cristo.

5 Busa magmaawaton kamo sa Dios, ingon nga mga 20 nga sa kanunay magpasalamat kamo sa Dios anak nga pinalangga. 2 Ug paggawi kamo nga Amahan tungod sa tanang mga butang, sa ngalan mahigugmaon ingon nga si Cristo nahigugma kanato sa atong Ginoong Jesu-Cristo. 21 Magpinasakopay ug, alang kanato, mitugyan sa iyang kaugalingon kamo nga masinugtanon ang usa sa usa ingon nga ingon nga mahumot nga halad ug halad-inihaw pagkataha kung Cristo. 22 Kamong mga asawa, ngadto sa Dios. 3 Apan ang pakighilawas ug ang kinahanglan magpasakop kamo nga masinugtanon tanang kahugaw o kadalo, ayaw gayud ninyo kini sa inyong masigka-bana ingon nga sa Ginoo. 23 paghisguti sanglit dili kini angay sa mga nahimong Kay ang bana mao ang ulo sa asawa, maingon balaan. 4 Ayaw ninyo gawia ang kalaw-ayan, o ang usab nga si Cristo ulo sa iglesia nga mao ang sulting binoang, o ang mahilas nga katistis, mga iyang lawas, ug siya mao ang Manluluwas niini. 24 butang kini nga dili angay; kondili himoa hinoon ninyo Maingon nga ang iglesia masinugtanong nagpasakop ang pagpasalamat. 5 Kay inyong mapaniguro kini, kung Cristo, sa ingon usab niana ang mga asawa nga bisan kinsang tawhana nga makihilawason, o kinahanglan magpasakop nga masinugtanon sa ilang mahugaw, o tawong dalo (nga sa ato pa, tigsimbag masigka-bana sa tanang paagi. 25 Kamong mga mga diosdios), wala gayud siyay mapanunod sa bana, higugmaa ninyo ang inyong masigka-asawa, gingharian ni Cristo ug sa Dios. 6 Ayaw kamo patonto maingon usab nga si Cristo nahigugma sa iglesia ni bisan kinsa pinaagi sa mga pangatarungan nga ug mitugyan sa iyang kaugalingon alang kaniya, 26 walay hinungdan, kay tungod niining mga butanga aron iyang balaanon siya sa mahinloan na niya siya ang kapungot sa Dios magaabut diha sa mga tawong pinaagi sa paghugas kaniyag tubig uban sa pulong, masupilon. 7 Busa ayaw kamo pagpakig-ambitay 27 aron nga sa iyang atubangan ang iglesia ikatanyag kanila, 8 kay bisan tuod kangitngit kamo kaniadto, diha sa katahum niini, nga walay buling o kunot o karon kahayag na kamo tungod sa Ginoo; paggawi bisan unsang sulosama niini, aron magmabalaan kamo ingon nga mga tawo nga may kahayag 9 (kay siya ug dili masaway. 28 Ingon usab niini, ang mga ang bunga sa kahayag makita diha sa tanang maayo bana kinahanglan magahigugma sa ilang masigka-ug matarung ug matuod), 10 ug paninguhaa ninyo sa asawa ingon nga ilang kaugalingong lawas. Ang pagsusi kon unsa ang pagakahimut-an sa Ginoo. 11 nagahigugma sa iyang asawa nagahigugma sa iyang Ug ayaw kamo pag-ambit sa mga dili mabungahong kaugalingon. 29 Kay wala gayuy tawo nga nagdumot buhat sa kangitngit, hinonoa kinahanglan ibutyag sa iyang kaugalingong lawas, kondili magapakaon ninyo kini. 12 Kay makaaulaw gayud ang paghisgot hinoon siya niini ug magaalima niini maingon sa sa mga butang nga ginabuhat nila sa tago; 13 apan ginabuhat ni Cristo alang sa iglesia, 30 sanglit mga ang tanang mga butang nga ginapadayag pinaagi sa bahin man kita sa iyang lawas. 31 "Tungod niining kahayag, kana sila makita; kay ang tanang makita maong hinungdan, pagabiyaan sa lalaki ang iyang kahayag man. 14 Tungod niini ginaingon: Pagmata, amahan ug inahan ug makig-usa siya sa iyang ikaw nga nagakatulog, ug bumangon ka gikan sa asawa, ug silang duha mahimong usa." 32 Kini maoy mga patay, ug pagahayagan ikaw ni Cristo." 15 usa ka dakung tinago, ug niini nagapasabut ako Busa, pagbantay kamo pag-ayo sa inyong paggawi, mahitungod kung Cristo ug sa iglesia; 33 hinoon, alang dili ingon nga mga boangboang kondili ingon nga sa matag-usa ka lalaki diha kaninyo, kinahanglan mga masinabutan, 16 nga managpahimulos sa magahigugma gayud siya sa iyang asawa ingon kahigayonan kay ang kapanahonan karon puno sa nga iyang kaugalingon, ug ang asawa kinahanglan kalisdanan. 17 Busa, ayaw kamo pagpakoabang, magatahud sa iyang bana.

6 Kamong mga anak, kinahanglan managsugot kamo sa inyong mga ginikanan diha sa Ginoo, kay buhat kini nga matarung. 2 "Tumahod ka sa imong amahan ug inahan" (kini mao ang nahaunang sugo nga may saad), 3 "aron magamauswagon ikaw ug mataas ang imong kinabuhi dinihi sa yuta." 4 Ug kamong mga amahan, ayaw ninyo pagsuk-a ang inyong mga

anak, kondili matutoon hinoon ninyo sila uban sa alang kanako usab aron nga una ikahatag kanako pagbansay ug pagpahamatngon gikan sa Gino. ang igsusulti sa diha nga magabuka ako sa akong 5 Kamong mga ulipon, kinahanglan managsugot baba uban sa kaisug, aron sa pagpaila sa tinago sa kamo sa inyong mga tawhanong agalon uban sa Maayong Balita, 20 nga alang niini ako nahimong usa kahadlok ug pagkamatinahuron, sa kamaminatud-on ka tinugyanan nga tinalikalaan; aron igapahayag ko sa kasingkasing, ingon nga daw ngadto kang Cristo; 6 unta kini uban sa kaisug, sa paagi nga kinahanglan dili sa pag-alagad nga linigoy ingon sa magapahimuot igsulti ko kini. 21 Ug aron kamo usab mahibalo sa sa mga tawo lamang, kondili ingon nga mga ulipon akong kahimtang, ug kon unsa ang ginabuhat ko, si ni Cristo, nga sa kinasingkasing managtuman sa Tiquico, ang hinigugmang igssoon ug kasaligan nga kabobut-on sa Dios, 7 nga manag-alagad uban sa sulogoon sa Gino, magabalita kaninyo sa tanan. maayong kabobut-on ingon nga sa Gino ug dili nga 22 Gipadala ko siya kaninyo alang niining maong sa mga tawo; 8 kay kamo nasayud nga ang tanang tuyo aron masayud kamo sa among kahimtang ug kaayohan nga pagabuhaton ni bisan kinsa, mao usab aron siya makadasig sa inyong mga kasingkasing. 23 ang balus nga iyang pagadawaton gikan sa Gino, Hinaut nga diha sa mga kaigsoonan maanaa unta walay sapayan kon siya ulipon o dili. 9 Ug kamong kanila gikan sa Dios nga Amahan ug sa Ginoong mga agalon, buhati usab ninyo sila sa ingon, ug ayaw Jesu-Cristo ang kalinaw ug gugma nga dinuyogan sa na ninyo sila paghulgaa, sa nasayran na ninyo nga pagtoo. 24 Hinaut nga ang grasya maanaa sa tanan anaa sa langit ang ila ug inyo usab nga Agalon, ug nga mga nagahigugma sa atong Ginoong Jesu-Cristo nga kini siya walay pinalabi sa mga tawo. 10 Sa sa gugma nga walay paglubad.

katapusan, magmalig-on kamo pinaagi sa Gino ug sa kusog sa iyang gahum. 11 Isul-ob ninyo ang tibuok hinagiban sa Dios, aron makabarug kamo batok sa mga malipatlipatong kaugdahan sa yawa. 12 Kay ang atong pakigdumog dili batok sa mga binuhat nga unod ug dugo, kondili batok sa mga punoan, batok sa mga kagamhanan, batok sa mga labawng agalon niining mangitngit nga kalibutan karon, batok sa mga dautan nga espirituhanong panon diha sa mga dapit sa kalangitan. (aiōn g165) 13 Tungod niini, dad-a ninyo ang tibuok hinagiban sa Dios aron makasukol kamo inig-abut na sa adlaw sa kalisdanan, ug makapugong kamo sa inyong baruganan tapus sa inyong tanang pakigbisug. 14 Busa, pugngi gayud ninyo ang inyong ginabarugan sa mabinaksan ang inyong mga hawak sa kamatuoran ug sa masul-oban kamo sa kotamaya mao ang pagkamartrung, 15 ug sa masinapinan ang inyong mga til sa pangandam sa Maayong Balita sa kadaitan; 16 ug dugang sa tanan, dad-a ninyo ang kalasag nga mao ang pagtoo, nga pinaagi niini arang kamo makapalong sa tanang mga nagadilaab nga udyyong sa dautan. 17 Ug dawata ninyo ang salukot nga mao ang kaluwasan, ug ang espada nga mao ang Espiritu, nga mao ang pulong sa Dios. 18 Pag-ampo kamo sa tanang panahon pinaagi sa Espiritu sa tanang pag-ampo ug pagpangamuyo. Alang sa maong kalab-uton, kinahanglan magtukaw kamo uban sa bug-os nga pagkamapadayonon, ug pangamuyo kamo alang sa tanang mga balaan, 19 ug

Filipos

1 Si Pablo ug si Timoteo, mga ulipon ni Cristo Jesus, 2 Ang grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw gikan sa Dios nga atong Amahan ug gikan sa Ginoong Jesu-Cristo. 3 Ginapasalamat ko ang akong Dios diha sa tanan kong paghandum kaninyo; 4 sa tanan kong pagpangamuyo alang kaninyong tanan, ako sa kanunay magaampo uban sa kalipay, 5 nga mapasalamat tungod sa inyong pakig-uban sa pagpakaylap sa Maayong Balita sukad pa sa sinugdan nga adlaw hangtud karon. 6 Ug ako masaligon nga siya nga nagsugod ug maayong buhat diha kaninyo magapadayon sa pagbuhat aron kini mahingpit unya sa adlaw ni Jesu-Cristo. 7 Ug ako may katarungan sa pagbatí sa ingon niini mahitungod kaninyong tanan, sanglit kamo ania man sa akong kasingkasing, kay kamong tanan ako mang mga kauban nga mag-aambit sa grasya, diha sa akong pagkabinilanggo ug usab sa akong paglaban ug pagpanghimatuod sa Maayong Balita. 8 Kay ang Dios mao ang akong saksi, nga ako gimingaw gayud kaninyong tanan uban sa pagbatí sa kalomo ni Cristo Jesus. 9 Ug maoy akong pag-ampo nga unta ang inyong gugma mosamot pa sa pagdagaya sa kahibalo ug sa tanan nga pagpanabut, 10 aron kamo sa kanunay magabutang sa inyong pag-uyon sa mga butang nga labing maayo, ug magmaputí ug dili masaway alang sa adlaw ni Cristo, 11 nga puno sa mga bunga sa pagkamarung nga abut pinaagi kang Jesu-Cristo, alang sa himaya ug pagdalayeg ngadto sa Dios. 12 Buot ako nga inyong masayran, mga igsoon, nga ang nahitabo karon kanako nakaalagad hinoon sa pagpauswag sa Maayong Balita, 13 nga tungod niana nahibaloan na sa tanang kasundalohan nga bantay sa priority ug sa tanang uban pa, nga ako karon nabilanggo diay tungod kang Cristo; 14 ug kadaghanan sa mga igsoon nahimong masaligon sa Gino tungod sa akong pagkabinilanggo, ug misamot pa sa pagkamaisugon sa pagsulti sa pulong sa Dios sa walay kahadlok. 15 Sa pagkatnuod hinoon adunay magawali kang Cristo gumikan sa kasina ug sa pagpalabawlabaw, apan ang uban gumikan sa maayong kabobut-on. 16 Ang naulahi nagahimo niini gumikan sa gugma, sa nasayran nila nga ako gibutang dinihi aron sa paglaban sa Maayong Balita; 17 samtantang nahauna nagasangyaw kang Cristo sa tinguha sa pagpalabaw, dili sa pagkamaminatud-

on kondili sa pagdahum nga tungod niini molabi pa ang akong kasakit sa pagkabinilanggo. 18 Unsa may anaa niana? Mao lamang nga sa tanang paagi, bisan kon sa minaut o sa tinuoray, si Cristo gikasangyaw; ug tungod niini ako nagakalipay. 19 Oo, ug ako magapadayon sa pagkalipay. Kay ako nasayud nga pinaagi sa inyong mga pag-ampo ug sa panabang sa Espiritu ni Jesu-Cristo, kini mosangpot ra alang sa akong kagawasan, 20 maingon nga maoy akong maitinitong pagpaabut ug paglaum nga ako dili gayud magakaulaw, hinonoa, nga inubanan sa tuman nga kaisug karon ug sa kanunay, ako magapasidungog kang Cristo dinihi sa akong lawas, bisan pa kon pinaagi sa kinabuhi o pinaagi sa kamatayon. 21 Kay alang kanako ang pagkabuhi mao si Cristo, ug ang pagkamatay maoy pagdaug. 22 Apan kon mao may akong bahin ang pagkabuhi sa lawas, ug kon alang kanako kini mosangpot sa pagkamabungahon sa pangabudlay, nan, unsa ang akong pagapilion ako dili makapahayag. 23 Ako maayong pagkapiit taliwala sa duroha. Ang akong tinguha mao unta ang pagbiya dinihi ug pagpakig-uban kang Cristo, sanglit kini mao may labi pa ka maayo. 24 Apan ang pagpabilin ko dinihi sa lawas labing kinahanglanon tungod kaninyo. 25 Ug kay mao man kini ang akong paghunahuna, ako nasayud nga ako magapabilin ug magapadayon pa uban kaninyong tanan, alang sa inyong kauswagan ug kalipay diha sa pagtoo, 26 aron nga tungod kanako makabaton kamog igong hinundan sa pagpasigarbo kang Cristo Jesus, gumikan unya sa pag-anha ko diha kaninyo pag-usab. 27 Mao lamang nga ang inyong paggawi sa kinabuhi kinahanglan mangintakus sa Maayong Balita mahitungod kang Cristo, aron nga bisan kon mahitungha ako diha ug makakita kaninyo o wala ako diha, madunggan ko unta mahitungod kaninyo nga kamo nanagbarug nga malig-on diha sa usa ra ka espiritu, nga uban sa usa ra ka hunahuna kamo managhugop sa pagpakibisug alang sa pagtoo sa Maayong Balita, 28 ug nga dili kamo palisang sa bisan unsa pinaagi sa inyong mga kaaway. Kay alang kanila ang inyong kaisug maoy usa ka tataw nga tilimad-on sa ilang pagkalaglag, apan tilimad-on sa inyong kaluwasan, ug kini gikan sa Dios. 29 Kay gikatugot kaninyo nga tungod kang Cristo kamo dili lamang kay igo rang motoo kaniya kondili nga kamo manag-antus usab tungod kaniya, 30 nga magaatiiman kamo sa mao rang pakigbisug nga inyo kaniadtong

nakita kanako, nga inyo karong madungog nga akong ginaatiman.

2 Busa kon aduna may pagkadinasiq diha kang

Cristo, kon aduna may pagkadinasiq diha sa gugma, kon aduna may pakig-ambitay diha sa Espiritu, kon aduna may pagbinatiay sa kalomo ug pagkinaloy-anay, 2 hingpita ninyo ang akong kalipay pinaagi sa inyong paggawi nga magkasinabtanay, nga managbaton sa samang pagbati sa paghigugma, sa samang panghunahuna ug katuyoan. 3 Ayaw na kamo pagbuhat ug bisan unsa sa tuyo sa pagbahinbahin o sa kawang pagpagarbo sa kaugalingon, hinonoa uban sa pagpaubos isipa ang uban ingon nga labi pang maayo kay sa inyong kaugalingon; 4 nga ang matag-usa kaniyo magatagad dili lamang sa iyang kaugalingong mga kahimtang, kondili sa mga kahimtang sa uban usab. 5 Batoni diha kaniyo kining hunahunaa nga mabatonan ninyo diha kang Cristo Jesus, 6 nga, bisan tuod siya naglungtad diha sa kinaiya sa Dios, siya wala mag-isip sa iyang pagkasama sa Dios ingon nga usa ka butang nga pagailogan; 7 hinonoa, gihaw-asan niya ang iyang kaugalingon diha sa iyang pagsagop sa kinaiya sa ulipon, diha sa iyang pagkahisama sa mga tawo. 8 Ug sa nakita siya diha sa dagway nga tawhanon, siya nagpaubos sa iyang kaugalingon ug nahimong masinugtanon hangtud sa kamatayon, oo, bisan pa sa kamatayon diha sa krus. 9 Tungod niini, ang Dios nagbayaw kaniya sa kahitas-an ug mihatag kaniya sa ngalan nga labaw sa tanang mga ngalan, 10 aron nga sa ngalan ni Jesus ang tanang tuhod magapiko didto sa langit, dinihi sa yuta ug sa ilalum sa yuta, 11 ug ang tanang dila magasugid nga Ginoo si Jesu-Cristo, alang sa pagdalayeg sa Dios nga Amahan. 12 Busa, mga hinigugma ko, maingon nga kamo sa kanunay nagamasinugtanon man dili lamang sa panahon ra nga ako anaa kaninyo, kondili, labaw pa gani, sa panahon usab nga ako wala diha kaninyo, panlimbasugi ninyo ang inyong kaugalingong kaluwasan uban ang kahadlok ug pagkurog; 13 kay diha sa sulod ninyo ang Dios mao ang nagapalihok sa inyong pagtinguha ug pagpaningkamot alang sa iyang kaugalingong kahimuot. 14 Buhata ninyo ang tanang mga butang sa walay pagbagolbol ni pagsukitsukit, 15 aron mahimo kamong putli ug dili masalawayon, mga anak sa Dios nga mga walay buling, taliwala sa usa ka kaliwanan nga hiwi ug

masupilon, nga sa taliwala nila kamo naga sidlik ingon nga mga kahayag dinihi sa kalibutan, 16 nga nagatanyag sa pulong alang sa kinabuhi, aron nga sa adlaw unya ni Cristo ako magamapasigarbohon nga ako wala diay magpaningkamot ni maghago sa wala lamay kapuslanan. 17 Apan bisan pa kon ingon nga halad igaula ako diha sa ibabaw sa inyong halad-inihaw nga pang-alagad sa inyong pagtoo, igakalipay ko kini ug ako magakalipay uban kaninyong tanan. 18 Sa ingon niini kinahanglan kamo usab magakalipay, ug magakalipay uban kanako. 19 Gilauman ko sa Ginoong Jesus nga sa dili madugay si Timoteo akong ikapadala diha kaninyo aron ako usab malipay pinaagi sa mga balita mahitungod kaninyo. 20 Kay wala akoy tawo nga sama kaniya, nga may tinuod nga kahangawa alang sa inyong kaayohan. 21 Kay tanan silang uban nagapangita sa mga kaayohan sa ilang kaugalingon lamang ug dili sa mga kaayohan ni Jesu-Cristo. 22 Apan kamo nasayud na sa pagkasinulayan ni Timoteo, kon giunsia niya sa pag-alagad kanako sa bulohaton sa Maayong Balita, ingon sa anak nga nagaalagad sa iyang amahan. 23 Busa gilauman ko ang pagpaanha kaniya diha sa dili madugay inigkatino ko na kon unsa gayud ang akong pagadangatan; 24 ug ako masaligon sa Ginoo nga sa dili madugay ako usab makaanha diha. 25 Nakahunahuna ako nga kinahanglan paanhaon ko diha kaninyo si Epafroditu nga akong igsoon ug masikgamagbubuhat ug masikgasundalo, nga inyong gipadala kanako aron sa pag-alagad sa akong mga pagkinahanglan, 26 kay siya gimingaw kaninyong tanan, ug naguol pag-ayo tungod kay kamo nakadungog man nga siya nagmasakit. 27 Sa pagkatinuod siya nagmasakit nga nag-ungaw sa kamatayon. Apan ang Dios nalooy kaniya ug dili lamang kaniya ra kondili kanako usab, aron ako dili abuton sa magatapun-og nga mga kaguol. 28 Busa ako labi pang matinguhaon sa pagpaanha kaniya diha aron kamo malipay sa pagpakakita kaniya pag-usab, ug aron ako dili na kaayo mabalaka. 29 Busa dawata siya ninyo diha sa Ginoo uban sa tanang kalipay; ug pasidunggi ninyo ang mga tawong sama kaniya, 30 kay alang sa bulohaton ni Cristo siya nag-ungaw na sa kamatayon, nga nagtahanan sa iyang kinabuhi aron sa paghulip sa kakulang sa inyong pag-alagad kanako.

3 Dugang pa niini, mga igsoon, pagkalipay kamo panghunahuna; ug kon ugaling kamo lahi man ug diha sa Ginoo. Ang pagsulat kaninyo sa mao panghunahuna, kini usab igapadayag ra kaninyo sa ra gihapong mga butanga dili makataka kanako, Dios. **16** Mao lamang nga kinahanglan managgawi ug alang kaninyo kini makapalig-on. **2** Likay ninyo kita sumala nianang kahibalo nga ato nang nakab-ot ang mga iro, likay ninyo ang mga magbubuhat ug karon. **17** Mga igsoon, panag-usa kamo sa pag-awat dautan, likay ninyo sila nga mga nanagpamutol ug kanako, ug timan-i ninyo sila nga nanaggawi sa ingon unod. **3** Kay kita mao ang tinuod nga mga may sumala sa sulondon nga inyong nadawat kanamo. **18** sirkunsyon, kita nga nagasimba sa Dios diha sa Kay daghan ang nagagawi nga mahitungod kanila espiritu, ug nagpasigarbo kang Cristo Jesus, ug giingnan ko na kamo sa makadaghan, ug nga bisan walay pagsalig sa unod. **4** Ngani ako may pasikaranan karon magaingon ako uban sa paghilak, nga kini sila sa pagsalig sa unod usab. Kon adunay laing tawo nga nagagawi ingon nga mga kaaway sa krus ni Cristo. **19** magadahum nga siya may pasikaranan sa pagsalig Ang ilang dadangatan mao ang pagkalaglag, ang ilang sa unod, ako labaw pa: **5** gisirkunsyonan ako sa dios mao ang ilang tiyan, ang ilang ginapasigarbo ikawalong adlaw gikan sa akong pagkahimugo, mao ang ilang kaulaw, ang ilang mga hunahuna sa kaliwanan ako ni Israel, sa banay ni Benjamin, gitumong diha sa mga butang sa yuta. **20** Apan Hebreohanon nga natawog mga Hebreohanon; bahin kita mga molupyo sa langit, ug gikan niini atong sa kasugoan, Fariseo; **6** bahin sa pagkamasibutan, ginapaabut ang Manluluwas, ang Ginoong Jesumaglulutos sa iglesia; bahin sa pagkamatarung nga Cristo. **21** Siya mao ang magausab sa atong timawa pinasikad sa kasugoan, dili masaway. **7** Ngani bisan nga lawas aron kini mahisama sa iyang mahimayaong unsang kadaugan nga akong naangkon kaniadto, lawas, pinaagi sa gahum nga nakapahimo kaniyang kini ako nang giisip nga kapildihan tungod kang takus bisan pa sa pagsakop sa tanang mga butang Cristo. **8** Sa pagkatnuod ang tanan akong ginaisip sa ilalum kaniya.

nga kapildihan tungod sa labawng kabililhon sa pagpakaila kang Cristo Jesus nga akong Ginoo. Tungod kaniya napildihan ako sa tanang butang, ug kini sila ginaisip ko ingon nga mga biya na aron lamang maako si Cristo **9** ug makaplagan ako diha kaniya, dili nga nagabaton ako sa pagkamatarung nga akong kaugalingon pinasikad sa kasugoan, kondili nianang pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo kang Cristo, ang pagkamatarung nga gikan sa Dios, nga nagauskad sa pagtoo; **10** aron ako makaila kaniya ug sa gahum sa iyang pagkabanhaw ug sa pag-ambit sa iyang mga kasakit, nga mahisama kaniya sa iyang pagkamatay, **11** aron nga kon mahimo makab-ot ko ang pagkabanhaw gikan sa mga patay. **12** Dili nga nakab-ot ko na kini, o nahingpit na ako; hinonoa ginaagpas ko kini aron mahimong akong kaugalingon, sanglit nahimo na man ako ni Cristo Jesus nga iyang kaugalingon. **13** Mga igsoon, wala ako mag-isip nga kini nahimo ko nang akong kaugalingon; hinono, usa ka butang akong ginabuhat mao kin: sa ginakalimtan ko ang nanagpangagi na ug sa nagadasdas ako paingon sa anaa sa unahan, **14** ako nagapadayon paingon sa dauganan, ngadto sa ganti nga mao ang sa langitnong pagtawag kanato sa Dios diha kang Cristo Jesus. **15** Kitang tanan nga mga hamtong na sa pagtoo kinahanglan magabaton sa maong

4 Busa, mga igsoon ko nga akong hinigugma ug namingawan, nga akong kalipay ug purongpurong, managbarug kamo sa ingon nga kalig-on diha sa Ginoo, mga hinigugma ko. **2** Hangyoon ko si Euodia ug hangyoon ko si Sintique nga magkauyonay una sila diha sa Ginoo. **3** Ug mangamuyo ako kanimo usab, tinuod kong masigauban sa buhat, nga unta tabangan mo kining mga babayehana, kay sila nagpangabudlay abay kanako sa pagpakyaylap sa Maayong Balita uban kang Clemente ug sa tanang uban kong mga masikmagbubuhut kinsang mga ngalan anaa sa basahon sa kinabuhi. **4** Pagkalipay kamo kanunay diha sa Ginoo; usbon ko ang pag-ingon, Pagkalipay kamo. **5** Ang inyong pagkampailubon ipaila ninyo sa tanang mga tawo. Ang Ginoo haduol na. **6** Ayaw kamo pagkabalaka mahitungod sa bisan unsang butang, hinonoa sa tanang butang ipahibalo ninyo sa Dios ang inyong mga hangyo pinaagi sa pag-ampo ug sa pagpangamuyo uban sa pagpasalamat. **7** Ug ang kalinaw sa Dios, nga lapaw sa tanang pagpanabut, magabantay sa inyong mga kasingkasing ug sa inyong mga hunahuna diha kang Cristo Jesus. **8** Sa katapuson, mga igsoon, bisan unsang butang tinuod, bisan unsang butang dungganan, bisan unsang butang matarung, bisan unsang butang ulay, bisan

unsang butang hiligugmaon, bisan unsay butang Ang grasya sa Ginoong Jesu-Cristo magaubañ sa maayong pamation, kon aduna may kahalangdon, inyong espiritu.
kon aduna may pagkadalaygon, palandunga ninyo
kining mga butanga. 9 Buhata ninyo ang inyong
nakat-onan ug nadawat ug nadunggan ug nakita
kanako; ug ang Dios sa kalinaw magaubañ kaninyo.
10 Daku ang akong pagkalipay diha sa Ginoo nga
karon sa katapsusan gibuhî na usab ninyo ang inyong
kahangawa alang kanako; sa pagkatiruod hinoon
kamo kanunay man nga may kahangawa alang
kanako, mao lamang nga kamo wala makagayon sa
pagpakita niini. 11 Dili nga nagmahay ako tungod
sa akong kawalad-on; kay ako nakakat-on man
sa pagpahaigo sa akong kaugalingon sa bisan
unsang kahimtang nga akong mahimutangan. 12
Ako makamaong magkinabuhi sa kakabus ug ako
makamao usab nga magkinabuhi sa kadagaya; sa
bisan unsa ug sa tanang pagkabutang, nasinati
ko ang tinago sa paagi sa pagpahimutang diha
sa pagkabusog ug sa pagkagutom, sa kadagaya
ug sa kawalad-on. 13 Mahimo ko ang tanang
butang pinaagi kaniya nga nagapalig-on kanako. 14
Hinoon nagmapuanguron kamo sa inyong pagpakig-
ambit sa akong kaguol. 15 Ug kamong mga taga-
Filipos nasayud nga sa pagsugod sa pagsangyaw sa
Maayong Balita, sa paggikan ko sa Macedonia, gawas
kaninyo lamang walay laing iglesia nga nakig-uban
kanako sa buhat labut sa paghatag ug sa pagdawat;
16 kay bisan gani sa didto ako sa Tesalonica, gipadad-
an man ninyo akog hinabang dili lamang sa makausa
ra kondili sa makaduha. 17 Dili nga ginatinguha ko
ang inyong mga hatag; kondili nga ginatinguha ko
hinoon ang tubo niini nga magauswag unta alang sa
inyong kadagaya. 18 Aduna na akoy igo sa tanang
mga butang, ug labaw pa gani sa igo; gikatagan-an
na ako pag-ayo, sanglit nadawat ko na man gikan
kang Epafroditò ang inyong gipadala nga mga gasa,
nga maoy halad nga maamyon, usa ka halad-inihaw
nga hilinangpon ug makapahimut sa Dios. 19 Ug ang
tanang ninyong kinahanglanon igahatag kaninyo sa
akong Dios sumala sa iyang mga bahandi sa himaya
diha kang Cristo Jesus. 20 Ngadto sa atong Dios
ug Amahan, ang himaya hangtud sa kahangturan.
Amen. (aiōn g165) 21 Ipangomusta ako sa tanang
mga balaan diha kang Cristo Jesus. Ang mga igsoon
nga ania uban kanako nangomusta kaninyo. 22 Ang
tanang mga balaan diri ilabi na sila nga mga sakop
sa panimalay ni Cesar, nangomusta kaninyo diha. 23

Colosas

1 Si Pablo, apostol ni Cristo Jesus pinaagi sa kabobut-on sa Dios, ug si Timoteo nga atong igsoon, **2** Nganha sa mga anaa sa Colosas, nga mga balaan ug kasaligang mga igsoon diha kung Cristo: **3** Sa kanunay magapasalamat kami sa Dios, ang Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, inig-ampo namo alang kaninyo, **4** kay kami nakadungog man ugod mahitungod sa inyong pagtoo kang Cristo Jesus ug sa gugma nga inyong ginabatonan alang sa tanang mga balaan, **5** tungod sa paglaum nga gikatagana alang kaninyo didto sa langit. Kining maong paglaum inyong nadungog kaniadto pinaagi sa pulong sa kamatuoran, sa Maayong Balita **6** nga miabut kaninyo, maingon nga sa pagkatinuod kini nagapamunga ug nagamalamboon sa tibuok kalibutan maingon man usab diha kaninyo, sukad pa niadtong adlaw sa inyong pagpakadungog ug pagpakaila sa tinuod sa grasya sa Dios, **7** maingon sa inyong pagkahibalo niini gikan kang Epafras nga atong hinigugmang masigaulipon. Alang sa among kaayohan, siya kasaligan nga ministro ni Cristo **8** ug siya mao ang nagsugilon kanamo mahitungod sa inyong pagkamahigugmaon diha sa Espiritu. **9** Tungod niini, sukad pa niadtong adlaw sa among pagpakadungog niini, wala kami maghunong sa pag-ampo alang kaninyo, sa pagpangamuyo nga unta mapuno kamo sa kahibalo mahitungod sa iyang kabobut-on diha sa tanang espirituhanong kaalam ug pagpanabut, **10** aron kamo magakinabuhi nga takus sa Gino, nga sa hingpit kahimut-an niya, magamabungahon sa tanang mga maayong buhat ug magatubo sa kahibalo mahitungod sa Dios. **11** Hinaut unta nga malinig-onan kamo sa tanang kusog, sumala sa iyang mahimayaong gahum, alang sa tanang pag-antz ug pagpailub dinuyogan sa kalipay, **12** nga magahatag kamo sa mga pagpasalamat ngadto sa Amahan nga mao ang naghimo kanatong takus sa pagambit sa panulondon sa mga balaan diha sa kahayag. **13** Siya mao ang nagluwas kanato gikan sa kagahum sa kangitngit ug naglalin kanato ngadto sa gingharian sa iyang Anak nga pinalangga, **14** kung kinsa kita nakabaton sa pagkatinubos, sa kapasyloan sa mga sala. **15** Siya mao ang dagway sa dili makita nga Dios, ang panganay sa tibuok nga kabuhatan; **16** kay pinaagi kaniya gibuhat ang tanang mga butang, diha sa langit ug dinihi sa yuta,

makita ug dili makita, mga lingkoranan nga harianon o kagahum o pamunoan o pagbolut-an ang tanang mga butang gibuhat pinaagi kaniya ug alang kaniya. **17** Siya mao na sa wala pa ang tanang mga butang, ug diha kaniya ang tanang mga butang gipakapot. **18** Siya mao ang ulo sa lawas, nga mao ang iglesia; siya mao ang sinugdan, ang panganay nga gikan sa mga nangamatay, aron nga diha sa tanang mga butang siya mahimong kinalabwan sa tanan. **19** Kay diha kaniya nahimuot sa pagpuyo ang bug-os nga kinatibuk-an sa Dios, **20** ug pinaagi kaniya nahimuot kini sa pagpasig-uli, nganha sa iyang kaugalingon, sa tanang mga butang sa kayutaan o sa kalangitan, ug naghimo sa kadaitan pinaagi sa iyang dugo diha sa krus. **21** Ug kamo, nga kaniadto mga nahimutang sa halayo ug mga mabinatukan diha sa panghunahuna, nga nanaghimo sa mga dautang buhat, **22** karon iya nang napasig-uli ngadto kaniya diha sa iyang tawhanon nga lawas pinaagi sa iyang kamatayon, aron iya kamong ikapaatubang nga binalaan ug dili masaway ug dili mabadlong diha sa iyang atubangan, **23** kon kamo magapadayon gayud sa pagtoo, dili matarug, malig-on, dili mobulag sa paglaum sa Maayong Balita nga inyong gipatalinghugan, nga gikawali ngadto sa tanang mga binuhat sa silong sa langit, ug nga niini ako, si Pablo, nahimong ministro. **24** Ginakalipay ko karon ang akong mga pag-antz tungod kaninyo, ug dinihi sa akong lawas ginapuno ko ang mga kasakit nga nakulang sa mga pag-antz ni Cristo alang sa iyang lawas nga mao ang iglesia, **25** nga niini ako nahimong ministro sumala sa diosnong katundanan nga gipiyal kanako alang kaninyo, aron sa pagpahayag sa hingpit sa pulong sa Dios, **26** sa tinago nga nalilong sulod sa mga katuigan ug mga kaliwatan apan karon gikapadayag na ngadto sa iyang mga balaan. (aiōn g165) **27** Gibutan sa Dios ang pagpaila ngadto kanila sa kadaku gayud sa mga kadagaya sa himaya sa maong tinago alang sa mga Gentil, ang tinago nga si Cristo anaa kaninyo, ang paglaum alang sa himaya. **28** Siya mao ang among ginasangyaw sa among pagpanambag sa tanang mga tawo ug sa among pagpanudio sa tanang mga tawo diha sa tanang kaalam, aron among ikapaatubang silang tanan ingon nga mga hingkod diha kung Cristo. **29** Alang niini ako nagapangabudlay nga nagapanlimbasug sumala sa iyang kusog nga iyang gipalihok nga makagagahum gayud sa sulod nako.

2 Kay buot ko nga inyong masayran ang kadaku sa akong panlimbasug alang kaninyo, ug alang kanila sa Laodicea, ug alang sa tanan nga wala makakita sa akong nawong, **2** aron ang ilang kasingkasing mamalig-on sa diha nga matagik kini sa gugma, aron makabaton sila sa tanang kadagaya sa kasaligan nga pagpanabut ug kahibalo mahitungod sa tinago sa Dios, ang tinago nga mao si Cristo, **3** kangs kinsa pinaagi sa mga pulong nga makabibihag. **4** maong tawo wala mag-ungot sa Ulo, nga gikan niini Gisulti ko kini aron kamo dili malimbungan ni bisan kinsa pinaagi sa mga lutahan ug mga kaugatan niining Kay bisan tuod ako wala diha kaninyo sa lawas, ako inyong pagdawat kaniadto kang Cristo Jesus nga 7 nga mga pinagamut ug pinatubo diha kaniya ug linig-on diha sa pagtoo, ingon nga niini gitudloan tinoohan sa kalibutan, nganong nagakinabuhi man lagi Bantayi ninyo nga walay bisan kinsa nga magabihag kaninyo pinaagi sa pilosopiya ug sa malimbongan tawhanong kalagdaan ug tuloohan? **23** Sa pagkatinuod os kinatibuk-an sa pagka-Dios, **10** ug sa kinabuhi nangatugob kamo diha kaniya nga mao ang ulo sa tanang pamunoan ug kagahum. **11** Dih a kaniya usab kamo nakadawat sa sirkunsyon nga dili hinimo sa mga kamot, kondili sa sirkunsyon nga pinaagi kang Cristo sa diha nga nahukasan kamo sa unodnon nga lawas; **12** ug gikalubong kamo uban kaniya diha sa bautismo, nga niini kamo usab gibanhaw uban kaniya pinaagi sa pagtoo sa gahum sa Dios nga nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay. **13** Ug sa mga patay pa kamo diha sa mga kalapasan ug sa pagkawalay sirkunsyon sa inyong unod, uban kaniya kamo gibuh sa Dios sa napasylo niya kita sa tanan tang kalapasan, **14** sa napapas niya ang sulat nga nagbabag batok kanato pinaagi sa ipatuman niini; ug kini iyang gikuha sa atong agianan ug gilansang sa krus. **15** Ang mga pamunoan ug kagamhanan iyang gihuboan sa mga hinagib ug iyang gipasundayag sa kadaghanan, diha sa iyang pagdaug batok kanila pinaagi sa krus. **16** Busa ayaw tugoti nga adunay magahukom kaninyo bahin sa kanonon ug ilimnon, o mahitungod sa pangilin o sa Bulan nga bag-ong subang o sa adlaw nga igpapahulay. **17** Kini sila landong lamang sa butang nga umalabut, apan ang lawas iya ni Cristo. **18** Ayaw tugoti nga sa walay katarungan nagapasigarbo tungod sa Dio, ug nahimulag na gikan sa mga pinanugdan nga Cristo, ug nahimulag na gikan sa mga pinanugdan nga 20 Kon kamo namatay man ugaling uban kamo nga daw iya pa gihapon sa kalibutan? Nganong Ginoo, padayon kamo sa pagkinabuhi diha kaniya, nagapailalum pa man kamo sa mga kasugoan nga 21 "Ayaw pagkupti, Ayaw pagtilawi, Ayaw paghikapa" **22** (labut sa mga butang, nga tanan kamo, nga magamadagayaon sa pagpasalamat. **8** kini nagakawagtang samtang ginagamit), tuman sa Bantayi ninyo nga walay bisan kinsa nga magabihag kaninyo pinaagi sa pilosopiya ug sa malimbongan tawhanong kalagdaan ug tuloohan? **23** Sa pagkatinuod diha sa kinaugalingong pagtuman sa pagsimba, ug sa nga gikabilinbilin, sumala sa kinaugalingong pagtuman sa pagsimba, ug sa pagsakit sa tinoohan sa kalibutan, ug dili sumala ni Cristo. **9** lawas; apan kining mga butanga walay kapuslanan, Kay diha kaniya nagapuyo sa pagkalawas ang bug hinonoa nagaalagad lamang alang sa katagbawan sa unod.

3 Kon ugaling gibanhaw man kamo uban kang Cristo, nan, pangitaa ninyo ang mga butang nga anaa sa itaas diin anaa si Cristo nagalingkod sa too Dio. **2** Itumong ang inyong mga hunahuna diha sa mga butang nga anaa sa itaas ug dili sa mga butang dinihi sa yuta. **3** Kay kamo nangamatay na, ug diha sa Dio ang inyong kinabuhi natago uban kang Cristo. **4** Inigpadayag na unya ni Cristo nga mao ang atong kinabuhi, nan, kamo usab igapadayag man uban kaniya sa himaya. **5** Busa, patya ninyo ang mga yutan-ong butang diha sa sulod ninyo: pakighilawas, kahugaw, pangibog nga unodnon, dautang tinghuha, ug ang kadal sa moay pagsimbag mga diosdios. **6** Tungod niining mga butanga ang kapungot sa Dio nagaabut diha sa mga tawong masupilon. **7** Niini kamo usab nanaggawi kaniadto, sa nagkinabuhi pa kamo niining mga butanga. **8** Apan karon kinahanglan isalikway ninyo kining tanang mga butanga: kasuko, kapungot, pagkamadinauton, pagpasipala, ug ang mahilas nga sinultian sa inyong

baba. 9 Ayaw na kamo pagbinakakay ang usa ngadto sa Ginoo ug dili sa tawo, 24 sa nasayran ninyo nga sa usa, maingon nga nahukasan na kamo sa inyong gikan sa Ginoo kamo magadawat sa panulondon daan nga kinaiya uban sa mga batasan niini 10 ug ingon nga maoy inyong ganti; kay sa ingon kamo gikasuloban na sa bag-ong kinaiya nga ginabag- nagaalagad sa Ginoong Cristo. 25 Kay ang nagabuhat o pag-usab diha sa kahibalo, sibo sa dagway sa ug dili matarung pagabalusan ra usab ug dili matarung magbubuhat niini. 11 Dinihi niini dili ang Gresyanhon tungod sa iyang binuhatan, ug wala unyay pinalabi. o Judio, may sirkunsyon o walay sirkunsyon, luog, Sityanhon, ulipon o gawas, kondili si Cristo mao ang tanan ug anaa sa tanan. 12 Ingon nga sa Dios kamo mga pinili, balaan ug hinigugma, nan, isul-ob ninyo ang pagkamabination, pagkamapuangan, pagkamapaubsanon, kaaghop, ug pailub, 13 nga mag-inantusay ang usa sa usa kaninyo, ug nga kon aduna may pagmahay sa usa batok sa usa, magpinasayloay ang usa sa usa; maingon nga ang Ginoo nakapasaylo kaninyo, nan kinahanglan kamo usab magapasaylo. 14 Ug labaw niining tanan, isul-ob ninyo ang gugma nga mao ang magabugkos sa tanan ngadto sa usa ka hingpit nga panagkaangay. 15 Ug paharia ang kalinaw ni Cristo diha sa inyong mga kasingkasing, nga ngadto sa maong kalinaw kamo sa pagkatnuod gipanagtawag diha sa mao rang usa ka lawas. Ug magmapasalamaton kamo. 16 Ang pulong ni Cristo papuy-a nga madagayaon gayud diha kaninyo, sa magatudoay ug magatinambagay kamo ang usa sa usa sa tanang kaalam, ug sa magaawit kamog mga salmo ug mga alawiton ug mga awit nga espirituhanon uban ang pagkamapasalamaton diha sa inyong mga kasingkasing ngadto sa Dios. 17 Ug bisan unsay inyong pagabuhaton, sa pulong o sa buhat, buhata ang tanan sa ngalan sa Ginoong Jesus, nga magahatag kamo sa mga pagpasalamat ngadto sa Dios nga Amahan pinaagi kaniya. 18 Mga asawa, pasakop kamo nga masinugtanon sa inyong masikabana, ingon nga maoy angay diha sa Ginoo. 19 Mga bana, higugmaa ninyo ang inyong masikaasawa, ug ayaw ninyo sila pagpahimungti. 20 Mga anak, magmasinugtanon kamo sa inyong mga ginikanan sa tanang mga butang, kay kini makapahimuot sa Ginoo. 21 Mga amahan, ayaw pagsuk-a ang inyong mga anak aron dili sila mawadan sa kadasig. 22 Mga ulipon, sa tanang mga butang magmasinugtanon kamo sa inyong tawhanong mga agalon, dili sa pag-alagad nga linigoy ingon sa magapahimuot sa mga tawo lamang, kondili uban sa kasingkasing nga maminatud-on, nga mahadlokon sa Ginoo. 23 Bisan unsa ang inyong pagabuhaton, buhata kini sa kinasingkasing nga ingon sa nagaalagad kamo sa Ginoo ug dili sa tawo, 24 sa nasayran ninyo nga gikan sa Ginoo kamo magadawat sa panulondon daan nga kinaiya uban sa mga batasan niini 10 ug ingon nga maoy inyong ganti; kay sa ingon kamo gikasuloban na sa bag-ong kinaiya nga ginabag- nagaalagad sa Ginoong Cristo. 25 Kay ang nagabuhat o pag-usab diha sa kahibalo, sibo sa dagway sa ug dili matarung pagabalusan ra usab ug dili matarung magbubuhat niini. 11 Dinihi niini dili ang Gresyanhon tungod sa iyang binuhatan, ug wala unyay pinalabi.

4 Mga agalon, ihatag sa inyong mga ulipon ang matarung ug makiangayon nga pagtagad, sa nasayran ninyo nga kamo usab adunay Agalon sa langit. 2 Panaglahutay kamo sa pag-ampo, nga magmatukawon samtang magahimo niini uban sa mga pagpasalamat; 3 ug pag-ampo kamo alang kanamo usab, ngaunta ang Dios magabukas kanamo ug ganghaan alang sa pulong, sa pagsugilon sa tinago mahitungod kang Cristo, nga tungod niini ako karon nahimong binilanggo, 4 aron ikapahayag ko kini, sataway gayud sa paagi nga kinahanglan isulti ko kini. 5 Pagbinuotan kamo sa inyong paggawi ngadto sa mga tagagawas, nga magapahimulos kamo sa pahapon. 6 Himoa nga sa kanunay magamadanihon ang inyong sinultihan, tinimplahan ug asin, nga tungod niana inyong mahibaloan kon unsaon ninyo sa pagtubag kang bisan kinsa. 7 Si Tiquico magasugilon kaninyo sa tanan mahitungod kanako; siya hinigugma nga igsoon ug kasaligan nga ministro ug masigaulipon diha sa Ginoo. 8 Gipadala ko siya diha kaninyo alang niining maong tuyo, aron inyong masayran ang among kahimtang ug aron siya makadasig inyong mga kasingkasing; 9 ug kuyog kaniya mao si Onesimo, ang kasaligan ug hinigugma nga igsoon, nga usa sa mga tagadiha sa inyo. Sila magasugilon kaninyo sa tanang nahitabo diri. 10 Si Aristarco nga akong kauban sa pagkabinilanggo nangomusta kaninyo, maingon man si Marcos nga ig-agaw ni Bernabe (mahitungod kaniya, kamo nakadawat na ug mga tugon dawata ninyo siya kon moabit man siya kaninyo), 11 ug si Jesus nga ginganlan ug si Justo. Sa mga masikamagbubuhat ko alang sa gingharian sa Dios, kini sila mao lamang ang sa mga may sirkunsyon nga nakahatag kanakog kalipay. 12 Si Epafras, nga usa sa mga tagadiha sa inyo, ulipon ni Cristo Jesus, nangomusta kaninyo; sa masibutan gayud siya sa kanunay nagalakip kaninyo sa iyang mga pag-ampo aron kamo magabarug nga hingpit ug pinasaligan sa bug-os nga kabobut-on sa Dios. 13 Kay ako iyang saksi nga siya nakapangabudlay pag-ayo alang kaninyo ug alang kanila nga atua sa

Laodicea ug sa Hierapolis. **14** Nangomusta kaninyo si Lucas, ang hinigugmang mananambal, ug si Demas. **15** Ipangomusta ako sa mga igsoon ta sa Laodicea, ug kang Ninfa ug sa iglesia nga magatiguman diha sa iyang balay. **16** Ug tapus mabasa kining sulat ko diha kaninyo, ipabasa usab kini sa iglesia sa mga taga-Laodicea; ug paningkamoti nga makabasa usab kami sa sulat ko ngadto sa Laodicea. **17** Ug ingna si Arquipo, "Bantayi nga pagatumanon mo ang pagkaministro nga gidawat mo sa Gino." **18** Ako, si Pablo, pinaagi sa akong kaugalingong kamot mao ang nagasulat niining bahin nga pangomusta. Hinumdumi ninyo ang akong mga talikala. Ang graysa maanaa kaninyo.

1 Tesalonica

1 Si Pablo, ug si Silvano, ug si Timoteo, **2** Sa kanunay nagapasalamat kami sa Dios tungod kaninyong tanan, iniglakip namo kaninyo sa among mga pag-ampo, **3** nga sa atubangan sa atong Dios ug Amahan kami magahandum sa inyong buhat sa pagtoo ug pangabudlay sa gugma ug sa pagkamainantuson sa paglaum diha sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **4** Kay kami ugod, mga igsoon hinigugma sa Dios, nasayud man nga kamo iyang gipili; **5** kay ang among Maayong Balita miabut kaninyo dili sa pulong ra, kondili inubanan usab sa gahum ug sa Espiritu Santo ug sa dakung pagsalig. Kamo nasayud unsang pagkatawhana kami diha sa inyong taliwala tungod kaninyo. **6** Ug kamo nahimong mga mag-aawat kanamo ug sa Ginoo, kay kamo midawat man sa pulong walay sapayan sa dakung mga kasakit, dinuyogan sa kalipay nga tinuga sa Espiritu Santo; **7** nga tungod niana kamo nahimong sulondan sa tanang mga magtotoo sa Macedonia ug sa Acaya. **8** Kay gikan kaninyo ang pulong sa Ginoo mikaylap dili lamang sa Macedonia ug sa Acaya, kondili ang inyong pagtoo sa Dios nadungog sa tanang dapit nga tungod niana wala na kinahanglan nga magsulti pa kamig bisan unsa. **9** Kay sila na gani hinoon mao ang naghinugilon kanamo mahitungod sa kamadaugon sa among pag-anha diha kaninyo, ug giunsa ninyo sa pagdangop sa Dios gikan sa mga diosdios, aron sa pag-alagad sa buhi ug tinuod nga Dios, **10** ug sa pagpaabut sa iyang Anak gikan sa langit, nga iyang gibanhaw gikan sa mga patay, si Jesus nga mao ang magaluwas kanato gikan sa kapungot nga umalabut.

2 Kay kamo, mga igsoon, sayud nga ang among pagduaw kaninyo wala mapakyas; **2** hinonoa, bisan pa gidagmalan ug gipakaulawan na kami didto sa Filipos, sumala sa inyo nang nahibaloan, kami nagbaton ug kaisug diha sa atong Dios sa pagpahayag kaninyo sa Maayong Balita gikan sa Dios, walay sapayan sa dagkung pagsupak. **3** Kay ang among pagmaymay wala magsukad sa kasaypanan o sa mahugawng tinguh, ni gihimo kini nga inubanan sa lipatlipat; **4** hinonoa, maingon nga kami gikauyonan sa Dios aron pagapiyalan sa Maayong Balita, busa nagausuli kami, dili sa pagpahimuot sa tawo kondili sa Dios nga nagasulay sa among mga kasingkasing. **5** sa hamubong panahon lamang, sa dagway apan dili

Kay sumala sa inyo nang nasayran, kami wala gayud maggamit ug mga pulong sa pag-ulog-ulog, ni sa takuban sa kadalo, saksi ang Dios; **6** wala usab kami mag-agap sa mga pagpasidungog kanamo gikan sa mga tawo, ni gikan kaninyo o sa uban pa, bisan tuod kami makahimo sa pagkinahanglan nga pagatahuron kami ingon nga mga apostoles ni Cristo. **7** Apan nagmalolot kami diha sa taliwala ninyo, ingon sa iwa nga nagaalima sa iyang kaugalingong mga anak. **8** Busa, tungod sa among mahigugmaong kamingaw alang kaninyo, gitinguha namo ang pagpaambit kaninyo dili lamang sa Maayong Balita gikan sa Dios kondili usab sa among kaugalingong kinabuhi, kay kamo nahimo man nga among mga minahal uyamot. **9** Kay kamo, mga igsoon, mahinumdum pa sa among pag-hago ug pagbudlay; samtantang kami nagwali kaninyo sa Maayong Balita gikan sa Dios, kami usab namoo magabii ug maadlaw aron kami dili makahatag ug kabug-at kang bisaan kinsa kaninyo. **10** Kamo mga saksi, ug ang dios usab, unsa ka balaanon ug matarung ug dili masaway ang among paggawi nganha kaninyo nga mga magtotoo; **11** kay kamo sayud giunsa namo, ingon sa amahan ngadto sa iyang mga anak, ang pagmaymay sa matag-usa kaninyo ug pagdasig kaninyo ug pagpahimangno kaninyo. **12** sa pagkinabuhi nga takus sa Dios, nga nagatawag kaninyo ngadto sa iyang kaugalingong gingharian ug himaya. **13** Ug kami usab sa walay pag-undang nagpasalamat sa Dios tungod niini, nga sa inyong pagdawat sa pulong sa Dios nga inyong nadungog gikan kanamo, kini inyong gisagop dili ingon nga pulong sa tawo kondili ingon nga mao gayud sa pagkatnuod, ang pulong sa Dios nga nagalihok sa sulod ninyo nga mga magtotoo. **14** Kay kamo, mga igsoon, nahimong mga mag-aawat sa mga iglesia sa Judea nga iya sa Dios ug nga diha kang Cristo Jesus;

kay kamo nag-antus man usab sa samang mga butang gikan sa inyong mga katagilungsod maingon sa ilang giantus gikan sa mga Judio, **15** nga mao ang nagpatay sa Ginoong Jesus ug sa mga profeta, ug naghingilin kanamo, ug wala magpahimuot sa Dios ug nagapakigbatok sa tanang tawo. **16** pinaagi sa pagdili kanamo sa pagsulti ngadto sa mga Gentil aron kini mangaluwas aron sa kanunay magapuno sil sa gidaghanon sa ilang mga sala. Apan ang kapungot sa Dios nahiabut ra gayud kanila sa katupusan! **17** Apan sukad kami mailo kaninyo, mga igsoon, sulod Dios nga nagasulay sa among mga kasingkasing. **5** sa hamubong panahon lamang, sa dagway apan dili

sa kasing-kasing, kami naningkamot sa pagpakigita ang Ginoong magapatubo ug magapadagaya unta kaninyo nawong ug nawong, nga maikagon gayud kaninyo sa gugma ang usa ug usa ug sa tanang kaayo inubanan sa hilabihang pangandoy; **18** kay tawo, maingon sa among ginabuhat kaninyo, **19** aron kami ugod naninguha man gayud unta sa pag-anha iyang mamalig-on ang inyong mga kasingkasing nga diha kaninyo sa pagkatinuod ako, si Pablo, naninguha mawalay ikasaway diha sa kabalaanon sa atubangan sa masubsob apan gisalanta kami ni Satanas. **19** Kay sa atong Dios ug Amahan, inig-abut unya sa atong unsa may among paglaum o kalipay o purongpurong Ginoong Jesus uban sa tanan niyang mga balaan. sa pagpasigarbo sa atubangan sa atong Ginoong Jesus sa iya unyang pag-abut? Dili ba mao man kamo? **20** Kay kamo mao ang among garbo ug kalipay.

3 Busa, sa wala na kami makaantus niini, mibuot na lang kami nga mao ray mahabilin sa Atenas, **2** ug among gipadala diha si Timoteo, nga among igsoon ug alagad sa Dios, sa Maayong Balita mahitungod kang Cristo, aron sa paglig-on kaninyo ug sa pagdasig kaninyo sa inyong pagtoo, **3** aron walay bisan kinsa kaninyo nga matarug taliwala niining mga kasakit. Kay kamo sayud na nga mao gayud kini ang atong kahimtang. **4** Kay sa diha pa kami uban kaninyo, kamo gisuginlan namong daan nga kita magaanlus gayud sa mga kalibog; ug kini nahitabo sumala sa inyo nang nasayran. **5** Tungod niini, sa wala na ako makaantus, nagsugo ako aron masayud mahitungod sa inyong pagtoo, sa kahadlok nga tingali nagpatintal kamo sa maninintal ug nga nakawang lamang ang among pagpangabudlay. **6** Apan karon nga si Timoteo nahibalik na diri kanamo gikan kaninyo, ug gikadanan niya kami sa mga maayong sugilon mahitungod sa inyong pagtoo ug paghigugma, ug sa balita nga kamo sa kanunay may maayong paghandum kanamo ug nangandoy sa pagpakigita kanamo, maingon nga kami usab nangandoy sa pagpakigita kaninyo **7** tungod niini, mga igsoon, walay sapayan sa tanan namong mga kaguol ug kasakit, kami gilipay babin kaninyo pinaagi sa inyong pagtoo; **8** kay mga buhi kamo sanglit kamo nagabarug man nga malig- on diha sa Ginoong **9** Kay unsaon ugod namo sa pagpakahataag sa igong pagpasalamat ngadto sa Dios tungod kaninyo, tungod sa tanang kalipay nga among ginabati tungod kaninyo, sa atubangan sa Dios, **10** sa pag-ampo nga masibuton gayud magabii ug maadlaw nga unta kami makakita kaninyo sa nawong ug nawong ug makasangkap sa nakulang diha sa inyong pagtoo? **11** Ang atong Dios ug Amahan, ug ang atong Ginoong Jesus, magamando una sa among pagpanaw nganha kaninyo; **12** ug

4 Sa katupusan, mga igsoon, kami nagahangyo ug nagapangamuyo kaninyo diha sa Ginoong Jesus, maingon nga kamo napakakat-on man gikan kanamo unsaon sa pagkinabuhi ug sa pagpahimuot sa Dios, sumala sa inyo nang ginabuhat karon, nga unta magalabi pa gayud ang pagbuhut niini. **2** Kay kamo nahibalo na unsa ang mga tugon nga among gihatag kaninyo pinaagi sa Ginoong Jesus. **3** Kay ang pagbuot sa Dios mao kini, ang inyong pagkabinalaan: nga kamo managlikay sa pakighilawas; **4** nga ang matag-usa kaninyo mahibalo una unsaon niya sa pagpangasawa diha sa kabalaan ug kadunganan, **5** dili sa balatian sa kaulag ingon sa mga Gentil nga wala makaila sa Dios; **6** aron walay bisan kinsa nga maglapas ug mamintaha sa inyong pagsoon labut niining butanga, kay kining tanang mga butanga panimaslan ra sa Ginoong, sumala sa among maligdong pagpasidaan kaninyo. **7** Kay ang Dios wala magtawag kanato alang sa kahugawan, kondili sa kabalaanon. **8** Busa, bisan kinsa nga magasalikway niini, wala magasalikway sa tawo kondili sa Dios nga nagahatag sa iyang Espirito Santo kaninyo. **9** Apan mahitungod sa gugma alang sa mga kaigsoonan, kamo wala nay kinahanglan nga pagasulatan pa ni kamo nagahigugma man sa tanang kaigsoonan sa tibuk Macedonia. Apan magatambag kami kaninyo, mga igsoon, sa paghimo niini sa labi pa gayud, kamo nagahigugma man sa tanang kaigsoonan sa tibuk Macedonia. Apan magatambag kami kaninyo, **11** sa pagtinguha sa pagpuyo nga malinawon, sa pag-atiman sa inyong kaugalingong mga bulohaton ug sa pagbudlay ginamit ang inyong mga kamot, sumala sa among gitugon kaninyo; **12** aron kamo mangintakus sa pagtahud gikan sa mga tagagawas, ug dili magpasiro kang bisaan kinsa. **13** Apan dili mahitungod kanila nga mga nangamatay, aron dili kamo managsubo ingon sa uban nga walay paglaum. **14** Kay maingon nga kita nagatoo man nga si Cristo namatay ug nabanhaw, maingon man usab, sila nga

mga nangamatay pagadad-on ra unya sa Dios pinaagi nagapangabudlay diha kaninyo ug nagapangulo kang Jesus uban kaniya. **15** Kay kini among ipahayag kaninyo diha sa Ginoo ug nagatambag kaninyo; kaninyo sumala sa pulong sa Ginoo, nga kitang mga **13** ug uban sa gugma pakamahala ninyo sila pagbuhi nga magapabilin pa hangtud sa pag-abut sa ayo tungod sa ilang buhat. Magdinaitya kamo tali Ginoo, dili kita magauna kanila nga mga nangamatay. sa inyong kaugalingon. **14** Ug tambagan nimo **16** Kay ang Ginoo gayud mao ang manaug unya kamo, mga igsoon, nga inyong maymayan ang gikan sa langit inubanan ug singgit sa pagsugo, ug mga bagdoy, inyong dasigon ang mga nawad-an sa tawag sa punoan sa mga manolunda, ug sa tingog sa paglaum, inyong tabangan ang mga mahuyang, sa trumpeta sa Dios. Ug unya ang mga nangamatay magmapailubon kamo kanilang tanan. **15** Matngoni diha kang Cristo mouna sa pagpamangon; **17** ug nga wala kaninyoy magabalus ug dautan sa dautan, kita nga mga buhi pa nga mahabilin, pagasakgawon hinonoa tinguhua ninyo sa kanunay ang pagbuhat ngadto sa mga panganud uban kanila sa pagsugat ug maayo ang usa ngadto sa usa ug sa tanan. **16** sa Ginoo diha sa kahanganin; ug sa ingon niini kita **18** Busa, paglinipayay kamo ang usa sa usa pinaagi niining mga pulonga.

5 Apan mahitungod sa mga panahon ug mga pitsa, mga igsoon, kamo wala na magkinahanglan nga pagasulatan pa. **2** Kay kamo nasayud na pag-ayo nga ang adlaw sa Ginoo moabit ra unya sama sa kawatan sa kagabhion. **3** Sa diha nga ang mga tawo magakanayon, "Ania ang kalinaw ug kasigurohan," sa kalit moabit kanila ang pagkalaglag maingon sa pagbat si kasakit nga moabit sa babaye nga talianak, ug sila dili makaikyas. **4** Apan, mga igsoon, kamo wala diha sa kantitngit nga tungod niana pagahikalitan kamo sa pag-abut sa maong adlaw maingon sa kawatan. **5** Kay kamong tanan mga anak sa kahayag ug mga anak sa adlaw; kita dili iya kagabhion o sa kantitngit. **6** Busa, dili kita magpangatulog, ingon sa ginabuhat sa uban, hinonoa managtukaw kita ug magmahusay sa hunahuna. **7** Kay sila nga mga nagakatulog, nangatulog sa kagabhion; ug sila nga mga nagakahubog, nangahubog sa kagabhion. **8** Apan, maingon nga kita iya man sa adlaw magmahusay kita sa hunahuna, ug magsul-ob kita sa kotamaya nga mao ang pagtoo ug paghigugma, ug sa salokot nga mao ang paglaum sa kaluwasan. **9** Kay kita wala itagana sa Dios alang sa kapungot, hinonoa aron sa pagkab-ot sa kaluwasan pinaagi sa atong Ginoong Jesu-Cristo, **10** nga namatay alang kanato aron nga bisan magatukaw kita o magakatulog, kita mabuhi uban kaniya. **11** Busa magdinasigay kamo ang usa sa usa ug maglinig-onay kamo ang usa sa usa, ingon sa inyong ginabuhat karon. **12** Apan mangamuyo kami kaninyo, mga igsoon, nga unta inyong pasidungan sila nga mga

Pagkalipay kamo sa kanunay, **17** pag-ampo kamo sa walay paghunong, **18** pagmapasalamaton kamo sa tanang higayon; kay kini mao ang pagbuot sa Dios diha kang Cristo Jesus, alang kaninyo. **19** Ayaw ninyo pagpalonga ang Espiritu, **20** ayaw ninyo pagtamaya ang pagpanghimog profesiya, **21** hinonoa sulay ninyo ang tanang butang; sagopa ninyo ang maayo, **22** likayi ninyo ang tanang dagway sa kadautan. **23** Ang Dios sa kalinaw magabalaan unta sa inyong tibuok nga pagkatawo; ug ang inyong bug-os nga espiritu, kalag, ug lawas pagabantayan unta nga kini dili masalawayon inig-abut sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **24** Kasaligan siya nga nagatawag kaninyo, ug kini iya gayud nga pagatumanon. **25** Mga igsoon, pag-ampo kamo alang kanamo. **26** Ipangomusta kami sa tanang mga igsoon pinaagi sa balaang halok. **27** Magatugon ako kaninyo, tungod sa Ginoo, nga kining sulata kinahanglan basahon ngadto sa tanang kaigsoonan. **28** Ang grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo magaubaun unta kaninyo.

2 Tesalonica

1 Si Pablo, ug si Silvano, ug si Timoteo, **2** Ang grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw gikan sa Dios nga Amahan ug sa Ginoong Jesu-Cristo. **3** Gikinahanglan nga sa kanunay magahatag kami ug mga pagpasalamat ngadto sa Dios tungod kaninyo, mga igsoon, ingon nga maoy angay, kay ang inyong pagtoo nagatubo man sa hilabihan gayud, ug ang gugma sa matag-usa kaninyo nagamadagaayoan man alang sa usa ug usa. **4** Tungod niini, kami gayud mao ang nagapasigarbo kaninyo ngadto sa mga iglesia sa Dios tungod sa inyong pagkamainantuson ug pagtoo sa taliwala sa tanang mga paglutos ug mga kasakitan nga karon inyong ginasagubang. **5** Kini maoy ilhanan sa matarung nga hukom sa Dios, nga kamo ginaisip nga takus sa gingharian sa Dios, nga alang niini kamo nagaantus **6** sanglit sa pagkatiuod ginasisip man sa Dios nga maoy matarung nga ang mga nagasakit kaninyo iya ra unyang pagabalusan ug kasakit, **7** ug nga uban kanamo, kamo nga ginasakit pagahatagan ra unya niyang pahulay sa diha nga ang Ginoong Jesus, sa kalayo nga magadilaab, igapadayag na gikan sa langit kinuyogan sa inyang gamhanang mga manolunda. **8** Siya magapahamtang ug panimalus diha kanila nga wala makaila sa Dios ug kanila nga wala magmasinugtanon sa Maayong Balita mahitungod sa atong Ginoong Jesus. **9** Mahiaguman ra nila ang silot sa pagkalaglag nga walay katapusan ug ang pagkahininginlan gikan sa atubangan sa Gino ug gikan sa himaya sa inyang gahum, (aiōnios g166) **10** inig-abut unya niya niadtong adlawa aron pagpasidungan sa inyang mga balaan ug pagakahibudngan sa tanang nanagpanoo, sanglit gitoohan man ang among pagpanghimatuod nganha kaninyo. **11** Tungod niining maong hinungdan kami sa kanunay nagaampo alang kaninyo, nga unta ang atong Dios magahimo kaninyong takus sa inyang pagtawag kaninyo, ug pinaagi sa inyang gahum magahingpit sa tanang maayong tinguha ug paningkamot sa pagtoo, **12** aron ang ngalan sa atong Ginoong Jesus kapasidungan diha kaninyo ug kamo kapasidungan diha kaniya, sumala sa grasya sa atong Dios ug sa Ginoong Jesu-Cristo.

2 Karon mahitungod sa pag-anhi sa atong Ginoong Jesu-Cristo ug sa atong panagtigbo sa pagsugat kaniya, magahangyo kami kaninyo, mga igsoon, **2** nga

dili una kamo makuyawan pagdali ni makulbaan, bisa pinaagi sa espiritu o sa pulong, o pinaagi sa sulat sa pahayag nga daw kami mao ang nagaingon, nga ang adlaw sa Ginoong Ania na. **3** Ayaw kamo pagpalimbong ni bisa kinsa sa bisa unsang paagi; kay kadtong adlawa dili pa moabit hangtud nga mahitabo una ang pag-supil, ug ang pagtungha sa tawo sa kalapanasan, ang tawong pagalaglagon, **4** nga magasupak ug magapahitaas sa inyang kaugalingon batok sa tanang ginatawag ug dios o sa bisa unsa nga ginasimba, nga tungod niana siya magapahigayon sa paglingkod sulod sa templo sa Dios, ug magapahayag nga siya Dios. **5** Dili ba ninyo mahinumduman nga sa diha pa ako uban kaninyo gisuginlan ko man kamo niini? **6** Ug kamo nasayud na unsa karon ang nakapugong kaniya aron nga unya na siya igapadayag sa panahon nga gitagal kaniya. **7** Kay ang tinagoan sa kalapanasan gikapalihok na; mao lamang nga ang nagapugong niini karon magapadayon pa sa pagpugong hangtud nga makuha na siya. **8** Ug unya ugaling ang masupilon igapadayag na, ug pagapatyon kini sa Ginoong Jesus pinaagi sa ginhawa sa inyang baba ug pagalaglagon kini pinaagi sa pagpadayag sa inyang pag-abut. **9** Ang pag-abut sa masupilon pinaagi sa paglihok ni Satanas pagaubanan sa tanang kagahum ug bakak nga mga ilhanan ug katingalahan, **10** ug pagaubanan sa tanang dautan nga paglimborg alang kanila nga pagalaglagon, tungod kay sila nanagdumili man sa paghigugma sa kamatuoran aron mangaluwas una sila. **11** Tungod niini, ang Dios magapadala kanila ug gahum sa pagkahisalaag aron sila managpanoo sa bakak, **12** aron pagahukman sa silot ang tanang wala motoo sa kamatuoran, hinonoa nahimuot sa pagkadili matarung. **13** Apan kinahanglan gayud nga sa kanunay kami magahatag ug mga pagpasalamat ngadto sa Dios tungod kaninyo, mga igsoon nga hinigugma sa Gino, kay sukad pa sa sinugdan kamo gipili sa Dios aron mangaluwas kamo pinaagi sa pagbalaan kaninyo sa Espiritu ug sa inyong pagtoo sa kamatuoran. **14** Alang niini gitawag kamo niya pinaagi sa among Maayong Balita aron kamo makabaton sa himaya sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **15** Busa, mga igsoon, magbarug kamo nga mga malig-on ug humawid kamo sa mga kalaqdaan nga among gikatudlo kaninyo pinaagi sa pulong nga gisulti o pinaagi sa sulat. **16** Karon hinaut nga ang atong Ginoong Jesu-Cristo, ug ang Dios nga atong Amahan, nga naghigugma kanato ug naghatag kanato sa

walay katapusang paglipay ug maayong paglaum pinaagi sa grasya, (aiōnios g166) 17 magalipay unta sa inyong mga kasingkasing ug magapalig-on niini diha sa tanang maayong buhat ug pulong.

3 Sa katapusan, mga igsoon, pag-ampo kamo alang kanamo, aron ang pulong sa Ginoo motulin unta ug magamadaugon, maingon sa nahimo niini diha kaninyo, 2 ug aron maluwas kami gikan sa mga tawong lampingasan ug dautan; kay dili man ugod ang tanan may pagtoo. 3 Apan ang Ginoo kasaligan; ug siya magalig-on kaninyo ug manalipod kaninyo gikan sa dautan. 4 Ug kami masaligon sa Ginoo mahitungod kaninyo, nga kamo nagabuhat ug magapadayon sa pagbuhat sa mga butang nga among gisugo kaninyo. 5 Hinaut unta ang Ginoo magatultol sa inyong mga kasingkasing ngadto sa gugma nga iya sa Dios, ug ngadto sa pagkamainantuson ni Cristo. 6 Karon, mga igsoon, sa ngalan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, kami magasugo kaninyo nga kinahanglan magapahilayo kamo gikan sa tanang igsoon nga magagawi sa pagkabagdoy ug dili sumala sa pagtulon-an nga inyong nadawat gikan kanamo. 7 Kay kamo nasayud na sa unsang paagi kinahanglan inyo kaming pagaawaton; kami wala magbagdoy sa taliwala ninyo, 8 kami wala magkaon sa pagkaon nga iya ni bisan kinsa nga wala namo bayri, hinonoa, kami namoo magabii ug maadlaw uban sa pagbudlay ug paghago aron kami dili makasamok kang bisan kinsa kaninyo. 9 Dili nga kami walay katungod niini, kondili aron nga sa among paggawi sa ingon among ikahatag kaninyo ang panig-ingnan nga inyong pagasundon. 10 Kay bisan gani sa diha pa kami uban kaninyo, among gihatag kaninyo kining maong sugo: Kon adunay magadumili sa pagbuhat, ayaw ninyo siya pagpakan-a. 11 Kay nakadungog kami nga ang uban kaninyo nanagbagdoy, nga walay laing nahimo kondili ang pagpanghilabut sa uban. 12 Karon ang maong mga tawo among ginasugo ug ginatambagan diha sa Ginoong Jesu-Cristo, nga kinahanglan magbudlay sila nga malinawon ug sa ingon niana magakaon sila sa ilang kaugalingong pagkaon. 13 Mga igsoon, ayaw kamo pagkataka sa pagbuhat ug maayo. 14 Kon aduna may magadumili sa pagtuman sa among ginatugon niining sulata, timan-i ninyo kanang tawhana ug dili kamo magpakigharong kaniya aron siya mobati sa kaulaw. 15 Dili hinoon ninyo pag-isipon siya nga kaaway, kondili tambagi ninyo siya ingon nga

igsoon. 16 Karon ang Ginoo sa kalinaw magahatag kaninyog kalinaw sa tanang panahon sa tanang higayon. Ang Ginoo magauban kaninyong tanan. 17 Ako, si Pablo, pinaagi sa akong kaugalingong kamot, mao ang nagasulat niining bahin nga pangomusta. Mao kini ang akong sinulatan. 18 Ang grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo magauban unta kaninyong tanan.

1 Timoteo

1 Si Pablo, apostol ni Cristo Jesus sumala sa sugo sa Dios nga atong Manluluwas, ug ni Cristo Jesus nga atong paglaum, **2** Kang Timoteo, nga akong tinuod nga anak sa pagtoo: **3** Sumala sa akong pag-agda kanimo sa nagpadulong ako sa Macedonia, agdahon ko ikaw karon sa pagpabilin sa Efeso aron imong baoran ang pipila ka mga tawo sa dili pagpanudlo ug lain nga tuloohan, **4** ni sa pagtagad sa tinumotomo nga mga sugilanon ug sa dili matapus nga kaasuyan sa kaagi sa mga kagikan, nga ang maong mga butang nagapadasig hinoon sa paglalislalis inay sa langitnon nga pagkabinansay diha sa pagtoo; **5** samtang ang tumong sa atong pagbalaod mao man ang gugma nga nagagula gikan sa maputli nga kasingkasing ug sa maayong kaisipan ug sa matiuorong pagtoo. **6** Adunay pipila ka mga tawo nga tungod sa ilang paghitipas gikan niining mga butanga nahisalaag ngadto sa walay kapuslanan nga mga pagtabi, **7** nga buot mahimong mga magtutudlo sa kasugoan, bisan wala sila makasabut sa mga pulong nga ilang ginalitok o sa mga butang nga ilang ginapakamatuod. **8** Kita nasayud nga ang kasugoan maayo, kon ang tawo magagamit niini subay sa balaod, **9** ug makasabut nga ang kasugoan wala himoa alang sa mga tawong matarung kondili alang sa mga malinapason ug mga masupilon, alang sa mga dili diosnon ug sa mga makasasala, alang sa mga dili balaanon ug sa mga masipad-anon, alang sa mga managpatayg amahan ug sa mga managpatayg inahan, alang sa mga mamumuno, **10** sa mga makihilawason, sa mga makig-unayg isigkalalaki, sa mga mamimihag ug tawo, sa mga bakakon, sa mga tigpanumpag bakak, ug sa bisan unsa pa nga kabatok sa maayong tuloohan, **11** sumala sa gikatugyan kanako nga mahimayaong Maayong Balita sa dalaygong Dios. **12** Kang Cristo Jesus nga atong Ginoo, kaniya nga naghatag kanako sa kaligion, ako mapasalamaton kay ako iya man nga giila nga kasaligan nga tungod niana ako iyang gitudlo sa pagkaministro, **13** bisan pa nga kaniadto siya akong gipasipalahan ug gilutos ug gipakaulawan; apan ako iyang gikaloy-an tungod kay sa akong pagkawalay pagtoo gibuhat ko kadto nga wala nako hisabti, **14** ug alang kanako ang grasya sa atong Ginoo nagawas uban ang pagtoo ug ang gugma nga anaa kang Cristo Jesus. **15** Kasaligan ug takus pagadawaton sa

bug-os ang ginaingon, nga si Cristo Jesus mianhi sa kalibutan aron sa pagluwas sa mga makasasala. Ug ako mao ang labaw sa mga makasasala; **16** apan ako gikaloy-an tungod niining maong hinundan, aron nga dinihi kanako nga mao ang labawng makasasala, si Jesu-Cristo makapasundayag sa iyang hingpit nga pailub ingon nga panig-ingnan ngadto kanila nga managsalig kaniya alang sa kinabuhi nga dayon. (aiōnios g166) **17** Karon sa Hari sa kapanahonan, nga dili mamatay, dili makita, ang bugtong nga Dios, alang kaniya ang kadungganan ug himaya hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn g165) **18** Kining maong sugo akong ginatugyan kanimo, Timoteo, anak ko, sumala sa mga profesiya mahitungod kanimo, nga dinasis niini, ikaw magpakigbisus sa maayong pakig-away, **19** nga magahupot sa pagtoo ug sa maayong kaisipan. Tungod sa pagsalikway sa kaisipan, pipila ka mga tawo nakahimog pagpanglunod sa ilang pagtoo, **20** nga ang uban kanila mao sila si Himeneo ug si Alejandro, nga akong gipanugyan ngadto kang Satanas aron makakat-on sila sa dila na pagpasipala.

2 Karon, una sa tanan ako magaagda nga ang mga pangamuyo, mga pag-ampo, mga paghangyo, ug mga pagpasalamat kinahanglan pagahimoon alang sa tanang tawo, **2** alang sa mga hari ug sa tanang anaa sa hatag-as nga pagpamunoan, aron kita magakinabuhi nga mahusay ug malinawon, diosnon ug matinahuron sa tanang paagi. **3** Kini maoy maayo ug pagakahimut-an sa panan-aw sa Dios nga atong Manluluwas, **4** nga nagatinguha nga ang tanang mga tawo mangaluwas unta ug managpakakab-ot sa kahibalo sa kamatuoran. **5** Kay adunay usa ra ka Dios, ug adunay usa ra ka tigpatiwala sa Dios ug sa mga tawo, nga mao ang tawo nga si Cristo Jesus, **6** nga naghatag sa iyang kaugalingon ingon nga lukat alang sa tanan, nga ang panghimatuod niini nahimo na sa gitagal nga panahon. **7** Alang niini ako gikatudlo nga magwawali ug apostol (ako nagasugilon sa tinuod, ako wala magbakak), aron sa pagpanudlo sa mga Gentil mahitungod sa pagtoo ug sa kamatuoran. **8** Busa ginatinguha ko nga sa tanang dapit ang mga lalaki manag-ampo, nga managbayaw ug mga kamot nga balaan, nga sila walay kasuko o pakiglalis; **9** usab nga ang mga babaye magmalidong ug magbinuotan sa ilang pagpatahun sa ilang kaugalingon pinaagi sa pagpamisti nga maugdang, dili pinaagi sa buhok nga sinalapid, o sa

bulawan o sa mga mutya o sa mahal nga sapot, **10** ug magamaayo sa ilang pagdumala sa ilang mga kondili pinaagi sa mga maayong buhat, ingon nga anak ug sa ilang mga panimalay; **13** kay sila nga maoy angay sa mga babayeng nagapadayag sa magamaayo sa ilang pag-alagad ingon nga mga pagkadiosnon. **11** Ang babaye kinahanglan magatuon diyakono makapanag-iya sa maayong tikanganan sa hilum uban sa bug-os nga pagkamasinugtanon. alang sa ilang kaugalingon, ug sa dakung pagsalig **12** Dili ako motugot nga ang babaye magpanudlo o diha sa pagtoo nga anaa kang Cristo Jesus. **14** magbuot sa mga lalaki; kinahanglan mapakahilum Ginalauman ko nga sa dili madugay mahianha ako lamang siya. **13** Kay si Adan mao ang una nga kanimo, apan gisulat ko kining maong mga tugon aron gibuhat, unya gisunod si Eva; **14** ug si Adan dili nga **15** kon malangan man ugaling ako, ikaw mahibalo mao ang gilimbongan kondili ang babaye mao ang na unsaon sa paggawi diha sa sulod sa panimalay sa gilimbongan ug nahimong malinapason. **15** Ngani ang Dios, nga mao ang iglesia sa buhi nga Dios, ang haligi babaye mamaluwas pinaagi sa iyang pagpanganak, ug panalipod sa kamatuoran. **16** Ug dili malalis nga kon siya magapadayon sa pagtoo ug sa gugma ug sa daku gayud ang tinago sa atong tinoohan: Ang Dios pagkabalaan, nga inubanan sa kaligdong.

3 Kasaligan kini nga pulong: Kon adunay magatinguha sa katungdanan sa pagkaobispo, ang iyang ginatinguha maoy usa ka bulohaton

nga hamili. **2** Ug ang obispo kinahanglan dili

4 Ug ang Espiritu sa tin-aw nagapahayag nga sa badlonganon, ug siya usa ray asawa, mapuganganon sa kaugalingon, mabuot, maugdang, maabiabihon, gikan sa pagtoo tungod sa ilang pagtagad sa mga maayo sa pagpanudlo, **3** dili palahubog, dili malimbongan nga espiritu ug sa mga tulooohan sa tigpanukmag, hinonoa malomo, dili palaaway, ug dili mga yawa, **2** pinaagi sa mga pagminaut sa mga mahigugma ug salapi. **4** Kinahanglan magamaayo tawong bakakon kinsang mga kaisipan nangapaso ang iyang pagdumala sa iyang kaugalingong nga daw pinaagig binagang puthaw, **3** nga manadili panimalay, nga magadumala sa iyang mga anak sa pagpangasawa ug magapilit sa mga tawo sa aron sila magamasinugtanon ug magamatinahuron sa pagdumili sa mga kan-onon nga gibuhat sa Dios tanang paagi; **5** kay kon ang usa ka tawo dili makamao aron nga uban sa pagpasalamat pagadawaton nila nga magdumala sa iyang kaugalingong panimalay, nga nanagtoo ug nahibalo sa kamatuoran. **4** Kay unsaon man niya sa pagpaketagad sa iglesia sa Dios? maayo ang tanang butang nga gibuhat sa Dios, **6** Kinahanglan nga siya dili bag-o pa lang nakabig, kay ug walay ipasalikway kon ginadawat kini uban sa tingali unyang moburot siya sa pagpagarbo ug mahulog pagpasalamat; **5** kay kini nabalaan na man pinaagi sa ngadto sa pagkasinilotan ingon sa yawa; **7** labut pulong sa Dios ug sa pag-ampo. **6** Kon kining maong pa niini, kinahanglan matinamud siya sa mga taga- mga tugon imong igapahinumdom sa mga igsoon, gawas ingon nga maayog dungog, kay tingali unyang ikaw mahimong maayong ministro ni Cristo Jesus, mahulog siya ngadto sa pagkabaladlongon ug sa binuhi sa mga pulong sa pagtoo ug sa maayong bitik sa yawa. **8** Ingon man usab, ang mga diyakono tulooohan nga imong ginasund. **7** Apan likai ang mga kinahanglan magmaugdang, dili duhag sinultihan, dili sulosugilanon nga dili diosnon, nga angay lamang tig-inom ug daghang bino, dili maikag sa pagpanapi sa mga babayeng tigulang. Bansaya ang imong pinaagig limborg; **9** kinahanglan magabaton sila sa kaugalingon diha sa pagkadiosnon; **8** kay samtantinago sa pagtoo uban sa maputli nga kaisipan. **10** ang paugnat sa lawas may diyutayng kapuslanan, Ug kinahanglan nga sila usab pagasulayan una; unya ang pagkadiosnon mapuslanon gayud sa tanang ugaling kon masuta man nga sila dili masaway, nan, paagi, sanglit kalauman man kini alang sa kinabuhi paalagara sila ingon nga mga diyakono. **11** Ang mga karon ug usab alang sa kinabuhi nga umalabut. babaye usab kinahanglan magmaugdang, dili mga **9** Ang maong sulti kasaligan ug takus gayud nga tigdaut ug dungog sa uban, kondili mga mapuganganon pagadawaton sa hingpit. **10** Kay tungod sa maong sa kaugalingon, ug kasaligan sa tanang mga butang. tuyo kita nagapangabudlay ug nagapanglimbasug, **12** Ang mga diyakono kinahanglan tagsa ray asawa, sanglit ang atong paglaum gikapahimutang ta man

nadayag diha sa lawas, nahimatud-an nga matarung diha sa Espiritu, nakita sa mga manolunda, giwali sa talivala sa kanasuran, gitoohan dinihi sa kalibutan, gibayaw ngadto sa himaya.

diha sa buhing Dios, nga mao ang Manluluwas sa naasawag usa ka bana; 10 ug kinahanglan nga tanang mga tawo, ilabina gayud sa mga nanagtoo. siya pagapanghimatud-an nga maayog binuhatan, 11 Isugo ug itudio mo kining mga butanga. 12 Ayaw ingon nga nakamatoto ug mga anak, nakapakita itugot nga adunay magatamay kanimo tungod sa sa pagkamaabiabihon, nakapanghugas sa mga til imong kabatan-on; hinonoa alang sa mga magtotoo, sa mga balaan, nakatabang sa mga nanag-antus pagkinabuhi ingon nga panigingnan sa sinultihan ug sa kagul-anan, ug nagmakujihon sa pagbuhat ug sa paggawi, sa gugma, sa pagtoo, sa kaputli. 13 Kugihi maayo sa tanang paagi. 11 Apan ayaw pag-isulat ang pagbasa sa kasulatan ngadto sa kapunongan, sa talaan ang mga babayeng balo nga mga batan-ug ang pagmaymay, ug ang pagpanudlo, hangtud sa on; kay kini sila, sa diha nga magapatuyang na sa akong pag-anha diha. 14 Ayaw pasagdi ang hiyas ilang kaugalingon batok kang Cristo, magatinguha na nga anaa kanimo, nga gikahatag kanimo pinaagi sa sa pagpamana, 12 ug sa ingon niana ila na hinoong gipamulong nga profesiya inubanan sa pagpandong mahiaguman ang silot tungod sa pagpikalapas kanimo sa mga kamot sa mga anciano. 15 Atimana unya nila sa ilang unang panaad. 13 Labut pa ang maong mga katungdanan, ug usaha niini ang niana, sila usab makakat-on ra sa paglibodsuroy, sa imong panghunahuna, aron ang imong pag-uswag pagpanumbalay; ug dili lamang sa paglibudsoroy ra makita sa tanan. 16 Tagda ang imong kaugalingon kondili usab sa pagpanabitabi ug sa pagpanghilabut ug ang imong pagpanudlo; magpadayon ikaw niini, sa uban, sa pagpanulti sa dili nila angay nga isulti. 14 kay sa pagbuhat mo sa ingon pagaluwason mo ang Busa buot ko nga managpamana ang mga babayeng imong kaugalingon ug ang mga magapatalinghug balo nga mga baton-on pa, managpanganak sila, kanimo.

5 Ayaw pagkasab-i ang lalaki nga gulanggulang na, kondili tambagan mo lamang siya ingon nga daw amahan; ug ang mga batan-ong lalaki ingon nga daw mga igsoon, 2 ug ang mga babayeng gulanggulang ingon nga daw mga inahan, ug ang mga batan-ong babaye ingon nga daw mga igsoon, sa bug-os nga kaputli. 3 Pasidunggi ang mga babayeng balo, nga tinuod nga mga balo. 4 Ug kon ang babayeng balo aduna may mga anak o mga apo, patun-a kini sila sa ilang unang diosnong katungdanan sa pagkamatinahuron ngadto sa ilang kaugalingong banay, ug sa paghatag ug balus ngadto sa ilang mga ginikanan; kay kini pagakahimut-an sa panan-aw sa Dios. 5 Ang babaye nga tinuod gayud nga balo, ug nagapuyo nga nag-inusara, nagabutang sa iyang paglaum diha sa Dios ug nagpadayon sa pagpangamuyo ug pag-ampo sa magabii ug maadlaw; 6 apan ang babayeng balo nga mapatuyangon sa kaugalingon, patay na bisan samtang buhi pa siya. 7 Isugo kini kanila aron dili sila mahimong mga badlonganon. 8 Ug kon adunay tawo nga wala magtagana alang sa mga iya, ilabina alang sa mga sakop sa iyang kaugalingong banay, kini siya nagalimod sa iyang pagtoo ug labi pa siyang dautan kay sa dili magtotoo. 9 Ang babaye nga isulat sa talaan sa mga balo kinahanglan dili ubos sa kan-uman ka tuig ang kagulangon, ug

naasawag usa ka bana; 10 ug kinahanglan nga tanang mga tawo, ilabina gayud sa mga nanagtoo. siya pagapanghimatud-an nga maayog binuhatan, 11 Isugo ug itudio mo kining mga butanga. 12 Ayaw ingon nga nakamatoto ug mga anak, nakapakita itugot nga adunay magatamay kanimo tungod sa sa pagkamaabiabihon, nakapanghugas sa mga til imong kabatan-on; hinonoa alang sa mga magtotoo, sa mga balaan, nakatabang sa mga nanag-antus pagkinabuhi ingon nga panigingnan sa sinultihan ug sa kagul-anan, ug nagmakujihon sa pagbuhat ug sa paggawi, sa gugma, sa pagtoo, sa kaputli. 13 Kugihi maayo sa tanang paagi. 11 Apan ayaw pag-isulat ang pagbasa sa kasulatan ngadto sa kapunongan, sa talaan ang mga babayeng balo nga mga batan-ug ang pagmaymay, ug ang pagpanudlo, hangtud sa on; kay kini sila, sa diha nga magapatuyang na sa akong pag-anha diha. 14 Ayaw pasagdi ang hiyas ilang kaugalingon batok kang Cristo, magatinguha na nga anaa kanimo, nga gikahatag kanimo pinaagi sa sa pagpamana, 12 ug sa ingon niana ila na hinoong gipamulong nga profesiya inubanan sa pagpandong mahiaguman ang silot tungod sa pagpikalapas kanimo sa mga kamot sa mga anciano. 15 Atimana unya nila sa ilang unang panaad. 13 Labut pa ang maong mga katungdanan, ug usaha niini ang niana, sila usab makakat-on ra sa paglibodsuroy, sa imong panghunahuna, aron ang imong pag-uswag pagpanumbalay; ug dili lamang sa paglibudsoroy ra makita sa tanan. 16 Tagda ang imong kaugalingon kondili usab sa pagpanabitabi ug sa pagpanghilabut ug ang imong pagpanudlo; magpadayon ikaw niini, sa uban, sa pagpanulti sa dili nila angay nga isulti. 14 kay sa pagbuhat mo sa ingon pagaluwason mo ang Busa buot ko nga managpamana ang mga babayeng imong kaugalingon ug ang mga magapatalinghug balo nga mga baton-on pa, managpanganak sila, managdumala sa ilang mga panimalay, ug dili sila maghatag sa kaaway sa higayon sa pagsultig mga pagdaut kanato. 15 Kay aduna nay pipila kanila nga nanghisalaag ngadto sa pagsunod kang Satanas. 16 Kon adunay babayeng magtotoo nga may mga paryenti nga mga babayeng balo, patabanga siya kanila; ayaw pagpahimugati ang iglesia, aron kini makatabang sa mga tinuod gayud nga mga babayeng balo. 17 Ang mga anciano nga maayo sa ilang pagdumala kinahanglan pagaisipon nga takus sa dubli nga pagtahud, ilabina kadong nagapangabudlay sa pagwali ug sa pagpanudlo; 18 kay ang kasulatan nagaingon man, "Dili mo pagbusalan ang baba sa baka sa magagiu kini sa trigo," ug, "Ang mamomoo takus sa pagdawat sa iyang suhol." 19 Dili mo pagtagdon ang bisan unsang sumborg batok sa usa ka anciano gawas kon kini pagapanghimatud-an sa duha o tolo ka mga saksi. 20 Ug bahin niadtong managpadayon sa pagpaketala, badlonga sila sa atubangan sa tanan, aron ang uban magmatngon nga mahadlokon. 21 Sa atubangan sa Dios ug ni Cristo Jesus ug sa pinili nga mga manolunda, ako magatugon kanimo sa pagtuman niining maong mga sugo sa walay bisankinsa nga imong palabihon, sa pagbuhat nga walay pagadapigan. 22 Ayaw pagdalisa pagpandong sa mga kamot kang bisankinsa, ni mag-ambit ikaw sa mga pagpaketala sa ubang tawo; bantayi nga magmaputli ka sa imong kaugalingon. 23 Ayaw na pag-inom ug lonlon tubig lamang, kondili

pag-inom ug diyutayng bino alang sa imong kotokoto ug sa imong masubsub nga pagmasakit. 24 Ang mga sala sa pipila ka tawo dayag kaayo, nagapaatubang ngadto sa hukom sa silot; apan ang mga sala sa uban magapadayag ra sa kapulihay. 25 Maingon man usab niana, ang mga maayong binuhatan dayag kaayo; ug bisan pa kon dili man, kini dili magapabilin nga matinago.

6 Ang tanan sila nga nailalum sa yugo sa pagkaulipon kinahanglan magaisip sa ilang mga agalon nga takus sa tanang pagtahud, aron ang ngalan sa Dios ug ang tulohan dili mapasipalahan. 2 Sila nga adunay mga agalon nga magtotoo kinahanglan dili magmanginsayon kanila tungod lamang kay kini sila tuod mga igsoon man; hinonoa kinahanglan magalabi pa ka maayo ang ilang pag-alagad, sanglit sila nga magapahimulos sa ilang mga pag-alagad mga igsoon ra man ug mga hinigugma. 3 Kon aduna may tawo nga magatudlo nga sukwahi niini ug walay pag-uyon sa maayong mga pulong sa atong Ginoong Jesu-Cristo ug sa tulohan nga sibo sa pagkadiosnon, 4 kini siya nagapaburot sa iyang kaugalingon, siya walay alamag; gikaboangan niya ang pagpakiglantugi ug pagpakiglalis babin sa mga pulong, nga mosangpot sa kasina, pagbahinbahin, pagsulti sa pagdaut sa uban, dautan nga mga katahap, 5 ug paglalisy sa mga tawo nga dunot ug panghunahuna ug nakabsan sa kamatuoran, nga nanagdahum nga ang pagkadiosnon maoy paagi sa pagpakanansiya. 6 Hinoon adunay dakung ganansiya diha sa pagkadiosnon nga inubanan sa pagbati sa katagbaw, 7 kay wala kitay bisan unsa nga gidala nganhi sa kalibutan, ug siguro na lang gayud nga dili kita makadalag bisan unsa ngadto sa gawas sa kalibutan; 8 apan kon kita adunay makaon ug ikabisti, kini igo na nga makatagbaw kanato. 9 Apan sila nga maikagon gayud nga mahimong dato mangahulog ngadto sa panulay, ngadto sa bitik, ngadto sa daghang binoang ug makadaut nga mga pagpangibug nga nagaunlod sa mga tawo ngadto sa kamatayon ug sa pagkalaglag. 10 Kay ang pagkamahigugmaon ug salapi mao ang gamut sa tanang pagkadautan; ug tungod sa maong pangibug may mga tawo nga nanghisalaag gikan sa pagtoo ug ilang gipalagbaslagbasan ang ilang kaugalingon sa daghang mga kasakitan. 11 Apan ikaw, O tawo sa Dios, pahilayo niining tanan; paningkamoti ang

pagkamatarung, pagkadiosnon, pagtoo, paghigugma, pagkamainantuson, pagkaaghop. 12 Pakibugno diha sa maayong bugno labut sa pagtoo; padayoni ang pagkupot sa dayong kinabuhi nga ngadto niini gitawag ikaw ug nga imong gihimoan sa maayong pagsugid sa atubangan sa daghang mga saksi. (aiōnios g166) 13 Sa atubangan sa Dios nga nagahatag ug kinabuhi sa tanang mga butang, ug ni Cristo Jesus nga sa iyang pagpanghimatuod sa atubangan ni Poncio Pilato naghimo sa maayong pagsugid, 14 ako magatugon kanimo nga imong bantayan ang sugo nga mahigawas kini sa buling ug mahigawas sa mga pagsaway hangtud sa pagtungha sa atong Ginoong Jesu-Cristo; 15 ug unya sa gitagal nga panahon kini igapadayag ra sa dalaygon ug bugtong Manggagahum, ang Hari sa mga hari ug Ginoor sa mga ginoo, 16 nga mao lamang ang bugtong nga dili mamatay ug nagapuyo sa kahayag nga dili maduol, nga wala makita ug dili arang makita sa tawo. Kaniya ang pasidungog ug dayon nga panggahum. Amen. (aiōnios g166) 17 Ug mahitungod sa mga dato niining kalibutan, sugoa sila sa dili pagpahitaas sa ilang kaugalingon, ni sa pagbutang sa ilang paglaum diha sa walay kasigurohan nga mga bahandi, kondili hinoon diha sa Dios nga nagahatag kanato sa madagayaon gayud sa tanang butang aron atong pagakalipayan. (aiōn g165) 18 Kinahanglan manabhat silag maayo, sa pagkadato sa mga maayong binuhatan, sa pagkamahinatagon ug pagkamapaambiton. 19 Sa ingon niini ginabutang nila alang sa ilang kaugalingon ang maayong patukuranan alang sa umaabut, aron ilang makuptan kanang kinabuhi nga mao ang tinuod gayud nga kinabuhi. 20 O Timoteo, bantayi ang mga butang nga gikasalig diha kanimo. Likayi ang mga sultisulti nga dili diosnon ug ang mga pagsupak nga gikan sa ginaingon apan dili tinuod nga kaalam, 21 kay tungod sa ilang pagsagop niini adunay mga tawo nga nangapakyas sa ilang pagtoo.

2 Timoteo

1 Si Pablo, apostol ni Cristo Jesus tungod sa kabubut-on sa Dios sumala sa saad sa kinabuhi nga anaa kang Cristo Jesus, 2 Nganha kang Timoteo, nga akong hinigugmang anak: 3 Nagapasalamat ako sa Dios nga akong ginasimba uban sa maputting kaisipan, maingon sa gibuhat sa akong mga ginikanan, sa diha nga sa makanunayon magahandum ako kanimo sa akong mga pag-ampo. 4 Mahinumdum gani ako sa imong mga luha, mangandoy gayud ako magabii ug maadlaw sa pagpakigkita kanimo, aron unta ako mapuno sa kalipay. 5 Mahinumduman ko ang imong tinuod nga pagtoo, ang pagtoo nga sa sinugdan diha sa imong apohang babaye nga si Loida ug sa imong inahan nga si Eunice ug nga karon, ginasaligan ko, anaa usab kanimo. 6 Tungod niini, ako magapahinumdum kanimo nga buhion mo ang gasa nga naanaa kanimo gikan sa Dios pinaagi sa pagpandong kanimo sa akong mga kamot; 7 kay kita wala sa Dios hatagig espiritu sa katalaw kondili sa espiritu sa gahum ug sa gugma ug sa pagpugong sa kaugaligon. 8 Busa, ayaw ikaulaw ang pagpanghimatuod alang sa atong Ginoo, o alang kanako nga iyang binilanggo; hinonoa pakig-ambit sa mga pag-antuus uban kanako alang sa Maayong Balita pinaagi sa gahum sa Dios, 9 nga nagluwas kanato ug nagtawag kanato sa pagtawag ngadto sa kabalaan, dili tungod sa atong mga binuhatan kondili tungod sa iyang kaugalingong katuyoan ug sa grasya nga iyang gihatag kanato diha kang Cristo Jesus sa wala pa ang mga kapanahonan nga walay kinutoban, (aiōnios g166) 10 ug nga karon iyang gikapadayag kini pinaagi sa pagpakita sa atong Manluluwas nga si Cristo Jesus, ni kinsa gilaglag ang kamatayon ug pinaagi sa Maayong Balita ang kinabuhi ug ang pagkawalay kamatayon gidala niya ngadto sa kahayag. 11 Alang sa maong Maayong Balita ako gipahimutang nga magwawali ug apostol ug magtutudlo, 12 ug mao kana ang hinundgan ngano nga nagaantuus ako karon sa ingon. Apan wala ko kini igakaulaw, kay ako nakaila kaniya nga akong ginatoohan ug ako siguro gayud nga hangtud niadtong adlawa siya arang makabantay sa butang nga gikapiyal kanako. 13 Sundon mo ang hularanan sa mga maayong pulong nga imong nadungog gikan kanako, sa pagtoo ug sa gugma nga anaa kang Cristo Jesus. 14 Pinaagi sa Espiritu Santo nga nagapuyo sa sulod nato, bantayi ang kamatuoran

nga gipiyal nganha kanimo. 15 Ikaw nasayud nga silang tanan nga anaa sa Asia mitalikud kanako, ug ang uban gani kanila mao sila si Figelo ug si Hermogenes. 16 Hinaut kaloy-an unta sa Ginoo ang panimalay ni Onesiforo, kay sa makadaghan ako iyang gihupay; wala niya ikaulaw ang akong mga talikala, 17 hinonoa sa iyang paghiabut diri sa Roma gikugihan gayud niya ang pagpanggita kanako ug hingkaplagen niya ako 18 hinaut ang Ginoo magatugot unta kaniya sa pagkakaplag sa kalooy gikan sa Ginoo niadtong adlawa ug ikaw nasayud pag-ayo sa tanang pag-alagad nga iyang gihimo diha sa Efeso.

2 Busa, ikaw, anak ko, kinahanglan magmaligion ka diha sa grasya nga anaa kang Cristo Jesus, 2 ug ang mga butang nga imong nadungog gikan kanako sa atubangan sa daghang mga saksi, kinahanglan ipiyal mo kini ngadto sa kasaligan nga mga tawo nga may katakus sa pagpanudlo sa uban usab. 3 Pakig-ambit sa mga pag-antuus ingon nga maayong sundalo ni Cristo Jesus. 4 Walay bisan kinsa nga sundalo nga sa iyang pagpang-alagad magpagapusgapus sa iyang kaugalingon sa mga patigayon nga sibilyan, sanglit ang iyang tumong mao man ang pagpahimuot niadtong nagpasulod kaniya sa pagkasundalo. 5 Ang magdudula dili pagapuron-purongan gawas kon siya magpakibanga subay sa mga lagda. 6 Ang mag-uuma nga naghago pag-ayo kinahanglan mao ang unang magadawat ug bahin sa mga abut. 7 Palandunga kining akong gisulti kanimo, kay ang Ginoo magatugot kanimo sa pagsabut sa tanan. 8 Hinumdumi si Jesu-Cristo, nga nabanhaw gikan sa mga patay, nga kaliwat ni David, sumala sa giwali sa akong Maayong Balita, 9 ang Maayong Balita nga tungod niini ako nagaantuus karon ug nahimong ginapus ingog kriminal. Apan ang pulong sa Dios dili ginapus. 10 Busa ginaantuus ko ang tanang butang tungod sa mga pinili, aron sila usab makabaton sa kaluwasan nga diha kang Cristo Jesus inubanan sa himayang dayon. (aiōnios g166) 11 Kasaligan ang pulong nga nagaingon: Kon ugaling kita nangamatay man uban kaniya, kita mangabuhi usab uban kaniya; 12 kon ugaling kita magaantuus man, kita managhari usab unya uban kaniya; kon ugaling kita dili man moangkon kaniya, kita dili usab niya pagaangkonon; 13 kon ugaling kita dili man kasaligan, siya magapabilin nga kasaligan 14 Pahirumdumi sila niini, ug pahimatngoni sila sa

atubangan sa Ginoo sa paglikay sa pakiglantugi bahan man sa ilang kaugalingon, mga hinapi, tigpagawal, ug mga pulong, nga dili makahatag ug kaayohan, hambogiro, tampalasan, masukihon sa mga ginikanan, hinonoa magadaut lamang niadtong managpaminaw. walay igabalus, dili diosnon, 3 walay pagbatí 15 Paringkamoti pag-ayo ang pagpakita sa imong sa paghigugma, dili malokmay, tigbutangbutang, kaugalingon sa atubangan sa Dios ingon nga iyang mapatuyangon, mabangis, dili mahigugmaon sa nahimut-an, usa ka magtatrabaho nga dili kinahanglan maayo, 4 mabudhion, madalidalion, tigpaburot, nga magakaulaw, nga sa hustong paagi magapanudlo sa nagahigugma sa kalipayan inay sa Dios unta hinoon, pulong sa kamatuoran. 16 Likayi ang sulosulti nga dili 5 nga nagabaton sa dagway sa tinoohan apan diosnon kay kini magayudyod sa mga tawo ngadto sa nagapanghimakak sa gahum niini. Likayi kining maong magalabi pa ka lalum nga pagkadili diosnon, 17 ug mga tawhana. 6 Kay ang mga tawong ingon kanila mao ang ilang sulosulti magaab-ab ingon sa kanggrina. ang magapanakasaka sa kabalyan ug magapamihag Mga tawo nga ingon niini mao sila si Himeneo ug si sa mga mahuyang babaye nga nahimug-atan sa mga Fileto, 18 nga nanghisalaag gikan sa kamatuoran sa sala ug ginadaldal sa nagkalainlaing mga pangibog, ilang pag-ingon nga ang pagpangabanhaw nahitabo 7 nga kanunayng managtoon apan bisan unsaon dili na. Ilang ginadaut ang pagtoo sa uban. 19 Apan gayud managpakakab-ot sa kahibalo sa kamatuoran. ang malig-on nga patukoranan sa Dios magapabilin 8 Ug maington nga si Janes ug si Jambres misupak sa pagbarug, nga nagadala niining marka sa timri kang Moises, maington man usab kining mga tawhana nga nagaingon, "Ang Ginoo nakaila sa mga iya," nagastrup sa kamatuoran, mga tawo nga dunot ug "Ang matag-usa nga nagapangaliya sa ngalan ug pagpanghunahuna ug minig pagtoo; 9 apan sila sa Ginoo kinahanglan magabiya sa pagkadautan." dili mouswag sa unahan, kay ang ilang binoang 20 Daha sa dakung balay adunay mga sulodlan nga madayag man unya sa tanan, sama sa binoang dili lamang hinimog bulawan ug salapi kondili usab niadtong duha ka tawo kaniadto. 10 Apan ikaw mga hinimog kahoy ug yuta, ug ang uban alang sa nakapaniid sa akong pagpanudlo, sa akong paggawi, dungganan nga kagamitan, ug ang uban alan sa sa akong kalab-uton sa kinabuhi, sa akong pagsalig, talamayon nga kagamitan. 21 Kon ang usa ka tawo sa akong pagkamainantuson, sa akong paghigugma, magaputli sa iyang kaugalingon gikan sa butang sa akong pagkadili matarug, 11 sa mga paglutos nga talamayon, nan, siya mahimong sulodlan nga kanako, sa akong mga kasakitan, sa mga gidangatan alang sa dungganan nga kagamitan, binalaan ug ko sa Antioquia, sa Iconio, ug sa Lstra, unsa ang mapuslan sa agalon sa panimalay, andam alang mga paglutos nga akong giantus, ug giunsa sa sa tanang maayong bulohaton. 22 Likayi ang mga Ginoo sa pagpalingsawas kanako gikan niining tanan. pangibog nga iya sa kabatan-on ug tinguhaa ang 12 Sa pagkatiniud pagalutoson gayud hinoon ang pagkamatarung, ang pagtoo, ang gugma, ug ang tanan nga nagatinguhua sa diosnon nga pagkinabuhi pakigdinaity, uban kanila nga nagasimba sa Ginoo diha kang Cristo Jesus, 13 samtang mosamot pa uban sa putli nga kasingkasing. 23 Ug likayi ang sa pagkadautan ang mga tawong dautan ug ang binoang ug binurong nga mga pakiglantugi; kamo mga tigpahisalaag, ang mga limbongan ug ang mga nasayud nga kini ginikanan sa mga panag-away. 24 gilimbongan. 14 Apan ikaw, magpadayon ka diha Ug ang ulipon sa Ginoo kinahanglan dili palaaway sa mga butang nga imong nahikat-onan ug imong kondili maaghop ngadto sa tanan, andam sa pagtudlo, ginatoohan pag-ayo, sanglit ikaw nahibalo man kong mainantuson. 25 Uban sa kalomo kinahanglan iyang kinsa ang imong nahikat-onan niini 15 ug nga sukad pagamaymayaan ang mga magasupak kaniya, kay sa imong pagkabata ikaw nakasabut na sa balaan tingali baya itugot ra sa Dios nga sila managhinulsol nga kasulatan nga makagagahum sa pagtudlo kanimo ug mahisangko sa pagpakaila sa kamatuoran, 26 ug ngadto sa kaluwasan pinaagi sa pagtoo kang Cristo sila makaikyas gikan sa bitik sa yawa, tapus mabihag Jesus. 16 Ang tibuok nga Kasulatan gituga sa Dios sila niya aron sa pagbuhat sa iyang kabubut-on.

3 Apan sabta kini, nga unya sa kaulahiang mga adlaw managpangabut ang mga panahon nga malisud.

2 Kay ang mga tawo unya magamahigugmaon

ug may kapuslanan alang sa pagpanudlo, alang sa pagpamadlong, alang sa pagpanul-id ug alang sa pagmatoto sa pagkamatarung, 17 aron ang tawo sa Dios mamahingpit, masinangkapan alang sa tanang maayong bulohaton.

4 Sa atubangan sa Dios ug ni Cristo Jesus nga kanila! **17** Apan ang Ginoo mibarug tupad kanako ug mao ang magahukom sa mga buhi ug sa mga ako iyang gilig-on, aron pinaagi kanako ang pulong patay, ug pinaagi sa iyang pagpadayag ug sa igasangyaw sa hingpit, ug ang tanang mga Gentil iyang gingharian, ako magatugon kanimo niini: **2** manapakadungog niini. Busa giluwus ako gikan iwalii ang pulong; may kahigayonan ka o wala, sa baba sa leon. **18** Ang Ginoo magapalingkawas magmadasigon ka niini; himoa ang pagpamadlong, kanako gikan sa tanang makadaut ug magaluwas ang pagsaway, ug ang pagpanambag diha sa kanako alang sa iyang langitnong gingharian. Kaniya tumang pagkamapailubon ug sa pagpanudlo. **3** ang himaya hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn Kay nagasingabut ang panahon nga ang mga tawo **g165**) **19** Ipangomusta ako kang Prisca ug kang Aquila, magadumili sa pagpaminaw sa matarung pagtulungan, hinonoa aron sa pagtagbaw sa ilang kaugalingong ug sa panimalay ni Onesiforo. **20** Si Erasto nagpabilin sa Corinto; si Trofimo gibilin ko nga masakiton sa mga pangibog, sila magapaalirong ug mga magtutudlo Miletio. **21** Paningkamoti ang pag-ari diri sa dili pa ang nga magahapohap kanila sa ilang nanagkatol nga tingtugnaw. Si Eubulo nangomusta kanimo, maingon mga dalungan, **4** ug ang ilang mga dalungan ilang man sila si Pudente ug si Lino ug si Claudia ug ang ilingiw gikan sa kamatuoran ug ipaabong ngadto tanang kaigsoonan. **22** Ang Ginoo magaubañ sa sa tinumotumo nga mga sugilanon. **5** Apan sa imong espiritu. Ang grasya magaubañ kaniyó. imong babin batoni kanunay ang pagkamalinawon sa hunahuna, antusa ang mga kasakitan, buhata ang imong katungdanan ingon nga ibanghilista, tumana ang imong mga bulohaton ingon nga ministro. **6** Kay ako karon igaula na ingon nga halad; ang panahon sa akong paggiikan nahiabut na. **7** Gibugno ko na ang maayong pakigbugnoay, natapus ko na ang akong pagdalagan sa lumba, gikabantayan ko ang pagtoo. **8** Sukad karon adunay ginatagana alang kanako nga purongpurong sa pagkamatarung nga niadto unyang adlawa iganti kanako sa Ginoo, ang matarung nga maghuhukom, ug dili lamang kanako ra kondili usab sa tanang mga nagahigugma sa iyang pagpadayag. **9** Paningkamoti ang pag-ari kanako sa madali. **10** Kay ako gibyaan ni Demas tungod sa iyang gugma niining kalibutan karon, ug miadto ngadto sa Tesalonica; si Crescente miadto ngadto sa Galacia, si Tito ngadto sa Dalmacia. (aiōn **g165**) **11** Si Lucas na lamang ang ania uban kanako. Kuhaa si Marcos ug dad-a siya diri uban kanimo; kay siya kapuslan pag-ayo sa pag-alagad kanako. **12** Si Tiquico akong gisugo nganha sa Efeso. **13** Inig-ari nimo, dad-a ang kopo nga akong gibilin kang Carpo didto sa Troas, ug ang mga basahon usab, ug labaw sa tanan ang mga sinulat. **14** Si Alejandro, ang mananalsal ug tumbaga, nakahimo kanakog dakung kadaut; panimaslan ra siya sa Ginoo tungod sa iyang mga nabuhat. **15** Ikaw usab kinahanglan magalikay kaniya, kay hilabihan gayud ang iyang pagsupak sa atong mga pulong. **16** Sa akong unang pangatubang sa hukmanan, walay usa nga milaban kanako; ang tanan mitalikod kanako. Dili unta kini himoon nga sumborg batok

Tito

1 Si Pablo, ulipon sa Dios ug apostol ni Jesu-Cristo, aron sa pagpausbaw sa pagtoo sa mga pinili sa Dios, ug sa ilang kahibalo sa kamatuoran nga nahitukma sa pagkadiosnon, **2** diha sa paglaum alang sa dayong kinabuhi nga sa Dios nga dili arang makabakak, gisaad kaniadto sa wala pa ang kapanahonan (*aiōnios g166*) **3** ug nga sa gitagal nga panahon gikapadayag diha sa iyang pulong pinaagi sa pagwali nga gipiyl kanako sumala sa sugo sa Dios nga atong Manluluwas; **4** Kang Tito, akong tinuod nga anak diha sa tinuohan nga atong tanan: **5** Gibilin ko ikaw sa Creta sa hinungdan nga mao kini, aron sa paghulip sa kakulangan, ug sa pagtudlog mga anciano sa matag-usa ka lungsod sumala sa akong gitugon kanimo, **6** nga ang maong mga tawo kinahanglan dili masaway, bana sa usa lamang ka asawa, kinsang mga anak mga magtototo ug dili arang kabutangan ug sumborg sa pagkamapatuyangon o pagkamasupilon. **7** Kay ang obispo, ingon nga piniyalan sa Dios, kinahanglan dili baladlongon; kinahanglan dili siya magpalabawlabaw sa iyang kaugalingon, dili masuk-anon, dili hinginom ug bino, dili tigpanukmag, dili hinapi sa talamayong paagi, **8** hinonoa maabiabihon siya sa mga dumuloong, mahigugmaon sa maayo, mabuot, matarung, putli, mapugnganon sa kaugalingon; **9** kinahanglan nga mangutop siya pag-ayo sa kasaligang pulong nga ingon sa gikatudlo kaniya, aron makahimo siya sa paghatag ug pagtulon-an sa matarung tuloohan, ug usab sa pagsaway kanila nga nagasupak niini. **10** Kay daghan ang mga tawong masukihon, mga tigsultig mga pulong nga walay hinungdan ug usab mga malimbongan, ilabina ang mga tawo sa pundok sa mga may sirkunsiyon, **11** kinsang mga baba kinahanglan busalan, sanglit kini sila tungod lang sa pagpanapi nga makaulaw, nanagpangdaut man sa tibuok nga mga panimalay pinaagi sa pagpanudlo sa dili nila katungod sa pagpanudio. **12** Usa kanila, nga ilang kaugalingon profeta, miiong, "Ang mga Cretanhon kanunay gayung bakakon, mga mananap nga dautan, mga palakaon nga tapulan." **13** Tinuod kining pagpamatuora. Busa badlonga sila sa mapigiton gayud, aron magamaayo sila diha sa pagtoo, **14** ug dili na magtagad sa mga tinumotumong sugilanon sa mga Judio o sa mga kasugoan gikan sa mga tawo nga nanagsalikway sa kamatuoran. **15** Alang sa mga

maputli, ang tanang mga butang maputli; apan alang sa mga mahugaw ug dili matinoohon, walay bisan unsang butang nga maputli; hinonoa ang ilang mga hunahuna ug kaisipan mao ang mahugaw. **16** Sila magapahayag nga sila nanagpakaila sa Dios, apan ilang ginapanghimakak siya pinaagi sa ilang mga binuhatan; sila dulomtan, masukihon, dili mapuslan alang sa bisan unsang maayong bulohaton.

2 Apan sa imong babin, ang imong pagpanudlo ipahiangay mo sa matarung tuloohan. **2** Agdaha ang mga lalaking tigulang sa pagkamapugnganon sa kaugalingon, nga magmaugdang sila, mabuot, maligion sa pagtoo, sa gugma, ug sa pagkamainantuson. **3** Maingon man agdaha ang mga babayeng tigulang sa pagkamatinahuron sa ilang panggawi, dili malibakon ug dili mga ulipon sa bino; nga ipanudlo nila ang butang maayo, **4** aron ilang katudloan ang mga batamong babaye sa paghugugma sa ilang mga bana ug mga anak, **5** sa pagkamabuot, ulay, matinagdanon sa panimalay, mapuangoron, ug masinugtanon sa ilang masikga-bana, aron ang pulong sa Dios dili unta mapasipalahan. **6** Maingon man usab, agdaha ang mga lalaking batan-on sa pagpugong sa ilang kaugalingon. **7** Sa tanang butang ipakita ang imong kaugalingon ingon nga panig-ingnan sa maayong binuhatan, ug sa imong pagpanudlo ipakita ang kaligdong, pagkatalahuron, **8** ug ang maayong sulti nga dili arang masaway, aron ang kaaway maulawan sa diha nga wala siyay ikasulting mangilad batok kanato. **9** Agdaha ang mga ulipon sa pagkamasinugtanon ngadto sa ilang mga agalon ug sa pagpahimuot kanila sa tanang butang; kinahanglan dili na sila magmasuplahon kanila, **10** ug dili na sila magpangawkaw, hinonoa kinahanglan magpakita sila sa bug-os nga pagkamaunongan, aron nga sa tanang butang sila makahatag ug pasidungog sa tuloohan sa Dios nga atong Manluluwas. **11** Kay alang sa kaluwasan sa tanang mga tawo ang grasya sa Dios gikapadayag, **12** nga nagatudlo kanato sa pagbiya sa pagkadili diosnon ug sa mga pangibog nga kalibutanon, ug sa pagkinabuhi nga mapugnganon sa kaugalingon, matarung, ug diosnon dinihi niining kalibutana karon, (*aiōn g165*) **13** nga magapaabut sa atong bulahan nga paglaum, sa pagpadayag sa himaya ni Jesu-Cristo nga atong dakung Dios ug Manluluwas, **14** nga mihatag sa iyang kaugalingon alang kanato aron sa paglukat

kanato gikan sa tanang pagkadautan, ug sa pagputli, makulangan sa bisan unsa nga kinahanglanon. 14 alang sa iyang kaugalingon, sa usa ka katawhan Ug patun-a ang atong mga sakop sa pagkugi sa nga mahimong iya gayud, nga mga masibuton sa mga maayong pamuhat aron sila makatabang sa maayong binuhatan. 15 Isulti mo kining mga butanga; mga hitabo nga talabangon, ug nga dili unta sila himoa ang pagpangmaymay ug ang pagpamadlong magmadili mabungahan. 15 Ang tanan nga ania uban sa bug-os nga kagahum. Ayaw itugot nga uban kanako nangomusta kanimo. Ipangomusta kami adunay magatamay kanimo. kanila nga nagahigugma kanato diha sa pagtoo.

3 Ipahinumdum kanila nga kinahanglan

magapasakop sila sa mga punoan ug mga kagamhanan, nga magmasinugtanon sila, andam alang sa maayong bulohaton, 2 nga dili na sila magsultig dautan mahitungod kang bisankinsa, dili makiglalison, hinonoa magmaaghop, nga magapakita sa hingpit nga pagkamatinahuron ngadto sa tanang mga tawo. 3 Kay dihay panahon kaniadto nga kita usab dili managpakasabut, mga masukihon, gipahisalaag, inulipon sa nagkalainlaing mga pangibog ug mahilayong katagbawan; kita nanaggawi sa pagkamadinautor ug pagkamasinahon; kita gipanagdumtan sa mga tawo ug kita nanagdumtanay ang usa sa usa; 4 apan sa gikapadayag na ang pagkamapuangularon sa Dios nga atong Manluluwas, ug ang iyang gugma alang sa mga tawo, 5 kita iyang giluwus, dili tungod sa mga binuhatan nga nahimo nato sa atong pagkamatarung, kondili tungod sa iyang kaloooy, pinaagi sa paghugas sa pagkatawo pag-usab, ug sa pagkabag-o diha sa Espiritu Santo, 6 nga kanato iyang gibobo nga madagayaon gayud pinaagi kang Jesu-Cristo nga atong Manluluwas, 7 aron kita mamatarung pinaagi sa iyang grasya ug mahimong mga manununod sa kinabuhing dayon sumala sa ginalauman. (*aiōnios g166*) 8 Ang maong pulong kasaligan. 9 Apan kinahanglan likayan mo ang binoang nga mga pakiglantugi, ug ang mga kaasuyan sa kaagi sa mga kagikan, ug ang mga pagkasumpaki, ug mga pakiglalis mahitungod sa kasugoan, kay kini mga walay kapuslanan ug kawang. 10 Ang tawo nga malalison, tapus nimo siya katambagi sa makausa o makaduha, igasalikway mo siya, 11 sa nasayran mo na nga ang maong tawo nahisalaag ug nagapakasala; sa iyang kaugalingon siya nahinukman na ug silot. 12 Kon ikapadala ko na kanimo si Artemas o si Tiquico ba, paningkamoti gayud ang pag-adto kanako sa Nicopolis, kay maoy akong tuyos ang pagpuyo didto sa panahon sa tingtugnaw. 13 Paningkamoti gayud ang pagtabang sa pagpagikan kang Zenas nga abogado, ug kang Apolos, nga dili unta sila

Filemon

1 Si Pablo, nga binilanggo ni Cristo Jesus, ug si Timoteo nga among igsoon, **2** ug kang Apia nga among igsoong babaye ug kang Arquipo nga among masigkasundalo, ug sa iglesia diha sa imong balay: **3** Kaninyo ang grasya ug kalinaw gikan sa Dios nga atong Amahan ug gikan sa Ginoong Jesu-Cristo. **4** Sa kanunay magapasalamat ako sa akong Dios iniglakip nako kanimo sa akong mga pag-ampo, **5** tungod kay pagahidunggan ko man ugod ang mahitungod sa imong pagkamahigugmaon ug pagkamasaligon sa Ginoong Jesus ug sa tanang mga balaan; **6** ug ang akong pag-ampo mao nga unta ang ilang pagpakaambit sa imong pagtoo makapatubo sa kahibalo mahitungod sa tanang mga maayong butang nga atong naangkon diha kang Cristo. **7** Kay nabatonan ko ang dakung kalipay ug kadasig gumikan sa gugma mo, igsoon ko, tungod kay ang mga kasingkasing sa mga balaan nakatagamtam sa kahayahay pinaagi kanimo. **8** Tungod niini, bisan tuod masaligon ako diha kang Cristo nga makahimo ako sa pagsugo kanimo sa kinahanglan pagabuhaton mo, **9** apan tungod sa gugma ako magahangyo lang kanimo ako, si Pablo, nga tigulang ug karon binilanggo usab tungod kang Cristo Jesus **10** ako magahangyo kanimo alang sa akong anak nga si Onesimo, keng kinsa ako nahimong iyang amahan samtang ako binilanggo. **11** (Kaniadto siya wala magpulos alang kanimo, apan karon siya magpulos na gayud alang kanimo ug kanako.) **12** Ug karon ania gipadala ko siya balik kanimo, ang pagpadala ko diha kanimo sa akong kaugalingong kasingkasing. **13** Buot ko unta siyang hawiran diri uban kanako aron nga puli kanimo siya makaalagad kanako sa akong pagkabinilanggo tungod sa Maayong Balita; **14** apan dili ko buot ang pagbuhat sa bisan unsa gawas sa imong pag-uyon aron ang imong kaayo alang kanako dili mahimo pinaagi sa pagpugos kondili sa imong kaugalingong kabubut-on gayud. **15** Tingali mao kini ang hinungdan ngano nga siya gipabulag una kanimo sa makadiyot, aron nga sa dayon mahiuli siya kanimo, (*aiōnios g166*) **16** dili na ingon nga ulipon kondili labaw na sa ulipon, ingon nga minahal nga igsoon sa unod ug diha sa Ginoo igsoon nga minahal ilabina kanako apan daw unsa ka labi pa gayud kanimo. **17** Ug kon giisip mo man ako nga imong kaabay, nan, dawata siya maingon sa imong

pagdawat kanako. **18** Ug kon siya nakahatag man kanimo kadaut, o nakautang ba kanimo, ipahamtang kini kanako ingon nga akong bayranan. **19** Ako si Pablo, nagasulat niini sa kaugalingon ko gayud nga kamot: Ako magabayad niining tanan sa walay paghisgot sa imong labaw pang nautang kanako nga mao ang imong kaugalingong kinabuhi. **20** Oo, igsoon, buot ko unta nga makapahimulos ako kanimo diha sa Ginoo. Pabatia sa kahayahay ang kasingkasing ko diha kang Cristo. **21** Uban sa akong pagsalig sa imong pagkamasinugtanon, ako nagasulat nga nasayud nga ikaw magabuhat gayud sa labaw pa sa akong gipangayo. **22** Ug andami akog kaabutan ko diha, kay ginalauman ko pinaagi sa inyong mga pag-ampo nga katugotan ako sa pag-anha kaninyo. **23** Si Epafras, nga akong kauban nga binilanggo diha kang Cristo Jesus, nangomusta kanimo, **24** ug maingon man sila si Marcos, si Aristarco, si Demas, ug si Lucas, nga akong mga kaabay sa buhat. **25** Ang grasya sa Ginoong Jesu-Cristo magaubaan sa inyong espiritu.

Hebreohanon

1 Sa daghan ug nagkalainlaing mga paagi ang Dios misulti kaniadto sa karaang kapanahonan ngadto sa atong mga ginikanan pinaagi sa mga profeta; **2** apan niining kaulahiang mga adlaw siya misulti kanato pinaagig Anak, nga iyang gitudlo nga manununod sa tanang mga butang, pinaagi kang kinsa usab gibuhat niya ang kalibutan. (aiōn g165) **3** Kini siya, ingon nga panganinaw sa himaya sa Dios ug tukma nga hulad sa iyang kinaiya, mao ang nagasapnay sa kalibutan pinaagi sa gamhanan nga gipamulong niya. Sa nahimo na niya ang pagpanglinis sa mga sala sa katawhan, siya milingkod sa too sa Halangdon sa kahitas-an, **4** sanglit nahimo man siyang labaw pa sa mga manolunda maingon nga ang ngalan nga nadawat niya labaw man usab ka halangdon pa kay sa ila. **5** Kay kinsa bang manolundaa ang gikasultihan sa Dios, Ikaw akong Anak, karong adlawa ako nahimong imong Amahan?" Ug usab, Kaniya ako mahimong amahan, ug kanako siya mahimong anak"? **6** Ug usab, inigdala niya sa panganay dinihi sa kalibutan, siya magaingon, Ipasimba siya sa tanang mga manolunda sa Dios." **7** Ug mahitungod sa mga manolunda siya nagaingon, Ang iyang mga manolunda gihimo niya nga mga hangin, ug ang iyang mga sulogoon gihimo niya nga mga dilaab sa kalayo." **8** Apan mahitungod sa Anak siya nagaingon, Ang imong trono, O Dios, hangtud sa kahangturan, ug ang imong matarung nga sitro mao ang sitro sa imong gingharian. (aiōn g165) **9** Gihigugma mo ang pagkamarung ug gidumtan mo ang pagkamasupilon; tungod niana, gidihugan ikaw sa Dios, nga imong Dios, sa lana sa kalipay labaw pa kay kanila nga imong mga sagabay. **10** Ug, Ikaw, Ginoo, sa sinugdan mao ang nagtukod sa kalibutan, ug ang kalangitan buhat sa imong mga kamot; **11** sila mangawagtang, apan ikaw magapabilin; silang tanan madaan sama sa bisti, **12** sama sa kupo sila imong pagalukoton, ug sila pagausabon. Apan ikaw mao sa gihapon, ug walay pagkatapus ang imong katuigan." **13** Apan kinsa bang manolundaa ang iyang giingnan, Lumingkod ka sa akong too, hangtud ang imong mga kaaway mahimo ko nang tumbanan sa imong mga til"? **14** Dili ba silang tanan mga espiritu man lamang nga sulogoon, nga gipadala aron sa pag-alagad, alang kanila nga maoy magapanunod sa kaluwasan?

2 Busa gikinahanglan diay nga himoon ta ang labi pa ka mainiton pagtagad sa mga butang nga atong nadungog, basi unya hinoon ipang-anud kita gikan niini. **2** Kay kon malig-on man gani ang pulong nga gipahayag sa mga manolunda, ug nahiagum sa matarung balus ang tanang paglapas o pagsupak batok niini, **3** unsaon man nato sa pagpakaikyas kon dili kita manumbaling sa maong dakung kaluwasan? Kini sa sinugdan gipamulong sa Ginoo, ug unya gipanghimatuod kanato pinaagi kanila nga mga nakadungog kaniya; **4** ug ang Dios usab nagsaksi niini pinaagi sa mga ilhanan ug mga katingalahan ug sa nagkalainlaing mga milagro ug pinaagi sa mga gasa sa Espiritu Santo nga gipamahinbabih sumala sa iyang kaugalingong kabubut-on. **5** Kay ang umalabut nga kalibutan nga atong gihisgutan wala sa Dios ipailalum diha sa pagbulot-an sa mga manolunda. **6** Sa usa ka dapit dihay nagpamatuo ngag-ingon, Uns'a ba diay ang tawo, nga mahinumdum man ikaw kaniya, o ang anak sa tawo, nga motagad man ikaw kaniya? **7** Gibuhat mo siya nga sa makadiyot maubos una sa mga manolunda, gipurongpurongan mo siyag himaya ug dungog, ug gipahiluna mo siya sa ibabaw sa mga buhat sa imong mga kamot, **8** "ug ang tanang butang gipasakop mo sa ilalum sa iyang mga tiil." **9** Apan ang nakita nato karon mao si Jesus, siya nga sa makadiyot nahimo una nga ubos sa mga manolunda, nga gipurong-purongan ug himaya ug dungog tungod sa iyang pag-antus sa kamatayon, aron nga pinaagi sa grasya sa Dios makatilaw siyag kamatayon alang sa matag-usa ka tawo. **10** Kay angayan gayud kaniya, alang kang kinsa ug pinaagi kang kinsa naanaa ang tanang butang, nga sa pagdala niya sa daghang mga anak ngadto sa himaya, iyang pagahingpiton ang mag-uugda sa ilang kaluwasan pinaagi sa pag-antus. **11** Kay siya nga nagabalaan ug sila nga ginabalaan, tanan sila usa rag gigikanan. Mao man gani nga wala niya ikaulaw ang pagtawag kanilag mga igsoon, **12** sa iyang pag-ingon, Ipaipay ko ang imong ngalan ngadto sa akong mga igsoon, sa taliwala sa katilingban pagadayegon ko ikaw." **13** Ug usab, Diha kaniya ipahimutang ko ang akong pagsalig." Ug usab, Ania ako ug ang mga anak nga gihatag sa Dios kanako." **14** Busa, sanglit ang mga anak nakaambit man sa unod ug duro, siya gayud usab miambit niini, aron pinaagi sa kamatayon malaglag niya ang may gahum sa kamatayon, nga sa ato pa, ang yawa, **15** ug mapahigawas niya silang

tanang nga tungod sa kahadlok sa kamatayon nailalum 13 Apan pagtinambagay kamo ang usa sa usa sa sa pagkaulipon sulod sa tibuok nilang kinabuhi. 16 matag-adlaw, samtang matawag pa kini nga "karong Kay sa pagkatinuod dili alang sa mga manolunda ang adlawa," aron wala kaninyoy magmagahi tungod sa iyang kahangawa, kondili alang sa mga kaliwat ni pagkamalimbongan sa sala. 14 Kay kita nahimong Abraham. 17 Busa gikinahanglan nga pagahimoon mga mag-aambil kang Cristo, kon ang atong unang siya nga sa tanang kahimtang mahisama sa iyang pagsalig padayonan ta sa pagkupot nga malig-on mga igsoon, aron mahimo siyang maloluy-on ug hangtud sa katapusan ug 15 samtang ginaingon pa, kasaligang labawng sacerdote diha sa pagpang- Karong adlawa, inigkadungog ninyo sa iyang tingog, alagad alang sa Dios, sa paghimog halad-pasiuli ayaw ninyo pagahia ang inyong mga kasingkasing alang sa mga sala sa katawhan. 18 Kay maingon nga ingon niadtong pagpangsulil nila batok kanako." 16 siya gayud nakaantus man sa diha nga gitintal siya, Kinsa ba kadto sila nga nanagpakadungog, ngani nan, makahimo siya sa pagtabang kanila nga mga misulil batok kaniya? Dili ba mao man kadto silang ginatintal.

3 Busa, mga igsoon balaan, nga mga mag-aambil sa langitnon nga pagtawag, hinoktuki ninyo si Jesus, ang apostol ug labawng sacerdote sa atong tinoohan. 2 Siya matinumanon sa Dios nga mao ang nagtudlo kaniya, maingon nga si Moises usab nagmatinumanon diha sa balay sa Dios. 3 Apan si Jesus naisip nga labaw pa ug himaya kay kang Moises, maingon nga ang magtutukod sa balay labaw pa ug dungog kay sa balay. 4 (Kay ang matag-usa ka balay may tawong nagtukod niini, apan ang magtutukod sa tanang mga butang mao ang Dios.) 5 Ug si Moises ingon nga sulogoon matinumanon tuod diha sa tibuok balay sa Dios, sa pagpamatuo labut sa mga butang nga sa kaulahiy iyang igapamulong; 6 apan si Cristo ingon nga Anak matinumanon sa pagdumala sa balay sa Dios. Ug kita mao ang iyang balay kon batonan ta nga malig-on ang atong pagsalig ug garbo sa atong paglaum. 7 Busa, ingon sa gisulti sa Espiritu Santo, Karong adlawa, inigkadungog ninyo sa iyang tingog, 8 ayaw ninyo pagahia ang inyong mga kasingkasing ingon niadtong pagpangsulil nila batok kanako, sa adlaw sa pagpanulay didto sa kamingawan, 9 diin ang inyong mga ginikanan misulay kanako ug nakita nila ang akong mga buhat sulod sa kapatan ka tuig. 10 Busa nasuko ako batok niadtong kaliwatana, ug miington ako, 'Kanunay gayud silang manghisalaag sa ilang mga kasingkasing; wala sila mahibalo sa akong mga dalan.' 11 Sumala sa akong gipanumpa tungod sa akong kapungot, 'Dili gayud sila makasulod sa akong kapahulayan.' 12 Magmatngon kamo, mga igsoon, basi nga diha kang bisan kinsa kaninyo maanaa unyay dautan ug dili matinoohong kasingkasing, nga magatalar kaninyo sa pagpamiya gikan sa buhi nga Dios.

13 Apan pagtinambagay kamo ang usa sa usa sa sa pagkaulipon sulod sa tibuok nilang kinabuhi. 16 matag-adlaw, samtang matawag pa kini nga "karong Kay sa pagkatinuod dili alang sa mga manolunda ang adlawa," aron wala kaninyoy magmagahi tungod sa iyang kahangawa, kondili alang sa mga kaliwat ni pagkamalimbongan sa sala. 14 Kay kita nahimong Abraham. 17 Busa gikinahanglan nga pagahimoon mga mag-aambil kang Cristo, kon ang atong unang siya nga sa tanang kahimtang mahisama sa iyang pagsalig padayonan ta sa pagkupot nga malig-on mga igsoon, aron mahimo siyang maloluy-on ug hangtud sa katapusan ug 15 samtang ginaingon pa, kasaligang labawng sacerdote diha sa pagpang- Karong adlawa, inigkadungog ninyo sa iyang tingog, alagad alang sa Dios, sa paghimog halad-pasiuli ayaw ninyo pagahia ang inyong mga kasingkasing alang sa mga sala sa katawhan. 18 Kay maingon nga ingon niadtong pagpangsulil nila batok kanako." 16 siya gayud nakaantus man sa diha nga gitintal siya, Kinsa ba kadto sila nga nanagpakadungog, ngani nan, makahimo siya sa pagtabang kanila nga mga misulil batok kaniya? Dili ba mao man kadto silang tanan nga namahawa sa Egipto ubos sa pagpangulo ni Moises? 17 Ug kinsa ba kadto sila nga gikasukan sa Dios sulod sa kapatan ka tuig? Dili ba mao man kadto ang mga nanagpakesala, kinsang mga patayng lawas nahibilin didto sa kamingawan? 18 Ug kinsa man ang iyang gipanumpaan nga dili gayud sila makasulod sa iyang kapahulayan, kondili mao kadtong mga masupilon? 19 Ug nakita ta nga wala gayud sila makasulod tungod sa pagkadili matinoohon.

4 Busa, samtang nagapadayon pa ang saad sa atong pagpakesulod sa iyang kapahulayan, batonan ta ang kahadlok basi una hinoon aduna kaninyoy maisip nga wala makakab-ot niini. 2 Kay kita gikawalihan man usab sa Maayong Balita ingon kanila; hinoon ang pulong nga ilang nadungog wala magpulos kanila, kay ang mga nakadungog niini wala man modawat niini uban sa pagtoo. 3 Kay kita nga nanagpanoo nagakulod sa maong kapahulayan, ingon sa iyang gisulti, Sumala sa akong gipanumpa tungod sa akong kapungot, 'Dili gayud sila makasulod sa akong kapahulayan,' 4 Kay sa usa ka dapit siya nagsulti mahitungod sa ikapito ka adlaw sa ingon niini nga paagi, "Ug sa ikapito ka adlaw ang Dios mipahulay gikan sa iyang tanang mga buhat. 5 Ug usab niining dapita, siya nag-ingon, Dili gayud sila makasulod sa akong kapahulayan." 6 Busa, sanglit aduna may pipila nga managpakesulod pa niini, ug sanglit kadtong mga gikawalihan kanhi sa Maayong Balita wala man managpakesulod niini tungod sa ilang pagkamasupilon, 7 nagtudlo siya pag-usab ug usa ka adlaw, ang "Karong adlawa," diha sa iyang pagsulti pinaagi kang David sa nakalabay na ang dugayng panahon, sa mga pulong nga gikutlo sa unahan, Karong adlawa, inigkadungog ninyo sa iyang tingog, ayaw ninyo pagahia ang inyong mga kasingkasing." 8

Kay kon si Josue nakahatag pa kanilag pahulay, ang Dio dili na lang unta maghisgot ug lain pang adlaw. **9** Busa nagapabilin pa diay ang usa ka kapahulayan nga gitagana alang sa mga tawo sa Dios; **10** kay ang mahisulod ngadto sa kapahulayan sa Dios, moundang man usab sa iyang mga pagpamuhat maingon sa pag-undang sa Dios sa iyang mga pagpamuhat. **11** Busa kinahanglan panglimbasugan ta ang pagsulod sa maong kapahulayan, aron walay usa kanato nga mamatay tungod sa samang pagkamasupilon. **12** Kay ang pulong sa dios buhi ug nagalihok nga gamhanan, labi pang mahait kay sa espada nga duhay sulab, ug modulot ngadto sa gitagboan sa kalag ug espiritu, sa mga lutahan ug sa mga kauyokan, ug motugkad sa mga hunahuna ug katuyoan sa kasingkasing. **13** Ug sa panan-aw sa Dios walay binuhat nga natago, hinonoa ang tanang butang binuksan ug dayag sa mga mata niya kang kinsa magahatag ra unya kitag pagpanabut. **14** Busa, sanglit aduna man kitay dakung karon angayan na unta kamo nga mahimong mga labawng sacerdote nga nakalatas sa kalangitan, si Jesus, ang Anak sa Dios, pangusgan ta pagkupot ang atong tinoohan. **15** Kay ang atong labawng sacerdote dili siya usa nga dili arang mobati sa pagkalooy gikan sa atong mga kaluyahan, hinonoa usa siya nga sa tanang paagi gitintal ingon kanato, hinoon wala makasala. **16** Sa ingon niana, uban sa pagsalig manuol kita sa trono sa grasya, aron makadawat kitag kalooy ug makakaplag kitag grasya nga makatabang kanato sa panahon sa pagpanginahanglan.

5 Kay ang matag-usa ka labawng sacerdote nga pinili gikan sa mga tawo, gitudlo sa pagpaningamot alang sa mga tawo sa ilang kalabutan sa Dios, sa paghalad ug mga gasa ug mga halad-inihaw alang sa mga sala. **2** Ug sanglit sa iyang kaugalingon ginalikusan man usab siyang kaluyahan, siya makapailub nga malumo ngadto sa mga wala masayud ug sa mga nahisalaag. **3** Tungod niini gikinahanglan niya ang paghimog halad-inihaw dili lamang alang sa mga sala sa maong mga tawo, kondili alang usab sa iyang kaugalingong mga sala. **4** Ug walay tawo nga mangunay sa pagpahiluna sa iyang kaugalingon diha sa maong katungdanan, kondili sa Dios tinawag siya alang niini maingon kang Aaron. **5** Sa ingon usab niana si Cristo wala magtuboy sa iyang kaugalingon aron mahimo siyang labawng sacerdote, hinonoa gitudlo siya niya nga nag-ingon kaniya, ikaw akong Anak, karong adlawa ako nahimong imong Amahan;

6 sumala sa gióngon usab niya sa laing dapit, Ikaw sacerdote hangtud sa kahangturan, sumala sa laray ni Melquisedec." (aión g165) **7** Sa mga adlaw sa tawhanon niyang kinabuhi si Jesus, uban sa makusog nga mga pagsinggit ug paghilak, naghimog mga pag-ampo ug pagpangamuyo ngadto kaniya nga arang makaluwas kaniya gikan sa kamatayon, ug siya gidungog tungod sa iyang diosnong kahadlok. **8** Ug bisan tuod siya Anak, siya nakakat-on sa pagkamasinugtanon pinaagi sa mga butang nga iyang giantus; **9** ug sa nahimo siyang hingpit, siya nahimong tuboran sa dayong kaluwasan alang sa tanang magasugot kaniya, (aiónios g166) **10** sanglit sa Dios gitudlo man siya nga labawng sacerdote sumala sa laray ni Melquisedec. **11** Mahitungod niini daghan pa karnig igsusulti nga malisud ikapasabut kaninyo, sanglit nangahimo man kamo nga mahinay sa inyong gatas, dili sa kan-onon nga magahi; **12** Kay samtang niining panahona atong tinoohan. **13** Kay ang atong labawng sacerdote sa mga sinugdan sa naunañan mga pagtulon-an dili siya usa nga dili arang mobati sa pagkalooy sa pulong sa Dios. Nagakinahanglan pa diay kamog kamo nga adunay magasubli pa sa pagtudlo kaninyo matag-usa nga gibuhì pa ug gatas dili batid sa pulong gatas, dili sa kan-onon nga magahi; **13** kay ang matag-usa nga gibuhì pa ug gatas dili batid sa pulong wala makasala. **14** Apan ang magahing kan-onon maoy alang sa mga hamong, alang kanila kinsang mga salabutan nabatid pinaagi sa pagbinansay sa pag-ila sa maayo gikan sa dautan.

6 Busa biyaan ta na ang naunañan mga tuloohan mahitungod kang Cristo ug manag-uswag kita ngadto sa pagkahamtong, sa dili na pagpahimutang pag-usab sa sukaranan sa paghinulsol gikan sa patay nga mga binuhatan ug sa pagtoo ngadto sa Dios, **2** ug sa pagtulon-an mahitungod sa mga bautismo, ug sa pagpandong pinaagi sa mga kamot, ug sa pagkabanhang sa mga patay, ug sa hukom sa silot nga dayon. (aiónios g166) **3** Hinoon buhaton ta kini kon itugot man sa Dios. **4** Kay bahin niadtong mga tawo nga sa makausa nalamdagán na unta, nga nakatilaw na sa langitnong gasa, ug nakaambit na sa Espíritu Santo, **5** ug nakatagamtam na sa pagkamaayo sa pulong sa Dios ug sa mga gahum sa kapanahonan nga umalabut, (aión g165) **6** ug unya managpanibug sila, dili na gayud mahimo ang pagpabalik pa kanila sa paghinulsol, sanglit gituyoan man nila ang paglansang

pag-usab sa Anak sa Dios ug pagpaulaw kaniya sa dayag. 7 Kay ang yuta nga nakasuyop na sa ulan nga sa masubsob mangatagak niini, ug magapatubo sa mga tanum nga kapuslan sa mga tawo alang kang kinsa giugmad kini, ang maong yuta magadawat ug panalangin gikan sa Dios. 8 Apan kon kini mamunga man ug mga sampinit ug mga kadyapa, kini walay bili ug hapisit na matinunglo; ang katapusan niini mao ang pagkasunog. 9 Apan bisan tuod nagausali kami sa ingon niini, ngani mahitungod kaninyo, mga hiniguma, kami may kasigurohan sa labaw pa ka maayong mga butang sa kaluwasan. 10 Kay ang Dios dili hiwi nga tungod niana hikalimtan lamang niya ang inyong buhat ug ang gugma nga inyong buhat ug ang gugma nga inyong gipadayag alang kaniya pinaagi sa inyong pag-alagad sa mga balaan, ingon sa inyo pa gihapong ginabuhat karon. 11 Ug among gipanghinaut nga unta ang matag-usa kaninyo hangtud sa katapusan magapadayag sa samang pagkamasingkamoton sa pagkab-ot sa hingpit nga pagsalig sa paglaur, 12 aron dili kamo magtapol, hinonoa magmaawaton kanila nga nagapanunod sa mga saad tungod sa ilang pagtoo ug pailub. 13 Kay sa pagsaad sa Dios kang Abraham, sanglit wala na may daku pa kay kaniya nga iyang kapanumpaan, siya nanumpa sa iyang kaugalingon, 14 nga nag-ingon, "Sa pagkatinuod panalanganin ko ikaw ug pasanayon ko ikaw." 15 Ug tuod man si Abraham, ingon nga nakaantus nga mapailubon gayud, nakakab-ot sa gisaad. 16 Sa pagkatinuod ang mga tawo adunay ilang pagapanumpaan nga labi pang dagku kay kanila, ug alang kanila ang panumpa nga magapanghimatuod sa usa ka sulti magatapus sa tanan nilang lantugi. 17 Ug sa ingon niana, sa tinguba sa Dios sa paghimog labi pa ka matin-aw nga pagpadayag sa walay pagkausab sa iyang katuyoan, sa pagpadayag niini ngadto sa mga manununod sa saad, siya misukip ug usa ka panumpa, 18 aron nga pinaagi niining duha ka mga butang nga walay pagkausab, nga tungod niini dili mahimo nga mamakak ang Dios, kita nga nanagpangalagiw aron kapanalipdan makabaton sa dakung kadasig sa pagpangupot nianang paglaur nga gibutang sa atong atubangan. 19 Ginabatonan ta kini ingon nga siguro ug malig-on nga sinipit sa kalag, usa ka paglaur nga nagasulod ngadto sa kinasulorang alampoan sa luyo sa tabil, 20 diin tungod kanato si Jesus nahisulod na ingon nga mag-uuna ug nahimong labawng sacerdote hangtud sa kahangturan sumala sa laray ni Melquisedec. (aiōn g165)

7 Kay kini si Melquisedec, nga hari sa Salem, sacerdote sa labing halangdong Dios, misugat kang Abraham sa napauli kini gikan sa pagpamatay sa mga hari, ug nanalangin kaniya; 2 ug alang kaniya gigahin ni Abraham ang ikapulo sa tanang butang. Una sa tanan, sumala sa hubad sa iyang ngalan, siya hari sa katarungan, ug unya hari usab siya sa Salem, nga sa ato pa, hari sa kadaitan. 3 Siya walay amahan ni inahan ni kagikanan, ug wala usab siyay sinugdanan sa mga adlaw ni katapusan sa kinabuhi, hinonoa ingon nga nahisama sa Anak sa Dios, magapadayon siya nga sacerdote hangtud sa kahangturan. 4 Ug palandunga unsa ka tinamud gayud niadtong tawhana! Bisan gani si Abraham nga patriarca migahin alang kaniya sa ikapulo sa mga inagaw sa gubat. 5 Ug kadong mga kaliwat ni Levi nga nagadawat sa katungdanan sa pagkasacerdote gibut-an sa kasugoan sa pagkuha sa ikapulo gikan sa katawhan, sa ato pa, gikan sa ilang mga kaigsoonan, bisan pa nga kini sila usab mga kaliwat ra gikan ni Abraham. 6 Apan kadong tawhana nga dili sa ilang kagikanan midawat sa ikapulo gikan kang Abraham ug nanalangin kaniya nga nagbaton sa mga saad. 7 Maoy usa ka butang nga dili malalis, nga ang ubos ug kahimtang pagapanalanganin sa labaw ug kahimtang. 8 Dinhì ang ikapulo ginadawat sa mga tawong may kamatyon; apan didto ginadawat kini niadtong usa nga gipanghimatud-an nga buhi sa dayon. 9 Ug ikaingon man gani nga bisan si Levi, nga nagadawat sa ikapulo, mihatag sa ikapulo pinaagi kang Abraham, 10 kay si Levi didto pa man sa batang sa iyang ginikanan sa paghisugat ni Melquisedec kang Abraham. 11 Karon kon ang pagkahingpit nakab-ot pa pinaagi sa kung Levi nga pagkasacerdote (kay ubos niini gidawat man sa mga tawo ang kasugoan), nganong gikinahanglan pa man nga mobarug ang laing sacerdote sumala sa laray ni Melquisedec, ug dili ang usa nga sumala sa laray ni Aaron? 12 Kay kon aduna may pag-ilis sa pagkasacerdote, kinahanglan usab adunay pag-ilis sa kasugoan. 13 Kay siya nga bahin kaniya kining mga butanga gikahisgutan, sakop sa laing banay nga gikan niini walay bisan usa nga nakaalagad sa halaran. 14 Kay dayag man kaayo nga ang atong Ginoo natawo gikan kang Juda, ug labut niadtong banaya si Moises wala maghisgot

ug mga sacerdote. 15 Ug kini milabi pa gayud sa mga langit, 2 usa ka mag-aalagad sulod sa gani sa ka dayag sa diha nga mibarug ang laing daptip nga balaan ug sa tino ud nga tabernaculo nga sacerdote nga may pagkasama kang Melquisedec, gipatindog dili sa tawo kondili sa Ginoo. 3 Kay ang 16 nga nahimong sacerdote, dili sumala sa kasugoan tanang labawng sacerdote ginatudlo aron sa paghalad mahitungod sa lawasnon nga kagikanan, kondili ug mga gasa ug mga halad-inihaw; tungod niana, pinaagi sa gahum sa kinabuhi nga walay pagkalaglag. 17 Kay ang pagpanghimatuod kaniya nagaingon, Ikaw gikinahanglan nga ang maong sacerdote usab adunay sacerdote hangtud sa kahangturan, sumala sa laray ni Melquisedec." (aiōn g165) 18 Kay sa usa ka babin, ang naunaung kasugoan gihiklin tungod sa kahuyang ug kawalay kapusalan niimi 19 (kay walay nahimong hingpit pinaagi sa kasugoan); ug sa laing babin, gikapasulod ang usa ka labi pa ka maayong paglaum nga pinaagi niimi magaduol kita sa Dios. 20 Ug kini dili nga walay panumpa. 21 Sila nga kaniadto nahimong mga sacerdote nahimong ingon sa walay panumpa, apan kini siya gipamulongan ug panumpa nga nag-ingon, Ang Ginoo nanumpa ug dili siya magausab sa iyang hunahuna, 'Ikaw sacerdote hangtud sa kahangturan.'" (aiōn g165) 22 Kini nagahimo kang Jesus ingon nga pasalig sa labi pa ka maayong pakigsaad. 23 Ang naunaung mga sacerdote daghan, kay dili man sila molungtod sa katundanan tungod sa kamatayon; 24 apan kini siya sa dayon nagahupot sa iyang pagkasacerdote, kay siya molungtod man hangtud sa kahangturan. (aiōn g165) 25 Busa, sa tanang panahon, siya arang makaluwas sa mga ni Israel ug sa kaliwanan ni Juda; 9 dili ingon modul sa Dios pinaagi kaniya, sanglit buhi man siya sa kanunay aron sa pagpangamuyo alang kanila. 26 Kay angay alang kanato ang pagpakabaton sa modul sa Dios pinaagi kaniya, sanglit buhi man siya sa kanunay aron sa pagpangamuyo alang kanila. 27 nagaingon ang Ginoo. 10 Kay mao kini ang pakigsaad Lahi sa uban nga mga labawng sacerdote, siya wala magkinahanglan sa adlaw-adlaw nga paghimog mga halad-inihaw, nahauna alang sa iyang kaugalingong sacerdote, apan ang pulong sa panumpa, nga miabut ulahia sa kasugoan, nagatudlog Anak nga nahimong hingpit hangtud sa kahangturan. (aiōn g165)

8 Karon ang lintunganay sa among gisulti mao kini: aduna kita niining maong labaw nga sacerdote, nga nagalingkod sa too sa trono sa Halangdon didto

gikinahanglan nga ang maong sacerdote usab adunay iyang ihalad. 4 Karon, kon siya ania pa sa yuta, dili gayud unta siya mahimong sacerdote, sanglit dinihi sa yuta aduna may mga sacerdote nga managhalad ug mga gasa sumala sa kasugoan. 5 Ginaalagaran nila ang hulad ug landong sa langitnong daptip nga balaan; kay sa hapit na si Moises magpatindog sa tabernaculo, gitugon siya sa Dios nga nag-ingon, "Tan-awa baya nga ang tanan pagahimoon mo nga mahisulod sa usa ka pagpang-alagad nga labaw pa ka maayo kay sa daan, maingon nga ang pakigsaad nga iyang ginapatataliwad-an labi pa man ka maayo, sanglit nahimo man kini pinasikad sa labi pa ka maayong mga saad. 7 Kon kadtong unang pakigsaad wala pay kulang, wala untay kahigayonan alang sa ikaduha. 8 Apan kay iya man silang nakaplagan nga may kakulang, siya nagaingon, Moabit ra ang mga adlaw, nagaingon ang Ginoo, nga pagahimoon ko ang usa ka bag-ong pakigsaad uban sa kaliwanan sa kamot aron sa pagdala kanila sa gawas sa yuta sa pakigsaad nga gihimo ko uban sa ilang mga sa pakigsaad nga gihimo ko uban sa ilang mga sa kamot aron sa pagdala kanila sa gawas sa yuta sa pagdala kanila sa gawas sa yuta sa pagdala kanila sa Egipto; kay wala sila magmatinumanon sa akong walay lama, linain gikan sa mga makasasala, tinuboy pakigsaad, ug busa wala ako manumbaling kanila, ngadto sa kahitas-an labaw pa sa kalangitan. 27 nagaingon ang Ginoo. 10 Kay mao kini ang pakigsaad Lahi sa uban nga mga labawng sacerdote, siya wala nga akong pagahimoon uban sa kaliwanan ni Israel magkinahanglan sa adlaw-adlaw nga paghimog mga halad-inihaw, nahauna alang sa iyang kaugalingong Igabutang ko ang akong mga sugo sulod sa ilang mga sala ug una alang sa mga sala sa katawhan; kay kini gihimo niya sa makausa ra sa wala nay pagsublisibili, sa paghalad niya sa iyang kaugalingon. 28 Sa pagkatnuod, ang kasugoan nagatudlog mga tawo nga may kaluyahan ingon nga mga labawng sacerdote, apan ang pulong sa panumpa, nga miabut ulahia sa kasugoan, nagatudlog Anak nga nahimong hingpit hangtud sa kahangturan.

(aiōn g165)

8 Karon ang lintunganay sa among gisulti mao kini: aduna kita niining maong labaw nga sacerdote, nga nagalingkod sa too sa trono sa Halangdon didto

gikinahanglan nga ang maong sacerdote usab adunay iyang ihalad. 4 Karon, kon siya ania pa sa yuta, dili gayud unta siya mahimong sacerdote, sanglit dinihi sa yuta aduna may mga sacerdote nga managhalad ug mga gasa sumala sa kasugoan. 5 Ginaalagaran nila ang hulad ug landong sa langitnong daptip nga balaan; kay sa hapit na si Moises magpatindog sa tabernaculo, gitugon siya sa Dios nga nag-ingon, "Tan-awa baya nga ang tanan pagahimoon mo nga mahisulod sa usa ka pagpang-alagad nga labaw pa ka maayo kay sa daan, maingon nga ang pakigsaad nga iyang ginapatataliwad-an labi pa man ka maayo, sanglit nahimo man kini pinasikad sa labi pa ka maayong mga saad. 7 Kon kadtong unang pakigsaad wala pay kulang, wala untay kahigayonan alang sa ikaduha. 8 Apan kay iya man silang nakaplagan nga may kakulang, siya nagaingon, Moabit ra ang mga adlaw, nagaingon ang Ginoo, nga pagahimoon ko ang usa ka bag-ong pakigsaad uban sa kaliwanan sa kamot aron sa pagdala kanila sa gawas sa yuta sa pagdala kanila sa gawas sa yuta sa pagdala kanila sa Egipto; kay wala sila magmatinumanon sa akong walay lama, linain gikan sa mga makasasala, tinuboy pakigsaad, ug busa wala ako manumbaling kanila, ngadto sa kahitas-an labaw pa sa kalangitan. 27 nagaingon ang Ginoo. 10 Kay mao kini ang pakigsaad Lahi sa uban nga mga labawng sacerdote, siya wala nga akong pagahimoon uban sa kaliwanan ni Israel magkinahanglan sa adlaw-adlaw nga paghimog mga halad-inihaw, nahauna alang sa iyang kaugalingong Igabutang ko ang akong mga sugo sulod sa ilang mga salabutan, ug igasulat ko kini diha sa ilang mga kasingkasing, ug ako mahimong ilang Dios, ug sila mahimong akong katawhan. 11 Ug ang matag-usa kanila dili na magatudlo pa sa iyang isigkatagilungsod, ni ang matag-usa kinahanglan magatudlo pa sa iyang igsoon, sa pag-ingon, 'Ilha ang Ginoo,' kay ang tanan makaila na man unya kanako, sukad sa labing gamay kanila hangtud sa labing daku. 12 Kay ako magamaloluy-on sa ilang kalapanan, ug ang ilang kasal-anan dili ko na pagahinumduman." 13 Sa iyang paghisgot ug bag-ong pakigsaad, giisip niya ang nahaunang pakigsaad ingon nga kinaraan na. Ug

bisan unsay kinaraan na ug tigulang na, kana hapit na mahanaw.

9 Sa pagkatinuod ang nahaunang pakigsaad may klagdaan babin sa pagsimba ug sa yutan-ong dapit nga balaan. **2** Kay diha may giandam nga usa ka tabernaculo, ang pangunahan, diin diha ang tongtonganan sa lamparahan ug ang lamisa ug ang mga tinapay nga gibutang sa atubangan sa Dios; kini gitawag nga Dapit nga Balaan. **3** Sa luyo sa ikaduhang tibil diha ang tabernaculo nga gitawag nga Balaan sa mga Balaan, **4** nga niini diha ang bulawang halaran nga insinsohanan ug ang arka sa pakigsaad, nga hinal-upan ug bulawan sa tanang babin niini, diin gibutang ang tibud nga bulawan nga sa sulod niini diha ang mana, ug ang kang Aaron nga sungkod nga nanalingsing, ug ang mga papan nga gisulatan sa pakigsaad; **5** ug sa ibabaw niini diha ang mga kirubin sa himaya, nga nanaglandong sa Dapit nga pasig-ulian. Mahitungod niining mga butanga, dili kita karon makahisgot sa tinagsa sa tanang kahimoan niini. **6** Sa nahimo na kining maong mga pangandam sa ingon nga paagi, ang mga sacerdote sa kanunay nanagsulod sa tabernaculo nga pangunahan, sa pagtuman sa ilang mga katungdanan sa diosnong pagpang-atiman; **7** apan ngadto sa ikaduhang tabernaculo ang labawng sacerdote mao lamang ang bugtong makasulod, ug kini sa makausa ra sa usa ka tuig, nga magadala ug dugo nga iyang ihalad alang sa iyang kaugalingon ug sa mga sayop sa katawhan. **8** Pinaagi niini ang Espiritu Santo nagapasabut nga ang agianan ngadto sa Dapit nga Balaan dili pa binuksan samtgang nagabarug pa gihapon ang tabernaculo nga pangunahan **9** (nga, ingon nga sambingay, mao ang kapanahonan karon). Sumala niining maong pahimutang, ginahalad ang mga gasa ug mga halad-inihaw nga dili arang makahingpit sa kaisipan sa magsisimba, **10** kondili may kalabutan lamang babin sa kan-onon ug ilimnon ug sa nagkalainlaing mga pagpanghugas, mga tulomanon alang sa lawas nga gipahamtang aron pagatumanon hangtud sa panahon sa pagpatarung sa mga butang. **11** Apan sa pagtungha na ni Cristo ingon nga labawng sacerdote sa mga maayong butang nga nanagpangabut, nan, latas sa labi pang daku ug labi pang hingpit nga tabernaculo (nga dili hinimog kamot, sa ato pa, dili iya sa yutan-ong kabuhatan) **12** siya sa makausa ug sa wala nay pagsubli misulod

sa Balaang Dapit, nga nagdala dili sa dugo sa mga kanding ug sa mga nating baka kondili sa iyang kaugalingong dugo, nga sa ingon niana nagkab-ot sa katubsanan nga dayon. (aiōnios g166) **13** Kay kon ang dugo sa mga kanding ug sa mga torong baka, ug ang mga agiw sa bayeng baka, sa ikasablig na kini ngadto sa mga mahugawng tawo, makapabalaan man gani alang sa pagkaputli sa unod, **14** unsa ka labaw pa gayud niini ang mahimo sa dugo ni Cristo, nga pinaagi sa Espiritu nga dayon mihalad sa iyang kaugalingon nga walay buling ngadto sa Dios, sa paghinlo sa inyong kaisipan gikan sa mga patayng binuhatan aron magaalagad kamo sa Dios nga buhi? (aiōnios g166) **15** Busa siya mao ang tigpataliwal sa usa ka bag-on ug pakigsaad, aron ang mga gipanawag makadawat sa gisaad nga panulondong dayon, sanglit nahitabo man ang usa ka kamatayon nga nagatubos kanila gikan sa mga kalapasan nga nahimo ilalum sa nahaunang pakigsaad. (aiōnios g166) **16** Kay diin gani adunay tugon, ang kamatayon sa naghimo niini kinahanglan pagapamatud-an. **17** Kay ang tugon mogahum lamang inig-abut na sa kamatayon, sanglit dili man kini magapulos samtgang buhi pa ang naghimo niini. **18** Tungod niana, bisan pa ang nahaunang pakigsaad wala kauyon nga gawas sa paggamit ug dugo. **19** Kay sa diha nga ang tanang balaod sa kasugoan gikapahayag na ni Moises ngadto sa tanang katawhan, siya mikuha sa dugo sa mga nating baka ug mga kanding, ug sa tubig ug sa mapulang balhibo sa karnero ug sa isopo, ug ang basahan ug ang tanang mga tawo gisabligan niya, **20** nga nagingon, "Kini mao ang dugo sa pakigsaad nga gisugo sa Dios kaninyo." **21** Ug sa samang paagi iyang gisabligan ug dugo ang tabernaculo ug ang tanang galamiton sa pagsimba. **22** Sa pagkatinuod, ubos sa kasugoan hapit ang tanang butang pagahinloon ug dugo, ug gawas sa pag-ula ug dugo walay mahimong pasaylo sa mga sala. **23** Sa ingon niana gikinahanglan nga ang mga hulad sa mga langitnong butang pagahinloon niining mga butanga, apan ang maong mga langitnong butang pagahinloon sa labi pa ka maayong mga halad-inihaw kay niini. **24** Kay si Cristo misulod dili ngadto sa usa ka balaang dapit nga hinimog mga kamot, nga hulad lamang sa tinuod, kondili ngadto sa langit gayud, sa pagpangatubang karon alang kanato sa atubangan sa Dios. **25** Dili usab aron sa pagsublisibili sa iyang paghalad sa iyang kaugalingon, maingon sa tinuig nga pagsulod sa mga

labawng sacerdote ngadto sa Balaang Dapit, dinala ang dugo nga dili iyang kaugalingon; **26** kay kon mao pa, gikinahanglan unta nga magsublisubli siya sa pag-anus sukad sa pagkatukod sa kalibutan. Apan ingon sa karon, sa makausa ra ug sa wala nay pagsublisubli, siya mitungha sa katapusan sa kapanahonan aron sa pagwagtang sa sala pinaagi sa paghalad niya sa pagpakamatay sa iyang kaugalingon. (aiōn g165) **27** Ug maingon nga ang tawo ginabut-an nga mamatay sa makausa ra, ug tapus niana mao ang hukom, **28** mao man usab si Cristo, tapus makahalad sa makausa aron sa pagkuha sa mga sala sa daghang mga tawo, motungha sa ikaduha dili labut sa sala, kondili sa pagluwas hinoon kanila nga sa matinghuao gayud nagapaabut kaniya.

10 Kay maingon nga ang kasugoan aduna man lamay landong sa mga maayong butang nga umalabut, ug wala makabaton sa katinuod niining mga butanga, kini dili arang makahingpit sa mga managpanuol, pinaagi sa mao rang mga halad nga kanunayng ginahalad tuig-tuig. **2** Kon dili pa, dili ba gihunong na unta ang pagpanghalad niini? Kon ang mga magsisimba nahinlo pa sa makausa ug sa dayon, wala na unta silay pagbati nga may sala pa. **3** Apan diha sa maong mga halad anaa ang tigpahinumdum ug sala tuig-tuig. **4** Kay dili gayud mahimo nga ang dugo sa mga toro nga baka ug mga kanding makakuha sa mga sala. **5** Tungod niana, sa pagtungha ni Cristo sa kalibutan, siya miington, Ang mga halad-inihaw ug mga gasa wala mo tinguhaa, kondili usa ka lawas kanako imong gitagana; **6** sa mga halad nga sinunog ug sa mga halad tungod sa sala ikaw walay kahimuot. **7** Unya miington ako, 'Tanawa, ako mianhi sa pagtuman sa imong kabubut-on, O Dios,' sumala sa nahisulat mahitungod kanako diha sa basahon nga linukot." **8** Sa iyang pag-ingon sa unahan, "Ikaw wala magtinguha ni may kahimuot sa mga halad-inihaw ug sa mga gasa ug sa mga halad nga sinunog ug sa mga halad tungod sa sala" (kini ginahalad tuman sa kasugoan), **9** siya midugang sa pag-ingon "Tan-awa, ako mianhi sa pagtuman sa imong kabubut-on." Ang nahauna iyang gibungkag aron ang ikaduha iyang pagatukoron. **10** Ug pinaagi sa maong kabubut-on kita nangahinlo gikan sa sala pinaagi sa makausa ra ug dayon nga paghalad sa lawas ni Jesu-Cristo. **11** Ug ang matag-usa ka sacerdote sa adlaw-adlaw anaa sa iyang

pagpang-alagad, sa pagsublisubli sa paghimo sa mao rang mga halad-inihaw nga dili gayud makawala sa mga sala. **12** Apan sa nakahimo na si Cristo sa usa ra ka paghalad tungod sa sala alang sa tanang kapanahonan siya milingkod sa too sa Dios, **13** sa pagpaabut sukad niadtio hangtud nga ang iyang mga kaaway pagahimoon nga tumbanan sa iyang mga til. **14** Kay pinaagi sa usa lamang ka paghalad iyang gihingpit alang sa tanang kapanahonan sila nga mga gipanagbalaan. **15** Ug ang Espiritu Santo usab nagapanghimatuod kanato; kay tapus siya makaingon, **16** "Kini mao ang pakigsaad nga akong pagahimoon uban kanila tapus niadtong mga adlawa, nagaingon ang Gino: Igabutang ko ang akong mga sugo sa sulod sa ilang mga kasingkasing, ug igasulat ko kini diha sa ilang mga salabutan," **17** siya midugang sa pag-ingon, Ug ang ilang mga sala ug mga kasaypanan dili ko na pagahinumduman." **18** Kay sa diha nga mapasyalo na kini, wala na usab kinahanglan ang halad tungod sa sala. **19** Mga igsoon, sanglit may pagsalig man kita sa pagsulod sa Dapit nga Balaan pinaagi sa dugo ni Jesus, **20** pinaagi sa bag-o ug buhi nga agianan nga iyang gibuksan alang kanato lahus sa tabil, nga sa ato pa, pinaagi sa iyang lawas, **21** ug sanglit kita aduna may dakung sacerdote nga nagadumala sa Balay sa Dios, **22** busa manuol kita sa Dios uban ang matinuoran nga kasingkasing, nga sa hingpit pinasaligan sa pagtoo, sa nasabligan ang atong mga kasingkasing ngadto sa pagkahinlo gikan sa dautan nga kaisipan ug ang atong mga lawas nadigo sa malinis nga tubig. **23** Sa walay pag-ukon-ukon, pangusgan ta pagkupot ang paglaum sa atong tinoohan, kay kasaligan siya nga misaad kanato; **24** ug mamalandong kita alang sa pagdinasigay sa usa ug usa ngadto sa paghigugma ug sa mga maayong binuhatan, **25** sa dili pagbiya sa atong panagtigum, ingon sa ginabuhat sa pipila, hinonoa sa pagdasig sa usa ug usa, ug ilabina gayud sa makita ninyo nga ang adlaw sa paghukom nagakahiduol na. **26** Kay kon kita magapadayon sa tinuyo nga pagpakesala tapus nato madawat ang kahibalo sa kamatuoran, wala nay nahibilin pa nga halad-inihaw tungod sa mga sala, **27** kondili ang usa na lamang ka makalilisang nga pagpaabut ug hukom, ug kabangis sa kalayo nga magautut sa mga kaaway. **28** Ang tawo nga makalapas sa kasugoan ni Moises pagapatyon sa walay kukalooy pinasikad sa panghimatuod sa duha o tulo ka mga saksi. **29**

Sa inyong paghunahuna, unsa ka labi pa ka mabug- gihapon. 5 Tungod sa pagtoo si Enoc gilalin ngadto at gayud sa silot nga mahiaguman sa tawo nga sa langit aron siya dili makatagamtam sa kamatayon; magayatak sa Anak sa Dios, ug magapakawalay ug siya wala hikaplagi kay gikuha man siya sa Dios. bili sa dugo sa pakigsaad nga pinaagi niini gibalaan Sa wala pa siya kuhaa siya gipanghimatud-an nga siya, ug magapanamastamas sa Espiritu sa grasya? nakapahimuot sa Dios. 6 Ug kon walay pagtoo dili 30 Kay kita nakaila kinsa kadto siya nga nag-ingon, gayud mahimo ang pagpahimuot kaniya. Kay bisan "Akoa ang panimalus, ako mao ang magabayad." Ug kinsa nga magaduel sa Dios kinahanglan magatoo usab, "Ang Ginoo magahukum sa iyang katawhan." sa iyang pagkaanaa ug nga siya magabalus ra sa 31 Maoy butang nga makalilisang ang pagkahulog mga magapangita kaniya. 7 Tungod sa pagtoo si ngadto sa mga kamot sa Dios nga buhi. 32 Apan Noe, sa napasidan-an siya sa Dios mahitungod sa hinumdumi ninyo ang nangaging mga adlaw sa diha mga hitabo nga wala pa makita, mitagad sa pasidaan nga, sa nalamdag na kamo, giantus ninyo ang ug iyang gibuhat ang arka alang sa pagluwas sa malisud nga pagpakibisug sa mga kasakitan, 33 nga iyang panimalay; tungod niini ang kalibutan iyang usahay igapadayag kamo ngadto sa kadaghanan aron gihukman sa silot, ug siya nahimong manununod sa pagapasipalahan ug pagasakiton, ug usahay ingon pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo. 8 Tungod sa nga mga sagabay niadtong gipanagbuhatan sa ingon. pagtoo si Abraham misugot sa diha nga gitawag siya 34 Kay kamo may kaloo man sa mga binilanggo, ug sa pag-adto sa usa ka dapit nga iyang pagadawaton giklipay ninyo nga pagasakmitan kamo sa inyong ingon nga panulondon; ug siya miadto nga wala lang katigayonan, sanglit inyo mang nahibaloan nga kamo mahibalo kon asa siya paingon. 9 Tungod sa pagtoo adunay usa ka labi pa ka maayong bahandi ug usa siya mipuyo didto sa yuta sa saad, nga daw sa nga lumulungtad. 35 Busa ayaw ninyo pagwad-a ang laing yuta, nga nagpuvo sa mga balongbalong uban inyong pagsalig, kay kini aduna ra unyay dakung kang Isaac ug Jacob nga mga manununod sa mao balus. 36 Kay kamo nagakinahanglan ug pailub, rang saad uban kaniya. 10 Kay siya nagpaabut man aron kamo makatuman sa kabut-on sa Dios ug niadtong lungsod nga may mga patukuranan, kinsang makadawat sa gisaad. 37 "Kay sulod na lamang sa magtutukod ug magbubuhat mao ang Dios. 11 Tungod diyutayng panahon, ang usa nga taliabut magaabut sa pagtoo bisan si Sara na gayud nakadawat pa ug na ug dili magalangan; 38 apan ang akong tawo gahum sa pagpanamkon, bisan tuod siya lapas na nga matarung magakinabuhi pinaagi sa pagtoo, ug sa panuigon alang niini, sanglit iya mang giisip nga kon siya mosibug man ugaling, kaniya walay kalipay kasaligan kadtong naghimo sa saad. 12 Tungod niana ang akong kalag." 39 Apan dili kita uban sa mga gikan sa usa ka tawo ug kaniya nga sama ra sa patay nagapanibug ug ginalaglag, kondili uban sa mga may na, misanay ang mga kaliwanan nga ingon kadaghan pagtoo ug nanagpakaangkon sa ilang mga kalag.

11 Karon ang pagtoo mao ang pasalig kanato sa mga butang nga atong ginapaabut, ug ang panghimatuod sa pagkaanaa sa mga butang nga dili nato makita. 2 Kay tungod niini ang mga tawo sa karaan nanagpkadawat sa langitnong pag-uyon. 3 Tungod sa pagtoo kita makasabut nga ang kalibutan gibuhat pinaagi sa pulong sa Dios, nga tungod niana ang mga butang nga makita gibuhat gikan sa mga butang nga wala magpadayag. (aión g165) 4 Tungod sa pagtoo si Abel mihalad ngadto sa Dios sa labaw pa ka hinalangpon nga halad-inihaw kay sa kango Cain, nga pinaagi niini siya nahiuyonan ingon nga tawong matarung, nga gipanghimatud-an sa Dios diha sa pagdawat niya sa iyang mga halad; siya patay na, ngani tungod sa iyang pagtoo siya karon nagasulti pa

na, misanay ang mga kaliwanan nga ingon kadaghan sa mga bitoon sa kalangitan ug nga ingon sa dili maisip nga balas sa kabaybayonan. 13 Diha sa pagtoo kini silang tanan nangamatay nga wala makadawat sa mga gisaad kanila, hinonoa nanaglantaw lamang sila niini ug nanaghahop niini gikan sa halayo, nga nanag-ila nga sila mga dumuloong ug mga langyaw lamang dinihi sa yuta. 14 Kay ang mga tawo nga managsulti sa ingon nagapadayag nga sila nagapangitag ilang kaugalingong yutang puloy-anan. 15 Kon mao pay ilang gihunahuna ang yuta nga ilang gigikanan, sila may kahigayonan pa una sa pagpamalik didto. 16 Apan ang tinuod mao nga ilang gitinguha ang usa ka labi pa ka maayong yuta, nga sa ato pa, usa nga langitnon. Tungod niana ang Dios dili maulaw nga paga-ingnon siya nga ilang Dios, kay siya nakaandam na man ug lungsod alang kanila. 17 Tungod sa pagtoo si Abraham, sa

gisulayan siya, mihalad kang Isaac; ug siya nga mao Samson, kang Jepte; mahitungod kang David ug kang ang nakadawat sa mga saad andam sa paghalad Samuel ug sa mga profeta. 33 nga tungod sa pagtoo sa iyang bugtong nga anak, 18 nga bahin kaniya gipangdaug nila ang mga gingharian, gipatumana nila giingon, "Ang pinaagi kang Isaac maoy pagahinganlan ang pagkamatarung, gipanagdawat nila ang mga nga imong mga kaliwat." 19 Iyang giisip nga ang saad, gipanagtak-om nila ang mga baba sa mga Dios arang makabanhaw sa mga tawo gikan sa leon, 34 gipalong nila ang mabangis nga kalayo, mga patay; nga tungod niana, sa sinambingay nga nakaikyas sila sa sulab sa ispada, gikan sa kahuyang pagkasulti, iyang gidawat siya pagbalik nga daw sa nakab-ot nila ang kalig-on, nangahimo sila nga nabanhaw. 20 Tungod sa pagtoo si Isaac nangaliya makagagahum sa panggubatan, ilang gipatibulaag ug mga panalangin alang kang Jacob ug kang Esau ang mga kasundalohang langyaw. 35 Ang nangamatay sa ilang kaugmaon. 21 Tungod sa pagtoo si Jacob, nga mga anak gipabalik ngadto sa ilang mga inahan sa himalatyong na siya, nanalangin sa matag-usa sa pinaagi sa pagkabanhaw. Ang uban gipanagsakit mga anak ni Jose, ug miduko sa pagsimba nga nag- ngadto sa kamatayon, nga nanagsalikway sa akbo sa tumoy sa iyang sungkod. 22 Tungod sa kagawasan, aron sila mangabanhaw ngadto sa labi pagtoo si Jose, sa hapit na siya mamatay, mihisgot pa ka maayong kinabuhi. 36 Ang uban nanag-antus mahitungod sa pagpanggula sa mga Israelihon sa sa mga pagbiaybiay ug mga paghampak, ug bisan kaulahiay, ug mibilin ug mga tugon mahitungod sa pa gani sa mga talikala ug sa mga pagbilanggo. iyang mga bukog. 23 Tungod sa pagtoo si Moises 37 Gipanagbato sila, gipanagpamutol sila pinaagi sa iyang pagkahimugso, gitagoan sa iyang mga sa gabas, gipamatay sila pinaagi sa ispada; sila ginikanan sulod sa tulo ka bulan, kay ila mang nakita nanagpanglakaw nga nanagsaput ug mga panit nga ang bata matahum; ug wala sila mahadlok sa sa mga karniro ug mga kanding, nanag-antus sa sugo sa hari. 24 Tungod sa pagtoo si Moises, sa kawalad-on, mga sinakit, mga dinagmalan 38 nga daku na siya, wala mosugot nga pagatawgon siya kanila ang kalibutan dili takus nahadiindiin sila nga anak sa anak nga babaye ni Faraon, 25 nga sa mga kaawaawan ug mga kabukiran, sa mga napalabi pa hinoon sa pag-antus sa mga pagdagmal lungib ug mga langub sa yuta. 39 Ug kini silang kauban sa mga tawo sa Dios kay sa pagpahimulos tanan, bisan gipanghimatud-an sa ilang pagtoo, sa lumalabayeng kalipay sa pagpaketala. 26 Iyang wala managpakadawat sa gisaad kanila, 40 sanglit giisip ang pasipala nga pagaantuson alang kang gikatagana man sa Dios ang labi pa ka maayong Cristo ingon nga labi pa ka dakung bahandi kay butang alang kanato, nga sila dili niya pagahingpiton sa mga bahandi sa Egipto, kay siya nagtutok man ngadto sa balus. 27 Tungod sa pagtoo siya mibiya sa Egipto, dili nga nahadlok sa kasuko sa hari; kay siya milahutay man nga ingon sa nagtan-aw kaniya nga dili makita. 28 Tungod sa pagtoo iyang gisaulog ang Pasku ug gisablig ang dugo aron ang Maglalaglag sa mga panganay dili makadaut kanila. 29 Tungod sa pagtoo ang mga tawo mitabok sa Dagat nga Mapula nga daw sa yuta nga mamala; apan ang mga Egiptohanon, sa pagsulay nila sa paghimo sa ingon, nangalumos. 30 Tungod sa pagtoo ang mga kota sa Jerico nangatumpag tapus gilibutan nila kini makausa sa matag-adlaw sulod sa pito ka adlaw. 31 Tungod sa pagtoo si Rahab nga dautang babaye wala malaglag kauban sa mga masukihon, kay iya mang gihinangop ang pagdawat sa mga maniniid ingon nga mga higala. 32 Ug unsa pay uban nga akong isulti? Kay pagakulangon ako sa panahon sa paghisgot mahitungod kang Gideon, kang Barak, kang

12 Busa, sanglit ginalibutan man kita sa ingon ka mabagang panganud sa mga saksi, iwakli ta ang tanang kabug-at ug ang sala nga nagapiit paglikos kanato, ug dalaganon ta nga malahutayon ang lumba nga atong ginaapilan, 2 nga magatutok kang Jesus nga mao ang mag-ugmad ug maghihingpit sa atong pagtoo, nga tungod sa kalipay nga gibutang sa iyang atubangan miatus sa krus, sa walay pagsapayan sa pagkamakaaulaw niini, ug karon nagalingkod siya diha sa too sa trono sa Dios. 3 Palandunga ninyo siya nga miatus sa maong pagsupak sa mga makasalasa batok kaniya, aron kamo dili managkataka ni managtalaw. 4 Sa inyong pagpakigbisug batok sa sala kamo, sa inyong pagsukol niini, wala pa kaulai ug dugo. 5 Ug nahikalimot ba kamo sa tambag nga nagasangpit kaninyo ingon nga mga Anak? Anak ko, dili mo pagtamayon ang pagpanton gikan sa Ginoo,

ni magkaluya ka sa diha nga pagabatlongan ikaw nag-ingon, "Kon bisan pa gani ang usa ka mananap niya. 6 Kay ang Ginoo nagapanton kaniya nga iyang makatukbil sa bukid, kini kinahanglan pagabatoon ginahigugma, ug nagalatus sa matag-usa ka anak hangtud mamatay." 21 Sa pagkatinuod, hilabihan nga iyang ginasagop." 7 Alang sa pagpanton kaninyo ka makalilisang sa talan-awon nga tungod niana si ginapaantus kamo karon. Ang Dios nagatagad kaninyo Moises nakaingon, "Ako nagakurog sa kalisang." 22 ingon nga mga anak; kay kinsa ba ang anak nga Apan kamo nanagpakaduol na ngadto sa bukid sa wala pagpantona sa iyang amahan? 8 Kon kamo Sion ug sa lungsod sa Dios nga buhi, sa langitnon pasagdan lamang sa walay pagpanton, nga niini nga Jerusalem, ug sa dili maisip nga mga manulonda ang tanan nanagpakaambit, nan kamo diay mga nga nanagtigum sa pagsadya, 23 ug sa katilingban pinaangkan ug dili mga anak. 9 Labut pa, kita adunay sa mga panganay kinsang mga ngalan nahisulat sa yutan-onng mga amahan nga nanagpanton kanato ug talaan didto sa langit, ug sa usa ka maghuhukom sila atong gipanagtahud. Dili ba nga sa labi pa hinoon nga mao ang Dios sa tanan, ug ngadto sa mga magapailalum kita sa Amahan sa mga espiritu, ug espiritu sa mga tawong matarung nga nangahimong tungod niana mangabuhi kita? 10 Kay sila nagpanton hingpit, 24 ug kang Jesus, ang tigpataliwala sa usa kanato sulod sa hamubong panahon lamang sumala ka bag-ong pakigsaad, ug sa sinablig nga dugo sa ilang kahimut-an, apan siya nagapanton kanato nga nagasulti sa labi pa ka maayong pulong kay sa alang sa atong kaayohan, aron kita makaambit sa dugo ni Abel. 25 Tan-awa nga dili ninyo igasalikway iyang pagkabalaan. 11 Sa pagkakaron, ang tanang siya nga mao ang nagasulti. Kay kon wala man pagpanton daw dili makalipay, hinonoa makasakit gani sila managpakaikyas nga misalikway kaniya hinoon; apan sa kapulihay kini magahatag sa bunga nga nagpahamatngon kanila dinihi sa yuta, labi pang sa pagkamatarung ngadto kanila nga namatuto dili kita makaikyas kon kita magasalikway kaniya pinaagi niini. 12 Busa iisa ang inyong nahoyhoi nga nga nagapahamatngon kanato gikan sa langit. 26 mga kamot ug lig-onia ang inyong mahuyang nga Ang iyang tingog kaniadto mitay-og sa yuta; apan mga tuhod, 13 ug himoang matul-id ang pagaagian karon ang iyang saad nagaingon, "Sa makausa pa sa inyong mga til, aron ang mga bakol dili malisa usab pagatay-ogon ko dili lamang ang yuta ra kondili kondili mamaayo hinoon sila. 14 Panglimbasugi maingon man ang langit." 27 Kining sultih, "Sa ang pagpakigdinaitay uban sa tanang tawo, ug ang makausa pa usab," nagapasabut nga pagkuhaon pagkabinalaan nga kon wala kini walay bisan kinsa ang bisan unsa nga matay-og ra, ingon nga mga nga makakita sa Ginoo. 15 Tan-awa ninyo nga butang nga binuhat ra, aron kadtong dili mataywalay bisan kinsa nga mapakyas sa pagkab-ot sa og igapabilin. 28 Busa magmapasalamaton kita grasya sa Dios; nga walay "gamut sa kapaitan" nga tungod sa atong pagpakadawat ug gingharian nga dili mogitib ug magahimog kasamok ug tungod niini matarug ug tungod niana ihalad ta ngadto sa Dios ang daghan mahitakdan sa kahugaw; 16 nga walay ang makapahimuot nga pagsimba, nga inubanan sa bisan kinsa nga magmakihilawason o magmadili espirituhanon ingon kang Esau, kinsang katungod maoy usa ka kalayo nga nagaut-ut.

sa pagkapanganay iyang gipabayloan ug usa ka pagkaon. 17 Kay kamo nasayud nga sa kapulihay, sa gitinguha na niya ang pagpanunod sa panalangin, siya gisalikway; kay siya wala na makakaplag ug higayon sa paghinulsol bisan pa nga gipangita unta niya kini nga inubanan sa paghilak. 18 Kay kamo wala managpakaduol sa butang nga sarang matukbil, sa nagasilaob nga kalayo, ug sa kangiitngit, ug sa kangiob, ug sa bagyo, 19 ug sa huyop sa trompeta, ug sa tingog kinsang mga pulong nakapaagda sa mga nanagpatalinghug sa pagpangamuyo nga unta dili na sila sultihan pa ug dugang mga pulong. 20 Kay sila dili makaantus sa sugo nga gihatag nga

13 Himoa nga ang gugmang minagsoon magapadayon diha kaninyo. 2 Ayaw kamo paghikalimot sa pag-abiabi ug mga dumuloong, kay pinaagi niini may nanagpakaamoma ug mga manolunda sa wala lang nila hibaloi. 3 Hinumdumi ninyo sila nga anaa sa bilanggoan, ug daw sa nabilanggo usab kamo uban kanila; ug sila nga mga gipangdagnaman, sanglit kamo anaa man usab sa lawas. 4 Himoa ninyo nga ang panagtayon makabaton sa pagtahud sa tanan, ug himoa ninyo nga ang higdaanan sa panagtayon dili mahugawan; kay ang Dios magasilot ra sa mga makihilawason ug

mga mananapaw. 5 Bantayi ang inyong pagkinabuhi niini aron ako mahibalik diha kaninyo sa labing nga mahigawas kini sa pagkamahigugmaon ug salapi, ug himoa nga matagbaw kamo sa inyong mga ginabatonan karon; kay siya gayud mao ang nag-ingon, "Dili ko gayud ikaw pagapahikabsan ni pagabiyaan." 6 Busa makaingon kita nga masaligon, Ang Ginoo mao ang akong magtatabang, dili ako mahadlok; unsa may arang mabuhut kanako sa mga tawo?" 7 Hinumdumi ang inyong mga pangulo, sila nga kaniadto nanagsulti kaninyo sa pulong sa Dios; palandunga ninyo ang gisangputan sa ilang kinabuhi, ug awata ninyo ang ilang pagtoo. 8 Si Jesu-Cristo mao sa gihapon, kagahapon ug karon ug hangtud sa kahangturan. (aiōn g165) 9 Ayaw na kamo pagpadaldal sa nagakalainlain ug lahi nga mga tuloohan; kay ang maayo mao nga ang kasingkasing mammalig-on pinaagi sa grasya, dili pinaagi sa mga kan-onon, nga wala makahatag ug kaayohan kanila nga mga nanagkinabuhi subay niini. 10 Kita adunay usa ka halaran diin ang mga nanag-alagad sa tabernaculo walay katungod sa pagkaon. 11 Kay ang mga lawas sa mga mananap kinsang dugo ginadala sa labawng sacerdote ngadto sa Dapit nga Balaan ingon nga halad tungod sa sala, ginasunog didto sa gawas sa kampo. 12 Sa ingon niini si Jesus usab nag-antus didto sa gawas sa ganghaan aron sa pagbalaan sa tawo pinaagi sa iyang kaugalingong dugo. 13 Busa mangadto kita kaniya sa gawas sa kampo, nga magapas-an sa mga pagpakaualaw tungod kaniya. 14 Kay dinihi kita walay lumulungtod nga lungsod, hinonoa kita nagapangbita niadtong lungsod nga umalabut. 15 Ug pinaagi kaniya himoon ta sa kanunay ang halad sa pagdayeg ngadto sa Dios, sa ato pa, sa bunga sa mga ngabil nga nagaila sa iyang ngalan. 16 Ug ayaw ninyo paghikalimti ang pagbuhat ug maayo ug ang pagkamanggihatagon, kay ang maong mga halad makapahimuot sa Dios. 17 Kinahanglan magmasinugtanon kamo sa inyong mga pangulo ug magpasakop kamo kanila; kay sila nagatukaw alang sa inyong mga kalag, ingon nga mga tawo nga unya magahatag ug husay. Sugta ninyo sila aron kini ilang pagabuhaton uban sa kalipay, dili uban sa kasubo, kay ang ingon dili man makahatag ug kaayohan kaninyo. 18 Pag-ampo kamo alang kanamo, kay kami masaligon nga kami nagabaton ug maayong kaisipan, nga nagatinguha sa pagkinabuhi nga dungganon sa tanang butang. 19 Ginaagda ko kamo sa labi pa ka mainiton gayud sa paghimo niini aron ako mahibalik diha kaninyo sa labing madali. 20 Karon hinaut nga ang Dios sa kalinaw nga nagbanhaw sa atong Ginoong Jesus, ang dakung magbalantay sa mga karniro, pinaagi sa dugo sa dayon nga pakigsaad, (aiōnios g166) 21 magasangkapunta kaninyo sa tanang maayong butang aron kamo makatuman sa iyang kabubut-on, nga magabuhut diha kaninyo sa makapahimuot sa iyang pagtan-aw, pinaagi kang Jesu-Cristo; kangkinsa maiya una ang himaya nga hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn g165) 22 Magahangyo ako kaninyo, mga igsoon, sa pagpailub niining akong pagtambag, kay hamubo ra kining akong sulat. 23 Hibalo niinyo nga ang atong igsoon nga si Timoteo gibuhian na. Kon siya mahiuli man sa dili madugay, uban kaniya ako magapakigkita kaninyo. 24 Ipangomusta kami sa tanan ninyong mga pangulo ug sa tanang mga balaan. Sila nga mga taga-Italia nangomusta kaninyo. 25 Ang grasya magaubaan kaninyong tanan. Amen.

Santiago

1 Si Santiago, ulipon sa Dios ug sa Ginoong Jesu-Cristo, nganha sa napulo ug duha ka mga banay nga nanghitibulaag: Komusta. **2** Mga igsoon ko, isipa nga maoy tumang kalipay sa diha nga igakasugat ninyo ang nagkalainlaing mga panulay, **3** kay kamo nahibalo nga ang pagsulay sa inyong pagtoo mosangpot sa pagkamainantuson; **4** mao lamang nga kinahanglan ang pagkamainantuson inyong tugotan sa hingpit nga pagbuhat aron kamo mamahingpit ug masangkap nga walay makulang. **5** Ug kon aduna man kaninyoy nakulangan ug kaalam, papangayoja siya sa Dios nga nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud ug sa walay pagpamoyboy, ug kini igahatag kaniya. **6** Hinoon kinahanglan nga mangayo siya uban sa pagtoo, sa walay pagduhaduha; kay siya nga nagaduhaduha, sama sa balud sa dagat nga ginahandos ug ginakosokoso sa hangin. **7** Ayaw ipadahum sa maong tawo nga siya adunay madawat gikan sa Ginoo, **8** siya nga maoy tawong tagurhag panghunahuna, nga mabalhinon sa tanan niyang mga paagi. **9** Ang igsoon nga anaa sa ubos nga kahimtang kinahanglan magakalipay nga mapasigarbohan tungod sa iyang paghituboy, **10** ug ang dato kinahanglan magakalipay tungod sa iyang pagkaubos, kay maingon sa mga bulak sa tanaman siya mahanaw ra. **11** Kay ang Adlaw mosubang sa magaalagiting nga kainit ug ang tanaman malaya, ug ang kabulakan mangatagak, ug ang ilang katahum mawagtang. Sa ingon usab niana, ang tawong dato mahanaw ra sa taliwala sa iyang mga pagpahigayon. **12** Bulahan ang tawo nga moantus sa mga pagsulay kay human siya makaantus sa pagsulay, iyang madawat ang purongpurong nga kinabuhi, nga gisaad sa Dios kanila nga nagahigugma kaniya. **13** Ayaw ipaingon ni bisan kinsa sa diha nga siya pagatintalon, "Ako gitintal sa Dios"; kay ang Dios dili arang matintal ug dautan, ug walay bisan kinsa nga iyang pagatintalon; **14** hinonoa ang matag-usa ka tawo matintal sa diha nga madaldal ug mahaylo siya sa iyang kaugalingong pagpangibog. **15** Ug ang pagpangibog, sa makapanamkon na, magapahimugsog sala; ug ang sala, inigkagulang na, manganak ug kamatayon. **16** Ayaw kamo pagpalimbong, hinigugma kong mga igsoon. **17** Ang tanang maayong hatag ug ang tanang hingpit nga gasa nagagikan sa kahitas-an,

gikan sa Amahan sa mga kahayag kang kinsa walay pagkausab ni landong gumikan sa pagkabalhin. **18** Sa iyang kaugalingong kabubut-on kita iyang gipanganak pinaagi sa pulong sa kamatuoran aron kita mangahimong ingon sa mga pangunahang bunga sa iyang mga binuhat. **19** Sabta ninyo kini, hinigugma ko nga mga igsoon. Kinahanglan nga ang matag-usa ka tawo magmaabtik sa pagpanimati, magmahinay sa pagsulti, magmahinay sa pagkasuko, **20** kay ang kasuko sa tawo dili mosangpot nianang pagkamarung nga uyong sa Dios. **21** Busa lugori ninyo ang inyong kaugalingon sa tanang buling ug sa naghingapin nga pagkadautan, ug dawata ninyo sa kaaghop ang tinanum nga pulong nga arang makaluwas sa inyong mga kalag. **22** Hinoon turnana ninyo ang pulong, ug dili kay magpaminaw ra kamo niini, nga sa ingon ginalimbongan kamo sa inyong kaugalingon. **23** Kay kon adunay tawo nga igo rang maminaw sa pulong ug dili motuman niini, siya mahisama sa usa ka tawo nga nagasudong diha sa salamin sa iyang nawong nga dala pa sa iyang pagkatawo; **24** kay siya magasud-ong sa iyang kaugalingon ug unya molakaw ug dihadiha mahikalimot lang dayon unsang pagkadagwaya siya. **25** Apan siya nga nagatutok ngadto sa hingpit nga kasugoan nga nagahatag sa kagawasan, ug nagapadayon siya sa pagtutok niini sanglit dili man siya tigpaminaw ra nga nagakalimot kondili tigbuhat nga nagabuhat, siya malipay diha sa iyang pagbuhat. **26** Kon adunay magahunahuna nga siya rilihiyoso, ug wala siya magpugong sa iyang dila hinonoa nagalimbong sa iyang kaugalingong kasingkasing, ang rilihiyon niining tawhana dili magpulos. **27** Ang rilihiyon nga putli ug dili bulingon sa atubangan sa Dios nga atong Amahan mao kini: ang pagduaw sa mga ilo ug mga babayeng balo sa ilang mga pagkaguol, ug ang pag-amping sa kaugalingon nga dili mahugawan sa kalibutan.

2 Mga igsoon ko, ayaw kamo pagpakitag mga pagpilig mga tawo samtang magahutop kamo sa pagtoo ngadto sa atong Ginoong Jesu-Cristo, ang Ginoo sa himaya. **2** Kay kon adunay mosulod sa inyong tigum nga usa ka tawo nga may mga singsing nga bulawan ug nagasapot siyag maanindot nga bist, ug mosulod usab ang usa ka tawo nga nagasapot ug sinina nga san-ot, **3** ug kamo motagad kaniya nga maanindot ug bist, ug moingon kaniya, "Ari ka

diri lingkod sa maayong dapit," samtang sa tawong kabus moingon kamo, "Oy, pagtindog," o "Lingkod diha sa salog," 4 dili ba may pinalabi kamo sa inyong taliwala ug nangahimo kamong mga maghuhukom nga may mga hunahunang dautan? 5 Paminaw kamo, hinigugma ko nga mga igsoon. Dili ba gipili man sa Dios ang mga kabus dinihi sa kalibutan aron mahimong dato sa pagtoo ug mga manununod sa gingharian nga iyang gisaad kanila nga nagahigugma kanila? 6 Dili ba ang mga dato mao man ang nagadaugdaug siligan ingon sa imong kaugalingon," nan, maayo pinalabi, nan, kamo nagapakasala, ug sa balaod kamo ingon nga mga tawo nga pagahukman ubos sa kasugoan sa kagawasan. 7 Kon ugaling inyo mang makapatay ka, ikaw nahimong malinapason sa tanan niini, siya mahimong malinapason sa taman niini. 8 Kay siya nga nag-ingon, "Ayaw pagpanapaw," nag-ingon man usab, "Ayaw pagpatay." Bisan pa kon ikaw dili manapaw apan makapatay ka, ikaw nahimong malinapason sa kasugoan. 9 Kinahanglan managsulti ug managbuhat kamo ingon nga mga tawo nga pagahukman ubos sa kasugoan sa kagawasan. 10 Kay bisan kinsa makalapas siya sa usa ka babin niini, siya mahimong malinapason sa taman niini. 11 Kay siya nga nag-ingon, "Ayaw pagpanapaw," nag-ingon man usab, "Ayaw pagpatay." Bisan pa kon ikaw dili manapaw apan makapatay ka, ikaw nahimong malinapason sa kasugoan. 12 Kinahanglan managsulti ug managbuhat kamo ingon nga mga tawo nga pagahukman ubos sa kasugoan sa kagawasan. 13 Kay ang hukom walay kuloskooy alang sa tawo nga wala magpakita kaloo; ngani ang kaloo magadaug batok sa hukom. 14 Mga igsoon ko, unsa may kapuslanan kon ang usa ka tawo magaingon nga siya adunay pagtoo apan wala siyay binuhatan? Makaluwas ba kaniya ang maong pagtooha? 15 Kon pananglitan usa ka igsoon lalaki o babaye walay igong panapot ug nakabsan siyag makaon alang sa adlaw-adlaw, 16 ug unya usa kaninyo moingon kanila, "Panglakaw na kamo nga malinawon, painiti ug busga ang inyong kaugalingon," sa walay paghatag kanila sa mga butang nga gikinahanglan sa lawas, unsa man lamay kapuslanan niana? 17 Sa ingon usab niana, ang pagtoo patay kon kini walay binuhatan. 18 Apan kaha adunay moingon, "Ikaw adunay pagtoo ug ako adunay binuhatan." Pakitai ako sa imong pagtoo nga bulag sa binuhatan, ug pinaagi sa akong binuhatan pakitaan ko ikaw sa akong pagtoo. 19 Ikaw nagatoo nga ang Dios usa ra; husto ka niana. Ngani bisaan pa sa kalisang. 20 Apan, O tawong kulangkulang, buot ka bang masayud nga walay kapuslanan ang pagtoo nga nga may gipakamatarung man tungod sa binuhatan, diha sa salog?" 21 Dili ba si Abraham nga atong ginikanan gipakamatarung man tungod sa binuhatan, Dioa ang mga kabus dinihi sa kalibutan aron mahimong paghalad niya kung Isaac nga iyang anak diha sa halaran? 22 Masabut mo nga ang iyang pagtoo diay naglihok duyog sa iyang binuhatan, ug nga ang Apan ang kabus inyo na hinoon nga gipakaulawan. 23 ug sa ingon niana natuman ang kasulatan nga kaninyo? Dili ba sila mao man ang nagataral kaninyo nagaingon, "Si Abraham mitoo sa Dios, ug kini giisip ngadto sa mga hukmanan? 24 Makita ninyo nga ang tawo nga gicingalan kaninyo? 25 Ug sa ingon kasulatan nga nagaingon, "Higugmaa ang imong siligan ingon sa imong kaugalingon," nan, maayo usab nga paagi, dili ba si Rahab bisan gani dautang ang inyong ginabuhat. 26 Kay maingon nga patay nahnukman nga mga malapason. 27 Kon ugaling inyo mang pagmatarungan pinaagi sa iyang binuhatan ug dili ginatumuan ang harianong kasugoan sumala sa lamang pinaagi ra sa iyang pagtoo. 28 Ug sa ingon kasulatan nga nagaingon, "Higugmaa ang imong siligan ingon sa imong kaugalingon," nan, maayo usab nga paagi, dili ba si Rahab bisan gani dautang ang inyong ginabuhat. 29 Makita ninyo nga ang tawo nga gicingalan kaninyo? 30 Kay maingon nga patay nahnukman nga mga malapason. 31 Kon ugaling inyo mang pagdawat sa mga maniniid ug sa pagpagula kanila sa laing agjanaan? 32 Kay maingon nga patay ang lawas nga mahimulag sa espiritu, mao man usab patay ang pagtoo nga mahimulag sa binuhatan.

3 Mga igsoon ko, ayaw tugoti nga daghan kaninyo mahimong mga magtutudlo, kay kamo sayud, nga labaw pa sa uban, kita nga magapanudlo mahiagum sa labi pa ka mapiuton nga hukom. 2 Kay kitang tanan ugod mangasayop man sa daghang paagi, ug kon ugaling aduna may tawo nga dili masayup sa iyang pagpanulti, kana siya hingpit nga pagkatawhana; siya arang makapugong sa iyang tibuok lawas usab. 3 Kon tauran tag bokado ang baba sa mga kabayo aron sila mopatoo kanato, mahimo nato ang pagpalisoliso sa ilang tibook lawas. 4 Tan-awa usab ang mga sakayan; bisan tuod sila dagku kaayo ug ginapatulin sa makusog nga mga hangin, sila ginapalisoliso sa usa ka gamay nga bansalan ngadto sa bisaan diin sumala sa tinguba sa nagapangolin. 5 Maingon usab niana, ang dila maoy usa ka gamayng bahin sa lawas, ug ginapanghambog niini ang mga dagkung butang. Pagkadaku sa lasang nga masunog sa usa ka gamayng kalayo! 6 Ug ang dila maoy usa ka kalayo. Sa mga bahin sa atong lawas, ang dila maoy usa ka dautan nga kalibutan nga nagahugaw sa tibuok lawas, nagaduslit sa ligid sa kinaiyahan, ug nga sa iyang kaugalingon siya dinuslitan ug kalayo sa infierno. (Geenna g1067) 7 Kay mahimo sa pagpaaghop ug ginpaaghop sa tawo ang tanang matang sa mga

mananap ug mga langgam, sa mga nagakamang dinautan man ang inyong pagpangamuyo, aron ug sa mga isda. 8 Apan walay tawo nga arang lamang gastohon kini sa pagtagbaw sa inyong mga makapaaghop sa dilanga maoy usa ka dautan nga pangibog. 4 Mga maluibon! Wala ba kamo masayud nagahigwaos, puno sa hilo nga makamatay. 9 Pinaagi nga ang pakighigalaay uban sa kalibutan maoy sa dila ginadayeg nato ang Ginoo ug Amahan, ug pakig-away batok sa Dios? Busa bisankinsa nga pinaagi niini ginapanghimaraut nato ang mga tawo nga buot mahigala sa kalibutan magahimo sa iyang binuhat ingon sa dagway sa Dios. 10 Gikan sa mao kaugalingon nga kaaway sa Dios. 5 Nagadahum ba rang usa ka baba nagagula ang pagpangdayeg ug kamo nga wala lamay hinungdan ang pag-ingon sa pagpanghimaraut. Mga igsoon ko, dili kana matarung. kasulatan, "Uban sa pangabubho, siya gimingaw sa 11 Nagasugwak ba sa tubod gikan sa maorang usa on, apan sa mga mapaubisanon siya nagahatag ug mga igos ang punoan sa parras? Dili, maingon nga grasya." 7 Busa magpasakop kamo nga masinugtanon ang tubod nga maparat dili makahatag ug matab- sa magpasakop kamo nga masinugtanon sa Dios; ang nga tubig. 13 Kinsa ba kaninyoy maalam ug apan sukli ninyo ang yawa, ug kini siya mokarati masinabuton? Pinaagi sa iyang maayong paggawi pagdalagan gikan kaninyo. 8 Dumuoil kamo sa Dios kinahanglan magpakita siya sa iyang binuhatan diha ug siya moduol kaninyo. Mga makasasala, hugasi sa kaaghop sa kaalam. 14 Apan kon ugaling sa ang inyong mga kamot! Mga maduhaduhaon, putlia inyong mga kasingkasing aduna man kamoy kapait ang inyong mga kasingkasing! 9 Panagkaguol ug sa kasina ug dinalo nga tinguha sa pagpauswag, pagbangutan ug panghilak! Ang inyong katawa himoa ayaw na lang ninyo kini ipanghambog aron dili na nga pagbangutan ug ang inyong kalipay himoa nga kamo makapanghimakak sa kamatuoran. 15 Ang kasilo. 10 Ipahiubos ninyo ang inyong kaugalingon maong kaalam dili ingon sa kaalam nga nagagikan sa atubangan sa Dios, ug siya magatuboy kaninyo. sa kahitas-an, kondili yutan-on, tawhanon, yawan-on. 11 Mga igsoon, ayaw na kamo paglinibakay batok 16 Kay diin gani anaa ang kapait sa kasina ug ang sa usa ug usa. Siya nga magalibak ug igsoon o dinalo nga tinguha sa pagpauswag sa kaugalingon, magahukom sa iyang igsoon, nagalibak batok sa maanaa usab ang kagubot ug ang tanang mangil- kasugoan ug nagahukom sa kasugoan. Apan kon ad nga buhat. 17 Apan ang kaalam nga gikan sa imo mang hukman ang kasugoan, ikaw dili diay kahitas-an putli una sa tanan, unya makigdaiton, magtutuman sa kasugoan kondili maghuhukom niini. malomo, matatig katarungan, puno sa kaloo ug 12 Usa ra ang magbabalaod ug maghuhukom, siya sa mga maayong binuhatan, walay pagduhaduha nga arang makaluwas ug makalaglag. Apan ikaw, si o pagminaut. 18 Ug diha sa pagdinaitay ang inani kinsa ka man nga magahukom sa imong siligan? nga pagkamatarung igapugas sa mga tawo nga nagabuhat sa pakigdait.

4 Unsaya may nakaingon sa mga gubat, ug unsaya may nakaingon sa mga panag-away diha kaninyo? Dili ba mao man ang inyong mga pangibog nga sa kanunay nagakagubat, nga anaa sa sulod sa mga babin sa inyong mga lawas? 2 Adunay mga butang nga inyong tinguaon, apan dili ninyo kini mabatonan; busa mopatay kamog tawo. Ug adunay mga butang nga inyong kaibgan, apan dili ninyo kini maangkon; busa kamo moaway ug makiggubat. Kamo wala manapakabaton tungod kay kamo wala man mangamuyo. 3 Kamo nagapangayog mga butang apan dili manapakadawat niini tungod kay

13 Tan-awa ra, kamo nga manag-ingon, "Karon o ugma mangadto kami nianang lungsura ug didto pabilin kamig usa ka tuig ug magpatigayon ug manapi kam"; 14 samtang ang tinuod mao nga kamo walay hingsayran mahitungod sa kaugmaon. Kay unsa ba ang inyong kinabuhi? Kamo sama lamang sa aso nga sa daklit magapadayag ug unya mahanaw lamang. 15 Magaingonunta hinoon kamo, "Kon itugot sa Ginoo, kami mabuhi ug among pagabuhaton kini o kana." 16 Apan ang tinuod mao nga kamo nagapanghambog na hinoon sa inyong pagkaandakan. Dautan ang tanang pagpangandak sa ingon. 17 Busa, ang tawo nga nasayud unsay matarung nga pagabuhaton ug wala magabuhat niini, siya nakasala.

5 Nan, mga dato, panghilak ug paniyabaw kamo ug usa magsinugiray kamo sa inyong mga sala, ug tungod sa mga kagul-anan nga taliabut kaninyo. **2** pag-ampo kamo alang sa usa ug usa, aron kamo Ang inyong kadato mangadunot ug ang inyong mga mangaayo. Ang pagpangamuyo sa tawong matarung bisti pangotkoton sa mga tangkob. **3** Ang inyong dakug kahimoan inig-ampo niya. **17** Si Elias maoy bulawan ug salapi mahurot sa taya, ug ang ilang taya usa ka tawo nga sama kanatog kinaiya, ug siya nag-magasaksi batok kaninyo, magaoit-ot sa inyong unod. **4** ampo pag-ayo nga dili una mag-ulan, ug wala tuod Kamo nagatigum ug bahandi alang sa katapusang mag-ulan sa yuta sulod sa tulo ka tuig ug unom ka mga adlaw. **5** Ania karon, nagatuwaw ang mga suhol bulan. **18** Unya siya nag-ampo pag-usab ug ang langit nga inyong gitikas gikan sa mga mamomoo nga nagsaulan, ug ang yuta mipaani sa iyang abut. **19** nanag-anii sa inyong mga uma; ug ang mga pagtuwaw Mga igsoon ko, kon aduna kaninyoy mahisalaag gikan sa mga mag-aani nahidangat sa mga dalunggan sa kamatuoran ug may usa nga makapabalik kaniya, sa Ginoo sa kasundalohan. **6** Dinihi sa yuta kamo **20** pahibaloa siya nga bisan kinsang tawhana nga nanagpuoy sa kaluho ug sa pagpatuyang sa kalipayan; makapabalik sa makasasala gikan sa pagkahisalaag kamo nanagpatambok sa inyong mga kasingkasing niini sa iyang dalan, magaluwas sa kalag niini gikan aron ihawon alang sa adlaw sa ting-ihaw. **7** Inyong sa kamatayon ug magatabon siyang daghang mga gihukman ug silot, inyong gipatay ang matarung; sala.

siya dili lang mosukol kaninyo. **7** Busa mga igsoon, pagpailub kamo hangtud sa pag-anhi sa Ginoo. Tanawa, ang mag-uuma magapaabut sa bililhong abut sa yuta; siya magapailub labut sa abut hangtud kini makadawat sa sayo ug sa ulahing ulan. **8** Kamo usab kinahanglan magpailub. Lig-onia ang inyong mga kasingkasing, kay haduoil na ang pag-anhi sa Ginoo. **9** Mga igsoon, ayaw kamo pagpanghupaw sa pagmahay batok sa usa ug usa, aron kamo dili pagahukman sa silot; tan-awa, ang Maghuhukom nagatindog na sa mga gangha-an. **10** Mga igsoon, ingon nga panig-ingnan sa pag-antus ug pagpailub, palandunga ang mga profeta nga nanagsulti tungod sa ngalan sa Ginoo. **11** Tan-awa, ginahimo ta ang pagpahalipay kanila nga nanagpakaantus. Nakadungog kamo mahitungod sa pagkamainantuson ni Job, ug nakita ninyo ang katuyoan kaniadto sa Ginoo, unsa gayud kamapuanguron ug kamaloloy-on sa Ginoo. **12** Apan labaw sa tanan, mga igsoon, ayaw gayud kamo pagpanumpa, bisan pa kon ipasikad sa langit o sa yuta o sa bisan unsa pang panumpaa, hinonoa ang inyong oo himoa nga oo ra, ug ang inyong dili himoa nga dili ra, aron dili kamo mahiagum sa hukom sa silot. **13** Aduna ba kaninyoy nagaantus? Paampoa siya. Aduna bay nagamalipayon? Paawita siya sa pagdayeg. **14** Aduna ba kaninyoy nagamasakiton? Ipaikuha niya ang mga anciano sa iglesia, ug paampoa sila alang kaniya, nga magahaplas kaniya lanaug tungod sa ngalan sa Ginoo; **15** ug ang pag-ampo nga inubanag pagtoos magaayo sa masakiton, ug siya pagabangonon sa Ginoo; ug kon siya nakasala man, siya pagpasayloon. **16** Busa ngadto sa usa

1 Pedro

1 Si Pedro, apostol ni Jesu-Cristo, 2 nga gipili sumala sa nahibaloan nang daan sa Dios nga Amahan ug gibalaan sa Espiritu aron mahimong masinugtanon kang Jesu-Cristo ug masinabliban sa iyang dugo: 3 Dalayon ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo! Tungod sa iyang dakung kaloooy kita iyang gianak pag-usab ngadto sa usa ka buhing paglaum pinaagi sa pagkabanhaw ni Jesu-Cristo gikan sa mga patay, 4 ug ngadto sa usa ka panulondon nga dili madunot, dili mabuling, dili malawos, ginatipigan didto sa langit alang kaninyo 5 nga mga ginabantayan sa gahum sa Dios pinaagi sa pagtoo alang sa kaluwasan nga andam na aron igapadayag unya sa kinalahiang panahon. 6 Kini igakalipay ninyog daku, bisan tuod nga karon inyong pagaantuson sa makadiyot ang nagkalainlaing mga pagsulay, 7 aron ang pagkatinuod sa inyong pagtoo, nga labi pang bilihon kay sa bulawan nga ginasulayan pinaagig kalayo bisan tuod kini madugta ra, mosangpot ngadto sa pagdalayeg ug paghimaya ug pagpasidungog kaninyo inigpadayag na unya kang Jesu-Cristo. 8 Bisan tuod wala kamo makakita kaniya, kamo nagahigugma kaniya; ug busan pa nga karon dili kamo makakita kaniya, kamo nagaosalig kaniya ug nagakalipay sa labihan gayud nianang dili ikaasoyng kalipay ug puno sa himaya. 9 Ingon nga sangputanan sa inyong pagsalig kamo manag-pakabaton sa kaluwasan sa inyong mga kalag. 10 Ang mga profeta nga nagtagna mahitungod sa grasya nga igahatag kaninyo, kini sila nangita ug nagpakisusi mahitungod niining maong kaluwasan; 11 ilang gisusikinsang tawhana o unsang panahona ang gipasabut sa Espiritu ni Cristo nga diha kanila sa ilang pagtagna sa mga pag-antus ni Cristo ug sa himaya nga modason niini. 12 Ug kanila gipadayag nga dili sa ilang kaugalingon kondili kaninyo nanag-alagad sila diha sa mga butang nga karon gikapahibalo na kaninyo pinaagi sa mga tawo nga nagawali sa Maayong Balita pinaagi sa Espiritu Santo nga pinadala gikan sa langit, mga butang nga niini ang mga manulonda nangandoy sa pagsud-ong. 13 Busa andama ninyo ang inyong mga salabutan, magmaayo kamog panimuot, ug laumi ninyo sa hingpit ang grasya nga igahatag kaninyo inigpadayag unya kang Jesu-Cristo. 14 Ingon nga mga anak nga masinugtanon, ayaw na kamo pagpahiuyon sa mga pangibog nga diha kaninyo kaniadto sa panahon nga wala pa kamoy alamag, 15 apan maingon nga balaan man siya nga nagtawag kaninyo, kinahanglan kamo usab magmabalaanon sa tanan ninyong paggawi; 16 kay ingon sa nahisulat, "Kinahanglan kamo magmabalaan, sanglit ako balaan man." 17 Ug kon siya ginatawag man ninyo nga Amahan, siya nga maoy magahukom sa matag-usa ka tawo sa walay pinalabi sumala sa iyang binuhatan, nan, panaggawi kamo uban sa kahadlok sulod sa panahon sa inyong panimuyo ingon nga mga dumuloong dinihi sa yuta. 18 Kamo sayud nga gikan sa walay hinungdan nga paggawi nga inyong napanunod gikan sa inyong mga ginikanan kamo gitubos, dili pinaagi sa mga butang madugta ingon sa salapi o bulawan, 19 kondili sa bililhong dugo ni Cristo, nga daw sa nating karniro nga walay buling o hugaw. 20 Siya gitagana nang daan alang niini bisan sa wala pa ang pagkabuhat sa kalibutan, apan niining kaulahiang mga panahon siya gikapadayag na tungod kaninyo. 21 Pinaagi kaniya kamo nanagsalig sa Dios nga nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay ug mihatag kaniyang himaya, nga tungod niana ang inyong pagsalig ug paglaum anaa diay sa Dios. 22 Sa nauay ninyo ang inyong mga kalag pinaagi sa inyong pagkamasinugtanon sa kamatuoran alang sa matuod nga paghinigugmaay nga minagsoon, kinahanglan sa kinasingkasing maghigugmaay kamo ang usa sa usa, sa mainiton gayud. 23 Kamo gikaanak pag-usab, dili sa binhi nga madunot ra, kondili sa binhi nga walay pagkadunot pinaagi sa buhi ug nagapadayong pulong sa Dios; (aiōn g165) 24 kay Ang tanang pagkatawo sama sa tanaman ug ang tanang kaanyag niini sama sa bulak sa tanaman. Ang tanaman malaya, ug ang kabu-lakan mapulak, 25 apan ang pulong sa Gino magapadayon hangtud sa kahangturan." (aiōn g165)

2 Busa, biyay ninyo ang tanang pagpanghimaraut, ug ang tanang limborg ug pagminait ug kasina, ug ang tanang pagsultig pagdaut sa dungog. 2 Ug sama sa mga bata nga bag-o pang nahimugso, tinguuhaan ninyo ang espirituhanong gatas nga walay sambog, aron nga pinaagi niini kamo managtubo ngadto sa kaluwasan; 3 sanglit nakatilaw na man kamo sa pagkamaranguron sa Gino. 4 Dumuol kamo kaniya, sa buhi nga bato, nga tuod sinalikway sa mga tawo apan pinili ug minahal sa Dios; 5 ug ang inyong kaugalingon usab, ingon nga mga buhi nga bato, ipahimo ninyong espirituhanon nga balay, nga mahimong balaan nga pagkasacerdote,

alang sa paghalad ug espirituhanong mga halad kondili bisan pa usab kanila nga mga masuk-anon. nga pagakahimut-an sa Dios pinaagi kang Jesu- 19 Kay takus gayud sa pagpasalamat kon ang usa Cristo. 6 Kay ginaingon diha sa kasulatan, Tan- ka tawo, tungod sa iyang kahibalo sa Dios, moantus awa, ginapahiluna ko sa Sion ang usa ka bato nga sa mga kasakit nga igapahamtang kaniya bisan siya pinili, ang bililhong bato sa pamag-ang, ug siya nga dili sad-an. 20 Kay kon kamo makapailub sa mga magasalig kaniya dili gayud maulawan." 7 Busa pagbokbok kaninyo inigpkasala ninyo, unsa may alang kaninyo nga mga nanagsalig, siya bililhon, dalaygon niini? Apan kon makapailub man kamo sa apan alang kanila nga wala managsalig, Ang maong diha nga magabuhat kamog matarung ug paantuson bato nga sa mga magtutukod gisalikway nahirong tungod niini, nan, kamo kahimut-an sa Dios. 21 Kay ulohan sa pamag-ang," 8 ug Usa ka bato nga sa sa maong paggawi gipanagtawag kamo, maingon mga tawo kapangdulan, usa ka dakung bato nga nga alang kaninyo miatus man usab si Cristo, makaingon sa ilang kapukan"; 9 Apan kamo maoy nga nagbilibin kaninyog usa ka panig-ingnan aron usa ka kaliwatan nga pinili, ang kahugpungan sa kamo managsunod sa iyang mga tunob. 22 Siya mga harianong sacerdote, ang nasud nga balaan, walay nahimo nga pagpkasala; walay hingkplagang ang katawhan nga iyang kaugalingon sa Dios, aron limborg diha sa iyang baba. 23 Sa gisultihan siyag kamo magamantala sa kahibulongang mga buhat pasipala, wala siya mobalus pagsultig pasipala; niya nga nagtawag kaninyo gikan sa kantitngit sa nag-antus siya, wala siya manghulga; hinonoa ngadto sa iyang katingalahang kahayag. 10 Kaniadto gisalig lamang niya ang tanan ngadto kaniya nga kamo dili mga katawhan sa Dios, apan karon kamo nagapanghukom uban sa katarungan. 24 Siya gayud mga katawhan na sa Dios; kaniadto kamo wala mao ang midala sa atong mga sala diha sa iyang pagkaloy-i, apan karon kamo ginakaloy-an na. 11 lawas ngadto sa kahoy, aron kita mamatay ngadto sa Mangamuyo ako kaninyo, mga hinigugma, ingon sala ug mabuhi ngadto sa pagkamatarung. Pinaagi sa mga dumuloong ug mga langyaw, sa paglikay sa iyang mga samad kamo nangaayo. 25 Kay samag sa lawasnong mga pangibog nga nagapakig-away mga karnero kamo kaniadto nanghisalaag, apan karon batok sa kalag. 12 Pagkinabuhi kamo nga maligdong kamo nahibalik na sa Magbalantay ug Magdudumala taliwala sa mga Gentil, aron nga bisan pa magaingon sa inyong mga kalag.

sila nga kamo mga mamumuhat ug dautan, tungod sa ilang pagkakita sa inyong mga maayong binuhatan sila magahimaya sa Dios unya sa adlaw sa panudy. 13 Tungod sa Ginoo, kinahanglan magpasakop kamo nga masinugtanon sa tanang tawhanong pagbulot-an, sa emperador ingon nga maoy labaw sa tanan, 14 o sa mga gobernador nga iyang pinadala aron sa pagsilot niadtong magabuhat ug dautan, ug sa pagdayeg niadtong magabuhat ug maayo. 15 Kay maoy kabubut-on sa Dios nga pinaagi sa pagbuhat ug maayo inyong mapahilum ang pagkawalay alamag sa mga tawong kulangkulang. 16 Pagkinabuhi kamo ingon nga mga tawong may kagawasan, mao lamang nga dili niyo paggamiton ang inyong kagawasan ingon nga takuban sa pagbuhat ug dautan; pagkinabuhi kamo ingon nga mga ulipon sa Dios. 17 Tahura ninyo ang tanang tawo. Higugmaa ninyo ang kaigsoonan. Kahadloki ninyo ang Dios. Pasidunggi ninyo ang emperador. 18 Mga binatonan, magpasakop kamo nga masinugtanon sa inyong mga agalon uban sa bug-os nga pagkamatihuron, dili lamang sa mga agalon ra nga mga mapuangular ug maayog batasan

3 Ingon man usab kamong mga asawa, magpasakop kamo nga mga masinugtanon sa inyong kaugalingong mga bana, aron nga kon aduna man kanilay wala magatoo sa pulong, basin pa makabig sila sa walay sulti pinaagi sa gawi sa ilang mga asawa, 2 sa diha nga mapaniid nila ang inyong matinahuron ug maputli nga kagawian. 3 Himoa nga ang pagpaanyag ninyo sa inyong kaugalingon dili anha sa inyong dayag nga panagway pinaagi sa pagsalapid sa buhok, sa pagdayandayan ug mga alahas nga bulawan, ug sa pagsul-ob ug mga hamiling bist, 4 kondili anha hinoon sa pagkatawo nga natago sulod sa kasingkasing pinaagi sa dili madunot nga alahas sa maaghop ug malinawon nga espiritu, alahas nga bililhon uyamot sa atubangan sa Dios. 5 Kay ang mga babayeng balaan sa karaan nga nanaglaum sa Dios, sa ingon niining paagiba nanagaanyaag sa ilang kaugalingon ug nanagpasakop nga masinugtanon sa ilang mga bana, 6 maingon kang Sara nga nagmasinugtanon kang Abraham, ug nagtawag kaniya nga ginoo. Ug kamo karon mga anak ni Sara kon

kamo magtinarung ug dili magpalisang sa bisan kinaiya, siya gipatay apan nabuhi diha sa espiritu; 19 unsa. 7 Maingon man usab kamong mga bana, nga niini siya miadto ug miwali sa mga espiritu nga kinahanglan ipahiuyon ninyo sa kaalam ang inyong didto sa sulod sa bilanggoan, 20 nga kaniadto wala pagpuyo uban sa inyong mga asawa; nga magahatag manag-anoo, sa diha nga sa mga adlaw ni Noe ang ug pasidungog sa babaye ingon nga maoy galamiton pailub sa Dios nagpa-abut, samtang gibuhat pa ang nga labaw pang mahuyang, sanglit uban kanila arka nga niini pila lamang kabuok, sa ato pa, walo kamo mga masikamanunod man sa gasa nga ka tawo ang naluwas latas sa tubig. 21 Agig hulad kinabuhi, aron dili mabalda ang inyong mga pag- niini, ang bautismo usab nagaluwas kaninyo karon dili ampo. 8 Sa katapusan, kamong tanan kinahanglan ingon nga paglugod sa buling gikan sa lawas kondili managkaduyog, magbinatiay, maghigugmaay ingon ingon nga pangamuyo diha sa atubangan sa Dios nga mga magsoon, maloloy-on sa kasingkasing, alang sa maayong kaisipan, pinaagi sa pagkabanhaw ug mapaubsanon sa hunahuna, 9 nga dili kamo ni Jesu-Cristo, 22 nga miadto sa langit ug anaa magbalus ug panghimaraut sa panghimaraut, ni karon sa too sa Dios, ug nga kaniya nailalum ang magbalus ug sulting pasipala sa sulting pasipala; mga manolunda ug mga langitnong kamandoan ug kondili nga panghinautan hinoon ninyog maayo ang kagahuman.

mga mapanghimaraut kaninyo, kay alang niini kamo gipanagtawag aron makapanunod kamog panalangin. 10 Kay Siya nga buot mahigugmag kinabuhi ug motanawg maayong mga adlaw, papugngi kaniya ang iyang dila gikan sa pagkamadauton ug ang iyang mga ngabil gikan sa pagsultig limborg; 11 pabiysi kaniya ang dautan ug ipabuhat kaniya ang maayo; ipapangita kaniya ang kadaitan ug ipakab-ot kini. 12 Kay ang mga mata sa Ginoo magasudong nga uyon sa mga matarung, ug ang iyang mga dalungan gipa-abong sa ilang mga pangamuyo. Apan ang nawong sa Ginoo batok sa mga nagabuhat ug dautan." 13 Ug kinsa may makahimog pagdaut kaninyo kon lamang magamainiton kamo sa pagbuhat ug maayo? 14 Ngani, kon ugaling paantuson man kamo tungod sa inyong pagbuhat ug matarung, bisan pa niini kamo magamalipayon. Ayaw kamo kakuyaw sa ilang pagpanghadlok, ni magkalisang, 15 hinonoa, sa sulod sa inyong mga kasingkasing katahai ninyo si Cristo ingon nga Ginoo. Kinahanglan andam kamo kanunay sa pagtubag kang bisan kinsa nga mangutana sa hinungdan sa paglaum nga anaa kaninyo, hinoon buhata ninyo kini uban sa kaaghop ug kataha; 16 ug kinahanglan magbaton kamog maayong kaisipan aron nga sa dihang pagalibakon kamo, maulawan hinoon sila nga managsultig pagdaut sa inyong maayong kagawian diha kang Cristo. 17 Kay labi pang maayo ang pag-antus tungod sa pagbuhat ug matarung, kon kini pagbuhat man sa Dios, kay sa pag-antus tungod sa pagbuhat ug dautan. 18 Kay si Cristo usab namatay sa makausa alang sa tanan tungod sa mga sala, ang matarung alang sa mga dili matarung, aron kita iyang madala ngadto sa Dios. Sa lawasnong bahin sa iyang

4 Busa, maingon nga si Cristo miantis diha sa lawas, sangkapi ninyo ang inyong kaugalingon sa samang tinguba, kay bisan kinsa nga magaantus diha sa lawas nakahunong na sa pagpkasala, 2 aron kamo magkinabuhi sulod sa panahon nga nahibilin pa sa lawas dili na tungod sa pagbuot sa tawhanong mga pangibog kondili tungod sa pagbuot sa Dios. 3 Kay kadtong panahona nga miagi igo na alang sa pagbuhat sa buot ipabuhat kaninyo sa mga Gentil, sa paggawi sa kaulag, pangibug, huboghubog, hudyakahakhak sa kombirahan, sinumsumay, ug sa gidili nga pagsimbag mga diosdios. 4 Sila nanghitingala nga kamo karon dili na man kmakighogoyhogoy uban kanila sa samang pagpatuyang, ug kamo ila nang pagapasipad-an; 5 apan kini sila magahatag ra unyag husay ngadto kaniya nga andam sa paghukom sa mga buhi ug sa mga patay. 6 Kay kini mao ang hinungdan ngano nga ang Maayong Balita giwali hangtud ngadto sa mga patay, aron nga bisan tuod sila nahnukman na diha sa lawas ingon sa mga tawo, sila mabuhi sa espiritu ingon sa Dios. 7 Apan ang katapusan sa tanang butang nagkahiduol na; busa magmalinaw kamo sa hunahuna ug batoni ninyo ang maayong panimuot aron kamo manag-ampo. 8 Ug labaw sa tanan, batoni nga mainiton sa kanunay ang inyong gugma sa usa ug usa, sanglit ang gugma magatabon man sa kapid-an ka mga sala. 9 Batasana ninyo ang pag-abiabi sa usag usa sa walay pagbagbolbol. 10 Sumala sa hiyas nga nadawat sa matag-usa, gamita ninyo kini alang sa usag usa ingon nga mga maayong piniyalan sa nagkalainlaing grasya sa Dios: 11 ang tawo nga magasulti, kinahanglan magasulti siya

15 ingon sa sinultihan sa pulong sa Dios; ang tawo nga magaalagad, kinahanglan magaalagad siya ingon nga may gahum nga hinatag sa Dios; aron nga sa tanang butang ang Dios pagahimayaon pinaagi kang Jesucristo, kung kinsa ang himaya ug ang panggahum hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn g165) 12 Mga inyong kaugalingon ilalum sa gamhanang kamot hiniguma, ayaw kami paghikurat sa magasilaob sa Dios, aron kamo iyang igatuboy unya sa gitagul nga kalisdanan nga magaabut sa pagsulay kaninyo, nga panahon. 7 Itugyan ngadto kaniya ang inyong nga kaha pagaingnon ninyo nga usa ka talagsaong tanang kabalaka, kay siya may kahangawa man butang ang nahitabo kaninyo. 13 Magkalipay hinoon alang kaninyo. 8 Magmalinawon kamo sa hunahuna, kamo sumala sa inyong pagpakaambit sa mga managtukaw kamo. Ang inyong kaaway nga mao ang kasakit ni Cristo, aron kamo magakalipay usab ug yawa nagalibotlibut sama sa leon nga nagangulob magamasadyaon inigpadayag na unya sa iyang nga nangitag iyang matukob. 9 Kaniya kinahanglan himaya. 14 Kon kamo panamastamasan tungod sa managpanukol kamo nga malig-on sa inyong pagtoo, ngalan ni Cristo, bulahan kamo kay ang espiritu sa sa nahibaloan ninyo nga ang samang mga paghimaya ug sa Dios anha man kaninyo. 15 Hinoon antus kinahanglan gayud masinati niryong tanan ayaw tugoti nga aduna kaninyoy paantuson ingon nga mamumuno, o kawatan, o mamumuhat ug dautan, o mahilabtanon sa mga butang sa ubang mga tawo; 16 apan kon aduna may paantuson tungod sa iyang pagka-Cristohanon, nan, dili niya kini pag-ikaulaw, hinonoa kinahanglan magahimaya siya sa Dios tungod sa maong ngalan. 17 Kay panahon na nga pagasugdan ang pagtuman sa hukom diha sa bayan sa Dios; ug kon kini magsugod man kanato, unsa man kahay dangatan sa mga tawo nga wala magtuman sa Maayong Balita sa Dios? 18 Ug Kon ang matarung lisud man ganing maluwas, unsa man kaha unyay kinahanglan magabuhut ug maayo, ug magapiyal sa ilang mga kalag ngadto sa usa ka magbubuhut nga kasaligan.

15 kamot nga misinugtanon sa mga anciano. Kamong tanan, panagsul-ob kamog pagpaubos alang sa usa ug usa, kay "Ang Dios magabatok sa mga mapahitas-on, apan sa mga mapaubsanon siya magahatag ug grasya." 6 Busa ipahiubos ninyo ang inyong kaugalingon ilalum sa gamhanang kamot hiniguma, ayaw kami paghikurat sa magasilaob sa Dios, aron kamo iyang igatuboy unya sa gitagul nga kalisdanan nga magaabut sa pagsulay kaninyo, nga panahon. 7 Itugyan ngadto kaniya ang inyong nga kaha pagaingnon ninyo nga usa ka talagsaong tanang kabalaka, kay siya may kahangawa man butang ang nahitabo kaninyo. 13 Magkalipay hinoon alang kaninyo. 8 Magmalinawon kamo sa hunahuna, kamo sumala sa inyong pagpakaambit sa mga managtukaw kamo. Ang inyong kaaway nga mao ang kasakit ni Cristo, aron kamo magakalipay usab ug yawa nagalibotlibut sama sa leon nga nagangulob magamasadyaon inigpadayag na unya sa iyang nga nangitag iyang matukob. 9 Kaniya kinahanglan himaya. 14 Kon kamo panamastamasan tungod sa managpanukol kamo nga malig-on sa inyong pagtoo, ngalan ni Cristo, bulahan kamo kay ang espiritu sa sa nahibaloan ninyo nga ang samang mga paghimaya ug sa Dios anha man kaninyo. 15 Hinoon antus kinahanglan gayud masinati niryong tanan ayaw tugoti nga aduna kaninyoy paantuson ingon nga mamumuno, o kawatan, o mamumuhat ug dautan, o mahilabtanon sa mga butang sa ubang mga tawo; 16 apan kon aduna may paantuson tungod sa iyang pagka-Cristohanon, nan, dili niya kini pag-ikaulaw, hinonoa kinahanglan magahimaya siya sa Dios tungod sa maong ngalan. 17 Kay panahon na nga pagasugdan ang pagtuman sa hukom diha sa bayan sa Dios; ug kon kini magsugod man kanato, unsa man kahay dangatan sa mga tawo nga wala magtuman sa Maayong Balita sa Dios? 18 Ug Kon ang matarung lisud man ganing maluwas, unsa man kaha unyay kinahanglan magabuhut ug maayo, ug magapiyal sa ilang mga kalag ngadto sa usa ka magbubuhut nga halok sa gugma.

15 Pinaagi kang Silvano, igsoon nga kasaligan sumala sa paghunahuna ko, nagaluslat ako kaninyo sa hamubo, matuod na grasya sa Dios; kinahanglan magmalig-on kamo sa pagbarug niini. 13 Ang iglesia nga ania sa dangatan sa mga dili diosnon ug makasasala?" 19 Babilonia, nga pinili usab, nangomusta kaninyo; ug Busa sila nga nagaantuus sumala sa pagbuot sa Dios maingon man usab si Marcos nga akong anak. 14 kinahanglan magabuhut ug maayo, ug magapiyal sa Pagpangomustahay kamo ang usa ug usa pinaagi sa ilang mga batan-on kinahanglan managsakop

5 Busa kanila nga mga anciano nga anaa kaninyo, magatambag ako ingon nga ilang masigka-anciano ug saksi sa mga pag-antuus ni Cristo, ug mag-aambil usab sa himaya nga igapadayag unya. 2 Tagda ninyo ang panon sa Dios nga anaa diha kaninyo, dili nga daw sa ingon sa gipamugos kamo kondili sa kinabubut-on ninyo gayud, dili alang sa makauulawng pagpanapi kondili inubanan sa kadasig, 3 dili sa hinarihari nga pagdumala kanila nga gipiyal kaninyo dontili ingon nga mga panig-ingnan nga pagaawaton sa panon. 4 Ug inigpadayag kaninyo sa pangulong Magbalantay, kamo managpakadawat unya sa mahimayaong purongpurong nga dili malawos. 5 Maingon man usab kamong mga batan-on kinahanglan managsakop

2 Pedro

1 Si Simon Pedro, ulipon ug apostol ni Jesu-Cristo,
2 Ang grasya ug kalinaw ipadagaya unta kaninyo
diha sa inyong kahibalo sa Dios ug kang Jesus
nga atong Ginoog. 3 Ang iyang diosnong gahum
naghataq kanato sa tanang butang babin sa kinabuhi
ug pagkadiosnon, pinaagi sa atong kahibalo kaniya
nga nagtawag kanato sa iyang kaugalingong himaya
ug pagkahalangdon, 4 nga tungod niana kita iyang
gikahatagan sa bililhon ug dagku uyamot nga mga
saad, aron nga pinaagi niini kamo managpakaikyas
gikan sa pagpangadunot nga ania sa kalibutan tungod
sa pangibog, ug mangahimo kamong mag-aambit
sa diosnong kinaiya. 5 Ug tungod niining maong
hinungdan, himoa ninyo ang tanang paningkamot
aron nga sa inyong pagtoo ipuno ninyo ang maligdong
nga batasan, ug sa maligdong nga batasan ipuno ang
kahibalo, 6 ug sa kahibalo ipuno ang pagpugong sa
kaugalingon, ug sa pagpugong sa kaugalingon ipuno
ang pagkamainantuson, ug sa pagkamainantuson
ipuno ang pagkadiosnon, 7 ug sa pagkadiosnon
ipuno ang pagbatii nga inigsoon, ug sa pagbatii
nga inigsoon ipuno ang gugma. 8 Kay kon kining
mga butanga inyong mabatonan ug magatubo,
kini magapahilayo kaninyo sa pagkataspukan o sa
pagkadili mabungahan diha sa inyong kahibalo sa
atong Ginoong Jesu-Cristo. 9 Kay bisankinsa nga
nakulangan niining mga butanga, siya buta ug igo
lamang makakita sa duol ug nahikalimot nga siya
nahinloan na gikan sa iyang karaan nga mga sala. 10
Busa, mga igsoon, paningkamoti sa labi pa gayud nga
masiguro ang inyong pagkatinawag ug pagkapirili,
kay kon inyong himoon kini, dili gayud kamo mahulog;
11 ug sa ingon niana aduna unyay madagayaong
pagpahigayon alang kaninyo sa usa ka madaugong
pagsulod ninyo ngadto sa dayong gingharian sa
atong Ginoog ug Manluluwas nga si Jesu-Cristo.
(aiōnios g166) 12 Busa sa kanunay ako andam sa
pagpahinumdom kaninyo niining mga butanga, bisan
pa nga nasayud na kamo niini ug nalig-on na kamo
sa kamatuoran nga inyong ginabatonan. 13 Akong
giisip nga maoy matarung, samtang ania pa ako
niining lawas, ang pagdasig kaninyo pinaagi sa
pagpahinumdom kaninyo, 14 kay ako nasayud nga
kining akong lawas dili na madugayng pagabiyaan,
sumala sa gipadayag kanako sa atong Ginoong
Jesu-Cristo. 15 Ug paningkamot ko aron nga

bisan kon una patay na ako, makahimo gihapon
kamo sa paghinumdom niining mga butanga bisan
kanus-a. 16 Kay sa among pagpahibalo kaninyo
sa gahum ug pag-anhi sa atong Ginoong Jesu-
Cristo, kami wala magsubayg mga sugilanong nga
maayong pagkaminaomao, hinonoa kami mga saksi-
nga-nakakita sa iyang pagkahalangdon. 17 Kay sa
iyang pagkadawat sa pasidungog ug himaya gikan
sa Dios nga Amahan sa diha nga gihatud kaniya sa
Halangdong Himaya ang tingog nga nag-ingon, "Kini
mao ang akong pinatalanggang Anak nga kaniya may
kalipay ako," 18 kami gayud mao ang nanagpkabati
sa maong tingog gikan sa langit, kay kami uban man
kaniya didto sa bukid nga balaan. 19 Labi pa gayud
diay nga nahimatud-an ang pulong sa profesiya nga
among ginabatonan. Maayo nga inyong himoon ang
pagtagad niini maingon sa inyong pagtagad sa usa ka
suga nga nagasiga sa dapit nga mangitngit, hangtud
mobanagbanag ang panahon ug mosubang bitoong
kabugason diha sa inyong mga kasingkasing. 20
Kinahanglan inyong mahibaloan kini, una sa tanan,
nga walay profesiya diha sa kasulatan nga arang
kahimoan sa kinaugalingon nga pagpanabut, 21
tungod kay wala may profesiya nga miabut pinaagi sa
kabubot-on sa tawo, hinonoa minandoan sa Espiritu
Santo nanagpanulti ang mga balaang tawo sa Dios.

2 Apan diha usab ing mga mini nga profeta sa
taliwala sa katawhan, maingon nga sa taliwala
ninyo aduna usab gayuy mobarug nga mga mini nga
magtutudlo nga sa tago magapasulod sa makapadaut
nga mga herejia, ug magapanghimakak pa gani
sa Agalon nga maoy nagpalit kanila, ug busa
magpahimutang sa kalit nga pagkalaglag diha sa
ilang kaugalingon. 2 Ug daghan ang managsunod
sa ilang pagpatuyang sa kaulag, ug tungod kanila
pagpasipad-an ang dalan sa kamatuoran. 3 Ug
tungod sa ilang kadalo kamo ilang panapion pinaagi
sa tinumotomo nga mga pulong; sukad pa kaniadto sa
karaan ang hukom kanila sa silot wala maghunong,
ug ang ilang pagkalaglag wala magkatulog. 4 Kay kon
ang mga manulonda wala kaloy-i sa Dios sa diha nga
nakasala sila, hinonoa iyang gitambog sila ngadto
sa infierno ug gibalhog ngadto sa mga lungib nga
mangiob aron igatagana hangtud sa pagpanghukom;
(Tartaroō g5020) 5 kon ang karaang kalibutan wala
kaloy-i sa Dios bisan tuod giluwas niya si Noe nga
magwawali sa pagkamarung kauban sa pito ka mga

tawo, sa diha nga gipalunopan niya kadtong kalibutan sa mga dili diosnon; **6** kon sa iyang paghimong abo sa mga lungsod sa Sodoma ug Gomorra sila iyang gihukman ngadto sa pagkawagtang ug gihimong panig-ingnan alang kanila nga magkinabuhi nga dili diosnon; **7** ug kon iyang giluwas ang matarung nga si Lot nga naguo sa hilabihan tungod sa maulagon nga pagpatuyang sa mga tawong dautan **8** (kay ang mga nakita ug nadungog sa maong matarung nga tawo samtang nagpuyo siya uban kanila, sa adlaw-adlaw sa ilang mga malinapasong binuhatan), **9** nan, ang Ginoo mahibalo sa pagluwas sa mga tawong diosnon gikan sa mga pagtintal, ug sa pagbantay nga ang pagapabilin ubos sa silot hangtud sa adlaw sa paghukom, **10** ug labi na gayud sila nagaingon, "Gibalikan sa iro ang iyang kaugalingong unod ug dili motagad sa langitnong kagamhanan.

11 samtang ang mga manolunda, bisan tuod labi pa silang kusgan ug gamhanan, dili man gani mopasipala paghukom batok kanila sa atubangan sa Ginoo. **12** Apan kini silang mga tawhana, sama sa walay kabuot nga mga mananap nga nanghimugso sa lonlon lamang kinaiya aron pagadakpon ug pagapatyon, nga nagapasipala sa mga butang nga wala nila mahibalo kini sila pagalaglagon gayud unya diha sa mao rang pagkalaglag uban kanila, **13** nga magaantus sa kadaut nga balus sa ilang pagpangdaut. Alang kanila ang pagkalipay mao ang paghudyaka sa maadlaw. Sila mga buling ug mga hugaw, nga nanagpanghudyaka sa ilang pagpatuyang samtang anaa sila managkombira uban kaninyo. **14** Sila may mga mata nga puno sa panapaw ug dili matagbaw sa sala. Ilang ginahaylo ang maduhaduhaon nga mga tawo. Sila adunay mga kasingkasing nga batid sa kadalo, kaliwatan sila nga tinunglo! **15** Sila mitalikod sa matuod nga dalan ug nanghisalaag; sila nagasunod sa agi ni Balaam nga anak ni Beor, nga nahigugma sa suhol gikan sa pagkadili matarung, **16** apan nga gibadlong siya tungod sa iyang kaugalingong kalapasan; ang amang nga asno militok sa tawhanong paningog ug misumpo sa kaboang sa maong profeta. **17** Kini sila maoy mga tuboran nga walay tubig, ug mga gabon nga pinalid sa unos; alang kanila gitagana ang labing mangiob nga kantitngit. **18** Kay sa magalitok silag mga pinaburot nga kakawangan, pinaagi sa maulagon nga mga pangibog sa lawas, ilang ginahaylo ang mga tawo nga bag-o pa lamang nga nga nanagpakaikyas gikan kanila nga nagakinabuhi sa kasaypanan. **19** Sila magasaad sila mga ulipon nga iya sa pagkadunot; kay ang tawo ulipon man sa bisan unsa nga makabuntog kanya. **20** Kay kon tapus sila makaikyas gikan sa mga kahugawan sa kalibutan pinaagi sa ilang kahibalo atong Ginoo ug Manluluwas nga si Jesu-Cristo, labi pa unyang mangil-ad kay sa naahauna. **21** Kay nakapasakit sa iyang matarung nga kalag tungod alang kanila maayo pa lamang unta hinoon nga sa ilang sila mahibalo sa dalan sa pagkamatatarung kay Ginoo mahibalo sa pagluwas sa mga tawong diosnon sa matalikod sila tapus mahibalo niini, matalikod gikan sa balaang sugo nga gitugyan kanila. **22** Sila hingmatud-an sa tinuod nga sanglitanan nga sa adlaw sa paghukom, **23** ug labi na gayud sila nagaingon, "Gibalikan sa iro ang iyang kaugalingong suka; ug tapus madigo ang anay, sa yanang mobalik siya sa paglunang."

3 Mga hinigugma, kini karon mao ang ikaduhang sulat nga gisulat ko kaninyo. Ug niining duha ko ka sulat nagadasig ako sa inyong lunsay nga salabutan agi pagpahinumdom; **2** nga kinahanglan inyong hinumduman ang mga profesiya sa balaang mga profeta ug ang sugo nga gihatag sa Ginoo ug Manluluwas pinaagi sa inyong mga apostoles. **3** Una sa tanan kinahanglan inyong mahibaloan kini, nga sa ulahing mga adlaw may mga mayubitong managpanungha nga managyubit, nga magapahuiyon sa ilang kaugalingong pangibog **4** ug magaingon, "Hain na man ang saad sa iyang pag-anhi? Kay sukad sa pagkamatay sa mga amahan, ang tanang mga butang nagapabilin man nga mao ra gihapon sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan." **5** Sila nagpakabuta sa tinuod nga butang nga mao kini, nga sa karaang panahon pinaagi sa pulong sa Dios, dihay mga langit nga nanaglungtad, ug usa ka yuta nga naumol gikan sa tubig ug pinaagi sa tubig, **6** nga pinaagi niini ang kalibutan nga naglungtad kaniadto gitunopan sa tubig ug nalaglag. **7** Apan pinaagi sa mao ra usab nga pulong ang mga langit ug ang yuta nga karon nagalungtad gikatagana alang sa kalayo, ginatipigan alang sa adlaw sa panudy ug sa kalaglagan sa mga tawong dili diosnon. **8** Apan mga hinigugma, ayaw kamo pagpakabuta niining usa ka butang nga tinuod, nga alang sa Ginoo ang usa ka adlaw ingon sa usa ka libo ka tuig, ug ang usa ka libo ka tuig ingon sa usa ka adlaw. **9** Bahin sa iyang saad ang Ginoo

dili langaylangayan, nianang paglangaylangay nga maoy pagsabut sa uban; hinonoa siya mapailubon kaninyo, nga wala magtinguhha nga adunay mahanaw kondili nga ang tanan managpakakab-ot unta sa paghinulsol. **10** Apan ang adlaw sa Ginoo moabut sama sa usa ka kawatan, ug unya ang mga langit mawagtang uban sa dakung dinagook, ug ang mga kasugdanan sa kalibutan mangatunaw sa hilabihang kainit, ug pagasunogon ang yuta ug ang mga buhat nga ania niini. **11** Sanglit kining tanang mga butanga pagatunawon man sa ingon, pagkakinahanglanon gayud diay nga magkinabuhi kamo sa pagkabalaan ug pagkadiosnon, **12** nga magapaabut ug magapadali sa pag-abut sa adlaw sa Dios, nga tungod niini pagaduslitan ug pagatunawon ang mga langit, ug ang mga kasugdanan sa kalibutan mangatunaw sa kalayo! **13** Apan sumala sa iyang saad kita nagapaabut sa bag-ong nga langit ug usa ka bagong yuta diin nagapuyo ang pagkamatarung. **14** Busa, mga hinigugma, sanglit nagapaabut man kamo niining mga butanga, paningkamoti gayud ninyo nga mahikaplagan kamo nga wala untay buling o hugaw, ug nga maanaa kamo sa kalinaw. **15** Ug isipa ninyong kaluwasan ang pagkamainantuson sa Ginoo. Sa ingon usab niini ang atong hinigugmang igsoon nga si Pablo nagsulat kaninyo sumala sa kaalam nga gihatag kaniya, **16** nga nagsulti mahitungod niini sumala sa iyang ginahimo sa tanan niyang mga sulat; nga sa maong mga sulat aduna ganiy mga butang nga malisud sabton, nga ginatuus sa mga walay alamag ug sa mga mabalhinon ug kinaiya, ingon sa ginabuhat usab nila sa ubang kasulatan, sa pagtuis niini ngadto sa ilang kaugalingong pagkalaglag. **17** Busa, mga hinigugma, sa nasayud na kamong daan niini, magbantay kamo basi bayag madaldal kamo sa kasaypanan sa mga tawong masupilon ug mangahulog kamo ug mawad-an kamo sa inyong kalig-on. **18** Apan kinahanglan managtubo hinoon kamo sa grasya ug sa kahibalo sa atong Ginoo ug Manluluwas nga si Jesu-Cristo. Kaniya ang himaya karon ug hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn g165)

1 Juan

1 Kadto nga diha na sukad pa sa sinugdan, nga among nadungog, nga among nakita pinaagi sa among kaugalingong mga mata, nga among nasudong ug nahikap pinaagi sa among mga kamot, mahitungod sa pulong nga nagahatag ug kinabuhi 2 (ug ang kinabuhi gikapadayag, ug kami nakakita niini ug magapanghimatuod niini, ug magamantala kaninyo sa maong dayong kinabuhi, nga diha kauban sa Amahan ug nga gikapadayag kanamo), (aiōnios g166) 3 kadto nga among nakita ug nadungog among ginamantala usab kaninyo, aron kamo usab makabaton sa pakig-ambitay uban kanamo; ug ang atong pakig-ambitay maoy pakig-ambitay uban sa Amahan ug sa iyang Anak nga si Jesu-Cristo. 4 Ug kami nagasulat niini kaninyo aron mamahingpit ang among kalipay. 5 Ang gipahibalo nga among nadungog gikan kaniya ug karon among ginamantala kaninyo mao kini: nga ang Dios kahayag ug diha kaniya wala gayuy kangiitngit. 6 Kon kita magaingon nga may pakig-ambitay kita uban kaniya, apan nagalakaw usab kita diha sa kangiitngit, nan, kita nagabakak ug wala magkinabuhi subay sa kamatuoran; 7 apan kon kita magalakaw diha sa kahayag, maigon nga siya anaa sa kahayag, nan, kita may pakig-ambitay ang usa sa usa, ug ang dugo ni Jesus nga iyang Anak nagahinlo kanato gikan sa tanang sala. 8 Kon kita magaingon nga wala kitay sala, kita ra ang nagapahisalaag sa atong kaugalingon, ug wala kanato ang kamatuoran. 9 Kon isugid ta ang atong mga sala, siya kasaligan ug makatarunganon nga tungod niana mopasaylo siya sa atong mga sala ug magahinlo kanato gikan sa tanang pagkadili makatarunganon. 10 Kon kita magaingon nga wala kita makasala, siya atong gipakabakon, ug wala kanato ang iyang pulong.

2 Minahal kong mga anak, nagasulat ako kaninyo niining mga butanga aron kamo dili manapkasala; apan kon may makasala man gayud, kita adunay Manlalaban nga mangatubang sa Amahan, si Jesu-Cristo ang matarung; 2 ug siya mao ang halad-pasighiuli alang sa atong mga sala, ug dili lamang sa ato rang mga sala kondili sa mga sala usab sa tibuok kalibutan. 3 Ug atong mahibaloan nga kita nakaila kaniya pinaagi niini: kon kita nagabantay sa iyang mga sugo. 4 Siya nga magaingon, "Ako nakaila kaniya" apan wala magbantay sa iyang mga sugo,

kini siya bakakon, ug wala kaniya ang kamatuoran; 5 apan bisan kinsa nga magabantay sa iyang pulong, sa pagkatinuod ang gugma alang sa Dios nahingpit diha kaniya. Atong mahibaloan nga kita anaa kaniya pinaagi niini: 6 siya nga magaingon nga siya anaa kaniya kinahanglan magakinabuhi sama sa iyang pagkinabuhi. 7 Mga hinigugma, dili bag-on sugo kining akong ginasulat kaninyo kondili karaan kining sugo-a nga diha na kaninyo sukad pa sa sinugdan; ang karaang sugo mao ang pulong nga inyo nang nadunggan. 8 Ngani bag-o usab kining sugoa nga akong ginasulat kaninyo, tinuod nga bag-o diha kaniya ug kaninyo, kay ang kangiitngit nagakahawan na ug ang tinuod nga kahayag nagsIDLAK na. 9 Siya nga magaingon nga anaa siya sa kahayag apan nagadumot sa iyang igsoon, kini siya anaa pa gihapon sa kangiitngit. 10 Siya nga nagahigugma sa iyang igsoon nagapabilin diha sa kahayag, ug diha niana walay bisan unsa nga kapangdolan. 11 Apan siya nga nagadumot sa iyang igsoon anaa sa kangiitngit ug nagalakaw diha sa kangiitngit, ug wala siya mahibalo kon asa siya padulong, kay ang kangiitngit nakapabuta man sa iyang mga mata. 12 Nagasulat ako kaninyo, mga anak, kay ang inyong mga sala gipasayo na tungod sa iyang ngalan. 13 Ako nagasulat kaninyo, mga amahan, kay kamo nakaila man kaniya nga diha na sukad pa sa sinugdan. Nagasulat ako kaninyo, mga batan-on, kay inyo na mang gidaug ang dautan. Nagasulat ako kaninyo, mga anak, kay kamo nakaila man sa Amahan. 14 Gisulatan ko kamo, mga amahan, kay kamo nakaila man kaniya nga diha na sukad pa sa sinugdan. Gisulatan ko kamo, mga batan-on, kay kamo kusgan man, ug ang pulong sa Dios nagapabilin diha kaninyo, ug inyong gidaug ang dautan. 15 Ayaw ninyog higugmaa ang kalibutan, ni ang mga butang diha sa kalibutan. Kon may nagahigugma sa kalibutan, ang gugma alang sa Amahan wala diha kaniya. 16 Kay ang tanan nga anaa sa kalibutan, ang pangibog sa unod ug ang pangibog sa mga mata ug ang pagpagarbo sa kinabuhi, dili gikan sa Amahan kondili sa kalibutan. 17 Ug ang kalibutan mahanaw, ug ang pangibog niini; apan siya nga nagatuman sa kabutang-on sa Dios magapabilin hangtud sa kahangturan. (aiōn g165) 18 Mga anak, kini karon mao na ang katapusang takna; ug sumala sa inyo nang nadungog nga moabit ang anticristo, tuod man daghan karon ang mga anticristo nga nanagpanungha; busa kita sayud nga karon mao

na gayud ang katapusang takna. **19** Sila namahawa paglapas sa sugo; kay ang pagpaketala mao may gikan kanato, apan sila dili ato; kay kon sila ato pa, paglapas sa sugo. **5** Ug kamo sayud nga kadto siya manapabilin sila unta uban kanato; apan namahawa gipadayag aron sa pagkuha sa mga kasal-anan, ug sila aron makita nga silang tanan dili diay ato. **20** Apan diha kaniya wala ing sala. **6** Ang tanan nga nagapabilin kamo nadihugan niadtong Balaan, ug kamong tanan diha kaniya dili magapakasala; ang tanan nga nahibalo na. **21** Gisulatan ko kamo, dili tungod kay nagapakasala wala makakita kaniya ni makaila kaniya. wala kamo mahibalo sa kamatuoran, kondili tungod **7** Mga anak, kinahanglan walay magapahisalaag kay kamo nahibalo na niini, ug nahibalo nga walay kaninyo. Ang nagahimog pagkamatarung, matarung bakak nga nagagikan sa kamatuoran. **22** Kinsa ba ang man maingon nga kadto siya matarung. **8** Ang bakakon kondili siya nga nanghimakak sa matuod nga nagahimog pagpaketala, iya sa yawa; kay ang yawa si Jesus mao ang Cristo? Ang anticristo mao kini siya: nagapakasala man sukad pa sa sinugdan. Ang ang dili moangkon sa Amahan ug sa Anak. **23** Ang hinungdan nganong gipadayag ang anak sa Dios tanan nga dili moangkon sa Anak dili makabaton sa mao kini: aron sa paglaglag sa mga binuhatan sa Amahan. Apan ang moangkon sa Anak, makabaton yawa. **9** Ang matag-usa nga gipanganak gikan sa usab sa Amahan. **24** Palungtara diha kaninyo ang Dios dili magahimog pagpaketala; kay ang binhi inyong nadunggan sukad sa sinugdan. Kon ang sa Dios magapabilin man diha kaniya, ug siya dili inyong nadunggan sukad sa sinugdan magapabilin makasala tungod kay siya gipanganak man gikan diha kaninyo, nan, kamo magapabilin diha sa Anak sa Dios. **10** Maila kon kinsa ang mga anak sa Dios ug sa Amahan. **25** Ug ang iyang gisaad kanato ug kinsa ang mga anak sa yawa pinaagi niini: bisa mao kini: ang kinabuhing dayon. (aiōnios g166) **26** kinsa nga wala maghimog pagkamatarung ug wala Gisulat ko kini kaninyo mahitungod kanila nga buot maghigugma sa iyang igsoon, kini siya dili iya sa Dios. magpahisalaag kaninyo; **27** hinoon ang pagdihog 11 Kay ang gipahibalo nga inyong nadungog sukad sa nga inyong nadawat gikan kaniya nagapabilin diha sinugdan mao kini: nga kinahanglan maghigugmaay kaninyo, ug kamo wala magkinahanglan nga aduna kita ang usa sa usa, **12** ug dili manginsama kang Cain pay magatudlo kaninyo; ug maingon nga ang iyang nga iya sa dautan ug nga nagpatay sa iyang igsoon. pagdihog kaninyo nagatudlo man kaninyo mahitungod Ug nganong gipatay man niya siya? Tungod kay sa tanang butang, ug matuod man kini ug dili bakak, dautan man ang iyang kaugalingon nga binuhatan, ug nan, sumala sa gitudlo niini kaninyo, pabilin kamo matarung man ang sa iyang igsoon. **13** Ayaw na kamo diha kaniya. **28** Ug karon, mga anak ko, pabilin kamo kahibulong, mga igsoon, nga ang kalibutan nagadumot diha kaniya, aron nga sa igapadayag na siya unya, kaninyo. **14** Kita nasayud nga kita nakalabang na kita may pagsalig ug dili maulaw kaniya inig-abut gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi, tungod niya. **29** Kon ugaling inyo mang nasayran nga siya kay kita nagahigugma man sa mga igsoon. Siya matarung, nan nasayud diay usab kamo nga ang tanang nagabuhat ug matarung gipanganak gikan kaniya.

3 Tan-awa ninyo unsang gugmaha ang gihatag kanato sa Amahan, nga pagganganlan kita nga mga anak sa Dios; ug mao kana kita. Ang hinungdan ngano nga ang kalibutan wala makaila kanato mao kini: kay kini wala man makaila kaniya. **2** Mga hinigugma, kita karon mga anak sa Dios; kon maunsa unya kita, kini wala pa ipakita, apan kita nasayud nga sa igapadayag na siya, kita mahisama kaniya, kay kita magasud-ong man unya kaniya sa iyang pagkamao. **3** Ug ang tanan nga nagabaton sa maong paglaum kaniya nagaputli sa ilang kaugalingon maingon nga kadto siya putli man. **4** Ang tanan nga nagahimog pagpaketala nagahimog

paglapas sa sugo; kay ang pagpaketala mao may gikan kanato, apan sila dili ato; kay kon sila ato pa, paglapas sa sugo. **5** Ug kamo sayud nga kadto siya manapabilin sila unta uban kanato; apan namahawa gipadayag aron sa pagkuha sa mga kasal-anan, ug sila aron makita nga silang tanan dili diay ato. **6** Ang tanan nga nagapabilin kamo nadihugan niadtong Balaan, ug kamong tanan diha kaniya dili magapakasala; ang tanan nga nahibalo na. **7** Mga anak, kinahanglan walay magapahisalaag kay kamo nahibalo na niini, ug nahibalo nga walay kaninyo. Ang nagahimog pagkamatarung, matarung bakak nga nagagikan sa kamatuoran. **8** Ang bakakon kondili siya nga nanghimakak sa matuod nga nagahimog pagpaketala, iya sa yawa; kay ang yawa si Jesus mao ang Cristo? Ang anticristo mao kini siya: nagapakasala man sukad pa sa sinugdan. Ang ang dili moangkon sa Amahan ug sa Anak, makabaton yawa. **9** Ang matag-usa nga gipanganak gikan sa usab sa Amahan. **10** Palungtara diha kaninyo ang Dios dili magahimog pagpaketala; kay ang binhi inyong nadunggan sukad sa sinugdan. Kon ang sa Dios magapabilin man diha kaniya, ug siya dili inyong nadunggan sukad sa sinugdan magapabilin makasala tungod kay siya gipanganak man gikan diha kaninyo, nan, kamo magapabilin diha sa Anak sa Dios. **11** Kay ang gipahibalo nga inyong nadungog sukad sa nga inyong nadawat gikan kaniya nagapabilin diha sinugdan mao kini: nga kinahanglan maghigugmaay kaninyo, ug kamo wala magkinahanglan nga aduna kita ang usa sa usa, **12** ug dili manginsama kang Cain pay magatudlo kaninyo; ug maingon nga ang iyang nga iya sa dautan ug nga nagpatay sa iyang igsoon. pagdihog kaninyo nagatudlo man kaninyo mahitungod Ug nganong gipatay man niya siya? Tungod kay sa tanang butang, ug matuod man kini ug dili bakak, dautan man ang iyang kaugalingon nga binuhatan, ug nan, sumala sa gitudlo niini kaninyo, pabilin kamo matarung man ang sa iyang igsoon. **13** Ayaw na kamo diha kaniya. **14** Kita nasayud nga kita nakalabang na kita may pagsalig ug dili maulaw kaniya inig-abut gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi, tungod niya. **15** Ang matag-usa nga nagadumot sa iyang igsoon, mamumuno; ug kamo nasayud nga ang mamumuno walay kinabuhing dayon nga magapabilin diha kaniya. (aiōnios g166) **16** Ug nahibaloan nato ang gugma pinaagi niini: kay siya mihatag man sa iyang kinabuhi sa pagpaketatalay alang kanato; ug kinahanglan nga kita usab magahatag sa atong kinabuhi sa pagpaketatalay alang sa mga igsoon. **17** Apan kon adunay nakapanag-iyag mga butang alang sa panginabuhi dinihi sa kalibutan, ug kini siya makakita sa iyang igsoon nga anaa sa kawalad-on, ug unya magpagahi lamang siya sa iyang kasingkasing, unsaon man sa pagpabilin diha kaniya sa gugma sa Dios? **18** Mga anak, kinahanglan maghigugma kita dili lamang pinaagi sa pulong o sa sulti, kondili

pinaagi sa buhat ug sa tinuoray gayud. 19 Pinaagi mao ang nahigugma kanato ug nagpadala sa iyang niini kita mahibalo nga kita iya sa kamatuoran, ug makapasalig kita sa atong mga kasingkasing diha sa 21 Mga hinigugma, kay ang Dios nahigugma man iyang atubangan 20 sa diha nga pagasudyaan kita sa kanato sa ingon niana, nan, kinahanglan kita usab atong mga kasingkasing; kay ang Dios labaw pa sa maghigugmaay ang usa sa usa. 12 Wala pa gayud atong mga kasingkasing, ug siya nahibalo sa tanan. tawo nga nakakita sa Dios; kon kita maghigugmaay 21 Mga hinigugma, kon ang atong mga kasingkasing ang usa sa usa, ang Dios magapabilin kanato, ug dili magasudya kanato, nan, may pagsalig kita diha ang iyang gugma nahingpit dinihi kanato. 13 Ug sa atubangan sa Dios; 22 ug gikan kaniya magadawat mahibaloan nato nga kita nagapabilin diha kaniya kita sa bisan unsa nga atong pangayoon, kay kita ug siya dinihi kanato pinaagi niini: tungod kay kita nagabantay man sa iyang mga sugo ug nagabuhat iya mang gihatagan sa iyang kaugalingong Espiritu. sa makapahimuot kaniya. 23 Ug ang iyang sugo mao 14 Ug kita nakakita ug magapanghimatuod nga ang kini: nga kinahanglan magasalig kita sa ngalan sa Amahan mao ang nagpadala sa iyang Anak ingon iyang Anak nga si Jesu-Cristo ug maghigugmaay nga Manluluwas alang sa kalibutan. 15 Bisan kinsa kita ang usa sa usa, sumala sa iyang gisugo kanato. nga magasugid nga si Jesus mao ang Anak sa Dios, 24 Ang tanan nga nagabantay sa iyang mga sugo ang Dios magapabilin kaniya, ug siya magapabilin nagapabilin diha kaniya, ug siya diha kanila. Nga siya sa Dios. 16 Tungod niini kita nahibalo ug nagatoo nagapabilin kanato, kita nahibalo pinaagi niini: tungod sa gugma nga ginabatonan sa Dios alang kanato. kay ang Espiritu iya mang gihatag kanato.

4 Mga hinigugma, ayaw ninyo pagtoohi ang tanang espiritu, hinonoa sulayi ninyo ang mga espiritu sa pagsuta kon sila iya ba sa Dios; kay daghan ang mga mini nga profeta nga nanagpanungha sa kalibutan. 2 Ihyong mahibaloan ang Espiritu sa Dios pinaagi niini: ang matag-usa ka espiritu nga magaila nga si Jesu-Cristo nagpakatawo, kini iya sa Dios; 3 ug ang matag-usa ka espiritu nga wala magaila kang Jesus, kini dili iya sa Dios. Kini mao ang espiritu sa anticristo nga ihyong nadungog nga moanhi, ug kini siya ania na sa kalibutan. 4 Mga anak, kamo iya sa Dios, ug sila inyo nang gidaug; kay siya nga anaa kaninyo labaw pa kay kaniya nga ania sa kalibutan. 5 Sila iya sa kalibutan, tungod niini ang ilang ginasulti iya sa kalibutan ug ang kalibutan nagapatalinghug kanila. 6 Kita iya sa Dios. Bisan kinsa nga nakaila sa Dios magapatalinghug kanato, ug siya nga dili iya sa Dios dili magapatalinghug kanato. Pinaagi niini maila ta ang espiritu sa kamatuoran ug ang espiritu sa kasayapan. 7 Mga hinigugma, maghigugmaay kita ang usa sa usa; kay ang gugma iya sa Dios, ug siya nga nagahigugma gipanganak sa Dios ug nakaila sa Dios. 8 Siya nga wala magahigugma wala makaila sa Dios; kay ang Dios gugma man. 9 Ang gugma sa Dios gipadayag dinihi kanato pinaagi niini: gipadala sa Dios ang iyang bugtong nga Anak nganhi sa kalibutan, aron kita mabuhi pinaagi kaniya. 10 Niini ania ang gugma, dili nga kita nahigugma sa Dios kondili nga siya

Ang Dios gugma, ug ang nagapabilin sa gugma, nagapabilin sa Dios; ug ang Dios nagapabilin diha kaniya. 17 Niini gihingpit ang gugma dinihi kanato, aron kita may pagsalig unya sa adlaw sa hukom, sanglit maingon nga mao siya mao man usab kita dinihi sa kalibutan. 18 Ang kahadlok wala diha sa gugma, hinonoa ang hingpit nga gugma nagahingilin sa kahadlok. Kay ang kahadlok may kalabutan sa silot, ug siya nga may kahadlok wala pa mahingpit diha sa gugma. 19 Kita nagahigugma, tungod kay siya mao man ang unang nahigugma kanato. 20 Kon adunay magaingon, "Ako nagahigugma sa Dios," apan nagadumot sa iyang igsoon, nan, kini siya bakakon; kay siya nga wala maghigugma sa iyang igsoon nga iya rang makita, dili gayud makahimo sa paghigugma sa Dios nga wala niya makita. 21 Ug gikan kaniya nabatonan ta kining maong sugo: nga ang nagahigugma sa Dios kinahanglan magahigugma sa iyang igsoon usab.

5 Gipanganak gikan sa Dios ang tanang nagatoo nga si Jesus mao ang Cristo, ug ang tanan nga nagahigugma sa nanganak nahigugma usab sa gianak. 2 Ug atong maila nga kita nagahigugma sa mga anak sa Dios pinaagi niini, kon magahigugma kita sa Dios ug magatuman sa iyang mga sugo. 3 Kay ang paghigugma alang sa Dios mao kini, nga pagabantayan ta ang iyang mga sugo. Ug ang iyang mga sugo dili mabug-at. 4 Kay bisaan unsa nga igaanak gikan sa Dios modaug sa kalibutan; ug ang pagdaug

nga nagadaug sa kalibutan mao kini: ang atong pagtoo. **5** Ug kinsa ba ang mananaug sa kalibutan kondili siya lamang nga nagatoo nga si Jesus mao ang Anak sa Dios? **6** Si Jesu-Cristo, mao kini siya ang mianhi pinaagig tubig ug dugo; dili pinaagi sa tubig lamang, kondili pinaagi sa tubig ug sa dugo. **7** Ug ang Espiritu mao ang nagapamatuod niini, kay ang Espiritu mao man ang kamatuoran. **8** Kay tulo man ang nagapamatuod niini, nga mao ang Espiritu, ang tubig, ug ang dugo; ug kini silang tulo nagakauyon. **9** Kon ang pamatuod gikan sa mga tawo ginadawat nato, ang pagpamatuod nga gikan sa Dios labaw pa niini; kay ang pagpamatuod sa Dios mao man kini, nga siya nakapamatuod na mahitungod sa iyang Anak. **10** Ang nagasalig sa Anak sa Dios nagabaton sa pagpamatuod diha sa iyang kaugalingon. Ang wala magatoo sa Dios, nagapakahimo kaniya nga bakakon, kay wala man niya saligi ang pagpamatuod nga gihimo sa Dios mahitungod sa iyang Anak. **11** Ug ang pagpamatuod mao kini: nga kita gihatagan sa Dios ug kinabuhing dayon, ug kining kinabuhia diha sa iyang Anak. (aiōnios g166) **12** Ang nakapanag-iya sa Anak, may kinabuhii; apan ang wala makapanag-iya sa Anak, walay kinabuhi. **13** Kining mga butanga gisulat ko kaninyo nga nanagpanoo sa ngalan sa Anak sa Dios, aron kamo masayud nga kamo nakapanag-iya na sa kinabuhing dayon. (aiōnios g166)

14 Ug ang atong nabatonang pagsalig kaniya mao kini: nga kon mangayo kitag bisan unsa sumala sa iyang kabut-on, siya magapatalinghug gayud kanato. **15** Ug kon ugaling nasayud man kita nga siya magapatalinghug gayud kanato bisan unsay atong pangayoon, nan, kita nasayud nga ato nang nabatonan ang pagapangayoon ta kaniya. **16** Kon may makakita nga ang iyang igsoon nagahimog sala nga dili makamatay, kinahanglan mangamuyo siya alang kaniya ug ang Dios magahatag kaniyag kinabuhi nga alang kanila kinsang sala dili makamatay. Anaay sala nga makamatay; wala ako mag-ingon nga mag-ampo siya mahitungod niini. **17** Sala ang tanang kalapasan, apan anaay sala nga dili makamatay. **18** Kita sayud nga ang gipanganak gikan sa Dios dili magpakasala, apan ang Anak nga gipanganak gikan sa Dios nagabantay kaniya, ug ang dautan dili magahilabut kaniya. **19** Kita nasayud nga kita iya sa Dios, ug nga ang tibuok kalibutan anaa sa gahum sa dautan. **20** Ug kita sayud nga ang Anak sa Dios mianhi ug mihatag kanatog salabutan sa pag-ila

kaniya nga mao ang matuod; ug kita anaa kaniya nga mao ang matuod, diha sa iyang Anak nga si Jesu-Cristo. Kini siya mao ang matuod nga Dios ug kinabuhi nga dayon. (aiōnios g166) **21** Mga anak, likayi ninyo ang mga diosdios.

2 Juan

1 Ang anciano nganha sa pinili nga senyora ug sa iyang mga anak, nga gihugma nako sa pagkamatuod, ug dili lamang nako ra kondili usab sa tanan nga nakaila sa kamatuoran, **2** tungod sa kamatuoran nga nagapabilin kanato ug magaubañ kanato hangtud sa kahangturan, (aiōn g165) **3** Ang grasya, kaloy, ug kalinaw gikan sa Dios nga Amahan ug gikan kang Jesu-Cristo nga Anak sa Amahan, magaubañ kanato sa pagkatinuod ug sa gugma. **4** Nalipay gayud akog daku sa pagpakakita sa pipila sa imong mga anak nga nanaggawi diha sa kamatuoran, sumala sa sugo nga atong nadawat gikan sa Amahan. **5** Ug karon mangamuyo ako kanimo, senyora, dili nga daw ingon sa magsulat ako kanimog usa ka bagong sugo, kondili sa sugo nga ato nang nabatonan sukad pa sa sinugdan, nga mao kini, nga kinahanglan maghugugmaay kita ang usa sa usa. **6** Ug ang gugma mao kini, nga kinahanglan managgawi kita subay sa iyang mga sugo; ug ang iyang sugo, ingon sa inyo nang nadungog sukad pa sa sinugdan, mao kini, nga kinahanglan managgawi kamo diha sa gugma. **7** Kay daghang mga malimbongan nanungha karon sa kalibutan, mga tawo nga wala magaila nga si Jesu-Cristo napakatawo; ang ingon niini mao ang malimbongan ug ang anticristo. **8** Bantayi ninyo ang inyong kaugalingon nga dili unta kamo kapildihan sa mga butang nga inyong gihagoan, kondili nga makadaug unta hinoon kamog hingpit nga ganti. **9** Bisan kinsa nga magauna ug dili magpabilin diha sa tulohan ni Cristo, siya wala makapanag-iya sa Dios; siya nga nagapabilin sa tulohan ni Cristo, siya nakapanag-iya sa Amahan ug sa Anak. **10** Kon adunay moanha kaninyo ug kini siya wala magdala sa maong tulohan, ayaw ninyo siya pagpasak-a sa inyong balay, ug ayaw ninyo pagpangomustaha; **11** kay siya nga mangomusta kaniya magapakig-ambit sa iyang dautan nga binuhatan. **12** Bisan tuod daghan akog igsusulat kaninyo, dili ko kini sulaton pinaagi sa papil ug tinta; apan ginalauman ko ang pag-anha diha sa pagpakikita kaninyo ug sa pagpakigsultihanay kaninyo sa inatubangay aron mamahingpit ang atong kalipay. **13** Nangomusta kanimo ang mga anak sa pinili nga imong igsoong babaye.

3 Juan

1 Ang anciano nganha kang Gayo nga hinigugma, nga sa pagkatinuod akong ginahigugma. **2** Hinigugma, gipanghinaut ko nga magamauswagonunta ikaw sa tanang butang ug nga magamaayo ka sa panglawas, maingon sa nasayran ko nga mauswagon ang imong kalag. **3** Gikalipay ko gayud ug daku ang pag-abut sa mga igsoon ug ang ilang panghimatuod sa pagkamatinouron sa imong kinabuhi, maingon nga sa pagkatinuod ikaw nagausbay man sa kamatuoran. **4** Wala na akoy kalipay nga molabaw pa niini, nga mao ang pagpakadungog nga ang akong mga anaknanagsubay sa kamatuoran. **5** Hinigugma, maoy buhat sa pagkamatinoohon ang imong bisan unsang pag-alagad ngadto sa mga igsoon, ilabi na ngadto sa mga dumuloong, **6** nga maoy nanghimatuod sa imong gugma diha sa atubangan sa iglesia. Maayo unta nga makapagikan ikaw kanila sa ilang panaw sa paagi nga mahiangay sa Dios. **7** Kay kini silanagpanglakaw tungod sa iyang ngalan, ug wala silay gipangdawat nga bisan unsa gikan sa mga Gentil. **8** Busa kinahanglan atong alimahan ang mga tawo nga sama kanila, aron mahimo kitang kaabay sa kamatuoran. **9** May gisulat ako nganha sa iglesia; apan si Diotrefes, nga buot gayud magpakalabaw sa tanan, nagadumili sa pag-ila kanamo. **10** Busa kon mahianha na gani ako diha, hinumduman ko ra unyakinning iyang gibuhat, sa iyang pagyawit batok kanako pinaagi sa dautang mga pulong. Ug wala pa gayud matagbaw niini, siya nagadumili sa pagdawat sa mga igsoon, ug iyang gidid-an sila nga buot unta modawat kanila ug iyang gipapahawa sila gawas sa iglesia. **11** Hinigugma, ayaw pag-awat sa dautan kondili awata hinoon ang maayo. Siya nga nagabuhat ug maayo iya sa Dios; apan siya nga nagabuhat ug dautan wala gayud makakita sa Dios. **12** Si Demetrio gihatagan ug maayong pagpamatuod gikan sa tanan, ug gikan gayud sa kamatuoran; ug kami usab nagahatag kaniyang pagpamatuod, ug nasayud kamo nga ang among pagpamatuod tinuod gayud. **13** Daghan akog igsusulat kanimo, apan dili ko kini sulaton pinaagi sa dagang ug tinta. **14** Lauman ko ang pagpakigkita kanimo sa dili madugay, ug managsultihanay ra kitaunya sa inatubangay.

Judas

1 Si Judas, ulipon ni Jesu-Cristo ug igsoon ni Santiago, 2 Hinaut nga ang kalooy, kalinaw, ug gugma padagayaon unta kaninyo. 3 Mga hinigugma, sa nagasulat ako kaninyo sa dakung kaikag mahitungod sa kaluwasan nga atong tanan, naaghat ako sa pagsulat sa pagtambag kaninyo nga makigbisug kami sa pagpanalipod sa tinoohan nga sa makausa ra ug sa dayon gitugyan ngadto sa mga balaan. 4 Kay kaninyo nanagpakasulod sa hilum ang pipila ka mga tawo nga dugay nang gikataganan alang niining maong pagkahnukman sa silot, mga tawong dili diosnon nga nanaghimo sa hiniwi nga pagpadapat sa grasya sa atong Dios alang sa ilang pagpatuyang ug nanagpanghimakak sa atong Bugtong Agalon ug Gino, si Jesu-Cristo. 5 Karon buot kong ipahinumdom kaninyo, bisan tuod sa makausa ug sa dayon nasayran na ninyo ang tanan, nga ang Gino nga nagluwas sa usa ka katawhan gikan sa yuta sa Egipto, siya sa kapulihay milaglag diha kanila niadtong wala managpanoo. 6 Ug ang mga manolunda nga wala manapbilibin diha sa ilang nahimutangan hinonoa nanagpamiya sa ilang angay nga puloy-anan, kini sila iyang gikapahimutang diha sa mga talikala nga dayon ilalum sa kangiitngit alang sa panudy unya sa dakung adlaw. (ādios g126) 7 Sa ingon usab ang Sodoma ug ang Gomorra ug ang silingang kalungsuran, nga sa samang paagi nanagpatuyang sa pagpakighilawas ug sa dili kinaiya nga kaulag, nahimo silang mga panig-ingnan pinaagi sa paghiagum sa silot sa kalayong dayon. (ādios g166) 8 Ngani, bisan pa niiri, sa ingon nga paagi kining mga tawhana sa ilang mga pagdamgo nanaghugawhugaw sa lawas, nanagsalikway sa kagamhanan, ug nagapasipala sa mga halangdon. 9 Apan si Miguel, ang manolunda nga punoan, sa iyang pakiglantugi batok sa yawa sa ilang panag-ilog sa lawas ni Moises, wala gani siya mangahas sa paglitok ug mapasipalahong hukom batok kaniya, kondili miignon lamang, "Ang Gino magababong unta kanim." 10 Apan kining mga tawhana nagapasipala sa bisan unsang butang nga dili nila masabut, ug sa mga butang nga ilang masabut pinaagi sa balatian nga dala sa kinaiya ingon sa mga mananap nga walay kabuot, pinaagi niining mga butanga sila nangalaglag. 11 Alaut sila! Kay sila nanaglakaw subay sa agi ni Cain, ug tungod sa pagpanapi nagapataka silag panalagan ngadto sa

kasaypanan ni Balaam, ug nangawagtang sila diha sa pagsupil ni Core. 12 Kini sila maoy mga buling diha sa inyong mga kombira sa gugma, nga sa walay pagkaikog managhudyaka sa pag-inom-kaon sa walay pagtagad sa uban gawas sa ilang kaugalingon lamang; kini sila mga panganud nga walay dalang ulan, nga ginataral sa hangin; kini sila larag nga mga kahoy nga walay mga bunga, makaduha pil-a ang pagkapatay, nangaibot; 13 kini sila mabangis nga mga balud sa dagat nga nagapabola sa ilang kaugalingong pagkamakauulaw; kini sila laag nga mga bitoon kangkinsa ang kangi-ob sa kangiitngit gitagana hangtud sa kahanturuan. (āiōn g165) 14 Mahitungod usab kanila si Enoc, usa sa ikapitong kaliwatan sukad kang Adan, naghimog profesiya nga nag-ingon, "Tan-awa, ang Gino nahiabut uban sa iyang balaang mga panon, 15 aron iyang igapatumon ang paghukom sa tanan, ug sa pagpadayag sa pagkamasad-anon sa tanang mga tawong dili diosnon, diha sa ilang tanang dili diosnon binuhutan nga ilang nahimo sa dili diosnong paagi, ug sa tanang mapait nga mga butang nga batok kaniya gikapamulong sa mga makasasala nga dili diosnon." 16 Kini sila mga bagolbolan, tigmulo, nanaggawi pahiuyon sa ilang kaugalingong mga pangibog, ug ang ilang mga baba nagasultig mga pasiatab, nga nagaulog-ulog sa mga tawo aron sa pagpamintaha kanila. 17 Apan kamo, mga hinigugma, kinahanglan inyong hinumduman ang mga gisulti kaniadto sa mga apostoles sa atong Ginoong Jesu-Cristo; 18 sila miignon kaninyo, "Sa ulahiang panahon may manungha nga mga mayubiton, nga manapahiuyon sa ilang kaugalingong dili diosnon nga mga pangibog." 19 Mao kini sila ang nagahimog mga pagbahinbahin, mga tawong kalibutanon nga wala magabaton sa Espiritu. 20 Apan kamo, mga hinigugma, kinahanglan managtubo diha sa inyong balaan uyamot nga tinoohan; pag-ampo kamo diha sa Espiritu Santo; 21 bantayi ninyo ang inyong kaugalingon diha sa gugma sa Dios; paabuta ninyo ang kalooy sa atong Ginoong Jesu-Cristo, alang sa kinabuhing dayon. (ādios g166) 22 Ug patooha ninyo ang uban nga nagaduhaduha; 23 luwasa ninyo ang uban pinaagi sa pagsakmit kanila gikan sa kalayo; ang uban kaloy-i ninyo dinuyogan sa kahadlok, nga pagadumtan ninyo bisan pa ang bistu nga nabuling sa unod. 24 Karon ngadto kaniya nga may gahum sa pagbantay kaniyo nga dili mangahulog ug sa pagpasundayag kaniyo nga walay buling diha sa atubangan sa iyang

himaya dinuyogan sa dakung kalipay, 25 ngadto sa bugtong Dios, nga atong Manluluwas pinaagi kang Jesu-Cristo nga atong Ginoo, maiya ang himaya, pagkahalangdon, kagamhanan, pagbulot-an, sa wala pa ang tanang katuigan, ug karon, ug hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn g165)

Pinadayag

1 Ang pinadayag ni Jesu-Cristo nga gihatag kaniya sa Dios aron igapadayag ngadto sa iyang mga ulipon ang mga butang nga kinahanglan magakahitabo sa dili madugay. Ug kini gipahibalo ni Jesus pinaagi sa pagpadala sa iyang manolunda ngadto sa iyang ulipon nga si Juan, **2** nga nagmatuod sa tanan nga iyang nakita, sa pulong sa Dios ug sa gipanghimatud-an ni Jesu-Cristo. **3** Bulahan ang tawo nga ngadto sa kapunongan magabasa sa mga pulong sa profesiya, ug bulahan ang mga magapatalinghug ug magatuman sa nahisulat niini; kay ang panahon haduol na. **4** Si Juan nganha sa pito ka iglesia nga anaa sa lalawigan sa Asia: **5** ug gikan kang Jesu-Cristo, ang kasaligan nga saksi, ang panganay sa mga nangamatay, ug ang punoan sa mga hari sa yuta. **6** ug naghimo kanato nga usa ka gingharian, mga sacerdote ngadto sa iyang Dios ug Amahan kaniya ang himaya ug ang panggahum hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn g165) **7** Tan-awa, siya umalabut uban sa mga panganud ug makita siya sa tanang mata, sa tanang nanagdughang kaniya; ug ang tanang kabannayan sa yuta managminatay tungod kaniya. Oo. Amen. **8** "Ako mao ang Alfa ug ang Omega," nagaingon ang Ginoong Dios, nga mao ang sa karon ug ang sa kaniadto ug ang sa umalabut, ang Makagagahum sa Tanan. **9** Ako, si Juan nga inyong igsoon, ug inyong kauban diha kang Jesus sa pakig-ambitay sa kasakit ug sa gingharian ug sa pag-antus. Ako didto sa pulo sa Patmos, tungod sa pulong sa Dios ug sa pagpanghimatuod mahitungod kang Jesus. **10** Sa adlaw sa Gino diha ako sa Espiritu, ug gikan sa akong luyo nadungog ko ang usa ka makusog nga tingog nga daw trumpeteta, **11** nga nag-ingon, "Ang makita mo isulat sa usa ka basahon ug ipadala kini ngadto sa pito ka iglesia, sa Efeso ug sa Esmirna ug sa Pergamo ug sa Tiatira ug sa Sardis ug sa Filadelfia ug sa Laodicea." **12** Unya miliso ako aron sa pagtanaw sa nakigsulti kanako, ug sa akong pagliso nakita ko ang pito ka mga kandiliro nga bulawan; **13** ug sa taliwala sa mga kandiliro nakita ko ang daw ingog anak sa tawo, nga sinul-urban sa hataas nga bisti, ug may bakus nga bulawan nga gibakus sa iyang dughan. **14** Ang iyang ulo ug ang iyang buhok maputi sama sa maputing balhibo sa karnero, maputi sama sa nieve. Ang iyang mga mata sama sa kalayo nga nagaSIGA; **15** ang iyang mga tili sama sa tumbaga

nga masidlak nga inulay daw sa hudno; ug ang iyang tingog sama sa dahunog sa daghang mga tubig. **16** Sa iyang too nga kamot nagkupot siyang pito ka mga bitoon; gikan sa iyang baba nagagula ang usa ka mahait nga espada nga duhay sulab; ug ang iyang nawong sama sa Adlaw nga magasidlak diha sa labing kakusog. **17** Ug sa pagkakita ko kaniya, natumba ako nga daw patay diha sa iyang tilan. Apan gitapin-an niya ako sa iyang too nga kamot, ug miuong siya kanako, "Ayaw kahadlok; ako mao ang Sinugdan ug ang Katapusan, **18** ug ang Buhi. Ako namatay, apan tan-awa, ako karon buhi hangtud sa kahangturan, ug ania kanako ang mga yawi sa Kamatayon ug sa Hades. (aiōn g165, Hadēs g86) **19** Ug karon isulat mo ang imong nakita, sa mga butang karon ug sa mga butang nga magakahitabo unya. **20** Mahitungod sa tinago nga kahulogan sa pito ka mga bitoon nga imong nakita diha sa akong toong kamot, ug sa pito ka mga kandiliro nga bulawan, ang pito ka mga bitoon mao ang mga manolunda sa pito ka mga iglesia, ug ang pito ka mga kandiliro mao ang pito ka mga iglesia.

2 "Ngadto sa manolunda sa iglesia sa Efeso, isulat mo kini: `Mao kini ang mga pulong sa nagakupot ug pito ka mga bitoon diha sa iyang too nga kamot, ang nagalakaw sa taliwala sa pito ka mga kandilirong bulawan: **2**"Nasayud ako sa imong mga nabuhat, sa imong paghago ug sa imong pag-antus, ug nga ikaw dili makapailub sa dautan nga mga tawo hinonoa ginausisa mo ang mga nanag-ingon nga sila mga apostoles apan dili diay, ug nasuta mo sila nga mga mini. **3** Nasayud ako nga ikaw nagaantus ug nagapailub tungod sa akong ngalan, ug nga ikaw wala abutag kataka. **4** Ngani batok kanimo aduna akoy ikasumbong nga mao kini, nga imong gibiyaan ang paghigugma nga diha kanimo kaniadto. **5** Busa hinumdomi diin ka gikan mahulog, paghinulsol ug buhata ang mga buhat nga imong gihimo kaniadto. Kay kon dili man, anhaon ko ikaw ug kuhaon ko ang imong kandiliro gikan sa iyang dapit, gawas kon magahinulsol ka. **6** Hinoon adunay pabor kanimo nga mao kini, nga ginadumtan mo ang mga buhat sa mga Nicolaita, nga ginadumtan ko usab. **7** Ang adunay igdulongg, kinahanglan magapatalinghug sa sulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia. Ang magamadaugon pagatugotan ko sa pagkaon sa bunga sa kahoy nga nagahatag ug kinabuhi nga anaa sa paraiso

sa Dios.' 8 "Ug ngadto sa manolunda sa iglesia sa 19 "Nasayud ako sa imong mga nabuhat, sa imong Esmirna, isulat mo kini: 'Mao kini ang mga pulong gugma ug pagtoo ug pag-alagad ug pag-antus, ug niya nga mao ang Sinugdan ug ang Katapusan, ang nga ang imong ulahing mga nabuhat labaw pa gani namatay ug ang nabuhi pag-usab: 9 "Nasayud ako ka daghan kay sa naahauna. 20 Ngani batok kanimo sa imong kasakit ug sa imong kakabus (apan dato aduna akoy ikasumbong nga mao kini, nga imo ikaw) ug sa pagpasipala kanimo sa mga nanag-ingon lamang gipasagdan ang babaye nga si Jezabel, nga nga sila mga Judio apan dili diay, hinonoa sinologna nagaingon nga siya profeta ug nga nagapanudlo ug sila ni Satanas. 10 Ayaw kalisangi ang mga butang nagapahisalaag sa akong mga ulipon sa paghimog nga sa dili madugay imo nang pagaantuson. Tan-pakighilawas ug sa pagkaon sa mga hinalad ngadto awa, ang uban kaninyo hapit na ibanlud sa yawa sa mga larawan. 21 Gihatagan ko siyag panahon ngadto sa bilanggoan, aron masulayán kamo, ug sa paghinulsol, apan nagdumili siya sa paghinulsol pagasakiton kamo sulod sa napulo ka adlaw. Himoa sa iyang pagpakighilawas. 22 Tan-awa, ibundak ang pagkamaunongan kanako bisan pa sa kamatayon, ko siya diha sa higdaanag masakiton, ug sila nga ug hatagan ko ikaw sa purongpurong nga kinabuhi. 11 makighilawas kaniya akong idan-ok ngadto sa dakung Ang adunay igdulongog kinahanglan magpatalinghug kasakitan, gawas kon ilang hinulsolan ang iyang sa sulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia. Kaniya nga mga binuhatan; 23 ug ang iyang mga anak akong magamadaugon, walay gahum sa pagdaut kaniya ang laglagon pinaagig kamatay. Ug unya ang tanang ikaduhang kamatayon.' 12 "Ug ngadto sa manolunda mga iglesia makaila nga ako mao ang magsususi sa iglesia sa Pergamo, isulat mo kini: 'Mao kini ang sa hunahuna ug kasingkasing, ug ako magabalus mga pulong sa nagabaton sa mahait nga espada nga ra sa matag-usa kaninyo sumala sa mahiangay sa duhay sulab: 13 "Nasayud ako sa dapit nga imong inyong mga binuhatan. 24 Apan nganha sa uban gipuy-an, sa dapit diin anaa ang trono ni Satanas. kaninyo diha sa Tiatira, sa tanan kaninyo nga wala Hinoon gihawiran mo ang akong ngalan ug wala magsunod sa maong tuloohan, nga wala makakatmo ilimod ang imong pagtoo kanako bisan pa sa on sa laglum nga mga butang ni Satanas, sumala mga adlaw ni Antipas nga akong saksi, ang akong sa ilang gingalan niini, kaninyo magaingon ako, nga sinaligan, nga gipatay diha kaninyo, sa dapit dii wala akoy laing lulang nga ipapas-an kaninyo; 25 nagapuyo si Satanas. 14 Apan aduna akoy pila ka mao lamang nga kinahanglan kuptan ninyo pag-ayo butang batok kanimo nga mao kini: anaa diha kanimo ang anaa kaninyo, hangtud sa akong pag-anha. 26 ang pipila nga nanagsunod sa tuloohan ni Balaam Kaniya nga magamadaugon ug magatuman sa akong nga mao ang nagtudlo kang Balac sa pagbutang mga bulohaton hangtud sa katapusan, igahatag ko ug kapangdolan sa atubangan sa mga anak ni ang pagpanggahum ibabaw sa kanasuran, 27 ug Israel, pinaagi sa pagdani kanila sa pagkaon sa mga iyang pagaharian sila pinaagig olisi nga puthaw, hinalad ngadto sa mga larawan ug sa paghimog nga magadugmok kanila sama sa mga kolon nga pakighilawas. 15 Maingon man anaa usab kanimo ang pagadugmokon, maingon sa panggahum nga nadawat pipila nga nanagsunod sa tuloohan sa mga Nicolaita. ko gikan sa akong Amahan; 28 ug igahatag ko 16 Busa paghinulsol; kay kon dili, anhaon ko ikaw kaniya ang bitoon nga kabugason. 29 Ang adunay sa madali ug gubaton ko sila pinaagi sa espada sa igdulongog, kinahanglan magpatalinghug sa sulti sa akong baba. 17 Ang adunay igdulongog, kinahanglan Espiritu ngadto sa mga iglesia.

magpatalinghug sa sulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia. Ang magamadaugon pagahatagan ko sa mana nga tinagoan, ug pagahatagan ko siyag usa ka gamayng bato nga puti, nga sinulatan ug usa ka bag-ong ngalan nga dili masabut ni bisan kinsa gawas kaniya nga maoy magadawat niini.' 18 "Ug ngadto sa manolunda sa iglesia sa Tiatira, isulat mo kini: 'Mao kini ang mga pulong sa Anak sa Dios, kinsang mga mata sama sa nagasiga nga kalyo, ug kinsang mga til sama sa tumbaga nga nagasidlak:

3 "Ug ngadto sa manolunda sa iglesia sa Sardis, isulat mo kini: 'Mao kini ang mga pulong sa nagabaton sa pito ka espiritu sa Dios ug sa pito ka mga bitoon: 2 Pagmata, ug lig-on ang nanghibilin nga hapit na mamatay, kay ang imong mga buhat wala ko makita nga hingpit sa atubangan sa akong Dios. 3 Busa, hinumdumi ang imong nadawat ug nadungog; tumana kini, ug paghinulsol. Kay kon dili ka man ugaling magmata, nan, moanha ako

ingon sa kawatan, ug dili ka mahibalo unsang taknaa nga ikaw dili mabugnaw ug dili usab mainit. Kon pagaanhaon ko ikaw. **4** Hinoon aduna ka pay pila mabugnaw ka pa unta o mainit! **16** Ug kay ikaw ka mga ngalan diha sa Sardis, mga tawo nga wala dagaang man lamang, dili mabugnaw ug dili usab maghugawhugaw sa ilang mga bisti; ug sinul-ubag mainit, isuka ko ikaw gikan sa akong baba. **17** Kay maputi, kini sila manapangtlakaw uban kanako, ikaw magakanayon, Ako dato, ako mauswagon, ug sanglit takus man sila niini. **5** Sa ingon niini ang walay nakulang kanako; sa walay pagpanghibalo magamadaugon pagasul-oban ug mga bisti nga nga ikaw alaut, makalolooy, kabus, buta ug hubo. **18** maputi, ug ang iyang ngalan dili ko pagapapason Busa tambagan ko ikaw nga gikan kanako magpalit gikan sa basahon sa kinabuhi, hinonoa igatug-an ko kag bulawan nga inulay sa kalayo, aron madato ang iyang ngalan sa atubangan sa akong Amahan ka; ug mga maputing bisti nga imong ikasul-ob ug sa atubangan sa iyang mga manolunda. **6** Ang aron dili magdayag ang pagkamakauulaw sa imong adunay igdulonggog, kinahanglan magpatalinghug pagkahubo; ug tambal nga ikapadapat sa imong sa sulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia.' **7** "Ug mga mata aron ikaw makakita. **19** Ako nagabadlong ngadto sa manolunda sa iglesia sa Filadelfia, isulat ug nagapanton sa akong mga gihigugma; busa mo kini: 'Mao kini ang mga pulong niadtong Balaan kinahanglan magmadasigon ka ug maghinulsol. **20** ug Tinuod, nga mao ang nagabaton sa yawi ni David, Tan-awa, nagatingdog ako sa pultahan ug nagatuktok; ang magaabli ug walay bisan kinsa nga makasira, kon may magapatalinghug sa akong tingog ug moabli ang magasira ug walay bisan kinsa nga makaabli: sa pultahan, kaniya mosulod ako ug makigsalo ako **8** "Nasayud ako sa imong mga nabuhat. Tan-awa, sa pagkaon uban kaniya, ug siya uban kanako. **21** gibutang ko sa imong atubangan ang usa ka pultahan Ang magamadaugon pagatugotan ko sa paglingkod nga inablihan, nga walay bisan kinsa nga makasira. sa akong trono uban kanako, maingon nga ako usab Nasayud ako nga ikaw diuyut rag kusog, ngani nagmadaugon ug milingkod uban sa akong Amahan gibantayan mo ang akong sulti ug wala mo ilimod diha sa iyang trono. **22** Ang adunay igdulonggog, ang akong ngalan. **9** Tan-awa, sila nga mga iya sa kinahanglan magpatalinghug sa sulti sa Espiritu sinagoga ni Satanas, nga nanag-ingon nga sila mga ngadto sa mga iglesia."

Judio apan dili diay, hinonoa nanagpamakak tan-awa, kini sila paanhaon ko ug pahapaon ko sa atubangan sa imong tiilan, ug pailhon ko sila nga gihigugma ko ikaw. **10** Tungod kay gibantayan mo man ang akong sulti sa pagkamainantuson, pagabantayan ko ikaw nga mahilikay gikan sa takna sa pagsulay nga hapit na moabut sa tibuok kalibutan, sa pagsulay sa mga nanagpuyo sa yuta. **11** Moanha na ako sa dili madugay; kupti pag-ayo ang imong nabatonan, aron walay makaagaw sa imong purongpurong. **12** Siya nga magamadaugon, akong pagahimoong nga haligi diha sa templo sa akong Dios; ug dili na siya magagula niini, ug igasulat ko diha kaniya ang ngalan sa akong Dios, ug ang ngalan sa siyudad sa akong Dios, ang bag-ong Jerusalem nga manaug gikan sa langit gikan sa akong Dios, ug ang akong kaugalingong bag-o nga ngalan. **13** Ang adunay igdulonggog, kinahanglan magpatalinghug sa sulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia.' **14** "Ug ngadto sa manolunda sa iglesia sa Laodicea, isulat mo kini: 'Mao kini ang mga pulong sa Amen, ang kasaligan ug tinuod nga saksi, ang sugdanan sa mga binuhat sa Dios: **15** "Nasayud ako sa imong mga nabuhat,

4 Tapus niini, mitan-aw ako, ug ania karon, diha sa langit ang usa ka pultahan nga inablihan! Ug kadong unang tingog nga akong nadungog nga misulti kanako nga daw huyop sa trumpeta, miington kanako, "Saka ngari, ug ipakita ko kanimo ang kinahanglan magakahitabo tapus niini." **2** Dihadiha nahisulod ako sa Espiritu, ug tan-awa, dihay usa ka trono sa langit, ug sa trono dihay naglingkod! **3** Ug ang naglingkod niini may panagway nga morag mutya nga haspe ug cornalina, ug ang trono giliyukan sa usa ka balangaw nga morag bulok sa esmeralda. **4** Ug ang trono gialirongan ug kaluhaag-upat ka mga trono, ug diha sa mga trono nanaglingkod ang kaluhaag-upat ka mga anciano nga sinul-obag mga maputi nga bisti, ug may mga purongpurong nga bulawan diha sa ilang mga ulo. **5** Gikan sa trono anaay nanggula nga mga pangidlap sa kilat ug mga tingog ug mga linipak sa dialogdog, ug sa atubangan sa trono anaay nagadilaab nga pito ka sulo sa kalayo, nga mao ang pito ka espiritu sa Dios; **6** ug sa atubangan sa trono anaay morag dagat nga bildo, daw kristal. **7** ang naahaunang buhing binuhat daw leon, ang ikaduhang

buhing binuhat daw baka nga toro, ang ikatulong 8 Ug sa nakuha na niya ang basahong linukot, ang buhing binuhat may nawong sa tawo, ug ang ikaapat upat ka mga buhing binuhat ug ang kaluhaag-upat ka nga buhing binuhat daw agila nga nagalupad. 8 Ug mga anciano mihana sa atubangan sa Cordero, nga ang upat ka mga buhing binuhat, nga matag-usa niini ang matag-usa kanila nagkupot ug alpa, ug sila may may unom ka pako, nalukop sa mga mata ang tibuok mga bulawang panaksan nga napuno sa incienso, libut ug sulod nila, ug sa maadlaw ug sa magabii wala nga mao ang mga pag-ampo sa mga balaan. 9 Ug silay hunong sa pag-awit nga nagaingon, Balaan, nanag-awit sila sa usa ka bag-ong awit nga naga-balaan, balaan, ang Ginoong Dios nga Makagagahum ingon, Takus ikaw sa pagkuha sa basahong linukot sa Tanan, nga mao ang sa kagahapon, ang sa karon, ug ang sa umalabut!" 9 Ug sa diha nga ang mga buhing binuhat magahatag ug himaya ug pasidungog ug pasalamat ngadto kaniya nga nagalingkod sa trono, nga mao ang buhi hangtud sa kahangturan, (aiōn g165) 10 ang kaluhaag-upat ka mga anciano mohapa sa atubangan niadtong nagalingkod sa trono ug managsimba kaniya nga mao ang buhi hangtud sa kahangturan; ug ang ilang mga purongpurong ipangitsa nila ngadto sa atubangan sa trono, dungan sa pag-awit nga magaingon, (aiōn g165) 11 "Takus ikaw, O among Gino ug Dios, sa pagdawat sa himaya ug dungog ug gahum, kay ikaw mao man ang nagbuhut sa tanang butang, ug pinaagi sa imong pagbulot-an milungtod ug nangahimo sila."

5 Ug nakita ko, sa toong kamot niadtong naglingkod sa trono, ang usa ka basahong linukot nga may sinulat diha sa sulod ug sa likod niini, nga minarkahan ug pito ka timri. 2 Ug nakita ko ang usa ka kusgan nga manolunda nga napahibalo pinaagi sa makusog nga tingog nga nagaingon, "Kinsa ba ang takus sa pag-abli sa basahong linukot ug sa pagtangtang sa mga timri niini?" 3 Ug walay mausa sa langit o sa yuta o sa ilalum sa yuta nga arang makaabli sa basahong linukot o sa pagtan-aw sa sulod niini. 4 Ug ako mihilak sa makusog kay walay bisan kinsa nga nakaplagan nga takus sa pag-abli niini o sa pagtan-aw sa sulod niini. 5 Unya usa sa mga anciano miingon kanako, "Ayaw paghilak; tan-awa, nagmadaugon ang Leon sa banay ni Juda, ang Gamut ni David, nga tungod niana makahimo siya sa pag-abli sa basahong linukot ug sa pito ka mga timri niini." 6 Ug diha sa kinatung-an sa trono ug sa upat ka mga buhing binuhat ug taliwala sa mga anciano, nakita ko ang usa ka Cordero nga nagtiindog nga daw gipatay, nga may pito ka sungay ug pito ka mata, nga mao ang pito ka espiritu sa Dios nga gipadala ngadto sa tibuok nga yuta. 7 Ug siya miadto ug iyang gikuha ang basahong linukot gikan sa toong kamot niadtong naglingkod sa trono.

upat ka mga buhing binuhat ug ang kaluhaag-upat ka mga anciano mihana sa atubangan sa Cordero, nga ang matag-usa kanila nagkupot ug alpa, ug sila may may unom ka pako, nalukop sa mga mata ang tibuok mga bulawang panaksan nga napuno sa incienso, libut ug sulod nila, ug sa maadlaw ug sa magabii wala nga mao ang mga pag-ampo sa mga balaan. 9 Ug silay hunong sa pag-awit nga nagaingon, Balaan, nanag-awit sila sa usa ka bag-ong awit nga naga-balaan, balaan, ang Ginoong Dios nga Makagagahum ingon, Takus ikaw sa pagkuha sa basahong linukot sa Tanan, nga mao ang sa kagahapon, ang sa karon, ug ang sa umalabut!" 9 Ug sa diha nga ang mga buhing binuhat magahatag ug himaya ug pasidungog ug pasalamat ngadto kaniya nga nagalingkod sa trono, nga mao ang buhi hangtud sa kahangturan, (aiōn g165) 10 ang kaluhaag-upat ka mga anciano mohapa sa atubangan niadtong nagalingkod sa trono ug managsimba kaniya nga mao ang buhi hangtud sa kahangturan; ug ang ilang mga purongpurong ipangitsa nila ngadto sa atubangan sa trono, dungan sa pag-awit nga magaingon, (aiōn g165) 11 "Takus ikaw, O among Gino ug Dios, sa pagdawat sa himaya ug dungog ug gahum, kay ikaw mao man ang nagbuhut sa tanang butang, ug pinaagi sa imong pagbulot-an milungtod ug nangahimo sila."

10 ug gihimo mo sila nga usa ka gingharian ug mga sacerdote ngadto sa atong Dios, ug sila magahari sa ibabaw sa yuta." 11 Unya mitan-aw ako, ug diha sa libut sa trono ug sa mga buhing binuhat ug sa mga anciano, nabati ko ang tingog sa daghang mga manolunda, nga ang gidaghanon kapid-an ka mga kapid-an ug libo ka mga linibo, 12 nga nanag-ingon sa makusog nga tingog, "Ang Cordero nga gipatay takus sa pagdawat ug gahum ug kadato ug kinaadman ug kusog ug kadungganan ug himaya ug pagdalayeg!"

13 Ug nadungog ko ang tanang binuhat nga anaa sa langit ug sa yuta ug sa ilalum sa yuta ug anaa sa dagat, ug ang tanang diha niini, nga nanag-ingon, "Ngadto kaniya nga nagalingkod sa trono ug ngadto sa Cordero, ang pagdalayeg ug ang kadungganan ug ang himaya ug ang gahum hangtud sa kahangturan!" (aiōn g165) 14 Ug ang upat ka mga buhing binuhat nanag-ingon, "Amen!" ug ang mga anciano mihana ug nanagsimba.

6 Ug nakakita ako sa diha nga ang Cordero mibukhad sa usa sa pito ka mga timri, ug nadungog ko ang usa sa upat ka mga buhing binuhat nga nagingon, sa tingog nga daw dalogdog, "Umari ka!" 2 Ug nakita ko, ug tan-awa, ang usa ka maputi nga kabayo; ug ang nagkabayo niini may pana, ug kaniya gihatag ang usa ka purongpurong, ug siya milakaw nga nagmadaugon ug aron sa pagpanaug. 3 Ug sa pagbukhad niya sa ikaduhang timri, nadungog ko ang ikaduhang buhing binuhat nga nag-ingon, "Umari ka!" 4 Ug migula ang lain na usab nga kabayo nga mapula; ug ang nagkabayo niini gitugotan sa pagwagtang sa pagdinaitay gikan sa yuta, aron ang mga tawo magpinatyanay ang usa sa usa; ug siya gihatagan ug usa ka dakung espada. 5 Ug sa pagbukhad niya sa ikatulong timri, nadungog ko ang ikatulong buhing

binuhat nga nag-ingon "Umari ka!" Ug nakita ko, ug gikan sa nawong sa nagalingkod sa trono, ug gikan tan-awa, ang usa ka maitom nga kabayo; ug ang sa kapungot sa Cordero; 17 kay nahiabut na ang nagkabayo niini may timbangan diha sa iyang kamot. dakung adlaw sa ilang kapungot, ug kinsa bay arang 6 Ug nadungog ko ang daw usa ka tingog nga diha sa makabangbang niini?"

7 Tapus niini nakita ko ang upat ka manolunda taliwala sa upat ka mga buhing binuhat, nga nag-ingon, "Kinahanglan usa ka denario ang bili sa usa ka litrong trigo, ug kinahanglan usa ka denario ang bili sa tulo ka litrong cebada; apan ayaw pag-unsaa ang lana ug ang bino." 7 Ug sa pagbukhad niya sa ikaupat nga timri, nadungog ko ang tingog sa ikaupat nga buhing binuhat nga nag-ingon, "Umari ka!" 8 Ug nakita ko, ug tan-awa, ang usa ka maluspad nga kabayo, ug ang nagkabayo niini ginganlag Kamatayon, ug ang Hades nagsunod kaniya; ug kini sila gihatagan ug kagahum aron ilang dag-on ang ikaupat ka bahin sa yuta, sa pagpamatay pinaagi sa espada ug sa gutom ug sa kamatay ug pinaagi sa mapintas nga mga mananap sa yuta. (Hades g86) 9 Ug sa pagbukhad niya sa ikalimang timri, nakita ko nga sa ilalum sa halaran diha ang mga kalag sa mga gipamatay tungod sa pulong sa Dios ug tungod sa pagpanghimatuod nga ilang gihimo. 10 Ug sila nanagsinggit sa makusog nga tingog nga nag-ingon, "O Labawng Magbubuoet nga Ginoo, balaan ug tinuod, unsa ba kadugay ang dili pa nimo paghukom sa mga nanagpuyo sa yuta ug pagpanimalus batok kanila tungod sa among dugo?" 11 Unya ang matag-usa kanila gihatagan ug maputi ug tag-as nga bisti ug gisugo sa pagpahulay una sa makadiyot, hangtud mahusto na ang gidaghanon sa ilang mga masigkaulipon ug mga kaigsoonan nga pagapatyon usab maingon kanila. 12 ug sa pagbukhad niya sa ikaunom nga timri, mitan-aw ako, ug ania karon miabut ang usa ka dakung linog; ug ang Adlaw nahimong maitom ingog panapton nga hinimog maitom nga balhibo, ang tibuok nga Bulan nahimong daw dugo, 13 ug ang mga bitoon sa langit nangatagak sa yuta maingon sa pagpangatagak sa mga bungang luyat sa kahoyng higira sa diha nga kosokosohon na kini sa makusog nga hangin. 14 Ang langit nahanaw maingon sa usa ka basahon nga gilukot, ug ang tanang kabukiran ug kapuloan nangabalhin gikan sa ilang matag-usa ka dapit. 15 Ug unya ang mga hari sa yuta ug ang mga kadagkuan ug ang mga heneral ug ang mga dato ug ang mga kusgan, ug ang matag-usa, ulipon ug tawong gawas, mitago sa mga langub ug sa mga pangpang sa kabukiran, 16 ug nanag-ingon ngadto sa kabukiran ug kapangpangan, "Tumpagi kami ug taboni kami

gikan sa nawong sa nagalingkod sa trono, ug gikan tan-awa, ang usa ka maitom nga kabayo; ug ang sa kapungot sa Cordero; 17 kay nahiabut na ang nagkabayo niini may timbangan diha sa iyang kamot. dakung adlaw sa ilang kapungot, ug kinsa bay arang makabangbang niini?"

7 Tapus niini nakita ko ang upat ka manolunda nga nanagtindog diha sa upat ka tumoy sa yuta, ug nanagpugong sa upat ka hangin sa yuta, aron walay hangin nga mohuyop sa yuta o sa dagat o sa bisan unsa nga kahoy. 2 Unya nakita ko ang laing usa ka manolunda nga mikayab gikan sa silangan sa Adlaw, ug naggdala sa timri sa buhi nga Dios. Ug sa makusog nga tingog iyang gisinggitan ang upat ka manolunda nga hinatagan sa kagahum sa pagpangdaut sa yuta ug sa dagat, 3 nga nag-ingon kanila, "Ayaw usa ninyo pagdagmali ang yuta o dagat o ang kakahoyan, hangtud ang mga ulipon sa atong Dios amo nang katimrihan diha sa ilang mga agtang."

4 Ug nadungog ko ang gidaghanon sa timrihan, usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo ka mga timrihan, gikan sa matag-banay sa mga anak ni Israel. 5 Napulog-duha ka libo ang timrihan sa banay ni Juda, napulog-duha ka libo sa banay ni Ruben, napulog-duha ka libo sa banay ni Gad, 6 napulog-duha ka libo sa banay ni Aser, napulog-duha ka libo sa banay ni Neftali, napulog-duha ka libo sa banay ni Manases 7 napulog-duha ka libo sa banay ni Simeon, napulog-duha ka libo sa banay ni Levi, napulog-duha ka libo sa banay ni Isacar, 8 napulog-duha ka libo sa banay ni Zabulon, napulog-duha ka libo sa banay ni Jose, napulog-duha ka libo sa banay ni Benjamin ang timrihan. 9 Tapus niini mitan-aw ako, ug ania karon, dihay usa ka dakung panon sa katawhan nga walay bisan kinsa nga makaihap, gikan sa tanang kanasuran, gikan sa tanang kabanayan ug katawhan ug pinulongan, nga sa atubangan sa trono ug sa atubangan sa Cordero nanagtindog sila nga nanagsul-ob ug maputi ug tag-as nga mga bisti, ug nanagdalag mga palwa sa palmera diha sa ilang mga kamot, 10 ug nanagsinggit sa makusog nga tingog nga nag-ingon, "Ang kaluwasan gikan sa atong Dios nga nagalingkod sa trono, ug gikan sa Cordero!" 11 Ug ang tanang mga manolunda nanagtindog nga nanag-alirong sa trono ug sa mga anciano ug sa upat ka mga buhing binuhat, ug unya mihana sila sa atubangan sa trono ug ang Dios ilang gisimba 12 nga nanag-ingon, "Amen! Ang pagdalayeg, ug ang himaya, ug ang kaalam, ug ang pagpasalamat, ug ang kadungungan,

ug ang pagbulot-an ug ang kagahum ipahinungod iyang trumpeta, ug dihay gilabog ngadto sa dagat ngadto sa among Dios hangtud sa kahangturan! nga maingon sa usa ka dakung bukid, nga nagsilaob Amen." (aiōn g165) 13 Unya gisultihan ako sa usa sa sa kalayo; 9 ug nahimong dugo ang ikatulo ka babin mga anciano nga nag-ingon, "Kinsa man kini sila nga sa dagat, ug nangamatay ang ikatulo ka babin sa nanagsul-ob ug mga bisting maputi ug tag-as, ug dii mga buhing binuhat diha sa dagat, ug nangaguba man sila gikan?" 14 Ug ako mitubag kaniya, "Senyor, ang ikatulo ka babin sa mga sakayan. 10 Ug ang nasayud ikaw." Ug siya miington kanako, "Mao kini ikatulong manolunda mihuyop sa iyang trumpeta, ug sila ang nanagpakalabang sa dagkung kasakitan; ang natagak gikan sa langit ang usa ka dakung bitoon nga ilang mga tag-as nga bisti gilabhan nila ug gipaputi nagsilaob daw sulo, ug nahulog kini diha sa ikatulo ka diha sa dugo sa Cordero. 15 Tungod niini anaa sila sa babin sa mga suba ug diha sa tuboran sa mga tubig, atubangan sa trono sa Dios, ug nagaalagad kaniya 11 Ang bitoon ginganlan ug Panyawan. Ug ang ikatulo sa maadlaw ug sa magabii sulod sa iyang templo; ka babin sa mga tubig nangahimong panyawan, ug ug ang nagalingkod sa trono magapanalipod kanila daghan ang mga tawo nga nangamatay tungod sa pinaagi sa iyang pagkaanaa. 16 Sila dili na gutomon, tubig, kay kini nahimo na man nga mapait. 12 Ug ang ug dili na usab pagauhawon; dili na sila pagahasulon ikaapat nga manolunda mihuyop sa iyang trumpeta, sa Adlaw, ni sa bisan unsang makasunog nga kainit. 17 Kay ang Cordero nga anaa sa gitaliwad-an sa trono ikaapat nga manolunda mihuyop sa iyang trumpeta, sa Adlaw, ni sa bisan unsang makasunog nga kainit. ug gimakmak ang ikatulo ka babin sa Adlaw, ug ang mamahimong ilang magbalantay, ug siya magatultol sa mga bitoon, nga tungod niini mingiob ang ikatulo kanila ngadto sa mga tuboran sa mga tubig nga ka babin sa ilang kahayag; ug wala na maghayag nagahatag ug kinabuhi; ug pagapahiran sa Dios ang ang ikatulo ka babin sa adlaw, ug maingon man ang tanang luha sa ilang mga mata."

8 Ug sa giabrihan sa Cordero ang ikapiton timri,

dihay kahilum sa langit sulod sa may tunga sa takna. 2 Unya nakita ko ang pito ka mga manolunda nga nanagtindog sa atubangan sa Dios, ug sila gihatagan ug pito ka mga trumpeta. 3 Ug usa pa ka laing manolunda mitungha ug sa atubangan sa halaran mitindog siya nga nagbitbit ug incensario nga bulawan; ug gihatagan siyag daghang incienso aron nga diha sa bulawang halaran atbang sa trono, kini iyang isagol uban sa mga pag-ampo sa mga balaan. 4 Ug gikan sa kamot sa manolunda nga diha sa atubangan sa Dios, ang aso sa incienso misulbung uban sa mga pag-ampo sa mga balaan. 5 Unya ang incensario gikuha sa manolunda ug gipuno niyag ka layo gikan sa halaran, ug kini iyang gilabog ngadto sa yuta; ug dihay midason nga mga paglipak sa dialogdog, mga makusog nga dahunog, mga pangidlap sa kilat, ug linog. 6 Unya ang pito ka mga manolunda nga may pito ka mga trumpeteta nangandam sa paghuyop niini. 7 Ug ang naunaunang manolunda mihuyop sa iyang trumpeta, ug dihay mga ulan nga nanibug-ok ug kalayo, sinagulan ug dugo, nga nangatagak sa yuta; ug nasunog ang ikatulo ka babin sa yuta, ug nasunog ang ikatulo ka babin sa kakahoyan, ug nasunog ang tanang lunhawng balili. 8 Ug ang ikaduhang manolunda mihuyop sa

nya maingon sa usa ka dakung bukid, nga nagsilaob sa kalayo; 9 ug nahimong dugo ang ikatulo ka babin sa dagat, ug nangamatay ang ikatulo ka babin sa nanagsul-ob ug mga bisting maputi ug tag-as, ug dii mga buhing binuhat diha sa dagat, ug nangaguba man sila gikan?" 10 Ug ang ikatulo ka babin sa mga sakayan. 11 Ang bitoon ginganlan ug Panyawan. Ug ang ikatulo ka babin sa mga tubig nangahimong panyawan, ug daghan ang mga tawo nga nangamatay tungod sa pinaagi sa iyang pagkaanaa. 12 Ug ang ikatulo ka babin sa Bulan, ug ang ikatulo ka babin ikaapat nga manolunda mihuyop sa iyang trumpeta, sa Adlaw, ni sa bisan unsang makasunog nga kainit. ug gimakmak ang ikatulo ka babin sa Adlaw, ug ang ikatulo ka babin sa ilang kahayag; ug wala na maghayag ang ikatulo ka babin sa adlaw, ug maingon man ang ikatulo ka babin sa gabii. 13 Unya mitan-aw ako, ug nabati ko ang usa ka agila nga sa naglupad kini sa kinataliwad-an sa langit, nagsinggit sa makusog nga tingog nga nag-ingon, "Alaut, alaut, alaut ang mga nanagpuyo sa yuta, inigtingog sa ubang mga trumpeta nga hapit na pagahuypon sa tulo ka mga manolunda!"

9 Ug ang ikalimang manolunda mihuyop sa iyang trumpeta,

ug nakita ko ang usa ka bitoon nga nahulog sa yuta gikan sa langit; ug sa bitoon gihatag ang yawi sa bung-aw sa kahiladman nga walay kinutoban. (Abyssos g12) 2 Ug iyang giablibhan ang bung-aw sa kahiladman nga walay kinutoban, ug gikan sa bung-aw misulbung ang aso nga daw aso sa usa ka dakung hudno, ug mingiob ang Adlaw ug ang kalangitan tungod sa aso gikan sa bung-aw. (Abyssos g12) 3 Ug gikan sa aso nanggula ang mga dulon nga mihugpa sa yuta, ug kini sila gihatagan ug gahum maiong sa gahum sa mga tanga sa yuta. 4 Ug sila gipinahan nga dili nila pagdagmalan ang tanaman sa yuta, o ang bisan unsang lunhawng nga nanagtubo, o ang bisan unsang kahoy, kondili ang mga tawo lamang nga walay timri sa Dios diha sa ilang mga agtang. 5 Sila gitugotan sa pagsakit sa maong mga tawo sulod sa lima ka bulan, apan dili sa pagpatay kanila; ug ang kasakit nga ilang ipaantus sama sa kasakit nga ipaantus sa tanga inigpaak niinig tawo. 6 Ug niadtong

mga adlawa ang mga tawo mangita sa kamatayon, ikog sila nagapangdagmal. 20 Ug ang tanang uban apan dili sila makakaplag niini; mangandoy sila nga pa sa mga tawo, nga wala mangamatay pinaagi saunta mangamatay, apan ang kamatayon molikay maong mga hampak, kini sila wala managhinulsol sa kanila. 7 Sa ilang panagway, ang mga dulon daw mga nabuhat sa ilang mga kamot, ug wala usab nila mga kabayo nga andam alang sa gubat; sa ilang mga biyai ang pagsimbag mga yawa ug mga larawan ngaulo dihay morag mga purongpurong nga bulawan; bulawan ug salapi ug tumbaga ug bato ug kahoy, ang ilang mga nawong ingon sa nawong sa tawo, nga dili makakita ni makadungog ni makalakaw. 21 8 ang ilang buhok ingon sa buhok sa babaye, ug Wala usab nila hinulsoli ang ilang mga pagpamatayang ilang mga ngipon ingon sa mga ngipon sa leon. 9 Sila may mga hingbis nga daw mga kotamaya tawo, o ang ilang mga pagpanglumay, o ang ilang pagpakighilawas, o ang ilang mga pagpangawat.

10 Ug unya nakita ko ang laing usa ka manolunda nga kusgan, nga nagakunsad gikan sa langit. Siya sinul-oban ug panganud, ug sa iyang ulo dihay usa ka balangaw. Ang iyang nawong maingon sa Adlaw, ug ang iyang mga bitis maingon sa mga haligi nga kalayo. 2 Ug sa iyang kamot dihay binuklad nga usa ka gamayng basahon nga linukot. Ug ang iyang too nga til diha niya itunob sa dagat, ug ang iyang wala nga til diha niya itunob sa yuta, 3 ug siya misingga sa makusog nga tingog maingon sa usa ka leon nga nagangulob; ug sa pagsinggit niya, mitingog ang pito ka mga dialogdog. 4 Ug sa nakatingog na ang pito ka mga dialogdog, isulat ko na una kini, apan akong nadungog gikan sa langit ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Iilong ang gisulti sa pito ka mga dialogdog, ug ayaw kini isulat." 5 Ug ang manolunda nga akong nakita nga nagtindog sa dagat ug sa yuta mibaway sa iyang toong kamot ngadto sa langit 6 ug nanumpa pinaagi niadtong buhi hangtud sa kahangturan, nga mao ang nagbuhat sa langit ug sa mga ania niini, sa yuta ug sa mga ania niini, ug sa dagat ug sa mga ania niini, nga wala na gayuy langanlangan pa, (aión g165) 7 hinonoga sa mga adlaw sa tingog sa trumpeta inighuyop niini sa ikapitong manolunda, pagatumanon na ang tinago sa Dios, sumala sa iyang gipahibalo ngadto sa iyang mga ulipon nga mao ang mga profeta. 8 Ug ang tingog nga akong nadungog gikan sa langit misulti kanako pag-usab nga nag-ingon, "Lumakaw ka, kuhaa ang basahong binuklad nga anaa sa kamot sa manolunda nga nagatindog sa dagat ug sa yuta." 9 Ug miadto ako sa manolunda ug giingnan ko siya nga ihatag niya kanako ang gamayng basahon nga linukot; ug siya miiong kanako, "Kuhaa kini ug kana; mapait kini sa imong tiyan, bisan tuod sa imong baba matam-is kini daw dugos." 10 Ug gikuha ko ang gamayng basahon gikan sa kamot sa manolunda ug

akong gikaon kini; ug matam-is kini sa akong baba, gikan sa Dios misulod kanila, ug sila nanagpanindog, daw dugos, apan sa gitulon ko na kini ang akong ug ang mga nanagpakakita kanila giabut ug dakung tiyan mibati sa kapait. **11** Ug unya giingnan ako, kalisang. **12** Unya nadungog nila gikan sa langit "Kinahanglan magahimo ikaw pag-usab ug profesiya labut sa daghang mga tawo ug mga nasud ug mga pinulongan ug mga hari."

11 Unya gihatagan akog sukdanang nga daw sungkod, ug giingnan ako, "Tumindog ka ug sukda ang templo sa Dios, ug ang halaran, ug ang mga nanagsimba sa sulod niini, **2** apan ayaw pagsukda ang hawanhan sa gawas sa templo; pasagdi kana, kay gikatugyan na kana ngadto sa kanasuran, ug ang balaang siyudad ilang pagayatakyatakan, sulod sa kap-atan ug duha ka bulan. **3** Ug ang akong duha ka mga saksi, nga nanagsul-ob ug mga bisti nga sako, pagahatagan kog kagahum sa paghimog profesiya sulod sa usa ka libo duha ka gatus ug kanuman ka adlaw." **4** Ang mga saksi mao ang duha ka mga kahoyng olibo ug ang duha ka mga kandiliro nga nanagbarug sa atubangan sa Ginoo sa kalibutan. **5** Ug kon may buot modagmal kanila, adunay kalayo nga magagula sa ilang baba ug magaut-ut sa ilang mga kaaway; kon may buot modagmal kanila, sa ingon niining paagiha siya pagapatyon. **6** Sila may kagahum sa pagsira sa langit, aron walay ulan nga moabut sulod sa mga adlaw sa ilang pagpanghimog profesiya, ug sila may kagahum ibabaw sa katubigan aron sa paghimo niini nga dugo, ug sa pagbunal sa yuta pinaagi sa tanang hampak, bisan makapila sumala sa ilang gusto. **7** Ug sa makatapus na sila sa ilang pagpanghimatuod, ang mapintas nga mananap nga molugwa gikan sa bung-aw sa kahiladman nga walay kinutoban makiggubat batok kanila ug iyang pagadag-on sila ug iyang pamatyong sila, (*Abyssos g12*) **8** ug ang ilang mga patayng lawas anha managhay-ad sa kadalanan sa dakung siyudad nga, sa tinago nga pagkasulti, ginganlag Sodoma ug Egipto, diin didto ang ilang Ginoo ilansang sa krus. **9** Sulod sa tulo ka adlaw ug tunga, sila nga gikan sa katawhan, ug sa kabanayan, ug sa mga pinulongan, ug sa kanasuran, managsud-on sa mga patayng lawas niini ug dili nila kini ipalubong. **10** Ug sila nga nanagpuyo sa yuta managkalipay tungod kanila ug managsadya ug managhatacayg mga gasa, tungod kay kining duha ka mga profeta nakahatag man ug kasakit ngadto sa mga nanagpuyo sa yuta. **11** Apan tapus sa maong tulo ka adlaw ug tunga, usa ka gininhawa sa kinabuhi

gikan sa Dios misulod kanila, ug sila nanagpanindog, ang usa ka makusog nga tingog nga nag-ingon kanila, "Saka kamo ngari!" Ug ang ilang mga kaaway nagtan-aw kanila sa nagsaka sila nga sinapwang sa panganud paigon sa langit. **13** Ug niadtong tungora miabut ang usa ka dakung linog, ug nagun-ob ang ikanapulong bahin sa siyudad; pito ka libo ka mga tawo ang nangamatay sa linog, ug ang nanghibilin nangalisang ug gihatagan nilag himaya ang Dios sa kaligitan. **14** Ang ikaduhang himaraut milabay na; tan-awa, ang ikatulong himaraut moabut na. **15** Ug ang ikapitong manolunda mihiyop sa iyang trumpeta, ug sa langit dihay mga makusog nga tingog nga nanag-ingon, "Ang gingharian sa kalibutan nahimong gingharian sa atong Ginoo ug sa iyang Cristo, ug siya magahari hangtud sa kahangturan." (*aīōn g165*) **16** Ug ang kaluhaag-upat ka mga anciano nga nanaglingkod sa ilang mga trono sa atubangan sa Dios, nanghapa sila, ug ang Dios ilang gisimba **17** nga nanag-ingon, Kanimo nagahatag kamiig mga pasalamat, Ginoong Dios Makagagahum sa Tanan, nga mao ang sa karon ug mao ang sa kagahapon, tungod kay nahuptan mo ang imong dakung gahum ug gisugdan mo ang imong paghari. **18** Ang kanasuran nangapungot, apan miabut ang imong kapungot, ug ang panahon alang sa pagpanghukom sa mga patay, ug alang sa pagpanghatag ug ganti ngadto sa imong mga ulipon mga profeta ug mga balaan, ug mga nanagkahadlok sa imong ngalan, mga gagmay ug mga dagku, ug alang sa paglaglag sa mga manglalaglag sa yuta." **19** Ug unya naabli ang templo sa Dios didto sa langit, ug sulod sa iyang templo nakita ang arka sa iyang pakigsaad; ug dihay midason nga mga pangidlap sa kilat, makusog nga mga kagahub, mga paglipak sa dalogdog, linog, ug dagkung panibug-ok sa ulan.

12 Ug sa kalangitan dihay nagpakita nga usa ka dakung tilimad-on, usa ka babaye nga nagbistig Adlaw. Ang Bulan diha ubos sa iyang mga tiil, ug sa iyang ulo dihay usa ka purongpurong nga mga bitoon nga napulog-duha ka buok. **2** Ug siya mabdos ug nagsiyagit tungod sa kasakit sa pagbat, tungod sa kasakit sa pagpanganak. **3** Ug dihay usa pa ka laing tilimad-on nga nagpakita sa kalangitan; tan-awa, usa ka dakung dragon nga mapula, nga may pito ka buok ulo ug napulo ka buok sungay, ug pito ka buok

purongpurong diha sa iyang mga ulo. 4 Ang iyang miabli sa iyang baba ug iyang gisuyop ang suba nga ikog misapupo sa ikatulo ka bahin sa mga bitoon gibugwak sa dragon gikan sa iyang baba. 17 Unya sa langit, ug sila gilabog niini ngadto sa yuta. Ug ang dragon nasuko batok sa babaye, ug miadto siya ang dragon mibarog sa atubangan sa babaye nga sa pagpakiggubat batok sa tanan nga uban pang hapit na manganak, aron iyang subaron ang bata mga kaliwat sa babaye, sa mga nanagbantay sa inigkahimugso na niini. 5 Siya nanganak ug lalaki mga sugo sa Dios ug nagahupot sa panghimatuod nga mao ang magahari sa tanang kanasuran pinaagi mahitungod kang Jesus. Ug ang dragon mibarug diha sa olisi nga puthaw, apan ang iyang anak gisakgaw sa baybayon sa dagat.

ngadto sa Dios ug sa iyang trono. 6 Ug ang babaye mikalagiw ngadto sa kamingawan, diin may dapit siya nga gitagana kaniya sa Dios, diin pagatil-ogan siya sulod sa usa ka libo duha ka gatus ug kanuman ka adlaw. 7 Unya nahitabo ang gubat didto sa langit: Si Miguel ug ang iyang mga manolunda nakiggubat batok sa dragon. Ug ang dragon ug ang iyang mga manolunda nakiggubat, 8 apangilupig sila ug wala nay dapit pa alang kanila didto sa langit. 9 Ug gitambog ang dakung dragon, ang sirpinti nga karaan, ang ginganlag Yawa ug Satanas, ang magliliimbong sa tibuok kalibutan siya gitambog ngadto sa yuta, ug ang iyang mga manolunda gitambog uban kaniya. 10 Ug usa ka makusog nga tingog didto sa langit akong nadungog nga nag-ingon, "Karon nahiabut na ang kaluwasan ug ang gahum ug ang ginghamian sa atong Dios ug ang pagbulot-an sa iyang Cristo, kay gikatambog na ang magsusumbong batok sa atong kaigsoonan, siya nga sa adlaw ug sa gabii mao ang nagasumbong batok kanila sa atubangan sa atong Dios. 11 Ug sila nakadaug batok kaniya pinaagi sa dugo sa Cordero ug sa pulong sa ilang pagpanghimatuod, tungod kay wala man sila mawili sa ilang mga kinabuhi bisan pag anha sila sa kamatayon. 12 Tungod niini, paglipay, O kalangitan ug kamo nga nanagpuyo niini! Apan alaut kamo, O yuta ug dagat, kay diha kaninyo nahlusad ang yawa nga puno sa dakung kapungot sanglit nasayud man siya nga hamubo na lamang ang iyang panahon!" 13 Ug sa pagtan-aw sa dragon nga diha siya ikatambog sa yuta, iyang gigukod ang babaye nga nanganak sa batang lalaki. 14 Apan gihatag ngadto sa babaye ang duha ka mga pako sa dakung agila aron siya makalupad sa pagkalagiw gikan sa sirpinti ngadto sa kamingawan, sa dapit diin siya pagatil-ogan sulod sa usa ka panahon, ug sa mga panahon, ug sa katunga sa usa ka panahon. 15 Ug gikan sa iyang baba, ang sirpinti mibugwak ug tubig nga daw suba nga gipaagpas sa babaye aron ianud siya sa baha niini. 16 Apan ang yuta mitabang sa babaye, ug ang yuta

miabli sa iyang baba ug iyang gisuyop ang suba nga ikog misapupo sa ikatulo ka bahin sa mga bitoon gibugwak sa dragon gikan sa iyang baba. 17 Unya sa langit, ug sila gilabog niini ngadto sa yuta. Ug ang dragon nasuko batok sa babaye, ug miadto siya ang dragon mibarog sa atubangan sa babaye nga sa pagpakiggubat batok sa tanan nga uban pang hapit na manganak, aron iyang subaron ang bata mga kaliwat sa babaye, sa mga nanagbantay sa inigkahimugso na niini. 5 Siya nanganak ug lalaki mga sugo sa Dios ug nagahupot sa panghimatuod nga mao ang magahari sa tanang kanasuran pinaagi mahitungod kang Jesus. Ug ang dragon mibarug diha sa baybayon sa dagat.

13 Ug nakita ko nga dihay migimaw sa dagat nga usa ka mapintas nga mananap nga may napulo ka buok sungay ug pito ka buok ulo, nga may napulo ka buok purongpurong diha sa iyang mga sungay, ug may mabugalbugalon nga ngalan diha sa iyang mga ulo. 2 Ug ang mapintas nga mananap nga akong nakita daw usa ka leopardo, ang iyang mga tiil morag mga tiil sa oso, ug ang iyang baba morag baba sa leon. Ug kaniya gihatag sa dragon ang iyang gahum ug ang iyang trono ug ang dakung pagbulot-an. 3 Usa sa iyang mga ulo daw may samad nga ikamatay, apan naayo ang iyang samad nga ikamatay, ug ang mga tawo sa tibuok yuta sa kahibulong minunot sa mapintas nga mananap. 4 Ug ang dragon gisimba sa mga tawo tungod kay ang mapintas nga mananap iya mang gihatagan ug pagbulot-an, ug ang mapintas nga mananap ilang gisimba nga nanag-ingon, "Kinsa bay makasama sa mapintas nga mananap? Ug kinsa bay makahimo sa pakiggubat kaniya?" 5 Ug ang mapintas nga mananap gihatagan ug baba nga nagapanglitok sa mga pulong sa pagpangandak ug pagbugalbugal, ug siya gitugotan sa pagpatuman sa iyang pagbulot-an sulod sa kap-atan ug duha ka bulan. 6 Ug siya mibuka sa iyang baba aron sa paglitok ug mga pagpasipala batok sa Dios, sa pagpasipala batok sa iyang ngalan, ug batok sa iyang puloy-anan, kanila nga nanagpuyo sa langit. 7 Siya gitugotan usab sa pagpakiggubat batok sa mga balaan ug sa pagdaug kanila. Ug kaniya gihatag ang kagahum aron iyang pagabut-an ang tanang kabanayan ug katawhan ug pinulongan ug kanasuran. 8 Ug ang tanang nagapuyo sa yuta magasimba kaniya, tanan sila kinsang mga ngalan, sa wala pa ang pagkatukod sa kalibutan, wala mahisulat sa basahon sa kinabuhi nga iya sa gipatay nga Cordero. 9 Ang adunay igdulongog, kinahanglan siya magpatalinghug niini: 10 Kon adunay kinahanglan nga mabihag, sa pagkabihag mahiadto siya; kon adunay magapatay pinaagig pinuti, pinaagig pinuti kinahanglan pagapatyon siya. 11 Unya nakita

ko ang laing mapintas nga mananap nga migimaw awit gawas sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka sa yuta. Kini siya may duha ka buok sungay daw libo nga gilukat gikan sa yuta. **4** Mao kini sila ang nating karnero, ug siya misulti samag dragon. **12** Ang wala mahugaw tungod sa mga babaye, sanglit mga tanang pagbulot-an nga iya sa naahaunang mapintas maputli man sila; mao kini sila ang nanagsunod sa nga mananap gihimo niya diha sa atubangan sa Cordero bisan asa siya molakaw; kini sila gilukat naahauna, ug nagasugo siya sa yuta ug sa mga gikan sa katawhan ingon nga inunahang mga bunga nanagpuoy niini sa pagsimba sa naahaunang mapintas alang sa Dios ug alang sa Cordero; **5** ug sa ilang nga mananap, kinsang samad nga ikamatay naayo. **13** mga baba walay hingkablagang bakak, kay sila wala Siya nagahimog dagkung mga milagro, hangtud gani sa pagpakanaug ug kalayo sa yuta gikan sa langit sa atubangan sa mga tawo; **14** ug pinaagi sa mga milagro nga gitugot kaniya sa pagpanghimo sa atubangan sa mapintas nga mananap, iyang ginalimbongan ang mga nanagpuoy sa yuta, sa pag-agda kanila sa paghimog larawan alang sa mapintas nga mananap nga nasamad sa espada, apan nabuhi ra. **15** Ug gitugot kaniya ang paghatag ug gininhawa ngadto sa larawan sa mapintas nga mananap, nga tungod niini ang larawan sa mapintas nga mananap makahimo na gani sa pagsulti, ug sa pagpatay niadtong mga dili na ang bantugang Babilonia, ang babaye nga mao Ug ang mga timawa ug mga kadagkuan, mga dato ug tanan iya usab nga gipamarkahan diha sa too nga kamot o sa agtang, **17** nga tungod niini walay bisa kinsa nga makapamalit o makapamaligya gawas ngalan sa mapintas nga mananap o ang numero sa mapintas nga mananap, kay kini maoy usa ka numero sa tawo; ang iyang numero unom ka gatus ug kan-uman ug unom.

14 Unya mitan-aw ako, ug ania karon, diha sa Bukid sa Sion nagtindog ang Cordero, ug uban kaniya ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo ka tawo nga nanagbaton sa iyang ngalan ug sa ngalan sa iyang Amahan, nga nasulat diha sa ilang mga agtang. **2** Ug nadungog ko ang usa ka tingog gikan sa langit sama sa daguok sa daghang mga tubig ug sama sa dahunog sa makusog nga dialogdog; ang tingog nga akong nadungog sama sa tingog sa mga mangangalpa nga managtoker sa ilang mga alpa. **3** Ug sila nanag-awit sa usa ka bag-ong awit diha sa atubangan sa trono ug sa atubangan sa upat ka mga buhing binuhat ug sa atubangan sa mga anciano. Walay laing nakakat-on sa maong

awit gawas sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo nga gilukat gikan sa yuta. **4** Mao kini sila ang nating karnero, ug siya misulti samag dragon. **12** Ang wala mahugaw tungod sa mga babaye, sanglit mga tanang pagbulot-an nga iya sa naahaunang mapintas maputli man sila; mao kini sila ang nanagsunod sa nga mananap gihimo niya diha sa atubangan sa Cordero bisan asa siya molakaw; kini sila gilukat naahauna, ug nagasugo siya sa yuta ug sa mga gikan sa katawhan ingon nga inunahang mga bunga nanagpuoy niini sa pagsimba sa naahaunang mapintas alang sa Dios ug alang sa Cordero; **5** ug sa ilang nga mananap, kinsang samad nga ikamatay naayo. **13** mga baba walay hingkablagang bakak, kay sila wala Siya nagahimog dagkung mga milagro, hangtud gani sa pagpakanaug ug kalayo sa yuta gikan sa langit sa atubangan sa mga tawo; **14** ug pinaagi sa mga milagro nga gitugot kaniya sa pagpanghimo sa atubangan sa mapintas nga mananap, iyang ginalimbongan ang mga nanagpuoy sa yuta, sa pag-agda kanila sa paghimog larawan alang sa mapintas nga mananap nga nasamad sa espada, apan nabuhi ra. **15** Ug gitugot kaniya ang paghatag ug gininhawa ngadto sa larawan sa mapintas nga mananap, nga tungod niini ang larawan sa mapintas nga mananap makahimo na gani sa pagsulti, ug sa pagpatay niadtong mga dili na ang bantugang Babilonia, ang babaye nga mao Ug ang mga timawa ug mga kadagkuan, mga dato ug tanan iya usab nga gipamarkahan diha sa too nga kamot o sa agtang, **17** nga tungod niini walay bisa kinsa nga makapamalit o makapamaligya gawas ngalan sa mapintas nga mananap o ang numero sa mapintas nga mananap, kay kini maoy usa ka numero sa tawo; ang iyang numero unom ka gatus ug sa atubangan sa Cordero. **11** Ug ang aso sa ilang kasakit magautbo hangtud sa kahangturan; ug sila dili makatagamtam sa pahulay, sa magabii ug sa maadlaw, sila nga mosimba sa mapintas nga mananap ug sa iyang larawan, ug ang bisa kinsa nga minarkahan sa iyang ngalan. **(aiōnios g165)** **12** Ania niini ang agda alang sa pagkamainantuson sa mga balaan, sa mga nanagbantay sa mga sugo sa Dios ug sa tinoohan ni Jesus. **13** Ug nabati ko gikan sa langit ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Isulat mo kini: Bulahan ang mga mamatay nga sukad karon mangamatay diha sa Ginoo." "Bulahan gayud," nagaingon ang Espiritu, "aron makapahulay na sila gikan sa ilang mga paghago, kay ang ilang binuhatan mokuyog man kanila!" **14** Unya mitan-aw ako, ug ania karon, dihay usa ka maputi nga panganud, ug sa ibabaw sa panganud dihay naglingkod nga morag anak ug tawo,

nga may purongpurong bulawan sa iyang ulo, ug usa sa panghimatuod, 6 ug gikan sa templo nanggula ka mahait nga galab diha sa iyang kamot. 15 Ug ang pito ka mga manolunda nga may pito ka mga gikan sa templo migula ang laing manolunda nga sa hampak. Sila sinul-obag maputli ug masilaw nga lino, makusog nga tingog misinggit ngadto sa naglingkod ug ang ilang mga dughan binaksag mga bakus nga sa ibabaw sa panganud, "Palihoka ang imong galab, bulawan. 7 Ug ngadto sa pito ka mga manolunda gihatag sa usa sa upat ka mga buhing binuhat ang pito ka mga bulawang panaksan nga napuno sa kapungot sa Dios nga buhi hangtud sa kahangturan. (aiōn g165) 8 Ug ang templo napuno sa aso gikaknk sa himaya sa Dios ug gikan sa iyang gahum, ug walay bisan kinsa nga nakahimo sa pagsulod sa templo galab. 18 Unya ang lain pa usab nga manolunda hangtud sa pagkatapus sa pito ka mga hampak sa migula gikan sa halaran, ang manolunda nga may pito ka mga manolunda.

17 Ug ang lain pa nga manolunda migula gikan sa galab iyang gisinggitan sa makusog nga tingog nga nag-ingon, "Palihoka ang imong galab, ug pamutla ang mga bulig sa parras sa yuta, kay ang mga ubas niini hinog na." 19 Ug ang manolunda mipalihok sa iyang galab sa ibabaw sa yuta ug iyang gipamutol ang mga bulig sa parras sa yuta, ug giitsa kini ngadto sa dakung pigsanan sa kapungot sa Dios. 20 Ug didto sa gawas sa siyudad, ang pigsanan gipanaggiukan, ug gikan sa pigsanan mibaha ang dugo nga may kahabog nga mosangko sa bokado sa kabayo, sa gitas-on nga tulo ka gatus ug kaluhaar ka kilometro.

15 Ug diha sa kalangitan nakita ko ang laing tilimad-on, daku ug kahibulongan nga mao kini: pito ka mga manolunda nga may pito ka mga hampak nga mao na lang ang katupasan, kay pinaagi niini matapus na man ang kapungot sa Dios. 2 Ug nakita ko ang daw morag usa ka dagat nga bildo nga sinaktan ug kalayo, ug sa daplin niining dagat nga bildo ang mga nanagpakadaug batok sa mapintas nga mananap ug sa iyang larawan ug sa numero sa iyang ngalan, nanagtindog sila nga may mga alpa sa Dios diha sa ilang mga kamot. 3 Ug sila nanag-awit sa awit ni Moises, nga ulipon sa Dios, ug sa awit sa Cordero, nga nagaingon, Daku ug kahibulongan ang imong mga buhat, O Ginoong Dios nga Makagagahum sa Tanan! Matarung ug matuod ang imong mga paagi, O Hari sa kapanahonan! 4 Kinsa bay dili mahadlok ug dili magahimaya sa imong ngalan, O Ginoo?" Kay ikaw mao lamang ang bugtong nga balaan. Ang tanang kanasuran mangabut ug managsimba kanimo, kay gikapadayag na man ang imong mga hukom." 5 Tapus niini mitan-aw ako, ug didto sa langit naabli ang templo sa tabernaculo

sa panghimatuod, 6 ug gikan sa templo nanggula ka mahait nga galab diha sa iyang kamot. 15 Ug ang pito ka mga manolunda nga may pito ka mga gikan sa templo migula ang laing manolunda nga sa hampak. Sila sinul-obag maputli ug masilaw nga lino, makusog nga tingog misinggit ngadto sa naglingkod ug ang ilang mga dughan binaksag mga bakus nga sa ibabaw sa panganud, "Palihoka ang imong galab, bulawan. 7 Ug ngadto sa pito ka mga manolunda gihatag sa usa sa upat ka mga buhing binuhat ang pito ka mga bulawang panaksan nga napuno sa kapungot sa Dios nga buhi hangtud sa kahangturan. 16 Unya nadungog ko ang usa ka makusog nga tingog gikan sa templo, nga nag-ingon sa pito ka mga manolunda, "Umadto kamo ug iyabo ninyo sa yuta ang pito ka mga panaksan sa kapungot sa Dios." 2 Ug milakaw ang naunaung manolunda ug ang iyang panaksan iyang giyabo sa yuta, ug unya dihay mangil-ad ug mangotngot nga mga kabahong nga mitakboy sa mga tawong nanagdala sa marka sa mapintas nga mananap ug nanagsimba sa iyang larawan. 3 Ang ikaduhang manolunda miyabo sa iyang panaksan ngadto sa dagat, ug ang dagat nahimong daw dugo sa usa ka minatay, ug nangamatay ang tanang buhing butang diha sa dagat. 4 Ang ikatulong manolunda miyabo sa iyang panaksan ngadto sa mga suba ug sa mga tuboran sa tubig, ug kini sila nangahimong dugo. 5 Ug nadungog ko ang manolunda sa katubigan nga nag-ingon, Husto ikaw niining imong mga paghukom, ikaw nga mao ang sa karon ug ang sa kagahapon, O Balaan. 6 Kay sa mga tavo giula ang dugo sa mga balaan ug sa mga profeta, ug gihatag mo kanila ang dugo aron ilang pagaimnon. Mao kini ang angay kanila!" 7 Ug nadungog ko ang halaran nga misinggit, Oo, Ginoong Dios nga Makagagahum sa Tanan, matuod ug husto ang imong mga hukom!" 8 Ug ang ikaupat nga manolunda miyabo sa iyang panaksan diha sa ibabaw sa Adlaw, ug ang Adlaw gihatagan ug gahum sa pagpaig sa katawhan pinaagig kalayo. 9 Ug ang katawhan nangapaig sa hilabihang kainit, ug nanagsipalpa sila sa ngalan sa Dios nga may gahum sa ibabaw niining mga hampak; apan wala sila managhinulsol ni maghatag kaniyang himaya. 10 Ang ikalimang manolunda miyabo sa iyang panaksan diha sa ibabaw sa trono sa mapintas nga mananap, ug ang gingharian niini gitakyapan sa kangitngit;

ug ang mga tawo nanagpamaak sa ilang mga dila sa ibabaw sa daghang katubigan, 2 kung kinsa tungod sa kasakit 11 ug ilang gipasipalahan ang Dios nakighilawas ang mga hari sa yuta, ug sa kung sa langit tungod sa ilang mga kasakit ug sa ilang kinsang bino sa pagkamakihilawason nangahubog mga kabahong; apan wala nila hinulsoli ang ilang ang mga nanagpuyo sa yuta." 3 Ug iya akong gidala mga binuhutan. 12 Ang ikaunom nga manolunda diha sa Espiritu ngadto sa usa ka kamingawan, ug miyabo sa iyang panaksan sa ibabaw sa dakung didto nakita ko ang usa ka babaye nga nagkabayo suba sa Eufrates, ug nahubsan kini sa tubig, aron sa sa usa ka mapintas nga mananap nga mapula nga pagtagana ug agianan alang sa mga hari gikan sa nalukop sa mga ngalan nga masipad-anon, ug kini sidlakan. 13 Ug nakita ko nga diha sa baba sa dragon, may pito ka buok ulo ug napulo ka buok sungay. 4 Ug ug sa baba sa mapintas nga mananap, ug sa baba ang babaye nagbistig purpora ug escarlata, ug may sa mini nga profeta, nanggula gikan niini ang tulo ka mga dayandayan nga bulawan ug mga batong hamili mga mahugawng espiritu nga morag mga baki; 14 kay ug mga mutya; sa iyang kamot may gikuptan siya kini sila mao man ang mga espiritu sa mga yawa nga nga usa ka kopa nga bulawan nga napuno sa Kangil-magahimog mga milagro, nga managpangadto sa aran ug kahugawan sa iyang pagkamakihilawason; 5 mga hari sa tibuok kalibutan aron sa pagtigum kanila ug diha sa iyang agtang nahiisulat ang tinago nga sa pag-asdang sa gubat sa dakung adlaw sa Dios ngalan: "Babilonia nga Bantugan, ang Inahan sa nga Makagagahum sa Tanan. 15 ("Tan-awa, moanhî mga Dautan nga Babaye' ug sa mga Kangil-aran sa ako ington sa kawatan! Bulahan ang magatukaw, Yuta." 6 Ug nakita ko ang babaye nga nahubog sa nga magabantay sa iyang mga bisti aron dili siya dugo sa mga balaan ug sa dugo sa mga gipamatay magalakaw nga hubo ug magadayaq ang iyang nga mga saksi ni Jesus. 7 Apan ang manolunda pagkamakauulaw!") 16 Ug ilang gipanagtigum sila sa miington kanako, "Nganong nahibulong ka man? Itug-dapit nga sa pinulongang Hebreohanon ginganlag an ko kanimo ang tinagong kahulogan mahitungod Armagedon. 17 Ug ang ikapitong manolunda miyabo sa babaye ug sa mapintas nga mananap nga iyang sa iyang panaksan ngadto sa kahanginan, ug gikan gikabay-an, nga may pito ka buok ulo ug napulo ka sa templo, gikan sa trono, dihay migula nga usa buok sungay. 8 Ang mapintas nga mananap nga ka dakung tingog nga nag-ington, "Natapus na ang imong nakita mao ang sa kaniadto, ug dili ang sa tanan!" 18 Ug midason ang mga pangidlap sa kilat, ug ang makusog nga mga kagahub, ug ang mga paglipak sa dialogdog, ug ang usa ka dakung linog nga wala pay ington sukad may tawo nga nagpuyo sa yuta, hilabihan gayud ka daku ang maong linog. 19 Ang bantugang siyudad nabuak sa tulo ka bahin, ug ang mga siyudad sa kanasuran nangagun-ob, ug unya ang Dios nahinumdom sa bantugang Babilonia, sa pagpalad-ok kaniya hangtud matiti ang tagayan sa kapintas sa iyang kapungot. 20 Ug ang tanang kapuloan nangahanaw, ug wala nay mga bukid nga makita; 21 ug dihay dagkung mga panibug-ok sa ulan, nga tagkalim-an ka kilo ang gibug-aton, nga diha Dios gibalikas sa mga tawo tungod sa hampak sa nanibug-ok nga ulan, hilabihan gayud ka makalilisang ang

17 Ug ang usa sa pito ka mga manolunda nga may pito ka mga panaksan miabut ug miington kanako, "Umari ka, ipakita ko kanimo ang hukom batok sa bantugang dautan nga babaye nga nagalingkod

nagalingkod ang babaye; 10 sila usab mao ang pito ka mga hari, nga ang lima kanila nangapukan na, ang usa mao siya karon, ug ang usa wala pa mahiabut, nga sa mahiabut na siya kinahanglan magapabilin lamang siyag makadiyot. 11 Ug bahin sa mapintas nga mananap nga mao ang sa kaniadto ug dili ang sa karon, kini siya mao ang ikawalo apan ila siya sa pito, ug mopadulong siya ngadto sa pagkalaglag. 12 Ug ang napulo ka buok sungay nga imong nakita, kini sila mao ang napulo ka mga hari nga wala pa managpakadawat sa harianong kagahum, apan ilang pagadawaton ang pagbulot-an ington nga mga hari

sulod sa usa ka takna, kauban sa mapintas nga kamog dobli alang kaniya. 7 Sumala sa iyang mananap. 13 Kini sila usa rag hunahuna ug ngadto pagpagarbo sa iyang kaugalingon ug sa iyang sa mapintas nga mananap igatugyan nila ang ilang pagkamapatuyangon, hatagi siyag samang takus sa kagahum ug pagbulot-an. 14 Sila magapakiggubat kasakit ug kasubo. Sanglit sa iyang kasingkasing batok sa Cordero, apan pagadag-on sila sa Cordero, nagaingon man siya, 'Nagalingkod ako nga rayna, kay kini siya mao man ang Ginoo sa kaginoohan dili ako balo, ug sa kasubo dili gayud ako makatilaw,' ug Hari sa kaharian, ug sila nga uban kaniya maoy 8 nan, sa usa lamang ka adlaw mangabut ang iyang mga tinawag ug mga pinili ug mga kasaligan. 15 Ug mga hampak, ang kamatay, kasubo ug gutom, ug siya miinong kanako, "Ang imong nakita nga mga siya pagasunogon pinaagig kalayo; kay gamhanan tubig, diin nagalingkod ang dautang babaye, kini sila ang Ginoong Dios nga mao ang nagahukom kaniya." mao ang mga tawo ug ang mga panon ug ang mga 9 Ug ang mga hari sa yuta nga nakapakighilawas kanasuran ug ang mga pinulongan. 16 Ug ang napulo kaniya ug nakig-uban kaniya sa pagpatuyang, kini ka buok sungay nga imong nakita, kini sila ug ang sila managpanghilak ug managbakho tungod kaniya mapintas nga mananap mao unya ang managdumot inikakita nila sa aso sa iyang pagkasunog; 10 ug sa dautang babaye, ug siya ilang pagalaglagon ug sila managtindog nga magapaantaw, sa kalisang pagahuboan, ug ang iyang unod ilang pagakan-on sa iyang pag-antus, ug magaingon, Alaut! alaut! ug siya ilang pagasunogon pinaagig kalayo, 17 kay ikaw nga bantugang siyudad, ikaw nga gamhanang diha sa ilang mga kasingkasing gibutang sa Dios ang siyudad, O Babilonia! Sulod sa usa lamang ka takna pagbuhat nila sa iyang kabubut-on pinaagi sa ilang nahiabut ang hukom batok kanimo." 11 Ug ang pagbaton ug usa ra ka hunahuna ug pagtugyan sa mga magpapatigayon sa yuta nanagpanghilak ug ilang harianong kagahum ngadto sa mapintas nga nanagminatay alang kaniya, kay wala nay mopalit mananap, hangtud nga matuman ang mga pulong sa ilang mga baligya: 12 mga baligya nga bulawan, sa Dios. 18 Ug ang babaye nga imong nakita mao salapi, mga hamiling bato ug mga mutya, mga ang bantugang siyudad nga nagahari sa mga hari sa manipis nga lino, purpora, seda, ug escarlata; tanang yuta."

18 Tapus niini, akong nakita nga nanaug gikan sa langit ang laing manolunda nga may dakung pagbulot-an; ug ang yuta gidan-agam sa iyang kahayag. 2 Ug siya misinggit sa makusog nga tingog nga nag-ingon, Nagun-ob, nagun-ob ang bantugang Babilonia! Nahimo na siyang puloy-anan sa mga yawa, tagoanan sa tanang mahugawng espiritu, tagoanan sa tanang langgam nga mahugaw ug dulomtan; 3 kay ang tanang kanasuran nanagpakainom sa bino sa iyang mahugawng kaulag, ug ang mga hari sa yuta nakapakighilawas kaniya, ug ang mga magpapatigayon sa yuta nangadato tungod sa kadato sa iyang pagkamapatuyangon." 4 Unya nadungog ko gikan sa langit ang laing tingog nga nag-ingon, Gomowa kamo kaniya, mga tawo ko, aron dili kamo makaapil sa uyang kasal-anan, aron dili kamo makaambit sa iyang mga hampak; 5 kay ang iyang kasal-anan nagatipun-og sungko sa langit, ug nahinumdoman sa Dios ang iyang mga dautang binuhatan. 6 Bayri ninyo siya maingon sa iyang pagpamayad, ug ulii siyag dobli sa iyang mga binuhatan; sa kopa nga iyang gisagulan, pagsagul

13 mga kaningag, mga lamas, mga incienso, mga pahumot, mga olibano, bino, lana, pino nga harina ug trigo; mga baka ug mga karnero, mga kabayo ug mga karwahi; ug mga ulipon, nga sa ato pa, mga tawo. 14 "Namiya kanimo ang mga bunga nga gipangandoy sa imong kalag, ug ang tanan mong lamian nga pagkaon ug ang imong kaanindot nawala na kanimo, ug dili na gayud makaplagan pa!" 15 Ang mga magpapatigayon niining maong mga butanga, sila nga nangadato gumikan kaniya, managtindog nga magapaantaw, sa kalisang sa iyang pag-antus, managpanghilak ug managminatay nga magaingon, 16 "Alaut, alaut, ang bantugang siyudad nga binistihan ug manipis nga lino, ug sa purpura ug escarlata, nga dinayandalanan ug bulawan, mga batong hamili ug mga mutya! 17 Kay sulod sa usa lamang ka takna nalaglag kining tanang mga bahandia!" 18 ug sa pagkakita nila sa aso sa iyang pagkasunog, sila misinggit nga nanag-ingon, Unsa bang siyudara ang makasama sa bantugang siyudad?" 19 Ug ilang gitfsahan ug mga abog ang ilang mga ulo samtang nanagpanghilak ug

nanagminatay sila, nga nanagsinggit, Alaut, alaut, paglipak sa dialogdog, nagsinggit nga nag-ingon, ang bantugang siyudad diin ang tanan nga may mga Aleluya! Kay nagahari ang Ginoo nga atong Dios sakayan sa kadagatan nangadato tungod sa iyang nga Makagagahum sa Tanan. 7 Managhugyaw ug bahandi! Sulod sa usa lamang ka takna nalaglag managsadya kita ug ihatag ta kaniya ang himaya, siya. 20 Paghugyaw tungod kaniya, O kalangitan, kay ang kasal sa Cordero nahiabut na, ug ang O mga balaan ug mga apostoles ug mga profeta, iyang Pangasaw-onon nakaandam na sa iyang kay alang kaninyo gikapakanaug sa Dios ang hukom kaugalingon; 8 ug sa Pangasaw-onon gitugot ang batok kaniya!" 21 Unya diyah usa ka manolundang pagbistig lino nga manipis, masidlak, ug maputli" kusgan nga mipunit ug bato nga ingon sa usa ka 9 Ug ang manolunda miington kanako, "Isulat kini: dakung galingan, ug ngadto sa dagat kini gilabog Bulahan ang mga gipangdapit ngadto sa panihapon niya nga nag-ingon, Sa ingon niini kakusog ang sa kasal sa Cordero." Ug siya miington kanako, "Kini bantugang siyudad sa Babilonia igalabog, ug dili na maoy tinuod nga mga pulong sa Dios." 10 Unya gayud siya igkita pa; 22 ug diha kanimo wala na mihana ako sa iyang tiilan aron unta sa pagsimba gayuy mabati pang tingog sa mga mangangalpa ug kaniya, apan siya miington kanako, "Ayaw pagbuhat sa mga mag-aawit, sa mga magpaplawta ug sa mga kana! Ako maoy usa lamang ka masigka-ulipon uban trumpetero ug diha kanimo wala na gayuy igkita pang kanimo ug sa imong kaigsoonan nga nanaghupot batid sa bisan unsang pamuhat; ug diha kanimo wala na pagpanghimatuod ni Jesus. Maoy simbaha ang na gayuy mabati pang dahunog sa galingan; 23 ug Dios." Kay ang pagpanghimatuod ni Jesus mao man diha kanimo wala na gayuy suga nga mosiga pa; ug ang espiritu sa profesiya. 11 Ug unya nakita ko nga diha kanimo wala na gayuy mabati pang tingog sa naabli ang kalangitan, ug tan-awa, diyah usa ka pamanhonon ug sa pangasaw-onon; kay ang imong maputi nga kabayo! Ang nagkabayo niini ginganlag mga magpapatigayon mao ang mga dagkung tawo sa Kasaligan ug Matuod ug uban sa katarungan siya yuta, ug ang tanang kamasuran nahisalang tungod sa imong lumay. 24 Ug diha kaniya hingkaplagen ang dugo sa mga profeta ug mga balaan, ug sa tanan ulo diyah daghang mga purongpurong; ug siya may sinulat nga ngalan nga walay bisaan kinsa nga nasayud gawas sa iyang kaugalingon. 13 Siya nagasul-ob ug bisti nga gikatuslob sa dugo, ug ang ngalan nga gitawag kaniya mao kini: Ang Pulong sa Dios. 14 Ug ang mga panon sa kasundalohan sa kalangitan, nga nanaghustig lino nga manipis, maputi ug ulay, kini sila nanagsunod kaniya, nanagkabayog mga maputing kabayo. 15 Gikan sa iyang baba nagagula ang usa ka mahait nga espada nga maoy iyang itigbas sa kanasuran, ug sila iyang pagaharian pinaagi sa olisi nga puthaw; magapigis siya sa pigsanan sa mabangis nga kapungot sa Dios nga Makagagahum sa Tanan. 16 Diha sa iyang bisti ug diha sa iyang paa siya may ngalan nga nasulat: Hari sa kaharian ug Ginoo sa kaginoohan. 17 Ug unya nakita ko ang usa ka manolunda nga nagtindog diha sa Adlaw, ug sa makusog nga tingog iyang gisinggitan ang tanang mga langgam nga nanaglupad sa kinatung-an sa kalangitan, nga nag-ingon kanila, "Umari kamo, tambong kamo sa dakung panihapon sa Dios, 18 sa pagkaon sa unod sa mga hari, sa unod sa mga kapitan, sa unod sa mga tawong kusgan, sa unod sa mga kabayo ug sa mga nanagkabayog kanila, ug sa

19 Tapus niini nadungog ko ang daw makusog nga tingog sa usa ka dakung panon didto sa langit, nga nanag-ingon, Aleluya! Ang kaluwasan ug ang himaya ug ang kagahum iya sa atong Dios, 2 kay ang iyang mga hukom matuod ug matarung; iyang gikahukman ang bantugang dautan nga babaye nga mao ang nakapadunot sa yuta pinaagi sa iyang pakighilawas, ug kaniya iyang gikapanimaslan ang dugo sa iyang mga ulipon. 3 Ug miusab sila sa pagsinggit nga nanag-ingon, Aleluya! Ang iyang aso nagautbo hangtud sa kahangturhan. (aiōn g165) 4 Ug mihana ang kaluhaan ug upat ka mga anciano ug ang upat ka mga buhing binuhat, ug ang Dios nga nagalingkod sa trono gisimba nila nga nanag-ingon, "Amen. Aleluya!" 5 Ug gikan sa trono miabut ang usa ka tingog nga nagsinggit, Dayega ninyo ang atong Dios, tanan kamo nga iyang mga ulipon, kamo nga may kahadlok kaniya, mga timawa ug mga dagku. 6 Unya nadungog ko ang daw tingog sa usa ka dakung panon, sama sa kagahub sa daghang mga tubig ug sama sa kagahub sa mga makusog nga

unod sa tanang tawo, sa gawas ug sa mga ulipon, usa ka libo ka tuig. 7 Ug inigkatapus na sa usa ka sa timawa ug sa mga dagku." 19 Ug nakita ko ang libo ka tuig, si Satanas pagabuhian gikan sa iyang mapintas nga mananap ug ang mga hari sa yuta uban bilanggoan, 8 ug mogowa siya aron sa pagpahisalaag sa ilang mga panon sa kasundalohan nga nanagttagbo, aron sa pagpakiggubat batok sa nagakabayo ug batok sa iyang panon sa kasundalohan. 20 Ug nadakpan ang sa mga nasud nga anaa sa upat ka tumoy sa yuta, sa Gog ug sa Magog, sa pagpatagbo kanila alang mapintas nga mananap, ug uban kaniya nadakpan ang mini nga profeta nga mao ang naghimo sa mga milagro diha sa iyang atubangan, nga pinaagi niini gipahisalaag niya ang mga nanagpkadawat sa marka sa mapintas nga mananap ug ang mga nanagsimba sa iyang larawan. Kining duha gitambog nga buhi ngadto sa linaw nga kalayo nga nagasilaob sa asupri. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Ug ang tanan kanila nga nahibilin gipamatay sa nagkabayo pinaagi sa espada nga nagagula gikan sa iyang baba; ug ang tanang mga langgam nangabusog sa ilang unod.

20 Ug unya akong nakita nga gikan sa langit nanaug ang usa ka manolunda nga sa iyang kamot diha ang yawi sa bung-aw sa kahiladman nga walay kinotuban, ug ang usa ka dakung talikala. (Abyssos g12) 2 Ug iyang gidakop ang dragon, ang karaang sirpinti, nga mao ang Yawa ug si Satanas, ug iyang gigapos siya sulod sa usa ka libo ka tuig, 3 ug iyang gitambog siya ngadto sa bung-aw, ug iyang gitabonan kini ug gitimrihan kini sa ibabaw niya, aron dili na siya makapahisalaag sa kanasuran, hangtud matapus ang usa ka libo ka tuig. Tapus niana siya kinahanglan buhian sa makadiyot. (Abyssos g12) 4 Unya dihay nakita ko nga mga trono, ug niini nanaglingkod ang mga gitugyanan sa pagpanghukom. Usab nakita ko ang mga kalag sa mga gipamunggutan sa ulo tungod sa ilang pagpanghimatuod mahitungod kang Jesus ug tungod sa pulong sa Dios, ug nga wala mosimba sa mapintas nga mananap o sa iyang larawan, ug wala modawat sa iyang marka diha sa ilang mga agtang o sa ilang mga kamot. Sila nangabuhi pag-usab, ug nanaghari uban kang Cristo sulod sa usa ka libo ka tuig. 5 Ug bahin sa uban pa sa mga nangamatay, kini sila dili pa mabuhi pag-usab hangtud matapus una ang usa ka libo ka tuig. Kini mao ang nahaunang pagkabanhaw. 6 Bulahan ug balaan ang tawo nga makaambit sa nahaunang pagkabanhaw! Sa mga tawong ingon niini ang ikaduhang kamatayon walay gahum sa pagbuot, hinonoa sila mahimong mga sacerdote sa Dios ug ni Cristo, ug uban kaniya magahari sila sa

usa ka libo ka tuig, si Satanas pagabuhian gikan sa iyang bilanggoan, 8 ug mogowa siya aron sa pagpahisalaag sa ilang gidaghanon ingon sa bonbon sa dagat. 9 Ug mitungas sila ngadto sa halapad nga yuta ug ilang gilibutan ang kampo sa mga balaan ug ang siyudad nga hinigugma; apan dihay kalayo nga mikunsad gikan sa langit ug milamoy kanila. 10 Ug ang yawa nga nagpahisalaag kanila gitambog ngadto sa linaw nga kalayo ug asupri diin atua na ang mapintas nga mananap ug ang mini nga profeta, ug didto pagasakiton sila sa adlaw ug sa gabii hangtud sa kahangturan. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 Ug unya nakita ko ang usa ka dakung trono nga maputi ug ang naglingkod niini, gikan sa kang kinsang atubangan ang yuta ug ang kalangitan nanagpangalagiwi, ug walay dapit nga hingkaplagen alang kanila. 12 Ug nakita ko ang mga patay, mga dagku ug mga gagmay, nga nanagtindog sa atubangan sa trono, ug dihay mga basahon nga gipamuklad. Usab dihay laing basahon nga gibuklad, nga mao ang basahon sa kinabuhi. Ug ang mga patay gipanaghukman pinasikad sa nahisulat diha sa mga basahon, pinasikad sa ilang mga binuhatan. 13 Ug ang dagat mitugyan sa mga patay nga diha niini, ang Kamatayon ug ang Hades mitugyan sa mga patay nga diha kanila, ug ang tanan gipanaghukman pinasikad sa ilang binuhatan. (Hadēs g86) 14 Unya ang Kamatayon ug ang Hades gitambog ngadto sa linaw nga kalayo. Mao kini ang ikaduhang kamatayon: ang linaw nga kalayo. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Ug kon ang ngalan ni bisan kinsa dili makaplagan nga nahisulat diha sa basahon sa kinabuhi, siya itambog ngadto sa linaw nga kalayo. (Limnē Pyr g3041 g4442)

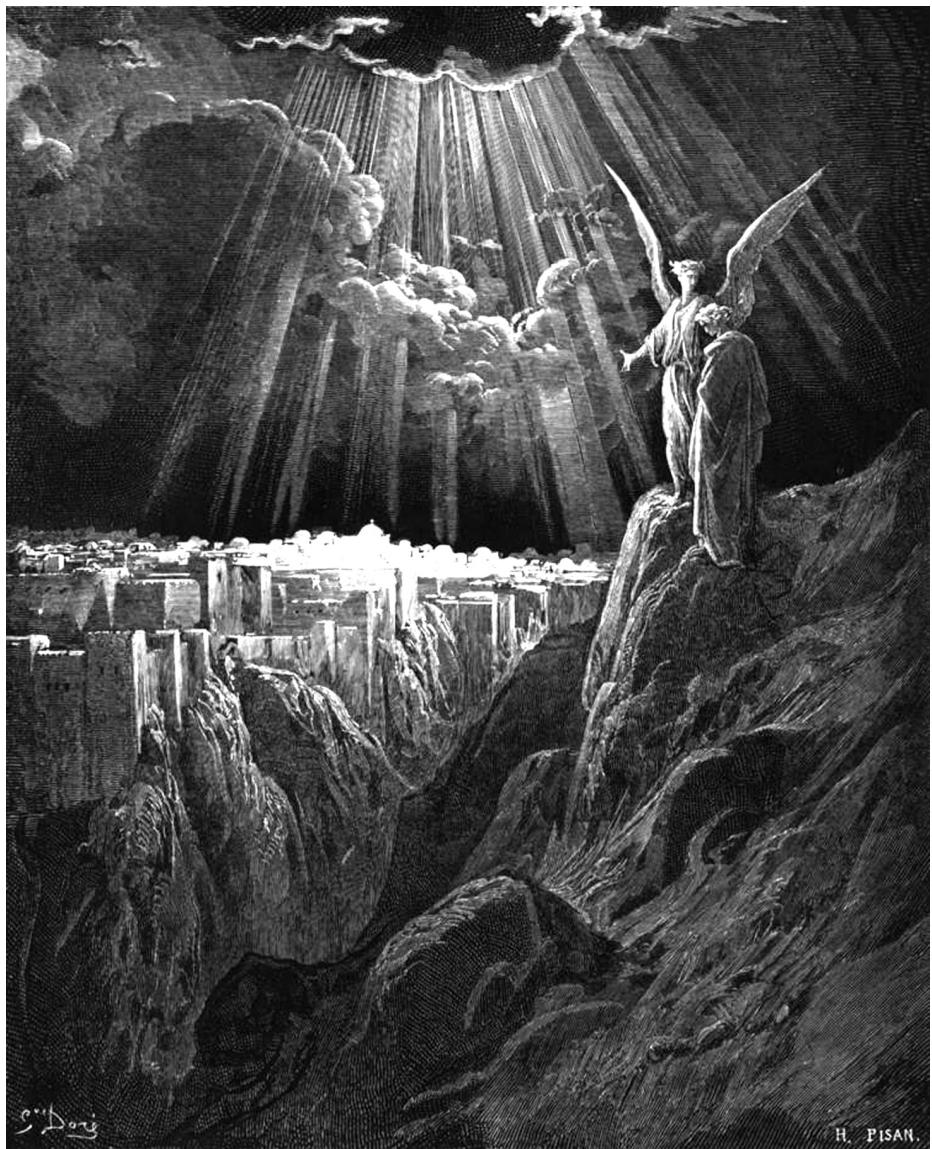
21 Ug unya nakita ko ang usa ka bag-on langit ug ang usa ka bag-on yuta; kay ang unang langit ug ang unang yuta nangahanaw na man, ug ang dagat wala na. 2 Ug nakita ko ang balaang siyudad, ang bag-on Jerusalem, nga nanaug gikan sa langit gikan sa Dios, gitagana maingon sa usa ka pangasaw-onon nga gidayandayan alang sa iyang pamanhonon. 3 Ug nadungog ko gikan sa trono ang usa ka dakung tingog nga nag-ingon, "Tan-awa, ang puloy-anan sa Dios anaa uban sa mga tawo. Siya magapuyo ipon kanila ug sila mahimong iyang katawhan, ug ang Dios

gayud mao ang magpakig-uban kanila ug mahimong sa iyang barahan, iyang gisukod ang siyudad, ug ilang Dios. 4 Ug iyang pagapahiran ang tanang luha kini mga duha ka libo ug upat ka gatus ka kilometro; gikan sa ilang mga mata, ug ang kamatayon wala na; parihas ang iyang gitas-on ug ang gilapdon ug ang ug wala na usab unyay pagminatay, ni paghilak, ni kahabugon. 17 Gisukod usab niya ang paril niini, kasakit, kay ang unang mga butang nangagi na." 5 Ug nga may mga kan-uman ug unom ka metro, sumala ang naglingkod sa trono miington, "Tan-awa, ginabagsa sinukdan sa tawo, nga maoy pagsukod niini sa o ko ang tanang mga butang." Usab miington siya, manolunda. 18 Ang paril hinimog batong haspe, "Isulat mo kini, kay kining mga pulonga kasaligan ug samtang ang siyudad lunsayng bulawan, matin-aw matuod." 6 Ug siya miington kanako, "Natapus na! morag bildo. 19 Ang mga patukuranan sa paril sa Ako mao ang Alfa ug ang Omega, ang sinugdan ug siyudad gidayandayan sa tanang matang sa mga ang katapusan. Kaniya nga giuhaw ihatag ko ang batong hamili: ang naahauna haspe, ang ikaduha tubig nga walay bayad gikan sa tuboran sa tubig sapiro, ang ikatulo kalsidonya, ang ikaupat ismiralda, sa kinabuhi. 7 Ang magamadaugon makapanag- 20 ang ikalima sardonika, ang ikaunom kornalina, iya niining maong paunlondon, ug ako mahimong ang ikapito krisolito, ang ikawalo birilo, ang ikasiyam iyang Dios ug siya mahimong akong anak. 8 Apan topasyo, ang ikanapulo krisopraso, ang ikanapulog-alang sa mga talawan, ug sa mga dili matinoohon, ug sa mga malaw-ay, alang sa mga mamomono, ug usa hasinto, ang ikanapulog-duha amatista. 21 Ug ang sa mga makihilawason, ug sa mga lumayan, ug sa mga magsisimbag mga diosdios, ug sa tanang mga bakakon, ang ilang babin mao ang paghiadt sa linaw siyudad lunsayng bulawan, matin-aw morag bildo. nga nagasilaob sa kalayo ug asupri, nga mao ang 22 Ug wala akoy nakitang templo sa siyudad, kay ikaduhang kamatayon." (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 Unya mitungha ang usa sa pito ka mga manolunda nga may Makagagahum sa Tanan ug ang Cordero. 23 Ug ang pito ka mga panaksan nga napuno sa katapusang siyudad wala na magkinahanglan ug Adlaw o Bulan pito ka mga hampak, ug kanako misulti siya nga nag- sa pagdan-ag kaniya, kay ang himaya sa Dios mao ingon, "Umari ka, ipakita ko kanimo ang Pangasaw-onon, ang asawa sa Cordero." 10 Ug diha sa Espiritu man ang Cordero. 24 Pinaagi sa kahayag sa siyudad gidala niya ako ngadto sa usa ka daku ug hataas nga managpanglakaw ang mga nasud; ug ang mga hari bukid, ug iyang gipakita kanako ang balaang siyudad sa yuta managdala sa ilang himaya ngadto niini, 25 nga Jerusalem nga nanaug gikan sa langit gikan sa ug ang iyang mga pultahan dili gayud pagasirhan sa Dios, 11 nga may himaya sa Dios, kinsang kasidlak maadlaw kay wala may gabii didto; 26 ilang pagadadsama sa usa ka batong hamili nga talagsaon kaayo, on ngadto niini ang himaya ug kadungganan sa sama sa batong haspe, matin-aw morag kristal. 12 kanasuran. 27 Apan dinihi niini walay bisan unsang Kini adunay daku ug mahabog nga paril nga may mahugaw nga pasudlon, ni ang nagabatasan sa napulog-duha ka mga pultahan, ug sa pultahan anaay malaw-ay o sa pagpamakak, kondili sila lamang nga napulog-duha ka mga manolunda, ug diha sa mga nahiisulat diha sa basahon nga iya sa Cordero, sa pultahan nasulat ang mga ngalan sa napulog-duha basahon sa kinabuhi.

22 Unya iyang gipakita kanako ang suba sa tubig ka mga banay sa kaliwanan ni Israel; 13 sa sidlakan nga nagahatag sa kinabuhi, nga matin-aw may tulo ka mga pultahan, sa amihanang may tulo ka mga pultahan, sa habagatan may tulo ka mga pultahan, ug sa kasadpan may tulo ka mga pultahan. 14 Ug ang paril sa siyudad may napulog-duha ka mga sukaranan, ug kanila diha ang mga ngalan sa napulog-duha ka mga apostoles sa Cordero. 15 Ug ang nakigsulti kanako may barahan nga bulawan aron isukod sa siyudad ug sa mga pultahan ug mga paril niini. 16 Ang siyudad nahimutang nga kuwadrado, ang iyang gitas-on sama sa iyang gilapdon; ug pinaagi

didto ang trono sa Dios ug sa Cordero, ug ang iyang ang giuhaw paaria; ang may tinguha, paimna sa walay mga ulipon magasimba kaniya. **4** Sila magasud- bayad nga tubig nga nagahatag sa kinabuhi. **18** Akong ong sa iyang nawong, ug ang iyang ngalan anha pasidian-an ang tanang magapatalinghug sa mga sa ilang mga agtang. **5** Ug didto wala nay gabii, pulong sa profesiya niining basahona: kon adunay ug sila dili na magkinahanlag kahayag sa suga o magadugang niinig bisan unsa, kaniya igadugang sa Adlaw, kay ang Ginoong Dios mao may ilang kahayag, ug sila magahari hangtud sa kahangturan. **19** Ug kon adunay magataktak ug mga (aiōn g165) **6** Ug siya miington kanako, "Kining mga pulong gikan sa mga pulong sa basahon niining pulonga kasaligan ug matuod. Ug ang Ginoor, ang profesiya, pagataktakan sa Dios ang iyang babin Dios sa mga espiritu sa mga profeta, mipadala sa diha sa kahoy nga nagahatag sa kinabuhi ug diha sa iyang manolunda aron ikapakita ngadto sa iyang balaang siyudad, nga gihisgutan niining basahona. mga ulipon ang mga butang nga magakahitabo sa **20** Ang nagapanghimatuod mahitungod niining mga dili madugay. **7** Ug tan-awa, moabut ako sa dili butanga, nagaingon, "Sa pagkatinuod, ako moabut madugay." **8** Ako, si Juan, mao ang nakadungog ug gayud sa dili madugay." Amen. Umanhi ka na, nakakita niining mga butanga. Ug sa pagkadungog ug Ginoong Jesus! **21** Ang grasya sa Ginoong Jesus pagkakita ko niini, mihana ako sa pagsimba diha sa magaubaan sa tanang balaan. Amen.

tilian sa manolunda nga mao ang nagpakita kanako niini; **9** apan siya miington kanako, "Ayaw pagbuhata kana! Ako maoy usa lamang ka masigka-ulipon uban kanimo ug sa imong kaigsoonang mga profeta, ug sa mga nanagbantay sa mga pulong niining basahona. Maoy simbaha ang Dios." **10** Ug siya miington kanako, "Ayaw na lamang pagtimiri ang mga pulong sa profesiya niining basahona, kay ang panahon haduol na. **11** Ang mamumuhat ug dautan, pabuhata gihapon siyang dautan; ug ang mahugaw, papadayona gihapon siya sa pagkamahugaw; ug ang matarung, pabuhata gihapon siyang matarung; ug ang balaan, papadayona gihapon siya sa pagkabalaan." **12** "Tanawa, moabut ako sa dili madugay, nga magadala sa akong ipamalus, sa pagbayad ngadto sa matag-usa sumala sa iyang binuhatan. **13** Ako mao ang Alfa ug ang Omega, ang nahauna ug ang nahaulahi, ang sinugdan ug ang katupusan." **14** Bulahan sila nga managlaba sa ilang mga bistri aron makabaton sila sa katungod sa pagpahimulos sa kahoy nga naghatag sa kinabuhi, ug sa pagsulod sa siyudad agi sa mga pultahan. **15** Sa gawas anaa ang mga iro, ug ang mga lumayan, ug ang mga makihilawason, ug ang mga mamumuno, ug ang mga magsisimbag mga diosdios, ug ang tanang nagahigugma ug nagabatasan sa pagpamakak. **16** "Ako, si Jesus, mao ang nagpadala kaninyo sa akong manolunda uban niining pagpanghimatuod alang sa mga iglesia. Ako mao ang gamut ug ang kaliwat ni David, ako mao ang masidlik nga bitoon sa kabuntagon." **17** Ang Espiritu ug ang Pangasaw-onon nagaingon, "Umari ka." Ug siya nga nagapatalinghug, paingna, "Umari ka." Ug

Ug nakita ko ang balaang siyudad, ang bag-ong Jerusalem, nga nanaug gikan sa langit gikan sa Dios, gitagana maingon sa usa ka pangasaw-onon nga gidayandayanang alang sa iyang pamanhonon. Ug nadungog ko gikan sa trono ang usa ka dakung tingog nga nag-ingon, 'Tanawa, ang puloy-anan sa Dios anaa uban sa mga tawo. Siya magapuyo ipon kanila ug sila mahimong iyang katawhan, ug ang Dios gayud mao ang magpakig-uban kanila ug mahimong ilang Dios.'

Pinadayag 21:2-3

Reader's Guide

Cebuano at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Cebuano at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Cebuano---Cebuano-Philippine/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lucas 8:31
Roma 10:7
Pinadayag 9:1
Pinadayag 9:2
Pinadayag 9:11
Pinadayag 11:7
Pinadayag 17:8
Pinadayag 20:1
Pinadayag 20:3

Mga Buhat 3:21

Mga Buhat 15:18

Roma 1:25

Roma 9:5

Roma 11:36

Roma 12:2

Roma 16:27

1 Corinto 1:20

1 Corinto 2:6

1 Corinto 2:7

1 Corinto 2:8

1 Corinto 3:18

1 Corinto 8:13

1 Corinto 10:11

2 Corinto 4:4

2 Corinto 9:9

2 Corinto 11:31

Galacia 1:4

Galacia 1:5

Taga Efeso 1:21

Taga Efeso 2:2

Taga Efeso 2:7

Taga Efeso 3:9

Taga Efeso 3:11

Taga Efeso 3:21

Taga Efeso 6:12

Filipos 4:20

Colosas 1:26

1 Timoteo 1:17

1 Timoteo 6:17

2 Timoteo 4:10

2 Timoteo 4:18

Tito 2:12

Hebreohanon 1:2

Hebreohanon 1:8

Hebreohanon 5:6

Hebreohanon 6:5

Hebreohanon 6:20

Hebreohanon 7:17

Hebreohanon 7:21

Hebreohanon 7:24

Hebreohanon 7:28

Hebreohanon 9:26

Hebreohanon 11:3

Hebreohanon 13:8

Hebreohanon 13:21

1 Pedro 1:23

1 Pedro 1:25

1 Pedro 4:11

1 Pedro 5:11

2 Pedro 3:18

1 Juan 2:17

2 Juan 1:2

Judas 1:13

Judas 1:25

Pinadayag 1:6

Pinadayag 1:18

Pinadayag 4:9

Pinadayag 4:10

Pinadayag 5:13

Pinadayag 7:12

Pinadayag 10:6

Pinadayag 11:15

Pinadayag 14:11

Pinadayag 15:7

Pinadayag 19:3

Pinadayag 20:10

Pinadayag 22:5

aiōnios

Mateo 18:8

Mateo 19:16

Mateo 19:29

Mateo 25:41

Mateo 25:46

Marcos 3:29

Marcos 10:17

Marcos 10:30

Lucas 10:25

Lucas 16:9

Lucas 18:18

Lucas 18:30

Juan 3:15

Juan 3:16

Juan 3:36

Juan 4:14

Juan 4:36

Juan 5:24

Juan 5:39

Juan 6:27

Juan 6:40

Juan 6:47

Juan 6:54

Juan 6:68

aīdios

Roma 1:20
Judas 1:6

aiōn

Mateo 12:32

Mateo 13:22

Mateo 13:39

Mateo 13:40

Mateo 13:49

Mateo 21:19

Mateo 24:3

Mateo 28:20

Marcos 3:29

Marcos 4:19

Marcos 10:30

Marcos 11:14

Lucas 1:33

Lucas 1:55

Lucas 1:70

Lucas 16:8

Lucas 18:30

Lucas 20:34

Lucas 20:35

Juan 4:14

Juan 6:51

Juan 6:58

Juan 8:35

Juan 8:51

Juan 8:52

Juan 9:32

Juan 10:28

Juan 11:26

Juan 12:34

Juan 13:8

Juan 14:16

Juan 10:28	Marcos 9:45	Mga Salmo 116:3
Juan 12:25	Marcos 9:47	Mga Salmo 139:8
Juan 12:50	Lucas 12:5	Mga Salmo 141:7
Juan 17:2	Santiago 3:6	Panultihon 1:12
Juan 17:3		Panultihon 5:5
Mga Buhat 13:46		Panultihon 7:27
Mga Buhat 13:48	Mateo 11:23	Panultihon 9:18
Roma 2:7	Mateo 16:18	Panultihon 15:11
Roma 5:21	Lucas 10:15	Panultihon 15:24
Roma 6:22	Lucas 16:23	Panultihon 23:14
Roma 6:23	Mga Buhat 2:27	Panultihon 27:20
Roma 16:25	Mga Buhat 2:31	Panultihon 30:16
Roma 16:26	1 Corinto 15:55	Ecclesiastes 9:10
2 Corinto 4:17	Pinadayag 1:18	Awit sa mga Awit 8:6
2 Corinto 4:18	Pinadayag 6:8	Isaias 5:14
2 Corinto 5:1	Pinadayag 20:13	Isaias 7:11
Galacia 6:8	Pinadayag 20:14	Isaias 14:9
2 Tesalonica 1:9		Isaias 14:11
2 Tesalonica 2:16		Isaias 14:15
1 Timoteo 1:16	Pinadayag 19:20	Isaias 28:15
1 Timoteo 6:12	Pinadayag 20:10	Isaias 28:18
1 Timoteo 6:16	Pinadayag 20:14	Isaias 38:10
2 Timoteo 1:9	Pinadayag 20:15	Isaias 38:18
2 Timoteo 2:10	Pinadayag 21:8	Isaias 57:9
Tito 1:2		Ezequiel 31:15
Tito 3:7		Ezequiel 31:16
Filemon 1:15	Genesis 37:35	Ezequiel 31:17
Hebreohanon 5:9	Genesis 42:38	Ezequiel 32:21
Hebreohanon 6:2	Genesis 44:29	Ezequiel 32:27
Hebreohanon 9:12	Genesis 44:31	Hosea 13:14
Hebreohanon 9:14	Numerus 16:30	Amos 9:2
Hebreohanon 9:15	Numerus 16:33	Jonas 2:2
Hebreohanon 13:20	Deuteronomio 32:22	Habakuk 2:5
1 Pedro 5:10	1 Samuel 2:6	
2 Pedro 1:11	2 Samuel 22:6	
1 Juan 1:2	1 Hari 2:6	
1 Juan 2:25	1 Hari 2:9	
1 Juan 3:15	Job 7:9	
1 Juan 5:11	Job 11:8	
1 Juan 5:13	Job 14:13	
1 Juan 5:20	Job 17:13	
Judas 1:7	Job 17:16	
Judas 1:21	Job 21:13	
Pinadayag 14:6	Job 24:19	
	Job 26:6	
eleēsē	Mga Salmo 6:5	
Roma 11:32	Mga Salmo 9:17	
	Mga Salmo 16:10	
Geenna	Mga Salmo 18:5	
Mateo 5:22	Mga Salmo 30:3	
Mateo 5:29	Mga Salmo 31:17	
Mateo 5:30	Mga Salmo 49:14	
Mateo 10:28	Mga Salmo 49:15	
Mateo 18:9	Mga Salmo 55:15	
Mateo 23:15	Mga Salmo 86:13	
Mateo 23:33	Mga Salmo 88:3	
Marcos 9:43	Mga Salmo 89:48	

Mesopotamia

Haran

Mediterranean
Sea

Damascus

Babylon

Salem

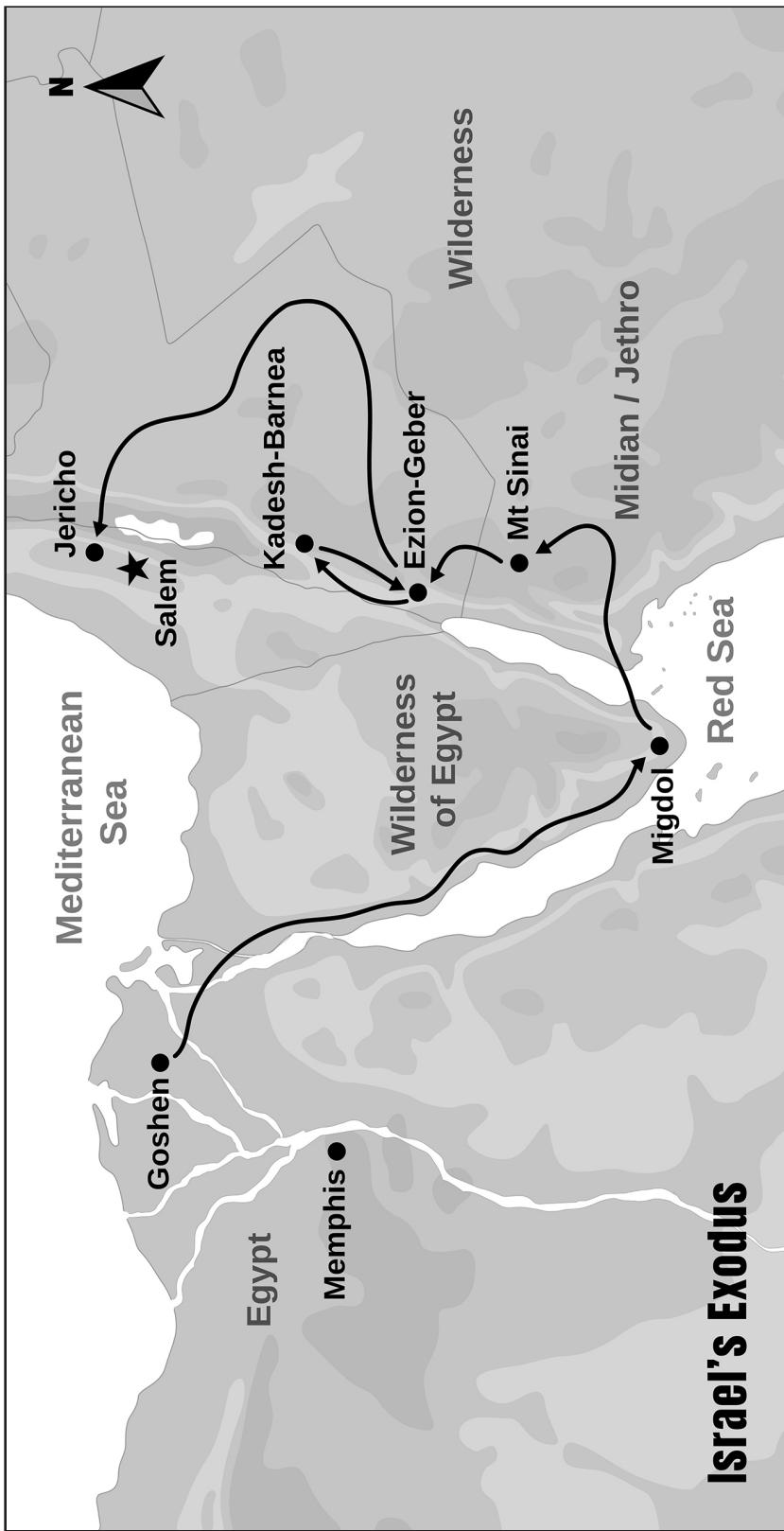
Egypt

Persian
Gulf

Abraham's Journey

Tungod sa pagtoos si Abraham misugot sa *dilta* nga gitawag siya sa pag-adto sa usa ka daptit nga iyang pagdaddawon ingon nga panulondon; ug siya miadtong wala lang mahibalo kon asa siya paingon. - Hebreohanon 11:8

Israel's Exodus

Ug nahitabo nga sa mitugot si Faraon sa pagpalakaw sa katabohan, ang Dios wala magdala kanila sa dalan sa yuta sa mga Filistehanon, bisan tuod kadto may duol; kay ang Dios nag-ingon: ingali unya ug magbasul ang katawahan kong makakita sila ug gubat, ug mamalik sila ngadto sa Egipto. - Exodo 13:17

Mediterranean Sea

Sidon
Tyre
Caesarea-Philippi

Galilee
Capernaum
Bethsaida

Cana
Nazareth

Sychar

Samaria

Ephraim

Jerusalem ★
Bethany

Bethlehem

Judea

► Egypt

Decapolis

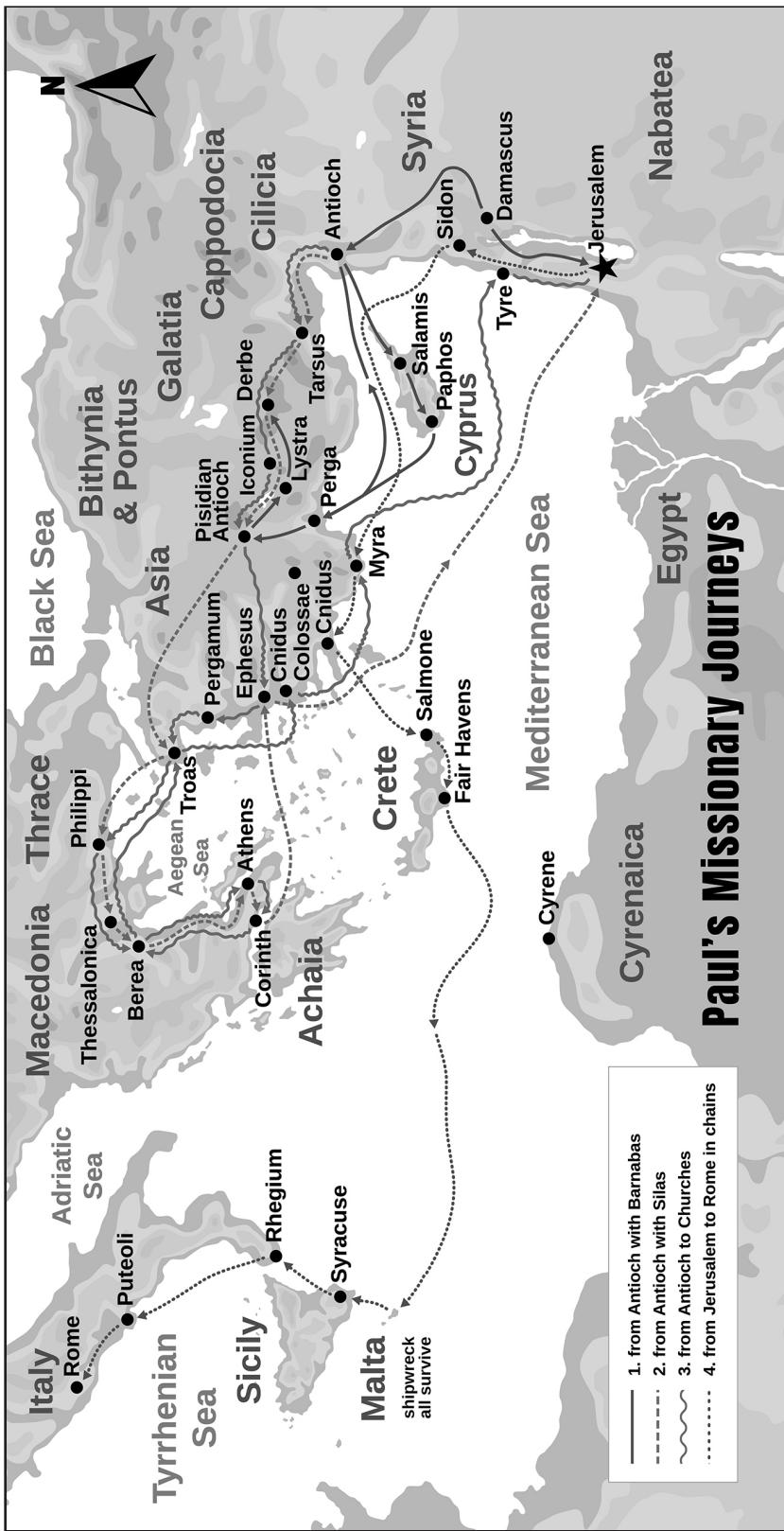
Peraea

Jericho

Jesus' Journeys

Kay ang Anak sa Tawo miangi dili aron pagaalagaron kondili sa pag-alagad ug sa paghatag sa iyang kinabuhi ingon nga lukat alang sa daghan. - Marcos 10:45

Paul's Missionary Journeys

Si Pablo, ulipon ni Jesu-Cristo, inawag sa pagkaapostol, ginahin along sa Maayong Balita sa Dios, - Roma 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Cebuano at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Busa pangjakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang Kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan ug sa Arak ug sa Espiritu Santo, - Mateo 28:19

